



**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

665

Na osnovu člana 276. stav (1) Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, na 104. sjednici, održanoj 5.3.2026. godine, donijelo je

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O
PROVOĐENJU ZAKONA O CARINSKOJ POLITICI U
BOSNI I HERCEGOVINI**

Član 1.

U Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 i 6/23) u članu 245. tač. c) i d) riječ "štampa" zamjenjuje se riječju "izdaje".

U tački r) riječi "rezervni postupak" zamjenjuju se riječima "postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja".

Iza tačke s) dodaje se nova tačka t) koja glasi:

"t) "lični podatak" je svaki podatak koji se odnosi na fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi."

Član 2.

U članu 261. stavu (2) riječi "Prilogu 38. i" brišu se.

Član 3.

U članu 262. stavu (1) tački b) riječi "rezervni postupak provoza" zamjenjuju se riječima "postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja".

U stavu (1) riječi "Priloga 17." zamjenjuju se riječima "priloga 40. i 41. ili iz Priloga 46."

Član 4.

U članu 263. broj "139." zamjenjuje se brojem "262."

Član 5.

U članu 265. stavu (2) tački a) riječi: "38., 39., 40., 41., 42. i 43.", zamjenjuju se riječima "39., 40. i 41."

Član 6.

Član 276. mijenja se i glasi:

"Član 276.

(Provozni prateći dokument)

- (1) Polazni carinski ured, na zahtjev deklaranta ili lica koje je predočilo robu polaznom carinskom uredu, izdaje provozni prateći dokument ili prema potrebi "provozni/sigurnosni prateći dokument" koji predstavlja provozni prateći dokument dopunjen podacima sigurnosti i zaštite kada je provozna deklaracija kombinovana sa ulaznom i/ili izlaznom sažetom deklaracijom.
- (2) Provozni prateći dokument iz stava (1) ovog člana odgovara obrascu i podacima provoznog pratećeg dokumenta iz Priloga 40. ove odluke.
- (3) Provozni prateći dokument dopunjava se popisom naimenovanja koji odgovara obrascu i uključuje podatke iz Priloga 41. ove odluke. Popis naimenovanja je sastavni dio provoznog pratećeg dokumenta."

Član 7.

Član 277. mijenja se i glasi:

"Član 277.

(Podnošenje MRN broja provodne deklaracije)

MRN broj provodne deklaracije i ostali dokumenti koji prate robu puštenu u postupak provoza podnose se na svaki zahtjev carinskog ureda."

Član 8.

Iza člana 277. dodaje se novi član 277a. koji glasi:

"Član 277a.

(Sredstva dostavljanja MRN broja provodne deklaracije carinskim uredima)

- (1) MRN broj provodne deklaracije dostavlja se carinskim uredima korištenjem tehnike elektronske obrade podataka.
- (2) Ako dostavljanje MRN broja provodne deklaracije nije moguće korištenjem tehnike elektronske obrade podataka, MRN broj provodne deklaracije može se dostaviti carinskim uredima svim sredstvima koja nisu tehnike elektronske obrade podataka:
 - a) barkodom,
 - b) provoznim/sigurnosnim pratećim dokumentom,
 - c) drugim sredstvima koja dopušta carinski ured koji prima podatak."

Član 9.

U članu 278. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Roba se predočava zajedno sa MRN brojem provodne deklaracije, u skladu sa članom 277a. ove odluke, u svim provoznim carinskim uredima."

Član 10.

U članu 279. stav (1) riječi "i provozni prateći dokument ili provozni/sigurnosni prateći dokument" brišu se.

U stavu (1) iza tačke f) dodaju se nove tač. g) i h) koje glase:

- "g) u slučaju iz tač. c) i f), ako se roba prevozi u jednoj istoj intermodalnoj prevoznj jedinici, a promijenjeno je prevozno sredstvo bez rukovanja samom robom i intermodalna jedinica ima jedinstveni identifikacioni broj, ta promjena prevoznog sredstva se ne smatra incidentom za potrebu primjene ovog stava,
- h) za potrebu primjene tačke g) ovog stava, intermodalna prevozna jedinica je, naprimjer, kontejner, izmjenjiva prevozna jedinica, poluprikolica. Tačka g) ovog stava primjenjuje se i na utovareno vozilo koje se i samo prevozi aktivnim prevoznim sredstvom."

Član 11.

U članu 280. stav (1) tačka b) mijenja se i glasi:

"b) MRN broj provodne deklaracije u skladu sa članom 277a. ove odluke."

Stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Odredišni carinski ured čuva provozni prateći dokument u štampanom obliku kada je isti predočen, a carinska kontrola obavlja se na osnovu podataka iz provodne deklaracije dobijene od polaznog carinskog ureda."

Član 12.

U članu 281. stav (1) riječi "i provoznog pratećeg dokumenta ili provoznog/sigurnosnog pratećeg dokumenta" brišu se.

Član 13.

U članu 282. st. (1) i (2) riječi "i provoznog pratećeg dokumenta ili provoznog/sigurnosnog pratećeg dokumenta" brišu se.

Član 14.

Član 287. mijenja se i glasi:

"Član 287.

(Izuzće od primjene postupka provoza na određena kretanja robe)

Korištenje elektronske razmjene podataka u nacionalnom postupku provoza koji se odvija u carinskom području Bosne i Hercegovine ne primjenjuje se na kretanje robe fiksnim prevoznim instalacijama i na pojednostavljenja postupka provoza u pisanoj formi iz člana 288. tač. e), f) i g) ove odluke. "

Član 15.

Član 308. mijenja se i glasi:

"Član 308.

(Potvrda o sveobuhvatnom osiguranju ili oslobađanju od osiguranja)

- (1) Na osnovu odobrenja i na zahtjev korisnika postupka provoza, garantni carinski ured korisniku postupka provoza izdaje jednu ili više potvrda o sveobuhvatnom osiguranju na obrascu iz Priloga 34. ove odluke ili jednu ili više potvrda o oslobađanju od polaganja osiguranja na obrascu iz Priloga 35. ove odluke, kako bi se korisniku postupka provoza omogućilo da dostavi dokaz o sveobuhvatnom osiguranju ili oslobađanju od polaganja osiguranja u svrhu primjene člana 262. stav (1) tačka b) ove odluke, primjenjujući pravila navedena u Prilogu 36. ove odluke.
- (2) Potvrde iz stava (1) ovog člana izdane nakon početka primjene ove odluke važe najduže pet godina. Garantni carinski ured može produžiti taj rok za još jedan dodatni period koji ne može biti duži od pet godina.
- (3) Ako je tokom perioda važenja potvrde garantni carinski ured obaviješten od strane korisnika postupka provoza ili polaznog carinskog ureda da potvrda iz stava (1) ovog člana zbog brojnih izmjena više nije dovoljno čitljiva i da bi je polazni carinski ured mogao odbiti, garantni carinski ured poništava tu potvrdu i prema potrebi izdaje novu potvrdu.
- (4) Potvrde iz stava (1) ovog člana izdane prije početka primjene ove odluke sa rokom važenja od dvije godine ostaju važeće. Garantni carinski ured može produžiti njihov period važenja za jedan dodatni period koji ne prelazi pet godina."

Član 16.

Član 314. stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ovlašteni pošiljalac može štampati provozni/sigurnosni prateći dokument iz svog informacionog sistema tek nakon prijema obavještenja o puštanju robe u postupak provoza od strane polaznog carinskog ureda."

Član 17.

U članu 338. iza riječi "član" dodaje se redni broj "335." i interpunkcijski znak ",".

Član 18.

U članu 465. stav (3) dodaju se nove rečenice koje glase:

"Nakon potvrđivanja fizičkog istupa robe na poledini primjerka broj 3, izlazni carinski ured zadržava kopiju ovjerenog primjerka broj 3, a podatke o potvrđivanju fizičkog istupa robe unosi u elektronsku evidenciju koju uspostavi carinski organ. Elektronska evidencija o fizičkom istupu robe služi u navedenu svrhu jednako kao ovjereni original primjerka broj 3 izvozne carinske deklaracije."

Član 19.

Prilozi 39., 40., 41., 44., 45., 47., 48. i 49. ove odluke zamjenjuju se novim prilozi 39., 40., 41., 44., 45., 47., 48. i 49., koji čine sastavni dio ove odluke.

Prilozi 38., 42. i 43. brišu se.

Član 20.

- (1) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, novi prilozi iz člana 19. i odredbe koje se odnose na nove priloge iz čl. 2., 3., 5. i 6. ove odluke primjenjivat će se od dana uspostavljanja nove verzije elektronskog sistema provoza, o čemu će Uprava za indirektno oporezivanje donijeti posebnu odluku koju će

- objaviti u "Službenom glasniku BiH" i na službenoj internet stranici.
- (3) Do dana uspostavljanja nove verzije elektronskog sistema provoza iz stava (2) ovog člana, ostaju u primjeni prilozima 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 47., 48. i 49. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 i 6/23).

VM broj 67/26
5. marta 2026. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Prilog 39.

Zajednički zahtjevi u pogledu podataka za provoznu deklaraciju

GLAVA I - OPĆE ODREDBE

Odjeljak A. Napomene

- Elementi podataka, formati, šifre i, ako je to primjenjivo struktura elemenata podataka definirana u ovom prilogu, primjenjuju se na provoznu deklaraciju sačinjenju korištenjem sistema elektronske razmjene podataka, kao i na provoznu deklaraciju u pisanoj (papirnoj) formi. Na provoznu deklaraciju primjenjuje se Prilog 39., kao i Prilog 23. i Prilog 24. ove odluke, osim ako je u ovom prilogu navedeno drugačije.
- Elementi podatka (D.E.) koji se mogu koristiti za svaki provozni postupak, te formati elemenata podataka, navedeni su u "Tabeli sa zahtjevima u pogledu podataka" u Glavi II, Odjeljak A ovog priloga. Posebne odredbe koje se odnose na svaki element podataka kako je opisano u Glavi III ovog priloga primjenjuju se ne dovodeći u pitanje status elementa podataka kako je definisano u "Tabeli sa zahtjevima u pogledu podataka".
- Postoje tri vrste provoznih deklaracija: standardna provozna deklaracija, provozna deklaracija sa manjim brojem podataka zahtijevanih za stavljanje robe u postupak provoza (nepotpuna provozna deklaracija) i elektronski prijevozni dokument kao provozna deklaracija.
- Ako se zahtjevi u pogledu podataka u vezi provodne deklaracije podnose prije predočenja robe, odgovarajući naziv "prethodno podnesene provodne deklaracije" je "Obavještenje o predočenju robe".
- Simboli "A", "B" ili "C", navedeni u Tabeli u Odjeljku D, Glavi I ovog priloga, nemaju uticaja na činjenicu da se određeni podaci navode samo ako to opravdavaju okolnosti. Mogu biti dopunjeni uvjetima ili pojašnjenjima datim u prilogu napomena za tražene podatke.
- Kardinalitet na nivou zaglavlja deklaracije (D) iz Tabele iz Glave I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na nivou zaglavlja provodne deklaracije ili obavještenja o predočenju robe.
- Kardinalitet na nivou Glavne pošiljke (MC) iz Tabele iz Glave I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na nivou Glavne pošiljke u provoznoj deklaraciji ili obavještenju o predočenju robe.
- Kardinalitet na nivou Kućne pošiljke (HC) iz Tabele iz Glave I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na nivou Kućne pošiljke u provoznoj deklaraciji ili obavještenju o predočenju robe.
- Kardinalitet na nivou nimenovanja robe Kućne pošiljke (HI) iz Tabele iz Glave I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na nivou nimenovanja robe Kućne pošiljke u provoznoj deklaraciji ili obavještenju o predočenju robe.

- Ako su podaci u provoznoj deklaraciji iz ovog priloga navedeni u obliku šifre, primjenjuje se popis šifri iz Glave III ovog priloga, te popis šifri iz Priloga 24. ove odluke ako nisu u suprotnosti sa šiframa iz ovog priloga.
- Pojam "Vrsta/Dužina" u objašnjenju atributa ukazuje na zahtjeve u pogledu vrste i dužine podatka. Šifre za vrste podataka su sljedeće:

a	alfabetske (slovne)
n	numeričke (brojčane)
an	alfanumeričke (slovnobrojčane)

Broj iza šifre vrste podatka označava dozvoljenu dužinu podataka. Primjenjuje se sljedeće:

Neobavezne dvije tačke ispred pokazatelja dužine znače da dužina podatka nije utvrđena, već oni mogu imati najviše onoliko znakova koliko je utvrđeno u pokazatelju dužine. Zarez u dužini podataka znači da atribut može imati decimalne brojeve, pri čemu broj ispred zareza označava ukupnu dužinu atributa, a broj iza zareza označava najveći dozvoljeni broj cifara poslije decimalnog zareza.

Primjeri dužine polja i formata:

a1	1 alfabetski znak, utvrđena dužina
n2	2 numerička znaka, utvrđena dužina
an3	3 alfanumerička znaka, utvrđena dužina
a..4	do 4 alfabetska znaka
n..5	do 5 numeričkih znakova
an..6	do 6 alfanumeričkih znakova
n..7.2	do 7 numeričkih znakova (karaktera) uključujući najviše dva decimalna mjesta. Dozvoljeno je pomjeranje decimalnog znaka.

12. Maksimalni kardinaliteti na nivou deklaracije

D (zaglavlje deklaracije)	1x
MC (glavna pošiljka)	1x (po deklaraciji)
HC (kućna pošiljka)	999 x (po MC)
HI (nimenovanje robe kućne pošiljke)	9.999 x (po HC)

- Upotrebljavaju se sljedeća upućivanja na popise šifara definiranih međunarodnim standardima, domaćim propisima ili propisima Evropske Unije

1	Šifra vrste pakovanja	Preporuka UNECE-a br. 21	Šifra vrste pakovanja kako je definisano u najnovijoj verziji Priloga IV Preporuke UNECE-a br. 21
2	Šifra valute	ISO 4217	Troslova abecedna šifra definisana međunarodnom normom ISO 4217
3	Šifra države	ISO 3166-alpha-2 šifra države	U kontekstu provodnog postupka upotrebljava se šifra države zasnovana na ISO 3166-alpha-2 šifri države, a za Sjevernu Irsku šifra države je "XI"
4	UN/LOCODE	Preporuka UNECE-a br. 16	UN/LOCODE kako je definisano u Preporuci UNECE-a br. 16
5	UN broj	Sporazum ADR	UN broj kako je naveden u tabeli A (popis opasnih materija) u dijelu 3. Priloga A Evropskog sporazuma o međunarodnom drumskom prijevozu opasnih materija (ADR)
6	Šifra vrste prijevoznih sredstava	Preporuka UNECE-a br. 28	Šifra vrste prijevoznih sredstava kako je definisano u Preporuci UNECE-a br. 28
7	Šifra CUS	ECICS (Evropski carinski popis hemijskih supstanci)	Broj carinske unije i statistike (CUS) dodijeljen u okviru Evropskog carinskog popisa hemijskih supstanci (ECICS), uglavnom za hemijske supstance i preparate
8	Referentni broj/UCR	ISO 15459	Može biti u obliku šifre Svjetske carinske organizacije ISO15459 ili drugi odgovarajući oblik. Ovaj broj omogućava pristup tim navedenim komercijalnim podacima koji su predmet interesa carinskog organa

Šifre na koje se poziva u ovoj glavi nalaze se u bazi podataka carinskog organa.

					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 01 002 000			Vrsta		A	A	A			1x	1x	1x	an4	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 01 003 000			Vrsta pakovanja		A	A	A					1x	an2	DA
					HI	HI	HI							
12 01 004 000			Broj pakovanja		A	A	A					1x	n..8	NE
					HI	HI	HI							
12 01 005 000			Mjerna veličina i jedinica mjere		A	A	A				1x	an..4		DA
					HI	HI	HI							
12 01 006 000			Količina		A	A	A					1x	n..16,6	NE
					HI	HI	HI							
12 01 007 000			Identifikator šss/Broj naimenovanja robe***		A	A	A					1x	n..5	NE
					HI	HI	HI							
12 01 079 000			Dopuna informacija		C	C				1x	1x	1x	an..35	NE
					MC	MC								
					HC	HC								
					HI	HI								
12 02 000 000	44	Dodatne informacije			C	C	C			99x		99x		NE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 02 008 000			Šifra		A	A	A			1x		1x	an5	DA
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 02 009 000			Tekst		A	A	A			1x		1x	an..512	NE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 000 000	44	Priloženi dokument			A	A	A			99x		99x		NE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 001 000			Referentni broj		A	A	A			1x		1x	an..70	NE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 002 000			Vrsta		A	A	A			1x		1x	an4	DA
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 013 000			Broj naimenovanja robe u dokumentu		C	C	C			1x		1x	n..5	NE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 079 000			Dopuna informacija		C					1x		1x	an..35	NE
					[18]									
					MC									
					HI									
	Novo		Ukupna fakturna vrijednost robe		A	A				1x			n..16,2	NE
					MC	MC								
	Novo			Valuta	A	A				1x			a3	NE
					MC	MC								
12 04 000 000	44	Dodatni referentni podaci			A	A	A			99x	99x	99x		NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 04 001 000			Referentni broj		C	C	C			1x	1x	1x	an..70	NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 04 002 000			Vrsta		A	A	A			1x	1x	1x	an4	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 05 000 000	44	Prijevozni (transportni) dokument			A	A	A			99x	99x			NE
					[3]	[3]	[3]							
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
12 05 001 000			Referentni broj		A	A	A			1x	1x		an..70	NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
12 05 002 000			Vrsta		A	A	A			1x	1x		an4	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
12 06 000 000	44		Broj TIR karneta		A			A		1x			an..12	NE
					[9]			[9]						
					D			D						
12 08 000 000		Referentni broj/UCR			C	C	C			1x	1x	1x	an..35	NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 09 000 000		LRN			A	A	A	A		1x			an..22	NE
					D	D	D	D						
12 12 000 000	44	Odobrenje			A	A	A			9x				NE
					[10]	[10]	[10]							
					D	D	D							
12 12 001 000			Referentni broj		A	A	A			1x			an..35	NE
					D	D	D							

12 12 002 000			Vrsta		A D	A D	A D		1x				an.4	DA
Grupa 13 – Stranke														
13 02 000 000	2	Pošiljalac			C [17] MC HC				1x	1x				NE
13 02 016 000			Naziv		A [1] MC HC				1x	1x			an..70	NE
13 02 017 000	2		Identifikacioni broj		A MC HC				1x	1x			an..17	DA
13 02 018 000			Adresa		A [1] MC HC				1x	1x				NE
13 02 018 019				Ulica i broj	A MC HC				1x	1x			an..70	NE
13 02 018 020				Država	A MC HC				1x	1x			a2	NE
13 02 018 021				Poštanski broj	A MC HC				1x	1x			an..17	NE
13 02 018 022				Grad	A MC HC				1x	1x			an..35	NE
13 02 074 000			Lice za kontakt		C MC HC				9x	9x				NE
13 02 074 016				Ime	A MC HC				1x	1x			an..70	NE
13 02 074 075				Telefonski broj	A MC HC				1x	1x			an..35	NE
13 02 074 076				E-adresa	C MC HC				1x	1x			an..256	NE
13 03 000 000	8	Primalac			A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x				NE
13 03 016 000			Naziv		A [1] MC HC	A [1] MC HC	A [1] MC HC		1x	1x			an..70	NE
13 03 017 000	8		Identifikacioni broj		A [3] MC HC	A [3] MC HC	A [3] MC HC		1x	1x			an..17	DA
13 03 018 000			Adresa		A [1] MC HC	A [1] MC HC	A [1] MC HC		1x	1x				NE
13 03 018 019				Ulica i broj	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x			an..70	NE
13 03 018 020				Država	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x			a2	NE
13 03 018 021				Poštanski broj	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x			an..17	NE
13 03 018 022				Grad	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x			an..35	NE
13 06 000 000	14	Zastupnik			A D	A D	A D	A D	1x					NE
13 06 017 000	4		Identifikacioni broj		A D	A D	A D	A D	1x				an..17	NE
13 06 030 000	14		Status		A D	A D	A D	A D	1x				n1	DA
13 06 074 000			Lice za kontakt		C D	C D	C D	C D	9x					NE
13 06 074 016				Ime	A D	A D	A D	A D	1x				an..70	NE
13 06 074 075				Telefonski broj	A D	A D	A D	A D	1x				an..35	NE
13 06 074 076				E-adresa	C D	C D	C D	C D	1x				an..256	NE
13 07 000 000	50	Korisnik postupka provoza			A D	A D	A D	A D	1x					NE
13 07 016 000			Naziv		A [1]	A [1]	A [1]		1x				an..70	NE

16 15 047 000			Carinski ured		A MC	A MC	A MC	A MC		1x				NE	
16 15 047 001				Referentni broj (Šifra)	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an8	NE	
16 15 048 000			Globalni navigacioni satelitski sistem (GNSS)		A MC	A MC	A MC	A MC		1x				NE	
16 15 048 049				Geografska širina	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.17	NE	
16 15 048 050				Geografska dužina	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.17	NE	
16 15 051 000			Privredni subjekt		A MC	A MC	A MC	A MC		1x				NE	
16 15 051 017				Identifikacioni broj	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.17	NE	
16 15 052 000			Broj odobrenja lokacije		A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.35	NE	
16 15 053 000			Dopunski identifikator		A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.4 ^{ooo} an.8 ^{***}	NE	
16 15 018 000			Adresa		A MC	A MC	A MC	A MC		1x				NE	
16 15 018 019				Ulica i broj	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.70	NE	
16 15 018 020				Država	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			a2	NE	
16 15 018 021				Poštanski broj	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.17	NE	
16 15 018 022				Grad	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.35	NE	
16 15 081 000			Poštanska adresa		A MC	A MC	A MC	A MC		1x				NE	
16 15 081 020				Država	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			a2	NE	
16 15 081 021				Poštanski broj	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.17	NE	
16 15 081 025				Kućni broj	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.35	NE	
16 15 074 000			Lice za kontakt		C MC	C MC	C MC	C MC		9x				NE	
16 15 074 016				Ime	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.70	NE	
16 15 074 075				Telefonski broj	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.35	NE	
16 15 074 076				E-adresa	C MC	C MC	C MC	C MC		1x			an.256	NE	
16 17 000 000			Propisani plan puta ***		A D	A D				1x			n1	DA	
Grupa 17 - Carinski uredi															
17 03 000 000			Polazni carinski ured		A D	A D	A D	A D		1x				NE	
17 03 001 000				Šifra	A D	A D	A D	A D		1x			an8	NE	
17 04 000 000	51		Provozni carinski ured		A D	A D				9x				NE	
17 04 001 000				Šifra	A D	A D				1x			an8	NE	
17 05 000 000	53		Određišni carinski ured		A D	A D	A D			1x				NE	
17 05 001 000				Šifra	A D	A D	A D			1x			an8	NE	
17 06 000 000			Izlazna carinski ured za provoz		A D	A D				9x				NE	
17 06 001 000				Šifra	A D	A D				1x			an8	NE	
Grupa 18 - Identifikacija robe															
18 01 000 000	38		Neto masa (kg)		A HI								1x	n.16,6	NE
18 02 000 000	Novo		Dopunske mjerne jedinice ^{ooo} Dopunska mjerna jedinica ^{***}		C HI								1x	n.16,6	NE
18 04 000 000	35		Bruto masa (kg)		A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	n.16,6	NE	
18 05 000 000	31		Opis robe		A HI	A HI	A HI						1x	an.512	NE
18 06 000 000			Pakovanje		A HI	A HI	A HI						99x		NE
18 06 003 000	31		Vrsta pakovanja		A HI	A HI	A HI						1x	an2	DA
18 06 004 000	31		Broj pakovanja		A HI	A HI	A HI						1x	n.8	NE
18 06 054 000	31		Prijevozne oznake		A [3] HI	A [3] HI	A [3] HI						1x	an.512	NE
18 07 000 000	Novo		Opasna roba		C C								99x		NE

Odjeljak B. Napomene

Broj napomene	Opis napomene
[1]	Ako je naveden I.B. lica iz Jedinstvenog registra obveznika indirektnih poreza, EORI broj (identifikacioni i registracijski broj privrednog subjekta potreban za carinsko poslovanje na teritoriji Evropske unije) ili I.D. broj koji priznaje zemlja otpreme, ne navodi se naziv i adresa, osim ako se koristi provozna deklaracija u pisanom (papirnom) obliku.
[2]	Identifikacioni broj korisnika postupka provoza je obavezan. Ako je dostavljen I.B. privrednog subjekta u Bosni i Hercegovini iz Jedinstvenog registra obveznika indirektnih poreza, EORI broj ili I.D. broj koji priznaje zemlja otpreme, ne navodi se naziv i adresa, osim ako se koristi deklaracija u pisanom obliku. Identifikacioni broj korisnika TIR karneta obavezan je u slučaju ako je vrsta deklaracije TIR, u protivnom, isti se ne koristi.
[3]	Ovaj podatak navodi se samo ako je dostupan.
[4]	Ovaj element podatka nije obavezan u slučaju ako je vrsta deklaracije TIR.
[5]	Ovaj element podatka koristi se za pošiljke u prijevozu željeznicom, a za druge vrste prijevoza je neobavezan.
[6]	Ne koristi se u slučaju poštanske pošiljke ili prijevoza (prenosa) fiksnim prijevoznim instalacijama.
[7]	Ako se roba prevozi multimodalnim prijevoznim jedinicama, kao što su kontejneri, promjenjivi sanduci i poluprikolice, carinski organ može odobriti korisniku postupka provoza da ne navodi ovaj podatak ako se zbog logističkih razloga na mjestu otpreme ne može navesti identitet i nacionalnost prijevoznog sredstva u trenutku puštanja robe u provoz, pod uvjetom da multimodalne prijevozne jedinice imaju jedinstvene brojeve i da su ti brojevi navedeni u elementu podatka 19 07 063 000 Identifikacioni broj kontejnera.
[8]	U sljedećim slučajevima deklarant se oslobađa od obaveze unosa ovog podatka u provoznu deklaraciju koja se podnosi polaznom carinskom uredu u vezi sa prijevoznim sredstvom u koje se roba direktno utovara: - ako se zbog logističkih razloga ovaj element podatka ne može navesti, a korisnik postupka provoza ima status AEOC-a, i - ako carinski organ može, prema potrebi, doći do relevantnih informacija iz evidencije korisnika postupka provoza.
[9]	Ovaj element podatka koristi se samo u kontekstu TIR karneta.
[10]	Ovaj element podatka navodi se kada odobrenje postoji u skladu sa odgovarajućim odredbama ove odluke.
[11]	Ova podatak nije obavezan u slučaju podnošenja provodne deklaracije prije predočenja robe u skladu sa članom 133. ove odluke.
[13]	Ovaj podatak navodi se samo kada je carinski organ odlučio da plombira robu.
[14]	Ne koristi se u slučaju kada nije prijavljen provozni carinski ured (17 04 000 000).
[15]	Ovaj podatak navodi se ako je isti kao prijevozno sredstvo u odlasku (19 05 000 000).
[16]	Ovi podaci se navode samo ako je pošiljalac ovlašten pošiljalac.
[17]	Ovaj podatak je obavezan samo ako se razlikuje od deklaranta (korisnik postupka provoza/zastupnik).
[18]	Podatak o ukupnoj fakturnoj vrijednosti robe je obavezan.

GLAVA III – NAPOMENE, OBJAŠNJENJA I ŠIFRE U VEZI ZAJEDNIČKIH ZAHITJEVA PODATAKA PROVOZNE DEKLARACIJE

Grupa 11 - Informacije o poruci (uključujući šifre postupka) 11 01 000 000 Vrsta provodne deklaracije (uključujući šifre postupka) ¹

Upisuje se odgovarajuća šifra, koja se primjenjuje u vezi sa provozom:

Šifra	Opis	Set podataka u Tabeli za zahtjevima u pogledu podataka u Glavi II, Odjeljak A

¹ Šifre C, T, T1, T2, T2F, TD i X, kako je navedeno u tabeli, primjenjuju se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987.

		ovog priloga
TR	Roba koja nema carinski status domaće robe (strana roba) koja se stavlja u BiH postupak provoza (nacionalni postupak provoza) ²	D1, D2, D3
BH	Roba koja ima carinski status domaće robe koja se stavlja u unutrašnji postupak provoza	D1, D2, D3
C	Roba Unije koja nije stavljena u zajednički provozni postupak ³ u skladu sa članom 55. stav 1. tačka (h) Dodatka I Konvencije	D3
T	Mješovita pošiljka koja obuhvata robu koja ima carinski status robe Unije (T2) i robu koja nema carinski status robe Unije (T1), u skladu sa članom 28. Dodatka I Konvencije	D1, D2, D3
T1	Roba koja nema carinski status robe Unije koja se stavlja u zajednički provozni postupak i strana roba (izvozno ocarinjena roba) koja se stavlja u zajednički provozni postupak u Bosni i Hercegovini	D1, D2, D3
T2	Roba sa carinskim statusom robe Unije koja se stavlja u zajednički provozni postupak	D1, D2, D3
T2F	Kretanje robe u postupku provoza u skladu sa članom 2. stav 3. tačka (b) Konvencije	D1, D2, D3
TD	Roba koja je već stavljena u provozni postupak u skladu sa članom 55. stav 1. tačka (h) Dodatka I Konvencije	D3
TIR	Roba stavljena u TIR (Transport International Routiers) postupak ⁴	D1, D2
X	Roba Unije namijenjena izvozu za koju je izvoz završen i izlazak potvrđen i koja nije stavljena u provozni postupak u skladu sa članom 55. stav 1. tačka (h) Dodatka I Konvencije	D3

11 02 000 000 Dodatna vrsta deklaracije

Upisuje se odgovarajuća šifra:

"A" - za standardnu provoznu deklaraciju u skladu sa članom 261. ove odluke i članom 25. Dodatka I Konvencije o zajedničkom provoznom postupku.

"D" - za podnošenje provodne deklaracije u skladu sa članom 133. ove odluke i članom 29.a Dodatka I Konvencije o zajedničkom provoznom postupku.

11 03 000 000 Broj naimenovanja robe

Upisuje se broj naimenovanja u kućnoj pošiljci deklaracije. Naimenovanja se numerišu uzastopno, počevši od broja 1 za prvo naimenovanje i povećavajući za 1 broj za svako sljedeće naimenovanje u kućnoj pošiljci.

11 07 000 000 Sigurnost ⁵

Upisuje se odgovarajuća šifra ako je provozna deklaracija kombinovana sa ulaznom i/ili izlaznom sažetom deklaracijom:

0	Ne	Deklaracija nije kombinovana sa izlaznom sažetom ili ulaznom sažetom deklaracijom
1	ENS	Deklaracija je kombinovana sa ulaznom sažetom deklaracijom
2	EXS	Deklaracija je kombinovana sa izlaznom sažetom deklaracijom
3	ENS i EXS	Deklaracija je kombinovana sa izlaznom sažetom deklaracijom i ulaznom sažetom deklaracijom

² BiH postupak provoza (nacionalni postupak provoza) je provozno kretanje samo u carinskom području BiH.

³ Zajednički provozni postupak primjenjuje se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987., i primjenjuje se na provozno kretanje u carinskom području zemalja potpisnica ove Konvencije.

⁴ Šifra TIR primjenjuje se od dana početka primjene eTIR sistema.

⁵ Šifre 1, 2 i 3 koriste se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987.

11 08 000 000 Indikator umanjenog broja podataka

Upisuje se odgovarajuća šifra ako provozna deklaracija sadrži manji broj podataka:

0	Ne (Roba nije prijavljena koristeći manji broj podataka)
1	Da (Roba je prijavljena koristeći manji broj podataka)

11 11 000 000 Broj naimenovanja robe u deklaraciji

Taj broj mora biti jedinstven u cijeloj deklaraciji. Naimenovanja se numerički uzastopno, počevši od broja 1 za prvo naimenovanje i povećavajući za 1 broj za svako sljedeće naimenovanje u cijeloj deklaraciji.

Grupa 12 - Upućivanje na poruke, dokumente, certifikate, odobrenja**12 01 000 000 Prethodni dokument**

Upisuje se podatak u vezi razduženja robe prijavljene u predmetnoj deklaraciji u vezi sa završetkom privremenog smještaja ili prethodnog carinskog postupka.

Ovi detalji uključuju podatak o količini koja se razdužuje i odgovarajuću jedinicu mjere.

12 01 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni podatak za privremeni smještaj, prethodni carinski postupak ili odgovarajući carinski dokument.

U slučaju da poslije izvoza slijedi provoz, upisuje se MRN izvozne deklaracije.

Upisuje se identifikacioni broj ili drugi prepoznatljiv referentni podatak za predmetni dokument.

Ako MRN upućuje na prethodni dokument, referentni broj ima sljedeću strukturu:

Polje	Sadržaj	Format	Primjeri
1	Posljednje dvije cifre godine formalnog prihvatanja deklaracije (GG)	n2	21
2	Šifra carinskog ureda (koja uključuje i ISO alfa 2 šifru (slovna) za državu Bosnu i Hercegovinu)	an8	BA094013
3	Jedinstvena identifikacija po godini i carinskom uredu (registarski broj prihvatanja proвозne deklaracije, kojem prethode nule ako nije šestocifren)	an6	000001
4	Identifikaciona šifra postupka	a1	J
5	Kontrolni broj	an1	3

Polje 1 i 2 popunjava se kako je naprijed objašnjeno u tabeli.

U polje 3 upisuje se identifikaciona oznaka za predmetnu poruku. Svaka provozna deklaracija koja se obradi tokom jedne godine mora imati jedinstven broj povezan sa predmetnim postupkom.

U polje 4 upisuje se identifikaciona šifra (*identifikator*) postupka kako je propisano u tabeli u nastavku.

U polje 5 upisuje se vrijednost koja je kontrolni broj za cijeli MRN. Ovim poljem omogućeno je otkrivanje grešaka prilikom preuzimanja cijelog MRN.

Šifre koje se koriste u polju 4 Identifikaciona šifra postupka¹:

Šifra	Postupak
J	Samo provozna deklaracija
K	Provozna deklaracija i izlazna sažeta deklaracija
L	Provozna deklaracija i ulazna sažeta deklaracija
M	Provozna deklaracija i izlazna sažeta deklaracija i ulazna sažeta deklaracija

¹ Šifre K, L i M primjenjuju se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987.

12 01 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća šifra za označavanje vrste prethodnog dokumenta.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

N235	Spisak kontejnera
N270	Utovarna lista (dostavnica/popis pošiljke)
N271	Paking lista (otpremnica/popis paketa)
N325	Predračun (proforma faktura)
N337	Deklaracija za privremeni smještaj
N355	Ulazna sažeta deklaracija
N380	Komercijalna faktura
N703	Interni/Kućni tovarni list
N704	Glavna brodska teretnica (konosman)
N705	Brodska teretnica
N714	Interna/Kućna teretnica
N720	Tovarni list CIM (željeznica)
N722	Tovarni list SMGS (željeznica)
N730	Sve vrste tovarnih listova za drumski prijevoz
N740	Vazduhoplovni tovarni list
N741	Glavni vazduhoplovni tovarni list
N750	Poštanska otpremnica (poštanski paketi)
N760	Prijevozni dokument za multimodalni/kombinovani prijevoz
N785	Robni manifest
N787	Bordero (specifikacija tovarnog lista)
N820	Provozna deklaracija-mješovita pošiljka "T"
N821	Provozna deklaracija-vanjski provoz "T1"
N822	Provozna deklaracija-unutrašnji provoz "T2"
N825	T2L dokument
N830	Deklaracija robe za izvoz
N952	TIR karnet
N955	ATA karnet
NCLE	Referenca/datum upisa u evidenciju deklaranta (knjigovodstveni upis)
NMNS	Robni manifest - pojednostavljeni postupak
NMR	
N	Izjava/obavještenje o MRN-u
	SDE – Odobrenje za upotrebu pojednostavljene deklaracije iz člana 88. Zakona
C512	
C605	Informativni obrazac INF3
C612	Provozna deklaracija za unutašnji provoz Zajednice-T2
C620	Dokaz o carinskom statusu robe Unije T2LF
C651	AAD - Administrativni akcizni prateći dokument (EMCS)
C658	FAD - Rezervni prateći e-AD (EMCS) – osiguranje kontinuiteta poslovanja
ZZZ	Ostalo

12 01 003 000 Vrsta pakovanja

Upisuje se odgovarajuća šifra za označavanje vrste pakovanja koja je odgovarajuća za razduženje pakovanja.

Šifra	Opis
43	Polipropilenska vreća
44	Plastične vreće sa zatvaračem
1A	Bubanj, čelični
1B	Bubanj, aluminijumski
1D	Bubanj, šperploča
1F	Kontejner, fleksibilan
1G	Bubanj, vlaknasti
1W	Bubanj, drveni
2C	Bačva, drvena
3A	Kanister, čelik
3H	Kanister, plastika
4A	Kutija, čelik
4B	Kutija, aluminij
4C	Kutija, prirodno drvo
4D	Kutija, šperploča
4F	Kutija, rekonstituirano drvo
4G	Kutija, vlaknasta ploča
4H	Kutija, plastika
5H	Plastična pletena torba
5L	Torba, tkanina
5M	Vreća, papirna
6H	Kompozitna ambalaža, plastična posuda

6P	Kompozitna ambalaža, staklena posuda
7A	Sanduk za auto
7B	Sanduk, drveni
8A	Paleta, drvena
8B	Sanduk, drveni
8C	Paket, drveni
AA	Središnji kontejner za rasuti teret, kruta plastika
AB	Spremnik, vlakno
AC	Spremnik, papirni
AD	Spremnik, drveni
AE	Sprej
AF	Paleta, modularna, obruči 80cm * 60cm
AG	Paleta, umotana
AH	Paleta, 100cm * 110cm
AI	Plastična posuda s poklopcem na pregib
AJ	Fišek
AL	Lopta
AM	Ampula, nezaštićena
AP	Ampula, zaštićena
AT	Raspršivač
AV	Kapsula
B4	Pojas
BA	Bure
BB	Kalem konca
BC	Sanduk/kutija za flaše
BD	Daska
BE	Snop
BF	Balon, nezaštićen
BG	Kesa
BH	Vezica
BI	Kanta
BJ	Kofa
BK	Korpa
BL	Bala, kompresovana
BM	Umivaonik
BN	Bala, nekompresovana
BO	Flaša, nezaštićena, cilindrična
BP	Balon, zaštićen
BQ	Flaša, zaštićena cilindrična
BR	Šipka
BS	Flaša, nezaštićena, konveksna
BT	Vijak
BU	Bure
BV	Flaša, zaštićena, konveksna
BW	Kutija, za tečnosti
BX	Kutija
BY	Daska, u snopu/grozdu/smotku
BZ	Šipke, u snopu/svežnju/smotku
CA	Limenka, pravougaona
CB	Gajba za pivo
CC	Posuda za mlijeko
CD	Limenka, sa ručkom i izlivom
CE	Košara
CF	Kofer
CG	Kavez
CH	Kovčeg
CI	Kanister
CJ	Sanduk
CK	Bure
CL	Namotaj
CM	Kartica
CN	Kontejner, koji nije drugačije naznačen kao transportna oprema
CO	Tegla, nezaštićena
CP	Tegla, zaštićena
CQ	Patrona
CR	Sandučić
CS	Sanduk
CT	Kartonska kutija
CU	Šolja
CV	Poklopac
CW	Zaštitni kavez

CX	Limenka, cilindrična
CY	Cilindar
CZ	Platno
DA	Gajba, višeslojna, plastična
DB	Gajba, višeslojna, drvena
DC	Gajba, višeslojna, kartonska
DG	Kavez, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP)
DH	Kutija, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP), Eurobox
DI	Bubanj, željezni
DJ	Opletana boca, nezaštićena
DK	Sanduk za rasuti teret, kartonski
DL	Sanduk za rasuti teret, plastični
DM	Sanduk za rasuti teret, drveni
DN	Dozator
DP	Opletana boca, velika, zaštićena
DR	Bubanj
DS	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, plastični
DT	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, drveni
DU	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, polistirenski
DV	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, kartonski
DW	Spremnik, dvoslojni bez poklopca, plastični
DX	Spremnik, dvoslojni bez poklopca, drveni
DY	Spremnik, dvoslojni bez poklopca, kartonski
EC	Vreća, plastična
ED	Sanduk, sa paletnim dnom
EE	Sanduk, sa paletnim dnom, drvo
EF	Sanduk, sa paletnim dnom, karton
EG	Sanduk sa paletnim dnom, plastika
EH	Sanduk, sa paletnim dnom, metal
EI	Sanduk, izotermički
EN	Koverta
FB	Fleksibeg za cisternu
FC	Sanduk, voće
FD	Sanduk, uokvireni
FE	Posuda za skladištenje tečnosti, poliuretan
FI	Bačvica
FL	Čuturica
FO	Kovčeg, vojnički
FP	Kutija za film
FR	Ram
FT	Posuda za hranu
FW	Kolica, transportna
FX	Vreća, fleksibilna ambalaža
GB	Boca, plinska
GI	Nosač
GL	Spremnik, galon
GR	Spremnik, stakleni
GU	Posuda s vodoravno poslaganim ravnim predmetima
GY	Vreća, jutena
GZ	Nosači u snopu/svežnju/smotku
HA	Košara, s ručkom, plastična
HB	Košara, s ručkom, drvena
HC	Košara, s ručkom, kartonska
HG	Veliko bure
HN	Vješalica
HR	Košara, s poklopcem
IA	Pakovanje, izložbeno, drveno
IB	Pakovanje, izložbeno, kartonsko
IC	Pakovanje, izložbeno, plastično
ID	Pakovanje, izložbeno, metalno
IE	Ambalaža, pakovanje izložbeno
IF	Pakovanje, protočno pakovanje
IG	Ambalaža, umotano u papir
IH	Bubanj, plastični
IK	Pakovanje, kartonsko, s otvorima za nošenje
IL	Tacna, čvrsta, može se poklopiti (CEN TS 14482:2002)
IN	Ingot
IZ	Ingoti, u snopu/svežnju/smotku
JB	Torba, velika
JC	Kanister, četvrtasti
JG	Vrč

JR	Tegla
JT	Jutena vreća
JY	Kanister, cilindrični
KG	Bačvica
KI	Pribor
LE	Kofer
LG	Klada
LT	Velika količina, gomila
LU	Uška
LV	Pokretni kontejner, drveni
LZ	Klade u povezu/svežnju/smotku
MA	Sanduk, metalni
MB	Vreća, višedjelna
MC	Sanduk za mlijeko
ME	Kontejner, metalni
MR	Spremnik, metalni
MS	Vreća, višeslojna
MT	Prostirka/strunjača
MW	Spremnik obložen plastikom
MX	Kutijica za šibice
NA	Nedostupno
NE	Nezapakovano
NF	Nepakovano ili raspakovano, jedna jedinica
NG	Nepakovano ili raspakovano, više jedinica
NS	Gnjezdo
NT	Mreža
NU	Mreža, cjevasta, plastična
NV	Mreža, cjevasta, tekstilna
O1	Dvostrani kavez na točkovima sa kaišem za pričvršćivanje
O2	Kolica
O3	Jednostrana paleta ISO 0 - 1/2 EURO Paleta
O4	Jednostrana paleta ISO 1 - 1/1 EURO paleta
O5	Jednostrana paleta ISO 2 - 2/1 EURO paleta
O6	Paleta izuzetnih dimenzija
O7	Drvena paleta 40 cm x 80 cm
O8	Plastična paleta SRS 60 cm x 80 cm
O9	Plastična paleta SRS 80 cm x 120 cm
OA	Paleta, CHEP 40 cm x 60 cm
OB	Paleta, CHEP 80 cm x 120 cm
OC	Paleta, CHEP 100 cm x 120 cm
OD	Paleta, AS 4068-1993
OE	Paleta, ISO T11
OF	Platforma, neodređena težina ili dimenzija
OG	Paleta ISO 0 - 1/2 EURO paleta
OH	Paleta ISO 1 - 1/1 EURO paleta
OI	Paleta ISO 2 - 2/1 EURO paleta
OJ	1/4 EURO paleta
OK	Klada
OL	1/8 EURO paleta
OM	Sintetička paleta ISO 1
ON	Sintetička paleta ISO 2
OP	Veleprodaja paleta
OQ	Paleta 80 X 100 cm
OR	Paleta 60 X 100 cm
OS	Jednostrana paleta
OT	Oktabin
OU	Kontejner, vanjski
OV	Povratna paleta
OW	Velika torba veličine palete
OX	Paleta na točkovima sa podignutim obodom (81 x 67 x 135)
OY	Paleta na točkovima sa podignutim obodom (81 x 72 x 135)
OZ	Paleta na točkovima sa podignutim obodom (81 x 60 x 16)
P1	CHEP paleta 60 cm x 80 cm
P2	Tava
P3	LPR paleta 60 cm x 80 cm
P4	LPR paleta 80 cm x 120 cm
PA	Paket
PB	Kombinovana otvorena kutija i paleta
PC	Paket
PD	Paleta, modularna, kragne 80cm * 100cm
PE	Paleta, modularna, kragne 80cm * 120cm

PF	Tor za životinje
PG	Ploča
PH	Bokal
PI	Cijev
PJ	Košarica sa drvenim trakicama za voće
PK	Paket
PL	Kanta
PN	Daska
PO	Torbica
PP	Dio
PR	Posuda, plastična
PT	Lonac
PU	Poslužavnik
PV	Cijevi u povezu, svežnju, smotku
PX	Paleta
PY	Ploče, u snopu/grozdu/smotku
PZ	Daske, u snopu/grozdu/smotku
QA	Bubanj, čelični, s neuklonjivim poklopcem
QB	Bubanj, čelični, uklonjiv poklopac
QC	Bubanj, aluminijski, neuklonjiv poklopac
QD	Bubanj, aluminijski, uklonjiv poklopac
QE	Bubanj, plastični, neuklonjiv poklopac
QG	Bubanj, plastični, uklonjiv poklopac
QH	Bačva, drvena, s čepom
QJ	Bačva, drvena, s odvojitivim poklopcem
QK	Kanister, čelični, neuklonjivi poklopac
QL	Kanister, čelični, uklonjivi poklopac
QM	Kanister, plastični, neuklonjivi poklopac
QN	Kanister, plastični, s uklonjivim poklopcem
QP	Kutija, drvena, od prirodnog drveta, obična
QQ	Kutija, drvena, od prirodnog drva, s nepropusnim zidovima
QR	Kutija, plastična, proširiva
QS	Kutija, plastična, kruta
RD	Šipka
RG	Prsten
RJ	Stalak, vješalica za odjeću
RK	Stalak
RL	Namot
RO	Rola
RT	Rednet mreža (za voće)
RZ	Šipke u snopu/svežnju/smotku
SA	Vreća
SB	Ploča
SC	Sanduk, plitki
SD	Vreteno
SE	Mornarski sanduk
SH	Vrećica
SI	Klizna šipka
SK	Sanduk, kosturni
SL	Klizna ploha
SM	Metalna ploča
SO	Namotaj, kotur
SP	Ploča, omotana plastikom
SS	Sanduk, čelični
ST	Ploča
SU	Kofer
SV	Omot, čelični
SW	U zaštitnom plastičnom omotu
SX	Set
SY	Rukav
SZ	Ploče, u snopu/svežnju/smotku
T1	Tablet
TB	Kada
TC	Sanduk za čaj
TD	Cijev, sklopiva
TE	Guma
TG	Cisterna, generička
TI	Bačva
TK	Cisterna, pravokutna
TL	Kada, s poklopcem
TN	Limenka

TO	Bačva
TR	Sanduk
TS	Nosač
TT	Vreća, s ručkama
TU	Cijev
TV	Cijev, s mlaznicom
TW	Paleta, troslojna
TY	Cisterna, cilindrična
TZ	Cijevi, u povezu/svežnju/smotku
UC	Nije u kavezu
UN	Jedinica
VA	Bure
VG	Rasuto, plin (pri 1031 mbar i 15 °C)
VI	Bočica
VK	Kontejner za prijevoz kombijem
VL	Rasuto, tekućina
VN	Vozilo
VO	Rasuto, krute materije, krupne čestice
VP	Vakumirano
VQ	Rasuto, tečni plin (pri abnormalnoj temperaturi/pritisku)
VR	Rasuto, čvrste materije, zrnaste čestice
VS	Rasuti metalni otpad
VY	Rasuto, čvrsta materija, fine čestice
WA	Meduspremnik, za rasuti teret
WB	Opletana staklena flaša
WC	Meduspremnik za rasuti teret, metalni
WD	Meduspremnik za rasuti teret, aluminijski
WF	Meduspremnik za rasuti teret, metalni
WG	Meduspremnik za teret, čelični, pod pritiskom > 10 kPa
WH	Meduspremnik za teret, aluminijski, pod pritiskom > 10 kPa
WJ	Meduspremnik za teret, aluminijski, pod pritiskom 10 kPa
WK	Meduspremnik za teret, čelični, tečnost
WL	Meduspremnik za teret, čelični, tečnost
WM	Meduspremnik za teret, metalni, tečnost
WN	Meduspremnik za teret, tkana plastika, nepresvučen/bez košuljice
WP	Meduspremnik za teret, tkana plastika, presvučen
WQ	Meduspremnik za teret, tkana plastika, obrubljen
WR	Meduspremnik za teret, tkana plastika, presvučen i obrubljen
WS	Meduspremnik za teret, plastični film
WT	Meduspremnik za teret, tekstilni bez presvlake/obruba
WU	Meduspremnik za teret, prirodno drvo s unutrašnjom presvlakom
WV	Meduspremnik za teret, tekstilni, presvučen
WW	Meduspremnik za teret, tekstilni, obrubljeni
WX	Meduspremnik za teret, tekstilni, presvučen i obrubljen
WY	Meduspremnik za teret, šperploča s unutrašnjom presvlakom
WZ	Meduspremnik za teret, rekonstituirano drvo s unutrašnjom presvlakom
XA	Vreća, tkana plastika, bez unutrašnje presvlake/podloge
XB	Vreća, tkana plastika, nepropusna
XC	Vreća, tkana plastika, nepromoćiva
XD	Vreća, plastični film
XF	Vreća, tekstilna, bez unutrašnje presvlake/postave
XG	Vreća, tekstilna, nepropusna
XH	Vreća, tekstilna, nepromoćiva
XJ	Vreća, papirna, višeslojna
XK	Vreća, papirna, višeslojna, nepromoćiva
YA	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u čeličnom bubnju
YB	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u metalnoj kutiji
YC	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u aluminijskom bubnju
YD	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u aluminijskom sanduku
YF	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u drvenoj kutiji
YG	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u bubnju od šperploče
YH	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u kutiji od šperploče
YJ	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u vlaknastom bubnju
YK	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u kutiji od vlaknastih ploča
YL	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u plastičnom bubnju
YM	Kombinovano pakovanje, plastični spremnik u čvrstoj plastičnoj kutiji
YN	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u čeličnom bubnju
YP	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u čeličnoj kutiji
YQ	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u aluminijskom bubnju
YR	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u aluminijskom sanduku
YS	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u drvenoj kutiji

YT	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u bubnju od šperploče
YV	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u košari od pruča
YW	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u vlaknastom bubnju
YX	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u kutiji od vlaknastih ploča
YY	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u proširivom plastičnom pakovanju
YZ	Kombinovano pakovanje, stakleni spremnik u čvrstom plastičnom pakovanju
ZA	Meduspremnik za teret, papirni, višeslojni
ZB	Vreća, velika
ZC	Meduspremnik, za teret, papirni, višeslojni, vodootporan
ZD	Meduspremnik za teret, kruta plastika sa strukturalnom opremom, čvrste materije
ZF	Meduspremnik za teret, kruta plastika, samostojeći, čvrste materije
ZG	Meduspremnik, za teret kruta plastika, sa strukturalnom opremom, pod pritiskom
ZH	Meduspremnik za teret, kruta plastika, samostojeći, pod pritiskom
ZI	Meduspremnik za teret, kruta plastika, sa strukturalnom opremom, tekućine
ZK	Meduspremnik za teret, kruta plastika, samostojeći, tekućine
ZL	Meduspremnik za teret, kombinovan, čvrsta plastika, čvrste materije
ZM	Meduspremnik za teret, kombinovan, fleksibilna plastika, čvrste materije
ZN	Meduspremnik za teret, kombinovan, čvrsta plastika, pod pritiskom
ZP	Meduspremnik za teret, kombinovan, fleksibilna plastika, pod pritiskom
ZQ	Meduspremnik za teret, kombinovan, čvrsta plastika, za tekućine
ZR	Meduspremnik za teret, kombinovan, fleksibilna plastika, za tekućine
ZS	Meduspremnik za teret, kombinovan
ZT	Meduspremnik za teret, vlaknasta ploča
ZU	Meduspremnik za teret, fleksibilni
ZV	Meduspremnik za teret, metalni, osim čelika
ZW	Meduspremnik za teret, prirodno drvo
ZX	Meduspremnik za teret, šperploča
ZY	Meduspremnik za teret, rekonstituirano drvo
ZZ	Uzajamno određeno

12 01 004 000 Broj pakovanja

Upisuje se odgovarajući broj pakovanja koji se razdužuju.

12 01 005 000 Mjerna veličina i jedinica mjere (kvalifikator)

Koristi se propisana mjerna veličina. Upisuje se mjerna veličina koja se razdužuje. Ukoliko je primjenjivo, može se koristiti dopunska jedinica mjere. Mjerne jedinice i kvalifikatori imaju format n.4.

Koriste se sljedeće šifre:

CTM	Karat (jedan metrički karat = 2×10^{-4} kg)
DTN	Hektokilogram
GRM	Gram
HLT	Hektolitar
KGM	Kilogram
KLT	1000 litara
KUR	Kilogram uranija
LTR	Litra
MIL	1000 predmeta
MTK	Kvadratni metar
MTQ	Kubni metar (ml)
MTR	Metar
NAR	Broj stavki
NCL	Broj čelija
NPR	Broj parova
TNE	Tona

12 01 006 000 Količina

Upisuje se odgovarajuća količina koja se razdužuje.

12 01 007 000 Identifikator⁰⁰⁰/broj naimenovanja robe***

Upisuje se broj naimenovanja robe kako je prijavljeno u prethodnom dokumentu.

12 01 079 000 Dopuna informacija

Upisuje se dopuna informacija u odnosu na prethodni dokument.

Ovaj element podatka omogućava privrednom subjektu da dostavi bilo koju dopunsku informaciju koja se odnosi na prethodni dokument.

12 02 000 000 Dodatne informacije

Ovaj element podatka koristi se u odnosu na informaciju za koju nije propisano određeno polje u koje se ista treba upisati.

12 02 008 000 Šifra

Upisuje se odgovarajuća šifra.

Dokumenti, potvrde, odobrenja i ostali referentni podaci koji se podnose uz provoznu deklaraciju moraju biti upisani u obliku šifre koja se sastoji od broječanog znaka nakon koga slijede tri alfanumerička znaka (n1an3). Šifre dodatnih informacija su propisane u Prilogu 24. ove Odluke, u Glavi III ovog priloga i u bazi carinskog organa.

Za označavanje dodatne informacije u vezi sa carinskim pitanjima koristi se petocifrena šifra:

Šifra	Opis
0xxxx	Opća kategorija
2xxxx	Za provoz

Za provoz mogu se koristiti sljedeće šifre za dodatne informacije/podatke:

Šifra	Zakonski osnov	Predmet	Dodatna informacija
00200	Prilog A1a, Glava III Konvencije	Više dokumenata i stranaka (izvoznika, primalaca)	"Razno"
00300	Prilog 24. ove odluke	Deklarant i pošiljalac su isto lice	"Pošiljalac"
00900	Član 61. Zakona	Razduženje privremenog smeštaja	"PS" i broj odobrenja
20100	Član 18. Konvencije	Izvoz iz jedne ugovorne strane ili iz Unije koji podliježe ograničenjima	
20200	Član 18. Konvencije	Izvoz iz jedne ugovorne strane ili iz Unije koji podliježe carinama	
20300	Član 18. Konvencije	Izvoz	

12 02 009 000 Tekst

Ako je potrebno, može se upisati bilo koji tekst za objašnjene prijavljene šifre.

12 03 000 000 Priloženi dokumenti**12 03 001 000 Referentni broj**

Identifikacioni ili referentni broj nacionalnih ili međunarodnih dokumenata ili potvrda priloženih deklaraciji.

Korištenjem odgovarajuće šifre, upisuju se podaci koji se zahtijevaju prema specifičnim pravilima za primjenu propisa, zajedno sa referentnim podacima dokumenata priloženih uz deklaraciju.

12 03 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća šifra za označavanje vrste priloženog dokumenta.

Upisuju se podaci koji se odnose na razduženje robe koja je prijavljena u predmetnoj deklaraciji, u odnosu na izvoznu i uvoznu dozvolu ili potvrdu.

Nacionalni dokumenti, potvrde i odobrenja ili dokumenti, potvrde i odobrenja druge države priloženi uz provoznu deklaraciju, kao i dodatni referentni podaci, moraju se upisati u obliku odgovarajuće propisane šifre iza koje se navodi identifikacioni broj ili drugi prepoznatljiv referentni podatak za predmetni dokument.

Nacionalni i međunarodni dokumenti, potvrde i odobrenja priloženi uz provoznu deklaraciju, moraju se unijeti u formatu alan3.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

N002	Uvjerenje o usaglašenosti sa tržišnim standardima Evropske unije za svježe voće i povrće
N003	Uvjerenje o kvalitetu robe
N018	ATR uvjerenje
N325	Predračun (proforma faktura)
N380	Komercijalna faktura
N820	Provozna deklaracija-mješovita pošiljka "T"
N821	Provozna deklaracija-vanjski provoz "T1"
N822	Provozna deklaracija-unutrašnji provoz "T2"
N825	T2L dokument
N851	Fitosanitarno uvjerenje
N852	Sanitarno - zdravstveno uvjerenje
N853	Veterinarsko uvjerenje (CVED)
N861	Uvjerenje o porijeklu (univerzalno)
N862	Izjava o porijeklu
N864	Potvrda o preferencijalnom porijeklu (izjava o preferencijalnom porijeklu na fakturi, EUR. 2)
N865	Potvrda o porijeklu robe obrazac A
N911	Uvozna dozvola
N933	Deklaracija o teretu (prispjeće)
N941	Dozvola za embargo
N951	TIF obrazac
N954	Uvjerenje o porijeklu EUR.1
C085	Zajednički zdravstveni ulazni dokument za biljke i biljne proizvode (CHED-PP) (Dio 2, Odjeljak C Priloga II Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1715 (OJ L 261))
C640	Zajednički veterinarski ulazni dokument (CVED) (Uredba Komisije (EC) Br. 282/2004, za veterinarske preglede živih životinja)
C641	Dokumenti o ulovu (uvoz)
C651	AAD - Administrativni akcizni prateći dokument (EMCS)
C656	Dokumenti za ulov (izvoz)
C658	FAD - Rezervni prateći e-AD (EMCS)-osiguranje kontinuiteta poslovanja
C673	Potvrda o ulovu
C678	Zajednički ulazni dokument (CED) (Prilog II Uredbe (EC) No 669/2009 (OJ L 194))
C690	Dozvola za uvoz drveta (FLEGT)
L001	Uvozna dozvola AGRIM
L079	Dozvola za uvoz tekstilnih proizvoda
L100	Licenca za uvoz "kontroliranih supstanci" (ozon)
L116	Certifikat Kimberli procesa (KPCS)
NZZZ	Ostalo

12 03 013 000 Broj naimenovanja ili broj stavke u dokumentu

Upisuje se redni broj naimenovanja ili stavke u priloženom dokumentu (na primjer potvrda, odobrenje, dozvola, ulazni

dokument i tako dalje), koji odgovara predmetnom naimenovanju robe.

12 03 079 000 Dopuna informacija

Ovaj element podatka koristi se u odnosu na infomaciju za priloženi dokument za koju nije propisano određeno polje u koje se ista treba upisati.

Podatak o ukupnoj faktornoj vrijednosti robe se obavezno navodi u polje predviđeno za "dopunu informacija". Upisuje se ukupna faktorna vrijednost robe u nacionalnoj jedinici valute (BAM). Podatak o ukupnoj faktornoj vrijednosti robe je nacionalni zahtjev i isti se ne razmjenjuje u zajedničkom provoznom postupku.

12 04 000 000 Dodatni referentni podaci

12 04 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni broj bilo koje sačinjene dopunske informacije koja nije obuhvaćena priloženim dokumentima, prijevoznim dokumentima ili dopunom informacija.

12 04 002 000 Vrsta

Korištenjem odgovarajuće šifre, upisuju se potrebni dodatni podaci u skladu sa specifičnim pravilima koja se primjenjuju.

Dokumenti, potvrde, odobrenja i ostali referentni podaci koji se podnose uz provoznu deklaraciju moraju biti upisani u obliku šifre koja se sastoji od brojevanog znaka nakon koga slijede tri alfanumerička znaka (n1an3). Šifre dodatnih informacija su propisane u Prilogu 24. ove Odluke, u Glavi III ovog priloga i u bazi carinskog organa.

12 05 000 000 Prijevozni dokument

Ovaj element podatka uključuje vrstu i referentne podatke prijevoznog dokumenta.

12 05 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni broj prijevoznog dokumenta.

Za elektronski prijevozni dokument kao provozna deklaracija upisuje se referentni broj prijevoznog dokumenta koji se koristi kao provozna deklaracija.

12 05 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća šifra, za označavanje vrste dokumenta.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

N235	Popis kontejnera
N271	Otpremnica (popis paketa)
N703	Interni/Kućni tovarni list
N704	Glavna teretnica
N705	Teretnica
N714	Interna/Kućna teretnica
N720	Tovarni list CIM (željeznica)
N722	Tovarni list SMGS (željeznica)
N730	Sve vrste tovarnih listova za drumski prijevoz
N740	Vazduhoplovni tovarni list
N741	Vazduhoplovni tovarni list - glavni
N750	Otpremnica (poštanski paketi)
N760	Prijevozni dokument za multimodalni/kombinovani prijevoz (opći)
N785	Robni manifest
N787	Specifikacija popisa pošiljke uz fakturu (bordero)
N952	TIR karnet
N955	ATA karnet

12 06 000 000 Broj TIR karneta

Ovaj element podatka uključuje referentni broj TIR karneta.

12 08 000 000 Referentni broj/UCR

Upisuje se jedinstveni trgovački referentni broj koji je predmetno lice dodijelilo predmetnoj pošiljci.

Može biti u obliku šifre Svjetske carinske organizacije (ISO 15459) ili drugi odgovarajući oblik. Ovaj broj omogućava pristup tim navedenim komercijalnim podacima koji su predmet interesa carinskog organa.

12 09 000 000 LRN

Upisuje se lokalni referentni broj (LRN). Ovaj broj dodjeljuje deklarant, u obliku definisanom od strane carinskog organa, za identifikaciju svake pojedinačne deklaracije.

LRN = AABBCCCCCCCCCCCCCDDDDDD

- AA – 2 karaktera – numerička, godina;
- BB – šifra države (uvijek će biti "BA");
- CCCCCCCCCCCC – 12 karaktera – šifra deklaranta (I.D. broj);
- DDDDDD – 6 nasumičnih alfanumeričkih znakova koje bira deklarant.

12 12 000 000 Odobrenje

12 12 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni broj svih odobrenja koja su potrebna za deklaraciju i obavještenje o predočenju robe.

12 12 002 000 Vrsta

Primjenjuju se sljedeće šifre za odobrenja:

C520	Odobrenje za status ovlaštenog primaoca za TIR postupak (čl. 288. tačka d) ove odluke)
C521	Odobrenje za status ovlaštenog pošiljaoca (čl. 288. tačka c) ove odluke)
C522	Odobrenje za status ovlaštenog primaoca (čl. 288. tačka d) ove odluke)
C523	Odobrenje za korištenje posebnih plombi (čl. 288. tačka b) ove odluke)
C524	Odobrenje za korištenje provozne deklaracije sa manjim brojem podataka (nepotpuna provozna deklaracija (čl. 288. tačka i) ove odluke)

Grupa 13 – Stranke

13 02 000 000 Pošiljalac

Lice koje šalje robu, kako je navedno u ugovoru o prijevozu od strane lica koje naručuje prijevoz.

Podatak nije obavezan, osim u slučaju kada je pošiljalac različit od deklaranta (pošiljalac i deklarant nisu ista lica), podatak se obavezno upisuje.

Kada se podatak upisuje, svi obavezni pod-elementi podataka moraju se popuniti. Ako se navede EORI broj ili I.D. broj koji priznaje zemlja otpreme, ne navode se naziv i adresa.

13 02 016 000 Naziv

Upisuje se puno ime i, ako je odgovarajuće, pravni oblik pošiljaoca.

13 02 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se EORI broj pošiljaoca ili identifikacioni broj pošiljaoca u zemlji otpreme.

Za pošiljaoca koji je registrovan u Bosni i Hercegovini, za potrebu BiH provoznog postupka, upisuje se njegov I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika indirektnih poreza.

Ako se olakšice dodjeljuju u okviru trgovinskog partnerskog programa treće zemlje koji priznaje Bosna i Hercegovina, ovaj podatak može biti u obliku jedinstvenog identifikacionog broja u trećoj zemlji koji je predmetna treća zemlja Bosni i Hercegovini stavila na raspolaganje. Taj broj se može upotrebljavati kad god je dostupan deklarantu.

Jedinstveni identifikacioni broj u trećoj zemlji koji je stavljen na raspolaganje Bosni i Hercegovini ima sljedeću strukturu:

Polje	Sadržaj	Format
1	Šifra države	a2
2	Jedinstveni identifikacioni broj u trećoj zemlji	an..15

13 02 018 000 Adresa

13 02 018 019 Ulica i broj

Upisuje se ulica i broj.

13 02 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu proвозnog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI".

13 02 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

13 02 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

13 02 074 000 Lice za kontakt**13 02 074 016 Ime**

Upisuje se puno ime lica za kontakt.

13 02 074 075 Telefonski broj

Upisuje se telefonski broj lica za kontakt.

13 02 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa lica za kontakt.

13 03 000 000 Primalac

Lice kojem se roba šalje.

13 03 016 000 Naziv

Upisuje se puno ime i, ako je odgovarajuće pravni oblik primaoca.

13 03 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se identifikacioni broj predmetnog lica.

Upisuje se EORI broj primaoca ili identifikacioni broj primaoca u zemlji odredišta.

Za primaoca koji je registrovan u Bosni i Hercegovini upisuje se njegov I.B. iz Jedinštenog registra obveznika indirektnih poreza.

Ako se olakšice dodjeljuju u okviru trgovinskog partnerskog programa treće zemlje koji priznaje Bosna i Hercegovina, ovaj podatak može biti u obliku jedinstvenog identifikacionog broja u trećoj zemlji koji je predmetna treća zemlja Bosni i Hercegovini stavila na raspolaganje. Taj broj se može upotrebljavati kad god je dostupan deklarantu.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacioni broj kako je navedeno za element podataka "pošiljalac" 13 02 017 000.

13 03 018 000 Adresa**13 03 018 019 Ulica i broj**

Upisuje se ulica i broj.

13 03 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu proвозnog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI".

13 03 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

13 03 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

13 06 000 000 Zastupnik

Ovaj podatak je obavezan ako je različit od D.E. 13 07 000 000 Korisnik postupka provoza.

13 06 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se EORI broj ili identifikacioni broj zastupnika.

Za zastupnika koji je registrovan u Bosni i Hercegovini upisuje se njegov I.B. iz Jedinštenog registra obveznika indirektnih poreza.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacioni broj kako je navedeno za element podataka "pošiljalac" 13 02 017 000.

13 06 030 000 Status

Za označavanje statusa zastupnika, upisuje se šifra "2":

2	Zastupnik (neposredno zastupanje u smislu člana 6. stav (1) tačka a) Zakona: u ime i za račun drugog lica)
3	Zastupnik (posredno zastupanje u smislu člana 6. stav (1) tačka b) Zakona: u svoje ime, a za račun drugog lica)

Šifra 3 se ne koristi za carinski postupak provoza.

13 06 074 000 Lice za kontakt**13 06 074 016 Ime**

Upisuje se puno ime lica za kontakt.

13 06 074 075 Telefonski broj

Upisuje se telefonski broj lica za kontakt.

13 06 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa lica za kontakt.

13 07 000 000 Korisnik postupka provoza**13 07 016 000 Naziv**

Upisuje se puno ime (lica ili privrednog subjekta) i adresa korisnika postupka provoza. Prema potrebi, upisuje se puno ime (lica ili privrednog subjekta) ovlaštenog zastupnika koji podnosi proвозnu deklaraciju u ime korisnika postupka provoza.

13 07 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se EORI broj korisnika postupka provoza ili identifikacioni broj korisnika postupka provoza u zemlji zajedničkog provoza.

Za korisnika postupka provoza koji je registrovan u Bosni i Hercegovini upisuje se I.B. iz Jedinštenog registra obveznika indirektnih poreza.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacioni broj kako je navedeno za element podataka "pošiljalac" 13 02 017 000 (korisnik postupka provoza).

13 07 078 000 Identifikacioni broj korisnika TIR karneta

Upisuje se EORI broj ili identifikacioni broj lica koje je ovlašteno za korištenje karneta TIR (vlasnika), koji mu je dodijelila zemlja ugovornica TIR konvencije.

Za korisnika TIR karneta koji je registrovan u Bosni i Hercegovini upisuje se I.B. iz Jedinštenog registra obveznika indirektnih poreza.

13 07 018 000 Adresa:**13 07 018 019 Ulica i broj**

Upisuje se ulica i broj.

13 07 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu proвозnog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI".

13 07 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

13 07 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

13 07 074 000 Lice za kontakt**13 07 074 016 Ime**

Upisuje se ime lica za kontakt.

13 07 074 075 Broj telefona

Upisuje se telefonski broj lica za kontakt.

13 07 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa lica za kontakt.

13 12 000 000 Prijevoznik

Ovaj podatak je obavezan ako je različit od D.E. 13 07 000 000 korisnik postupka provoza.

Ako su prijevoznik i korisnik postupka provoza ista lica, podatak o prijevozniku nije obavezan.

13 12 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se EORI broj za prijevoznike u zajedničkom postupku provoza, ukoliko se proвозna deklaracija koristi i kao ulazna sažeta deklaracija.

U BiH postupku provoza za prijevoznika koji je registrovan u Bosni i Hercegovini upisuje se njegov I.B. iz Jedinštenog registra obveznika indirektnih poreza ili drugi identifikacioni broj.

13 12 074 000 Lice za kontakt**13 12 074 016 Ime**

Upisuje se ime lica za kontakt.

13 12 074 075 Broj telefona

Upisuje se telefonski broj lica za kontakt.

13 12 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa lica za kontakt.

13 14 000 000 Dodatni učesnik u lancu snabdijevanja

Ovdje se mogu upisati dodatni učesnici u lancu snabdijevanja kako bi se pokazalo da je cjelokupni lanac snabdijevanja obuhvatao privredne subjekte korisnike statusa ovlaštenog privrednog subjekta (AEO).

Ako se koristi ova grupa podataka upisuje se šifra uloge u lancu snabdijevanja i identifikacioni broj, u protivnom, ovaj element podatka je neobavezan.

13 14 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se EORI broj ili identifikacioni broj lica koje je učesnik u lancu snabdijevanja.

Za ostale učesnike koji su registrovani u Bosni i Hercegovini upisuje se njihov I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika indirektnih poreza.

13 14 031 000 Uloga

Upisuje se odgovarajuća šifra uloge koja određuje ulogu ostalih učesnika u lancu snabdijevanja.

Prijaviti se mogu i sljedeći učesnici:

Šifra uloge	Učesnik	Opis
CS	Konsolidator	Špediter koji pojedinačne manje pošiljke spaja u jednu veću pošiljku (u postupku konsolidacije) koja se dostavlja drugom učesniku koja razdvaja konsolidiranu pošiljku na njene prvobitne cjeline
MF	Proizvođač	Učesnik koji proizvodi robu
FW	Špediter	Učesnik koji otprema robu
WH	Posjednik skladišta	Učesnik koja preuzima odgovornost za robu koja je smještena u skladište

Grupa 15 - Datumi/Vrijeme/Periodi**15 11 000 000 Rok predaje robe**

Datum do kojeg se roba mora predložiti određenoj carinskom uredu.

Ovi podaci se navode samo ako je pošiljalac ovlašten pošiljalac.

Grupa 16 - Mjesta/Države/Regije**16 03 000 000 Šifra države odredišta**

Upisuje se odgovarajuća šifra zadnje države odredišta robe. Država zadnjeg poznatog odredišta definira se kao zadnja država za koju je, u trenutku puštanja u provozni postupak, poznato da se roba treba dostaviti. Ukoliko je država odredišta ista za cijelu pošiljku, podatak se upisuje na nivou MC (glavne pošiljke), u suprotnom, kada ima više država odredišta, podatak se upisuje na nivou HC (kućne pošiljke), u kom slučaju postoje bar dvije različite države odredišta.

Koriste se šifre država, koje se zasnivaju na važećim oznakama ISO 3166 alpha 2 (a2) za šifre država.

16 06 000 000 Šifra države otpreme

Upisati odgovarajuću šifru države u kojoj se roba otprema/izvozi ili šifru države u kojoj je započeo postupak provoza i podnesena provozna deklaracija.

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

16 12 000 000 Država usmjeravanja pošiljke

Identifikacija hronološkim redoslijedom država kroz koje roba prolazi između države polaska i države odredišta. To uključuje i države polaska i odredišta robe.

Ovaj element podataka je obavezan ako polazni carinski ured ili ovlašćeni pošiljalac odredi obavezni plan puta (element podatka 16 17 000 000). Ako je šifra "I" u elementu podatka 16 17 000 000, popunjava se element podatka 16 12 000 000.

16 12 020 000 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra u ispravnom slijedu usmjeravanja pošiljke.

Ovaj element podatka se zahtijeva kada je propisani plan puta određen od strane polaznog carinskog ureda. Hronološkim redoslijedom navode se zemlje kroz koje roba prolazi između zemlje otpreme i zemlje odredišta, gdje su navedene zemlja otpreme i zemlja odredišta.

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza, za državu usmjeravanja pošiljke se upisuje šifra države "BA" za Bosnu u Hercegovinu.

16 13 000 000 Mjesto utovara

Identifikacija morskog luke, vazdušne luke, teretnog terminala, željezničke stanice ili drugog mjesta na kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz, uključujući državu u kojoj se to mjesto nalazi. Kad je dostupno, za identifikaciju lokacije daju se kodirani podaci.

Ako za predmetno mjesto ne postoji UN/LOCODE šifra, uz šifru države upisuje se naziv mjesta, s maksimalnom mogućom preciznošću.

16 13 020 000 Država

Ako UN/LOCODE šifra nije dostupna za određenu lokaciju, upisuje se šifra države mjesta u kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz.

16 13 036 000 UN/LOCODE

Upisuje se UN/LOCODE šifra za mjesto na kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz.

16 13 037 000 Lokacija

Ako UN/LOCODE šifra nije dostupna, upisuje se naziv mjesta u kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz.

16 15 000 000 Lokacija robe

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se mjesto na kojem se roba može pregledati. Ovo mjesto mora biti dovoljno precizno da bi carinski ured obavio fizičku kontrolu robe.

Istovremeno se može navesti samo jedna vrsta lokacije.

16 15 045 000 Vrsta lokacije

Za vrstu lokacije koriste se sljedeće šifre:

A	Predviđena lokacija
B	Ovlašćeno mjesto (član 288. tačka c) i d))
C	Odobreno mjesto (član 265. stav (3) i član 280. stav (2))
D	Ostalo

16 15 046 000 Kvalifikator identifikacije

Upisuje se odgovarajuća šifra za utvrđivanje lokacije, odnosno identifikaciona oznaka na osnovu upotrijebljenog kvalifikatora.

Za identifikaciju lokacije koristi se jedan od sljedećih kvalifikatora:

Kvalifikator	Identifikator	Opis
T	Poštanska adresa	Koristi se poštanski broj sa ili bez kućnog broja za predmetnu lokaciju.
U	UN/LOCODE	Koriste se šifre propisane u popisu šifara UN/LOCODE iz baze podataka carinskog organa.
V	Identifikaciona šifra carinskog ureda	Koristi se šifra utvrđena za element podatka 17 03 000 000 Polazni carinski ured.
W	GNSS koordinate	Decimalni stepeni sa negativnim brojevima za jug i zapad. Primjeri: 44.424896°/8.774792° ili 50.838068°/4.381508°
X	Identifikacijski broj u Bosni i Hercegovini ili EORI broj	Koristi se identifikacioni broj kako je navedeno u opisu za element podatka 13 02 017 000 Identifikacioni broj pošiljaoca. U slučaju da privredni subjekt ima više prostora, broj se dopunjuje

		identifikacionom šifrom koja je jedinstvena za predmetu lokaciju.
Y	Broj odobrenja	Upisuje se broj odobrenja za predmetnu lokaciju navedenu u odobrenju za pojednostavljeni postupak (ovlašteni pošiljalac ili ovlašteni primalac). U slučaju da je odobrenjem odobreno više lokacija tj. prostora za prijem robe, broj odobrenja dopunjuje se dopunskim indikatorom koji je jedinstven za predmetnu lokaciju.
Z	Adresa	Upisuje se adresa predmetne lokacije.

U slučaju da se šifra "X" (Identifikacioni broj ili EORI broj) ili "Y" (broj odobrenja) koriste za identifikaciju lokacije, a da postoji nekoliko lokacija povezanih sa brojem I.B. ili EORI brojem ili predmetnim brojem odobrenja, može se koristiti dodatna identifikaciona šifra da se omogući nedvosmislena identifikacija lokacije.

16 15 036 000 UN/LOCODE

Koriste se šifre definisane u UN/LOCODE popisu šifara po državama.

16 15 047 000 Carinski ured

Upisuje se odgovarajuća šifra carinskog ureda u kojoj je roba dostupna za dalju carinsku kontrolu.

16 15 047 001 Referentni broj

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj carinskog ureda u kojem je roba dostupna za dalju carinsku kontrolu.

16 15 048 000 GNSS

Upisuju se relevantne koordinate iz Globalnog navigacionog satelitskog sistema (GNSS) gdje je roba dostupna.

16 15 048 049 Geografska širina

Upisuje se geografska širina lokacije na kojoj je roba dostupna.

16 15 048 050 Geografska dužina

Upisuje se geografska dužina lokacije na kojoj je roba dostupna.

16 15 051 000 Privredni subjekt

Upisuje se identifikacioni broj privrednog subjekta u čijim se prostorijama može obaviti kontrola robe.

16 15 051 017 Identifikacioni broj

Upisuje se identifikacioni broj korisnika odobrenja.

Upisuje se EORI broj ili identifikacioni broj imaoca odobrenja.

Za korisnika postupka provoza koji je registrovan u Bosni i Hercegovini upisuje se I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika indirektnih poreza.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacioni broj kako je navedeno za element podataka "pošiljalac" 13 02 017 000.

16 15 052 000 Broj odobrenja lokacije

Upisuje se broj odobrenja za predmetnu lokaciju.

16 15 053 000 Dopunski identifikator

U slučaju više odobrenih prostora za prijem robe (više mjesta u okviru iste adrese ili mjesta na različitim adresama), kako bi se mjesto preciznije navelo u vezi sa brojem odobrenja, upisuje se odgovarajuća šifra ako je dostupna (navedena u odobrenju).

16 15 018 000 Adresa

16 15 018 019 Ulica i broj

Upisuje se ulica i broj

16 15 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

16 15 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

16 15 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

16 15 081 000 Poštanski broj/Adresa

Ova pod-klasa može se koristiti ako je moguće utvrđivanje lokacije robe sa poštanskim brojem dopunjenim podacima o kućnom broju, ako je potrebno.

16 15 081 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

16 15 081 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka u vezi sa lokacijom robe.

16 15 081 025 Kućni broj

Upisuje se kućni broj u vezi sa lokacijom robe.

16 15 074 000 Lice za kontakt

16 15 074 016 Ime

Upisuje se puno ime lica za kontakt.

16 15 074 075 Telefonski broj

Upisuje se telefonski broj lica za kontakt.

16 15 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa lica za kontakt.

16 17 000 000 Propisani plan puta

Propisani plan puta određuje put kojim će se roba kretati od polaznog carinskog ureda do odredišnog carinskog ureda po ekonomski opravdanom planu puta.

Koristeći odgovarajuće šifre, navodi se da li je primjenjen propisani plan puta.

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
0	Od polaznog carinskog ureda do odredišnog carinskog ureda roba se neće kretati ekonomski opravdanim planom puta
1	Od polaznog carinskog ureda do odredišnog carinskog ureda roba će se kretati ekonomski opravdanim planom puta

Grupa 17 - Carinski uredi

17 03 000 000 Polazni carinski ured

17 03 001 000 Šifra

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj ureda u kojem započinje postupak provoza.

Koristi se (an8) šifra sa sljedećom strukturom:

- prva dva znaka (a2) služe za identifikaciju države pomoću ISO 3166-alpha-2 šifra države
- sljedećih šest znakova (an6) služe za označavanje predmetnog carinskog ureda.

Šifre carinskih ureda u Bosni i Hercegovini propisane su uputstvom o popunjavanju carinske deklaracije.

17 04 000 000 Provozni carinski ured

17 04 001 000 Šifra

Upisuje se šifra predviđenog carinskog ureda nadležnog za mjesto ulaska robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine, ako se roba kreće u okviru postupka provoza preko stranog carinskog područja ili šifru carinskog ureda nadležnog za mjesto izlaska robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine kada roba napušta to područje tokom postupka provoza preko granice između Bosne i Hercegovine i treće zemlje, odnosno upisuje se šifra predviđenog ulaznog carinskog ureda na državno područje ugovorne strane Konvencije o zajedničkom postupku provoza, kada se roba kreće u okviru postupka provoza ili šifra predviđenog izlaznog carinskog ureda preko kojeg roba izlazi iz državnog područja ugovorne strane Konvencije kada napušta to područje u okviru postupka provoza preko granice između ugovorne strane Konvencije i treće zemlje.

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza ovaj element podatka se ne popunjava.

17 05 000 000 Odredišni carinski ured**17 05 001 000 Šifra**

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj carinskog ureda u kojem se postupak provoza završava.

Upotrebljavaju se sljedeće šifre i njihovi formati:

Koristi se (an8) šifra sa sljedećom strukturom:

- prva dva znaka (a2) služe za identifikaciju države pomoću ISO 3166-alpha-2 šifra države
- sljedećih šest znakova (an6) služe za označavanje predmetnog carinskog ureda. Preporučuje se upotreba sljedeće strukture:

Prva tri znaka (an3) označavala bi naziv lokacije prema UN/LOCODE, a zadnja tri bi bila nacionalna alfanumerička podjela (an3). Ako se potpodjela ne upotrebljava, potrebno je unijeti znakove "000".

Na primjer: BEBRU000

BE je ISO 3166 za Belgiju, BRU je naziv lokacije za grad Brisel, 000 za neupotrijebljenu potpodjelu.

17 06 000 000 Izlazni carinski ured za provoz**17 06 001 000 Šifra**

Ovaj element podatka koristi se kada se provozna deklaracija kombinira sa izlaznom sažetom deklaracijom.

Upisuje se šifra carinskog ureda preko kojeg provozno kretanje napušta područje sigurnosti i zaštite.

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj carinskog ureda u zemljama obuhvaćenim područjem sigurnosti i zaštite (zemlje Evropske unije, Švicarska, Norveška, Ujedinjeno Kraljevstvo (Sjeverna Irska)).

Šifra carinskog ureda ima strukturu definisanu za element podatka 17 05 001 000 Odredišni carinski ured.

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza ovaj element podatka se ne popunjava.

Grupa 18 - Identifikacija robe**18 01 000 000 Neto masa (kg)**

Upisuje se neto masa robe obuhvaćene odgovarajućim prijavljenim naimenovanjem robe, izražena u kilogramima.

Neto masa je masa robe bez ambalaže.

Ako je neto masa veća od 1 kg uključuje dijelove mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sljedeći način:

- od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost punog kilograma,
- od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost punog kilograma.

Neto masu manju od 1 kg treba upisati kao "0" iza koje slijedi broj decimala do šest decimala bez "0" na kraju količine (na primjer 0,123 za pakovanje od 123 grama, 0,00304 za pakovanje od 3 grama i 40 miligrama ili 0,000654 za pakovanje od 654 miligrama).

18 02 000 000 Dopunske mjerne jedinice* Dopunska mjerna jedinica**

Prema potrebi, upisuje se količina predmetnog naimenovanja, izražena u mjernoj jedinici propisanoj u Carinskoj tarifi BiH.

18 04 000 000 Bruto masa (kg)

U deklaraciji bruto masa je težina robe sa ambalažom (pakovanjem), bez opreme za prijevoz.

Ako je u bruto masu veću od 1 kg uključen dio mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sljedeći način:

- od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost punog kilograma,
- od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost punog kilograma.

Bruto masu manju od 1 kg treba upisati kao "0" iza koje slijedi niz od najviše šest decimala bez "0" na kraju količine (na

primjer 0,123 za pakovanje od 123 grama, 0,00304 za pakovanje od 3 grama i 40 miligrama ili 0,000654 za pakovanje od 654 miligrama).

Upisuje se bruto masa robe obuhvaćene odgovarajućim prijavljenim naimenovanjem robe, izražena u kilogramima.

Ako deklaracija obuhvata više naimenovanja robe koja se odnose na robu koja je zajedno upakovana na takav način da je nemoguće utvrditi bruto masu robe za svako naimenovanje robe, ukupna bruto masa upisuje se samo na nivou zaglavlja.

18 05 000 000 Opis robe

Ako deklarant upiše CUS šifru za hemikalije i preparate, carinski organ može se odreći zahtjeva za dostavljanje preciznog opisa robe.

Opis robe je uobičajeni trgovački opis robe koji je dovoljno precizan kako bi carinski organ mogao izvršiti identifikaciju robe. Ako je potrebno upisati tarifnu oznaku robe, opis mora biti dovoljno precizan da omogući svrstavanje robe.

18 06 000 000 Pakovanje

Ovaj element podatka odnosi se na podatke o pakovanju robe koja je predmet deklaracije ili obavještenja.

18 06 003 000 Vrsta pakovanja

Upisuje se šifra koja određuje vrstu pakovanja.

Upisuje se šifra vrste pakovanja kako je definisano u najnovijoj verziji Priloga IV Preporuke UNECE-a br. 21 i u Glavi III ovog priloga, uz element podatka broj 12 01 003 000.

18 06 004 000 Broj pakovanja

Podaci o ukupnom broju paketa polazeći od najmanje jedinice vanjskog pakovanja. Ukupan broj paketa odnosi se na broj pojedinačnih stavki upakovanih na način da se ne mogu podijeliti bez prethodnog raspakivanja ili broj komada ako roba nije upakovana.

Podaci o ukupnom broju paketa ne navode se ako je roba u rasutom stanju.

18 06 054 000 Prijevozne oznake

Slobodna forma opisa oznaka i brojeva na prijevoznim jedinicama ili paketima.

18 07 000 000 Opasna roba**18 07 055 000 UN broj**

Oznaka Ujedinjenih naroda za opasnu robu (UNDG) je serijski broj dodijeljen u okviru Ujedinjenih naroda supstancama i proizvodima koji se nalaze na popisu opasne robe koja se najčešće prevozi. Ukoliko se navodi opasna roba, obavezno se unosi UN broj kako je naveden u tabeli A (popis opasnih materija) u dijelu 3. Priloga A Evropskog sporazuma o međunarodnom drumskom prijevozu opasnih materija (ADR).

18 08 000 000 Šifra CUS

Broj Carinske unije i statistike (CUS) jeste šifra dodijeljena u okviru Evropskog carinskog popisa hemikalija (ECICS) za uglavnom hemijske preparate i supstance.

Deklarant može dobrovoljno upisati tu šifru ako za predmetnu robu ne postoji propisana mjera u zakonodavstvu, to jest kada je lakše upisati tu šifru nego upisati cijeli opis proizvoda.

18 09 000 000 Šifra robe

Upisuje se tarifna šifra robe koja se sastoji od najmanje šest cifara iz Harmonizovanog sistema.

18 09 056 000 Tarifni podbroj Harmonizovanog sistema

Upisuje se tarifni podbroj Harmonizovanog sistema od šest cifara.

18 09 057 000 Oznaka Kombinovane nomenklature

Dvije dodatne cifre iz Kombinovane nomenklature EU (osma i deveta cifra tarifne oznake Carinske tarife BiH) nisu obavezan podatak, ali se mogu upisati.

Grupa 19 - Podaci o prijevozu (vrste, sredstva i oprema)**19 01 000 000 Indikator za kontejner**

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se očekivana situacija pri prelasku granice na osnovu informacija dostupnih u trenutku završetka provoznih formalnosti.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

0	Roba koja se ne prevozi u kontejneru
1	Roba koja se prevozi u kontejneru

19 02 000 000 Referentni broj prijevoza

Identifikacija putovanja prijevoznog sredstva, na primjer broj putovanja, IATA broj leta, prema potrebi. Za vazdušni prijevoz kada je operater vazuhoplova koji prevozi robu sklopio ugovor o letovima pod zajedničkom oznakom ili slične ugovorne aranžmane s partnerima, upotrebljavaju se brojevi leta partnera.

19 03 000 000 Vrsta prijevoza na granici

Ovaj element podatka koristi se obavezno za pošiljke prijevoza željeznicom, a za druge vrste prijevoza je neobavezan. Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta prijevoza koja odgovara aktivnom prijevoznom sredstvu koje se namjerava koristiti pri izlasku iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
1	Prijevoz morem
2	Prijevoz željeznicom
3	Drumski prijevoz
4	Vazdušni prijevoz
5	Poštanska pošiljka
7	Prijevoz (prenos) fiksnim prijevoznim instalacijama
8	Prijevoz unutrašnjim plovim putem
9	Nepoznata vrsta prijevoza (vlastiti pogon)

19 04 000 000 Vrsta prijevoza u unutrašnjosti

Podatak je neobavezan, ali se može upisati. Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta prijevoza pri odlasku.

Koriste se šifre navedene uz element podatka 19 03 000 000 vrsta prijevoza na granici.

19 05 000 000 Prijevozno sredstvo u polasku

19 05 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se identitet prijevoznog sredstva na koje je roba direktno utovarena u trenutku obavljanja provoznih formalnosti (ili vozila koje vuče druga prijevozna sredstva, ako postoji više prijevoznih sredstava).

Te informacije imaju oblik IMO identifikacionog broja broda ili jedinstvenog evropskog identifikacionog broja plovila (oznaka ENI) za prijevoz morskim ili unutrašnjim vodenim putevima.

U zavisnosti od vrste prijevoznog sredstva, mogu se upisati sljedeći podaci o identitetu:

Prijevozno sredstvo	Način identifikacije
Prijevoz morem unutrašnjim plovim putevima	Naziv plovila
Vazdušni prijevoz	Broj i datum leta (ako ne postoji broj leta, upisuje se registarski broj vazduhoplova)
Drumski prijevoz	Registarske oznake vozila i/ili prikolice
Željeznički prijevoz	Broj vagona

Ako se koristi vučno vozilo i prikolica, upisuju se registarske oznake i vučnog vozila i prikolice. Ako registarski broj vučnog vozila nije poznat, upisuje se registarski broj prikolice.

19 05 061 000 Vrsta identifikacije

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
10	Identifikacioni broj broda
11	Naziv pomorskog broda
20	Broj vagona
21	Broj voza
30	Registarski broj drumskog vozila
31	Registarski broj drumske prikolice

40	Broj leta IATA
41	Registarski broj vazduhoplova
80	Evropski broj za identifikaciju plovila (ENI šifra)
81	Naziv plovila za plovidbu unutašnjim plovim putem

19 05 062 000 Državna pripadnost

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se državna pripadnost prijevoznog sredstva (ili vozila koje vuče druga prijevozna sredstva, ako postoji više prijevoznih sredstava) na koje je roba direktno utovarena u trenutku obavljanja provoznih formalnosti.

Ako se roba prevozi prikolicom i vučnim vozilom, upisuje se državna pripadnost i prikolice i vučnog vozila. Ako državna pripadnost vučnog vozila nije poznata, upisuje se državna pripadnost prikolice.

Koriste se šifre država, koje se zasnivaju na važećim oznakama ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI".

19 07 000 000 Oprema za prijevoz

19 07 044 000 Referentna oznaka robe

Za svaki kontejner upisuje se broj naimenovanja robe u deklaraciji za robu koja se prevozi u tom kontejneru.

19 07 063 000 Identifikacioni broj kontejnera

Oznake (slova i/ili brojevi) kojima se identifikuje kontejner za prijevoz.

Kontejner je posebna ojačana kutija za prijevoz tereta koja se može slagati jedna na drugu te koja se može horizontalno ili vertikalno premješati, osim u slučaju vazdušnog prijevoza.

Kod vazdušnog prijevoza kontejneri su posebne ojačane kutije za prijevoz tereta koje se mogu horizontalno ili vertikalno premješati.

U okviru ovog elementa podatka izmjenjivi sanduci i poluprikolice koje se koriste za drumski i željeznički prijevoz smatraju se kontejnerima.

Ako je primjenjivo, uz identifikacioni broj kontejnera navodi se i šifra (prefiks) koju dodjeljuje Međunarodni biro za kontejnere i intermodalni prijevoz (BIC) za kontejnere obuhvaćene normom ISO 6346 standarda.

Za izmjenjive sanduke i poluprikolice koristi se šifra ILU (intermodalne utovarne jedinice) uvedena kroz evropski standard EN 13044.

19 08 000 000 Aktivno prijevozno sredstvo koje prelazi granicu

19 08 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se identitet aktivnog prijevoznog sredstva koje prelazi granicu.

U slučaju kombinovanog prijevoza ili ako se koristi više prijevoznih sredstava, aktivno prijevozno sredstvo je ono koje pokreće cijelu kombinaciju. Naprimjer, u slučaju kamiona na brodu, aktivno prijevozno sredstvo je brod. U slučaju vučnog vozila i prikolice, aktivno prijevozno sredstvo je vučno vozilo.

Koriste se šifre navedne uz element podatka 19 05 061 000 prijevozno sredstvo u polasku/vrsta identifikacije.

19 08 061 000 Vrsta identifikacije

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta identifikacije prijevoznog sredstva (identifikacioni broj prijevoznog sredstva).

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
10	Identifikacioni broj broda
20	Broj vagona
21	Broj voza
30	Registarski broj drumskog vozila
31	Registarski broj drumske prikolice
40	Broj leta IATA
41	Registarski broj vazduhoplova
80	Evropski broj za identifikaciju plovila (ENI šifra)
81	Naziv plovila za plovidbu unutašnjim plovim putem

19 08 062 000 Državna pripadnost

Koristeći odgovarajuću šifru (ISO 3166-alpha-2 šifra države), upisuje se državna pripadnost aktivnog prijevoznog sredstva koji prelazi granicu.

U slučaju kombinovanog prijevoza ili ako se koristi više prijevoznih sredstava, aktivno prijevozno sredstvo je ono koje pokreće cijelu kombinaciju. Na primjer, u slučaju kamiona na brodu, aktivno prijevozno sredstvo je brod. U slučaju vučnog vozila i prikolice, aktivno prijevozno sredstvo je vučno vozilo.

19 08 084 000 Carinski ured na granici

Upisuje se odgovarajuća šifra carinskog ureda na mjestu gdje aktivno prijevozno sredstvo prelazi granicu zemlje ugovornice Konvencije o zajedničkom postupku provoza.

Koristi se struktura šifre carinskog ureda definisana za element podataka 17 05 001 000 odredišni carinski ured.

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza ovaj element podataka se ne popunjava.

19 10 000 000 Plomba**19 10 068 000 Broj plombi**

Upisuje se broj plombi stavljenih na opremu za prijevoz, ako je primjenjivo (kada carinski organ odluči plombirati robu).

19 10 015 000 Identifikaciona oznaka plombe

Ovaj podatak upisuje se ako je roba plombirana i kada ovlaštenu pošiljalac podnosi deklaraciju za koju se u skladu sa odobrenjem zahtijeva upotreba posebnih plombi ili je korisniku postupka provoza odobrena upotreba posebnih plombi.

Grupa 99 - Ostali elementi podataka (statistički podaci, osiguranja, tarifni podaci)**99 02 000 000 Vrsta osiguranja**

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta osiguranja koje se koristi za postupak provoza.

Koriste se sljedeće šifre:

Opis	Šifra
Za oslobađanje od polaganja osiguranja (član 108. stav (4) Zakona i član 304. stav (2) tačka c) ove odluke i član 75. stav 2. tačka c) Dodatka I Konvencije)	0
Za sveobuhvatno osiguranje (član 108. stav (2) tačka b) Zakona i član 75. st. 1. i st. 2. tač. (a) i (b) Dodatka I Konvencije)	1
Za pojedinačno osiguranje koje daje jamac (član 108. st. (2) tač. a) Zakona i član 20. tačka (b) Dodatka I Konvencije)	2
Za pojedinačno osiguranje u obliku gotovinskog depozita (pologa) (član 250. st. (1) tač a) ove odluke i član 19. Dodatka I Konvencije)	3
Za pojedinačnu garanciju u obliku kupona (član 250. st. (1) tač c) ove odluke član 21. Dodatka I Konvencije)	4
Za oslobađanje od obaveze polaganja osiguranja za iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji ne prelazi određeni iznos od 1000 konvertibilnih maraka (član 213. stav (5) Zakona)	5
Za osiguranje koje se ne zahtijeva (član 109. Zakona i član 338. ove odluke)	6
Za osiguranje koje se ne zahtijeva (član 213. stav (4). Zakona i član 13. stav 1. tačka (a) Dodatka I Konvencije)	8
Za pojedinačno osiguranje određeno tačkom 3. Priloga 35. ove odluke i tačkom 3. Priloga I Dodatka I Konvencije	9
Za oslobađanje od polaganja osiguranja na osnovu ugovora (član 10. stav 2. tačka (a) Konvencije)	A
Za osiguranje koje se polaže za robu koja se isporučuje u TIR postupku	B
Za osiguranje koje se ne zahtijeva za robu koja se prevozi fiksnim prijevoznim instalacijama (član 109. st. (1) tač. b) Zakona i član 13. stav 1. tačka (b) Dodatka I Konvencije	C
Za osiguranje koje se ne zahtijeva za robu stavljenju u zajednički provozni postupak u skladu s članom 13. stav 1. tačka (a) Dodatka I Konvencije	H
Za osiguranje koje se ne zahtijeva za kretanje između između polaznog carinskog ureda i prvog provoznog carinskog ureda (Član 10. stav 2. tačka (b) Konvencije)	J

99 03 000 000 Podaci o osiguranju**99 03 069 000 Referentni broj osiguranja (GRN)**

Upisuje se referentni broj osiguranja.

99 03 070 000 Pristupna šifra

Upisuje se pristupna šifra.

99 03 012 000 Valuta

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se valuta BAM u kojoj će se utvrditi iznos koji treba pokriti osiguranje.

99 03 071 000 Iznos koji treba pokriti

Upisuje se iznos duga koji može nastati u vezi sa određenom provoznom deklaracijom, a koji će biti pokriven osiguranjem.

99 04 000 000 Specifična referentna oznaka osiguranja

Upisuje se specifična oznaka osiguranja koja nije GRN broj.

Prilog 40.**PROVOZNI PRATEĆI DOKUMENT****Obrazac provoznog pratećeg dokumenta****Objašnjenje i podaci za provoznog prateći dokument**

Skraceniца "BCP" ("postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja") koja se koristi u ovom objašnjenju odnosi se na situacije u kojima se primjenjuje postupak propisan članom 245. tačka r), članom 262. stav (1) tačka b) i Prilogom 45. ove odluke.

Ako se prateći provoznog dokument štampa, može se koristiti običan papir.

Provoznog prateći dokument štampa se na osnovu podataka dobijenih iz provozne deklaracije, koje je, prema potrebi, izmijenio korisnik postupka provoza i/ili ovjerio polazni carinski ured, i popunjava se na sljedeći način:

1. Polje MRN

MRN se štampa na prvoj strani obrasca i na svim popisima naimenovanja, osim kada se ti obrasci koriste u okviru BCP-a, u kom slučaju se ne dodjeljuje MRN.

MRN se štampa i u obliku bar koda korištenjem standardnog "koda 128", skup znakova "B".

2. Polje "Obrasci":

- prva podjela: redni broj odnosno štampanog lista,
- druga podjela: ukupan broj štampanih listova (uključujući i popis naimenovanja).

3. Polje "Sigurnost" (11 07)

Ako u dokumentu nema informacija o sigurnosti, polje ostaje prazno.

4. Polje "Ukupan broj naimenovanja"

Zbir svih naimenovanja robe obuhvaćenih jednom deklaracijom

5. Polje "Ukupan broj paketa"

Zbir svih pakovanja obuhvaćenih jednom deklaracijom.

6. Polje "BCP – Povratni primjerak PPD-a koji se vraća carinskom uredu"

Naziv, adresa i šifra carinskog ureda kojoj se vraća primjerak provoznog pratećeg dokumenta u Nslučaju primjene BCP - a.

7. Polje "Osiguranje nije validno u"

Ako se primjenjuje BCP, navode se šifre zemalja u kojima se osiguranje ne može upotrijebiti.

8. Incidenti tokom prijevoza (BCP)

Ovo se polje koristi ako se primjenjuje BCP i ako se dogode incidenti tokom prijevoza.

Primjenjuje se sljedeći postupak u slučaju da zbog nedostupnosti novog kompjuteriziranog provoznog sistema, carinski organ nadležan prema mjestu gdje se nalazi prijevozno sredstvo nije u mogućnosti da ovaj podatak evidentira direktno u sistem.

Od momenta kada roba napusti polazni carinski ured do momenta njenog dolaska u odredišni carinski ured može se pojaviti potreba da se u provoznog prateći dokument koji prati robu dodaju određeni podaci. Ti podaci odnose se na radnju prijevoza i upisuje ih, tokom obavljanja odgovarajućih aktivnosti,

prijevoznik odgovoran za prijevozno sredstvo u koje je roba utovarena. Ti podaci mogu se dodati ručno, pod uvjetom da su jasno i čitko upisani mastilom i velikim štampanim slovima.

Podsjeća se prijevoznik da se roba smije pretovariti samo uz odobrenje carinskog organa na čijem se području treba obaviti pretovar, bez obzira na izuzeća propisana članom 279. ove odluke.

Ako se roba prevozi u intermodalnim prijevoznim jedinicama, kao što su, među ostalim, kontejneri, izmjenljivi sanduci i poluprikolice, korisnik postupka provoza ne mora navesti te podatke ako se zbog logističkih razloga na mjestu otpreme ne može navesti identitet i državna pripadnost prijevoznog sredstva u trenutku puštanja robe u postupak provoza. Intermodalne prijevozne jedinice moraju imati jedinstvene identifikacione brojeve, koji su navedeni u elementu podatka broj 19 07 063 000 (identifikacioni broj kontejnera), a robom se ne smije rukovati pri promjeni načina prijevoza.

Ako nadležni carinski organ smatra da se predmetni provoz može nastaviti na uobičajeni način, on ovjerava provozni prateći dokument poslije poduzimanja svih neophodnih mjera.

U zavisnosti od slučaja, nadležni provozni ili odredišni carinski ured dužan je u sistem unijeti podatke koji su dodani u provozni prateći dokument. Te podatke može unijeti i ovlašteni primalac.

Ti dodatni unosi odnose se na sljedeća polja i aktivnosti:

- Polje Carinski ured za registraciju incidenata:

Upisuje se šifra carinskog ureda gdje je registrovan incident.

- Polje Šifra incidenta:

Upisuje se priroda (šifra) nastalog incidenta iz člana 279. ove Odluke.

Koriste se sljedeće šifre incidenata:

Šifra incidenta	Opis incidenta
1	Ako je prijevoznik primoran odstupiti od plana puta propisanog u skladu sa članom 268. stav (2) ove odluke zbog okolnosti koje su van njegove kontrole
2	Ako su plombe u toku prijevoza oštećene ili neovlašteno izmijenjene zbog razloga koji su van kontrole prijevoznika,
3	Ako se roba, pod nadzorom carinskog organa, pretovara sa jednog prijevoznog sredstva na drugo,
4	Ako je, zbog neposredne opasnosti, potrebno odmah djelimično ili potpuno istovariti robu sa plombiranog prijevoznog sredstva,
5	Ako je došlo do incidenta koji može uticati na sposobnost korisnika postupka provoza ili prijevoznika da ispuni svoje obaveze,
6	Ako se promijeni bilo koji element koji čini jedno prijevozno sredstvo iz člana 260. stav (3) ove odluke.

9. Polje Polazni carinski ured (17 03):

- Naziv i šifra polaznog carinskog ureda, te puno ime i broj odobrenja ovlaštenog pošiljaoca (ako postoji).
- datum puštanja robe u postupak provoza.

Prateći provozni dokument se ne smije mijenjati, niti se podaci u njega smiju dodavati niti iz njega brisati, osim ako je drugačije utvrđeno ovom odlukom.

BOSNA I HERCEGOVINA		VRSTA DEKLARACIJE		MRN	
PROVOZNI PRATEĆI DOKUMENT	Posiljalac (13 02) I.B.	Vrsta dekl. (11 01)	Dodatna vrsta dekl. (11 02)		
	Osoba za kontakt (13 02 074)	Obrasci 001	SCI (11 04)		
	Primalac (13 03) I.B.	Ukupan broj naimenovanja	Ukupan broj paketa	Ukupna bruto masa (kg)	Sigurnost (11 07)
		LRN (12 09)		UCR (12 08)	TIR (12 06)
	Korisnik postupka provoza (13 07) I.B.	BCP: <input type="checkbox"/> Povratni primjerak koji se vraća carinskom uredu:			
	Osoba za kontakt (13 07 074)				
	Zastupnik (13 06) I.B.				
	Osoba za kontakt (13 06 074)				
	Prevoznik (13 12) I.B.	Mjesto utovara (16 13)	Lokacija robe (16 15)		
	Osoba za kontakt (13 12 074)				
Dodatni učesnik u lancu snabdijevanja (13 14) I.B.	Mjesto istovara (16 14)				
Prevozno sredstvo u polasku (19 05)					
Aktivno prevozno sredstvo koje prelazi granicu (19 08)	Vrsta prevoza na granici (19 03)				
Referentni broj prevoza (19 02)	Vrsta prevoza u unutrašnjosti (19 04)				
Osprema za prevoz (19 07)	Kontejner (19 01): <input type="checkbox"/>	Plomba (19 10)			
Prethodni dokument (12 01)	Prevozni dokument (12 05)				
Priloženi dokument (12 03)	Dodatni referentni broj (12 04)				
	Dodatne informacije (12 02) Prevozni troškovi (14 02)				
Osiguranje (99 02 - 99 03 - 99 04)	Odobrenje (12 12) Indikator smanjenog broja podataka (11 08): <input type="checkbox"/>				
Osiguranje nije validno u					
INCIDENTI TOKOM PREVOZA (BCP)	CARINSKI URED ZA REGISTRACIJU INCIDENATA	Sifra inc.	CARINSKI URED ZA REGISTRACIJU INCIDENATA	Sifra incidenta	
	Identitet i nacionalnost novog prevoznog sredstva		Identitet i nacionalnost novog prevoznog sredstva		
	Kontejner ID (19 07)		Kontejner ID (19 07)		
Drugi incidenti tokom prevoza/Detailji i preduzete mjere (tekst)			Drugi incidenti tokom prevoza/Detailji i preduzete mjere (tekst)		
POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA	Nove plombe: Broj: _____	Identitet: _____	Nove plombe: Broj: _____	Identitet: _____	
	Podpis: _____	Pečat: _____	Podpis: _____	Pečat: _____	
	<input type="checkbox"/> Podaci već evidentirani u sistemu			<input type="checkbox"/> Podaci već evidentirani u sistemu	
	Zemlja usmjerenja pošiljke (16 12)	Propisani plan puta (16 17) <input type="checkbox"/>			
	PROVOZNI CARINSKI URED (17 04)	CARINSKI URED IZLAZA ZA PROVOZ (17 06)			
	POLAZNI CARINSKI URED (17 03)	ODREDIŠNI CARINSKI URED (17 05)			
	Datum puštanja robe u provoz	Zemlja otpreme (16 06)	Zemlja odredišta (16 03)		
KONTROLA POLAZNOG CARINSKOG UREDA		KONTROLA ODREDIŠNOG CARINSKOG UREDA		Primjerak za potvrđivanje prijema vraćen:	
Rezultat:		Datum dolaska:		Pregled plombi:	
Stavljene plombe: Broj: _____		Napomene: _____		nakon evidentiranja pod brojem: _____	
Identitet: _____				Podpis: _____	
Rok predaje (15 11): _____				Pečat: _____	

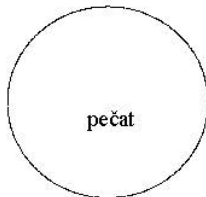
Prilog 44.**TC 11 - potvrda prijema****TC 11 - POTVRDA PRIJEMA**

Odredišni carinski ured
(mjesto, naziv i šifra)

ovim potvrđuje da mu je podnesena provozna deklaracija TR, T1, T2, T2F ⁽¹⁾

evidentirana dana (dd/mm/gg) pod brojem (MRN ⁽²⁾)

u polaznom carinskom uredu
(mjesto, naziv i šifra)



U dana (dd/mm/gg)

.....
(potpis)

(1) Nepotrebno precrtati

(2) U slučaju privremenog kvara elektronskog sistema provoza upisati broj upotrijebljen u postupku osiguravanja kontinuiteta poslovanja

Prilog 45.**Postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja****GLAVA I - OPĆE ODREDBE**

1. Ovim prilogom propisuju se posebne odredbe za korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza u skladu sa članom 262. stav (1) tačka b) ove odluke za korisnike postupka provoza, uključujući ovlaštene pošiljaocce, u slučaju privremenog kvara:

- elektronskog sistema provoza,
- kompjuterskog sistema koji korisnik postupka provoza koristi za elektronsko podnošenje provodne deklaracije pomoću sistema elektronske razmjene podataka, ili
- elektronske veze između kompjuterskog sistema koji korisnik postupka provoza koristi za elektronsko podnošenje provodne deklaracije pomoću sistema elektronske razmjene podataka i elektronskog sistema provoza.

Ovim prilogom propisuju se i odredbe koje se primjenjuju kada robu prevoze putnici koji nemaju direktan pristup elektronskom sistemu provoza, u skladu sa uslovima iz člana 263. odluke.

2. Provozna deklaracija za korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza i provodna deklaracija za putnike

2.1. Provozna deklaracija koja se koristi u postupku osiguravanja kontinuiteta poslovanja i provodna deklaracija za putnike mora biti prepoznatljiva svim učesnicima u postupku provoza kako bi se izbjegli problemi u provodnom carinskom uredu, određinom carinskom uredu te po prispjehu kod ovlaštenog primaoca.

Kao provodna deklaracija za korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza i provodna deklaracija za putnike koristi se provodni prateći dokument sačinjen na obrascu iz Priloga 40. ove odluke uz koji se prilaže popis naimenovanja provoza sačinjen na obrascu iz Priloga 41. ove odluke ili popis pošiljke sačinjen na obrascu iz Priloga 46. ove odluke.

2.2. U svrhu primjene tačke 2.1. ovog priloga, provodna deklaracija popunjava se u skladu sa Prilogom 39. kao i Prilogom 23. ove odluke, osim ako je u Prilogu 39. navedeno drugačije.

GLAVA II - PRAVILA O PROVOĐENJU POSTUPKA OSIGURAVANJA KONTINUITETA POSLOVANJA

3. Nedostupnost elektronskog sistema provoza

3.1. Pravila se primjenjuju kako slijedi:

- provodna deklaracija popunjava se i podnosi polaznom carinskom uredu u dva primjerka provodnog pratećeg dokumenta, uz koji se prilaže popis naimenovanja provoza u skladu s Prilogom 40. i 41. ove odluke ili popis pošiljke, u skladu sa Prilogom 46. i 47. ove odluke, i ostali potrebni dokumenti.
- provodna deklaracija popunjava se rukom štampanim slovima mastilom ili se štampa iz informacionog sistema korisnika postupka provoza/zastupnika.
- u desnom gornjem uglu obrasca provodnog pratećeg dokumenta (polje MRN) upisuje se broj iz kontrolnika u koji se evidentiraju provodne deklaracije u postupku osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza, a koji je

različit od broja koji se koristi u elektronskom sistemu provoza,

- korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza označava se na primjercima provodne deklaracije pečatom koji je u skladu sa obrascem iz Priloga 48. ove odluke na mjestu predviđenom za ovaj postupak (polje BCP:) u provodnom pratećem dokumentu.

- u standardnom postupku, kada robu prevoze putnici, provodna deklaracija se ovjerava pečatom polaznog carinskog ureda, u polju "polazni carinski ured".

- u slučaju pojednostavljenog postupka provoza iz člana 288. tačka c) ove odluke, provodnu deklaraciju pečatom unaprijed ovjerava polazni carinski ured ili ovlašteni pošiljalac. U pojednostavljenom postupku iz člana 288. tačka c) ove odluke, ovlašteni pošiljalac mora ispunjavati sve obaveze i uslove u pogledu podataka koji se unose u deklaraciju i u pogledu korištenja posebnog pečata iz tačke 22. do 25. ovog priloga.

3.2. Ako je donesena odluka o primjeni postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza, svi podaci o provodu sa LRN-om ili MRN-om dodijeljenim postupku provoza brišu se iz elektronskog sistema provoza na osnovu podataka koje je dostavilo lice koje je te podatke o provodu unijelo u elektronski sistem provoza.

3.3. Carinski organ nadzire korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja kako bi spriječio njegovu zloupotrebu.

4. Nedostupnost kompjuterskog sistema koji korisnik postupka koristi za podnošenje podataka provodne deklaracije pomoću sistema elektronske razmjene podataka ili elektronske veze između tog kompjuterskog sistema i elektronskog sistema provoza:

- primjenjuju se odredbe tačke 3. ovog priloga,
- korisnik postupka provoza obavještava carinski organ kada njegov kompjuterski sistem i/ili elektronska veza između tog kompjuterskog sistema i elektronskog sistema provoza ponovo postanu dostupni.

5. Nedostupnost kompjuterskog sistema ovlaštenog pošiljaoca i/ili elektronske veze između tog kompjuterskog sistema i elektronskog sistema provoza

Ako je kompjuterski sistem ovlaštenog pošiljaoca i/ili elektronska veza između tog kompjuterskog sistema i elektronskog sistema provoza nedostupna, primjenjuje se sljedeći postupak:

- primjenjuju se odredbe tačke 4. ovog priloga,
- ako ovlašteni pošiljalac u jednoj godini podnosi više od 2% broja svojih deklaracija korištenjem postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza, odobrenje se preispituje kako bi se ocijenilo da li su i dalje ispunjeni uvjeti sadržani u odobrenju.

6. Unos podataka od strane carinskog ureda

U slučaju iz tač. 4. i 5. ovog priloga, nadležni carinski organ može korisniku postupka provoza odobriti podnošenje provodne deklaracije u jednom primjerku (korištenjem provodnog pratećeg dokumenta) polaznom carinskom uredu radi unosa i obrade u elektronskom sistemu provoza.

GLAVA III - PROVOĐENJE POSTUPKA

7. Polaganje pojedinačnog osiguranja od strane jemca

- Ako s obzirom na postupak provoza garantni carinski ured nije ujedno i polazni carinski ured, garantni carinski ured zadržava kopiju instrumenta osiguranja. Korisnik postupka provoza podnosi originalni instrument osiguranja polaznom carinskom uredu, koji ga zadržava.
- 8.** Potpisivanje provodne deklaracije i preuzimanje obaveze od strane korisnika postupka provoza
Provozna deklaracija mora biti potpisana od strane korisnika postupka provoza ili njegovog zastupnika u polju "korisnik postupka provoza" ili u polju "zastupnik". Potpisivanjem provodne deklaracije korisnik postupka provoza smatra se odgovornim za:
- tačnost i potpunost podataka navedenih u provodnoj deklaraciji,
 - vjerodostojnost, tačnost i potpunost svih dokumenata koji se prilažu uz provodnu deklaraciju,
 - ispunjavanje svih obaveza koje se odnose na stavljanje robe u postupak provoza.
- Ovlaštenom pošiljaocu može biti dopušteno da ne potpisuje provodnu deklaraciju ako ista sadrži prethodno odobren poseban pečat iz Priloga 50. ove odluke.
- 9.** Mjere za identifikaciju robe
U slučaju u kojem se primjenjuje član 274. stav (1) ove odluke, polazni carinski ured u polju "Kontrola polaznog carinskog ureda" provodne deklaracije podnaslov "Stavljene plombe" upisuje sljedeću šifru (napomenu): "Oslobođeno - 99201".
- 10.** Upisi u provodnu deklaraciju i puštanje robe
Polazni carinski ured upisuje rezultate kontrole na svakom primjerku provodne deklaracije.
Ako su rezultati kontrole u skladu sa deklaracijom, polazni carinski ured pušta robu u postupak provoza i upisuje datum puštanja robe u provoz na primjercima provodne deklaracije.
- 11.** Roba stavljena u postupak provoza prevozi se na osnovu jednog primjerka provodnog pratećeg dokumenta koji korisniku postupka provoza predaje polazni carinski ured. Polazni carinski ured zadržava jedan primjerak provodnog pratećeg dokumenta sa popisom naimenovanja provoza ili popisom pošiljke.
- 12.** Provozni carinski ured
- 12.1. Prijevoznik svakom provodnom carinskom uredu predočava obavijest o provozu sačinjenu na obrascu iz Priloga 49. ove odluke, koju provozni carinski ured zadržava. Umjesto obavijesti o provozu moguće je predočiti kopiju provodnog pratećeg dokumenta koju zadržava provozni carinski ured.
- 12.2. Ako se roba prevozi preko provodnog carinskog ureda koji nije naveden u provodnoj deklaraciji, stvarni provozni carinski ured o tome obavještava polazni carinski ured.
- 13.** Podnošenje u određišanom carinskom uredu
- 13.1. Odredišni carinski ured evidentira primjerke provodne deklaracije u evidenciji postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza na određištu, i na njima upisuje datum predočenja (dolaska) robe i pojedinosti o izvršenim kontrolama.
- 13.2. Postupak provoza može se završiti u carinskom uredu koji nije carinski ured naveden u provodnoj deklaraciji. Taj carinski ured tada postaje stvarni odredišni carinski ured i u polje "Kontrola određišanog carinskog ureda" provodne deklaracije, pored uobičajenih napomena u vezi robe koje treba navesti, upisuje i sljedeću napomenu:
- "Razlike: carinski ured kojem je roba predočena (naziv, šifra i država) - 99203".
- 14.** Potvrda prijema
Prijem se potvrđuje na za to predviđenom mjestu provodnog pratećeg dokumenta ili na obrascu potvrde prijema iz Priloga 44. ove odluke.
- 15.** Vraćanje primjerka provodnog pratećeg dokumenta
Odredišni carinski ured bez odlaganja vraća primjerak provodnog pratećeg dokumenta polaznom carinskom uredu, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka postupka provoza.
- 16.** Obavještenje korisnika postupka provoza i alternativni dokaz o završetku provoza
Ako se provozni prateći dokument ne vrati polaznom carinskom uredu u roku od 30 dana od isteka roka za predočenje robe odredišanom carinskom uredu, polazni carinski ured obavještava o tome korisnika postupka provoza i traži dokaz o propisnom završetku postupka.
- 17.** Postupak provjere
- 17.1. Ako polazni carinski ured u roku od 60 dana od isteka roka za predočenje robe odredišanom carinskom uredu ne primi dokaz o propisnom završetku postupka, on odmah pokreće postupak provjere radi pribavljanja podataka potrebnih za zaključenje tog postupka. Ako se tokom postupka provjere utvrdi da se postupak provoza ne može zaključiti, polazni carinski ured utvrđuje da li je nastao carinski dug.
- Ako je nastao carinski dug, polazni carinski ured preduzima sljedeće mjere:
- utvrđuje ko je dužnik,
 - utvrđuje carinski organ koji je nadležan za naplatu.
- 17.2. Ako prije isteka tih rokova polazni carinski ured primi informaciju da postupak provoza nije propisno završen ili ako postoji sumnja da nije završen, ona bez odlaganja pokreće postupak provjere završetka postupka.
- 17.3. Postupak provjere pokreće se i kada se naknadno otkrije da je dokaz o završetku postupka provoza bio falsifikovan te kada je postupak provjere nužan radi ispunjenja ciljeva iz tačke 17.1. ovog priloga.
- 18.** Osiguranje - referentni iznos
- 18.1. U svrhu primjene člana 303. ove odluke, korisnik postupka provoza osigurava da predmetni iznos ne pređe referentni iznos, uzimajući u obzir i sve postupke provoza koji još uvijek nisu završeni.
- 18.2. Korisnik postupka provoza obavještava garantni carinski ured ako odobreni referentni iznos ne pokriva iznos koji je dovoljan za pokrivanje njegovih postupaka provoza.
- 19.** Potvrda o sveobuhvatnom osiguranju, potvrda o oslobađanju od polaganja osiguranja i kuponi pojedinačnog osiguranja
- 19.1. Polaznom carinskom uredu podnose se sljedeća dokumenta:
- potvrda o sveobuhvatnom osiguranju, koja odgovara obrascu iz Priloga 34. ove odluke,
 - potvrda o oslobađanju od polaganja osiguranja na obrascu iz Priloga 35. ove odluke,
 - kupon pojedinačnog osiguranja, na obrascu iz Priloga 31. ove odluke.
- 19.2. Podaci o potvrdama upisuju se u provodnu deklaraciju.

- 19.3. Period važenja potvrde o sveobuhvatnom osiguranju ili potvrde o oslobađanju od polaganja osiguranja ne smije biti duži do pet godina. Međutim, garantni carinski ured može produžiti taj period za još jedan dodatni period koji ne može biti duži od pet godina.
- 19.4. Od datuma stupanja na snagu ukidanja ili opoziva odobrenja za korištenje sveobuhvatnog osiguranja ili oslobađanja od polaganja osiguranja, te od datuma stupanja na snagu ukidanja ili opoziva obaveze preuzete u slučaju sveobuhvatnog osiguranja, nijedna od izdatih potvrda ne može se koristiti za stavljanje robe u postupak provoza, te ih korisnik postupka bez odgađanja vraća garantnom carinskom uredu.
- 19.5. Garantni carinski ured obavještava i razmjenjuje informacije sa carinskim organima na osnovu kojih se mogu identifikovati preostale potvrde koje i dalje ostaju važeće, ali nisu još vraćene ili koje su prijavljene kao ukradene, izgubljene ili falsifikovane.
- 20. Korištenje posebnog popisa pošiljke**
- 20.1. Carinski ured može prihvatiti provoznu deklaraciju dopunjenu popisom pošiljke koji nije u skladu sa svim zahtjevima iz Priloga 47. ove odluke.
- Takav popis može se koristiti samo:
- ako ga je sastavio privredni subjekt koji za vođenje svoje evidencije koristi sistem elektronske obrade podataka,
 - ako je sačinjen i popunjen tako da ih nadležni carinski ured može koristiti bez teškoća,
 - ako za svako naimenovanje sadrže podatke koji se zahtijevaju prema Prilogu 47. ove odluke.
- 20.2. Kao posebni popis pošiljke iz tačke 20.1. ovog priloga može biti i opisni popis sačinjen u svrhu obavljanja otpremnih/izvoznih carinskih formalnosti, čak i ako takav popis sačini privredni subjekt koji svoje evidencije ne vodi korištenjem sistema elektronske obrade podataka.
- 20.3. Korisnik postupka provoza koji svoje evidencije vodi korištenjem sistema elektronske obrade podataka i već se koristi posebnim popisom pošiljke može ga koristiti i za postupke provoza koji obuhvataju samo jednu vrstu robe ako je to neophodno zbog kompjuterskog sistema korisnika postupka provoza.
- 21. Korištenje posebnih plombi**
- Korisnik postupka provoza u polju "Kontrola polaznog carinskog ureda" proвозne deklaracije pod naslov "Stavljene plombe" upisuje broj stavljenih plombi i njihove jedinstvene (individualne) identifikacione oznake.
- 22. Ovlašteni pošiljalac - Prethodna provjera vjerodostojnosti i formalnosti kod polaska**
- 22.1. U svrhu primjene tač. 3. i 5. ovog priloga, u odobrenju se određuje da polje "Polazni carinski ured" proвозne deklaracije:
- unaprijed se ovjerava pečatom polaznog carinskog ureda, te ga potpisuje službenik tog carinskog ureda, ili
 - ovjerava ovlašteni pošiljalac posebnim pečatom koji je odobrio nadležni carinski organ i koji je u skladu sa obrascem iz Priloga 50. ove odluke. Na obrascima proвозne deklaracije posebni pečat može se otisnuti i unaprijed ako štampanje vrši za to ovlaštena štamparija.
- Ovlašteni pošiljalac mora popuniti polje upisivanjem datuma otpreme robe i u provoznu deklaraciju upisati broj u skladu sa pravilima navedenim u odobrenju.
- 22.2. Carinski organ može propisati korištenje obrazaca koji imaju posebnu oznaku kao sredstvo identifikacije (raspoznavanja).
- 23. Ovlašteni pošiljalac - Mjere bezbjednosti u pogledu pečata**
- Ovlašteni pošiljalac preduzima sve potrebne mjere za obezbjeđenje sigurnog čuvanja posebnog pečata i/ili obrazaca sa (unaprijed) otisnutim pečatom polaznog carinskog ureda ili sa otiskom posebnog pečata.
- On obavještava nadležni carinski ured o bezbjednosnim mjerama koje preduzima u skladu sa prvim podstavom ove tačke.
- 23.1. U slučaju da bilo koje lice zloupotrijebi obrasce sa unaprijed otisnutim (ovjerenim) pečatom polaznog carinskog ureda ili posebnim pečatom, ovlašteni pošiljalac odgovoran je, ne dovodeći u pitanje primjenu kaznenih propisa, za plaćanje carine i svih drugih dažbina i naknada za robu koja se prevozi na osnovu takvih obrazaca, osim ako nadležnom carinskom organu koji mu je izdao odobrenje dokaže da je preuzeo mjere koje su od njega zahtijevane na osnovu tačke 23. ovog priloga.
- 24. Ovlašteni pošiljalac - Podaci koji se upisuju u provoznu deklaraciju**
- 24.1. Ovlašteni pošiljalac, najkasnije do trenutka otpreme robe, popunjava provoznu deklaraciju i, prema potrebi, upisuje plan puta propisan u skladu sa članom 268. stav (2) ove odluke te u polje "Kontrola polaznog carinskog ureda" rok predaje propisan u skladu sa članom 269. ove odluke u kojem se roba mora predočiti određenoj carinskom uredu, mjere za identifikaciju robe koje se primjenjuju i šifru (napomenu):
- "Ovlašteni pošiljalac - 99206".
- 24.2. Ako polazni carinski ured prije polaska vrši kontrolu pošiljke, rezultate te kontrole unosi u polje "Kontrola polaznog carinskog ureda".
- 24.3. Nakon otpreme, primjerak proвозnog pratećeg dokumenta ovlašteni pošiljalac bez odlaganja dostavlja polaznom carinskom uredu u skladu sa pravilima navedenim u odobrenju. Ostali primjerci prate robu u skladu sa tačkom 11. ovog priloga.
- 25. Ovlašteni pošiljalac - Oslobađanje od potpisa**
- 25.1. Carinski organ može ovlaštenog pošiljaoca osloboditi od obaveze potpisivanja proвозne deklaracije koja je ovjerena posebnim pečatom iz Priloga 50. ove odluke i koja je sačinjena pomoću sistema za elektronsku razmjenu podataka. Ovo oslobađanje može se odobriti pod uslovom da se ovlašteni pošiljalac prethodno kod nadležnog carinskog organa pismeno obaveže i potvrdi da je on korisnik postupka provoza za sve postupke provoza obavljene na osnovu proвозnih dokumenata koji nose otisak posebnog pečata.
- 25.2. Proвозna deklaracija sačinjena u skladu sa tačkom 25.1. ovog priloga u polju predviđenom za potpis korisnika postupka provoza sadrži sljedeću šifru (napomenu):
- "Oslobodeno potpisa - 99207".
- 26. Ovlašteni primalac - Obaveze**
- 26.1. Kada roba stigne u mjesto određeno u odobrenju, ovlašteni primalac bez odlaganja obavještava određeni carinski ured. On navodi datum dolaska,

stanje svih stavljenih plombi i sve nepravilnosti na primjerku proвозnog pratećeg dokumenta koji su pratili robu te ih dostavlja određišnom carinskom uredu u skladu sa pravilima navedenim u odobrenju.

- 26.2. Odredišni carinski ured na primjerak proвозnog pratećeg dokumenta upisuje podatke predviđene tačkom 13. ovog priloga.

Prilog 47.

Objašnjenje za popis pošiljke

GLAVA I - OPĆE NAPOMENE

1. Definicija

Popis pošiljke znači dokument koji ima karakteristike opisane u ovom prilogu.

2. Obrazac popisa pošiljke

- 2.1. Kao popis pošiljke može se koristiti samo prednja strana obrasca.

2.2. Obilježja i sadržaj popisa pošiljke su sljedeća:

- a) naslov "Popis pošiljke",
- b) polje dimenzija 70 x 55 mm koje je podijeljeno na gornji dio dimenzija 70 x 15 mm i donji dio dimenzija 70 x 40 mm,
- c) kolone sa sljedećim naslovima koji idu sljedećim redoslijedom:
 - redni broj,
 - oznake, brojevi, broj i vrsta pakovanja, opis robe,
 - država otpreme/izvoza,
 - bruto masa u kilogramima (kg),
 - rezervisano za službenu upotrebu.

Korisnik može prilagoditi širinu kolona njegovim potrebama. Međutim, kolona pod naslovom "Rezervisano za službenu upotrebu" uvijek mora imati širinu od najmanje 30 mm. Korisnik sam može odlučiti kako će koristiti druge prostore koji nisu navedeni u tač. a), b) i c).

- 2.3. Odmah ispod posljednje upisane stavke mora se povući vodoravna linija, a sav neiskorišten prostor mora se precrtati, radi sprečavanja naknadnog dodavanja podataka.

GLAVA II – PODACI KOJI SE UNOSE U POJEDINA POLJA

1. Polje

1.1. Gornji dio

Ako se popis pošiljke prilaže uz proвозnu deklaraciju, korisnik postupka proвозa u gornji dio polja upisuje odgovarajuću šifru "TR", "BH", "T1", "T2" ili "T2F".

1.2. Donji dio

Podaci navedeni u tački 4. Glave III ovog priloga obavezno se upisuju u ovaj dio polja.

2. Kolone

2.1. Redni broj

Redni broj mora se upisati ispred svake stavke navedene u popisu pošiljke.

2.2. Oznake, brojevi, broj i vrsta pakovanja, opis robe

Ako se popis pošiljke prilaže uz proвозnu deklaraciju, zahtijevani podaci upisuju se u skladu sa Prilogom 23. i Prilogom 24. ove odluke, osim ako u Prilogu 39. ove odluke nije navedeno drugačije.

Popis mora sadržavati podatke iz polja 31 (Pakovanje i opis robe), 44 (Dodatne informacije/Priloženi dokumenti/potvrde i odobrenja) i, prema potrebi, iz polja 33 (Šifra robe) i 38 (Neto masa (kg)) proвозne deklaracije.

2.3. Država otpreme/izvoza

Upisuje se naziv države iz koje se roba šalje (otprema) ili izvozi.

2.4. Bruto masa (kg)

Upisuju se podaci iz polja 35 JCI (vidjeti Prilog 23. i Prilog 39. ove odluke).

GLAVA III - KORIŠTENJE POPISA POŠILJKE

1. Uz proвозnu deklaraciju ne mogu se istovremeno priložiti i popis pošiljke i jedan ili više dopunskih obrazaca.
2. Ako se koristi popis pošiljke, polje 15 (Država otpreme/izvoza), 32 (Naimenovanje broj), 33 (Šifra robe), 35 (Bruto masa (kg)) i, prema potrebi, polje 44 (Dodatne informacije/Priloženi dokumenti/potvrde i odobrenja) obrasca proвозne deklaracije moraju se precrtati, a polje 31 (Pakovanje i opis robe) ne može se koristiti za upisivanje oznaka, brojeva, broja i vrste pakovanja ili opisa robe. Upućivanje na serijski broj i oznake različitih popisa pošiljke upisuje se u polje 31 (Pakovanje i opis robe) obrasca proвозne deklaracije koja se koristi.
3. Popis pošiljke obavezno se podnosi u istom broju primjeraka kao i proвозna deklaracija na koju se odnosi.
4. Pri registraciji proвозne deklaracije, popis pošiljke mora dobiti isti registarski (evidencijski) broj kao i primjerci proвозne deklaracije na koju se odnosi. Taj se broj upisuje ili upotrebom pečata koji ima naziv polaznog carinskog ureda ili ručno. Ako se upisuje ručno, mora biti ovjeren službenim pečatom polaznog carinskog ureda. Službenik polaznog carinskog ureda ne mora potpisati obrasce.
5. Ako je uz jednu proвозnu deklaraciju priloženo nekoliko popisa pošiljke, ti popisi moraju biti označeni serijskim brojem dodijeljenim od strane korisnika postupka proвозa, a broj priloženih popisa pošiljke upisuje se u polje 4 (Popis pošiljke) odnosne proвозne deklaracije.

Prilog 48.**Ogledni otisci pečata osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza (rezervnog postupka provoza)**

1. Pečat broj 1.

<p>REZERVNI POSTUPAK NOVOG KOMPJUTERSKOG SISTEMA PROVOZA (NCTS)</p> <p>U SISTEMU NEMA DOSTUPNIH PODATAKA</p> <p>POKRENUT DANA (Datum/sat)</p>

(dimenzije 26 x 59 mm, crvena boja)

2. Pečat broj 2.¹


<p>BUSINESS CONTINUITY PROCEDURE UNION TRANSIT/COMMON TRANSIT</p> <p><i>NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM</i></p> <p>INITIATED ON (Date/hour)</p>

(dimenzije 26 x 59 mm, crvena boja)

¹ Pečat broj 2. se upotrebljava nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987.

Prilog 49.

TC 10 - Obavještenje o provožu

TC 10 - OBAVJEŠTENJE O PROVOŽU		
Identifikacija prijevoznog sredstva		
PROVOZNA DEKLARACIJA		PREDVIĐENI PROVOZNI CARINSKI URED (IDRŽAVA)
Vrsta (TR, BH, T1, T2 ili T2F) i broj	Polazni carinski ured	
		ZA SLUŽBENU UPOTREBU Datum provoza: (potpis)
		 Službeni pečat

Na temelju članka 276. stavak (1) Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje, na 104. sjednici, održanoj 5.3.2026. godine, donijelo je

ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROVEDBI
ZAKONA O CARINSKOJ POLITICI U
BOSNI I HERCEGOVINI

Članak 1.

U Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o provedbi Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 i 6/23) u članku 245. toč. c) i d) riječ "tiska" zamjenjuje se riječju "izdaje".

U točki r) riječi "rezervni postupak" zamjenjuju se riječima "postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja".

Iza točke s) dodaje se nova točka t) koja glasi:

"t) "osobni podatak" je svaki podatak koji se odnosi na fizičku osobu čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi."

Članak 2.

U članku 261. stavku (2) riječi "Prilogu 38. i" brišu se.

Članak 3.

U članku 262. stavku (1) točki b) riječi "rezervni postupak provoza" zamjenjuju se riječima "postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja".

U stavku (1) riječi "Priloga 17." zamjenjuju se riječima "priloga 40. i 41. ili iz Priloga 46."

Članak 4.

U članku 263. broj "139." zamjenjuje se brojem "262."

Članak 5.

U članku 265. stavku (2) točki a) riječi: "38., 39., 40., 41., 42. i 43.", zamjenjuju se riječima "39., 40. i 41."

Članak 6.

Članak 276. mijenja se i glasi:

"Članak 276.

(Provozni prateći dokument)

- (1) Polazni carinski ured, na zahtjev deklaranta ili osobe koja je predočila robu polaznom carinskom uredu, izdaje provozni prateći dokument ili prema potrebi "provozni/sigurnosni prateći dokument" koji predstavlja provozni prateći dokument dopunjen podacima sigurnosti i zaštite kada se provozna deklaracija kombinira s ulaznom i/ili izlaznom sažetom deklaracijom.
- (2) Provozni prateći dokument iz stavka (1) ovog članka odgovara obrascu i podacima provoznog pratećeg dokumenta iz Priloga 40. ove odluke.
- (3) Provozni prateći dokument dopunjava se popisom naimenovanja koji odgovara obrascu i uključuje podatke iz Priloga 41. ove odluke. Popis naimenovanja je sastavni dio provoznog pratećeg dokumenta."

Članak 7.

Članak 277. mijenja se i glasi:

"Članak 277.

(Podnošenje MRN broja provozne deklaracije)

MRN broj provozne deklaracije i ostali dokumenti koji prate robu puštenu u postupak provoza podnose se na svaki zahtjev carinskog ureda."

Članak 8.

Iza članka 277. dodaje se novi članak 277a. koji glasi:

"Članak 277a.

(Sredstva dostavljanja MRN broja provozne deklaracije carinskim uredima)

- (1) MRN broj provozne deklaracije dostavlja se carinskim uredima korištenjem tehnike elektroničke obrade podataka.
- (2) Ako dostavljanje MRN broja provozne deklaracije nije moguće korištenjem tehnike elektroničke obrade podataka, MRN broj provozne deklaracije može se dostaviti carinskim uredima svim sredstvima koja nisu tehnike elektroničke obrade podataka:
 - a) barkodom,
 - b) provoznim/sigurnosnim pratećim dokumentom,
 - c) drugim sredstvima koja dopušta carinski ured koji prima podatak."

Članak 9.

U članku 278. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Roba se predočava zajedno s MRN brojem provozne deklaracije, u skladu s člankom 277a. ove odluke, u svim provoznim carinskim uredima."

Članak 10.

U članku 279. stavak (1) riječi "i provozni prateći dokument ili provozni/sigurnosni prateći dokument" brišu se.

U stavku (1) iza točke f) dodaju se nove toč. g) i h) koje glase:

- "g) u slučaju iz toč. c) i f), ako se roba prevozi u jednoj istoj intermodalnoj prijevoznj jedinici, a promijenjeno je prijevozno sredstvo bez rukovanja samom robom i intermodalna jedinica ima jedinstveni identifikacijski broj, ta promjena prijevoznog sredstva se ne smatra incidentom za potrebu primjene ovog stavka,
- h) za potrebu primjene točke g) ovog stavka, intermodalna prijevozna jedinica je, na primjer, kontejner, izmjenjiva prijevozna jedinica, poluprikolica. Točka g) ovog stavka primjenjuje se i na utovareno vozilo koje se i samo prevozi aktivnim prijevoznim sredstvom."

Članak 11.

U članku 280. stavak (1) točka b) mijenja se i glasi:

"b) MRN broj provozne deklaracije u skladu s člankom 277a. ove odluke."

Stavak (4) mijenja se i glasi:

"(4) Odredišni carinski ured čuva provozni prateći dokument u tiskanom obliku kada je isti predočen, a carinska kontrola obavlja se na temelju podataka iz provozne deklaracije dobivene od polaznog carinskog ureda."

Članak 12.

U članku 281. stavak (1) riječi "i provoznog pratećeg dokumenta ili provoznog/sigurnosnog pratećeg dokumenta" brišu se.

Članak 13.

U članku 282. st. (1) i (2) riječi "i provoznog pratećeg dokumenta ili provoznog/sigurnosnog pratećeg dokumenta" brišu se.

Članak 14.

Članak 287. mijenja se i glasi:

"Članak 287.

(Izuzec od primjene postupka provoza na određena kretanja robe)

Korištenje elektroničke razmjene podataka u nacionalnom postupku provoza koji se odvija u carinskom području Bosne i Hercegovine ne primjenjuje se na kretanje robe fiksnim prijevoznim instalacijama i na pojednostavljenja postupka provoza u pisanoj formi iz članka 288. toč. e), f) i g) ove odluke."

Članak 15.

Članak 308. mijenja se i glasi:

"Članak 308.

(Potvrda o sveobuhvatnom osiguranju ili oslobađanju od osiguranja)

- (1) Na temelju odobrenja i na zahtjev korisnika postupka provoza, garantni carinski ured korisniku postupka provoza izdaje jednu ili više potvrda o sveobuhvatnom osiguranju na obrascu iz Priloga 34. ove odluke ili jednu ili više potvrda o oslobađanju od polaganja osiguranja na obrascu iz Priloga 35. ove odluke, kako bi se korisniku postupka provoza omogućilo da dostavi dokaz o sveobuhvatnom osiguranju ili oslobađanju od polaganja osiguranja u svrhu primjene članka 262. stavak (1) točka b) ove odluke, primjenjujući pravila navedena u Prilogu 36. ove odluke.
- (2) Potvrde iz stavka (1) ovog članka izdane nakon početka primjene ove odluke važe najduže pet godina. Garantni carinski ured može produžiti taj rok za još jedno dodatno razdoblje koje ne može biti duže od pet godina.
- (3) Ako je tijekom razdoblja važenja potvrde garantni carinski ured od strane korisnika postupka provoza ili polaznog carinskog ureda obaviješten da potvrda iz stavka (1) ovog članka zbog brojnih izmjena više nije dovoljno čitljiva i da bi je polazni carinski ured mogao odbiti, garantni carinski ured poništava tu potvrdu i prema potrebi izdaje novu potvrdu.
- (4) Potvrde iz stavka (1) ovog članka s rokom važenja od dvije godine, izdane prije početka primjene ove odluke ostaju važeće. Garantni carinski ured može produžiti njihovo razdoblje važenja za jedno dodatno razdoblje koje ne prelazi pet godina."

Članak 16.

Članak 314. stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ovlašteni pošiljatelj može tiskati provozni/sigurnosni prateći dokument iz svog informacijskog sustava tek nakon prijema obavještenja o puštanju robe u postupak provoza od strane polaznog carinskog ureda."

Članak 17.

U članku 338. iza riječi "članak" dodaje se redni broj "335." i interpunkcijski znak ",,".

Članak 18.

U članku 465. stavak (3) dodaju se nove rečenice koje glase:

"Nakon potvrđivanja fizičkog istupa robe na poledini primjerka broj 3, izlazni carinski ured zadržava kopiju ovjerenog primjerka broj 3, a podatke o potvrđivanju fizičkog istupa robe unosi u elektroničku evidenciju koju uspostavi carinski organ. Elektronička evidencija o fizičkom istupu robe služi u navedenu svrhu jednako kao ovjereni original primjerka broj 3 izvozne carinske deklaracije."

Članak 19.

Prilozi 39., 40., 41., 44., 45., 47., 48. i 49. ove odluke zamjenjuju se novim prilogima 39., 40., 41., 44., 45., 47., 48. i 49., koji čine sastavni dio ove odluke.

Prilozi 38., 42. i 43. brišu se.

Članak 20.

- (1) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, novi prilozi iz članka 19. i odredbe koje se odnose na nove priloge iz čl. 2., 3., 5. i 6. ove odluke primjenjivat će se od dana uspostave nove verzije elektroničkog sustava provoza, o čemu će Uprava za neizravno oporezivanje donijeti posebnu odluku koja će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" i na službenoj internet stranici.
- (3) Do dana uspostave nove verzije elektroničkog sustava provoza iz stavka (2) ovog članka, ostaju u primjeni prilozi 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 47., 48. i 49. Odluke o provedenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 i 6/23).

VM broj 67/26
5. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Prilog 39.

Zajednički zahtjevi u pogledu podataka za provoznu deklaraciju

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Odjeljak A. Napomene

1. Elementi podataka, formati, šifre i, ako je to primjenjivo struktura elemenata podataka definirana u ovom prilogu, primjenjuju se na provoznu deklaraciju sačinjenu korištenjem sustava elektroničke razmjene podataka, kao i na provoznu deklaraciju u pisanoj (papirnoj) formi. Na provoznu deklaraciju primjenjuje se Prilog 39., kao i Prilog 23. i Prilog 24. ove odluke, osim ako je u ovom prilogu navedeno drukčije.
2. Elementi podatka (D.E.) koji se mogu koristiti za svaki provozni postupak, te formati elemenata podataka, navedeni su u "Tabeli sa zahtjevima u pogledu podataka" u Poglavlju II, Odjeljak A ovog priloga. Posebne odredbe koje se odnose na svaki element podataka kako je opisano u Poglavlju III ovog priloga primjenjuju se ne dovodeći u pitanje status elementa podataka kako je definirano u "Tabeli sa zahtjevima u pogledu podataka".
3. Postoje tri vrste provoznih deklaracija: standardna provozna deklaracija, provozna deklaracija s manjim brojem podataka zahtijevanih za stavljanje robe u postupak provoza (nepotpuna provozna deklaracija) i elektronički prijevozni dokument kao provozna deklaracija.
4. Ako se zahtjevi u pogledu podataka u vezi provodne deklaracije podnose prije predocjenja robe, odgovarajući naziv "prethodno podnesene provodne deklaracije" je "Obavještenje o predocjenju robe".
5. Simboli "A", "B" ili "C", navedeni u Tabeli u Odjeljku D, Poglavlju I ovog priloga, nemaju utjecaja na činjenicu da se određeni podatci navode samo ako to opravdavaju okolnosti. Mogu biti dopunjeni uvjetima ili pojašnjenjima danim u prilogu napomena za tražene podatke.
6. Kardinalitet na razini zaglavlja deklaracije (D) iz Tabele iz Poglavlja I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na razini zaglavlja provodne deklaracije ili obavještenja o predocjenju robe.
7. Kardinalitet na razini Glavne pošiljke (MC) iz Tabele iz Poglavlja I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na razini Glavne pošiljke u provoznoj deklaraciji ili obavještenju o predocjenju robe.

8. Kardinalitet na razini Kućne pošiljke (HC) iz Tabele iz Poglavlja I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na razini Kućne pošiljke u provoznoj deklaraciji ili obavještenju o predočenju robe.
9. Kardinalitet na razini naimenovanja robe Kućne pošiljke (HI) iz Tabele iz Poglavlja I Odjeljak A. ovog priloga označava koliko puta se element podatka može koristiti na razini naimenovanja robe Kućne pošiljke u provoznoj deklaraciji ili obavještenju o predočenju robe.
10. Ako su podaci u provoznoj deklaraciji iz ovog priloga navedeni u obliku šifre, primjenjuje se popis šifri iz Poglavlja III ovog Priloga, te popis šifri iz Priloga 24. ove odluke ako nisu u suprotnosti sa šiframa iz ovog priloga.
11. Pojam "Vrsta/Dužina" u objašnjenju atributa ukazuje na zahtjeve u pogledu vrste i dužine podatka. Šifre za vrste podataka su sljedeće:

a	alfabetske (slovne)
n	numeričke (brojčane)
an	alfanumeričke (slovno-brojčane)

Broj iza šifre vrste podatka označava dozvoljenu dužinu podataka. Primjenjuje se sljedeće:

Neobvezne dvije točke ispred pokazatelja dužine znače da dužina podatka nije utvrđena, već oni mogu imati najviše onoliko znakova koliko je utvrđeno u pokazatelju dužine. Zarez u dužini podataka znači da atribut može imati decimalne brojeve, pri čemu broj ispred zareza označava ukupnu dužinu atributa, a broj iza zareza označava najveći dozvoljeni broj znamenki poslije decimalnog zareza.

Primjeri dužine polja i formata:

a1	1 alfabetski znak, utvrđena dužina
n2	2 numerička znaka, utvrđena dužina
an3	3 alfanumerička znaka, utvrđena dužina
a..4	do 4 alfabetska znaka
n..5	do 5 numeričkih znakova
an..6	do 6 alfanumeričkih znakova
n..7,2	do 7 numeričkih znakova (karaktera) uključujući najviše dva decimalna mjesta. Dozvoljeno je pomicanje decimalnog znaka.

12. Maksimalni kardinaliteti na razini deklaracije

D (zaglavje deklaracije)	1x
MC (glavna pošiljka)	1x (po deklaraciji)
HC (kućna pošiljka)	999 x (po MC)
HI (naimenovanje robe kućne pošiljke)	9.999 x (po HC)

13. Upotrebljavaju se sljedeća upućivanja na popise šifri definiranih međunarodnim standardima, domaćim propisima ili propisima Europske unije

1	Šifra vrste pakiranja	Preporuka UNECE-a br. 21	Šifra vrste pakiranja kako je definirano u najnovijoj verziji Priloga IV Preporuke UNECE-a br. 21
2	Šifra valute	ISO 4217	Troslovna abecedna šifra definirana međunarodnom normom ISO 4217
3	Šifra države	ISO 3166-alpha-2 šifra države	U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se šifra države zasnovana na ISO 3166-alpha-2 šifri države, a za Sjevernu Irsku šifra države je "XI"
4	UN/LOCODE	Preporuka UNECE-a br. 16	UN/LOCODE kako je definirano u Preporuci UNECE-a br. 16
5	UN broj	Sporazum ADR	UN broj kako je naveden u tabeli A (popis opasnih materija) u dijelu 3. Priloga A Europskog sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih materija (ADR)
6	Šifra vrste prijevoznih sredstava	Preporuka UNECE-a br. 28	Šifra vrste prijevoznih sredstava kako je definirano u Preporuci UNECE-a br. 28
7	Šifra CUS	ECICS (Europski carinski popis kemijskih)	Broj carinske unije i statistike (CUS) dodijeljen u okviru Europskog carinskog popisa kemijskih supstanci

		supstanci)	ECICS), uglavnom za kemijske supstance i preparate
8	Referentni broj/UCR	ISO 15459	Može biti u obliku šifre Svjetske carinske organizacije ISO15459 ili drugi odgovarajući oblik. Ovaj broj omogućava pristup tim navedenim komercijalnim podacima koji su predmet interesa carinskog organa

Šifre na koje se poziva u ovom poglavlju nalaze se u bazi podataka carinskog organa.

Odjeljak B. Nazivi kolona

Kolona	Deklaracija/Obavještenje	Zakonska osnova
Broj elementa podatka (D.E. br.)	Broj dodijeljen predmetnom elementu podatka	
Stari broj polja u JCI	Stari broj polja u JCI u koji se upisivao podatak	
Naziv elementa podatka /grupe	Naziv elementa podatka/naziv grupe	
Naziv pod-elementa/pod-grupe	Naziv predmetnog pod-elementa/pod-grupe	
Naziv pod-elementa podatka	Naziv predmetnog pod-elementa podatka	
D1	Standardna provozna deklaracija	Članak 4. točka ac), članak 74. stavak (1), 90., članak 105. i članak 112. Zakona
D2	Provozna deklaracija s manjim brojem podataka zahtijevanih za stavljanje robe u postupak provoza (nepotpuna provozna deklaracija)	Članak 4. točka ac), članak 74. stavak (1), članak 89. i članak 90. Zakona, članak 288. točka i) i članak 288a. ove odluke
D3	Elektronički prijevozni dokument kao provozna deklaracija (zračni prijevoz)	Članak 4. točka ac), članak 74. stavak (1), članak 89. i članak 90. Zakona, članak 288. točka h) ove odluke
D4	Obavještenje o predočenju robe u vezi provodne deklaracije podnijete prijedeočenja robe	Članak 133. ove odluke
Kardinalitet	Broj koji pokazuje koliko se puta element podatka može koristiti	
Format	Vrsta podatka i dužina podatka	
Popis šifri u Poglavlju III	Upućuje da li su odgovarajuće šifre dostupne u Poglavlju III	

Odjeljak C. Grupe podataka

Grupa	Naziv Grupe
Grupa 11	Podatci o poruci (uključujući šifre postupka)
Grupa 12	Upućivanje na poruke, dokumente, potvrde, odobrenja
Grupa 13	Sudionici
Grupa 16	Mjesta/Države/Regije
Grupa 17	Carinski uredi
Grupa 18	Identifikacija robe
Grupa 19	Podatci o prijevozu (načini, sredstva i oprema)
Grupa 99	Ostali elementi podataka (podatci o osiguranju)

Odjeljak D. Simboli u poljima:

Simbol	Opis simbola
A	Obvezno: podatci koji su obvezni, bez odstupanja od točke 5. iz Poglavlja I. Odjeljak A, ovog priloga.
B	Neobvezno: podatci koje carinski organ može, ali ne mora tražiti.
C	Neobvezno za deklaranta: podatci koje deklarant može navesti, ali koje carinski organ ne može zahtijevati. Kada gospodarski subjekt odluči dostaviti podatak, svi obvezni pod-elementi podataka moraju se prijaviti.

12 03 002 000			Vrsta		HI A MC HI	HI A MC HI	HI A MC HI		1x		1x	an4	DA
12 03 013 000			Broj naimenovanja robe u dokumentu		C MC HI	C MC HI	C MC HI		1x		1x	n..5	NE
12 03 079 000			Dopuna informacija		C [18] MC HI				1x		1x	an..35	NE
	Novo		Ukupna fakturna vrijednost robe		A MC	A MC			1x			n..16,2	NE
	Novo			Valuta	A MC	A MC			1x			a3	NE
12 04 000 000	44		Dodatni referentni podatci		A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI		99x	99x	99x		NE
12 04 001 000			Referentni broj		C MC HC HI	C MC HC HI	C MC HC HI		1x	1x	1x	an..70	NE
12 04 002 000			Vrsta		A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI		1x	1x	1x	an4	DA
12 05 000 000	44		Prijevozni (transportni) dokument		A [3] MC HC	A [3] MC HC	A [3] MC HC		99x	99x			NE
12 05 001 000			Referentni broj		A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x		an..70	NE
12 05 002 000			Vrsta		A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x		an4	DA
12 06 000 000	44		Broj TIR karneta		A [9] D		A [9] D		1x			an..12	NE
12 08 000 000			Referentni broj/UCR		C MC HC HI	C MC HC HI	C MC HC HI		1x	1x	1x	an..35	NE
12 09 000 000		LRN			A D	A D	A D	A D	1x			an..22	NE
12 12 000 000	44		Odobrenje		A [10] D	A [10] D	A [10] D		9x				NE
12 12 001 000			Referentni broj		A D	A D	A D		1x			an..35	NE
12 12 002 000			Vrsta		A D	A D	A D		1x			an..4	DA
Grupa 13 – Stranke													
13 02 000 000	2		Pošiljalatelj		C [17] MC HC				1x	1x			NE
13 02 016 000			Naziv		A [1] MC HC				1x	1x		an..70	NE
13 02 017 000	2		Identifikacijski broj		A MC HC				1x	1x		an..17	DA
13 02 018 000			Adresa		A [1] MC HC				1x	1x			NE
13 02 018 019				Ulica i broj	A MC HC				1x	1x		an..70	NE
13 02 018 020				Država	A MC HC				1x	1x		a2	NE
13 02 018 021				Pošanski broj	A MC HC				1x	1x		an..17	NE
13 02 018 022				Grad	A MC HC				1x	1x		an..35	NE
13 02 074 000			Osoba za kontakt		C MC HC				9x	9x			NE
13 02 074 016				Ime	A MC HC				1x	1x		an..70	NE

13 02 074 075				Telefonski broj	A MC HC					1x	1x		an..35	NE
13 02 074 076				E-adresa	C MC HC					1x	1x		an..256	NE
13 03 000 000	8	Primatelj			A MC HC	A MC HC	A MC HC			1x	1x			NE
13 03 016 000			Naziv		A [1] MC HC	A [1] MC HC	A [1] MC HC			1x	1x		an..70	NE
13 03 017 000	8		Identifikacijski broj		A [3] MC HC	A [3] MC HC	A [3] MC HC			1x	1x		an..17	DA
13 03 018 000			Adresa		A [1] MC HC	A [1] MC HC	A [1] MC HC			1x	1x			NE
13 03 018 019			Ulica i broj		A MC HC	A MC HC	A MC HC			1x	1x		an..70	NE
13 03 018 020			Država		A MC HC	A MC HC	A MC HC			1x	1x		a2	NE
13 03 018 021			Pošanski broj		A MC HC	A MC HC	A MC HC			1x	1x		an..17	NE
13 03 018 022			Grad		A MC HC	A MC HC	A MC HC			1x	1x		an..35	NE
13 06 000 000	14	Zastupnik			A D D D	A D D D	A D D D	A D D D	1x					NE
13 06 017 000	4		Identifikacijski broj		A D D	A D D	A D D	A D D	1x				an..17	NE
13 06 030 000	14		Status		A D D	A D D	A D D	A D D	1x				n1	DA
13 06 074 000			Osoba za kontakt		C D D	C D D	C D D	C D D	9x					NE
13 06 074 016			Ime		A D D	A D D	A D D	A D D	1x				an..70	NE
13 06 074 075			Telefonski broj		A D D	A D D	A D D	A D D	1x				an..35	NE
13 06 074 076			E-adresa		C D D	C D D	C D D	C D D	1x				an..256	NE
13 07 000 000	50	Korisnik postupka provoza			A D D	A D D	A D D	A D D	1x					NE
13 07 016 000			Naziv		A [1] [2] D	A [1] [2] D	A [1] [2] D			1x			an..70	NE
13 07 017 000	50		Identifikacijski broj		A D D	A D D	A D D	A D D	1x				an..17	NE
13 07 078 000	44		Identifikacijski broj korisnika TIR karneta		A [2] D			A [2] D	1x				an..17	NE
13 07 018 000			Adresa		A [1] [2] D	A [1] [2] D	A [1] [2] D			1x				NE
13 07 018 019			Ulica i broj		A D D	A D D	A D D			1x			an..70	NE
13 07 018 020			Država		A D D	A D D	A D D			1x			a2	NE
13 07 018 021			Pošanski broj		A D D	A D D	A D D			1x			an..17	NE
13 07 018 022			Grad		A D D	A D D	A D D			1x			an..35	NE
13 07 074 000			Osoba za kontakt		C D D	C D D	C D D			1x				NE
13 07 074 016			Ime		A D D	A D D	A D D			1x			an..70	NE
13 07 074 075			Telefonski broj		A D D	A D D	A D D			1x			an..35	NE
13 07 074 076			E-adresa		C D D	C D D	C D D			1x			an..256	NE
13 12 000 000	Novo	Prijevoznik			C [17] MC	C [17] MC	C [17] MC			1x				NE
13 12 017 000	Novo		Identifikacijski broj		A MC	A MC	A MC			1x			an..17	NE
13 12 074 000	Novo		Osoba za kontakt		C MC	C MC	C MC			9x				NE
13 12 074 016	Novo		Ime		A MC	A MC	A MC			1x			an..70	NE
13 12 074 075	Novo		Telefonski broj		A MC	A MC	A MC			1x			an..35	NE

13 12 074 076	Novo			E-adresa	C	C	C			1x			an.256	NE
					MC	MC	MC							
13 14 000 000	44	Dodatni sudionik u lancu opskrbe			C	C	C			99x	99x	99x		NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
13 14 017 000			Identifikacijski broj		A	A	A			1x	1x	1x	an.17	NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
13 14 031 000			Uloga		A	A	A			1x	1x	1x	a.3	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
Grupa 15 - Datumi/Vrijeme/Razdoblja														
15 11 000 000	Novo	Rok predaje robe			A	A		A		1x			an.19	NE
					[16]	[16]		[16]						
					D	D		D						
Grupa 16 - Mjesta/Države/Regije														
16 03 000 000	17a	Šifra države odredišta			A	A	A			1x	1x	1x	a2	NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
16 06 000 000	15	Šifra države otpreme			A	C				1x	1x	1x	a2	NE
					MC	MC								
					HC	HC								
					HI	HI								
16 12 000 000		Država usmjeravanja pošiljke			A	A				99x				NE
					MC	MC								
16 12 020 000			Šifra Države		A	A				1x			a2	NE
					MC	MC								
16 13 000 000	27	Mjesto utovara			A	A	A	A		1x				NE
					[11]	[11]								
					MC	MC	MC	MC						
16 13 020 000			Šifra države		A	A	A	A		1x			a2	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 13 036 000			UN/LOCODE		A	A	A	A		1x			an.17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 13 037 000			Lokacija		A	A	A	A		1x			an.35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 000 000	30	Lokacija robe			A	A	A	A		1x			an.35	NE
					[11]	[11]	[11]	[11]						
					MC	MC	MC	MC						
16 15 036 000			UN/LOCODE		A	A	A	A		1x			an.17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 045 000			Vrsta lokacije		A	A	A	A		1x			a1	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 046 000			Kvalifikator identifikacije		A	A	A	A		1x			a1	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 047 000			Carinski ured		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 047 001			Referentni broj (Šifra)		A	A	A	A		1x			an8	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 048 000			Globalni navigacijski satelitski sustav (GNSS)		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 048 049			Geografska širina		A	A	A	A		1x			an.17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 048 050			Geografska dužina		A	A	A	A		1x			an.17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 051 000			Gospodarski subjekt		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 051 017			Identifikacijski broj		A	A	A	A		1x			an.17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 052 000			Broj odobrenja lokacije		A	A	A	A		1x			an.35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 053 000			Dopunski identifikator		A	A	A	A		1x			an.4*** an.8***	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 000			Adresa		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 019			Ulica i broj		A	A	A	A		1x			an.70	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 020			Država		A	A	A	A		1x			a2	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 021			Poštanski broj		A	A	A	A		1x			an.17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 022			Grad		A	A	A	A		1x			an.35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 000			Poštanska adresa		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 020			Država		A	A	A	A		1x			a2	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 021			Poštanski broj		A	A	A	A		1x			an.17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 025			Kućni broj		A	A	A	A		1x			an.35	NE
					MC	MC	MC	MC						

16 15 074 000			Osoba za kontakt	C MC	C MC	C MC	C MC		9x				NE	
16 15 074 016			Ime	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.70	NE	
16 15 074 075			Telefonski broj	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an..35	NE	
16 15 074 076			E-adresa	C MC	C MC	C MC	C MC		1x			an.256	NE	
16 17 000 000		Propisani plan puta ***		A D	A D				1x			n1	DA	
Grupa 17 – Carinski uredi														
17 03 000 000		Polazni carinski ured		A D	A D	A D	A D		1x				NE	
17 03 001 000			Šifra	A D	A D	A D	A D		1x			an8	NE	
17 04 000 000	51	Provozni carinski ured		A D	A D				9x				NE	
17 04 001 000			Šifra	A D	A D				1x			an8	NE	
17 05 000 000	53	Određišni carinski ured		A D	A D	A D			1x				NE	
17 05 001 000			Šifra	A D	A D	A D			1x			an8	NE	
17 06 000 000		Izlazni carinski ured za provoz		A D	A D				9x				NE	
17 06 001 000			Šifra	A D	A D				1x			an8	NE	
Grupa 18 - Identifikacija robe														
18 01 000 000	38	Neto masa (kg)		A HI								1x	n..16,6	NE
18 02 000 000	Novo	Dopunske mjerne jedinice ^{ooo} Dopunska mjerna jedinica ^{***}		C HI								1x	n..16,6	NE
18 04 000 000	35	Bruto masa (kg)		A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	n..16,6	NE	
18 05 000 000	31	Opis robe		A HI	A HI	A HI						1x	an..512	NE
18 06 000 000		Pakiranje		A HI	A HI	A HI						99x		NE
18 06 003 000	31	Vrsta pakiranja		A HI	A HI	A HI						1x	an2	DA
18 06 004 000	31	Broj pakiranja		A HI	A HI	A HI						1x	n..8	NE
18 06 054 000	31	Prijevozne oznake		A [3] HI	A [3] HI	A [3] HI						1x	an..512	NE
18 07 000 000	Novo	Opasna roba		C HI	C HI							99x		NE
18 07 055 000	Novo	UN broj za opasnu robu		A HI	A HI							1x	an..4	NE
18 08 000 000	31	Šifra CUS		C HI	C HI	C HI						1x	an..512	NE
18 09 000 000		Šifra robe		A HI	A HI	C HI						1x		NE
18 09 056 000		Tarifni podbroj Harmoniziranog sustava		A HI	A HI	A HI						1x	an6	NE
18 09 057 000	33	Šifra Kombinirane nomenklature		C HI	C HI	C HI						1x	an2	NE
Grupa 19 - Podatci o prijevozu (vrste, sredstva i oprema)														
19 01 000 000	19	Indikator za kontejner		A [11] MC	A [11] MC	A [11] MC	A [11] MC		1x			n1	DA	
19 02 000 000	Novo	Referentni broj prijevoza		C MC	C MC	C MC	C MC		9x	9x		an..17	NE	
19 03 000 000	25	Vrsta prijevoza na granici		A [5] MC	A [5] MC				1x			n1	DA	
19 04 000 000	26	Vrsta prijevoza u unutrašnjosti		C MC	C MC	C MC	C MC		1x			n1	DA	
19 05 000 000	18(1)	Prijevozno sredstvo u polasku		A [6] [7] [8] [11] MC HC	A [6] [7] [8] [11] MC HC	A [6] [7] [8] [11] MC HC	A [6] [7] [8] [11] MC HC		999x	999x			NE	
19 05 017 000		Identifikacijski broj		A MC HC	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x		an..35	NE	
19 05 061 000		Vrsta identifikacije		A MC HC	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x		n2	DA	
19 05 062 000	18(2)	Državna		A	A	A	A		1x	1x		a2	NE	

			pripadnost		MC	MC	MC	MC						
					HC	HC	HC	HC						
19 07 000 000		Prijevozna oprema			A	A	A	A		9,999x				NE
					[11]	[11]								
					MC	MC	MC	MC						
19 07 044 000			Referentna oznaka robe		A	A		A		9,999x			n..5	NE
					MC	MC		MC						
19 07 063 000	31		Identifikacijski broj kontejnera		A	A	A	A		1x			an..17	NE
					MC	MC	MC	MC						
19 08 000 000		Aktivno prijevozno sredstvo koje prelazi granicu			A	A		A		9x				NE
					[6]	[6]		[6]						
					[7]	[7]		[7]						
					[8]	[8]		[8]						
					[11]	[11]		[11]						
					[14]	[14]		[14]						
					[15]	[15]								
					MC	MC		MC						
19 08 017 000	21(1)		Identifikacijski broj		A	A		A		1x			an..35	NE
					MC	MC		MC						
19 08 061 000			Vrsta identifikacije		A	A		A		1x			n2	DA
					MC	MC		MC						
19 08 062 000	21(2)		Državna pripadnost		A	A		A		1x			a2	NE
					MC	MC		MC						
19 08 084 000	Novo		Carinski ured na granici		A	A		A		1x			an8	NE
					MC	MC		MC						
19 10 000 000	D	Plomba			A	A	A	A		99x				NE
					[11]	[16]	[11]	[16]	[13]					
					MC	MC	MC	MC						
19 10 068 000			Broj plombi		A	A	A	A		1x ^{oo}			n..4	NE
					MC	MC	MC	MC						
19 10 015 000			Identifikacijska oznaka plombe		A	A	A	A		1x			an..20	NE
					MC	MC	MC	MC						
Grupa 99 - Ostali elementi podataka (statistički podatci, osiguranja, tarifni podatci)														
99 02 000 000	52	Vrsta osiguranja			A	A				9x			an1	DA
					D	D								
99 03 000 000	52	Podatci o osiguranju			A	A				99x				NE
					D	D								
99 03 069 000			Referentni broj osiguranja (GRN)		A	A				1x			an..24	NE
					D	D								
99 03 070 000			Pristupna šifra		A	A				1x			an..4	NE
					D	D								
99 03 012 000			Valuta		A	A				1x			a3	NE
					D	D								
99 03 071 000			Iznos koji treba pokriti		A	A				1x			n..16,2	NE
					D	D								
99 04 000 000			Specifična referentna oznaka osiguranja		A	A				1x			an..35	NE
					D	D								

Odjeljak B. Napomene

Broj napomene	Opis napomene
[1]	Ako je naveden I.B. osobe iz Jedinственог регистра obveznika neizravnih poreza, EORI broj (identifikacijski i registracijski broj gospodarskog subjekta potreban za carinsko poslovanje na području Europske unije) ili I.D. broj koji priznaje zemlja otpreme, ne navodi se naziv i adresa, osim ako se koristi provozna deklaracija u pisanom (papirnom) obliku.
[2]	Identifikacijski broj korisnika postupka provoza je obavezan. Ako je dostavljen I.B. gospodarskog subjekta u Bosni i Hercegovini iz Jedinственог регистра obveznika neizravnih poreza, EORI broj ili I.D. broj koji priznaje zemlja otpreme, ne navodi se naziv i adresa, osim ako se koristi deklaracija u pisanom obliku. Identifikacijski broj korisnika TIR karneta obavezan je u slučaju ako je vrsta deklaracije TIR, u protivnom, isti se ne koristi.
[3]	Ovaj podatak navodi se samo ako je dostupan.
[4]	Ovaj element podatka nije obavezan u slučaju ako je vrsta deklaracije TIR.
[5]	Ovaj element podatka koristi se za pošiljke u prijevozu željeznicom, a za druge vrste prijevoza je neobavezan.
[6]	Ne koristi se u slučaju poštanske pošiljke ili prijevoza (prijenosa) fiksnim prijevoznim instalacijama.
[7]	Ako se roba prevozi multimodalnim prijevoznim jedinicama, kao što su kontejneri, promjenjivi sanduci i poluprikolice, carinski organ može odobriti korisniku postupka provoza da ne navodi ovaj podatak ako se zbog logističkih razloga na mjestu otpreme ne može navesti identitet i nacionalnost prijevoznog sredstva u trenutku puštanja robe u provoz, pod uvjetom da multimodalne prijevozne jedinice imaju jedinstvene brojeve i da su ti brojevi navedeni u elementu podatka 19 07 063 000 Identifikacijski broj kontejnera.
[8]	U sljedećim slučajevima deklarant se oslobađa od obveze unosa ovog podatka u provoznu deklaraciju koja se podnosi polaznom carinskom uredu u vezi s prijevoznim sredstvom u koje se roba direktno utovara:

	- ako se zbog logističkih razloga ovaj element podatka ne može navesti, a korisnik postupka provoza ima status AEOC-a, i - ako carinski organ može, prema potrebi, doći do relevantnih informacija iz evidencije korisnika postupka provoza.
[9]	Ovaj element podatka koristi se samo u kontekstu TIR karneta.
[10]	Ovaj element podatka navodi se kada odobrenje postoji u skladu s odgovarajućim odredbama ove odluke.
[11]	Ovaj podatak nije obavezan u slučaju podnošenja provozne deklaracije prije predodjenja robe u skladu s člankom 133. ove odluke.
[13]	Ovaj podatak navodi se samo kada je carinski organ odlučio da plombira robu.
[14]	Ne koristi se u slučaju kada nije prijavljen provozni carinski ured (19 04 000 000).
[15]	Ovaj podatak navodi se ako je isti kao prijevozno sredstvo u odlasku (19 05 000 000).
[16]	Ovi podatci se navode samo ako je pošiljatelj ovlašten pošiljatelj.
[17]	Ovaj podatak je obavezan samo ako se razlikuje od deklaranta (korisnik postupka provoza/zastupnik).
[18]	Podatak o ukupnoj fakturnoj vrijednosti robe je obavezan.

POGLAVLJE III – NAPOMENE, OBJAŠNJENJA I ŠIFRE U VEZI ZAJEDNIČKIH ZAHTEJEVA PODATAKA PROVOZNE DEKLARACIJE

Grupa 11 - Informacije o poruci (uključujući šifre postupka)

11 01 000 000 Vrsta provozne deklaracije (uključujući šifre postupka) ¹

Upisuje se odgovarajuća šifra, koja se primjenjuje u vezi s provozom:

Šifra	Opis	Set podataka u Tabeli za zahtjevima u pogledu podataka u Poglavlju II, Odjeljak A ovog priloga
TR	Roba koja nema carinski status domaće robe (strana roba) koja se stavlja u BiH postupak provoza (nacionalni postupak provoza) ²	D1, D2, D3
BH	Roba koja ima carinski status domaće robe koja se stavlja u unutarnji postupak provoza	D1, D2, D3
C	Roba Unije koja nije stavljena u zajednički provozni postupak ³ u skladu s člankom 55. stavak 1. točka (h) Dodatka I Konvencije	D3
T	Mješovita pošiljka koja obuhvaća robu koja ima carinski status robe Unije (T2) i robu koja nema carinski status robe Unije (T1), u skladu s člankom 28. Dodatka I Konvencije	D1, D2, D3
T1	Roba koja nema carinski status robe Unije koja se stavlja u zajednički provozni postupak i strana roba (izvozno ocarinjena roba) koja se stavlja u zajednički provozni postupak u Bosni i Hercegovini	D1, D2, D3
T2	Roba sa carinskim statusom robe Unije koja se stavlja u zajednički provozni postupak	D1, D2, D3
T2F	Kretanje robe u postupku provoza u skladu s člankom 2. stavak 3. točka (b) Konvencije	D1, D2, D3
TD	Roba koja je već stavljena u provozni postupak u skladu s člankom 55. stavak 1. točka (h) Dodatka I Konvencije	D3
TIR	Roba stavljena u TIR (Transport International Routiers) postupak ⁴	D1, D2
X	Roba Unije namijenjena izvozu za koju je izvoz završen i izlazak potvrđen i koja nije stavljena u provozni postupak u skladu s člankom 55. stavak 1. točka (h) Dodatka I Konvencije	D3

11 02 000 000 Dodatna vrsta deklaracije

Upisuje se odgovarajuća šifra:

"A" - za standardnu provoznu deklaraciju u skladu s člankom 261. ove odluke i člankom 25. Dodatka I Konvencije o zajedničkom provoznom postupku.

"D" - za podnošenje provozne deklaracije u skladu s člankom 133. ove odluke i člankom 29.a Dodatka I Konvencije o zajedničkom provoznom postupku.

11 03 000 000 Broj naimenovanja robe

Upisuje se broj naimenovanja u kućnoj pošiljci deklaracije. Naimenovanja se numeriraju uzastopno, počevši od broja 1 za

prvo naimenovanje i povećavajući za 1 broj za svako sljedeće naimenovanje u kućnoj pošiljci.

11 07 000 000 Sigurnost ⁵

Upisuje se odgovarajuća šifra ako je provozna deklaracija kombinirana s ulaznom i/ili izlaznom sažetom deklaracijom:

0	Ne	Deklaracija nije kombinirana s izlaznom sažetom ili ulaznom sažetom deklaracijom
1	ENS	Deklaracija je kombinirana s ulaznom sažetom deklaracijom
2	EXS	Deklaracija je kombinirana s izlaznom sažetom deklaracijom
3	ENS i EXS	Deklaracija je kombinirana s izlaznom sažetom deklaracijom i ulaznom sažetom deklaracijom

11 08 000 000 Indikator umanjenog broja podataka

Upisuje se odgovarajuća šifra ako provozna deklaracija sadrži manji broj podataka:

0	Ne	(Roba nije prijavljena koristeći manji broj podataka)
1	Da	(Roba je prijavljena koristeći manji broj podataka)

11 11 000 000 Broj naimenovanja robe u deklaraciji

Taj broj mora biti jedinstven u cijeloj deklaraciji. Naimenovanja se numeriraju uzastopno, počevši od broja 1 za prvo naimenovanje i povećavajući za 1 broj za svako sljedeće naimenovanje u cijeloj deklaraciji.

Grupa 12 - Upućivanje na poruke, dokumente, certifikate, odobrenja

12 01 000 000 Prethodni dokument

Upisuje se podatak u vezi razduženja robe prijavljene u predmetnoj deklaraciji u vezi sa završetkom privremenog smještaja ili prethodnog carinskog postupka.

Ovi detalji uključuju podatak o količini koja se razdužuje i odgovarajuću jedinicu mjere.

12 01 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni podatak za privremeni smještaj, prethodni carinski postupak ili odgovarajući carinski dokument.

U slučaju da poslije izvoza slijedi provoz, upisuje se MRN izvozne deklaracije.

Upisuje se identifikacijski broj ili drugi prepoznatljiv referentni podatak za predmetni dokument.

Ako MRN upućuje na prethodni dokument, referentni broj ima sljedeću strukturu:

Polje	Sadržaj	Format	Primjeri
1	Posljednje dvije znamenke godine formalnog prihvatanja deklaracije (GG)	n2	21
2	Šifra carinskog ureda (koja uključuje i ISO alfa 2 šifru (slovna) za državu Bosnu i Hercegovinu)	an8	BA094013
3	Jedinstvena identifikacija po godini i carinskom uredu (registracijski broj prihvatanja provozne deklaracije, kojem prethode nule ako nije šestoznamenkast)	an6	000001
4	Identifikacijska šifra postupka	a1	J
5	Kontrolni broj	an1	3

Polje 1 i 2 popunjava se kako je naprijed objašnjeno u tabeli.

U polje 3 upisuje se identifikacijska oznaka za predmetnu poruku. Svaka provozna deklaracija koja se obradi tijekom jedne godine mora imati jedinstven broj povezan s predmetnim postupkom.

U polje 4 upisuje se identifikacijska šifra (*identifikator*) postupka kako je propisano u tabeli u nastavku.

¹ Šifre C, T, T1, T2, T2F, TD i X, kako je navedeno u tabeli, primjenjuju se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987.

² BiH postupak provoza (nacionalni postupak provoza) je provožno kretanje samo u carinskom području BiH.

³ Zajednički provozni postupak primjenjuje se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987., i primjenjuje se na provožno kretanje u carinskom području zemalja potpisnica ove Konvencije.

⁴ Šifra TIR primjenjuje se od dana početka primjene eTIR sustava.

⁵ Šifre 1, 2 i 3 koristeće se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom provoznom postupku, 1987.

U polje 5 upisuje se vrijednost koja je kontrolni broj za cijeli MRN. Ovim poljem omogućeno je otkrivanje grešaka prilikom preuzimanja cijelog MRN.

Šifre koje se koriste u polju 4 Identifikacijska šifra postupka¹:

Šifra	Postupak
J	Samo proвозna deklaracija
K	Proвозna deklaracija i izlazna sažeta deklaracija
L	Proвозna deklaracija i ulazna sažeta deklaracija
M	Proвозna deklaracija i izlazna sažeta deklaracija i ulazna sažeta deklaracija

12 01 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća šifra za označavanje vrste prethodnog dokumenta.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

N235	Spisak kontejnera
N270	Utovarna lista (dostavnica/popis pošiljke)
N271	Paking lista (otpremnica/popis paketa)
N325	Predračun (proforma faktura)
N337	Deklaracija za privremeni smještaj
N355	Ulazna sažeta deklaracija
N380	Komercijalna faktura
N703	Interni/Kućni tovarni list
N704	Glavna brodska teretnica (konosman)
N705	Brodska teretnica
N714	Interna/Kućna teretnica
N720	Tovarni list CIM (željeznica)
N722	Tovarni list SMGS (željeznica)
N730	Sve vrste tovarnih listova za cestovni prijevoz
N740	Zrakoplovni tovarni list
N741	Glavni zrakoplovni tovarni list
N750	Pošanska otpremnica (poštanski paketi)
N760	Prijevozni dokument za multimodalni/kombinirani prijevoz
N785	Robni manifest
N787	Bordero (specifikacija tovarnog lista)
N820	Proвозna deklaracija-mješovita pošiljka "T"
N821	Proвозna deklaracija-vanjski provoz "T1"
N822	Proвозna deklaracija-unutarnji provoz "T2"
N825	T2L dokument
N830	Deklaracija robe za izvoz
N952	TIR karnet
N955	ATA karnet
NCLE	Referenca/datum upisa u evidenciju deklaranta (knjigovodstveni upis)
NMNS	Robni manifest - pojednostavljeni postupak
NMR	
N	Izjava/obavještenje o MRN-u
	SDE – Odobrenje za upotrebu pojednostavljene deklaracije iz članka 88. Zakona
C512	
C605	Informativni obrazac INF3
C612	Proвозna deklaracija za unutarnji provoz Zajednice-T2
C620	Dokaz o carinskom statusu robe Unije T2LF
C651	AAD - Administrativni trošarinski prateći dokument (EMCS)
C658	FAD - Rezervni prateći e-AD (EMCS) – osiguranje kontinuiteta poslovanja
ZZZ	Ostalo

12 01 003 000 Vrsta pakiranja

Upisuje se odgovarajuća šifra za označavanje vrste pakiranja koja je odgovarajuća za razduženje pakiranja.

Šifra	Opis
43	Polipropilenska vreća
44	Plastične vreće sa zatvaračem
1A	Bubanj, čelični
1B	Bubanj, aluminijski
1D	Bubanj, šperploča
1F	Kontejner, fleksibilan
1G	Bubanj, vlaknasti

1W	Bubanj, drveni
2C	Bačva, drvena
3A	Kanistar, čelik
3H	Kanistar, plastika
4A	Kutija, čelik
4B	Kutija, aluminij
4C	Kutija, prirodno drvo
4D	Kutija, šperploča
4F	Kutija, rekonstituirano drvo
4G	Kutija, vlaknasta ploča
4H	Kutija, plastika
5H	Plastična pletena torba
5L	Torba, tkanina
5M	Vreća, papirna
6H	Kompozitna ambalaža, plastična posuda
6P	Kompozitna ambalaža, staklena posuda
7A	Sanduk za auto
7B	Sanduk, drveni
8A	Paleta, drvena
8B	Sanduk, drveni
8C	Paket, drveni
AA	Srednji kontejner za rasuti teret, kruta plastika
AB	Spremnik, vlakno
AC	Spremnik, papirni
AD	Spremnik, drveni
AE	Sprej
AF	Paleta, modularna, obruči 80cm * 60cm
AG	Paleta, umotana
AH	Paleta, 100cm * 110cm
AI	Plastična posuda s poklopcem na pregib
AJ	Fišek
AL	Lopta
AM	Ampula, nezaštićena
AP	Ampula, zaštićena
AT	Raspršivač
AV	Kapsula
B4	Pojas
BA	Bure
BB	Kalem konca
BC	Sanduk/kutija za flaše
BD	Daska
BE	Snop
BF	Balon, nezaštićen
BG	Kesa
BH	Vezica
BI	Kanta
BJ	Kofa
BK	Korpa
BL	Bala, komprimirana
BM	Umivaonik
BN	Bala, nekomprimirana
BO	Flaša, nezaštićena, cilindrična
BP	Balon, zaštićen
BQ	Flaša, zaštićena cilindrična
BR	Šipka
BS	Flaša, nezaštićena, konveksna
BT	Vijak
BU	Bure
BV	Flaša, zaštićena, konveksna
BW	Kutija, za tečnosti
BX	Kutija
BY	Daska, u snopu/grozdu/smotku
BZ	Šipke, u snopu/svežnju/smotku
CA	Limenka, pravokutna
CB	Gajba za pivo
CC	Posuda za mlijeko
CD	Limenka, s ručkom i izljevom
CE	Košara
CF	Kofer
CG	Kavez
CH	Kovčeg

¹ Šifre K, L i M primjenjuju se nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom proвозnom postupku, 1987.

CI	Kanistar
CJ	Sanduk
CK	Bure
CL	Namotaj
CM	Kartica
CN	Kontejner, koji nije drukčije naznačen kao transportna oprema
CO	Tegla, nezaštićena
CP	Tegla, zaštićena
CQ	Patrona
CR	Sandučić
CS	Sanduk
CT	Kartonska kutija
CU	Šalica
CV	Poklopac
CW	Zaštitni kavez
CX	Limenka, cilindrična
CY	Cilindar
CZ	Platno
DA	Gajba, višeslojna, plastična
DB	Gajba, višeslojna, drvena
DC	Gajba, višeslojna, kartonska
DG	Kavez, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP)
DH	Kutija, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP), Eurobox
DI	Bubanj, željezni
DJ	Opletana boca, nezaštićena
DK	Sanduk za rasuti teret, kartonski
DL	Sanduk za rasuti teret, plastični
DM	Sanduk za rasuti teret, drveni
DN	Dozator
DP	Opletana boca, velika, zaštićena
DR	Bubanj
DS	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, plastični
DT	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, drveni
DU	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, polistirenski
DV	Spremnik, jednoslojni bez poklopca, kartonski
DW	Spremnik, dvoslojni bez poklopca, plastični
DX	Spremnik, dvoslojni bez poklopca, drveni
DY	Spremnik, dvoslojni bez poklopca, kartonski
EC	Vreća, plastična
ED	Sanduk, s paletnim dnom
EE	Sanduk, s paletnim dnom, drvo
EF	Sanduk, s paletnim dnom, karton
EG	Sanduk s paletnim dnom, plastika
EH	Sanduk, s paletnim dnom, metal
EI	Sanduk, izotermički
EN	Koverta
FB	Fleksibeg za cisternu
FC	Sanduk, voće
FD	Sanduk, uokvireni
FE	Posuda za skladištenje tečnosti, poliuretan
FI	Bačvica
FL	Četurica
FO	Kovčeg, vojnički
FP	Kutija za film
FR	Ram
FT	Posuda za hranu
FW	Kolica, transportna
FX	Vreća, fleksibilna ambalaža
GB	Boca, plinska
GI	Nosač
GL	Spremnik, galon
GR	Spremnik, stakleni
GU	Posuda s vodoravno poslaganim ravnim predmetima
GY	Vreća, jutena
GZ	Nosači u snopu/svežnju/smotku
HA	Košara, s ručkom, plastična
HB	Košara, s ručkom, drvena
HC	Košara, s ručkom, kartonska
HG	Veliko bure
HN	Vješalica
HR	Košara, s poklopcem

IA	Pakiranje, izložbeno, drveno
IB	Pakiranje, izložbeno, kartonsko
IC	Pakiranje, izložbeno, plastično
ID	Pakiranje, izložbeno, metalno
IE	Ambalaža, pakiranje izložbeno
IF	Pakiranje, protočno pakiranje
IG	Ambalaža, umotano u papir
IH	Bubanj, plastični
IK	Pakiranje, kartonsko, s otvorima za nošenje
IL	Taca, čvrsta, može se poklopiti (CEN TS 14482:2002)
IN	Ingot
IZ	Ingoti, u snopu/svežnju/smotku
JB	Torba, velika
JC	Kanistar, četvrtasti
JG	Vrč
JR	Tegla
JT	Jutena vreća
JY	Kanistar, cilindrični
KG	Bačvica
KI	Pribor
LE	Kofer
LG	Klada
LT	Velika količina, gomila
LU	Uška
LV	Pokretni kontejner, drveni
LZ	Klade u povezu/svežnju/smotku
MA	Sanduk, metalni
MB	Vreća, višedjelna
MC	Sanduk za mlijeko
ME	Kontejner, metalni
MR	Spremnik, metalni
MS	Vreća, višeslojna
MT	Prostirka/strunjača
MW	Spremnik obložen plastikom
MX	Kutijica za šibice
NA	Nedostupno
NE	Nezapakirano
NF	Nepakirano ili raspakirano, jedna jedinica
NG	Nepakirano ili raspakirano, više jedinica
NS	Gnijezdo
NT	Mreža
NU	Mreža, cjevasta, plastična
NV	Mreža, cjevasta, tekstilna
O1	Dvostrani kavez na kotačima s kaišem za pričvršćivanje
O2	Kolica
O3	Jednostrana paleta ISO 0 - 1/2 EURO Paleta
O4	Jednostrana paleta ISO 1 - 1/1 EURO paleta
O5	Jednostrana paleta ISO 2 - 2/1 EURO paleta
O6	Paleta izuzetnih dimenzija
O7	Drvena paleta 40 cm x 80 cm
O8	Plastična paleta SRS 60 cm x 80 cm
O9	Plastična paleta SRS 80 cm x 120 cm
OA	Paleta, CHEP 40 cm x 60 cm
OB	Paleta, CHEP 80 cm x 120 cm
OC	Paleta, CHEP 100 cm x 120 cm
OD	Paleta, AS 4068-1993
OE	Paleta, ISO T11
OF	Platforma, neodređena težina ili dimenzija
OG	Paleta ISO 0 - 1/2 EURO paleta
OH	Paleta ISO 1 - 1/1 EURO paleta
OI	Paleta ISO 2 - 2/1 EURO paleta
OJ	1/4 EURO paleta
OK	Klada
OL	1/8 EURO paleta
OM	Sintetička paleta ISO 1
ON	Sintetička paleta ISO 2
OP	Veleprodajna paleta
OQ	Paleta 80 X 100 cm
OR	Paleta 60 X 100 cm
OS	Jednostrana paleta
OT	Oktabin

OU	Kontejner, vanjski
OV	Povratna paleta
OW	Velika torba veličine palete
OX	Paleta na kotačima s podignutim obodom (81 x 67 x 135)
OY	Paleta na kotačima s podignutim obodom (81 x 72 x 135)
OZ	Paleta na kotačima s podignutim obodom (81 x 60 x 16)
P1	CHEP paleta 60 cm x 80 cm
P2	Tava
P3	LPR paleta 60 cm x 80 cm
P4	LPR paleta 80 cm x 120 cm
PA	Paket
PB	Kombinirana otvorena kutija i paleta
PC	Paket
PD	Paleta, modularna, kragne 80cm * 100cm
PE	Paleta, modularna, kragne 80cm * 120cm
PF	Tor za životinje
PG	Ploča
PH	Bokal
PI	Cijev
PJ	Košarica s drvenim trakicama za voće
PK	Paket
PL	Kanta
PN	Daska
PO	Torbica
PP	Dio
PR	Posuda, plastična
PT	Lonac
PU	Poslužavnik
PV	Cijevi u povezu, svežnju, smotku
PX	Paleta
PY	Ploče, u snopu/grozdu/smotku
PZ	Daske, u snopu/grozdu/smotku
QA	Bubanj, čelični, s neuklonjivim poklopcem
QB	Bubanj, čelični, uklonjiv poklopac
QC	Bubanj, aluminijski, neuklonjiv poklopac
QD	Bubanj, aluminijski, uklonjiv poklopac
QE	Bubanj, plastični, neuklonjiv poklopac
QF	Bubanj, plastični, uklonjiv poklopac
QG	Bubanj, plastični, uklonjiv poklopac
QH	Bačva, drvena, s čepom
QJ	Bačva, drvena, s odvojivim poklopcem
QK	Kanistar, čelični, neuklonjivi poklopac
QL	Kanistar, čelični, uklonjivi poklopac
QM	Kanistar, plastični, neuklonjivi poklopac
QN	Kanistar, plastični, s uklonjivim poklopcem
QP	Kutija, drvena, od prirodnog drveta, obična
QQ	Kutija, drvena, od prirodnog drveta, s nepropusnim zidovima
QR	Kutija, plastična, proširiva
QS	Kutija, plastična, kruta
RD	Šipka
RG	Prsten
RJ	Stalak, vješalica za odjeću
RK	Stalak
RL	Namot
RO	Rošnja
RT	Rednet mreža (za voće)
RZ	Šipke u snopu/svežnju/smotku
SA	Vreća
SB	Ploča
SC	Sanduk, plitki
SD	Vreteno
SE	Mornarski sanduk
SH	Vrećica
SI	Klizna šipka
SK	Sanduk, kosturni
SL	Klizna ploha
SM	Metalna ploča
SO	Namotaj, kotur
SP	Ploča, omotana plastikom
SS	Sanduk, čelični
ST	Ploča
SU	Kofer

SV	Omot, čelični
SW	U zaštitnom plastičnom omotu
SX	Set
SY	Rukav
SZ	Ploče, u snopu/svežnju/smotku
TI	Tablet
TB	Kada
TC	Sanduk za čaj
TD	Cijev, sklopiva
TE	Guma
TG	Cisterna, generička
TI	Bačva
TK	Cisterna, pravokutna
TL	Kada, s poklopcem
TN	Limenka
TO	Bačva
TR	Sanduk
TS	Nosač
TT	Vreća, s ručkama
TU	Cijev
TV	Cijev, s mlaznicom
TW	Paleta, troslojna
TY	Cisterna, cilindrična
TZ	Cijevi, u povezu/svežnju/smotku
UC	Nije u kavezu
UN	Jedinica
VA	Bure
VG	Rasuto, plin (pri 1031 mbar i 15 °C)
VI	Bočica
VK	Kontejner za prijevoz kombijem
VL	Rasuto, tekućina
VN	Vozilo
VO	Rasuto, krute materije, krupne čestice
VP	Vakumirano
VQ	Rasuto, tečni plin (pri abnormalnoj temperaturi/pritisaku)
VR	Rasuto, čvrste materije, zrnaste čestice
VS	Rasuti metalni otpad
VY	Rasuto, čvrsta materija, fine čestice
WA	Meduspremnik, za rasuti teret
WB	Opletena staklena flaša
WC	Meduspremnik za rasuti teret, metalni
WD	Meduspremnik za rasuti teret, aluminijski
WF	Meduspremnik za rasuti teret, metalni
WG	Meduspremnik za teret, čelični, pod pritiskom > 10 kPa
WH	Meduspremnik za teret, aluminijski, pod pritiskom > 10 kPa
WJ	Meduspremnik za teret, aluminijski, pod pritiskom 10 kPa
WK	Meduspremnik za teret, čelični, tečnost
WL	Meduspremnik za teret, čelični, tečnost
WM	Meduspremnik za teret, metalni, tečnost
WN	Meduspremnik za teret, tkana plastika, nepresvučen/bez košuljice
WP	Meduspremnik za teret, tkana plastika, presvučen
WQ	Meduspremnik za teret, tkana plastika, obrubljen
WR	Meduspremnik za teret, tkana plastika, presvučen i obrubljen
WS	Meduspremnik za teret, plastični film
WT	Meduspremnik za teret, tekstilni bez presvlake/obruba
WU	Meduspremnik za teret, prirodno drvo s unutarnjom presvlakom
WV	Meduspremnik za teret, tekstilni, presvučen
WW	Meduspremnik za teret, tekstilni, obrubljeni
WX	Meduspremnik za teret, tekstilni, presvučen i obrubljen
WY	Meduspremnik za teret, šperploča s unutarnjom presvlakom
WZ	Meduspremnik za teret, rekonstituirano drvo s unutarnjom presvlakom
XA	Vreća, tkana plastika, bez unutarnje presvlake/podloge
XB	Vreća, tkana plastika, nepropusna
XC	Vreća, tkana plastika, nepromoćiva
XD	Vreća, plastični film
XF	Vreća, tekstilna, bez unutarnje presvlake/postave
XG	Vreća, tekstilna, nepropusna
XH	Vreća, tekstilna, nepromoćiva
XJ	Vreća, papirna, višeslojna
XK	Vreća, papirna, višeslojna, nepromoćiva
YA	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u čeličnom bubnju

YB	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u metalnoj kutiji
YC	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u aluminijskom bubnju
YD	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u aluminijskom sanduku
YF	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u drvenoj kutiji
YG	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u bubnju od šperploče
YH	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u kutiji od šperploče
YJ	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u vlaknastom bubnju
YK	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u kutiji od vlaknastih ploča
YL	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u plastičnom bubnju
YM	Kombinirano pakiranje, plastični spremnik u čvrstoj plastičnoj kutiji
YN	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u čeličnom bubnju
YP	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u čeličnoj kutiji
YQ	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u aluminijskom bubnju
YR	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u aluminijskom sanduku
YS	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u drvenoj kutiji
YT	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u bubnju od šperploče
YV	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u košari od pruča
YW	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u vlaknastom bubnju
YX	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u kutiji od vlaknastih ploča
YY	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u proširivom plastičnom pakiranju
YZ	Kombinirano pakiranje, stakleni spremnik u čvrstom plastičnom pakiranju
ZA	Međuspremnik za teret, papirni, višeslojni
ZB	Vreća, velika
ZC	Međuspremnik, za teret, papirni, višeslojni, vodooporan
ZD	Međuspremnik za teret, kruta plastika sa strukturalnom opremom, čvrste materije
ZF	Međuspremnik za teret, kruta plastika, samostojeći, čvrste materije
ZG	Međuspremnik, za teret kruta plastika, sa strukturalnom opremom, pod pritiskom
ZH	Međuspremnik za teret, kruta plastika, samostojeći, pod pritiskom
ZI	Međuspremnik za teret, kruta plastika, sa strukturalnom opremom, tekućine
ZK	Međuspremnik za teret, kruta plastika, samostojeći, tekućine
ZL	Međuspremnik za teret, kombiniran, čvrsta plastika, čvrste materije
ZM	Međuspremnik za teret, kombiniran, fleksibilna plastika, čvrste materije
ZN	Međuspremnik za teret, kombiniran, čvrsta plastika, pod pritiskom
ZP	Međuspremnik za teret, kombiniran, fleksibilna plastika, pod pritiskom
ZQ	Međuspremnik za teret, kombiniran, čvrsta plastika, za tekućine
ZR	Međuspremnik za teret, kombiniran, fleksibilna plastika, za tekućine
ZS	Međuspremnik za teret, kombiniran
ZT	Međuspremnik za teret, vlaknasta ploča
ZU	Međuspremnik za teret, fleksibilni
ZV	Međuspremnik za teret, metalni, osim čelika
ZW	Međuspremnik za teret, prirodno drvo
ZX	Međuspremnik za teret, šperploča
ZY	Međuspremnik za teret, rekonstituirano drvo
ZZ	Uzajamno određeno

12 01 004 000 Broj pakiranja

Upisuje se odgovarajući broj pakiranja koji se razdužuju.

12 01 005 000 Mjerna veličina i jedinica mjere (kvalifikator)

Koristi se propisana mjerna veličina. Upisuje se mjerna veličina koja se razdužuje. Ukoliko je primjenjivo može se koristiti dopunska jedinica mjere. Mjerne jedinice i kvalifikatori imaju format n.4.

Koriste se sljedeće šifre:

CTM	Karati (jedan metrički karat = 2×10^{-4} kg)
DTN	Hektokilogram
GRM	Gram
HLT	Hektolitar
KGM	Kilogram
KLT	1000 litara
KUR	Kilogram urana
LTR	Litra
MIL	1000 predmeta
MTK	Kvadratni metar
MTQ	Kubni metar (m ³)
MTR	Metar
NAR	Broj stavki
NCL	Broj ćelija
NPR	Broj parova
TNE	Tona

12 01 006 000 Količina

Upisuje se odgovarajuća količina koja se razdužuje.

12 01 007 000 Identifikator⁰⁰⁰/broj naimenovanja robe***

Upisuje se broj naimenovanja robe kako je prijavljeno u prethodnom dokumentu.

12 01 079 000 Dopuna informacija

Upisuje se dopuna informacija u odnosu na prethodni dokument.

Ovaj element podatka omogućava gospodarskom subjektu da dostavi bilo koju dopunsku informaciju koja se odnosi na prethodni dokument.

12 02 000 000 Dodatne informacije

Ovaj element podatka koristi se u odnosu na informaciju za koju nije propisano određeno polje u koje se ista treba upisati.

12 02 008 000 Šifra

Upisuje se odgovarajuća šifra.

Dokumenti, potvrde, odobrenja i ostali referentni podatci koji se podnose uz provoznu deklaraciju moraju biti upisani u obliku šifre koja se sastoji od brojanog znaka nakon koga slijede tri alfanumerička znaka (n1an3). Šifre dodatnih informacija su propisane u Prilogu 24. ove Odluke, u Poglavlju III ovog priloga i u bazi carinskog organa.

Za označavanje dodatne informacije u vezi s carinskim pitanjima koristi se petoznamenasta šifra:

Šifra	Opis
0xxxx	Opća kategorija
2xxxx	Za provoz

Za provoz mogu se koristiti sljedeće šifre za dodatne informacije/podatke:

Šifra	Zakonska osnova	Predmet	Dodatna informacija
00200	Prilog A1a, Poglavlje III Konvencije	Više dokumenata i stranaka (izvoznika, primatelja)	"Razno"
00300	Prilog 24. ove oduke	Deklarant i pošiljatelj su ista osoba	"Pošiljatelj"
00900	Članak 61. Zakona	Razduženje privremenog smještaja	"PS" i broj odobrenja
20100	Članak 18. Konvencije	Izvoz iz jedne ugovorne strane ili iz Unije koji podliježe ograničenjima	
20200	Članak 18. Konvencije	Izvoz iz jedne ugovorne strane ili iz Unije koji podliježe carinama	
20300	Članak 18. Konvencije	Izvoz	

12 02 009 000 Tekst

Ako je potrebno, može se upisati bilo koji tekst za objašnjene prijavljene šifre.

12 03 000 000 Priloženi dokumenti**12 03 001 000 Referentni broj**

Identifikacijski ili referentni broj nacionalnih ili međunarodnih dokumenata ili potvrda priloženih deklaraciji.

Korištenjem odgovarajuće šifre, upisuju se podatci koji se zahtijevaju prema specifičnim pravilima za primjenu propisa,

zajedno s referentnim podacima dokumenata priloženih uz deklaraciju.

12 03 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća šifra za označavanje vrste priloženog dokumenta.

Upisuju se podatci koji se odnose na razduženje robe koja je prijavljena u predmetnoj deklaraciji, u odnosu na izvoznju i uvoznju dozvolu ili potvrdu.

Nacionalni dokumenti, potvrde i odobrenja ili dokumenti, potvrde i odobrenja druge države priloženi uz provoznu deklaraciju, kao i dodatni referentni podatci, moraju se upisati u obliku odgovarajuće propisane šifre iza koje se navodi identifikacijski broj ili drugi prepoznatljiv referentni podatak za predmetni dokument.

Nacionalni i međunarodni dokumenti, potvrde i odobrenja priloženi uz provoznu deklaraciju, moraju se unijeti u formatu a1an3.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

N002	Uvjerenje o usuglašenosti s tržišnim standardima Europske unije za svježe voće i povrće
N003	Uvjerenje o kvaliteti robe
N018	ATR uvjerenje
N325	Predračun (proforma faktura)
N380	Komercijalna faktura
N820	Provozna deklaracija-mješovita pošiljka "T"
N821	Provozna deklaracija-vanjski provoz "T1"
N822	Provozna deklaracija-unutarnji provoz "T2"
N825	T2L dokument
N851	Fitosanitaro uvjerenje
N852	Sanitaro - zdravstveno uvjerenje
N853	Veterinarsko uvjerenje (CVED)
N861	Uvjerenje o podrijetlu (univerzalno)
N862	Izjava o podrijetlu
N864	Potvrda o preferencijalnom podrijetlu (izjava o preferencijalnom podrijetlu na fakturi, EUR. 2)
N865	Potvrda o podrijetlu robe obrazac A
N911	Uvozna dozvola
N933	Deklaracija o teretu (prispijeće)
N941	Dozvola za embargo
N951	TIF obrazac
N954	Uvjerenje o podrijetlu EUR.1
C085	Zajednički zdravstveni ulazni dokument za biljke i biljne proizvode (CHED-PP) (Dio 2, Odjeljak C Priloga II Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1715 (OJ L 261))
C640	Zajednički veterinarski ulazni dokument (CVED) (Uredba Komisije (EC) Br. 282/2004, za veterinarske preglede živih životinja)
C641	Dokumenti o ulovu (uvoz)
C651	AAAD - Administrativni trošarinski prateći dokument (EMCS)
C656	Dokumenti za ulov (izvoz)
C658	FAD - Rezervni prateći e-AD (EMCS)-osiguranje kontinuiteta poslovanja
C673	Potvrda o ulovu
C678	Zajednički ulazni dokument (CED) (Prilog II Uredbe (EC) No 669/2009 (OJ L 194))
C690	Dozvola za ulov drveta (FLEGT)
L001	Uvozna dozvola AGRIM
L079	Dozvola za ulov tekstilnih proizvoda
L100	Licenca za ulov "kontroliranih supstanci" (ozon)
L116	Certifikat Kimberley procesa (KPCS)
NZZZ	Ostalo

12 03 013 000 Broj naimenovanja ili broj stavke u dokumentu

Upisuje se redni broj naimenovanja ili stavke u priloženom dokumentu (na primjer potvrda, odobrenje, dozvola, ulazni dokument i tako dalje), koji odgovara predmetnom naimenovanju robe.

12 03 079 000 Dopuna informacija

Ovaj element podatka koristi se u odnosu na informaciju za priloženi dokument za koju nije propisano određeno polje u koje se ista treba upisati.

Podatak o ukupnoj fakturnoj vrijednosti robe se obvezno navodi u polje predviđeno za "dopunu informacija". Upisuje se ukupna fakturna vrijednost robe u nacionalnoj jedinici valute (BAM). Podatak o ukupnoj fakturnoj vrijednosti robe je nacionalni zahtjev i isti se ne razmjenjuje u zajedničkom provoznom postupku.

12 04 000 000 Dodatni referentni podatci

12 04 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni broj bilo koje sačinjene dopunske informacije koja nije obuhvaćena priloženim dokumentima, prijevoznim dokumentima ili dopunom informacija.

12 04 002 000 Vrsta

Korištenjem odgovarajuće šifre, upisuju se potrebni dodatni podatci u skladu sa specifičnim pravilima koja se primjenjuju.

Dokumenti, potvrde, odobrenja i ostali referentni podatci koji se podnose uz provoznu deklaraciju moraju biti upisani u obliku šifre koja se sastoji od brojanog znaka nakon koga slijede tri alfanumerička znaka (n1an3). Šifre dodatnih informacija su propisane u Prilogu 24. ove Odluke, u Poglavlju III ovog priloga i u bazi carinskog organa.

12 05 000 000 Prijevozni dokument

Ovaj element podatka uključuje vrstu i referentne podatke prijevoznog dokumenta.

12 05 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni broj prijevoznog dokumenta.

Za elektronički prijevozni dokument kao provozna deklaracija upisuje se referentni broj prijevoznog dokumenta koji se koristi kao provozna deklaracija.

12 05 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća šifra, za označavanje vrste dokumenta.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

N235	Popis kontejnera
N271	Otpremnica (popis paketa)
N703	Interni/Kućni tovarni list
N704	Glavna teretnica
N705	Teretnica
N714	Interna/Kućna teretnica
N720	Tovarni list CIM (željeznica)
N722	Tovarni list SMGS (željeznica)
N730	Sve vrste tovarnih listova za cestovni prijevoz
N740	Zrakoplovni tovarni list
N741	Zrakoplovni tovarni list - glavni
N750	Otpremnica (poštanski paketi)
N760	Prijevozni dokument za multimodalni/kombinirani prijevoz (opći)
N785	Robni manifest
N787	Specifikacija popisa pošiljke uz fakturu (bordero)
N952	TIR karnet
N955	ATA karnet

12 06 000 000 Broj TIR karneta

Ovaj element podatka uključuje referentni broj TIR karneta.

12 08 000 000 Referentni broj/UCR

Upisuje se jedinstveni trgovački referentni broj koji je predmetna osoba dodijelila predmetnoj pošiljci.

Može biti u obliku šifre Svjetske carinske organizacije (ISO 15459) ili drugi odgovarajući oblik. Ovaj broj omogućava pristup tim navedenim komercijalnim podacima koji su predmet interesa carinskog organa.

12 09 000 000 LRN

Upisuje se lokalni referentni broj (LRN). Ovaj broj dodjeljuje deklarant, u obliku definiranom od strane carinskog organa, za identifikaciju svake pojedinačne deklaracije.

LRN = AABBBBBBBBBBBBBDDDDDD

- **AA** – 2 karaktera – numerička, godina;
- **BB** – šifra države (uvijek će biti "BA");
- **CCCCCCCCCCCC** – 12 karaktera – šifra deklaranta (I.D. broj);
- **DDDDDD** – 6 nasumičnih alfanumeričkih znakova koje bira deklarant.

12 12 000 000 Odobrenje**12 12 001 000 Referentni broj**

Upisuje se referentni broj svih odobrenja koja su potrebna za deklaraciju i obavještenje o predočenju robe.

12 12 002 000 Vrsta

Primjenjuju se sljedeće šifre za odobrenja:

C520	Odobrenje za status ovlaštenog primatelja za TIR postupak (čl. 288. točka d) ove odluke)
C521	Odobrenje za status ovlaštenog pošiljatelja (čl. 288. točka c) ove odluke)
C522	Odobrenje za status ovlaštenog primatelja (čl. 288. točka d) ove odluke)
C523	Odobrenje za korištenje posebnih plombi (čl. 288. točka b) ove odluke)
C524	Odobrenje za korištenje provozne deklaracije s manjim brojem podataka (nepotpuna provozna deklaracija (čl. 288. točka i) ove odluke)

Grupa 13 – Stranke**13 02 000 000 Pošiljatelj**

Osoba koja šalje robu, kako je navedeno u ugovoru o prijevozu od strane osobe koja naručuje prijevoz.

Podatak nije obvezan, osim u slučaju kada je pošiljatelj različit od deklaranta (pošiljatelj i deklarant nisu iste osobe), podatak se obvezno upisuje.

Kada se podatak upisuje, svi obvezni pod-elementi podataka moraju se popuniti. Ako se navede EORI broj ili I.D. broj koji priznaje zemlja otpreme, ne navode se naziv i adresa.

13 02 016 000 Naziv

Upisuje se puno ime i, ako je odgovarajuće, pravni oblik pošiljatelja.

13 02 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se EORI broj pošiljatelja ili identifikacijski broj pošiljatelja u zemlji otpreme.

Za pošiljatelja koji je registriran u Bosni i Hercegovini, za potrebu BiH provoznog postupka, upisuje se njegov I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika neizravnih poreza.

Ako se olakšice dodjeljuju u okviru trgovinskog partnerskog programa treće zemlje koji priznaje Bosna i Hercegovina, ovaj podatak može biti u obliku jedinstvenog identifikacijskog broja u trećoj zemlji koji je predmetna treća zemlja Bosni i Hercegovini stavila na raspolaganje. Taj broj se može upotrebljavati kad god je dostupan deklarantu.

Jedinstveni identifikacijski broj u trećoj zemlji koji je stavljen na raspolaganje Bosni i Hercegovini ima sljedeću strukturu:

Polje	Sadržaj	Format
1	Šifra države	a2
2	Jedinstveni identifikacijski broj u trećoj zemlji	an..15

13 02 018 000 Adresa**13 02 018 019 Ulica i broj**

Upisuje se ulica i broj.

13 02 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI".

13 02 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

13 02 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

13 02 074 000 Osoba za kontakt**13 02 074 016 Ime**

Upisuje se puno ime osobe za kontakt.

13 02 074 075 Telefonski broj

Upisuje se telefonski broj osobe za kontakt.

13 02 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa osobe za kontakt.

13 03 000 000 Primatelj

Osoba kojoj se roba šalje.

13 03 016 000 Naziv

Upisuje se puno ime i, ako je odgovarajuće pravni oblik primatelja.

13 03 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se identifikacijski broj predmetne osobe.

Upisuje se EORI broj primatelja ili identifikacijski broj primatelja u zemlji odredišta.

Za primatelja koji je registriran u Bosni i Hercegovini upisuje se njegov I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika neizravnih poreza.

Ako se olakšice dodjeljuju u okviru trgovinskog partnerskog programa treće zemlje koji priznaje Bosna i Hercegovina, ovaj podatak može biti u obliku jedinstvenog identifikacijskog broja u trećoj zemlji koji je predmetna treća zemlja Bosni i Hercegovini stavila na raspolaganje. Taj broj se može upotrebljavati kad god je dostupan deklarantu.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacijski broj kako je navedeno za element podataka "pošiljatelj" 13 02 017 000.

13 03 018 000 Adresa**13 03 018 019 Ulica i broj**

Upisuje se ulica i broj.

13 03 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI".

13 03 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

13 03 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

13 06 000 000 Zastupnik

Ovaj podatak je obvezan ako je različit od D.E. 13 07 000 000 Korisnik postupka provoza.

13 06 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se EORI broj ili identifikacijski broj zastupnika.

Za zastupnika koji je registriran u Bosni i Hercegovini upisuje se njegov I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika neizravnih poreza.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacijski broj kako je navedeno za element podataka "pošiljatelj" 13 02 017 000.

13 06 030 000 Status

Za označavanje statusa zastupnika, upisuje se šifra "2":

2	Zastupnik (neposredno zastupanje u smislu članka 6. stavak (1) točka a) Zakona: u ime i za račun druge osobe)
3	Zastupnik (posredno zastupanje u smislu članka 6. stavak (1) točka b) Zakona: u svoje ime, a za račun druge osobe)

Šifra 3 se ne koristi za carinski postupak provoza.

13 06 074 000 Osoba za kontakt**13 06 074 016 Ime**

Upisuje se puno ime osobe za kontakt.

13 06 074 075 Telefonski broj

Upisuje se telefonski broj osobe za kontakt.

13 06 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa lica za kontakt.

13 07 000 000 Korisnik postupka provoza**13 07 016 000 Naziv**

Upisuje se puno ime (osobe ili gospodarskog subjekta) i adresa korisnika postupka provoza. Prema potrebi, upisuje se puno ime (osobe ili gospodarskog subjekta) ovlaštenog zastupnika koji podnosi provoznu deklaraciju u ime korisnika postupka provoza.

13 07 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se EORI broj korisnika postupka provoza ili identifikacijski broj korisnika postupka provoza u zemlji zajedničkog provoza.

Za korisnika postupka provoza koji je registriran u Bosni i Hercegovini upisuje se I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika neizravnih poreza.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacijski broj kako je navedeno za element podataka "pošiljatelj" 13 02 017 000 (korisnik postupka provoza).

13 07 078 000 Identifikacijski broj korisnika TIR karneta

Upisuje se EORI broj ili identifikacijski broj osobe koja je ovlaštena za korištenje karneta TIR (vlasnika), koji mu je dodijelila zemlja ugovornica TIR konvencije.

Za korisnika TIR karneta koji je registriran u Bosni i Hercegovini upisuje se I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika neizravnih poreza.

13 07 018 000 Adresa**13 07 018 019 Ulica i broj**

Upisuje se ulica i broj.

13 07 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu provoznog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

13 07 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

13 07 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

13 07 074 000 Osoba za kontakt**13 07 074 016 Ime**

Upisuje se ime osobe za kontakt.

13 07 074 075 Broj telefona

Upisuje se telefonski broj osobe za kontakt.

13 07 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa osobe za kontakt.

13 12 000 000 Prijevoznik

Ovaj podatak je obavezan ako je različit od D.E. 13 07 000 000 korisnik postupka provoza.

Ako su prijevoznik i korisnik postupka provoza iste osobe, podatak o prijevozniku nije obavezan.

13 12 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se EORI broj za prijevoznike u zajedničkom postupku provoza, ukoliko se provozna deklaracija koristi i kao ulazna sažeta deklaracija.

U BiH postupku provoza za prijevoznika koji je registriran u Bosni i Hercegovini upisuje se njegov I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika neizravnih poreza ili drugi identifikacijski broj.

13 12 074 000 Osoba za kontakt**13 12 074 016 Ime**

Upisuje se ime osobe za kontakt.

13 12 074 075 Broj telefona

Upisuje se telefonski broj osobe za kontakt.

13 12 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa osobe za kontakt.

13 14 000 000 Dodatni sudionik u lancu opskrbe

Ovdje se mogu upisati dodatni sudionici u lancu opskrbe kako bi se pokazalo da je cjelokupni lanac opskrbe obuhvaćao gospodarske subjekte korisnike statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta (AEO).

Ako se koristi ova grupa podataka upisuje se šifra uloge u lancu opskrbe i identifikacijski broj, u protivnom, ovaj element podataka je neobavezan.

13 14 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se EORI broj ili identifikacijski broj osobe koja je sudionik u lancu opskrbe.

Za ostale sudionike koji su registrirani u Bosni i Hercegovini upisuje se njihov I.B. iz Jedinstvenog registra obveznika neizravnih poreza.

13 14 031 000 Uloga

Upisuje se odgovarajuća šifra uloge koja određuje ulogu ostalih sudionika u lancu opskrbe.

Prijaviti se mogu i sljedeći sudionici:

Šifra uloge	Sudionik	Opis
CS	Konsolidator	Špediter koji pojedinačne manje pošiljke spaja u jednu veću pošiljku (u postupku konsolidacije) koja se dostavlja drugom sudioniku koja razdvaja konsolidiranu pošiljku na njene prvotne cjeline
MF	Proizvođač	Sudionik koji proizvodi robu
FW	Špediter	Sudionik koji otprema robu
WH	Posjednik skladišta	Sudionik koji preuzima odgovornost za robu koja je smještena u skladište

Grupa 15 - Datumi/Vrijeme/Razdoblja**15 11 000 000 Rok predaje robe**

Datum do kojeg se roba mora predočiti odredišnom carinskom uredu.

Ovi podatci se navode samo ako je pošiljatelj ovlašten pošiljatelj.

Grupa 16 - Mjesta/Države/Regije**16 03 000 000 Šifra države odredišta**

Upisuje se odgovarajuća šifra zadnje države odredišta robe. Država zadnjeg poznatog odredišta definira se kao zadnja država za koju je, u trenutku puštanja u provozni postupak, poznato da se roba treba dostaviti. Ukoliko je država odredišta ista za cijelu pošiljku, podatak se upisuje na razini MC (glavne pošiljke), u suprotnom, kada ima više država odredišta, podatak se upisuje na razini HC (kućne pošiljke), u kom slučaju postoje bar dvije različite države odredišta.

Koriste se šifre država, koje se zasnivaju na važećim oznakama ISO 3166 alpha 2 (a2) za šifre država.

16 06 000 000 Šifra države otpreme

Upisati odgovarajuću šifru države u kojoj se roba otprema/izvozi ili šifru države u kojoj je započeo postupak provoza i podnesena provozna deklaracija.

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu proвозnog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

16 12 000 000 Država usmjeravanja pošiljke

Identifikacija kronološkim redosljedom država kroz koje roba prolazi između države polaska i države odredišta. To uključuje i države polaska i odredišta robe.

Ovaj element podataka je obavezan ako polazni carinski ured ili ovlašteni pošiljatelj odredi obvezni plan puta (element podatka 16 17 000 000). Ako je šifra "1" u elementu podatka 16 17 000 000, popunjava se element podatka 16 12 000 000.

16 12 020 000 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra u ispravnom slijedu usmjeravanja pošiljke.

Ovaj element podatka se zahtijeva kada je propisani plan puta određen od strane polaznog carinskog ureda. Kronološkim redosljedom navode se zemlje kroz koje roba prolazi između zemlje otpreme i zemlje odredišta, gdje su navedene zemlja otpreme i zemlja odredišta.

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu proвозnog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza, za državu usmjeravanja pošiljke se upisuje šifra države "BA" za Bosnu i Hercegovinu.

16 13 000 000 Mjesto utovara

Identifikacija morske luke, zračne luke, teretnog terminala, željezničke stanice ili drugog mjesta na kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz, uključujući državu u kojoj se to mjesto nalazi. Kad je dostupno, za identifikaciju lokacije daju se kodirani podatci.

Ako za predmetno mjesto ne postoji UN/LOCODE šifra, uz šifru države upisuje se naziv mjesta, s maksimalnom mogućom preciznošću.

16 13 020 000 Država

Ako UN/LOCODE šifra nije dostupna za određenu lokaciju, upisuje se šifra države mjesta u kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz.

16 13 036 000 UN/LOCODE

Upisuje se UN/LOCODE šifra za mjesto na kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz.

16 13 037 000 Lokacija

Ako UN/LOCODE šifra nije dostupna, upisuje se naziv mjesta u kojem se roba utovara na prijevozno sredstvo koje se koristi za njen prijevoz.

16 15 000 000 Lokacija robe

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se mjesto na kojem se roba može pregledati. Ovo mjesto mora biti dovoljno precizno da bi carinski ured obavio fizičku kontrolu robe.

Istovremeno se može navesti samo jedna vrsta lokacije.

16 15 045 000 Vrsta lokacije

Za vrstu lokacije koriste se sljedeće šifre:

A	Predviđena lokacija
B	Ovlašteno mjesto (članak 288. točka c) i d))
C	Odobreno mjesto (članak 265. stavak (3) i članak 280. stavak (2))
D	Ostalo

16 15 046 000 Kvalifikator identifikacije

Upisuje se odgovarajuća šifra za utvrđivanje lokacije, odnosno identifikacijska oznaka na temelju upotrijebljenog kvalifikatora.

Za identifikaciju lokacije koristi se jedan od sljedećih kvalifikatora:

Kvalifikator	Identifikator	Opis
T	Poštanska adresa	Koristi se poštanski broj s ili bez kućnog broja za predmetnu lokaciju.
U	UN/LOCODE	Koristi se šifre propisane u popisu šifara UN/LOCODE iz baze podataka carinskog organa.
V	Identifikacijska šifra carinskog ureda	Koristi se šifra utvrđena za element podatka 17 03 000 000 Polazni carinski ured.
W	GNSS koordinate	Decimalni stupnjevi s negativnim brojevima za jug i zapad. Primjeri: 44.424896°/8.774792° ili 50.838068°/4.381508°
X	Identifikacijski broj u Bosni i Hercegovini ili EORI broj	Koristi se identifikacijski broj kako je navedeno u opisu za element podatka 13 02 017 000 Identifikacijski broj pošiljatelja. U slučaju da gospodarski subjekt ima više prostora, broj se dopunjuje identifikacijskom šifrom koja je jedinstvena za predmetnu lokaciju.
Y	Broj odobrenja	Upisuje se broj odobrenja za predmetnu lokaciju navedenu u odobrenju za pojednostavljeni postupak (ovlašteni pošiljatelj ili ovlašteni primatelj). U slučaju da je odobrenjem odobreno više lokacija tj. prostora za prijem robe, broj odobrenja dopunjuje se dopunskim indikatorom koji je jedinstven za predmetnu lokaciju.
Z	Adresa	Upisuje se adresa predmetne lokacije.

U slučaju da se šifra "X" (Identifikacijski broj ili EORI broj) ili "Y" (broj odobrenja) koriste za identifikaciju lokacije, a da postoji nekoliko lokacija povezanih s brojem I.B. ili EORI brojem ili predmetnim brojem odobrenja, može se koristiti dodatna identifikacijska šifra da se omogući nedvosmislena identifikacija lokacije.

16 15 036 000 UN/LOCODE

Koriste se šifre definirane u UN/LOCODE popisu šifara po državama.

16 15 047 000 Carinski ured

Upisuje se odgovarajuća šifra carinskog ureda u kojoj je roba dostupna za dalju carinsku kontrolu.

16 15 047 001 Referentni broj

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj carinskog ureda u kojem je roba dostupna za dalju carinsku kontrolu.

16 15 048 000 GNSS

Upisuju se relevantne koordinate iz Globalnog navigacijskog satelitskog sustava (GNSS) gdje je roba dostupna.

16 15 048 049 Geografska širina

Upisuje se geografska širina lokacije na kojoj je roba dostupna.

16 15 048 050 Geografska dužina

Upisuje se geografska dužina lokacije na kojoj je roba dostupna.

16 15 051 000 Gospodarski subjekt

Upisuje se identifikacijski broj gospodarskog subjekta u čijim se prostorijama može obaviti kontrola robe.

16 15 051 017 Identifikacijski broj

Upisuje se identifikacijski broj korisnika odobrenja.

Upisuje se EORI broj ili identifikacijski broj imatelja odobrenja.

Za korisnika postupka provoza koji je registriran u Bosni i Hercegovini upisuje se I.B. iz Jedinštenog registra neizvornika neizravnih poreza.

Upotrebljava se jedinstveni identifikacijski broj kako je navedeno za element podataka "pošiljatelj" 13 02 017 000.

16 15 052 000 Broj odobrenja lokacije

Upisuje se broj odobrenja za predmetnu lokaciju.

16 15 053 000 Dopunski identifikator

U slučaju više odobrenih prostora za prijem robe (više mjesta u okviru iste adrese ili mjesta na različitim adresama), kako bi se mjesto preciznije navelo u vezi s brojem odobrenja, upisuje se odgovarajuća šifra ako je dostupna (navedena u odobrenju).

16 15 018 000 Adresa

16 15 018 019 Ulica i broj

Upisuje se ulica i broj.

16 15 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka za adresu koja je navedena.

16 15 018 022 Grad

Upisuje se naziv grada.

16 15 018 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu proizvodnog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

16 15 081 000 Poštanski broj/Adresa

Ova pod-klasa može se koristiti ako je moguće utvrđivanje lokacije robe s poštanskim brojem dopunjenim podacima o kućnom broju, ako je potrebno.

16 15 081 020 Država

Upisuje se odgovarajuća šifra za državu. U kontekstu proizvodnog postupka upotrebljava se ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI"

16 15 081 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajuća poštanska oznaka u vezi s lokacijom robe.

16 15 081 025 Kućni broj

Upisuje se kućni broj u vezi s lokacijom robe.

16 15 074 000 Osoba za kontakt

16 15 074 016 Ime

Upisuje se puno ime osobe za kontakt.

16 15 074 075 Telefonski broj

Upisuje se telefonski broj osobe za kontakt.

16 15 074 076 E-adresa

Upisuje se E-adresa osobe za kontakt.

16 17 000 000 Propisani plan puta

Propisani plan puta određuje put kojim će se roba kretati od polaznog carinskog ureda do odredišnog carinskog ureda po ekonomski opravdanom planu puta.

Koristeći odgovarajuće šifre, navodi se da li je primijenjen propisani plan puta.

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
0	Od polaznog carinskog ureda do odredišnog carinskog ureda roba se neće kretati ekonomski opravdanim planom puta
1	Od polaznog carinskog ureda do odredišnog carinskog ureda roba će se kretati ekonomski opravdanim planom puta

Grupa 17 – Carinski uredi

17 03 000 000 Polazni carinski ured

17 03 001 000 Šifra

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj ureda u kojem započinje postupak provoza.

Koristi se (an8) šifra sa sljedećom strukturom:

- prva dva znaka (a2) služe za identifikaciju države pomoću ISO 3166-alpha-2 šifra države

- sljedećih šest znakova (an6) služe za označavanje predmetnog carinskog ureda.

Šifre carinskih ureda u Bosni i Hercegovini propisane su uputom o popunjavanju carinske deklaracije.

17 04 000 000 Provozni carinski ured

17 04 001 000 Šifra

Upisuje se šifra predviđenog carinskog ureda nadležnog za mjesto ulaska robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine, ako se roba kreće u okviru postupka provoza preko stranog carinskog područja ili šifru carinskog ureda nadležnog za mjesto izlaska robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine kada roba napušta to područje tijekom postupka provoza preko granice između Bosne i Hercegovine i treće zemlje, odnosno upisuje se šifra predviđenog ulaznog carinskog ureda na državno područje ugovorne strane Konvencije o zajedničkom postupku provoza, kada se roba kreće u okviru postupka provoza ili šifra predviđenog izlaznog carinskog ureda preko kojeg roba izlazi iz državnog područja ugovorne strane Konvencije kada napušta to područje u okviru postupka provoza preko granice između ugovorne strane Konvencije i treće zemlje.

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza ovaj element podatka se ne popunjava.

17 05 000 000 Odredišni carinski ured

17 05 001 000 Šifra

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj carinskog ureda u kojem se postupak provoza završava.

Upotrebljavaju se sljedeće šifre i njihovi formati:

Koristi se (an8) šifra sa sljedećom strukturom:

- prva dva znaka (a2) služe za identifikaciju države pomoću ISO 3166-alpha-2 šifra države
- sljedećih šest znakova (an6) služe za označavanje predmetnog carinskog ureda. Preporučuje se upotreba sljedeće strukture:

Prva tri znaka (an3) označavala bi naziv lokacije prema UN/LOCODE, a zadnja tri bi bila nacionalna alfanumerička podjela (an3). Ako se potpodjela ne upotrebljava, potrebno je unijeti znakove "000".

Na primjer: BEBRU000

BE je ISO 3166 za Belgiju, BRU je naziv lokacije za grad Brisel, 000 za neupotrijebljenu potpodjelu.

17 06 000 000 Izlazni carinski ured za provoz

17 06 001 000 Šifra

Ovaj element podatka koristi se kada se proizvodna deklaracija kombinira s izlaznom sažetom deklaracijom.

Upisuje se šifra carinskog ureda preko kojeg proizvodno kretanje napušta područje sigurnosti i zaštite.

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se referentni broj carinskog ureda u zemljama obuhvaćenim područjem sigurnosti i zaštite (zemlje Europske unije, Švicarska, Norveška, Ujedinjeno Kraljevstvo (Sjeverna Irsko)).

Šifra carinskog ureda ima strukturu definiranu za element podatka 17 05 001 000 Odredišni carinski ured.

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza ovaj element podatka se ne popunjava.

Grupa 18 - Identifikacija robe

18 01 000 000 Neto masa (kg)

Upisuje se neto masa robe obuhvaćene odgovarajućim prijavljenim naimenovanjem robe, izražena u kilogramima.

Neto masa je masa robe bez ambalaže.

Ako je neto masa veća od 1 kg uključuje dijelove mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sljedeći način:

- od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost punog kilograma,

- od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost punog kilograma.

Neto masu manju od 1 kg treba upisati kao "0" iza koje slijedi broj decimala do šest decimala bez "0" na kraju količine (na primjer 0,123 za pakiranje od 123 grama, 0,00304 za pakiranje od 3 grama i 40 miligrama ili 0,000654 za pakiranje od 654 miligrama).

18 02 000 000 Dopunske mjerne jedinice^{ooo} Dopunska mjerna jedinica^{*}**

Prema potrebi, upisuje se količina predmetnog naimenovanja, izražena u mjernoj jedinici propisanoj u Carinskoj tarifi BiH.

18 04 000 000 Bruto masa (kg)

U deklaraciji bruto masa je težina robe s ambalažom (pakiranjem), bez opreme za prijevoz.

Ako je u bruto masu veću od 1 kg uključen dio mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sljedeći način:

- od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost punog kilograma,
- od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost punog kilograma.

Bruto masu manju od 1 kg treba upisati kao "0" iza koje slijedi niz od najviše šest decimala bez "0" na kraju količine (na primjer 0,123 za pakiranje od 123 grama, 0,00304 za pakiranje od 3 grama i 40 miligrama ili 0,000654 za pakiranje od 654 miligrama).

Upisuje se bruto masa robe obuhvaćene odgovarajućim prijavljenim naimenovanjem robe, izražena u kilogramima.

Ako deklaracija obuhvata više naimenovanja robe koja se odnose na robu koja je zajedno upakirana na takav način da je nemoguće utvrditi bruto masu robe za svako naimenovanje robe, ukupna bruto masa upisuje se samo na razini zaglavlja.

18 05 000 000 Opis robe

Ako deklarant upiše CUS šifru za kemikalije i preparate, carinski organ može se odreći zahtjeva za dostavljanje preciznog opisa robe.

Opis robe je uobičajeni trgovački opis robe koji je dovoljno precizan kako bi carinski organ mogao izvršiti identifikaciju robe. Ako je potrebno upisati tarifnu oznaku robe, opis mora biti dovoljno precizan da omogući svrstavanje robe.

18 06 000 000 Pakiranje

Ovaj element podatka odnosi se na podatke o pakiranju robe koja je predmet deklaracije ili obavještenja.

18 06 003 000 Vrsta pakiranja

Upisuje se šifra koja određuje vrstu pakiranja.

Upisuje se šifra vrste pakiranja kako je definirano u najnovijoj verziji Priloga IV Preporuke UNECE-a br. 21 i u Poglavlju III ovog priloga, uz element podatka broj 12 01 003 000.

18 06 004 000 Broj pakiranja

Podatci o ukupnom broju paketa polazeći od najmanje jedinice vanjskog pakiranja. Ukupan broj paketa odnosi se na broj pojedinačnih stavki upakiranih na način da se ne mogu podijeliti bez prethodnog raspakiranja ili broj komada ako roba nije upakirana.

Podatci o ukupnom broju paketa ne navode se ako je roba u rasutom stanju.

18 06 054 000 Prijevozne oznake

Slobodna forma opisa oznaka i brojeva na prijevoznim jedinicama ili paketima.

18 07 000 000 Opasna roba

18 07 055 000 UN broj

Oznaka Ujedinjenih naroda za opasnu robu (UNDG) je serijski broj dodijeljen u okviru Ujedinjenih naroda supstancama i proizvodima koji se nalaze na popisu opasne robe koja se najčešće prevozi. Ukoliko se navodi opasna roba, obvezno se

unosio UN broj kako je naveden u tabeli A (popis opasnih materija) u dijelu 3. Priloga A Europskog sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih materija (ADR).

18 08 000 000 Šifra CUS

Broj Carinske unije i statistike (CUS) jeste šifra dodijeljena u okviru Europskog carinskog popisa kemikalija (ECICS) za uglavnom kemijske preparate i supstance.

Deklarant može dobrovoljno upisati tu šifru ako za predmetnu robu ne postoji propisana mjera u zakonodavstvu, to jest kada je lakše upisati tu šifru nego upisati cijeli opis proizvoda.

18 09 000 000 Šifra robe

Upisuje se tarifna šifra robe koja se sastoji od najmanje šest znamenki iz Harmoniziranog sustava.

18 09 056 000 Tarifni podbroj Harmoniziranog sustava

Upisuje se tarifni podbroj Harmoniziranog sustava od šest znamenki.

18 09 057 000 Oznaka Kombinirane nomenklature

Dvije dodatne cifre iz Kombinirane nomenklature EU (osma i deveta znamenka tarifne oznake Carinske tarife BiH) nisu obvezan podatak, ali se mogu upisati.

Grupa 19 - Podatci o prijevozu (vrste, sredstva i oprema)

19 01 000 000 Indikator za kontejner

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se očekivana situacija pri prelasku granice na temelju informacija dostupnih u trenutku završetka provoznih formalnosti.

Primjenjuju se sljedeće šifre:

0	Roba koja se ne prevozi u kontejneru
1	Roba koja se prevozi u kontejneru

19 02 000 000 Referentni broj prijevoza

Identifikacija putovanja prijevoznog sredstva, na primjer broj putovanja, IATA broj leta, prema potrebi. Za zračni prijevoz kada je operator zrakoplova koji prevozi robu sklopio ugovor o letovima pod zajedničkom oznakom ili slične ugovorne aranžmane s partnerima, upotrebljavaju se brojevi leta partnera.

19 03 000 000 Vrsta prijevoza na granici

Ovaj element podatka koristi se obvezno za pošiljke prijevoza željeznicom, a za druge vrste prijevoza je neobvezan. Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta prijevoza koja odgovara aktivnom prijevoznom sredstvu koje se namjerava koristiti pri izlasku iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
1	Prijevoz morem
2	Prijevoz željeznicom
3	Cestovni prijevoz
4	Zračni prijevoz
5	Poštanska pošiljka
7	Prijevoz (prijenos) fiksnim prijevoznim instalacijama
8	Prijevoz unutarnjim plovnim putem
9	Nepoznata vrsta prijevoza (vlastiti pogon)

19 04 000 000 Vrsta prijevoza u unutrašnjosti

Podatak je neobvezan, ali se može upisati. Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta prijevoza pri odlasku.

Koriste se šifre navedene uz element podatka 19 03 000 000 vrsta prijevoza na granici.

19 05 000 000 Prijevozno sredstvo u polasku

19 05 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se identitet prijevoznog sredstva na koje je roba direktno utovarena u trenutku obavljanja provoznih formalnosti (ili vozila koje vuče druga prijevozna sredstva, ako postoji više prijevoznih sredstava).

Te informacije imaju oblik IMO identifikacijskog broja broda ili jedinstvenog europskog identifikacijskog broja plovila (oznaka ENI) za prijevoz morskim ili unutarnjim vodenim putevima.

U zavisnosti od vrste prijevoznog sredstva, mogu se upisati sljedeći podatci o identitetu:

Prijevozno sredstvo	Način identifikacije
Prijevoz morem i unutarnjim plovim putevima	Naziv plovila
Zračni prijevoz	Broj i datum leta (ako ne postoji broj leta, upisuje se registracijski broj zrakoplova)
Cestovni prijevoz	Registracijske oznake vozila i/ili prikolice
Željeznički prijevoz	Broj vagona

Ako se koristi vučno vozilo i prikolica, upisuju se registracijske oznake i vučnog vozila i prikolice. Ako registracijski broj vučnog vozila nije poznat, upisuje se registracijski broj prikolice.

19 05 061 000 Vrsta identifikacije

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
10	Identifikacijski broj broda
11	Naziv pomorskog broda
20	Broj vagona
21	Broj voza
30	Registracijski broj cestovnog vozila
31	Registracijski broj cestovne prikolice
40	Broj leta IATA
41	Registracijski broj zrakoplova
80	Europski broj za identifikaciju plovila (ENI šifra)
81	Naziv plovila za plovidbu unutarnjim plovim putem

19 05 062 000 Državna pripadnost

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se državna pripadnost prijevoznog sredstva (ili vozila koje vuče druga prijevozna sredstva, ako postoji više prijevoznih sredstava) na koje je roba direktno utovarena u trenutku obavljanja provoznih formalnosti.

Ako se roba prevozi prikolicom i vučnim vozilom, upisuje se državna pripadnost i prikolice i vučnog vozila. Ako državna pripadnost vučnog vozila nije poznata, upisuje se državna pripadnost prikolice.

Koriste se šifre država, koje se zasnivaju na važećim oznakama ISO 3166-alpha-2 šifra države, a za Sjevernu Irsku šifra "XI".

19 07 000 000 Oprema za prijevoz

19 07 044 000 Referentna oznaka robe

Za svaki kontejner upisuje se broj naimenovanja robe u deklaraciji za robu koja se prevozi u tom kontejneru.

19 07 063 000 Identifikacijski broj kontejnera

Oznake (slova i/ili brojevi) kojima se identificira kontejner za prijevoz.

Kontejner je posebna ojačana kutija za prijevoz tereta koja se može slagati jedna na drugu te koja se može vodoravno ili okomito premještati, osim u slučaju zračnog prijevoza.

Kod zračnog prijevoza kontejneri su posebne ojačane kutije za prijevoz tereta koje se mogu vodoravno ili okomito premještati.

U okviru ovog elementa podatka izmjenjivi sanduci i poluprikolice koje se koriste za cestovni i željeznički prijevoz smatraju se kontejnerima.

Ako je primjenjivo, uz identifikacijski broj kontejnera navodi se i šifra (prefiks) koju dodjeljuje Međunarodni biro za kontejnere i intermodalni prijevoz (BIC) za kontejnere obuhvaćene normom ISO 6346 standarda.

Za izmjenjive sanduke i poluprikolice koristi se šifra ILU (intermodalne utovarne jedinice) uvedena kroz europski standard EN 13044.

19 08 000 000 Aktivno prijevozno sredstvo koje prelazi granicu

19 08 017 000 Identifikacijski broj

Upisuje se identitet aktivnog prijevoznog sredstva koje prelazi granicu.

U slučaju kombiniranog prijevoza ili ako se koristi više prijevoznih sredstava, aktivno prijevozno sredstvo je ono koje pokreće cijelu kombinaciju. Na primjer, u slučaju kamiona na brodu, aktivno prijevozno sredstvo je brod. U slučaju vučnog vozila i prikolice, aktivno prijevozno sredstvo je vučno vozilo.

Koriste se šifre navedene uz element podatka 19 05 061 000 prijevozno sredstvo u polasku/vrsta identifikacije.

19 08 061 000 Vrsta identifikacije

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta identifikacije prijevoznog sredstva (identifikacijski broj prijevoznog sredstva).

Koriste se sljedeće šifre:

Šifra	Opis
10	Identifikacijski broj broda
20	Broj vagona
21	Broj voza
30	Registracijski broj cestovnog vozila
31	Registracijski broj cestovne prikolice
40	Broj leta IATA
41	Registracijski broj zrakoplova
80	Europski broj za identifikaciju plovila (ENI šifra)
81	Naziv plovila za plovidbu unutarnjim plovim putem

19 08 062 000 Državna pripadnost

Koristeći odgovarajuću šifru (ISO 3166-alpha-2 šifra države), upisuje se državna pripadnost aktivnog prijevoznog sredstva koje prelazi granicu.

U slučaju kombiniranog prijevoza ili ako se koristi više prijevoznih sredstava, aktivno prijevozno sredstvo je ono koje pokreće cijelu kombinaciju. Na primjer, u slučaju kamiona na brodu, aktivno prijevozno sredstvo je brod. U slučaju vučnog vozila i prikolice, aktivno prijevozno sredstvo je vučno vozilo.

19 08 084 000 Carinski ured na granici

Upisuje se odgovarajuća šifra carinskog ureda na mjestu gdje aktivno prijevozno sredstvo prelazi granicu zemlje ugovornice Konvencije o zajedničkom postupku provoza.

Koristi se struktura šifre carinskog ureda definirana za element podataka 17 05 001 000 odredišni carinski ured.

Napomena:

U nacionalnom postupku provoza ovaj element podataka se ne popunjava.

19 10 000 000 Plomba

19 10 068 000 Broj plombi

Upisuje se broj plombi stavljenih na opremu za prijevoz, ako je primjenljivo (kada carinski organ odluči plombirati robu).

19 10 015 000 Identifikacijska oznaka plombe

Ovaj podatak upisuje se ako je roba plombirana i kada ovlaštenu pošiljatelj podnosi deklaraciju za koju se u skladu s odobrenjem zahtijeva upotreba posebnih plombi ili je korisniku postupka provoza odobrena upotreba posebnih plombi.

Grupa 99 - Ostali elementi podataka (statistički podatci, osiguranja, tarifni podatci)

99 02 000 000 Vrsta osiguranja

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se vrsta osiguranja koje se koristi za postupak provoza.

Koriste se sljedeće šifre:

Opis	Šifra
Za oslobađanje od polaganja osiguranja (članak 108. stavak (4) Zakona i članak 304. stavak (2) točka c) ove odluke i članak 75. stavak 2. točka c) Dodatka I Konvencije)	0
Za sveobuhvatno osiguranje (članak 108. stavak (2) točka b) Zakona i članak 75. st. 1. i st. 2. toč. (a) i (b) Dodatka I Konvencije)	1
Za pojedinačno osiguranje koje daje jamac (članak 108 st. (2) toč. a) Zakona i	2

članak 20. točka (b) Dodatka I Konvencije)	
Za pojedinačno osiguranje u obliku gotovinskog depozita (pologa) (članak 250. st. (1) toč a) ove odluke i članak 19. Dodatka I Konvencije)	3
Za pojedinačnu garanciju u obliku kupona (članak 250. st. (1) toč c) ove odluke članak 21. Dodatka I Konvencije)	4
Za oslobađanje od obveze polaganja osiguranja za iznos uvoznih ili izvoznih dadžbina koji ne prelazi određeni iznos od 1000 konvertibilnih maraka (članak 213. stavak (5) Zakona)	5
Za osiguranje koje se ne zahtijeva (članak 109. Zakona i članak 338. ove odluke)	6
Za osiguranje koje se ne zahtijeva (članak 213. stavak (4). Zakona i članak 13. stavak 1. točka (a) Dodatka I Konvencije)	8
Za pojedinačno osiguranje određeno točkom 3. Priloga 35. ove odluke i točkom 3. Priloga I Dodatka I Konvencije	9
Za oslobađanje od polaganja osiguranja na temelju ugovora (članak 10. stavak 2. točka (a) Konvencije)	A
Za osiguranje koje se polaže za robu koja se isporučuje u TIR postupku	B
Za osiguranje koje se ne zahtijeva za robu koja se prevozi fiksnim prijevoznim instalacijama (članak 109. st. (1) toč. b) Zakona i članak 13. stavak 1. točka (b) Dodatka I Konvencije	C
Za osiguranje koje se ne zahtijeva za robu stavlenu u zajednički provozni postupak u skladu s člankom 13. stavak 1. točka (a) Dodatka I Konvencije	H
Za osiguranje koje se ne zahtijeva za kretanje između polaznog carinskog ureda i prvog provoznog carinskog ureda (Članak 10. stavak 2. točka (b) Konvencije	J

99 03 000 000 Podatci o osiguranju**99 03 069 000 Referentni broj osiguranja (GRN)**

Upisuje se referentni broj osiguranja.

99 03 070 000 Pristupna šifra

Upisuje se pristupna šifra.

99 03 012 000 Valuta

Koristeći odgovarajuću šifru, upisuje se valuta BAM u kojoj će se utvrditi iznos koji treba pokriti osiguranje.

99 03 071 000 Iznos koji treba pokriti

Upisuje se iznos duga koji može nastati u vezi s određenom provoznom deklaracijom, a koji će biti pokriven osiguranjem.

99 04 000 000 Specifična referentna oznaka osiguranja

Upisuje se specifična oznaka osiguranja koja nije GRN broj.

Prilog 40.**PROVOZNI PRATEĆI DOKUMENT****Obrazac provoznog pratećeg dokumenta****Objašnjenje i podatci za provozni prateći dokument**

Skraćenica "BCP" ("postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja") koja se koristi u ovom objašnjenju odnosi se na situacije u kojima se primjenjuje postupak propisan člankom 245. točka r), člankom 262. stavak (1) točka b) i Prilogom 45. ove odluke.

Ako se prateći provozni dokument tiska, može se koristiti običan papir.

Provozni prateći dokument tiska se na temelju podataka dobivenih iz provozne deklaracije, koje je, prema potrebi, izmijenio korisnik postupka provoza i/ili ovjerio polazni carinski ured, i popunjava se na sljedeći način:

- Polje MRN
MRN se tiska na prvoj strani obrasca i na svim popisima naimenovanja, osim kada se ti obrasci koriste u okviru BCP-a, u kom slučaju se ne dodjeljuje MRN.
MRN se tiska i u obliku bar koda korištenjem standardnog "koda 128", skup znakova "B".
- Polje "Obrasci":
- prva podjela: redni broj odnosno tiskanog lista,
- druga podjela: ukupan broj tiskanih listova (uključujući i popis naimenovanja).
- Polje "Sigurnost" (11 07)

Ako u dokumentu nema informacija o sigurnosti, polje ostaje prazno.

- Polje "Ukupan broj naimenovanja"
Zbir svih naimenovanja robe obuhvaćenih jednom deklaracijom.
- Polje "Ukupan broj paketa"
Zbir svih pakiranja obuhvaćenih jednom deklaracijom.
- Polje "BCP – Povratni primjerak PPD-a koji se vraća carinskom uredu"
Naziv, adresa i šifra carinskog ureda kojem se vraća primjerak provoznog pratećeg dokumenta u slučaju primjene BCP - a.
- Polje "Osiguranje nije validno u"
Ako se primjenjuje BCP, navode se šifre zemalja u kojima se osiguranje ne može upotrijebiti.
- Incidenti tijekom prijevoza (BCP)
Ovo se polje koristi ako se primjenjuje BCP i ako se dogode incidenti tijekom prijevoza.

Primjenjuje se sljedeći postupak u slučaju da zbog nedostupnosti novog kompjuteriziranog provoznog sustava, carinski organ nadležan prema mjestu gdje se nalazi prijevozno sredstvo nije u mogućnosti da ovaj podatak evidentira direktno u sustav.

Od momenta kada roba napusti polazni carinski ured do momenta njenog dolaska u određeni carinski ured može se pojaviti potreba da se u provozni prateći dokument koji prati robu dodaju određeni podatci. Ti podatci odnose se na radnju prijevoza i upisuje ih, tijekom obavljanja odgovarajućih aktivnosti, prijevoznik odgovoran za prijevozno sredstvo u koje je roba utovarena. Ti podatci mogu se dodati ručno, pod uvjetom da su jasno i čitko upisani mastilom i velikim tiskanim slovima.

Podsjeća se prijevoznik da se roba smije pretovariti samo uz odobrenje carinskog organa na čijem se području treba obaviti pretovar, bez obzira na izuzeća propisana člankom 279. ove odluke.

Ako se roba prevozi u intermodalnim prijevoznim jedinicama, kao što su, među ostalim, kontejneri, izmjenjivi sanduci i poluprikolice, korisnik postupka provoza ne mora navesti te podatke ako se zbog logističkih razloga na mjestu otpreme ne može navesti identitet i državna pripadnost prijevoznog sredstva u trenutku puštanja robe u postupak provoza. Intermodalne prijevozne jedinice moraju imati jedinstvene identifikacijske brojeve, koji su navedeni u elementu podatka broj 19 07 063 000 (identifikacijski broj kontejnera), a robom se ne smije rukovati pri promjeni načina prijevoza.

Ako nadležni carinski organ smatra da se predmetni provoz može nastaviti na uobičajeni način, on ovjerava provozni prateći dokument poslije poduzimanja svih neophodnih mjera.

U zavisnosti od slučaja, nadležni provozni ili određeni carinski ured dužan je u sustav unijeti podatke koji su dodani u provozni prateći dokument. Te podatke može unijeti i ovlašteni primatelj.

Ti dodatni unosi odnose se na sljedeća polja i aktivnosti:

- Polje Carinski ured za registraciju incidenata:
Upisuje se šifra carinskog ureda gdje je registriran incident.
- Polje Šifra incidenta:
Upisuje se priroda (šifra) nastalog incidenta iz članka 279. ove Odluke.

Koriste se sljedeće šifre incidenata:

Šifra incidenta	Opis incidenta
1	Ako je prijevoznik primoran odstupiti od plana puta propisanog u skladu s člankom 268. stavak (2) ove odluke zbog okolnosti koje su van njegove kontrole
2	Ako su plombe tijekom prijevoza oštećene ili neovlašteno izmijenjene zbog razloga koji su van kontrole prijevoznika,
3	Ako se roba, pod nadzorom carinskog organa, pretovara s jednog prijevoznog sredstva na drugo,
4	Ako je, zbog neposredne opasnosti, potrebno odmah djelomično ili potpuno istovariti robu s plombiranog prijevoznog sredstva,

5	Ako je došlo do incidenta koji može utjecati na sposobnost korisnika postupka provoza ili prijevoznika da ispuni svoje obveze,
6	Ako se promijeni bilo koji element koji čini jedno prijevozno sredstvo iz članka 260. stavak (3) ove odluke.

9. Polje Polazni carinski ured (17 03):

- Naziv i šifra polaznog carinskog ureda, te puno ime i broj odobrenja ovlaštenog pošiljatelja (ako postoji).
- datum puštanja robe u postupak provoza.

Prateći provozni dokument se ne smije mijenjati, niti se podaci u njega smiju dodavati niti iz njega brisati, osim ako je drukčije utvrđeno ovom odlukom.

BOSNA I HERCEGOVINA		VRSTA DEKLARACIJE		MRN		
PROVOZNI PRATEĆI DOKUMENT	Posiljatelj (13 02)	I.B.	Vrsta dekl. (11 01)	Dodatna vrsta dekl. (11 02)		
	Osoba za kontakt (13 02 074)		Obrazi 001	SCI (11 04)		
	Primatelj (13 03)	I.B.	Ukupan broj namjeravanja	Ukupan broj paketa	Ukupna bruto masa (kg)	Sigurnost (11 07)
			LRN (12 09)		UCR (12 08)	TIR (12 06)
	Korisnik postupka provoza (13 07)	I.B.	BCP: <input type="checkbox"/> Povratni primjerak koji se vraća carinskom uredu.			
	Osoba za kontakt (13 07 074)					
	Zastupnik (13 06)	I.B.				
	Osoba za kontakt (13 06 074)					
	Prijevoznik (13 12)	I.B.	Mjesto istovara (16 13)	Lokacija robe (16 15)		
	Osoba za kontakt (13 12 074)		Mjesto istovara (16 14)			
Dodatni sudžorak u lancu opskrbe (13 14)	I.B.					
Prijevozno sredstvo u polasku (19 05)					Osoba za kontakt (16 15 074)	
Aktivno prijevozno sredstvo koje prelazi granicu (19 08)			Vrsta prijevoza na granici (19 03)			
Referentni broj prijevoza (19 02)			Vrsta prijevoza u samostalnosti (19 04)			
Oprema za prijevoz (19 07)	Kontejner (19 01): <input type="checkbox"/>	Plomba (19 10)				
Prethodni dokument (12 01)		Prijevozni dokument (12 05)				
Prethodni dokument (12 03)		Dodatni referentni broj (12 04)				
		Dodatne informacije (12 02)	Prijevozni troškovi (14 02)			
Osiguranje (99 02 - 99 03 - 99 04)		Odobrenje (12 12)	Indikator zmanjenog broja podataka (11 08): <input type="checkbox"/>			
Osiguranje nije važno						
INCIDENTI TJEKOM PRIJEVOZA (BCP)	CARINSKI URED ZA REGISTRACIJU INCIDENTA	Šifra inc.	CARINSKI URED ZA REGISTRACIJU INCIDENTA	Šifra incidenta		
	Identitet i nacionalnost novog prijevoznog sredstva		Identitet i nacionalnost novog prijevoznog sredstva			
	Kontejner ID (19 07)		Kontejner ID (19 07)			
	Drugi incidenti tijekom prijevoza/Detalji i poduzete mjere (tekst)		Drugi incidenti tijekom prijevoza/Detalji i poduzete mjere (tekst)			
POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA	Nove plombe: Broj: _____	Identitet: _____	Nove plombe: Broj: _____	Identitet: _____		
	Podpis: _____	Pečat: _____	Podpis: _____	Pečat: _____		
<input type="checkbox"/> Podaci već evidentirani u sustavu		<input type="checkbox"/> Podaci već evidentirani u sustavu				
Zemlja namjeravanja pošiljke (16 12)		Propisani plan puta (16 17): <input type="checkbox"/>				
PROVOZNI CARINSKI URED (17 04)		CARINSKI URED IZLAZA ZA PROVOZ (17 06)				
POLAZNI CARINSKI URED (17 03)		ODREĐISNI CARINSKI URED (17 05)				
Datum puštanja robe u provoz		Zemlja odredista (16 06)	Zemlja odredista (16 05)			
KONTROLA POLAZNOG CARINSKOG UREDA			KONTROLA ODREĐISNOG CARINSKOG UREDA			
Rezultat:			Datum dolaska:			
Stavljena plombe: Broj: _____			Pređeni plomba:			
Identitet: _____			Napomene:			
Rok predaje (15 11): _____			Primjerak za potvrđivanje i primjena vraćen: _____			
			nakon evidentiranja pod brojem: _____			
			Podpis: _____ Pečat: _____			

**Prilog 41.
POPIS NAIMENOVANJA PROVOZA**

**Obrazac popisa naimenovanja provoja
Objašnjenje i podatci za popis naimenovanja provoja**

Skraćenica "BCP" (postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja) koji se koristi u ovom objašnjenju odnosi se na situacije u kojima se primjenjuje postupak propisan člankom 245. točka r), člankom 262. stavak (1) točka b) i Prilogom 45. ove odluke.

Polja popisa naimenovanja provoja mogu se okomito proširiti. Osim odredbi u napomenama iz Priloga 39. ove odluke, podatci se tiskaju na sljedeći način, uz korištenje šifri gdje je to moguće:

1. polje MRN - na način kako je propisano Prilogom 40. ove odluke. MRN se tiska na prvoj strani tog obrasca i

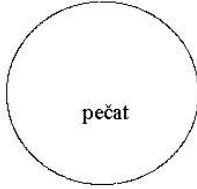
na svim popisima naimenovanja robe, osim kada se ti obrasci koriste u BCP postupku, u kom slučaju se ne dodjeljuje MRN.

2. Podatci iz različitih polja po naimenovanju tiskaju se na sljedeći način:
 - a) polje "Vrsta deklaracije" (11 01)
Ovo se polje upotrebljava samo u slučaju mješovitih pošiljki. Navodi se stvarni status svakog naimenovanja (TR, T1, T2 ili T2F).
 - b) u polje "Obrasci":
 - prva podjela: redni broj odnosnog tiskanog lista,
 - druga podjela: ukupan broj tiskanih listova popisa naimenovanja provoja.

POPIS NAIMENOVANJA PROVOZA			MRN		
Obrasci					
Broj naimenovanja robe u deklaraciji (11 11)	Broj naimenovanja robe (11 03)	Vrsta i broj pakovanja, opremanje oznake (18 06)	Opis robe (18 05)		
Pošiljatelj (13 02)	I.B.		Društveni dokument (12 01)		
Primalac (13 03)	I.B.		Priloga dokument (12 02)		
Ostali sudionici u lancu opskrbe (13 14)	I.B.		Dovodna referentni podaci (12 04)		
			Dovodna referencije (12 02)		
			Priloga dokument (12 05)		
			Priloga dokument (12 08)		
Priloga svjedstvo u polisku (19 05)			Vrsta i broj robe (18 06)		
TRNDU broj za opremanje robe (18 07)	Šifra CDS (18 08)	Tržišni priprema (14 02)	Metarima kg (18 01)		
			Vrsta provoja (11 01)	Šifra države otpreme (16 06)	Šifra države odredišta (16 03)
					Dodatne mjernje jedinice (18 02)

Prilog 44.

TC 11 - potvrda prijema

TC 11 - POTVRDA PRIJEMA	
Oredišni carinski ured (mjesto, naziv i šifra)	
ovim potvrđuje da mu je podnijeta proвозna deklaracija TR, T1, T2, T2F ⁽¹⁾	
evidentirana dana (dd/mm/gg) pod brojem (MRN ⁽²⁾)	
u polaznom carinskom uredu (mjesto, naziv i šifra)	
	U dana (dd/mm/gg) (potpis)
<hr/>	
(1) Nepotrebno precrtati	
(2) U slučaju privremenog kvara elektroničkog sustava provoza upisati broj upotrijebljen u postupku osiguravanja kontinuiteta poslovanja	

Prilog 45.**Postupak osiguravanja kontinuiteta poslovanja****POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE**

1. Ovim prilogom propisuju se posebne odredbe za korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza u skladu s člankom 262. stavak (1) točka b) ove odluke za korisnike postupka provoza, uključujući ovlaštene pošiljatelje, u slučaju privremenog kvara:

- elektroničkog sustava provoza,
- kompjuterskog sustava koji korisnik postupka provoza koristi za elektroničko podnošenje provodne deklaracije pomoću sustava elektroničke razmjene podataka, ili
- elektroničke veze između kompjuterskog sustava koji korisnik postupka provoza koristi za elektroničko podnošenje provodne deklaracije pomoću sustava elektroničke razmjene podataka i elektroničkog sustava provoza.

Ovim prilogom propisuju se i odredbe koje se primjenjuju kada robu prevoze putnici koji nemaju direktan pristup elektroničkom sustavu provoza, u skladu s uvjetima iz članka 263. odluke.

2. Provozna deklaracija za korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza i provozna deklaracija za putnike

2.1. Provozna deklaracija koja se koristi u postupku osiguravanja kontinuiteta poslovanja i provozna deklaracija za putnike mora biti prepoznatljiva svim sudionicima u postupku provoza kako bi se izbjegli problemi u provoznom carinskom uredu, određenoj carinskom uredu te po prispjeću kod ovlaštenog primatelja.

Kao provozna deklaracija za korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza i provozna deklaracija za putnike koristi se provozni prateći dokument sačinjen na obrascu iz Priloga 40. ove odluke uz koji se prilaže popis naimenovanja provoza sačinjen na obrascu iz Priloga 41. ove odluke ili popis pošiljke sačinjen na obrascu iz Priloga 46. ove odluke.

2.2. U svrhu primjene točke 2.1. ovog priloga, provozna deklaracija popunjava se u skladu s Prilogom 39. kao i Prilogom 23. ove odluke, osim ako je u Prilogu 39. navedeno drukčije.

POGLAVLJE II - PRAVILA O PROVEDBI POSTUPKA OSIGURAVANJA KONTINUITETA POSLOVANJA

3. Nedostupnost elektroničkog sustava provoza

3.1. Pravila se primjenjuju kako slijedi:

- provozna deklaracija popunjava se i podnosi polaznom carinskom uredu u dva primjerka provoznog pratećeg dokumenta, uz koji se prilaže popis naimenovanja provoza u skladu s Prilogom 40. i 41. ove odluke ili popis pošiljke, u skladu s Prilogom 46. i 47. ove odluke, i ostali potrebni dokumenti.
- provozna deklaracija popunjava se rukom tiskanim slovima mastilom ili se tiska iz informacijskog sustava korisnika postupka provoza/zastupnika.
- u desnom gornjem kutu obrasca provoznog pratećeg dokumenta (polje MRN) upisuje se broj iz kontrolnika u koji se evidentiraju provodne deklaracije u postupku osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza, a koji je različit od broja koji se koristi u elektroničkom sustavu provoza,

- korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza označava se na primjercima provodne deklaracije pečatom koji je u skladu s obrascem iz Priloga 48. ove odluke na mjestu predviđenom za ovaj postupak (polje BCP:) u provoznom pratećem dokumentu.

- u standardnom postupku, kada robu prevoze putnici, provozna deklaracija se ovjerava pečatom polaznog carinskog ureda, u polju "polazni carinski ured".

- u slučaju pojednostavljenog postupka provoza iz članka 288. točka c) ove odluke, provoznu deklaraciju pečatom unaprijed ovjerava polazni carinski ured ili ovlaštenu pošiljatelj. U pojednostavljenom postupku iz članka 288. točka c) ove odluke, ovlaštenu pošiljatelj mora ispunjavati sve obveze i uvjete u pogledu podataka koji se unose u deklaraciju i u pogledu korištenja posebnog pečata iz točke 22. do 25. ovog priloga.

3.2. Ako je donijeta odluka o primjeni postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza, svi podatci o provozu s LRN-om ili MRN-om dodijeljenim postupku provoza brišu se iz elektroničkog sustava provoza na temelju podataka koje je dostavila osoba koja je te podatke o provozu unijela u elektronički sustav provoza.

3.3. Carinski organ nadzire korištenje postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja kako bi spriječio njegovu zlouporabu.

4. Nedostupnost kompjuterskog sustava koji korisnik postupka koristi za podnošenje podataka provodne deklaracije pomoću sustava elektroničke razmjene podataka ili elektroničke veze između tog kompjuterskog sustava i elektroničkog sustava provoza:

- primjenjuju se odredbe točke 3. ovog priloga,
- korisnik postupka provoza obavještava carinski organ kada njegov kompjuterski sustav i/ili elektronička veza između tog kompjuterskog sustava i elektroničkog sustava provoza ponovo postanu dostupni.

5. Nedostupnost kompjuterskog sustava ovlaštenog pošiljatelja i/ili elektroničke veze između tog kompjuterskog sustava i elektroničkog sustava provoza
Ako je kompjuterski sustav ovlaštenog pošiljatelja i/ili elektronička veza između tog kompjuterskog sustava i elektroničkog sustava provoza nedostupna, primjenjuje se sljedeći postupak:

- primjenjuju se odredbe točke 4. ovog priloga,
- ako ovlaštenu pošiljatelj u jednoj godini podnosi više od 2% broja svojih deklaracija korištenjem postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza, odobrenje se preispituje kako bi se ocijenilo da li su i dalje ispunjeni uvjeti sadržani u odobrenju.

6. Unos podataka od strane carinskog ureda
U slučaju iz toč. 4. i 5. ovog priloga, nadležni carinski organ može korisniku postupka provoza odobriti podnošenje provodne deklaracije u jednom primjerku (korištenjem provoznog pratećeg dokumenta) polaznom carinskom uredu radi unosa i obrade u elektroničkom sustavu provoza.

POGLAVLJE III - PROVEDBA POSTUPKA

7. Polaganje pojedinačnog osiguranja od strane jamca

- Ako s obzirom na postupak provoza garantni carinski ured nije ujedno i polazni carinski ured, garantni carinski ured zadržava kopiju instrumenta osiguranja. Korisnik postupka provoza podnosi originalni instrument osiguranja polaznom carinskom uredu, koji ga zadržava.
- 8.** Potpisivanje provozne deklaracije i preuzimanje obveze od strane korisnika postupka provoza
Provozna deklaracija mora biti potpisana od strane korisnika postupka provoza ili njegovog zastupnika u polju "korisnik postupka provoza" ili u polju "zastupnik". Potpisivanjem provozne deklaracije korisnik postupka provoza smatra se odgovornim za:
- točnost i potpunost podataka navedenih u provoznoj deklaraciji,
 - vjerodostojnost, točnost i potpunost svih dokumenata koji se prilažu uz provoznu deklaraciju,
 - ispunjavanje svih obveza koje se odnose na stavljanje robe u postupak provoza.
- Ovlaštenom pošiljatelju može biti dopušteno da ne potpisuje provoznu deklaraciju ako ista sadrži prethodno odobren poseban pečat iz Priloga 50. ove odluke.
- 9.** Mjere za identifikaciju robe
U slučaju u kojem se primjenjuje članak 274. stavak (1) ove odluke, polazni carinski ured u polju "Kontrola polaznog carinskog ureda" provozne deklaracije podnaslov "Stavljene plombe" upisuje sljedeću šifru (napomenu): "Oslobodeno - 99201".
- 10.** Upisi u provoznu deklaraciju i puštanje robe
Polazni carinski ured upisuje rezultate kontrole na svakom primjerku provozne deklaracije.
Ako su rezultati kontrole u skladu s deklaracijom, polazni carinski ured pušta robu u postupak provoza i upisuje datum puštanja robe u provoz na primjercima provozne deklaracije.
- 11.** Roba stavljena u postupak provoza prevozi se na temelju jednog primjerka provoznog pratećeg dokumenta koji korisniku postupka provoza predaje polazni carinski ured. Polazni carinski ured zadržava jedan primjerak provoznog pratećeg dokumenta s popisom naimenovanja provoza ili popisom pošiljke.
- 12.** Provozni carinski ured
- 12.1. Prijevoznik svakom provoznom carinskom uredu predočava obavijest o provozu sačinjenu na obrascu iz Priloga 49. ove odluke, koju provozni carinski ured zadržava. Umjesto obavijesti o provozu moguće je predočiti kopiju provoznog pratećeg dokumenta koju zadržava provozni carinski ured.
- 12.2. Ako se roba prevozi preko provoznog carinskog ureda koji nije naveden u provoznoj deklaraciji, stvarni provozni carinski ured o tome obavještava polazni carinski ured.
- 13.** Podnošenje u određišanom carinskom uredu
- 13.1. Odredišni carinski ured evidentira primjerke provozne deklaracije u evidenciji postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza na određištu, i na njima upisuje datum predočenja (dolaska) robe i pojedinosti o izvršenim kontrolama.
- 13.2. Postupak provoza može se završiti u carinskom uredu koji nije carinski ured naveden u provoznoj deklaraciji. Taj carinski ured tada postaje stvarni odredišni carinski ured i u polje "Kontrola određišanog carinskog ureda" provozne deklaracije, pored uobičajenih napomena u vezi robe koje treba navesti, upisuje i sljedeću napomenu:
- "Razlike: carinski ured kojem je roba predočena (naziv, šifra i država) - 99203".
- 14.** Potvrda prijema
Prijem se potvrđuje na za to predviđenom mjestu provoznog pratećeg dokumenta ili na obrascu potvrde prijema iz Priloga 44. ove odluke.
- 15.** Vraćanje primjerka provoznog pratećeg dokumenta
Odredišni carinski ured bez odlaganja vraća primjerak provoznog pratećeg dokumenta polaznom carinskom uredu, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka postupka provoza.
- 16.** Obavještenje korisnika postupka provoza i alternativni dokaz o završetku provoza
Ako se provozni prateći dokument ne vrati polaznom carinskom uredu u roku od 30 dana od isteka roka za predočenje robe odredišnom carinskom uredu, polazni carinski ured obavještava o tome korisnika postupka provoza i traži dokaz o propisnom završetku postupka.
- 17.** Postupak provjere
- 17.1. Ako polazni carinski ured u roku od 60 dana od isteka roka za predočenje robe odredišnom carinskom uredu ne primi dokaz o propisnom završetku postupka, on odmah pokreće postupak provjere radi pribavljanja podataka potrebnih za zaključenje tog postupka. Ako se tijekom postupka provjere utvrdi da se postupak provoza ne može zaključiti, polazni carinski ured utvrđuje da li je nastao carinski dug.
- Ako je nastao carinski dug, polazni carinski ured poduzima sljedeće mjere:
- utvrđuje tko je dužnik,
 - utvrđuje carinski organ koji je nadležan za naplatu.
- 17.2. Ako prije isteka tih rokova polazni carinski ured primi informaciju da postupak provoza nije propisno završen ili ako postoji sumnja da nije završen, on bez odlaganja pokreće postupak provjere završetka postupka.
- 17.3. Postupak provjere pokreće se i kada se naknadno otkrije da je dokaz o završetku postupka provoza bio falsificiran te kada je postupak provjere nužan radi ispunjenja ciljeva iz točke 17.1. ovog priloga.
- 18.** Osiguranje - referentni iznos
- 18.1. U svrhu primjene članka 303. ove odluke, korisnik postupka provoza osigurava da predmetni iznos ne pređe referentni iznos, uzimajući u obzir i sve postupke provoza koji još uvijek nisu završeni.
- 18.2. Korisnik postupka provoza obavještava garantni carinski ured ako odobreni referentni iznos ne pokriva iznos koji je dovoljan za pokrivanje njegovih postupaka provoza.
- 19.** Potvrda o sveobuhvatnom osiguranju, potvrda o oslobađanju od polaganja osiguranja i kuponi pojedinačnog osiguranja
- 19.1. Polaznom carinskom uredu podnose se sljedeći dokumenti:
- potvrda o sveobuhvatnom osiguranju, koja odgovara obrascu iz Priloga 34. ove odluke,
 - potvrda o oslobađanju od polaganja osiguranja na obrascu iz Priloga 35. ove odluke,
 - kupon pojedinačnog osiguranja, na obrascu iz Priloga 31. ove odluke.
- 19.2. Podatci o potvrdama upisuju se u provoznu deklaraciju.

- 19.3. Razdoblje važenja potvrde o sveobuhvatnom osiguranju ili potvrde o oslobađanju od polaganja osiguranja ne smije biti duži do pet godina. Međutim, garantni carinski ured može produžiti to razdoblje za još jedno dodatno razdoblje koje ne može biti duže od pet godina.
- 19.4. Od datuma stupanja na snagu ukidanja ili opoziva odobrenja za korištenje sveobuhvatnog osiguranja ili oslobađanja od polaganja osiguranja, te od datuma stupanja na snagu ukidanja ili opoziva obveze preuzete u slučaju sveobuhvatnog osiguranja, nijedna od izdanih potvrda ne može se koristiti za stavljanje robe u postupak provoza, te ih korisnik postupka bez odgađanja vraća garantnom carinskom uredu.
- 19.5. Garantni carinski ured obavještava i razmjenjuje informacije s carinskim organima na temelju kojih se mogu identificirati preostale potvrde koje i dalje ostaju važeće, ali nisu još vraćene ili koje su prijavljene kao ukradene, izgubljene ili falsificirane.
- 20. Korištenje posebnog popisa pošiljke**
- 20.1. Carinski ured može prihvatiti proвозnu deklaraciju dopunjenu popisom pošiljke koji nije u skladu sa svim zahtjevima iz Priloga 47. ove odluke.
- Takav popis može se koristiti samo:
- ako ga je sastavio gospodarski subjekt koji za vođenje svoje evidencije koristi sustav elektroničke obrade podataka,
 - ako je sačinjen i popunjen tako da ih nadležni carinski ured može koristiti bez teškoća,
 - ako za svako naimenovanje sadrže podatke koji se zahtijevaju prema Prilogu 47. ove odluke.
- 20.2. Kao posebni popis pošiljke iz točke 20.1. ovog priloga može biti i opisni popis sačinjen u svrhu obavljanja otpremnih/izvoznih carinskih formalnosti, čak i ako takav popis sačinji gospodarski subjekt koji svoje evidencije ne vodi korištenjem sustava elektroničke obrade podataka.
- 20.3. Korisnik postupka provoza koji svoje evidencije vodi korištenjem sustava elektroničke obrade podataka i već se koristi posebnim popisom pošiljke može ga koristiti i za postupke provoza koji obuhvaćaju samo jednu vrstu robe ako je to neophodno zbog kompjuterskog sustava korisnika postupka provoza.
- 21. Korištenje posebnih plombi**
- Korisnik postupka provoza u polju "Kontrola polaznog carinskog ureda" proвозne deklaracije pod naslov "Stavljene plombe" upisuje broj stavljenih plombi i njihove jedinstvene (individualne) identifikacijske oznake.
- 22. Ovlašteni pošiljatelj - Prethodna provjera vjerodostojnosti i formalnosti kod polaska**
- 22.1. U svrhu primjene toč. 3. i 5. ovog priloga, u odobrenju se određuje da polje "Polazni carinski ured" proвозne deklaracije:
- unaprijed se ovjerava pečatom polaznog carinskog ureda, te ga potpisuje službenik tog carinskog ureda, ili
 - ovjerava ovlašteni pošiljatelj posebnim pečatom koji je odobrio nadležni carinski organ i koji je u skladu s obrascem iz Priloga 50. ove odluke. Na obrascima proвозne deklaracije posebni pečat može se otisnuti i unaprijed ako tiskanje vrši za to ovlaštena tiskara.
- Ovlašteni pošiljatelj mora popuniti polje upisivanjem datuma otpreme robe i u proвозnu deklaraciju upisati broj u skladu s pravilima navedenim u odobrenju.
- 22.2. Carinski organ može propisati korištenje obrazaca koji imaju posebnu oznaku kao sredstvo identifikacije (raspoznavanja).
- 23. Ovlašteni pošiljatelj - Mjere sigurnosti u pogledu pečata**
- Ovlašteni pošiljatelj poduzima sve potrebne mjere za osiguranje sigurnog čuvanja posebnog pečata i/ili obrazaca s (unaprijed) otisnutim pečatom polaznog carinskog ureda ili s otiskom posebnog pečata.
- On obavještava nadležni carinski ured o sigurnosnim mjerama koje poduzima u skladu s prvim podstavom ove točke.
- 23.1. U slučaju da bilo koja osoba zloupotrijebi obrasce s unaprijed otisnutim (ovjerenim) pečatom polaznog carinskog ureda ili posebnim pečatom, ovlašteni pošiljatelj odgovoran je, ne dovodeći u pitanje primjenu kaznenih propisa, za plaćanje carine i svih drugih dažbina i naknada za robu koja se prevozi na temelju takvih obrazaca, osim ako nadležnom carinskom organu koji mu je izdao odobrenje dokaže da je poduzeo mjere koje su od njega zahtijevane na temelju točke 23. ovog priloga.
- 24. Ovlašteni pošiljatelj - Podatci koji se upisuju u proвозnu deklaraciju**
- 24.1. Ovlašteni pošiljatelj, najkasnije do trenutka otpreme robe, popunjava proвозnu deklaraciju i, prema potrebi, upisuje plan puta propisan u skladu s člankom 268. stavak (2) ove odluke te u polje "Kontrola polaznog carinskog ureda" rok predaje propisan u skladu s člankom 269. ove odluke u kojem se roba mora predočiti određenoj carinskom uredu, mjere za identifikaciju robe koje se primjenjuju i šifru (napomenu):
- "Ovlašteni pošiljatelj - 99206".
- 24.2. Ako polazni carinski ured prije polaska vrši kontrolu pošiljke, rezultate te kontrole unosi u polje "Kontrola polaznog carinskog ureda".
- 24.3. Nakon otpreme, primjerak proвозnog pratećeg dokumenta ovlašteni pošiljatelj bez odlaganja dostavlja polaznom carinskom uredu u skladu s pravilima navedenim u odobrenju. Ostali primjerci prate robu u skladu s točkom 11. ovog priloga.
- 25. Ovlašteni pošiljatelj - Oslobađanje od potpisa**
- 25.1. Carinski organ može ovlaštenog pošiljatelja osloboditi od obveze potpisivanja proвозne deklaracije koja je ovjerena posebnim pečatom iz Priloga 50. ove odluke i koja je sačinjena pomoću sustava za elektroničku razmjenu podataka. Ovo oslobađanje može se odobriti pod uvjetom da se ovlašteni pošiljatelj prethodno kod nadležnog carinskog organa pismeno obveže i potvrdi da je on korisnik postupka provoza za sve postupke provoza obavljene na temelju proвозnih dokumenata koji nose otisak posebnog pečata.
- 25.2. Proвозna deklaracija sačinjena u skladu s točkom 25.1. ovog priloga u polju predviđenom za potpis korisnika postupka provoza sadrži sljedeću šifru (napomenu):
- "Oslobodeno potpisa - 99207".
- 26. Ovlašteni primatelj - Obveze**
- 26.1. Kada roba stigne u mjesto određeno u odobrenju, ovlašteni primatelj bez odlaganja obavještava određeni carinski ured. On navodi datum dolaska, stanje svih stavljenih plombi i sve nepravilnosti na

- primjerku provoznog pratećeg dokumenta koji su pratili robu te ih dostavlja određišanom carinskom uredu u skladu s pravilima navedenim u odobrenju.
- 26.2. Odredišni carinski ured na primjerak provoznog pratećeg dokumenta upisuje podatke predviđene točkom 13. ovog priloga.

Prilog 47.

Objašnjenje za popis pošiljke

POGLAVLJE I - OPĆE NAPOMENE

1. Definicija

Popis pošiljke znači dokument koji ima karakteristike opisane u ovom prilogu.

2. Obrazac popisa pošiljke

- 2.1. Kao popis pošiljke može se koristiti samo prednja strana obrasca.
- 2.2. Obilježja i sadržaj popisa pošiljke su sljedeća:
- naslov "Popis pošiljke",
 - polje dimenzija 70 x 55 mm koje je podijeljeno na gornji dio dimenzija 70 x 15 mm i donji dio dimenzija 70 x 40 mm,
 - kolone sa sljedećim naslovima koji idu sljedećim redoslijedom:
 - redni broj,
 - oznake, brojevi, broj i vrsta pakiranja, opis robe,
 - država otpreme/izvoza,
 - bruto masa u kilogramima (kg),
 - rezervirano za službenu uporabu.

Korisnik može prilagoditi širinu kolona njegovim potrebama. Međutim, kolona pod naslovom "Rezervirano za službenu uporabu" uvijek mora imati širinu od najmanje 30 mm. Korisnik sam može odlučiti kako će koristiti druge prostore koji nisu navedeni u toč. a), b) i c).

- 2.3. Odmah ispod posljednje upisane stavke mora se povući vodoravna linija, a sav neiskorišten prostor mora se precrtati, radi sprječavanja naknadnog dodavanja podataka.

POGLAVLJE II - PODATCI KOJI SE UNOSE U POJEDINA POLJA

1. Polje

1.1. Gornji dio

Ako se popis pošiljke prilaže uz provoznu deklaraciju, korisnik postupka provoza u gornji dio polja upisuje odgovarajuću šifru "TR", "BH", "T1", "T2" ili "T2F".

1.2. Donji dio

Podatci navedeni u točki 4. Poglavlja III ovog priloga obvezno se upisuju u ovaj dio polja.

2. Kolone

2.1. Redni broj

Redni broj mora se upisati ispred svake stavke navedene u popisu pošiljke.

2.2. Oznake, brojevi, broj i vrsta pakiranja, opis robe

Ako se popis pošiljke prilaže uz provoznu deklaraciju, zahtijevani podatci upisuju se u skladu s Prilogom 23. i Prilogom 24. ove odluke, osim ako u Prilogu 39. ove odluke nije navedeno drukčije.

Popis mora sadržavati podatke iz polja 31 (Pakiranje i opis robe), 44 (Dodatne informacije/Priloženi dokumenti/potvrde i odobrenja) i, prema potrebi, iz polja 33 (Šifra robe) i 38 (Neto masa (kg)) provodne deklaracije.

2.3. Država otpreme/izvoza

Upisuje se naziv države iz koje se roba šalje (otprema) ili izvozi.

2.4. Bruto masa (kg)

Upisuju se podatci iz polja 35 JCI (vidjeti Prilog 23. i Prilog 39. ove odluke).

POGLAVLJE III - KORIŠTENJE POPISA POŠILJKE

- Uz provoznu deklaraciju ne mogu se istovremeno priložiti i popis pošiljke i jedan ili više dopunskih obrazaca.
- Ako se koristi popis pošiljke, polje 15 (Država otpreme/izvoza), 32 (Naimenovanje broj), 33 (Šifra robe), 35 (Bruto masa (kg)) i, prema potrebi, polje 44 (Dodatne informacije/Priloženi dokumenti/potvrde i odobrenja) obrasca provodne deklaracije moraju se precrtati, a polje 31 (Pakiranje i opis robe) ne može se koristiti za upisivanje oznaka, brojeva, broja i vrste pakiranja ili opisa robe. Upućivanje na serijski broj i oznake različitih popisa pošiljke upisuje se u polje 31 (Pakiranje i opis robe) obrasca provodne deklaracije koja se koristi.
- Popis pošiljke obvezno se podnosi u istom broju primjeraka kao i provozna deklaracija na koju se odnosi.
- Pri registraciji provodne deklaracije, popis pošiljke mora dobiti isti registracijski (evidencijski) broj kao i primjerci provodne deklaracije na koju se odnosi. Taj se broj upisuje ili uporabom pečata koji ima naziv polaznog carinskog ureda ili ručno. Ako se upisuje ručno, mora biti ovjeren službenim pečatom polaznog carinskog ureda. Službenik polaznog carinskog ureda ne mora potpisati obrasce.
- Ako je uz jednu provoznu deklaraciju priloženo nekoliko popisa pošiljke, ti popisi moraju biti označeni serijskim brojem dodijeljenim od strane korisnika postupka provoza, a broj priloženih popisa pošiljke upisuje se u polje 4 (Popis pošiljke) odnosne provodne deklaracije.

Prilog 48.**Ogledni otisci pečata osiguravanja kontinuiteta poslovanja provoza (rezervnog postupka provoza)**

1. Pečat broj 1.

<p>REZERVNI POSTUPAK NOVOG KOMPJUTERSKOG SUSTAVA PROVOZA (NCTS)</p> <p>U SUSTAVU NEMA DOSTUPNIH PODATAKA</p> <p>POKRENUT DANA (Datum/sat)</p>

(dimenzije 26 x 59 mm, crvena boja)

2. Pečat broj 2.¹


<p>BUSINESS CONTINUITY PROCEDURE UNION TRANSIT/COMMON TRANSIT</p> <p><i>NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM</i></p> <p>INITIATED ON (Date/hour)</p>

(dimenzije 26 x 59 mm, crvena boja)

¹ Pečat broj 2. se upotrebljava nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Konvenciji o zajedničkom proвозnom postupku, 1987.

Prilog 49.

TC 10 - Obavještenje o provožu

TC 10 - OBAVJEŠTENJE O PROVOŽU		
Identifikacija prijevoznog sredstva		
PROVOZNA DEKLARACIJA		PREDVIĐENI PROVOZNI CARINSKI URED (I DRŽAVA)
Vrsta (TR, BH, T1, T2 ili T2F) i broj	Polazni carinski ured	
		ZA SLUŽBENU UPORABU Datum provoza: (potpis)
		 <p>Službeni pečat</p>

На основу члана 276. став (1) Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 58/15) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Управног одбора Управе за индиректно опорезивање, на 104. сједници, одржаној 5.3.2026. године, донио је

ОДЛУКУ О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О СПРОВОЂЕЊУ ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Члан 1.

У Одлуци о измјенама и допунама Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 и 6/23) у члану 245. тач. ц) и д) ријеч "штампа" замјењује се ријечју "издаје".

У тачки р) ријечи "резервни поступак провоза" замјењују се ријечима "поступак осигуравања континуитета пословања".

Иза тачке с) додаје се нова тачка т) која гласи:

"т) "лични податак" је сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет утврђен или се може утврдити."

Члан 2.

У члану 261. ставу (2) ријечи "Прилогу 38. и" бришу се.

Члан 3.

У члану 262. ставу (1) тачки б) ријечи "резервни поступак провоза" замјењују се ријечима "поступак осигуравања континуитета пословања".

У ставу (1) ријечи "Прилога 17." замјењују се ријечима "прилога 40. и 41. или из Прилога 46."

Члан 4.

У члану 263. број "139." замјењује се бројем "262."

Члан 5.

У члану 265. ставу (2) тачки а) ријечи: "38., 39., 40., 41., 42. и 43.", замјењују се ријечима "39., 40. и 41."

Члан 6.

Члан 276. мијења се и гласи:

"Члан 276.

(Провозни пратећи документ)

- (1) Полазна царинска канцеларија, на захтјев декларанта или лица које је предочило робу полазној царинској канцеларији, издаје провозни пратећи документ или према потреби "провозни/безбједносни пратећи документ" који представља провозни пратећи документ допуњен подацима безбједности и заштите, када је провозна декларација комбинована са улазном и/или излазном сажетом декларацијом.
- (2) Провозни пратећи документ из става (1) овог члана одговара обрасцу и подацима провозног пратећег документа из Прилога 40. ове одлуке.
- (3) Провозни пратећи документ допуњава се пописом наименовања који одговара обрасцу и укључује податке из Прилога 41. ове одлуке. Попис наименовања је саставни дио провозног пратећег документа."

Члан 7.

Члан 277. мијења се и гласи:

"Члан 277.

(Подношење MRN броја провозне декларације)

MRN број провозне декларације и остала документа која прате робу пуштену у поступак провоза подnose се на сваки захтјев царинске канцеларије."

Члан 8.

Иза члана 277. додаје се нови члан 277а. који гласи:

"Члан 277а.

(Средства достављања MRN броја провозне декларације царинским канцеларијама)

- (1) MRN број провозне декларације доставља се царинским канцеларијама коришћењем технике електронске обраде података.
- (2) Ако достављање MRN броја провозне декларације није могуће коришћењем технике електронске обраде података, MRN број провозне декларације може се доставити царинским канцеларијама свим средствима која нису технике електронске обраде података:
 - а) баркодом,
 - б) провозним/безбједносним пратећим документом,
 - ц) другим средствима која допушта царинска канцеларија која прима податак."

Члан 9.

У члану 278. став (1) мијења се и гласи:

"(1) Роба се предочава заједно са MRN бројем провозне декларације, у складу са чланом 277а. ове одлуке, у свим провозним царинским канцеларијама."

Члан 10.

У члану 279. став (1) ријечи "и провозни пратећи документ или провозни/безбједносни пратећи документ" бришу се.

У ставу (1) иза тачке ф) додају се нове тач. г) и х) које гласе:

- г) у случају из тач. ц) и ф), ако се роба превози у једној истој интермодалној превозној јединици, а промијењено је превозно средство без руковања самом робом и интермодална јединица има јединствени идентификациони број, та промјена превозног средства се не сматра инцидентом за потребу примјене овог става,
- х) за потребу примјене тачке г) овог става, интермодална превозна јединица је, на примјер, контејнер, измјенљива превозна јединица, полуприколица. Тачка г) овог става примјењује се и на утоварено возило које се и само превози активним превозним средством."

Члан 11.

У члану 280. став (1) тачка б) мијења се и гласи:

"б) MRN број провозне декларације у складу са чланом 277а. ове одлуке."

Став (4) мијења се и гласи:

"(4) Одредишна царинска канцеларија чува провозни пратећи документ у штампаном облику када је исти предочен, а царинска контрола обавља се на основу података из провозне декларације добијене од полазне царинске канцеларије."

Члан 12.

У члану 281. став (1) ријечи "и провозног пратећег документа или провозног/безбједносног пратећег документа" бришу се.

Члан 13.

У члану 282. ст. (1) и (2) ријечи "и провозног пратећег документа или провозног/безбједносног пратећег документа" бришу се.

Члан 14.

Члан 287. мијења се и гласи:

"Члан 287.

(Изузеће од примјене поступка провоза на одређена кретања робе)

"Коришћење електронске размјене података у националном поступку провоза који се одвија у царинском подручју Босне и Херцеговине не примјењује се на кретање робе фиксним превозним инсталацијама и на поједностављена поступка провоза у писаној форми из члана 288. тач. е), ф) и г) ове одлуке."

Члан 15.

Члан 308. мијења се и гласи:

"Члан 308.

(Потврда о свеобухватном осигурању или ослобађању од осигурања)

- (1) На основу одобрења и на захтјев корисника поступка провоза, гарантна царинска канцеларија кориснику поступка провоза издаје једну или више потврда о свеобухватном осигурању на обрасцу из Прилога 34. ове одлуке или једну или више потврда о ослобађању од полагања осигурања на обрасцу из Прилога 35. ове одлуке, како би се кориснику поступка провоза омогућило да достави доказ о свеобухватном осигурању или ослобађању од полагања осигурања у сврху примјене члана 262. став (1) тачка б) ове одлуке, примјењујући правила наведена у Прилогу 36. ове одлуке.
- (2) Потврде из става (1) овог члана издате након почетка примјене ове одлуке важе најдуже пет година. Гарантна царинска канцеларија може продужити тај рок за још један додатни период који не може бити дужи од пет година.
- (3) Ако је током периода важења потврде гарантна царинска канцеларија од стране корисника поступка провоза или полазне царинске канцеларије обавијештена да потврда из става (1) овог члана због бројних измјена више није довољно читљива и да би је полазна царинска канцеларија могла одбити, гарантна царинска канцеларија поништава ту потврду и према потреби издаје нову потврду.
- (4) Потврде из става (1) овог члана са роком важења од двије године, издате прије почетка примјене ове одлуке остају важеће. Гарантна царинска канцеларија може продужити њихов период важења за један додатни период који не прелази пет година."

Члан 16.

Члан 314. став (3) мијења се и гласи:

- (3) Овлашћени пошиљалац може штампати провозни/безбједносни пратећи документ из свог информационог система тек након пријема обавјештења о пуштању робе у поступак провоза од стране полазне царинске канцеларије."

Члан 17.

У члану 338. иза ријечи "члан" додаје се редни број "335." и интерпункцијски знак ",",

Члан 18.

У члану 465. став (3) додају се нове реченице које гласе:

"Након потврђивања физичког иступа робе на полеђини примјерка број 3, излазна царинска канцеларија задржава копију овјереног примјерка број 3, а податке о потврђивању физичког иступа робе уноси у електронску евиденцију коју успостави царински орган. Електронска евиденција о физичком иступу робе служи у наведену сврху једнако као овјерени оригинал примјерка број 3 извозне царинске декларације."

Члан 19.

Прилози 39., 40., 41., 44., 45., 47., 48. и 49. ове одлуке замјењују се новим прилозима 39., 40., 41., 44., 45., 47., 48. и 49., који чине саставни дио ове одлуке.

Прилози 38., 42. и 43. бришу се.

Члан 20.

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, нови прилози из члана 19. и одредбе у вези нових прилога из чл. 2., 3., 5. и 6. ове одлуке, примјењују се од дана успостављања нове верзије електронског система провоза, о чему ће Управа за индиректно опорезивање донијети посебну одлуку коју ће објавити у "Службеном гласнику БиХ" и службеној интернет страници.
- (3) До дана успостављања нове верзије електронског система провоза из става (2) овог члана, остају у примјени прилози 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 47., 48. и 49. Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 и 6/23).

СМ број 67/26
5. марта 2026. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

Прилог 39.**Заједнички захтјеви у погледу података за провозну декларацију****ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**
Одјељак А. Напомене

1. Елементи података, формати, шифре и, ако је то примјенљиво структура елемената података дефинисана у овом прилогу, примјењују се на провозну декларацију сачињену коришћењем система електронске размјене података, као и на провозну декларацију у писаној (папирној) форми. На провозну декларацију примјењује се Прилог 39., као и Прилог 23. и Прилог 24. ове одлуке, осим ако је у овом прилогу наведено другачије.
2. Елементи податка (D.E.) који се могу користити за сваки провозни поступак, те формати елемената података, наведени су у "Табели са захтјевима у погледу података" у Глави II, Одјељак А овог прилога. Посебне одредбе које се односе на сваки елемент података како је описано у Глави III овог прилога примјењују се не доводећи у питање статус елемента података како је дефинисано у "Табели са захтјевима у погледу података".
3. Постоје три врсте провозних декларација: стандардна провозна декларација, провозна декларација са мањим бројем података захтјеваних за стављање робе у поступак провоза (непотпуна провозна декларација) и електронски превозни документ као провозна декларација.

4. Ако се захтјеви у погледу података у вези провозне декларације подносе прије предочења робе, одговарајући назив "претходно поднесене провозне декларације" је "Обавјештење о предочењу робе".
5. Символи "А", "В" или "С", наведени у Табели у Одјелку Д, Глави I овог прилога, немају утицаја на чињеницу да се одређени подаци наводе само ако то оправдавају околности. Могу бити допуњени условима или појашњењима датим у прилогу напомена за тражене податке.
6. Кардиналитет на нивоу заглавља декларације (D) из Табеле из Главе I Одјелак А. овог прилога означава колико пута се елемент податка може користити на нивоу заглавља провозне декларације или обавјештења о предочењу робе.
7. Кардиналитет на нивоу Главне пошиљке (MC) из Табеле из Главе I Одјелак А. овог прилога означава колико пута се елемент податка може користити на нивоу Главне пошиљке у провозној декларацији или обавјештењу о предочењу робе.
8. Кардиналитет на нивоу Кућне пошиљке (HC) из Табеле из Главе I Одјелак А. овог прилога означава колико пута се елемент податка може користити на нивоу Кућне пошиљке у провозној декларацији или обавјештењу о предочењу робе.
9. Кардиналитет на нивоу наименовања робе Кућне пошиљке (HI) из Табеле из Главе I Одјелак А. овог прилога означава колико пута се елемент податка може користити на нивоу наименовања робе Кућне пошиљке у провозној декларацији или обавјештењу о предочењу робе.
10. Ако су подаци у провозној декларацији из овог прилога наведени у облику шифре, примјењује се попис шифри из Главе III овог прилога, те попис шифри из Прилога 24. ове одлуке ако нису у супротности са шифрама из овог прилога.
11. Појам "Врста/Дужина" у објашњењу атрибута указује на захтјеве у погледу врсте и дужине податка. Шифре за врсте података су сљедеће:

a	алфабетске (словне)
n	нумеричке (бројчане)
an	алфанумеричке (словнобројчане)

Број иза шифре врсте податка означава дозвољену дужину података. Примјењује се сљедеће:

Необавезне двије тачке испред показатеља дужине значе да дужина податка није утврђена, већ они могу имати највише онолико знакова колико је утврђено у показатељу дужине. Зarez у дужини података значи да атрибут може имати децималне бројеве, при чему број испред зареза означава укупну дужину атрибута, а број иза зареза означава највећи дозвољени број цифара послје децималног зареза.

Примјери дужине поља и формата:

a1	1 алфабетски знак, утврђена дужина
n2	2 нумеричка знака, утврђена дужина
an3	3 алфанумеричка знака, утврђена дужина
a..4	до 4 алфабетска знака
n..5	до 5 нумеричких знакова
an..6	до 6 алфанумеричких знакова
n..7,2	до 7 нумеричких знакова (карактера) укључујући највише два децимална мјеста. Дозвољено је помјерање децималног знака.

12. Максимални кардиналитети на нивоу декларације

D (заглавље декларације)	1x
MC (главна пошиљка)	1x (по декларацији)
HC (кућна пошиљка)	999 x (по MC)
HI (наименовање робе кућне пошиљке)	9.999 x (по HC)

13. Употребљавају се сљедећа упућивања на пописе шифра дефинисаних међународним стандардима, домаћим прописима или прописима Европске Уније

1	Шифра паковања	Препорука UNECE-а бр. 21	Шифра врсте паковања како је дефинисано у најновијој верзији Прилога IV Препоруке UNECE-а бр. 21
2	Шифра валуте	ISO 4217	Грословна абецедна шифра дефинисана међународном нормом ISO 4217
3	Шифра државе	ISO 3166-alpha-2 шифра државе	У контексту провозног поступка употребљава се шифра државе заснована на ISO 3166-alpha-2 шифри државе, а за Сјеверну Ирску шифра државе је "XI"
4	UN/LOCODE	Препорука UNECE-а бр. 16	UN/LOCODE како је дефинисано у Препоруци UNECE-а бр. 16
5	UN број	Споразум ADR	UN број како је наведен у табели А (попис опасних материја) у дијелу 3. Прилога А Европског споразума о међународном друмском превозу опасних материја (ADR)
6	Шифра провозних средстава	Препорука UNECE-а бр. 28	Шифра врсте провозних средстава како је дефинисано у Препоруци UNECE-а бр. 28
7	Шифра CUS	ECICS (Европски царински попис хемијских супстанци)	Број царинске уније и статистике (CUS) додијелен у оквиру Европског царинског пописа хемијских супстанци (ECICS), углавном за хемијске супстанце и препарате
8	Референтни број/UCR	ISO 15459	Може бити у облику шифре Свјетске царинске организације ISO15459 или други одговарајући облик. Овај број омогућава приступ тим наведеним комерцијалним подацима који су предмет интереса царинског органа

Шифре на које се позива у овој глави налазе се у бази података царинског органа.

Одјелак Б. Називи колона

Колона	Декларација/Обавјештење	Законски основ
Број елемента податка (D.E. бр.)	Број додијелен предметном елементу податка	
Стари број поља у ЛЦИ	Стари број поља у ЛЦИ у који се уписивао податак	
Назив елемента податка /групе	Назив елемента податка/назив групе	
Назив под-елемента/под-групе	Назив предметног под-елемента/под-групе	
Назив под-елемента податка	Назив предметног под-елемента податка	
D1	Стандардна провозна декларација	Члан 4. тачка ац), члан 74. став (1), 90., члан 105. и члан 112. Закона
D2	Провозна декларација са мањим бројем података захтијеваних за стављање робе у поступак провоза (непотпуна провозна декларација)	Члан 4. тачка ац), члан 74. став (1), члан 89. и члан 90. Закона, члан 288. тачка и) и члан 288а. ове одлуке
D3	Електронски провозни документ као провозна декларација (ваздушни превоз)	Члан 4. тачка ац), Члан 74. став (1), Члан 89. и Члан 90. Закона,

12 01 079 000			робе***		C	C				1x	1x	1x	an.35	HE
			Допуна информација		MC	MC								
					HC	HC								
					HI	HI								
12 02 000 000	44	Додатне информације			C	C	C			99x		99x		HE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 02 008 000			Шифра		A	A	A			1x		1x	an5	ДА
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 02 009 000			Текст		A	A	A			1x		1x	an.512	HE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 000 000	44	Приложени документ			A	A	A			99x		99x		HE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 001 000			Референтни број		A	A	A			1x		1x	an.70	HE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 002 000			Врста		A	A	A			1x		1x	an4	ДА
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 013 000			Број наменовања робе у документу		C	C	C			1x		1x	n.5	HE
					MC	MC	MC							
					HI	HI	HI							
12 03 079 000			Допуна информација		C					1x		1x	an.35	HE
					[18]									
					MC									
					HI									
	Ново		Укупна фактурна вриједност робе	Валута	A	A				1x			n.16,2	HE
					MC	MC								
	Ново				A	A				1x			a3	HE
					MC	MC								
12 04 000 000	44	Додатни референтни подаци			A	A	A			99x	99x	99x		HE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 04 001 000			Референтни број		C	C	C			1x	1x	1x	an.70	HE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 04 002 000			Врста		A	A	A			1x	1x	1x	an4	ДА
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 05 000 000	44	Превозни (транспортни) документ			A	A	A			99x	99x			HE
					[3]	[3]	[3]							
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
12 05 001 000			Референтни број		A	A	A			1x	1x		an.70	HE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
12 05 002 000			Врста		A	A	A			1x	1x		an4	ДА
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
12 06 000 000	44		Број TIR карнета		A			A		1x			an.12	HE
					[9]			[9]						
					D			D						
12 08 000 000		Референтни број/UCR			C	C	C			1x	1x	1x	an.35	HE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
12 09 000 000		LRN			A	A	A	A		1x			an.22	HE
					D	D	D	D						
12 12 000 000	44	Одобрење			A	A	A			9x				HE
					[10]	[10]	[10]							
					D	D	D							
12 12 001 000			Референтни број		A	A	A			1x			an.35	HE
					D	D	D							
12 12 002 000			Врста		A	A	A			1x			an.4	ДА
					D	D	D							
Група 13 – Странке														
13 02 000 000	2	Пошљалац			C					1x	1x			HE
					[17]									
					MC									
					HC									
13 02 016 000			Назив		A					1x	1x		an.70	HE
					[1]									
					MC									
					HC									
13 02 017 000	2		Идентификациони број		A					1x	1x		an.17	ДА
					MC									
					HC									
13 02 018 000			Адреса		A					1x	1x			HE
					[1]									
					MC									
					HC									
13 02 018 019				Улица и број	A					1x	1x		an.70	HE
					MC									
					HC									
13 02 018 020				Држава	A					1x	1x		a2	HE
					MC									
					HC									
13 02 018 021				Пошта	A					1x	1x		an.17	HE

				МС НС															
13 02 018 022				Град	А МС НС						1x	1x					an.35		HE
13 02 074 000			Лице за контакт		С МС НС						9x	9x							HE
13 02 074 016				Име	А МС НС						1x	1x					an.70		HE
13 02 074 075				Телефо нски број	А МС НС						1x	1x					an.35		HE
13 02 074 076				Е- адреса	С МС НС						1x	1x					an.256		HE
13 03 000 000	8	Прималац			А МС НС	А МС НС	А МС НС				1x	1x							HE
13 03 016 000			Назив		А П1 МС НС	А П1 МС НС	А П1 МС НС				1x	1x					an.70		HE
13 03 017 000	8		Идентификациони број		А [3] МС НС	А [3] МС НС	А [3] МС НС				1x	1x					an.17		ДА
13 03 018 000			Адреса		А П1 МС НС	А П1 МС НС	А П1 МС НС				1x	1x							HE
13 03 018 019			Улица и број		А МС НС	А МС НС	А МС НС				1x	1x					an.70		HE
13 03 018 020				Држава	А МС НС	А МС НС	А МС НС				1x	1x					a2		HE
13 03 018 021				Пошта нски број	А МС НС	А МС НС	А МС НС				1x	1x					an.17		HE
13 03 018 022				Град	А МС НС	А МС НС	А МС НС				1x	1x					an.35		HE
13 06 000 000	14	Заступник			А D D	А D D	А D D	А D D			1x								HE
13 06 017 000	4		Идентификациони број		А D D	А D D	А D D	А D D			1x						an.17		HE
13 06 030 000	14		Статус		А D D	А D D	А D D	А D D			1x						n1		ДА
13 06 074 000			Лице за контакт		С D D	С D D	С D D	С D D			9x								HE
13 06 074 016				Име	А D D	А D D	А D D	А D D			1x						an.70		HE
13 06 074 075				Телефо нски број	А D D	А D D	А D D	А D D			1x						an.35		HE
13 06 074 076				Е- адреса	С D D	С D D	С D D	С D D			1x						an.256		HE
13 07 000 000	50	Корисник поступка провоза			А D D	А D D	А D D	А D D			1x								HE
13 07 016 000			Назив		А П1 [2] D	А П1 [2] D	А П1 [2] D				1x						an.70		HE
13 07 017 000	50		Идентификациони број		А D D	А D D	А D D	А D D			1x						an.17		HE
13 07 078 000	44		Идентификациони број корисника TIR карнета		А [2] D			А [2] D			1x						an.17		HE
13 07 018 000			Адреса		А П1 [2] D	А П1 [2] D	А П1 [2] D				1x								HE
13 07 018 019			Улица и број		А D D	А D D	А D D				1x						an.70		HE
13 07 018 020				Држава	А D D	А D D	А D D				1x						a2		HE
13 07 018 021				Пошта нски број	А D D	А D D	А D D				1x						an.17		HE
13 07 018 022				Град	А D D	А D D	А D D				1x						an.35		HE
13 07 074 000			Лице за контакт		С D D	С D D	С D D				1x								HE
13 07 074 016				Име	А D D	А D D	А D D				1x						an.70		HE
13 07 074 075				Телефо нски број	А D D	А D D	А D D				1x						an.35		HE
13 07 074 076				Е- адреса	С D D	С D D	С D D				1x						an.256		HE
13 12 000 000	Ново	Превозник			С [17] МС	С [17] МС	С [17] МС				1x								HE
13 12 017 000	Ново		Идентификациони број		А МС	А МС	А МС				1x						an.17		HE

13 12 074 000	Ново		Лице за контакт		C	C	C			9x				HE
					MC	MC	MC							
13 12 074 016	Ново			Име	A	A	A			1x			an.70	HE
					MC	MC	MC							
13 12 074 075	Ново			Телефо нски број	A	A	A			1x			an.35	HE
					MC	MC	MC							
13 12 074 076	Ново			Е- адреса	C	C	C			1x			an.256	HE
					MC	MC	MC							
13 14 000 000	44	Додатни учесник у ланцу снабдијевања			C	C	C			99x	99x	99x		HE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
13 14 017 000			Идентификациони број		A	A	A			1x	1x	1x	an.17	HE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
13 14 031 000			Улога		A	A	A			1x	1x	1x	a.3	ДА
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
Група 15 - Датуми/Вријеме/Периоди														
15 11 000 000	Ново	Рок предаје робе			A	A	A			1x			an.19	HE
					[16]	[16]	[16]							
					D	D	D							
Група 16 - Мјеста/Државе/Регije														
16 03 000 000	17a	Шифра државе одредишта			A	A	A			1x	1x	1x	a2	HE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
16 06 000 000	15	Шифра државе отпреме			A	C				1x	1x	1x	a2	HE
					MC	MC								
					HC	HC								
					HI	HI								
16 12 000 000		Држава усмјеравања поштылке			A	A				99x				HE
					MC	MC								
16 12 020 000			Шифра Државе		A	A				1x			a2	HE
					MC	MC								
16 13 000 000	27	Мјесто утовара			A	A	A	A		1x				HE
					[11]	[11]	[11]	[11]						
					MC	MC	MC	MC						
16 13 020 000			Шифра државе		A	A	A	A		1x			a2	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 13 036 000			UN/LOCODE		A	A	A	A		1x			an.17	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 13 037 000			Локација		A	A	A	A		1x			an.35	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 000 000	30	Локација робе			A	A	A	A		1x			an.35	HE
					[11]	[11]	[11]	[11]						
					MC	MC	MC	MC						
16 15 036 000			UN/LOCODE		A	A	A	A		1x			an.17	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 045 000			Врста локације		A	A	A	A		1x			a1	ДА
					MC	MC	MC	MC						
16 15 046 000			Квалификатор идентификације		A	A	A	A		1x			a1	ДА
					MC	MC	MC	MC						
16 15 047 000			Царинска канцеларија		A	A	A	A		1x				HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 047 001				Рефере нтни број (Шифр а)	A	A	A	A		1x			an8	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 048 000			Глобални навигациони сателитски систем (GNSS)		A	A	A	A		1x				HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 048 049				Геогра фска ширин а	A	A	A	A		1x			an.17	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 048 050				Геогра фска дужина	A	A	A	A		1x			an.17	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 051 000			Привредни субјект		A	A	A	A		1x				HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 051 017				Иденти фикаци они број	A	A	A	A		1x			an.17	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 052 000			Број одобрења локације		A	A	A	A		1x			an.35	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 053 000			Допунски идентификатор		A	A	A	A		1x			an.4 ⁰⁰⁰ an.8 ^{***}	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 000			Адреса		A	A	A	A		1x				HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 019				Улица и број	A	A	A	A		1x			an.70	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 020				Држава	A	A	A	A		1x			a2	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 021				Пошта нски број	A	A	A	A		1x			an.17	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 022				Град	A	A	A	A		1x			an.35	HE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 000			Поштанска адреса		A	A	A	A		1x				HE

16 15 081 020				Држава	MC A	MC A	MC A	MC A		1x			a2	HE
16 15 081 021				Поштански број	MC A	MC A	MC A	MC A		1x			an.17	HE
16 15 081 025				Кућни број	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.35	HE
16 15 074 000			Лице за контакт		C MC	C MC	C MC	C MC		9x				HE
16 15 074 016				Име	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.70	HE
16 15 074 075				Телефонски број	A MC	A MC	A MC	A MC		1x			an.35	HE
16 15 074 076				Е-адреса	C MC	C MC	C MC	C MC		1x			an.256	HE
16 17 000 000		Прописани план пута ***			A D	A D	A D	A D		1x			n1	ДА
Група 17 - Царинске канцеларије														
17 03 000 000		Полазна царинска канцеларија			A D	A D	A D	A D		1x				HE
17 03 001 000			Шифра		A D	A D	A D	A D		1x			an8	HE
17 04 000 000	51	Провозна царинска канцеларија			A D	A D	A D	A D		9x				HE
17 04 001 000			Шифра		A D	A D	A D	A D		1x			an8	HE
17 05 000 000	53	Одредница царинска канцеларија			A D	A D	A D	A D		1x				HE
17 05 001 000			Шифра		A D	A D	A D	A D		1x			an8	HE
17 06 000 000		Изазна царинска канцеларија за провоз			A D	A D	A D	A D		9x				HE
17 06 001 000			Шифра		A D	A D	A D	A D		1x			an8	HE
Група 18 - Идентификација робе														
18 01 000 000	38	Нето маса (kg)			A HI	A HI	A HI	A HI				1x	n.16,6	HE
18 02 000 000	Ново	Допунске мјерне јединице ^{***} Допунска мјерна јединица ^{***}			C HI	C HI	C HI	C HI				1x	n.16,6	HE
18 04 000 000	35	Бруто маса (kg)			A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI		1x	1x	1x	n.16,6	HE
18 05 000 000	31	Опис робе			A HI	A HI	A HI	A HI				1x	an.512	HE
18 06 000 000		Паковање			A HI	A HI	A HI	A HI				99x		HE
18 06 003 000	31		Врста паковања		A HI	A HI	A HI	A HI				1x	an2	ДА
18 06 004 000	31		Број паковања		A HI	A HI	A HI	A HI				1x	n.8	HE
18 06 054 000	31		Превозне ознаке		A [3] HI	A [3] HI	A [3] HI	A [3] HI				1x	an.512	HE
18 07 000 000	Ново	Опасна роба			C HI	C HI	C HI	C HI				99x		HE
18 07 055 000	Ново		УН број за опасну робу		A HI	A HI	A HI	A HI				1x	an.4	HE
18 08 000 000	31	Шифра CUS			C HI	C HI	C HI	C HI				1x	an.512	HE
18 09 000 000		Шифра робе			A HI	A HI	A HI	A HI				1x		HE
18 09 056 000			Тарифни подброј Хармонизованог система		A HI	A HI	A HI	A HI				1x	an6	HE
18 09 057 000	33		Шифра Комбиноване номенклатуре		C HI	C HI	C HI	C HI				1x	an2	HE
Група 19 - Подаци о превозу (врсте, средства и опрема)														
19 01 000 000	19	Индикатор за контејнер			A [11] MC	A [11] MC	A [11] MC	A [11] MC		1x			n1	ДА
19 02 000 000	Ново	Референтни број превоза			C MC	C MC	C MC	C MC		9x	9x		an.17	HE
19 03 000 000	25	Врста превоза на граници			A [5] MC	A [5] MC	A [5] MC	A [5] MC		1x			n1	ДА
19 04 000 000	26	Врста превоза у унутрашњости			C MC	C MC	C MC	C MC		1x			n1	ДА
19 05 000 000	18(1)	Превозно средство у поласку			A [6] [7] [8] [11] MC HC	A [6] [7] [8] [11] MC HC	A [6] [7] [8] [11] MC HC	A [6] [7] [8] [11] MC HC		999x	999x			HE
19 05 017 000			Идентификациони број		A MC HC	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x		an.35	HE
19 05 061 000			Врста идентификације		A MC HC	A MC HC	A MC HC	A MC HC		1x	1x		n2	ДА

				MC	MC	MC	MC						
				HC	HC	HC	HC						
19 05 062 000	18(2)		Државна припадност	A	A	A	A		1x	1x		a2	HE
				MC	MC	MC	MC						
				HC	HC	HC	HC						
19 07 000 000		Превозна опрема		A	A	A	A		9,999x				HE
				[11]	[11]								
				MC	MC	MC	MC						
19 07 044 000			Референтна ознака робе	A	A	A	A		9,999x			n..5	HE
				MC	MC		MC						
19 07 063 000	31		Идентификациони број контејнера	A	A	A	A		1x			an..17	HE
				MC	MC	MC	MC						
19 08 000 000		Активно превозно средство које прелази границу		A	A		A		9x				HE
				[6]	[6]		[6]						
				[7]	[7]		[7]						
				[8]	[8]		[8]						
				[11]	[11]		[11]						
				[14]	[14]		[14]						
				[15]	[15]								
				MC	MC		MC						
19 08 017 000	21(1)		Идентификациони број	A	A		A		1x			an..35	HE
				MC	MC		MC						
19 08 061 000			Врста идентификације	A	A		A		1x			n2	ДА
				MC	MC		MC						
19 08 062 000	21(2)		Државна припадност	A	A		A		1x			a2	HE
				MC	MC		MC						
19 08 084 000	Ново		Царинска канцеларија на граници	A	A		A		1x			an8	HE
				MC	MC		MC						
19 10 000 000	D	Пломба		A	A	A	A		99x				HE
				[11][16]	[11][16]	[13]	[16]						
				MC	MC	MC	MC						
19 10 068 000			Број пломби	A	A	A	A		1x ^{oo}			n..4	HE
				MC	MC	MC	MC						
19 10 015 000			Идентификациона ознака пломбе	A	A	A	A		1x			an..20	HE
				MC	MC	MC	MC						
Група 99 - Остали елементи података (статистички подаци, осигурања, тарифни подаци)													
99 02 000 000	52	Врста осигурања		A	A				9x			an1	ДА
				D	D								
99 03 000 000	52	Подаци о осигурању		A	A				99x				HE
				D	D								
99 03 069 000			Референтни број осигурања (GRN)	A	A				1x			an..24	HE
				D	D								
99 03 070 000			Пристапна шифра	A	A				1x			an..4	HE
				D	D								
99 03 012 000			Валута	A	A				1x			a3	HE
				D	D								
99 03 071 000			Износ који треба покрити	A	A				1x			n..16,2	HE
				D	D								
99 04 000 000			Специфична референтна ознака осигурања	A	A				1x			an..35	HE
				D	D								

Одјељак Б. Напомене

Број напомене	Опис напомене
[1]	Ако је наведен И.Б. лица из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза, ЕОРИ број (идентификациони и регистарски број привредног субјекта потребан за царинско пословање на територији Европске уније) или И.Д. број који признаје земља отпреме, не наводи се назив и адреса, осим ако се користи провозна декларација у писаном (папирном) облику.
[2]	Идентификациони број корисника поступка провоза је обавезан. Ако је достављен И.Б. привредног субјекта у Босни и Херцеговини из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза, ЕОРИ број или И.Д. број који признаје земља отпреме, не наводи се назив и адреса, осим ако се користи декларација у писаном облику. Идентификациони број корисника TIR карнета обавезан је у случају ако је врста декларације TIR, у противном, исти се не користи.
[3]	Овај податак наводи се само ако је доступан.
[4]	Овај елемент податка није обавезан у случају ако је врста декларације TIR.
[5]	Овај елемент податка користи се за пошиљке у превозу жељезницом, а за друге врсте провоза је необавезан.
[6]	Не користи се у случају поштанске пошиљке или провоза (преноса) фиксним превозним инсталацијама.
[7]	Ако се роба превози мултимодалним превозним јединицама, као што су контејнери, промјенљиви сандуци и полуприколице, царински орган може одобрити кориснику поступка провоза да не наводи овај податак ако се због логистичких разлога на мјесту отпреме не може навести идентитет и националност превозног средства у тренутку пуштања робе у провоз, под условом да мултимодалне превозне јединице имају јединствене бројеве и да су ти бројеви наведени у елементу податка 19 07 063 000 Идентификациони број контејнера.
[8]	У сљедећим случајевима декларант се ослобађа од обавезе уноса

[9]	Овај елемент податка користи се само у контексту TIR карнета.
[10]	Овај елемент податка наводи се када одобрење постоји у складу са одговарајућим одредбама ове одлуке.
[11]	Ова податак није обавезан у случају подношења провозне декларације прије предочења робе у складу са чланом 133. ове одлуке.
[13]	Овај податак наводи се само када је царински орган одлучио да пломбира робу.
[14]	Не користи се у случају када није пријављена провозна царинска канцеларија (17 04 000 000).
[15]	Овај податак наводи се ако је исти као превозно средство у одласку (19 05 000 000).
[16]	Ови подаци се наводе само ако је пошиљалац овлашћени пошиљалац.
[17]	Овај податак је обавезан само ако се разликује од декларанта (корисник поступка провоза/заступник).
[18]	Податак о укупној фактурној вриједности робе је обавезан.

ГЛАВА III – НАПОМЕНЕ, ОБЈАШЊЕЊА И ШИФРЕ У ВЕЗИ ЗАЈЕДНИЧКИХ ЗАХТЈЕВА ПОДАТАКА ПРОВОЗНЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Група 11 - Информације о поруци (укључујући шифре поступка)

11 01 000 000 Врста провозне декларације (укључујући шифре поступка)¹

Уписује се одговарајућа шифра, која се примјењује у вези са провозом:

Шифра	Опис	Сет података у Табели за захтјевима у погледу података у Глави II, Одјелјак А овог прилога
TR	Роба која нема царински статус домаће робе (страна роба) која се ставља у БиХ поступак провоза (национални поступак провоза) ²	D1, D2, D3
BH	Роба која има царински статус домаће робе која се ставља у унутрашњи поступак провоза	D1, D2, D3
C	Роба Уније која није стављена у заједнички провозни поступак ³ у складу са чланом 55. став 1. тачка (x) Додатка I Конвенције	D3
T	Мјешовита пошиљка која обухвата робу која има царински статус робе Уније (T2) и робу која нема царински статус робе Уније (T1), у складу са чланом 28. Додатка I Конвенције	D1, D2, D3
T1	Роба која нема царински статус робе Уније која се ставља у заједнички провозни поступак и страна роба (извозно оцарињена роба) која се ставља у заједнички провозни поступак у Босни и Херцеговини	D1, D2, D3
T2	Роба са царинским статусом робе Уније која се ставља у заједнички провозни поступак	D1, D2, D3
T2F	Кретање робе у поступку провоза у складу са чланом 2. став 3. тачка (б) Конвенције	D1, D2, D3
TD	Роба која је већ стављена у провозни поступак у складу са чланом 55. став 1. тачка (x) Додатка I Конвенције	D3
TIR	Роба стављена у TIR (Transport International Routiers) поступак ⁴	D1, D2
X	Роба Уније намијењена извозу за коју је извоз завршен и излазак потврђен и која није стављена у провозни поступак у складу са чланом 55. став 1. тачка (x) Додатка I Конвенције	D3

11 02 000 000 Додатна врста декларације

Уписује се одговарајућа шифра:

"А" - за стандардну провозну декларацију у складу са чланом 261. ове одлуке и чланом 25. Додатка I Конвенције о заједничком провозном поступку.

"D" - за подношење провозне декларације у складу са чланом 133. ове одлуке и чланом 29.а Додатка I Конвенције о заједничком провозном поступку.

11 03 000 000 Број наименовања робе

Уписује се број наименовања у кућној пошиљци декларације. Наименовања се нумеришу узастопно, почевши

¹ Шифре C, T, T1, T2, T2F, TD i X, како је наведено у табели, примјењују се након приступања Босне и Херцеговине Конвенцији о заједничком провозном поступку, 1987.

² БиХ поступак провоза (национални поступак провоза) је провозно кретање само у царинском подручју БиХ.

³ Заједнички провозни поступак примјењује се након приступања Босне и Херцеговине Конвенцији о заједничком провозном поступку, 1987., и примјењује се на провозно кретање у царинском подручју земаља потписница ове Конвенције.

⁴ Шифра TIR примјењује се од дана почетка примјене eTIR система.

од броја 1 за прво наименовање и повећавајући за 1 број за свако сљедеће наименовање у кућној пошиљци.

11 07 000 000 Безбједност⁵

Уписује се одговарајућа шифра ако је провозна декларација комбинована са улазном и/или излазном сажетом декларацијом:

0	Ne	Декларација није комбинована са излазном сажетом или улазном сажетом декларацијом
1	ENS	Декларација је комбинована са улазном сажетом декларацијом
2	EXS	Декларација је комбинована са излазном сажетом декларацијом
3	ENS и EXS	Декларација је комбинована са излазном сажетом декларацијом и улазном сажетом декларацијом

11 08 000 000 Индикатор умањеног броја података

Уписује се одговарајућа шифра ако провозна декларација садржи мањи број података:

0	Не (Роба није пријављена користећи мањи број података)
1	Да (Роба је пријављена користећи мањи број података)

11 11 000 000 Број наименовања робе у декларацији

Тај број мора бити јединствен у цијелој декларацији. Наименовања се нумеришу узастопно, почевши од броја 1 за прво наименовање и повећавајући за 1 број за свако сљедеће наименовање у цијелој декларацији.

Група 12 - Упућивање на поруке, документе, сертификате, одобрења

12 01 000 000 Претходни документ

Уписује се податак у вези раздужења робе пријављене у предметној декларацији у вези са завршетком привременог смјештаја или претходног царинског поступка.

Ови детаљи укључују податак о количини која се раздужује и одговарајућу јединицу мјере.

12 01 001 000 Референтни број

Уписује се референтни податак за привремени смјештај, претходни царински поступак или одговарајући царински документ.

У случају да последице извоза слиједи провоз, уписује се MRN извозне декларације.

Уписује се идентификациони број или други препознатљив референтни податак за предметни документ.

Ако MRN упућује на претходни документ, референтни број има сљедећу структуру:

Поље	Садржај	Формат	Примјери
1	Последње двије цифре године формалног прихватања декларације (GG)	n2	21
2	Шифра царинске канцеларије (која укључује и ISO алфа 2 шифру (словна) за државу Босну и Херцеговину)	an8	BA094013
3	Јединствена идентификација по години и царинској канцеларији (регистарски број прихватања провозне декларације, којем претходе нуле ако није шесточифрен)	an6	000001
4	Идентификациона шифра поступка	a1	J
5	Контролни број	an1	3

Поље 1 и 2 попуњава се како је напријед објашњено у табели.

У поље 3 уписује се идентификациона ознака за предметну поруку. Свака провозна декларација која се

⁵ Шифре 1, 2 и 3 користе се након приступања Босне и Херцеговине Конвенцији о заједничком провозном поступку, 1987.

обради током једне године мора имати јединствен број повезан са предметним поступком.

У поље 4 уписује се идентификациона шифра (*идентификатор*) поступка како је прописано у табели у наставку.

У поље 5 уписује се вриједност која је контролни број за цијели MRN. Овим пољем омогућено је откривање грешака приликом преузимања цијелог MRN.

Шифре које се користе у пољу 4 Идентификациона шифра поступка ¹:

Шифра	Поступак
J	Само провозна декларација
K	Провозна декларација и излазна сажета декларација
L	Провозна декларација и улазна сажета декларација
M	Провозна декларација и излазна сажета декларација и улазна сажета декларација

12 01 002 000 Врста

Уписује се одговарајућа шифра за означавање врсте претходног документа.

Примјењују се следеће шифре:

N235	Списак контејнера
N270	Утоварна листа (доставница/попис пошиљке)
N271	Пакинг листа (отпремница/попис пакета)
N325	Предрачун (проформа фактура)
N337	Декларација за привремени смјештај
N355	Улазна сажета декларација
N380	Комерцијална фактура
N703	Интерни/Кућни товарни лист
N704	Главна бродска теретница (коносман)
N705	Бродска теретница
N714	Интерна/Кућна теретница
N720	Товарни лист CIM (жељезница)
N722	Товарни лист SMGS (жељезница)
N730	Све врсте товарних листова за друмски превоз
N740	Ваздухопловни товарни лист
N741	Главни ваздухопловни товарни лист
N750	Поштанска отпремница (поштански пакети)
N760	Превозни документ за мултиmodalни/комбиновани превоз
N785	Робни манифест
N787	Бордеро (спецификација товарног листа)
N820	Провозна декларација-мјешовита пошиљка "Т"
N821	Провозна декларација-спољни провоз "Т1"
N822	Провозна декларација-унутрашњи провоз "Т2"
N825	T2L документ
N830	Декларација робе за извоз
N952	PIR карнет
N955	ATA карнет
NCLE	Референца/датум уписа у евиденцију декларанта (књиговодствени упис)
NMN	
S	Робни манифест - поједностављени поступак
NMR	
N	Изјава/обавјештење о MRN-у
SDE	– Одобрење за употребу поједностављене декларације из члана 88. Закона
C512	
C605	Информативни образац INF3
C612	Провозна декларација за унуташњи провоз Заједнице-T2
C620	Доказ о царинском статусу робе Уније T2LF
C651	AAD - Административни акцизни пратећи документ (EMCS)
FAD	- Резервни пратећи е-AD (EMCS) – обезбјеђење континуитета пословања
C658	
ZZZ	Остало

12 01 003 000 Врста паковања

Уписује се одговарајућа шифра за означавање врсте паковања која је одговарајућа за раздужење паковања.

Шифра	Опис
43	Полипропиленска врећа
44	Пластичне вреће са затварачем
1A	Бубањ, челични
1B	Бубањ, алуминијумски
1D	Бубањ, шперплоча
1F	Контејнер, флексибилан
1G	Бубањ, влакнасти
1W	Бубањ, дрвени
2C	Бачва, дрвена
3A	Канистер, челик
3H	Канистер, пластика
4A	Кутија, челик
4B	Кутија, алуминијум
4C	Кутија, природно дрво
4D	Кутија, шперплоча
4F	Кутија, реконституисано дрво
4G	Кутија, влакнаста плоча
4H	Кутија, пластика
5H	Пластична плетена торба
5L	Торба, тканина
5M	Врећа, папирна
6H	Композитна амбалажа, пластична посуда
6P	Композитна амбалажа, стаклена посуда
7A	Сандук за ауто
7B	Сандук, дрвени
8A	Палета, дрвена
8B	Сандук, дрвени
8C	Пакет, дрвени
AA	Средишњи контејнер за расути терет, крута пластика
AB	Спремник, влакно
AC	Спремник, папирни
AD	Спремник, дрвени
AE	Спреј
AF	Палета, модулarna, обручи 80cm * 60cm
AG	Палета, умотана
AH	Палета, 100cm * 110cm
AI	Пластична посуда с поклопцем на прегиб
AJ	Фишек
AL	Лопта
AM	Ампула, незаштићена
AP	Ампула, заштићена
AT	Распршивач
AV	Капсула
B4	Појас
BA	Буре
BB	Калем конца
BC	Сандук/кутија за флаше
BD	Даска
BE	Сноп
BF	Балон, незаштићен
BG	Кеса
BH	Везица
BI	Канта
BJ	Кофа
BK	Корпа
BL	Бала, компресована
BM	Умиваоник
BN	Бала, некомпресована
BO	Флаша, незаштићена, цилиндрична
BP	Балон, заштићен
BQ	Флаша, заштићена цилиндрична
BR	Шипка
BS	Флаша, незаштићена, конвексна
BT	Вијак
BV	Буре
BV	Флаша, заштићена, конвексна
BW	Кутија, за течности
BX	Кутија
BY	Даска, у снопу/грозду/смотку
BZ	Шипке, у снопу/свежњу/смотку

¹ Шифре K, L и M примјењују се након приступања Босне и Херцеговине Конвенцији о заједничком провозном поступку, 1987.

CA	Лименка, правоугаона
CB	Гајба за пиво
CC	Посуда за млијeko
CD	Лименка, са ручком и изливом
CE	Кошара
CF	Кофер
CG	Кавез
CH	Ковчег
CI	Канистер
CJ	Сандук
CK	Буре
CL	Намотај
CM	Картица
CN	Контејнер, који није другачије назначен као транспортна опрема
CO	Тегла, незаштићена
CP	Тегла, заштићена
CQ	Патрона
CR	Сандучић
CS	Сандук
CT	Картонска кутија
CU	Шоља
CV	Поклопац
CW	Заштитни кавез
CX	Лименка, цилиндрична
CY	Цилиндар
CZ	Платно
DA	Гајба, вишеслојна, пластична
DB	Гајба, вишеслојна, дрвена
DC	Гајба, вишеслојна, картонска
DG	Кавез, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP)
DH	Кутија, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP), Eurobox
DI	Бубањ, жељезни
DJ	Оплетена боца, незаштићена
DK	Сандук за расути терет, картонски
DL	Сандук за расути терет, пластични
DM	Сандук за расути терет, дрвени
DN	Дозатор
DP	Оплетена боца, велика, заштићена
DR	Бубањ
DS	Спремник, једнослојни без поклопаца, пластични
DT	Спремник, једнослојни без поклопаца, дрвени
DU	Спремник, једнослојни без поклопаца, полистиренски
DV	Спремник, једнослојни без поклопаца, картонски
DW	Спремник, двослојни без поклопаца, пластични
DX	Спремник, двослојни без поклопаца, дрвени
DY	Спремник, двослојни без поклопаца, картонски
EC	Врећа, пластична
ED	Сандук, са палетним дном
EE	Сандук, са палетним дном, дрво
EF	Сандук, са палетним дном, картон
EG	Сандук са палетним дном, пластика
EH	Сандук, са палетним дном, метал
EI	Сандук, изотермички
EN	Коверта
FB	Флексибег за цистерну
FC	Сандук, воће
FD	Сандук, уоквирени
FE	Посуда за складиштење течности, полиуретан
FI	Бачвица
FL	Чутурица
FO	Ковчег, војнички
FP	Кутија за филм
FR	Рам
FT	Посуда за храну
FW	Колица, транспортна
FX	Врећа, флексибилна амбалажа
GB	Боца, плинска
GI	Носач
GL	Спремник, галон
GR	Спремник, стаклени
GU	Посуда с водоравно послaганим равним предметима

GY	Врећа, јутена
GZ	Носачи у снопу/свежњу/смoткy
HA	Кошара, с ручком, пластична
HB	Кошара, с ручком, дрвена
HC	Кошара, с ручком, картонска
HG	Велико буре
HN	Вјешалица
HR	Кошара, с поклопцем
IA	Паковање, изложбено, дрвено
IB	Паковање, изложбено, картонско
IC	Паковање, изложбено, пластично
ID	Паковање, изложбено, метално
IE	Амбалажа, паковање изложбено
IF	Паковање, проточно паковање
IG	Амбалажа, умотано у папир
IH	Бубањ, пластични
IK	Паковање, картонско, с отворима за ношење
IL	Тацна, чврста, може се поклопити (CEN TS 14482:2002)
IN	Ингот
IZ	Инготи, у снопу/свежњу/смoткy
JB	Торба, велика
JC	Канистер, четвртасти
JG	Врч
JR	Тегла
JT	Јутена врећа
JY	Канистер, цилиндрични
KG	Бачвица
KI	Прибор
LE	Кофер
LG	Клада
LT	Велика количина, гомила
LU	Ушка
LV	Покретни контејнер, дрвени
LZ	Клада у повезу/свежњу/смoткy
MA	Сандук, метални
MB	Врећа, вишедјелна
MC	Сандук за млијeko
ME	Контејнер, метални
MR	Спремник, метални
MS	Врећа, вишеслојна
MT	Простирка/струњача
MW	Спремник обложен пластиком
MX	Кутијица за шибице
NA	Недоступно
NE	Незапаковано
NF	Непаковано или распаковано, једна јединица
NG	Непаковано или распаковано, више јединица
NS	Гнијездо
NT	Мрежа
NU	Мрежа, пјеваста, пластична
NV	Мрежа, пјеваста, текстилна
O1	Двострани кавез на точковима са каишем за причвршћивање
O2	Колица
O3	Једнострана палета ISO 0 - 1/2 ЕУРО Палета
O4	Једнострана палета ISO 1 - 1/1 ЕУРО палета
O5	Једнострана палета ISO 2 - 2/1 ЕУРО палета
O6	Палета изузетних димензија
O7	Дрвена палета 40 cm x 80 cm
O8	Пластична палета SRS 60 cm x 80 cm
O9	Пластична палета SRS 80 cm x 120 cm
OA	Палета, CHEP 40 cm x 60 cm
OB	Палета, CHEP 80 cm x 120 cm
OC	Палета, CHEP 100 cm x 120 cm
OD	Палета, AC 4068-1993
OE	Палета, ISO T11
OF	Платформа, неодређена тежина или димензија
OG	Палета ISO 0 - 1/2 ЕУРО палета
OH	Палета ISO 1 - 1/1 ЕУРО палета
OI	Палета ISO 2 - 2/1 ЕУРО палета
OJ	1/4 ЕУРО палета
OK	Клада

OL	1/8 ЕУРО палета
OM	Синтетичка палета ISO 1
ON	Синтетичка палета ISO 2
OP	Велепродаја палета
OQ	Палета 80 X 100 cm
OR	Палета 60 X 100 cm
OS	Једнострана палета
OT	Октабин
OU	Контејнер, спољни
OV	Повратна палета
OW	Велика торба величине палете
OX	Палета на точковима са подигнутим ободом (81 x 67 x 135)
OY	Палета на точковима са подигнутим ободом (81 x 72 x 135)
OZ	Палета на точковима са подигнутим ободом (81 x 60 x 16)
P1	СНЕР палета 60 cm x 80 cm
P2	Гава
P3	LPR палета 60 cm x 80 cm
P4	LPR палета 80 cm x 120 cm
PA	Пакег
PB	Комбинована отворена кутија и палета
PC	Пакег
PD	Палета, модуларна, крагне 80cm * 100cm
PE	Палета, модуларна, крагне 80cm * 120cm
PF	Гор за животиње
PG	Плоча
PH	Бокал
PI	Џијев
PJ	Кошарица са дрвеним тракицама за воће
PK	Пакег
PL	Канта
PN	Даска
PO	Горбица
PP	Дно
PR	Посуда, пластична
PT	Лонац
PU	Послужавник
PV	Џијеви у повезу, свежњу, смотку
PX	Палета
PY	Плоче, у снопу/грозду/смотку
PZ	Даске, у снопу/грозду/смотку
QA	Бубањ, челични, с неуклоњивим поклопцем
QB	Бубањ, челични, уклоњив поклопац
QC	Бубањ, алуминијски, неуклоњив поклопац
QD	Бубањ, алуминијски, уклоњив поклопац
QE	Бубањ, алуминијски, уклоњив поклопац
QF	Бубањ, пластични, неуклоњив поклопац
QG	Бубањ, пластични, уклоњив поклопац
QH	Бачва, дрвена, с челом
QJ	Бачва, дрвена, с одвојивим поклопцем
QK	Канистер, челични, неуклоњиви поклопац
QL	Канистер, челични, уклоњиви поклопац
QM	Канистер, пластични, неуклоњиви поклопац
QN	Канистер, пластични, с уклоњивим поклопцем
QP	Кутија, дрвена, од природног дрвета, обична
QQ	Кутија, дрвена, од природног дрва, с непропусним зидовима
QR	Кутија, пластична, проширена
QS	Кутија, пластична, крута
RD	Шипка
RG	Прстен
RJ	Сталак, вјешалица за одјећу
RK	Сталак
RL	Намот
RO	Рола
RT	Реднет мрежа (за воће)
RZ	Шипке у снопу/свежњу/смотку
SA	Врећа
SB	Плоча
SC	Сандук, плитки
SD	Вретено
SE	Морнарски сандук
SH	Врећица
SI	Клизна шипка

SK	Сандук, костурни
SL	Клизна плоха
SM	Метална плоча
SO	Намотај, котур
SP	Плоча, омотана пластиком
SS	Сандук, челични
ST	Плоча
SU	Кофер
SV	Омот, челични
SW	У заштитном пластичном омоту
SX	Сет
SY	Рукав
SZ	Плоче, у снопу/свежњу/смотку
T1	Таблет
TB	Када
TC	Сандук за чај
TD	Џијев, склопива
TE	Гума
TG	Џистерна, генеричка
TI	Бачва
TK	Џистерна, правокутна
TL	Када, с поклопцем
TN	Љименка
TO	Бачва
TR	Сандук
TS	Носач
TT	Врећа, с ручкама
TU	Џијев
TV	Џијев, с млазницом
TW	Палета, трослојна
TY	Џистерна, цилиндрична
TZ	Џијеви, у повезу/свежњу/смотку
UC	Није у кавезу
UN	Јединица
VA	Буре
VG	Расуто, плин (при 1031 mbar и 15 °C)
VI	Бочица
VK	Контејнер за превоз комбијем
VL	Расуто, текућина
VN	Возило
VO	Расуто, круте материје, крупне честице
VP	Вакумирано
VQ	Расуто, течни плин (при абнормалној температури/притиску)
VR	Расуто, чврсте материје, зрнасте честице
VS	Расути метални отпад
VY	Расуто, чврста материја, fine честице
WA	Међуспремник, за расути терет
WB	Оплетена стаклена флаша
WC	Међуспремник за расути терет, метални
WD	Међуспремник за расути терет, алуминијски
WF	Међуспремник за расути терет, метални
WG	Међуспремник за терет, челични, под притиском > 10 kPa
WH	Међуспремник за терет, алуминијски, под притиском > 10 kPa
WJ	Међуспремник за терет, алуминијски, под притиском 10 kPa
WK	Међуспремник за терет, челични, течност
WL	Међуспремник за терет, челични, течност
WM	Међуспремник за терет, метални, течност
WN	Међуспремник за терет, ткана пластика, пресвучен/без кошуљице
WP	Међуспремник за терет, ткана пластика, пресвучен
WQ	Међуспремник за терет, ткана пластика, обрубљен
WR	Међуспремник за терет, ткана пластика, пресвучен и обрубљен
WS	Међуспремник за терет, пластични филм
WT	Међуспремник за терет, текстилни без пресвлаке/обруба
WU	Међуспремник за терет, природно дрво с унутрашњом пресвлаком
WV	Међуспремник за терет, текстилни, пресвучен
WW	Међуспремник за терет, текстилни, обрубљени
WX	Међуспремник за терет, текстилни, пресвучен и обрубљен
WY	Међуспремник за терет, шперплоча с унутрашњом пресвлаком
WZ	Међуспремник за терет, реконституирано дрво с унутрашњом пресвлаком
XA	Врећа, ткана пластика, без унутрашње пресвлаке/подлоге
XB	Врећа, ткана пластика, непропусна

XC	Врећа, тканa пластика, непромочива
XD	Врећа, пластични филм
XF	Врећа, текстилна, без унутрашње пресвлаке/поставе
XG	Врећа, текстилна, непропусна
XH	Врећа, текстилна, непромочива
XJ	Врећа, папирна, вишеслојна
XK	Врећа, папирна, вишеслојна, непромочива
YA	Комбиновано паковање, пластични spremник у челичном бубњу
YB	Комбиновано паковање, пластични spremник у металној кутији
YC	Комбиновано паковање, пластични spremник у алуминијском бубњу
YD	Комбиновано паковање, пластични spremник у алуминијском сандуку
YF	Комбиновано паковање, пластични spremник у дрвеној кутији
YG	Комбиновано паковање, пластични spremник у бубњу од шперплоче
YH	Комбиновано паковање, пластични spremник у кутији од шперплоче
YJ	Комбиновано паковање, пластични spremник у влакнастом бубњу
YK	Комбиновано паковање, пластични spremник у кутији од влакнастих плоча
YL	Комбиновано паковање, пластични spremник у пластичном бубњу
YM	Комбиновано паковање, пластични spremник у чврстој пластичној кутији
YN	Комбиновано паковање, стаклени spremник у челичном бубњу
YP	Комбиновано паковање, стаклени spremник у челичној кутији
YQ	Комбиновано паковање, стаклени spremник у алуминијском бубњу
YR	Комбиновано паковање, стаклени spremник у алуминијском сандуку
YS	Комбиновано паковање, стаклени spremник у дрвеној кутији
YT	Комбиновано паковање, стаклени spremник у бубњу од шперплоче
YV	Комбиновано паковање, стаклени spremник у кошари од прућа
YW	Комбиновано паковање, стаклени spremник у влакнастом бубњу
YX	Комбиновано паковање, стаклени spremник у кутији од влакнастих плоча
YY	Комбиновано паковање, стаклени spremник у проширеном пластичном паковању
YZ	Комбиновано паковање, стаклени spremник у чврстом пластичном паковању
ZA	Међуспремник за терет, папирни, вишеслојни
ZB	Врећа, велика
ZC	Међуспремник, за терет, папирни, вишеслојни, водоотпоран
ZD	Међуспремник за терет, крута пластика са структуралном опремом, чврсте материје
ZF	Међуспремник за терет, крута пластика, самостојећи, чврсте материје
ZG	Међуспремник, за терет крута пластика, са структуралном опремом, под притиском
ZH	Међуспремник за терет, крута пластика, самостојећи, под притиском
ZJ	Међуспремник за терет, крута пластика, са структуралном опремом, текућине
ZK	Међуспремник за терет, крута пластика, самостојећи, текућине
ZL	Међуспремник за терет, комбинован, чврста пластика, чврсте материје
ZM	Међуспремник за терет, комбинован, флексибилна пластика, чврсте материје
ZN	Међуспремник за терет, комбинован, чврста пластика, под притиском
ZP	Међуспремник за терет, комбинован, флексибилна пластика, под притиском
ZQ	Међуспремник за терет, комбинован, чврста пластика, за текућине
ZR	Међуспремник за терет, комбинован, флексибилна пластика, за текућине
ZS	Међуспремник за терет, комбинован
ZT	Међуспремник за терет, влакнаста плоча
ZU	Међуспремник за терет, флексибилни
ZV	Међуспремник за терет, метални, осим челика
ZW	Међуспремник за терет, природно дрво
ZX	Међуспремник за терет, шперплоча
ZY	Међуспремник за терет, реконституирано дрво
ZZ	Узајамно одређено

12 01 004 000 Број паковања

Уписује се одговарајући број паковања који се раздужују.

12 01 005 000 Мјерна величина и јединица мјере (квалификатор)

Користи се прописана мјерна величина. Уписује се мјерна величина која се раздужује. Уколико је примјенљиво може се користити допунска јединица мјере. Мјерне јединице и квалификатори имају формат n..4.

Користе се сљедеће шифре:

CTM	Карати (један метрички карат = 2 x 10 ⁻⁴ kg)
DTN	Хектокилограм
GRM	Грам
HLT	Хектолитар
KGM	Килограм
KLT	1000 литара
KUR	Килограм уранијума
LTR	Литра
MIL	1000 предмета
MTK	Квадратни метар
MTQ	Кубни метар (m ³)
MTR	Метар
NAR	Број ставки
NCL	Број хелија
NPR	Број парова
TNE	Тона

12 01 006 000 Количина

Уписује се одговарајућа количина која се раздужује.

12 01 007 000 Идентификатор⁰⁰⁰/број наименовања робе^{*}**

Уписује се број наименовања робе како је пријављено у претходном документу.

12 01 079 000 Допуна информација

Уписује се допуна информација у односу на претходни документ.

Овај елемент податка омогућава привредном субјекту да достави било коју допунску информацију која се односи на претходни документ.

12 02 000 000 Додатне информације

Овај елемент податка користи се у односу на информацију за коју није прописано одређено поље у које се иста треба уписати.

12 02 008 000 Шифра

Уписује се одговарајућа шифра.

Документи, потврде, одобрења и остали референтни подаци који се подносе уз провозну декларацију морају бити уписани у облику шифре која се састоји од бројчаног знака након кога слиједе три алфанумеричка знака (n1an3). Шифре додатних информација су прописане у Прилогу 24. ове Одлуке, у Глави III овог прилога и у бази царинског органа.

За означавање додатне информације у вези са царинским питањима користи се петозифрена шифра:

Шифра	Опис
0xxxx	Општа категорија
2xxxx	За провоз

За провоз могу се користити сљедеће шифре за додатне информације/податке:

Шифра	Законски основ	Предмет	Додатна информација
00200	Прилог А1а, Глава III Конвенције	Више докумената и странака (извозника, прималаца)	"Разно"
00300	Прилог 24. ове одлуке	Декларант и пошиљалац су исто лице	"Пошиљалац"
00900	Члан 61. Закона	Раздужење	"PS" и број одобрења

Шифра	Законски основ	Предмет	Додатна информација
		привременог смештаја	
20100	Члан 18. Конвенције	Извоз из једне уговорне стране или из Уније који подлијеже ограничењима	
20200	Члан 18. Конвенције	Извоз из једне уговорне стране или из Уније који подлијеже царинама	
20300	Члан 18. Конвенције	Извоз	

12 02 009 000 Текст

Ако је потребно, може се уписати било који текст за објашњење пријављене шифре.

12 03 000 000 Приложени документи**12 03 001 000 Референтни број**

Идентификациони или референтни број националних или међународних докумената или потврда приложених декларација.

Коришћењем одговарајуће шифре, уписују се подаци који се захтјевају према специфичним правилима за примјену прописа, заједно са референтним подацима докумената приложених уз декларацију.

12 03 002 000 Врста

Уписује се одговарајућа шифра за означавање врсте приложеног документа.

Уписују се подаци који се односе на раздужење робе која је пријављена у предметној декларацији, у односу на извозну и увозну дозволу или потврду.

Национални документи, потврде и одобрења или документи, потврде и одобрења друге државе приложени уз провозну декларацију, као и додатни референтни подаци, морају се уписати у облику одговарајуће прописане шифре иза које се наводи идентификациони број или други препознатљив референтни податак за предметни документ.

Национални и међународни документи, потврде и одобрења приложени уз провозну декларацију, морају се унијети у формату plan3.

Примјењују се следеће шифре:

N002	Увјерење о усаглашености са тржишним стандардима Европске уније за свјеже воће и поврће
N003	Увјерење о квалитету робе
N018	АТР увјерење
N325	Предрачун (проформа фактура)
N380	Комерцијална фактура
N820	Провозна декларација-мјешовита пошиљка "Т"
N821	Провозна декларација-спољни провоз "Т1"
N822	Провозна декларација-унутрашњи провоз "Т2"
N825	T2L документ
N851	Фитосанитарно увјерење
N852	Санитарно - здравствено увјерење
N853	Ветеринарско увјерење (CVED)
N861	Увјерење о поријеклу (универзално)
N862	Изјава о поријеклу
N864	Потврда о преференцијалном поријеклу (изјава о преференцијалном поријеклу на фактури, EUR. 2)
N865	Потврда о поријеклу робе образац А
N911	Увозна дозвола
N933	Декларација о терету (приспијеће)
N941	Дозвола за ембарго

N951	TIF образац
N954	Увјерење о поријеклу ЕУР.1
C085	Заједнички здравствени улазни документ за биљке и биљне производе (CHED-PP) (Део 2, Одјелак С Прилога II Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) 2019/1715 (ОЈ L 261))
C640	Заједнички ветеринарски улазни документ (CVED) (Уредба Комисије (ЕЦ) Бр. 282/2004, за ветеринарске прегледе живих животиња)
C641	Документи о увозу (увоз)
C651	AAD - Административни акцизни пратећи документ (EMCS)
C656	Документи за увоз (извоз)
C658	FAD - Резервни пратећи e-AD (EMCS)-обезбјеђење континуитета пословања
C673	Потврда о увозу
C678	Заједнички улазни документ (CED) (Прилог II Уредбе (ЕЦ) No 669/2009 (ОЈ L 194))
C690	Дозвола за увоз дрвета (FLEGT)
L001	Увозна дозвола AGRIM
L079	Дозвола за увоз текстилних производа
L100	Лиценца за увоз "контролисаних супстанци" (озон)
L116	Сертификат Кимберли процеса (KPCS)
NZZZ	Остало

12 03 013 000 Број наименовања или број ставке у документу

Уписује се редни број наименовања или ставке у приложеном документу (на примјер потврда, одобрење, дозвола, улазни документ и тако даље), који одговара предметном наименовању робе.

12 03 079 000 Допуна информација

Овај елемент податка користи се у односу на информацију за приложени документ за коју није прописано одређено поље у које се иста треба уписати.

Податак о укупној фактурној вриједности робе се обавезно наводи у поље предвиђено за "допуну информација". Уписује се укупна фактурна вриједност робе у националној јединици валуте (BAM). Податак о укупној фактурној вриједности робе је национални захтјев и исти се не размјењује у заједничком провозном поступку.

12 04 000 000 Додатни референтни подаци**12 04 001 000 Референтни број**

Уписује се референтни број било које сачињене допунске информације која није обухваћена приложеним документима, превозним документима или допуном информација.

12 04 002 000 Врста

Коришћењем одговарајуће шифре, уписују се потребни додатни подаци у складу са специфичним правилима која се примјењују.

Документи, потврде, одобрења и остали референтни подаци који се подносе уз провозну декларацију морају бити уписани у облику шифре која се састоји од бројчаног знака након кога слиједи три алфанумеричка знака (plan3). Шифре додатних информација су прописане у Прилогу 24. ове Одлуке, у Глави III овог прилога и у бази царинског органа.

12 05 000 000 Превозни документ

Овај елемент податка укључује врсту и референтне податке превозног документа.

12 05 001 000 Референтни број

Уписује се референтни број превозног документа.

За електронски превозни документ као провозна декларација уписује се референтни број превозног документа који се користи као провозна декларација.

12 05 002 000 Врста

Уписује се одговарајућа шифра, за означавање врсте документа.

Примјењују се следеће шифре:

N235	Попис контејнера
N271	Отпремница (попис пакета)
N703	Интерна/Кућни товарни лист
N704	Главна теретница
N705	Теретница
N714	Интерна/Кућна теретница
N720	Товарни лист CIM (жељезница)
N722	Товарни лист SMGS (жељезница)
N730	Све врсте товарних листова за друмски превоз
N740	Ваздухопловни товарни лист
N741	Ваздухопловни товарни лист - главни
N750	Отпремница (поштански пакети)
N760	Превозни документ за мултимодални/комбиновани превоз (општи)
N785	Робни манифест
N787	Спецификација пописа пошиљке уз фактуру (бордеро)
N952	TIR карнет
N955	ATA карнет

12 06 000 000 Број TIR карнета

Овај елемент податка укључује референтни број TIR карнета.

12 08 000 000 Референтни број/UCR

Уписује се јединствени трговачки референтни број који је предметно лице додјелило предметној пошиљци.

Може бити у облику шифре Свјетске царинске организације (ISO 15459) или други одговарајући облик. Овај број омогућава приступ тим наведеним комерцијалним подацима који су предмет интереса царинског органа.

12 09 000 000 LRN

Уписује се локални референтни број (LRN). Овај број додјељује декларант, у облику дефинисаном од стране царинског органа, за идентификацију сваке појединачне декларације.

LRN = AABVCCCCCCCCCCCCDDDDDD

- AA – 2 карактера – нумеричка, година;
- BV – шифра државе (увијек ће бити "BA");
- CCCCCCCCCCCC – 12 карактера – шифра декларанта (И.Д. број);
- DDDDDD – 6 насумичних алфанумеричких знакова које бира декларант.

12 12 000 000 Одобрење

12 12 001 000 Референтни број

Уписује се референтни број свих одобрења која су потребна за декларацију и обавјештење о предочењу робе.

12 12 002 000 Врста

Примјењују се следеће шифре за одобрења:

C520	Одобрење за статус овлашћеног примаоца за TIR поступак (чл. 288. тачка д) ове одлуке)
C521	Одобрење за статус овлашћеног пошиљца (чл. 288. тачка ц) ове одлуке)
C522	Одобрење за статус овлашћеног примаоца (чл. 288. тачка д) ове одлуке)
C523	Одобрење за коришћење посебних пломби (чл. 288. тачка б) ове одлуке)
C524	Одобрење за коришћење провозне декларације са мањим бројем података (непотпуна провозна декларација (чл. 288. тачка и) ове одлуке)

Група 13 – Странке

13 02 000 000 Пошиљалац

Лице које шаље робу, како је наведено у уговору о превозу од стране лица које наручује превоз.

Податак није обавезан, осим у случају када је пошиљалац различит од декларанта (пошиљалац и декларант нису иста лица), податак се обавезно уписује.

Када се податак уписује, сви обавезни под-елементи података морају се попунити. Ако се наведе ЕОРИ број или И.Д. број који признаје земља отпреме, не наводе се назив и адреса.

13 02 016 000 Назив

Уписује се пуно име и, ако је одговарајуће, правни облик пошиљца.

13 02 017 000 Идентификациони број

Уписује се ЕОРИ број пошиљца или идентификациони број пошиљца у земљи отпреме.

За пошиљца који је регистрован у Босни и Херцеговини, за потребу БиХ провозног поступка, уписује се његов И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза.

Ако се олакшице додјељују у оквиру трговинског партнерског програма треће земље који признаје Босна и Херцеговина, овај податак може бити у облику јединственог идентификационог броја у трећој земљи који је предметна трећа земља Босни и Херцеговини ставила на располагање. Тај број се може употребљавати кад год је доступан декларанту.

Јединствени идентификациони број у трећој земљи који је стављен на располагање Босни и Херцеговини има следећу структуру:

Поље	Садржај	Формат
1	Шифра државе	a2
2	Јединствени идентификациони број у трећој земљи	an..15

13 02 018 000 Адреса

13 02 018 019 Улица и број

Уписује се улица и број.

13 02 018 020 Држава

Уписује се одговарајућа шифра за државу. У контексту провозног поступка употребљава се ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI".

13 02 018 021 Поштански број

Уписује се одговарајућа поштанска ознака за адресу која је наведена.

13 02 018 022 Град

Уписује се назив града.

13 02 074 000 Лице за контакт

13 02 074 016 Име

Уписује се пуно име лица за контакт.

13 02 074 075 Телефонски број

Уписује се телефонски број лица за контакт.

13 02 074 076 Е-адреса

Уписује се Е-адреса лица за контакт.

13 03 000 000 Прималац

Лице којем се роба шаље.

13 03 016 000 Назив

Уписује се пуно име и, ако је одговарајуће правни облик примаоца.

13 03 017 000 Идентификациони број

Уписује се идентификациони број предметног лица.

Уписује се ЕОРИ број примаоца или идентификациони број примаоца у земљи одредишта.

За примаоца који је регистрован у Босни и Херцеговини уписује се његов И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза.

Ако се олакшице додјељују у оквиру трговинског партнерског програма треће земље који признаје Босна и Херцеговина, овај податак може бити у облику јединственог

идентификационог броја у трећој земљи који је предметна трећа земља Босни и Херцеговини ставила на располагање. Тај број се може употребљавати кад год је доступан декларанту.

Употребљава се јединствени идентификациони број како је наведено за елемент података "пошиљалац" 13 02 017 000.

13 03 018 000 Адреса

13 03 018 019 Улица и број

Уписује се улица и број.

13 03 018 020 Држава

Уписује се одговарајућа шифра за државу. У контексту провозног поступка употребљава се ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI".

13 03 018 021 Поштански број

Уписује се одговарајућа поштанска ознака за адресу која је наведена.

13 03 018 022 Град

Уписује се назив града.

13 06 000 000 Заступник

Овај податак је обавезан ако је различит од D.E. 13 07 000 000 Корисник поступка провоза.

13 06 017 000 Идентификациони број

Уписује се ЕОРИ број или идентификациони број заступника.

За заступника који је регистрован у Босни и Херцеговини уписује се његов И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза.

Употребљава се јединствени идентификациони број како је наведено за елемент података "пошиљалац" 13 02 017 000.

13 06 030 000 Статус

За означавање статуса заступника, уписује се шифра "2":

2	Заступник (непосредно заступање у смислу члана 6. став (1) тачка а) Закона: у име и за рачун другог лица)
3	Заступник (посредно заступање у смислу члана 6. став (1) тачка б) Закона: у своје име, а за рачун другог лица)

Шифра 3 се не користи за царински поступак провоза.

13 06 074 000 Лице за контакт

13 06 074 016 Име

Уписује се пуно име лица за контакт.

13 06 074 075 Телефонски број

Уписује се телефонски број лица за контакт.

13 06 074 076 Е-адреса

Уписује се Е-адреса лица за контакт.

13 07 000 000 Корисник поступка провоза

13 07 016 000 Назив

Уписује се пуно име (лица или привредног субјекта) и адреса корисника поступка провоза. Према потреби, уписује се пуно име (лица или привредног субјекта) овлашћеног заступника који подноси провозну декларацију у име корисника поступка провоза.

13 07 017 000 Идентификациони број

Уписује се ЕОРИ број корисника поступка провоза или идентификациони број корисника поступка провоза у земљи заједничког провоза.

За корисника поступка провоза који је регистрован у Босни и Херцеговини уписује се И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза.

Употребљава се јединствени идентификациони број како је наведено за елемент података "пошиљалац" 13 02 017 000 (корисник поступка провоза).

13 07 078 000 Идентификациони број корисника TIR карнета

Уписује се ЕОРИ број или идентификациони број лица које је овлашћено за коришћење карнета TIR (власника), који му је додијелила земља уговорница TIR конвенције.

За корисника TIR карнета који је регистрован у Босни и Херцеговини уписује се И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза.

13 07 018 000 Адреса

13 07 018 019 Улица и број

Уписује се улица и број.

13 07 018 020 Држава

Уписује се одговарајућа шифра за државу. У контексту провозног поступка употребљава се ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI".

13 07 018 021 Поштански број

Уписује се одговарајућа поштанска ознака за адресу која је наведена.

13 07 018 022 Град

Уписује се назив града.

13 07 074 000 Лице за контакт

13 07 074 016 Име

Уписује се име лица за контакт.

13 07 074 075 Број телефона

Уписује се телефонски број лица за контакт.

13 07 074 076 Е-адреса

Уписује се Е-адреса лица за контакт.

13 12 000 000 Превозник

Овај податак је обавезан ако је различит од D.E. 13 07 000 000 корисник поступка провоза.

Ако су превозник и корисник поступка провоза иста лица, податак о превознику није обавезан.

13 12 017 000 Идентификациони број

Уписује се ЕОРИ број за превознике у заједничком поступку провоза, уколико се провозна декларација користи и као улазна сажета декларација.

У БИХ поступку провоза за превозника који је регистрован у Босни и Херцеговини уписује се његов И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза или други идентификациони број.

13 12 074 000 Лице за контакт

13 12 074 016 Име

Уписује се име лица за контакт.

13 12 074 075 Број телефона

Уписује се телефонски број лица за контакт.

13 12 074 076 Е-адреса

Уписује се Е-адреса лица за контакт.

13 14 000 000 Додатни учесник у ланцу снабдијевања

Овдје се могу уписати додатни учесници у ланцу снабдијевања како би се показало да је цјелокупни ланац снабдијевања обухватао привредне субјекте кориснике статуса овлашћеног привредног субјекта (АЕО).

Ако се користи ова група податка уписује се шифра улоге у ланцу снабдијевања и идентификациони број, у противном, овај елемент податка је необавезан.

13 14 017 000 Идентификациони број

Уписује се ЕОРИ број или идентификациони број лица које је учесник у ланцу снабдијевања.

За остале учеснике који су регистровани у Босни и Херцеговини уписује се њихов И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза.

13 14 031 000 Улога

Уписује се одговарајућа шифра улоге која одређује улогу осталих учесника у ланцу снабдијевања.

Пријавити се могу и слjedeћи учесници:

Шифра улоге	Учесник	Опис
CS	Консолидатор	Шпедитер који појединачне мање пошиљке спаја у једну већу пошиљку (у поступку консолидације) која се доставља другом учеснику која раздваја консолидовану пошиљку на њене првобитне цјелине
MF	Произвођач	Учесник који производи робу
FW	Шпедитер	Учесник који отпрема робу
WN	Посједник складишта	Учесник који преузима одговорност за робу која је смјештена у складиште

Група 15 - Датуми/Вријеме/Периоди**15 11 000 000 Рок предаје робе**

Датум до којег се роба мора предочити одредишној царинској канцеларији.

Ови подаци се наводе само ако је пошиљалац овлашћени пошиљалац.

Група 16 - Мјеста/Државе/Регije**16 03 000 000 Шифра државе одредишта**

Уписује се одговарајућа шифра задње државе одредишта робе. Држава задњег познатог одредишта дефинише се као задња држава за коју је, у тренутку пуштања у провозни поступак, познато да се роба треба доставити. Уколико је држава одредишта иста за цијелу пошиљку, податак се уписује на нивоу МС (главне пошиљке), у супротном, када има више држава одредишта, податак се уписује на нивоу НС (кућне пошиљке), у ком случају постоје бар двије различите државе одредишта.

Користе се шифре држава, које се заснивају на важећим ознакама ISO 3166 alpha 2 (a2) за шифре држава.

16 06 000 000 Шифра државе отпреме

Уписати одговарајућу шифру државе у којој се роба отпрема/извози или шифру државе у којој је започео поступак провоза и поднесена провозна декларација.

Уписује се одговарајућа шифра за државу. У контексту провозног поступка употребљава се ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI"

16 12 000 000 Држава усмјеравања пошиљке

Идентификација хронолошким редослиједом држава кроз које роба пролази између државе поласка и државе одредишта. То укључује и државе поласка и одредишта робе.

Овај елемент податка је обавезан ако полазна царинска канцеларија или овлашћени пошиљалац одреди обавезни план пута (елемент податка 16 17 000 000). Ако је шифра "1" у елементу податка 16 17 000 000, попуњава се елемент податка 16 12 000 000.

16 12 020 000 Држава

Уписује се одговарајућа шифра у исправном слиједу усмјеравања пошиљке.

Овај елемент податка се захтијева када је прописани план пута одређен од стране полазне царинске канцеларије. Хронолошким редослиједом наводе се земље кроз које роба пролази између земље отпреме и земље одредишта, гдје су наведене земља отпреме и земља одредишта.

Уписује се одговарајућа шифра за државу. У контексту провозног поступка употребљава се ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI"

Напомена:

У националном поступку провоза, за државу усмјеравања пошиљке се уписује шифра државе "BA" за Босну у Херцеговину.

16 13 000 000 Мјесто утовара

Идентификација морске луке, ваздушне луке, теретног терминала, железничке станице или другог мјеста на којем се роба утовара на превозно средство које се користи за њен превоз, укључујући државу у којој се то мјесто налази. Кад је доступно, за идентификацију локације дају се кодирани подаци.

Ако за предметно мјесто не постоји UN/LOCODE шифра, уз шифру државе уписује се назив мјеста, с максималном могућом прецизношћу.

16 13 020 000 Држава

Ако UN/LOCODE шифра није доступна за одређену локацију, уписује се шифра државе мјеста у којем се роба утовара на превозно средство које се користи за њен превоз.

16 13 036 000 UN/LOCODE

Уписује се UN/LOCODE шифра за мјесто на којем се роба утовара на превозно средство које се користи за њен превоз.

16 13 037 000 Локација

Ако UN/LOCODE шифра није доступна, уписује се назив мјеста у којем се роба утовара на превозно средство које се користи за њен превоз.

16 15 000 000 Локација робе

Користећи одговарајућу шифру, уписује се мјесто на којем се роба може прегледати. Ово мјесто мора бити довољно прецизно да би царинска канцеларија обавила физичку контролу робе.

Истовремено се може навести само једна врста локације.

16 15 045 000 Врста локације

За врсту локације користе се слjedeће шифре:

A	Предвиђена локација
B	Овлашћено мјесто (члан 288. тачка ц) и д))
C	Одобрено мјесто (члан 265. став (3) и члан 280. став (2))
D	Остало

16 15 046 000 Квалификатор идентификације

Уписује се одговарајућа шифра за утврђивање локације, односно идентификациона ознака на основу употријебљеног квалификатора.

За идентификацију локације користи се један од слjedeћих квалификатора:

Квалификатор	Идентификатор	Опис
T	Поштанска адреса	Користи се поштански број са или без кућног броја за предметну локацију.
U	UN/LOCODE	Користе се шифре прописане у попису шифара UN/LOCODE из базе података царинског органа.
V	Идентификациона шифра царинске канцеларије	Користи се шифра утврђена за елемент податка 17 03 000 000 Полазна царинска канцеларија.
W	GNSS координате	Децимални степени са негативним бројевима за југ и запад. Примјери: 44.424896°/8.774792° или 50.838068°/4.381508°
X	Идентификациони број у Босни и Херцеговини или EORI број	Користи се идентификациони број како је наведено у опису за елемент податка 13 02 017 000 Идентификациони број пошиљаоца. У случају да привредни субјект има више

		простора, број се допуњује идентификационом шифром која је јединствена за предметну локацију.
Y	Број одобрења	Уписује се број одобрења за предметну локацију наведену у одобрењу за поједностављени поступак (овлашћени пошиљалац или овлашћени прималац). У случају да је одобрењем одобрено више локација тј. простора за пријем робе, број одобрења допуњује се допунским индикатором који је јединствен за предметну локацију.
Z	Адреса	Уписује се адреса предметне локације.

У случају да се шифра "X" (Идентификациони број или EORI број) или "Y" (број одобрења) користе за идентификацију локације, а да постоји неколико локација повезаних са бројем И.Б. или EORI бројем или предметним бројем одобрења, може се користити додатна идентификациона шифра да се омогући недвосмислена идентификација локације.

16 15 036 000 UN/LOCODE

Користе се шифре дефинисане у UN/LOCODE попису шифара по државама.

16 15 047 000 Царинска канцеларија

Уписује се одговарајућа шифра царинске канцеларије у којој је роба доступна за даљу царинску контролу.

16 15 047 001 Референтни број

Користећи одговарајућу шифру, уписује се референтни број царинске канцеларије у којој је роба доступна за даљу царинску контролу.

16 15 048 000 GNSS

Уписују се релевантне координате из Глобалног навигационог сателитског система (GNSS) гдје је роба доступна.

16 15 048 049 Географска ширина

Уписује се географска ширина локације на којој је роба доступна.

16 15 048 050 Географска дужина

Уписује се географска дужина локације на којој је роба доступна.

16 15 051 000 Привредни субјект

Уписује се идентификациони број привредног субјекта у чијим се просторијама може обавити контрола робе.

16 15 051 017 Идентификациони број

Уписује се идентификациони број корисника одобрења. Уписује се ЕОРИ број или идентификациони број имаоца одобрења.

За корисника поступка провоза који је регистрован у Босни и Херцеговини уписује се И.Б. из Јединственог регистра обвезника индиректних пореза.

Употребљава се јединствени идентификациони број како је наведено за елемент податка "пошиљалац" 13 02 017 000.

16 15 052 000 Број одобрења локације

Уписује се број одобрења за предметну локацију.

16 15 053 000 Допунски идентификатор

У случају више одобрених простора за пријем робе (више мјеста у оквиру исте адресе или мјеста на различитим адресама), како би се мјесто прецизније навело у вези са бројем одобрења, уписује се одговарајућа шифра ако је доступна (наведена у одобрењу).

16 15 018 000 Адреса:

16 15 018 019 Улица и број

Уписује се улица и број

16 15 018 021 Поштански број

Уписује се одговарајућа поштанска ознака за адресу која је наведена.

16 15 018 022 Град

Уписује се назив града.

16 15 018 020 Држава

Уписује се одговарајућа шифра за државу. У контексту провозног поступка употребљава се ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI"

16 15 081 000 Поштански број/Адреса

Ова под-класа може се користити ако је могуће утврђивање локације робе са поштанским бројем допуњеним подацима о кућном броју, ако је потребно.

16 15 081 020 Држава

Уписује се одговарајућа шифра за државу. У контексту провозног поступка употребљава се ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI"

16 15 081 021 Поштански број

Уписује се одговарајућа поштанска ознака у вези са локацијом робе.

16 15 081 025 Кућни број

Уписује се кућни број у вези са локацијом робе.

16 15 074 000 Лице за контакт

16 15 074 016 Име

Уписује се пуно име лица за контакт.

16 15 074 075 Телефонски број

Уписује се телефонски број лица за контакт.

16 15 074 076 Е-адреса

Уписује се Е-адреса лица за контакт.

16 17 000 000 Прописани план пута

Прописани план пута одређује пут којим ће се роба кретати од полазне царинске канцеларије до одредишне царинске канцеларије по економски оправданом плану пута.

Користећи одговарајуће шифре, наводи се да ли је примјењен прописани план пута.

Користе се сљедеће шифре:

Шифра	Опис
0	Од полазне царинске канцеларије до одредишне царинске канцеларије роба се неће кретати економски оправданим планом пута
1	Од полазне царинске канцеларије до одредишне царинске канцеларије роба ће се кретати економски оправданим планом пута

Група 17 - Царинске канцеларије

17 03 000 000 Полазна царинска канцеларија

17 03 001 000 Шифра

Користећи одговарајућу шифру, уписује се референтни број канцеларије у којој започиње поступак провоза.

Користи се (an8) шифра са сљедећом структуром:

- прва два знака (a2) служе за идентификацију државе помоћу ISO 3166-alpha-2 шифра државе
- сљедећих шест знакова (an6) служе за означавање предметне царинске канцеларије.

Шифре царинских канцеларија у Босни и Херцеговини прописане су упутством о попуњавању царинске декларације.

17 04 000 000 Провозна царинска канцеларија

17 04 001 000 Шифра

Уписује се шифра предвиђене царинске канцеларије надлежне за мјесто уласка робе у царинско подручје Босне и Херцеговине, ако се роба креће у оквиру поступка провоза преко страног царинског подручја или шифру царинске канцеларије надлежне за мјесто изласка робе из царинског

подручја Босне и Херцеговине када роба напушта то подручје током поступка провоза преко границе између Босне и Херцеговине и треће земље, односно уписује се шифра предвиђене улазне царинске канцеларије на државно подручје уговорне стране Конвенције о заједничком поступку провоза, када се роба креће у оквиру поступка провоза или шифра предвиђене излазне царинске канцеларије преко које роба излази из државног подручја уговорне стране Конвенције када напушта то подручје у оквиру поступка провоза преко границе између уговорне стране Конвенције и треће земље.

Напомена:

У националном поступку провоза овај елемент податка се не попуњава.

17 05 000 000 Одредишна царинска канцеларија

17 05 001 000 Шифра

Користећи одговарајућу шифру, уписује се референтни број царинске канцеларије у којој се поступак провоза завршава.

Употребљавају се сљедеће шифре и њихови формати:

Користи се (an8) шифра са сљедећом структуром:

- прва два знака (a2) служе за идентификацију државе помоћу ISO 3166-alpha-2 шифра државе
- сљедећих шест знакова (an6) служе за означавање предметне царинске канцеларије. Препоручује се употреба сљедеће структуре:

Прва три знака (an3) означавала би назив локације према UN/LOCODE, а задња три би била национална алфанумеричка подјела (an3). Ако се потподјела не употребљава, потребно је унијети знакове "000".

На примјер: BEBRU000

BE је ISO 3166 за Белгију, BRU је назив локације за град Брисел, 000 за неупотријебљену потподјелу.

17 06 000 000 Излазна царинска канцеларија за провоз

17 06 001 000 Шифра

Овај елемент податка користи се када се провозна декларација комбинује са излазном сажетом декларацијом.

Уписује се шифра царинске канцеларије преко које провозно кретање напушта подручје безбједности и заштите.

Користећи одговарајућу шифру, уписује се референтни број царинске канцеларије у земљама обухваћеним подручјем безбједности и заштите (земље Европске уније, Швајцарска, Норвешка, Уједињено Краљевство (Сјеверна Ирска)).

Шифра царинске канцеларије има структуру дефинисану за елемент податка 17 05 001 000 Одредишна царинска канцеларија.

Напомена:

У националном поступку провоза овај елемент податка се не попуњава.

Група 18 - Идентификација робе

18 01 000 000 Нето маса (kg)

Уписује се нето маса робе обухваћене одговарајућим пријављеним наименовањем робе, изражена у килограмима.

Нето маса је маса робе без амбалаже.

Ако је нето маса већа од 1 kg укључује дијелове мјерне јединице (kg), може се заокружити на сљедећи начин:

- од 0,001 до 0,499: заокружује се на најближу нижу вриједност пуног килограма,
- од 0,5 до 0,999: заокружује се на најближу вишу вриједност пуног килограма.

Нето масу мању од 1 kg треба уписати као "0" иза које слиједи број децимала до шест децимала без "0" на крају количине (на примјер 0,123 за паковање од 123 грама,

0,00304 за паковање од 3 грама и 40 милиграма или 0,000654 за паковање од 654 милиграма).

18 02 000 000 Допунске мјерне јединице⁰⁰⁰ Допунска мјерна јединица^{*}**

Према потреби, уписује се количина предметног наименовања, изражена у мјерној јединици прописаној у Царинској тарифи БиХ.

18 04 000 000 Бруто маса (kg)

У декларацији бруто маса је тежина робе са амбалажом (паковањем), без опреме за превоз.

Ако је у бруто масу већу од 1 kg укључен дио мјерне јединице (kg), може се заокружити на сљедећи начин:

- од 0,001 до 0,499: заокружује се на најближу нижу вриједност пуног килограма,
- од 0,5 до 0,999: заокружује се на најближу вишу вриједност пуног килограма.

Бруто масу мању од 1 kg треба уписати као "0" иза које слиједи низ од највише шест децимала без "0" на крају количине (на примјер 0,123 за паковање од 123 грама, 0,00304 за паковање од 3 грама и 40 милиграма или 0,000654 за паковање од 654 милиграма).

Уписује се бруто маса робе обухваћене одговарајућим пријављеним наименовањем робе, изражена у килограмима.

Ако декларација обухвата више наименовања робе која се односе на робу која је заједно упакована на такав начин да је немогуће утврдити бруто масу робе за свако наименовање робе, укупна бруто маса уписује се само на нивоу заглавља.

18 05 000 000 Опис робе

Ако декларант упише CUS шифру за хемикалије и препарате, царински орган може се одрећи захтјева за достављање прецизног описа робе.

Опис робе је уобичајени трговачки опис робе који је довољно прецизан како би царински орган могао извршити идентификацију робе. Ако је потребно уписати тарифну ознаку робе, опис мора бити довољно прецизан да омогући сврставање робе.

18 06 000 000 Паковање

Овај елемент податка односи се на податке о паковању робе која је предмет декларације или обавјештења.

18 06 003 000 Врста паковања

Уписује се шифра која одређује врсту паковања.

Уписује се шифра врсте паковања како је дефинисано у најновијој верзији Прилога IV Препоруке UNECE-а бр. 21 и у Глави III овог прилога, уз елемент податка број 12 01 003 000.

18 06 004 000 Број паковања

Подаци о укупном броју пакета полазећи од најмање јединице спољног паковања. Укупан број пакета односи се на број појединачних ставки упакованих на начин да се не могу подијелити без претходног распакивања или број комада ако роба није упакована.

Подаци о укупном броју пакета не наводе се ако је роба у расутом стању.

18 06 054 000 Превозне ознаке

Слободна форма описа ознака и бројева на превозним јединицама или пакетима.

18 07 000 000 Опасна роба

18 07 055 000 УН број

Ознака Уједињених народа за опасну робу (UNDG) је серијски број додијелен у оквиру Уједињених народа супстанцама и производима који се налазе на попису опасне робе која се најчешће превози. Уколико се наводи опасна роба, обавезно се уноси UN број како је наведен у табели А (попис опасних материја) у дијелу 3. Прилога А Европског споразума о међународном друмском превозу опасних материја (ADR).

18 08 000 000 Шифра CUS

Број Царинске уније и статистике (CUS) јесте шифра додијелена у оквиру Европског царинског пописа хемикалија (ECICS) за углавном хемијске препарате и супстанце.

Декларант може добровољно уписати ту шифру ако за предметну робу не постоји прописана мјера у законодавству, то јест када је лакше уписати ту шифру него уписати цијели опис производа.

18 09 000 000 Шифра робе

Уписује се тарифна шифра робе која се састоји од најмање шест цифара из Хармонизованог система.

18 09 056 000 Тарифни подброј Хармонизованог система

Уписује се тарифни подброј Хармонизованог система од шест цифара.

18 09 057 000 Ознака Комбиноване номенклатуре

Двије додатне цифре из Комбиноване номенклатуре ЕУ (осма и девета цифра тарифне ознаке Царинске тарифе БиХ) нису обавезан податак, али се могу уписати.

Група 19 - Подаци о превозу (врсте, средства и опрема)**19 01 000 000 Индикатор за контејнер**

Користећи одговарајућу шифру, уписује се очекивана ситуација при преласку границе на основу информација доступних у тренутку завршетка провозних формалности.

Примјењују се сљедеће шифре:

0	Роба која се не превози у контејнеру
1	Роба која се превози у контејнеру

19 02 000 000 Референтни број превоза

Идентификација путовања превозног средства, на примјер број путовања, IATA број лета, према потреби. За ваздушни превоз када је оператер вазухоплова који превози робу склопио уговор о летовима под заједничком ознаком или сличне уговорне аранжмане с партнерима, употребљавају се бројеви лета партнера.

19 03 000 000 Врста превоза на граници

Овај елемент податка користи се обавезно за пошиљке превоза жељезницом, а за друге врсте превоза је необавезан. Користећи одговарајућу шифру, уписује се врста превоза која одговара активном превозном средству које се намјерава користити при изласку из царинског подручја Босне и Херцеговине.

Користе се сљедеће шифре:

Шифра	Опис
1	Превоз морем
2	Превоз жељезницом
3	Друмски превоз
4	Ваздушни превоз
5	Поштанска пошиљка
7	Превоз (пренос) фиксним превозним инсталацијама
8	Превоз унутрашњим пловним путем
9	Непозната врста превоза (властити погон)

19 04 000 000 Врста превоза у унутрашњости

Податак је необавезан, али се може уписати. Користећи одговарајућу шифру, уписује се врста превоза при одласку.

Користе се шифре наведене уз елемент податка 19 03 000 000 врста превоза на граници.

19 05 000 000 Превозно средство у поласку**19 05 017 000 Идентификациони број**

Уписује се идентитет превозног средства на које је роба директно утоварена у тренутку обављања провозних формалности (или возила које вуче друга превозна средства, ако постоји више превозних средстава).

Те информације имају облик IMO идентификационог броја брода или јединственог европског идентификационог броја пловила (ознака ENI) за превоз морским или унутрашњим воденим путевима.

У зависности од врсте превозног средства, могу се уписати сљедећи подаци о идентитету:

Превозно средство	Начин идентификације
Превоз морем и унутрашњим пловним путевима	Назив пловила
Ваздушни превоз	Број и датум лета (ако не постоји број лета, уписује се регистарски број вазухоплова)
Друмски превоз	Регистарске ознаке возила и/или приколице
Жељезнички превоз	Број вагона

Ако се користи вучно возило и приколица, уписују се регистарске ознаке и вучног возила и приколице. Ако регистарски број вучног возила није познат, уписује се регистарски број приколице.

19 05 061 000 Врста идентификације

Користе се сљедеће шифре:

Шифра	Опис
10	Идентификациони број брода
11	Назив поморског брода
20	Број вагона
21	Број воза
30	Регистарски број друмског возила
31	Регистарски број друмске приколице
40	Број лета IATA
41	Регистарски број вазухоплова
80	Европски број за идентификацију пловила (ENI шифра)
81	Назив пловила за пловидбу унутрашњим пловним путем

19 05 062 000 Државна припадност

Користећи одговарајућу шифру, уписује се државна припадност превозног средства (или возила које вуче друга превозна средства, ако постоји више превозних средстава) на које је роба директно утоварена у тренутку обављања провозних формалности.

Ако се роба превози приколицом и вучним возилом, уписује се државна припадност и приколице и вучног возила. Ако државна припадност вучног возила није позната, уписује се државна припадност приколице.

Користе се шифре држава, које се заснивају на важећим ознакама ISO 3166-alpha-2 шифра државе, а за Сјеверну Ирску шифра "XI".

19 07 000 000 Опрема за превоз**19 07 044 000 Референтна ознака робе**

За сваки контејнер уписује се број наименовања робе у декларацији за робу која се превози у том контејнеру.

19 07 063 000 Идентификациони број контејнера

Ознаке (слова и/или бројеви) којима се идентификује контејнер за превоз.

Контејнер је посебна ојачана кутија за превоз терета која се може слагати једна на другу те која се може хоризонтално или вертикално премјештати, осим у случају ваздушног превоза.

Код ваздушног превоза контејнери су посебне ојачане кутије за превоз терета које се могу хоризонтално или вертикално премјештати.

У оквиру овог елемента податка измјенљиви сандуци и полуприколице које се користе за друмски и жељезнички превоз сматрају се контејнерима.

Ако је примјенљиво, уз идентификациони број контејнера наводи се и шифра (префикс) коју додјељује

Међународни биро за контејнере и интермодални превоз (BIC) за контејнере обухваћене нормом ISO 6346 стандарда.

За измјењиве сандуке и полуприколице користи се шифра ILU (интермодалне утоварне јединице) уведена кроз европски стандард EN 13044.

19 08 000 000 Активно превозно средство које прелази границу

19 08 017 000 Идентификациони број

Уписује се идентитет активног превозног средства које прелази границу.

У случају комбинованог превоза или ако се користи више превозних средстава, активно превозно средство је оно које покреће цијелу комбинацију. На примјер, у случају камиона на броду, активно превозно средство је брод. У случају вучног возила и приколице, активно превозно средство је вучно возило.

Користе се шифре наведене уз елемент податка 19 05 061 000 превозно средство у поласку/врста идентификације.

19 08 061 000 Врста идентификације

Користећи одговарајућу шифру, уписује се врста идентификације превозног средства (идентификациони број превозног средства).

Користе се сљедеће шифре:

Шифра	Опис
10	Идентификациони број брода
20	Број вагона
21	Број воза
30	Регистарски број друмског возила
31	Регистарски број друмске приколице
40	Број лета IATA
41	Регистарски број ваздухоплова
80	Европски број за идентификацију пловила (ENI шифра)
81	Назив пловила за пловидбу унуташњим пловним путем

19 08 062 000 Државна припадност

Користећи одговарајућу шифру (ISO 3166-alpha-2 шифра државе), уписује се државна припадност активног превозног средства које прелази границу.

У случају комбинованог превоза или ако се користи више превозних средстава, активно превозно средство је оно које покреће цијелу комбинацију. На примјер, у случају камиона на броду, активно превозно средство је брод. У случају вучног возила и приколице, активно превозно средство је вучно возило.

19 08 084 000 Царинска канцеларија на граници

Уписује се одговарајућа шифра царинске канцеларије на мјесту гдје активно превозно средство прелази границу земље уговорнице Конвенције о заједничком поступку провоза.

Користи се структура шифре царинске канцеларије дефинисана за елемент податка 17 05 001 000 одредишна царинска канцеларија.

Напомена:

У националном поступку провоза овај елемент податка се не попуњава.

19 10 000 000 Пломба

19 10 068 000 Број пломби

Уписује се број пломби стављених на опрему за превоз, ако је примјенљиво (када царински орган одлучи пломбирати робу).

19 10 015 000 Идентификациона ознака пломбе

Овај податак уписује се ако је роба пломбирана и када овлашћени пошиљалац подноси декларацију за коју се у складу са одобрењем захтијева употреба посебних пломби

или је кориснику поступка провоза одобрена употреба посебних пломби.

Група 99 - Остали елементи података (статистички подаци, осигурања, тарифни подаци)

99 02 000 000 Врста осигурања

Користећи одговарајућу шифру, уписује се врста осигурања које се користи за поступак провоза.

Користе се сљедеће шифре:

Опис	Шифра
За ослобађање од полагања осигурања (члан 108. став (4) Закона и члан 304. став (2) тачка ц) ове одлуке и члан 75. став 2. тачка ц) Додатка I Конвенције)	0
За свеобухватно осигурање (члан 108. став (2) тачка б) Закона и члан 75. ст. 1. и ст. 2. тач. (а) и (б) Додатка I Конвенције)	1
За појединачно осигурање које даје јамац (члан 108 ст. (2) тач. а) Закона и члан 20. тачка (б) Додатка I Конвенције)	2
За појединачно осигурање у облику готовинског депозита (полога) (члан 250. ст. (1) тач а) ове одлуке и члан 19. Додатка I Конвенције)	3
За појединачну гаранцију у облику купона (члан 250. ст. (1) тач ц) ове одлуке члан 21. Додатка I Конвенције)	4
За ослобађање од обавезе полагања осигурања за износ увозних или извозних дажбина који не прелази одређени износ од 1000 конвертибилних марака (члан 213. став (5) Закона)	5
За осигурање које се не захтијева (члан 109. Закона и члан 338. ове одлуке)	6
За осигурање које се не захтијева (члан 213. став (4). Закона и члан 13. став 1. тачка (а) Додатка I Конвенције)	8
За појединачно осигурање одређено тачком 3. Прилога 35. ове одлуке и тачком 3. Прилога I Додатка I Конвенције)	9
За ослобађање од полагања осигурања на основу уговора (члан 10. став 2. тачка (а) Конвенције)	A
За осигурање које се полаже за робу која се испоручује у TIR поступку	B
За осигурање које се не захтијева за робу која се превози фиксним превозним инсталацијама (члан 109. ст. (1) тач. б) Закона и члан 13. став 1. тачка (б) Додатка I Конвенције)	C
За осигурање које се не захтијева за робу стављену у заједнички провозни поступак у складу с чланом 13. став 1. тачка (а) Додатка I Конвенције)	H
За осигурање које се не захтијева за кретање између између полазне царинске канцеларије и прве провозне царинске канцеларије (Члан 10. став 2. тачка (б) Конвенције)	J

99 03 000 000 Подаци о осигурању

99 03 069 000 Референтни број осигурања (GRN)

Уписује се референтни број осигурања.

99 03 070 000 Приступна шифра

Уписује се приступна шифра.

99 03 012 000 Валута

Користећи одговарајућу шифру, уписује се валута BAM у којој ће се утврдити износ који треба покрити осигурање.

99 03 071 000 Износ који треба покрити

Уписује се износ дуга који може настати у вези са одређеном провозном декларацијом, а који ће бити покривен осигурањем.

99 04 000 000 Специфична референтна ознака осигурања

Уписује се специфична ознака осигурања која није GRN број.

Прилог 40.

ПРОВОЗНИ ПРАТЕЋИ ДОКУМЕНТ

Образац провозног пратећег документа

Објашњење и подаци за провозни пратећи документ

Скраћеница "BCP" ("поступак осигуравања континуитета пословања") која се користи у овом објашњењу односи се на ситуације у којима се примјењује поступак прописан чланом 245. тачка р), чланом 262. став (1) тачка б) и Прилогом 45. ове одлуке.

Ако се пратећи провозни документ штампа, може се користити обичан папир.

Провозни пратећи документ штампа се на основу података добијених из провозне декларације, које је, према потреби, измијенио корисник поступка провоза и/или овјерила полазна царинска канцеларија, и попуњава се на сљедећи начин:

1. **Поље MRN**

MRN се штампа на првој страни обрасца и на свим пописима наименовања, осим када се ти обрасци користе у оквиру ВСП-а, у ком случају се не додјељује MRN.

MRN се штампа и у облику бар кода коришћењем стандардног "кода 128", скуп знакова "В".

2. **Поље "Обрасци":**

- прва подјела: редни број односног штампаног листа,
- друга подјела: укупан број штампаних листова (укључујући и попис наименовања).

3. **Поље "Безбједност" (11 07)**

Ако у документу нема информација о безбједности, поље остаје празно.

4. **Поље "Укупан број наименовања"**

Збир свих наименовања робе обухваћених једном декларацијом

5. **Поље "Укупан број пакета"**

Збир свих паковања обухваћених једном декларацијом.

6. **Поље "ВСП – Повратни примјерак ППД-а који се враћа царинској канцеларији"**

Назив, адреса и шифра царинске канцеларије којој се враћа примјерак провозног пратећег документа у случају примјене ВСП - а.

7. **Поље "Осигурање није валидно у"**

Ако се примјењује ВСП, наводе се шифре земаља у којима се осигурање не може употријебити.

8. **Инциденти током провоза (ВСП)**

Ово се поље користи ако се примјењује ВСП и ако се догоде инциденти током провоза.

Примјењује се сљедећи поступак у случају да због недоступности новог компјутеризованог провозног система, царински орган надлежан према мјесту где се налази провозно средство није у могућности да овај податак евидентира директно у систем.

Од момента када роба напусти полазну царинску канцеларију до момента њеног доласка у одредишну царинску канцеларију може се појавити потреба да се у провозни пратећи документ који прати робу додају одређени подаци. Ти подаци односе се на радњу провоза и уписује их, током обављања одговарајућих активности, превозник одговоран за провозно средство у које је роба утоварена. Ти подаци могу се додати ручно, под условом да су јасно и читко уписани мастилом и великим штампаним словима.

Подсјећа се превозник да се роба смије претоварити само уз одобрење царинског органа на чијем се

подручју треба обавити претовар, без обзира на изузећа прописана чланом 279. ове одлуке.

Ако се роба превози у интермодалним провозним јединицама, као што су, међу осталим, контејнери, измијњиви сандуци и полуприколице, корисник поступка провоза не мора навести те податке ако се због логистичких разлога на мјесту отпреме не може навести идентитет и државна припадност провозног средства у тренутку пуштања робе у поступак провоза. Интермодалне провозне јединице морају имати јединствене идентификационе бројеве, који су наведени у елементу податка број: 19 07 063 000 (идентификациони број контејнера), а робом се не смије руковати при промјени начина провоза.

Ако надлежни царински орган сматра да се предметни провоз може наставити на уобичајени начин, он овјерава провозни пратећи документ последице предузимања свих неопходних мјера.

У зависности од случаја, надлежна провозна или одредишна царинска канцеларија дужна је у систем унијети податке који су додати у провозни пратећи документ. Те податке може унијети и овлашћени прималац.

Ти додатни уноси односе се на сљедећа поља и активности:

- Поље Царинска канцеларија за регистрацију инцидента:

Уписује се шифра царинске канцеларије гдје је регистрован инцидент.

- Поље Шифра инцидента:

Уписује се природа (шифра) насталог инцидента из члана 279. ове Одлуке.

Користе се сљедеће шифре инцидента:

Шифра инцидента	Опис инцидента
1	Ако је превозник приморан одступити од плана пута прописаног у складу са чланом 268. став (2) ове одлуке због околности које су ван његове контроле
2	Ако су пломбе у току провоза оштећене или неовлашћено измијењене због разлога који су ван контроле превозника,
3	Ако се роба, под надзором царинског органа, претовара са једног провозног средства на друго,
4	Ако је, због непосредне опасности, потребно одмах дјелимично или потпуно истоварити робу са пломбираног провозног средства,
5	Ако је дошло до инцидента који може утицати на способност корисника поступка провоза или превозника да испуни своје обавезе,
6	Ако се промијени било који елемент који чини једно провозно средство из члана 260. став (3) ове одлуке.

9. **Поље Полазна царинска канцеларија (17 03):**

- Назив и шифра полазне царинске канцеларије, те пуно име и број одобрења овлашћеног пошиљаоца (ако постоји).

- датум пуштања робе у поступак провоза.

Пратећи провозни документ се не смије мијењати, нити се подаци у њега смију додавати нити из њега брисати, осим ако је другачије утврђено овом одлуком.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА		ВРСТА ДЕКЛАРАЦИЈЕ		MRN	
ПРОВОЗНИ ПРАТЕЋИ ДОКУМЕНТ	Пошљивалац (13 02) И.Б.	Врста декл. (11 01)	Додатна врста декл. (11 02)		
	Лице за контакт (13 02 074)	Обрасци 001	SCI(11 04)		
	Прималац (13 03) И.Б.	Укупан број највише вања	Укупан број палета	Укупна бруто маса (kg)	Безбједност (11 07)
	Корисник поступка провоза (13 07) И.Б.	LRN (12 09)	UCR (12 08)	TIR (12 06)	
	Лице за контакт (13 07 074)	ВСП: <input type="checkbox"/> Повратни прилијек који се враћа царинској канцеларији:			
	Заступник (13 06) И.Б.				
	Лице за контакт (13 06 074)				
	Превозник (13 12) И.Б.	Мјесто утовара (16 13)	Локација робе (16 15)		
	Лице за контакт (13 12 074)	Мјесто истовара (16 14)			
	Додатни учесник у ланцу снабдијевања (13 14) И.Б.	Лице за контакт (16 15 074)			
Превозно средство у поласку(19 05)					
Активно превозно средство које прелази границу (19 08)	Врста провоза на граници (19 03)				
Референтни број провоза (19 02)	Врста провоза у унутрашњости (19 04)				
Отпрема за провоз (19 07) Контејнер (19 01): <input type="checkbox"/>	Пломба (19 10)				
Претходни документ (12 01)	Превозни документ (12 05)				
Приложени документ (12 03)	Додатни референтни подаци (12 04)				
	Додатне информације (12 02)		Превозни трошкови (14 02)		
Осигурање (99 02 - 99 03 - 99 04)	Одобрење (12 12)		Индикатор умањеног броја података (11 08): <input type="checkbox"/>		
Осигурање није валично у:					
ИНЦИДЕНТИ ТОКОМ ПРЕВОЗА (ВСП)	ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ ИНЦИДЕНАТА	Шифра инцидента	ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ ИНЦИДЕНАТА	Шифра инцидента	
	Идентитет и националност новог превозног средства	Идентитет и националност новог превозног средства			
	Контејнер ИД (19 07)	Контејнер ИД (19 07)			
Други инцидентни токови провоза/Детаљи и предузете мјере (текст)		Други инцидентни токови провоза/Детаљи и предузете мјере (текст)			
ПОТВРДА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА	Нове пломбе: Број:	Идентитет:	Нове пломбе: Број:	Идентитет:	
	Потпис:	Печат:	Потпис:	Печат:	
<input type="checkbox"/> Подаци већ евидентирани у систему		<input type="checkbox"/> Подаци већ евидентирани у систему			
Држава усмјеравања пошљике (16 12)		Прописани ланц пута (16 17)			
ПРОВОЗНА ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА (17 04)		ИЗЛАЗНА ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПРОВОЗ (17 06)			
ПОЛАЗНА ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА (17 03)		ОДРЕДИШНА ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА (17 05)			
Датум пуштања робе у провоз		Држава отпреме (16 06)	Држава одређишта (16 03)		
КОНТРОЛА ПОЛАЗНЕ ЦАРИНСКЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ		КОНТРОЛА ОДРЕДИШНЕ ЦАРИНСКЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ		Прилијек за потврђивање пријема	
Резултат:		Датум доласка:		враће и након евидентирања под	
Стављене пломбе: Број:		Претходне пломбе:		бројем:	
Идентитет:		Напомене:		Потпис: Печат:	
Рок предаје (15 11):					

**Прилог 41.
ПОПИС НАИМЕНОВАЊА ПРОВОЗА**

**Образац пописа наименовања провоза
Објашњење и подаци за попис наименовања провоза**

Скраћеница "ВСП" (поступак осигуравања континуитета пословања) који се користи у овом објашњењу односи се на ситуације у којима се примјењује поступак прописан чланом 245. тачка р), чланом 262. став (1) тачка б) и Прилогом 45. ове одлуке.

Поља пописа наименовања провоза могу се вертикално проширити. Осим одредби у напоменама из Прилога 39. ове одлуке, подаци се штампају на сљедећи начин, уз коришћење шифри гдје је то могуће:

1. поље MRN - на начин како је прописано Прилогом 40. ове одлуке. MRN се штампа на


првој страни тог обрасца и на свим пописима наименовања робе, осим када се ти обрасци користе у ВСП поступку, у ком случају се не додјељује MRN.

2. Подаци из различитих поља по наименовању штампају се на сљедећи начин:
 - а) поље "Врста декларације" (11 01)
Ово се поље употребљава само у случају мјешовитих пошиљки. Наводи се стварни статус сваког наименовања (TR, T1, T2 или T2F).
 - б) у поље "Обрасци":
 - прва подјела: редни број односног штампаног листа,
 - друга подјела: укупан број штампаних листова пописа наименовања провоза.

ПОПИС НАИМЕНОВАЊА ПРОВОЗА				MRN	
			Образак		
Врста и тип робе у декларацији (11 11)	Број и тип робе (11 03)	Врста и број паковања, опремене ознаке (18 06)	Опис робе (18 03)		
Поштомали (13 02)	И.Б.	Претходно извешаје (12 01)			
Претходно (13 03)	И.Б.	Претходно извешаје (12 03)			
Остали извешаји у складу са одредбом (13 04)	И.Б.	Додатне информације (12 04)			
Превозно средство у поштомали (19 05)	И.Б.	Додатне информације (12 02)			
UNTDG број за опасну робу (18 07)	Шифра СДЗ (18 08)	Превозно средство (14 02)	Превозно средство (12 05)	Риференс број АТРСР (12 08)	Врста мала (18 04)
			Врста провозне декларације (11)	Шифра државе извознице (16 06)	Национална др. (18 01)
			Шифра државе одређивача (16 03)	Додатне информације (18 02)	

Прилог 44.

ТС 11 - потврда пријема

ТС 11 - ПОТВРДА ПРИЈЕМА	
Одредишна царинска канцеларија	
(мјесто, назив и шифра)	
овим потврђује да јој је поднијета провозна декларација TR, T1, T2, T2F ⁽¹⁾	
евидентирана дана (дд/мм/гг) под бројем(MRN ⁽²⁾)	
у полазној царинској канцеларији	
(мјесто, назив и шифра)	
	У дана (дд/мм/гг)
 (попис)
<hr/>	
(1) Непотребно прецртати	
(2) У случају привременог квара електронског система провоза уписати број употребљен у поступку осигуравања континуитета пословања	

Прилог 45.**Поступак осигуравања континуитета пословања****ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

1. Овим прилогом прописују се посебне одредбе за коришћење поступка осигуравања континуитета пословања провоза у складу са чланом 262. став (1) тачка б) ове одлуке за кориснике поступка провоза, укључујући овлашћене пошиљаоце, у случају привременог квара:

- електронског система провоза,
- компјутерског система који корисник поступка провоза користи за електронско подношење провозне декларације помоћу система електронске размјене података, или
- електронске везе између компјутерског система који корисник поступка провоза користи за електронско подношење провозне декларације помоћу система електронске размјене података и електронског система провоза.

Овим прилогом прописују се и одредбе које се примјењују када робу превозе путници који немају директан приступ електронском систему провоза, у складу са условима из члана 263. одлуке.

2. Провозна декларација за коришћење поступка осигуравања континуитета пословања провоза и провозна декларација за путнике

2.1. Провозна декларација која се користи у поступку осигуравања континуитета пословања и провозна декларација за путнике мора бити препознатљива свим учесницима у поступку провоза како би се избјегли проблеми у провозној царинској канцеларији, одредишној царинској канцеларији те по приспјећу код овлашћеног примаоца.

Као провозна декларација за коришћење поступка осигуравања континуитета пословања провоза и провозна декларација за путнике користи се провозни пратећи документ сачињен на обрасцу из Прилога 40. ове одлуке уз који се прилаже попис наименовања провоза сачињен на обрасцу из Прилога 41. ове одлуке или попис пошиљке сачињен на обрасцу из Прилога 46. ове одлуке.

2.2. У сврху примјене тачке 2.1. овог прилога, провозна декларација попуњава се у складу са Прилогом 39. као и Прилогом 23. ове одлуке, осим ако је у Прилогу 39. наведено другачије.

ГЛАВА II - ПРАВИЛА О СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ОСИГУРАВАЊА КОНТИНУИТЕТА ПОСЛОВАЊА

3. Недоступност електронског система провоза

3.1. Правила се примјењују како слиједи:

- провозна декларација попуњава се и подноси полазној царинској канцеларији у два примјерка провозног пратећег документа, уз који се прилаже попис наименовања провоза у складу са Прилогом 40. и 41. ове одлуке или попис пошиљке, у складу са Прилогом 46. и 47. ове одлуке, и остали потребни документи.
- провозна декларација попуњава се руком штампаним словима мастилом или се штампа из информационог система корисника поступка провоза/заступника.
- у десном горњем углу обрасца провозног пратећег документа (поље MRN) уписује се број из контролника у који се евидентирају

провозне декларације у поступку осигуравања континуитета пословања провоза, а који је различит од броја који се користи у електронском систему провоза,

- коришћење поступка осигуравања континуитета пословања провоза означава се на примјерцима провозне декларације печатом који је у складу са обрасцем из Прилога 48. ове одлуке на мјесту предвиђеном за овај поступак (поље ВСР:) у провозном пратећем документу.

- у стандардном поступку, када робу превозе путници, провозна декларација се овјерава печатом полазне царинске канцеларије, у пољу "полазна царинска канцеларија".

- у случају поједностављеног поступка провоза из члана 288. тачка ц) ове одлуке, провозну декларацију печатом унапријед овјерава полазна царинска канцеларија или овлашћени пошиљалац. У поједностављеном поступку из члана 288. тачка ц) ове одлуке, овлашћени пошиљалац мора испуњавати све обавезе и услове у погледу података који се уносе у декларацију и у погледу коришћења посебног печата из тачке 22. до 25. овог прилога.

3.2. Ако је донијета одлука о примјени поступка осигуравања континуитета пословања провоза, сви подаци о провозу са LRN-ом или MRN-ом додијелим поступку провоза бришу се из електронског система провоза на основу података које је доставило лице које је те податке о провозу унијело у електронски систем провоза.

3.3. Царински орган надзире коришћење поступка осигуравања континуитета пословања како би спречио његову злоупотребу.

4. Недоступност компјутерског система који корисник поступка користи за подношење података провозне декларације помоћу система електронске размјене података или електронске везе између тог компјутерског система и електронског система провоза:

- примјењују се одредбе тачке 3. овог прилога,
- корисник поступка провоза обавјештава царински орган када његов компјутерски систем и/или електронска веза између тог компјутерског система и електронског система провоза поново постану доступни.

5. Недоступност компјутерског система овлашћеног пошиљаоца и/или електронске везе између тог компјутерског система и електронског система провоза
Ако је компјутерски систем овлашћеног пошиљаоца и/или електронска веза између тог компјутерског система и електронског система провоза недоступна, примјењује се сљедећи поступак:

- примјењују се одредбе тачке 4. овог прилога,
- ако овлашћени пошиљалац у једној години подноси више од 2% броја својих декларација коришћењем поступка осигуравања континуитета пословања провоза, одобрење се преиспитује како би се оцијенило да ли су и даље испуњени услови садржани у одобрењу.

6. Унос података од стране царинске канцеларије
У случају из тач. 4. и 5. овог прилога, надлежни царински орган може кориснику поступка провоза одобрити подношење провозне декларације у једном примјерку (коришћењем провозног пратећег

документа) полазној царинској канцеларији ради уноса и обраде у електронском систему провоза.

ГЛАВА III - СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА

7. Полагање појединачног осигурања од стране јемца
Ако с обзиром на поступак провоза гарантна царинска канцеларија није уједно и полазна царинска канцеларија, гарантна царинска канцеларија задржава копију инструмента осигурања. Корисник поступка провоза подноси оригинални инструмент осигурања полазној царинској канцеларији, који га задржава.

8. Потписивање провозне декларације и преузимање обавезе од стране корисника поступка провоза
Провозна декларација мора бити потписана од стране корисника поступка провоза или његовог заступника у пољу "корисник поступка провоза" или у пољу "заступник".

Потписивањем провозне декларације корисник поступка провоза сматра се одговорним за:

- тачност и потпуност података наведених у провозној декларацији,
- вјеродостојност, тачност и потпуност свих докумената који се прилажу уз провозну декларацију,
- испуњавање свих обавеза које се односе на стављање робе у поступак провоза.

Овлашћеном пошиљаоцу може бити допуштено да не потписује провозну декларацију ако иста садржи претходно одобрен посебан печат из Прилога 50. ове одлуке.

9. Мјере за идентификацију робе

У случају у којем се примјењује члан 274. став (1) ове одлуке, полазна царинска канцеларија у пољу "Контрола полазне царинске канцеларије" провозне декларације поднаслов "Стављене пломбе" уписује сљедећу шифру (напомену): "Ослобођено - 99201".

10. Уписи у провозну декларацију и пуштање робе

Полазна царинска канцеларија уписује резултате контроле на сваком примјерку провозне декларације. Ако су резултати контроле у складу са декларацијом, полазна царинска канцеларија пушта робу у поступак провоза и уписује датум пуштања робе у провоз на примјерцима провозне декларације.

11. Роба стављена у поступак провоза превози се на основу једног примјерка провозног пратећег документа који кориснику поступка провоза предаје полазна царинска канцеларија. Полазна царинска канцеларија задржава један примјерак провозног пратећег документа са пописом наименовања провоза или пописом пошиљке.

12. Провозна царинска канцеларија

12.1. Превозник свакој провозној царинској канцеларији предочава обавијест о провозу сачињену на обрасцу из Прилога 49. ове одлуке, коју провозна царинска канцеларија задржава. Умјесто обавијести о провозу могуће је предочити копију провозног пратећег документа коју задржава провозна царинска канцеларија.

12.2. Ако се роба превози преко провозне царинске канцеларије која није наведена у провозној декларацији, стварна провозна царинска канцеларија о томе обавјештава полазну царинску канцеларију.

13. Подношење у одредишној царинској канцеларији

13.1. Одредишна царинска канцеларија евидентира примјерке провозне декларације у евиденцији

поступка осигуравања континуитета пословања провоза на одредишту, и на њима уписује датум предочења (доласка) робе и појединости о извршеним контролама.

13.2. Поступак провоза може се завршити у царинској канцеларији која није царинска канцеларија наведена у провозној декларацији. Та царинска канцеларија тада постаје стварна одредишна царинска канцеларија и у поље "Контрола одредишне царинске канцеларије" провозне декларације, поред уобичајених напомена у вези робе које треба навести, уписује и сљедећу напомену:

- "Разлике: царинска канцеларија којој је роба предочена (назив, шифра и држава) - 99203".

14. Потврда пријема

Пријем се потврђује на за то предвиђеном мјесту провозног пратећег документа или на обрасцу потврде пријема из Прилога 44. ове одлуке.

15. Враћање примјерка провозног пратећег документа

Одредишна царинска канцеларија без одлагања враћа примјерак провозног пратећег документа полазној царинској канцеларији, а најкасније у року од осам дана од дана завршетка поступка провоза.

16. Обавјештење корисника поступка провоза и алтернативни доказ о завршетку провоза

Ако се провозни пратећи документ не врати полазној царинској канцеларији у року од 30 дана од истека рока за предочење робе одредишној царинској канцеларији, полазна царинска канцеларија обавјештава о томе корисника поступка провоза и тражи доказ о прописном завршетку поступка.

17. Поступак провјере

17.1. Ако полазна царинска канцеларија у року од 60 дана од истека рока за предочење робе одредишној царинској канцеларији не прими доказ о прописном завршетку поступка, она одмах покрене поступак провјере ради прибављања података потребних за закључење тог поступка. Ако се током поступка провјере утврди да се поступак провоза не може закључити, полазна царинска канцеларија утврђује да ли је настао царински дуг.

Ако је настао царински дуг, полазна царинска канцеларија предузима сљедеће мјере:

- утврђује ко је дужник,
- утврђује царински орган који је надлежан за наплату.

17.2. Ако прије истека тих рокова полазна царинска канцеларија прими информацију да поступак провоза није прописно завршен или ако постоји сумња да није завршен, она без одлагања покрене поступак провјере завршетка поступка.

17.3. Поступак провјере покрене се и када се накнадно открије да је доказ о завршетку поступка провоза био фалсификован те када је поступак провјере нужан ради испуњења циљева из тачке 17.1. овог прилога.

18. Осигурање - референтни износ

18.1. У сврху примјене члана 303. ове одлуке, корисник поступка провоза осигурава да предметни износ не пређе референтни износ, узимајући у обзир и све поступке провоза који још увијек нису завршени.

- 18.2. Корисник поступка провоза обавјештава гарантну царинску канцеларију ако одобрени референтни износ не покрива износ који је довољан за покривање његових поступака провоза.
19. Потврда о свеобухватном осигурању, потврда о ослобађању од полагања осигурања и купони појединачног осигурања
- 19.1. Полазној царинској канцеларији подносе се следећа документа:
- потврда о свеобухватном осигурању, која одговара обрасцу из Прилога 34. ове одлуке,
 - потврда о ослобађању од полагања осигурања на обрасцу из Прилога 35. ове одлуке,
 - купон појединачног осигурања, на обрасцу из Прилога 31. ове одлуке.
- 19.2. Подаци о потврдама уписују се у провозну декларацију.
- 19.3. Период важења потврде о свеобухватном осигурању или потврде о ослобађању од полагања осигурања не смије бити дужи до пет година. Међутим, гарантна царинска канцеларија може продужити тај период за још један додатни период који не може бити дужи од пет година.
- 19.4. Од датума ступања на снагу укидања или опозива одобрења за коришћење свеобухватног осигурања или ослобађања од полагања осигурања, те од датума ступања на снагу укидања или опозива обавезе преузете у случају свеобухватног осигурања, ниједна од издатих потврда не може се користити за стављање робе у поступак провоза, те их корисник поступка без одгађања враћа гарантној царинској канцеларији.
- 19.5. Гарантна царинска канцеларија обавјештава и размјењује информације са царинским органима на основу којих се могу идентификовати преостале потврде које и даље остају важеће, али нису још враћене или које су пријављене као украдене, изгубљене или фалсификоване.
20. Коришћење посебног пописа пошिल्ке
- 20.1. Царинска канцеларија може прихватити провозну декларацију допуњену пописом пошिल्ке који није у складу са свим захтјевима из Прилога 47. ове одлуке.
- Такав попис може се користити само:
- ако га је саставио привредни субјект који за вођење своје евиденције користи систем електронске обраде података,
 - ако је сачињен и попуњен тако да их надлежна царинска канцеларија може користити без тешкоћа,
 - ако за свако наименовање садрже податке који се захтијевају према Прилогу 47. ове одлуке.
- 20.2. Као посебни попис пошिल्ке из тачке 20.1. овог прилога може бити и описни попис сачињен у сврху обављања отпремних/извозних царинских формалности, чак и ако такав попис сачини привредни субјект који своје евиденције не води коришћењем система електронске обраде података.
- 20.3. Корисник поступка провоза који своје евиденције води коришћењем система електронске обраде података и већ се користи посебним пописом пошिल्ке може га користити и за поступке провоза који обухватају само једну врсту робе ако је то неопходно због компјутерског система корисника поступка провоза.
21. Коришћење посебних пломби
Корисник поступка провоза у пољу "Контрола полазне царинске канцеларије" провозне декларације под наслов "Стављене пломбе" уписује број стављених пломби и њихове јединствене (индивидуалне) идентификационе ознаке.
22. Овлашћени пошљалац - Претходна провјера вјеродостојности и формалности код поласка
- 22.1. У сврху примјене тач. 3. и 5. овог прилога, у одобрењу се одређује да поље "Полазна царинска канцеларија" провозне декларације:
- унапријед се овјерава печатом полазне царинске канцеларије, те га потписује службеник те царинске канцеларије, или
 - овјерава овлашћени пошљалац посебним печатом који је одобрио надлежни царински орган и који је у складу са обрасцем из Прилога 50. ове одлуке. На обрасцима провозне декларације посебни печат може се отиснути и унапријед ако штампање врши за то овлашћена штампарија.
- Овлашћени пошљалац мора попуњити поље уписивањем датума отпреме робе и у провозну декларацију уписати број у складу са правилима наведеним у одобрењу.
- 22.2. Царински орган може прописати коришћење образаца који имају посебну ознаку као средство идентификације (распознавања).
23. Овлашћени пошљалац - Мјере безбједности у погледу печата
Овлашћени пошљалац предузима све потребне мјере за обезбјеђење сигурног чувања посебног печата и/или образаца са (унапријед) отиснутим печатом полазне царинске канцеларије или са отиском посебног печата.
Он обавјештава надлежну царинску канцеларију о безбједносним мјерама које предузима у складу са првим подставом ове тачке.
- 23.1. У случају да било које лице злоупотреби обрасце са унапријед отиснутим (овјереним) печатом полазне царинске канцеларије или посебним печатом, овлашћени пошљалац одговоран је, не доводећи у питање примјену казних прописа, за плаћање царине и свих других дажбина и накнада за робу која се превози на основу таквих образаца, осим ако надлежном царинском органу који му је издао одобрење докаже да је предузео мјере које су од њега захтијеване на основу тачке 23. овог прилога.
24. Овлашћени пошљалац - Подаци који се уписују у провозну декларацију
- 24.1. Овлашћени пошљалац, најкасније до тренутка отпреме робе, попуњава провозну декларацију и, према потреби, уписује план пута прописан у складу са чланом 268. став (2) ове одлуке те у поље "Контрола полазне царинске канцеларије" рок предаје прописан у складу са чланом 269. ове одлуке у којем се роба мора предочити одредишној царинској канцеларији, мјере за идентификацију робе које се примјењују и шифру (напомену):
- "Овлашћени пошљалац - 99206".

- 24.2. Ако полазна царинска канцеларија прије поласка врши контролу пошиљке, резултате те контроле уноси у поље "Контрола полазне царинске канцеларије".
- 24.3. Након отпреме, примјерак провозног пратећег документа овлашћени пошиљалац без одлагања доставља полазној царинској канцеларији у складу са правилима наведеним у одобрењу. Остали примјерци прате робу у складу са тачком 11. овог прилога.
25. Овлашћени пошиљалац - Ослобађање од потписа
- 25.1. Царински орган може овлашћеног пошиљаоца ослободити од обавезе потписивања провозне декларације која је овјерена посебним печатом из Прилога 50. ове одлуке и која је сачињена помоћу система за електронску размјену података. Ово ослобађање може се одобрити под условом да се овлашћени пошиљалац претходно код надлежног царинског органа писмено обавезе и потврди да је он корисник поступка провоза за све поступке провоза обављене на основу провозних докумената који носе отисак посебног печата.
- 25.2. Провозна декларација сачињена у складу са тачком 25.1. овог прилога у пољу предвиђеном за потпис корисника поступка провоза садржи сљедећу шифру (напомену):
- "Ослобођено потписа - 99207".
26. Овлашћени прималац – Обавезе
- 26.1. Када роба стигне у мјесто одређено у одобрењу, овлашћени прималац без одлагања обавјештава одредишну царинску канцеларију. Он наводи датум доласка, стање свих стављених пломби и све неправилности на примјерку провозног пратећег документа који су пратили робу те их доставља одредишној царинској канцеларији у складу са правилима наведеним у одобрењу.
- 26.2. Одредишна царинска канцеларија на примјерак провозног пратећег документа уписује податке предвиђене тачком 13. овог прилога.

Прилог 47.

Објашњење за попис пошиљке

ГЛАВА I - ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

1. **Дефиниција**
Попис пошиљке значи документ који има карактеристике описане у овом прилогу.
2. **Образац пописа пошиљке**
- 2.1. Као попис пошиљке може се користити само предња страна обрасца.
- 2.2. Обиљежја и садржај пописа пошиљке су сљедећа:
- наслов "Попис пошиљке",
 - поље димензија 70 x 55 мм које је подијељено на горњи дио димензија 70 x 15 мм и доњи дио димензија 70 x 40 мм,
 - колоне са сљедећим насловима који иду сљедећим редослиједом:
 - редни број,
 - ознаке, бројеви, број и врста паковања, опис робе,
 - држава отпреме/извоза,
 - бруто маса у килограмима (кг),
 - резервисано за службену употребу.

Корисник може прилагодити ширину колона његовим потребама. Међутим, колона под насловом

"Резервисано за службену употребу" увијек мора имати ширину од најмање 30 мм. Корисник сам може одлучити како ће користити друге просторе који нису наведени у тач. а), б) и ц).

- 2.3. Одмах испод посљедње уписане ставке мора се повући водоравна линија, а сав неискоришћен простор мора се прецртати, ради спречавања накнадног додавања података.

ГЛАВА II - ПОДАЦИ КОЈИ СЕ УНОСЕ У ПОЈЕДИНА ПОЉА

1. **Поље**
- 1.1. Горњи дио
Ако се попис пошиљке прилаже уз провозну декларацију, корисник поступка провоза у горњи дио поља уписује одговарајућу шифру "TR", "BH", "T1", "T2" или "T2F".
- 1.2. Доњи дио
Подаци наведени у тачки 4. Главе III овог прилога обавезно се уписују у овај дио поља.
2. **Колоне**
- 2.1. Редни број
Редни број мора се уписати испред сваке ставке наведене у попису пошиљке.
- 2.2. Ознаке, бројеви, број и врста паковања, опис робе
Ако се попис пошиљке прилаже уз провозну декларацију, захтијевани подаци уписују се у складу са Прилогом 23. и Прилогом 24. ове одлуке, осим ако у Прилогу 39. ове одлуке није наведено другачије. Попис мора садржавати податке из поља 31 (Паковање и опис робе), 44 (Додатне информације/Приложени документи/потврде и одобрења) и, према потреби, из поља 33 (Шифра робе) и 38 (Нето маса (кг)) провозне декларације.
- 2.3. Држава отпреме/извоза
Уписује се назив државе из које се роба шаље (отпрема) или извози.
- 2.4. Бруто маса (кг)
Уписују се подаци из поља 35 ЛЦИ (видјети Прилог 23. и Прилог 39. ове одлуке).

ГЛАВА III - КОРИШЋЕЊЕ ПОПИСА ПОШИЉКЕ

1. Уз провозну декларацију не могу се истовремено приложити и попис пошиљке и један или више допунских образаца.
2. Ако се користи попис пошиљке, поље 15 (Држава отпреме/извоза), 32 (Наименовање број), 33 (Шифра робе), 35 (Бруто маса (кг)) и, према потреби, поље 44 (Додатне информације/Приложени документи/потврде и одобрења) обрасца провозне декларације морају се прецртати, а поље 31 (Паковање и опис робе) не може се користити за уписивање ознака, бројева, броја и врсте паковања или описа робе. Упућивање на серијски број и ознаке различитих пописа пошиљке уписује се у поље 31 (Паковање и опис робе) обрасца провозне декларације која се користи.
3. Попис пошиљке обавезно се подноси у истом броју примјерака као и провозна декларација на коју се односи.
4. При регистрацији провозне декларације, попис пошиљке мора добити исти регистарски (евиденциони) број као и примјерци провозне декларације на коју се односи. Тај се број уписује или употребом печата који има назив полазне царинске канцеларије или ручно. Ако се уписује ручно, мора бити овјерен службеним печатом полазне царинске канцеларије.

Службеник полазне царинске канцеларије не мора потписати обрасце.

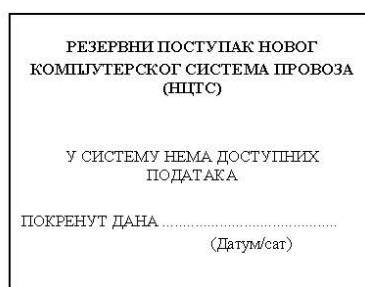
5. Ако је уз једну провозну декларацију приложено неколико пописа пошиљке, ти пописи морају бити

означени серијским бројем додијељеним од стране корисника поступка провоза, а број приложених пописа пошиљке уписује се у поље 4 (Попис пошиљке) односне провозне декларације.

Прилог 48.

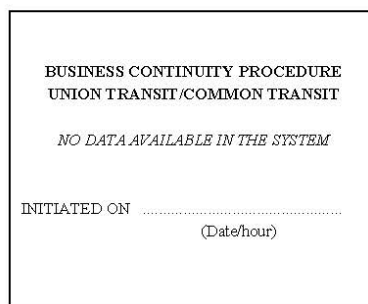
Огледни отисци печата осигуравања континуитета пословања провоза (резервног поступка провоза)

1. Печат број 1.



(димензије 26 x 59 mm, црвена боја)

2. Печат број 2.¹




(димензије 26 x 59 mm, црвена боја)

¹ Печат број 2. се употребљава након приступања Босне и Херцеговине Конвенцији о заједничком провозном поступку, 1987.

Прилог 49.

ТС 10 - Обавјештење о провозу

ТС 10 - ОБАВЈЕШТЕЊЕ О ПРОВОЗУ		
Идентификација превозног средства		
ПРОВОЗНА ДЕКЛАРАЦИЈА		ПРЕДВИЂЕНА ПРОВОЗНА ЦАРИНСКА КАНЦЕЛАРИЈА (И ДРЖАВА)
Врста (TR, ВН, Т1, Т2 или Т2F) и број	Полазна царинска канцеларија	
		ЗА СЛУЖБЕНУ УПОТРЕБУ Датум провоза: (попис)  Службени печат

666

Na osnovu člana 10. stav (5) Okvirnog zakona o osnovama naučno-istraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučno-istraživačke saradnje Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07, 24/08) i člana 8. stav (2) Odluke o imenovanju Vijeća za nauku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 53/25), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donijelo je

ODLUKU**O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD U VIJEĆU ZA NAUKU BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom utvrđuje se visina novčane naknade za rad u Vijeću za nauku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće).

Član 2.

(Visina naknade)

- (1) Jednokratna godišnja naknada za rad članovima Vijeća utvrđuje se u iznosu od dvije osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine (osnovica koja se primjenjivala u godini za koju Vijeće podnosi izvještaj o radu), isplaćene u Bosni i Hercegovini, u godini koja prethodi godini za koju se isplaćuje naknada članovima Vijeća.
- (2) Naknada za rad članovima Vijeća isplaćuje se nakon što Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvoji godišnji izvještaj o radu Vijeća, uz primjenu ograničenja propisanih članom 39. st. (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 i 30/25).
- (3) Član Vijeća ostvaruje pravo na naknadu za rad za vrijeme trajanja svog mandata.

Član 3.

(Sredstva za isplatu novčane naknade)

Sredstva za isplatu novčane naknade iz člana 2. ove odluke osiguravaju se u budžetu Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Izvršenje Odluke)

Za izvršenje ove odluke zadužuju se Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o visini novčane naknade za rad Vijeću za nauku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/21).

Član 6.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 71/26
23. marta 2026. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 10. stavka (5) Okvirnog zakona o osnovama znanstvenoistraživačke djelatnosti i koordinaciji unutarne i međunarodne znanstvenoistraživačke suradnje Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/09), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07, 24/08) i članka 8. stavka (2) Odluke o imenovanju Vijeća za znanost Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 53/25), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donijelo je

ODLUKU**O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD U VIJEĆU ZA ZNANOST BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se visina novčane naknade za rad u Vijeću za znanost Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće).

Članak 2.

(Visina naknade)

- (1) Jednokratna godišnja naknada za rad članovima Vijeća utvrđuje se u iznosu od dvije osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine (osnovica koja se primjenjivala u godini za koju Vijeće podnosi izvješće o radu), isplaćene u Bosni i Hercegovini, u godini koja prethodi godini za koju se isplaćuje naknada članovima Vijeća.
- (2) Naknada za rad članovima Vijeća isplaćuje se nakon što Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvoji godišnje izvješće o radu Vijeća, uz primjenu ograničenja propisanih člankom 39. st. (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 i 30/25).
- (3) Član Vijeća ostvaruje pravo na naknadu za rad za vrijeme trajanja svog mandata.

Članak 3.

(Sredstva za isplatu novčane naknade)

Sredstva za isplatu novčane naknade iz članka 2. ove Odluke osiguravaju se u proračunu Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Izvršenje Odluke)

Za izvršenje ove Odluke zadužuju se Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o visini novčane naknade za rad u Vijeću za znanost Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/21).

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 71/26
23. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 10. став (5) Оквирног закона о основама научно-истраживачке лјелатности и координацији унутрашње и међународне научно-истраживачке сарадње Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 43/09), члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07, 24/08) и члана 8. став (2) Одлуке о именовању Савјета за науку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 53/25), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 106. сједници, одржаној 23.3.2026. године, донио је

ОДЛУКУ О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД У САВЈЕТУ ЗА НАУКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком утврђује се висина новчане накнаде за рад у Савјету за науку Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Савјет).

Члан 2.

(Висина накнаде)

- (1) Једнократна годишња накнада за рад члановима Савјета утврђује се у износу од двије основнице за обрачун плате запосленим у институцијама Босне и Херцеговине (основица која се примјењивала у години за коју Савјет подноси извјештај о раду), исплаћене у Босни и Херцеговини, у години која претходи години за коју се исплаћује накнада члановима Савјетима.
- (2) Накнада за рад члановима Савјета исплаћује се након што Савјет министара Босне и Херцеговине усвоји годишњи извјештај о раду Савјета, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ет. (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20, 59/22, 20/25 и 30/25).
- (3) Члан Савјета остварује право на накнаду за рад за вријеме трајања свог мандата.

Члан 3.

(Средства за исплату новчане накнаде)

Средства за исплату новчане накнаде из члана 2. ове одлуке обезбјеђују се у буџету Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине.

Члан 4.

(Извршење Одлуке)

За извршење ове одлуке задужују се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Престанак важења прописа)

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о висини новчане накнаде за рад у Савјету за науку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 63/21).

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 71/26
23. марта 2026. године
Сарајево

Предједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

667

На основу члана 2. став (4), чл. 5 и 21. Закона о уčešћу припадника Оружаних снага Босне и Херцеговине, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке мира и другим активностима у иностранству ("Службени гласник БиХ", број 14/05), члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 14. Закона о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 и 83/17), а у веzi са Споразумом о оперативној и стратегијској сарадњи између Босне и Херцеговине и Уреда европске полиције ("Службени гласник БиХ-Међународни уговори", број 1/17), Вјеће министара Босне и Херцеговине, на 106. сједници, одржаној 23.3.2026. године, доњило је

ZAKLJUČAK

О РАЗРЈЕШЕЊУ И УПУЋИВАЊУ ОФИЦИРА ЗА ВЕЗУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ПРИ ЕУРОПОЛ-У У ДЕН ХАГ

1. Aleksandar Stjepanović, полицијски службеник Министарства унутрашњих послова Републике Српске, разрјешава се дужности официра за везу Босне и Херцеговине при Европолу у Ден Хагу, Краљевина Низоземска, са даном 15.4.2026. године.
2. Igor Bogdanović, полицијски службеник Министарства унутрашњих послова Републике Српске, упућује се као официр за везу Босне и Херцеговине при Европолу у Хаагу, Краљевина Низоземска, почевши од 16.4.2026. до 15.7.2027. године.
3. Status официра за везу, плата и друга приманја и накнаде који су предвиђени за rang министар савјетник уређују се у складу са одредбама Правилника о платама, додацима и накнадама особља у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 98/08, 84/14 68/23 и 48/24).
4. Овлашћује се Министарство сигурности Босне и Херцеговине да закључи Споразум о рефундирању укупних трошкова за плате, накнаде и друге трошкове за именованог с Министарством унутрашњих послова Републике Српске, чији је Igor Bogdanović полицијски службеник, а који ће се исплатити из средстава Министарства сигурности Босне и Херцеговине.
5. Именовани задржава право повратка на посао у Министарство унутрашњих послова Републике Српске, након окончања мандата из тајке 2. овог закључка.
6. За реализацију овог закључка задужују се Министарство сигурности Босне и Херцеговине, Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Министарство ванјских послова Босне и Херцеговине.
7. Овај закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 72/26
23. марта 2026. године
Сарајево

Предједавајућа
Вјећа министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 2. став (4), чл. 5 и 21. Закона о судјеловању припадника Оружаних снага Босне и Херцеговине, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке мира и другим активностима у иностранству ("Службени гласник БиХ", број 14/05), члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 14. Закона о министарствима и другим тијелима управе Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04,

42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), a u svezi sa Sporazumom o operativnoj i strateškoj suradnji između Bosne i Hercegovine i Ureda europske policije ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 1/17), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

O RAZRJEŠENJU I UPUĆIVANJU ČASNIKA ZA VEZU BOSNE I HERCEGOVINE PRI EUROPOL-U U DEN HAAG

1. Aleksandar Stjepanović, policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske, razrješava se dužnosti časnika za vezu Bosne i Hercegovine pri Europolu u Den Haagu, Kraljevina Nizozemska, sa danom 15.4.2026. godine.
2. Igor Bogdanović, policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske upućuje se kao časnik za vezu Bosne i Hercegovine pri Europolu u Den Haag, Kraljevina Nizozemska, počevši od 16.4.2026. do 15.7.2027. godine.
3. Status časnika za vezu, plaća i druga primanja i naknade koji su predviđeni za rang ministar savjetnik uređuju se sukladno odredbama Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 98/08, 84/14 68/23 i 48/24).
4. Ovlašćuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da zaključi Sporazum o refundiranju ukupnih troškova za plaće, naknade i druge troškove za imenovanog s Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Srpske, čiji je Igor Bogdanović policijski službenik, a koji će se isplatiti iz sredstava Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.
5. Imenovani zadržava pravo povratka na posao u Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, nakon okončanja mandata iz točke 2. ovog Zaključka.
6. Za realizaciju ovog Zaključka zadužuju se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.
7. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 72/26
23. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Na osnovu sa člana 2. stav (4.) čl. 5 i 21. Zakona o učeshtu pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH" broj 14/05), člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 14. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), u vezi sa Sporazumom o operativnoj i strateškoj suradnji između Bosne i Hercegovine i Kanцеларије Европске полиције ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni sporazumi", broj 1/17), Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na 106. sjednici, održanoj 23.3.2026. godine, donio je

ZAKLJUČAK

O RAZRJEŠENJU I UPUĆIVANJU OFICIRA ZA VEZU BOSNE I HERCEGOVINE PRI EUROPOLU U HAAG

1. Aleksandar Stjepanović, policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske, razrješava se dužnosti oficira za vezu Bosne i Hercegovine u Europolu u Haagu, Kraljevina Holандија, sa danom 15.4.2026. godine.
2. Igor Bogdanović, policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske, upućuje se kao oficir za vezu Bosne i Hercegovine pri Europolu u Haag, Kraljevina Holандија, počevši od 16.4.2026. do 15.7.2027. godine.
3. Status oficira za vezu, plata i druga primanja i naknade koja su predviđena za rang ministar savjetnik uređuju se u skladu sa odredbama Pravilnika o platama, dodacima i i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 98/08, 84/14, 68/23 i 48/24).
4. Ovlašćuje se Ministarstvo bezбједности Bosne i Hercegovine da закључи Споразум о рефундирању укупних трошкова за плате, накнаде и друге трошкове за именованог са Министарством унутрашњих послова Републике Српске, чији је Игор Богдановић полицијски службеник, а који ће се исплатити из средстава Министарства безбједности Bosne i Hercegovine.
5. Именовани задржава право повратка на посао у Министарство унутрашњих послова Републике Српске, након окончања мандата из тачке 2. овог закључка.
6. За реализацију овог закључка задужују се Министарство безбједности Bosne i Hercegovine, Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Министарство финансија и трезора Bosne i Hercegovine и Министарство иностраних послова Bosne i Hercegovine.
7. Овај закључак ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

CM број 72/26
23. марта 2026. године
Сарајево

Председавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

668

Na osnovu člana 11. Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicijske banke kojim se reguliraju aktivnosti Evropske investicijske banke u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/08) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 106. sjednici, održanoj 23. marta 2026. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

KOJIM SE POTVRĐUJE DA DODJELJIVANJE KREDITA EVROPSKE INVESTICIJSKE BANKE JAVNOM PREDUZEĆU ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE D.D. SARAJEVO SPADA U DJELOKRUG OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I EVROPSKE INVESTICIJSKE BANKE

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine potvrđuje da dodjeljivanje kredita Evropske investicijske banke Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo spada u djelokrug Okvirnog sporazuma između

- Bosne i Hercegovine i Evropske investicijske banke kojim se reguliraju aktivnosti Evropske investicijske banke u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/08).
2. Evropska investicijska banka dodjeljuje kredit Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo u iznosu do 56.000.000,00 eura za finansiranje razvoja vjetroelektrane na lokaciji Bitovnja u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.
 3. Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo, kao zajmoprimac, u potpunosti snosi rizik otplate kredita, rizik finansiranja u ciljnom sektoru i osigurava kreditoru sva potrebna pokrića i garancije za odobrenje kredita.
 4. Zadužuje se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine da o ovom zaključku izvijesti Evropsku investicijsku banku i dostavi joj propisanu formu izjave.
 5. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 73/26
23. marta 2026. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 11. Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicijske banke kojim se reguliraju aktivnosti Evropske investicijske banke u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/08) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 106. sjednici, održanoj 23. ožujka 2026. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

KOJIM SE POTVRĐUJE DA DODJELJIVANJE KREDITA EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE JAVNOM PODUZEĆU ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE D.D. SARAJEVO SPADA U DJELOKRUG OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine potvrđuje da dodjeljivanje kredita Evropske investicijske banke Javnom poduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo spada u djelokrug Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicijske banke kojim se reguliraju aktivnosti Evropske investicijske banke u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/08).
2. Evropska investicijska banka dodjeljuje kredit Javnom poduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo u iznosu do 56.000.000,00 eura za financiranje razvoja vjetroelektrane na lokaciji Bitovnja u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.
3. Javno poduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo, kao zajmoprimac, u potpunosti snosi rizik otplate kredita, rizik financiranja u ciljnom sektoru i osigurava kreditoru sva potrebna pokrića i jamstva za odobrenje kredita.
4. Zadužuje se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine da o ovom Zaključku izvijesti Evropsku investicijsku banku i dostavi joj propisanu formu izjave.

5. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 73/26
23. ožujka 2026. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Na osnovu člana 11. Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke kojim se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/08) i člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 106. sjednici, održanoj 23. marta 2026. godine, donio je

ZAKLJUČAK

KOJIM SE POTVRĐUJE DA DODJELJIVANJE KREDITA EUROPSKE INVESTICIJNE BANKE JAVNOM PREDUZEĆU ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE D.D. SARAJEVO SPADA U DJELOKRUG OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I EUROPSKE INVESTICIJNE BANKE

1. Savjet ministara Bosne i Hercegovine potvrđuje da dodjeljivanje kredita Evropske investicione banke Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo spada u djelokrug Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke kojim se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 6/08).
2. Evropska investiciona banka dodjeljuje kredit Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo u iznosu do 56.000.000,00 eura za finansiranje razvoja vjetroelektrane na lokaciji Bitovnja u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.
3. Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo, kao zajmoprimac, u potpunosti snosi rizik otplate kredita, rizik finansiranja u ciljnom sektoru i osigurava kreditoru sva potrebna pokrića i garancije za odobrenje kredita.
4. Zadužuje se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine da o ovom zaključku obavijesti Evropsku investicionu banku i dostavi joj propisanu formu izjave.
5. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM broj 73/26
23. marta 2026. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Savjeta ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRICNU ENERGIJU - DERK

669

U skladu sa članom 4.9. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 01/11), Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) Tuzla, objavljuje u skraćenom obliku Izvještaj nezavisnog revizora o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31. decembra 2025. godine

IZVJEŠTAJ
NEZAVISNOG REVIZORA O SKRAĆENIM
FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA DRŽAVNA
REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRIČNU
ENERGIJU ("DERK") TUZLA

Mišljenje

Skraćeni finansijski izvještaji, koji se sastoje od skraćenog Izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2025. godine i skraćenog Izvještaja o prihodima i rashodima za godinu koja je tada završila izvedeni su iz revidiranih finansijskih izvještaja Državne regulatorne komisija za električnu energiju (DERK) Tuzla za godinu koja je završila 31. decembra 2025. godine.

Po našem mišljenju, priloženi skraćeni finansijski izvještaji su konzistentni u svim materijalnim aspektima sa revidiranim finansijskim izvještajima, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH ("Službeni list FBiH", br.15/21) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").

Skraćeni finansijski izvještaji

Skraćeni finansijski izvještaji ne sadržavaju sva objavljivanja koje zahtijevaju "MSFI". Čitanje skraćenih finansijskih izvještaja i pripadajućih izvještaja nezavisnog revizora ne treba smatrati zamjenom za čitanje revidiranih finansijskih izvještaja i pripadajućeg izvještaja nezavisnog revizora. Skraćeni finansijski izvještaji i revidirani finansijski

izvještaji ne odražavaju utjecaje događaja nakon datuma našeg izvještaja o revidiranim finansijskim izvještajima.

Revidirani finansijski izvještaji i naši izvještaji o njima

Izrazili smo pozitivno revizorsko mišljenje o revidiranim finansijskim izvještajima u našem izvještaju od 9. marta 2026. godine.

Odgovornost Uprave za skraćene finansijske izvještaje

Uprava DERK-a je odgovorna za pripremu skraćenih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje da li su skraćeni finansijski izvještaji konzistentni, u svim materijalnim aspektima, sa revidiranim finansijskim izvještajima na bazi naših procedura, a koje su obavljene u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardom 810 (revidiranim) - Angažmani na izvještavanju o skraćenim finansijskim izvještajima.

REVIK d.o.o. Sarajevo
Member of HLB International
Direktor

Kenan Kapetanović, s. r.
Partner i ovlašteni revizor
Edin Udovčić, s. r.

9. marta 2026. godine
Sarajevo

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA
za godinu završenu 31. decembra 2025.

	2025.	2024.
PRIHODI		
Prihodi od naknada	2.920.161	2.389.817
Ostali prihodi i dobici	1.745	28.148
Ukupno prihodi	2.921.906	2.417.965
RASHODI		
Materijal i energija	45.392	42.209
Usluge	2.057.028	1.978.517
Plate i ostale naknade	88.925	90.749
Amortizacija	417.828	348.981
Finansijski rashodi	13.789	10.852
Putni troškovi	141.903	124.779
Rezervisanja i ostali rashodi	422.240	13.927
Ukupno rashodi	3.187.105	2.610.014
Višak rashoda nad prihodima	(265.199)	(192.049)

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)
na dan 31. decembra 2025. godine

	2025.	2024.
SREDSTVA		
Materijalna stalna sredstva	267.468	315.011
Nematerijalna stalna sredstva	-	-
Zalihe	3.027	-
Gotovina u banci i blagajni	671.076	455.222
Kupci i ostala potraživanja	1.423	5.297
Kratkoročna aktivna vremenska razgraničenja	13.246	22.969
Ukupno sredstva	956.240	798.499
TRAJNI IZVORI I OBAVEZE		
Neraspoređeni višak prihoda	334.683	599.882
Dugoročna rezervisanja	407.160	-
Dobavljači	33.122	26.287
Ostale obaveze	177.180	167.767
Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja	4.095	4.563
Ukupno trajni izvori i obaveze	956.240	798.499

DERK je nezavisna i neprofitna institucija Bosne i Hercegovine, koja djeluje u skladu sa principima objektivnosti, transparentnosti i ravnopravnosti, i ima jurisdikcije i odgovornosti nad prijenosom električne energije, operacijama prijenosnog sistema, međunarodnom trgovinom električnom energijom, kao i nad proizvodnjom, distribucijom i snabdijevanjem kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

DERK je osnovan Zakonom o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11). Prema odlukama Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na dan 31. decembra 2025. godine imenovani članovi DERK-a su Suad Zeljković, Nikola Pejić i Branislava Milekić. U skladu sa Zakonom utvrđenim obavezama DERK objavljuje svoje godišnje finansijske izvještaje. Finansijski izvještaji su odobreni od strane DERK-a 18. februara 2026. godine. Kompletno revizorsko mišljenje o objektivnosti i realnosti finansijskih izvještaja, zajedno sa finansijskim izvještajima, je objavljeno na internet prezentaciji DERK-a www.derk.ba.

Sjedište DERK-a je u Tuzli, ul. Đorđa Mihajlovića br. 4/II.

Predsjedavajući
Komisije
Suad Zeljković, s. r.

U skladu s člankom 4.9. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 01/11), Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK), Tuzla, objavljuje u skraćenom obliku Izvješće neovisnog revizora o reviziji finansijskih izvješća na dan 31. prosinca 2025. godine

**IZVJEŠĆE
NEOVISNOG REVIZORA O SKRAĆENIM
FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA DRŽAVNA
REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRIČNU
ENERGIJU ("DERK") TUZLA**

Mišljenje

Skraćeno finansijsko izvješće, koje se sastoji od skraćenog Izvješća o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2025. godine i skraćenog Izvješća o prihodima i rashodima za godinu koja je tada završila izvedeni su iz revidiranih finansijskih

izvješća Državne regulatorne komisija za električnu energiju (DERK), Tuzla, za godinu koja je završila 31. prosinca 2025. godine.

Po našem mišljenju, priložena skraćena finansijska izvješća su konzistentna u svim materijalnim aspektima s revidiranim finansijskim izvješćima, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH ("Službeni list FBiH", br.15/21) i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja ("MSFI").

Skraćena finansijska izvješća

Skraćena finansijska izvješća ne sadržavaju sva objavljivanja koje zahtijevaju "MSFI". Čitanje skraćenih finansijskih izvješća i pripadajućih izvješća neovisnog revizora ne treba smatrati zamjenom za čitanje revidiranih finansijskih izvješća i pripadajućeg izvješća neovisnog revizora. Skraćena finansijska izvješća i revidirana finansijska izvješća ne odražavaju utjecaje događaja nakon datuma našeg izvješća o revidiranim finansijskim izvješćima.

Revidirana finansijska izvješća i naša izvješća o njima

Izrazili smo pozitivno revizorsko mišljenje o revidiranim finansijskim izvješćima u našem izvješću od 9. ožujka 2026. godine.

Odgovornost Uprave za skraćena finansijska izvješća

Uprava DERK-a je odgovorna za pripremu skraćenih finansijskih izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja ("MSFI").

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje da li su skraćena finansijska izvješća konzistentna, u svim materijalnim aspektima, s revidiranim finansijskim izvješćima na osnovi naših procedura, a koje su obavljene u skladu s Međunarodnim revizijskim standardom 810 (revidiranim) - Angažmani na izvješćivanju o skraćenim finansijskim izvješćima.

REVIK d.o.o. Sarajevo
Member of HLB International
Direktor

Kenan Kapetanović, v. r.
Partner i ovlašteni revizor
Edin Udovčić, v. r.

9. ožujka 2026. godine
Sarajevo

IZVJEŠĆE O PRIHODIMA I RASHODIMA
za godinu završenu 31. prosinca 2025.

	2025.	2024.
PRIHODI		
Prihodi od naknada	2.920.161	2.389.817
Ostali prihodi i dobici	1.745	28.148
Ukupno prihodi	2.921.906	2.417.965
RASHODI		
Materijal i energija	45.392	42.209
Usluge	2.057.028	1.978.517
Plaće i ostale naknade	88.925	90.749
Amortizacija	417.828	348.981
Financijski rashodi	13.789	10.852
Putni troškovi	141.903	124.779
Rezerviranja i ostali rashodi	422.240	13.927
Ukupno rashodi	3.187.105	2.610.014
Višak rashoda nad prihodima	(265.199)	(192.049)

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU RAZDOBLJA
(BILANCA STANJA)
na dan 31. prosinca 2025. godine

	2025.	2024.
SREDSTVA		
Materijalna stalna sredstva	267.468	315.011
Nematerijalna stalna sredstva	-	-
Zalihe	3.027	-
Gotovina u banci i blagajni	671.076	455.222
Kupci i ostala potraživanja	1.423	5.297
Kratkoročna aktivna vremenska razgraničenja	13.246	22.969
Ukupno sredstva	956.240	798.499
TRAJNI IZVORI I OBVEZE		
Neraspoređeni višak prihoda	334.683	599.882
Dugoročna rezerviranja	407.160	-
Dobavljači	33.122	26.287
Ostale obveze	177.180	167.767
Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja	4.095	4.563
Ukupno trajni izvori i obveze	956.240	798.499

DERK је неовисна и непрофитна институција Босне и Херцеговине која djeluje у складу са начелима објективности, транспарентности и једнакоправности и има јурисдикције и одговорности над пријеносом електричне енергије, операцијама пријеносног система, међународном трговином електричном енергијом, као и над производњом, дистрибуцијом и опсрбом купца електричне енергије у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

DERK је основан Законом о пријеносу, регулатору и оператору система електричне енергије ("Службени гласник БиХ", бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11). Према одлукaма Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на дан 31. просинца 2025. године, именовани чланови DERK-а су: Суад Зелjkовић, Никола Пејић и Бранислава Милекић. У складу са Законом утврђеним обвезама, DERK објављује своја годишња финансијска извјешћа. Финансијска извјешћа су одобрена од стране DERK-а 18. вељаче 2026. године. Комплетно ревизорско мишљење о објективности и реалности финансијских извјешћа, заједно са финансијским извјешћима објављено је на интернет презентацији DERK-а www.derk.ba.

Сједиште DERK-а је у Тузли, ул. Ђорђа Милекића бр. 4/II.

Председатељ
Комисије
Суад Зелjkовић, в. г.

У складу са чланом 4.9. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 01/11), Државна регулаторна комисија за електричну енергију (ДЕРК) Тузла, објављује у скраћеном облику Извјештај независног ревизора о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. децембра 2025. године

**ИЗВЈЕШТАЈ
НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА О СКРАЋЕНИМ
ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА ДРЖАВНА
РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ
ЕНЕРГИЈУ ("ДЕРК") ТУЗЛА**

Мишљење

Скраћени финансијски извјештаји, који се састоје од скраћеног Извјештаја о финансијском положају на дан 31. децембар 2025. године и скраћеног Извјештаја о приходима и расходима за годину која је тада завршила изведени су из ревидованих финансијских извјештаја Државне регулаторне комисија за електричну енергију (ДЕРК) Тузла за годину која је завршила 31. децембра 2025. године.

По нашем мишљењу, приложени скраћени финансијски извјештаји су конзистентни у свим материјалним аспектима са ревидованим финансијским извјештајима, а у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Федерације БиХ ("Службени лист ФБИХ", бр.15/21) и Међународним стандардима финансијског извјештавања ("МСФИ").

Скраћени финансијски извјештаји

Скраћени финансијски извјештаји не садржавају сва објављивања које захтијевају "МСФИ". Читање скраћених финансијских извјештаја и припадајућих извјештаја независног ревизора не треба сматрати замијеном за читање ревидованих финансијских извјештаја и припадајућег извјештаја независног ревизора. Скраћени финансијски извјештаји и ревидовани финансијски извјештаји не одражавају утицаје догађаја након датума нашег извјештаја о ревидованим финансијским извјештајима.

Ревидовани финансијски извјештаји и наши извјештаји о њима

Израдили смо позитивно ревизорско мишљење о ревидованим финансијским извјештајима у нашем извјештају од 9. марта 2026. године.

Одговорност Управе за скраћене финансијске извјештаје

Управа ДЕРК-а је одговорна за припрему скраћених финансијских извјештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Федерације БиХ и Међународним стандардима финансијског извјештавања ("МСФИ").

Одговорност ревизора

Наша је одговорност изразити мишљење да ли су скраћени финансијски извјештаји конзистентни, у свим материјалним аспектима, са ревидованим финансијским извјештајима на бази наших процедура, а које су обављене у складу са Међународним ревизорским стандардом 810 (ревидованим) - Ангажмани на извјештавању о скраћеним финансијским извјештајима.

РЕВИК д.о.о. Сарајево
Member of HLB International
Директор

Кенан Капетановић, с. р.
Партнер и овлашћени
ревизор
Един Удовчић, с. р.

9. марта 2026. године
Сарајево

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРИХОДИМА И РАСХОДИМА
за годину завршену 31. децембра 2025.

	2025.	2024.
ПРИХОДИ		
Приходи од накнада	2.920.161	2.389.817
Остали приходи и добици	1.745	28.148
Укупно приходи	2.921.906	2.417.965
РАСХОДИ		
Материјал и енергија	45.392	42.209
Услуге	2.057.028	1.978.517
Плате и остале накнаде	88.925	90.749
Амортизација	417.828	348.981
Финансијски расходи	13.789	10.852
Путни трошкови	141.903	124.779
Резервисања и остали расходи	422.240	13.927
Укупно расходи	3.187.105	2.610.014
Вишак расхода над приходима	(265.199)	(192.049)

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ НА КРАЈУ ПЕРИОДА
(БИЛАНС СТАЊА)
на дан 31. децембра 2025. године

	2025.	2024.
СРЕДСТВА		
Материјална стална средства	267.468	315.011
Нематеријална стална средства	-	-
Залихе	3.027	-
Готовина у банци и благајни	671.076	455.222
Купци и остала потраживања	1.423	5.297
Краткорочна активна временска разграничења	13.246	22.969
Укупно средства	956.240	798.499
ТРАЈНИ ИЗВОРИ И ОБАВЕЗЕ		
Нераспоређени вишак прихода	334.683	599.882
Дугорочна резервисања	407.160	-
Добављачи	33.122	26.287
Остале обавезе	177.180	167.767
Краткорочна пасивна временска разграничења	4.095	4.563
Укупно трајни извори и обавезе	956.240	798.499

ДЕРК је независна и непрофитна институција Босне и Херцеговине, која дјелује у складу са принципима објективности, транспарентности и равноправности, и има јурisdикције и одговорности над преносом електричне енергије, операцијама преносног система, међународном трговином електричном енергијом, као и над производњом, дистрибуцијом и снабдијевањем купаца електричне енергије у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

ДЕРК је основан Законом о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије ("Службени гласник БиХ", бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11). Према одлукама Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на дан 31. децембра 2025. године именовани чланови ДЕРК-а су Суад Зељковић, Никола Пејић и Бранислава Милекић. У складу са Законом утврђеним обавезама ДЕРК објављује своје годишње финансијске извјештаје. Финансијски извјештаји су одобрени од стране ДЕРК-а 18. фебруара 2026. године. Комплетно ревизорско мишљење о објективности и реалности финансијских извјештаја, заједно са финансијским извјештајима, је објављено на интернет презентацији ДЕРК-а www.derk.ba.

Сједиште ДЕРК-а је у Тузли, ул. Ђорђа Михајловића бр. 4/II.

Председавајући
Комисије
Суад Зељковић, с. р.

(S1-692/26)

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POMOĆ BOSNE I HERCEGOVINE

670

Na osnovu člana 12. stav (3) tačka c) Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20), člana 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) te člana 62. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), rješavajući u postupku kontrole usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći, obnovljenom po presudama Suda Bosne i Hercegovine, a pokrenutom na osnovu prijave Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Prijedlogu odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, a postupajući po presudama Suda Bosne i Hercegovine, br:

- S1 3 U 046316 23 U od 22. 5. 2025. godine
- S1 3 U 046248 23 U od 28. 5. 2025. godine
- S1 3 U 046225 23 U od 22. 5. 2025. godine
- S1 3 U 046260 25 U od 4. 6. 2025. godine
- S1 3 U 046724 23 U od 22. 7. 2025. godine,

Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine na 179. sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da pomoć u obliku poreske olakšice privrednim subjektima navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu ne predstavlja državnu pomoć u smislu Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

1. Tok postupka

1.1. Pokretanje i tok postupka

Rješavajući u postupku kontrole usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći, pokrenutom na osnovu prijave Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Prijedlogu odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine na 136. sjednici, održanoj 22. juna 2023. godine, donijelo je Rješenje broj UP/I 03-26-1-63-5/22 kojim se utvrđuje da državna pomoć u obliku poreske olakšice privrednim subjektima navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, osim za privredne subjekte iz tačke 2. ovog rješenja, nije u skladu sa Zakonom o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini.

Istim rješenjem utvrđuje se da državna pomoć u obliku poreske olakšice sadržana u Prijedlogu odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu privrednim subjektima JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj ne predstavlja državnu pomoć u smislu Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini.

1.2. Upravni sporovi - tužbe

Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je tužbe od određenog broja privrednih subjekata navedenih u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, kao stranaka u postupku/zainteresiranih strana, u skladu s članom 2. Zakona o upravnim sporovima BiH radi poništenja Rješenja Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, zbog razloga navedenih u članu 11. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, i to:

- zbog neprimjenjivanja i nepravilne primjene zakona Bosne i Hercegovine odnosno propisa zasnovanog na zakonu ili općem aktu,
- zbog toga što u upravnom postupku koji je prethodio donošenju rješenja - akta nije postupljeno po pravilima postupka, a naročito što činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno i što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja,
- zbog toga što je nadležna institucija, rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračila granice ovlaštenja koja su joj data pravnim propisima i suprotno cilju u kojem je ovlaštenje dato,
- zbog toga što tužiocima nije data mogućnost da se očituju po pitanju predmetne upravne stvari te je time povrijeđen princip saslušanja stranke,
- zbog povrede principa legitimnih očekivanja privrednih subjekata,

Vijeće je zaprimilo tužbe sljedećih taksativno navedenih tužilaca:

- Upravni spor, broj S1 3 U 046225 23 Fp od 14.8.2022. godine, Tužba tužioca Rudnici boksita d. o. o. za eksploataciju rude Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046248 23 Fp od 16. 8. 2022. godine, Tužba tužioca Lager d. o. o. Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046260 23 Fp od 21.8.2023. godine, Tužba tužioca EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari protiv

- Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046724 23 Fp od 31.10.2023. godine, Tužba tužioca MJ -Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine tuženog Vijeća;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046316 23 Fp od 28.8.2023. godine, Tužba tužioca ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 052486 25 Fp od 17.7.2025. godine, Tužba tužioca "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Tužba tužioca MH "Elektroprivreda RS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko, broj 02-10133/25 od 29.12.2025. godine protiv Bosne i Hercegovine, zastupana po Pravobranilaštvu BiH, Uprave za indirektno oporezivanje BiH i Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje BiH radi naknade štete u vrijednosti predmeta spora od 2.573.835,20 KM.

1.3. Odgovori Vijeća za državnu pomoć BiH na tužbe

Vijeće je blagovremeno sačinilo odgovore na prethodno taksativno navedene tužbe u kojima se ističe da Vijeće u cijelosti ostaje kod svog rješenja te navode tužioca da je pobijani akt nezakonit iz razloga navedenih u članu 11. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine smatra neosnovanim. Vijeće smatra da su tužbeni zahtjevi u cijelosti neosnovani te predlaže da Sud BiH donese presude kojima se zahtjev tužioca u cijelosti odbija kao neosnovan i pobijano rješenje potvrđuje.

Vijeće je sačinilo sljedeće taksativno navedene odgovore na tužbe:

- Odgovor na tužbu tužioca Rudnici boksita za eksploataciju rude Posušje, broj UP/I 03-26-1-63-15/22 od 28.8.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužioca Lager d. o. o. Posušje, broj UP/I 03-26-1-63-17/22 od 30. 8. 2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužioca EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d.o.o. Stanari broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužioca ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor, broj UP/I 03-26-1-63-20/22 od 4.9.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužioca MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža, broj UP/I 03-26-1-63-26/22 od 7.11.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužioca "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, broj UP/I 03-26-1-63-34/22 od 28.7.2025. godine;
- Odgovor na tužbu tužioca MH "Elektroprivreda RS" Matično preduzeće a.d. Trebinje - ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko, broj UP/I 02-26-1-63-37/26 od 20.2.2026. godine.

1.4. Zahtjev za stupanje u upravni spor u svojstvu umješaača (sa zahtjevom za odgađanje izvršenja pobijanog rješenja)

1. Tužilac EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari je u zakonom predviđenom roku podnio tužbu protiv Rješenja Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, kojom je pokrenut Upravni spor, broj S1 3 U 046260 23 Fp, radi poništenja navedenog rješenja.

U skladu s čl. 306. i 308. Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 36/04, 84/07, 58/13, 94/16 i 34/21), Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - Zavisno preduzeće Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a. d. Ugljevik (u daljnjem tekstu: Preduzeće) podnijelo je zahtjev za stupanje u ovaj upravni spor u svojstvu umješaača, akt broj 32731/23 od 23.10.2023. godine, a zbog toga što ima interes da tužilac uspije s tužbom te da se poništi prethodno navedeno rješenje Vijeća.

Preduzeće, kao umješaač, predlaže da Sud donese odluku/rješenje kojim priznaje Preduzeću status umješaača u ovom upravnom sporu, broj S1 3 U 046260 23 Fp.

Također, Preduzeće je, kao umješaač, pri stavu da je tužba tužioca osnovana te bi je trebalo usvojiti i u tom pravcu predlaže da Sud u ovom upravnom sporu, u skladu s članom 12. stav (2) tačka 1) i članom 13. Zakona o upravnim sporovima BiH, donese presudu kojom će:

- usvojiti tužbeni zahtjev tužioca,
- utvrditi da je Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, u suprotnosti sa Ustavom BiH i zakonskim propisima te ga poništiti kao nezakonito.

Preduzeće je, kao umješaač, u skladu s članom 18. stav (4) Zakona o upravnim sporovima BiH, podnijelo i Zahtjev za odgađanje izvršenja prethodno navedenog rješenja Vijeća zbog toga što bi izvršenje pobijanog rješenja nanijelo tužiocu i drugim privrednim subjektima štetu koja bi se teško mogla popraviti, imajući u vidu da navedeni obavljaju djelatnost od općeg interesa. U Zahtjevu se ističe da odgađanje pobijanog rješenja nije protivno javnom interesu niti bi se njime nanijela veća nenadoknadiva šteta protivnoj stranci.

2. Tužilac ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor je u zakonom predviđenom roku podnio tužbu protiv Rješenja Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, kojom je pokrenut Upravni spor, broj S1 3 U 046316 23 Fp, radi poništenja navedenog rješenja.

U skladu s čl. 306. i 308. Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH, Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - Zavisno preduzeće Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a.d. Ugljevik (u daljnjem tekstu: Preduzeće) podnijelo je Zahtjev za stupanje u upravni spor u svojstvu umješaača, akt broj 32732/23 od 23.10.2023. godine, a zbog toga što ima interes da tužilac uspije s tužbom te da se poništi Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine.

Preduzeće, kao umješaač, predlaže da Sud donese odluku/rješenje kojim priznaje Preduzeću status umješaača u ovom upravnom sporu.

Također, Preduzeće je, kao umješaač, pri stavu da je tužba tužioca osnovana te bi je trebalo usvojiti i u tom pravcu predlaže da Sud u ovom upravnom sporu, u skladu s članom 12. stav (2) tačka 1) i članom 13. Zakona o upravnim sporovima BiH, donese presudu kojom će:

- usvojiti tužbeni zahtjev tužioca,
- utvrditi da je Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, u suprotnosti sa Ustavom BiH i zakonskim propisima te ga poništiti kao nezakonito.

Preduzeće, kao umješaač, u skladu s članom 18. stav (4) Zakona o upravnim sporovima BiH, podnijelo je i Zahtjev za odgađanje izvršenja prethodno navedenog rješenja Vijeća zbog toga što bi izvršenje pobijanog rješenja nanijelo tužiocu i drugim privrednim subjektima štetu koja bi se teško mogla popraviti, imajući u vidu da navedeni obavljaju djelatnost od općeg interesa. U Zahtjevu se ističe da odgađanje pobijanog rješenja

nije protivno javnom interesu niti bi se njime nanijela veća nenadoknativa šteta protivnoj stranci.

1. 5. Rješenja Suda BiH

1.5.1. Sud BiH, u Vijeću za upravne sporove, u upravnom sporu tužioca Rudnici boksita za eksploataciju rude Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine tuženog Vijeća, u upravnoj stvari državne pomoći, rješavajući o zahtjevu zainteresiranog lica MH "Elektroprivreda Republike Srpske" MP a. d. Trebinje - ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a. d. Ugljevik, za odgađanje izvršenja konačnog upravnog akta, donio je Rješenje broj S1 3 U 046225 23 U od 13.11.2023. godine kojim se zahtjev zainteresiranog lica za odgađanje izvršenja upravnog akta, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, tuženog Vijeća, odbacuje kao nedopušten, na osnovu člana 18. stav (2), člana 25. stav (1) i člana 37. stav (7) Zakona o upravnim sporovima BiH.

Sud BiH je prethodno ispitao postojanje procesno-pravnih uslova za meritorno rješavanje spora pa je našao da oni ne postoje.

Naime, u skladu s odredbom člana 18. stav (4) Zakona o upravnim sporovima BiH, Sud može odgoditi izvršenje konačnog upravnog akta do konačne sudske odluke samo ako tužilac u svom zahtjevu konkretno navede okolnosti i činjenice koje bi ukazivale da bi se izvršenjem osporenog akta njemu nanijela šteta koja bi se teško mogla popraviti, kao i da priloži odgovarajuće dokaze o tim činjenicama i okolnostima. Slijedom navedenog, a kako je u konkretnom slučaju zahtjev za odgađanje izvršenja konačnog upravnog akta podnijelo zainteresirano lice, a da je Zakonom o upravnim sporovima BiH propisano da zahtjev za odgađanje izvršenja konačnog upravnog akta može podnijeti samo tužilac, Sud BiH donio je prethodno navedeno rješenje.

1.5.2. Sud BiH je u upravnom sporu tužioca "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj donio Rješenje broj S1 3 U 052486 25 U od 10.10.2025. godine kojim se postupak u ovom upravnom sporu obustavlja. Tužbom od 15.7.2025. godine tužilac je pokrenuo upravni spor protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine tuženog Vijeća.

Podneskom od 28.8.2025. godine tužilac je obavijestio Sud da povlači predmetnu tužbu. Imajući u vidu navedeno, Sud BiH je primjenom odredbe člana 23. Zakona o upravnim sporovima BiH donio rješenje kojim se postupak u ovom upravnom sporu obustavlja.

1.6. Presude Suda BiH

Sud BiH u upravnom sporu sljedećih taksativno navedenih tužilaca donio je identične presude kojima se tužbe tužilaca uvažavaju, poništava Rješenje tuženog Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, i predmet vraća tuženom na ponovni postupak primjenom odredbi člana 37. stav (2), u vezi s članom 34. stav (2) Zakona o upravnim sporovima BiH, a zbog povreda pravila postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog čega Sud BiH nije mogao ispitati pravilnost primjene materijalnog prava:

- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046316 25 U od 22.5.2025. godine, u upravnom sporu tužioca ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor;
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046248 23 U od 28.5.2025. godine, u upravnom sporu tužioca Lager d. o. o. Posušje;
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046225 23 U od 22.5.2025. godine, u upravnom sporu tužioca Rudnici boksita za eksploataciju rude Posušje;
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046260 25 U od 9.6.2025. godine, u upravnom sporu tužioca EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari;

- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046724 23 U od 22.7.2025. godine, u upravnom sporu tužioca MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža.

Sud BiH u taksativno navedenim presudama nalaže Vijeću da u ponovnom postupku, postupajući po primjedbama za svaki propust, koji je po stavu Suda počinio tuženi, upotpuni činjenično stanje, na podoban način utvrdi odlučne činjenice, pravilno primijeni odredbe postupka te da pravilnom primjenom materijalnog propisa na takvo činjenično utvrđenje donese novu odluku.

"Sudsko vijeće smatra da je pobijana odluka tuženog direktna posljedica arbitarnosti u primjeni zakonskih odredbi, da je takva arbitarnost nedvosmisleno od uticaja na zakonitost pobijanog akta i čini ga nezakonitim."

"Po ocjeni Sudskog vijeća, tuženi je dužan za svaku svoju odluku dati razloge, na osnovu odredbe člana 233. st. (1) i (2), u vezi s članom 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku. Dakle, svaka odluka mora imati jasne i valjane razloge koji predstavljaju osnov za njeno donošenje, razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje koje je dato u dispozitivu i pravne propise na osnovu kojih je riješena upravna stvar. Odluka treba sadržavati i razloge koji su bili odlučni pri ocjeni dokaza, pa i razloge iz kojih nije uvažen neki od razloga stranaka. Najbitniji dio odluke bilo kojeg organa jeste upravo njeno obrazloženje, ali dio obrazloženja koji sumira činjenično utvrđenje i razloge za donošenje upravo takve odluke kakva je navedena u dispozitivu, da bi se čitanjem razloga moglo protumačiti i shvatiti zašto je tako odlučeno."

U obrazloženju navedenih presuda ističe se sljedeće: "Tačkom 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) propisano je da se smatra da se mjerom koju je dodijelila država narušava ili prijeti da će se narušiti konkurencija ako bi se njom mogao poboljšati položaj na tržištu korisnika u odnosu na druge preduzetnike s kojima se takmiči na tržištu, odnosno da se općenito smatra da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu člana 107. stav (1) Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu."

"Pravilnim tumačenjem navedene tačke Sudskom vijeću je ostalo sporno kako je tuženi utvrdio da se predmetnim prijedlogom odluke rudnici i termoelektrane navedeni u članu 2. iste odluke stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na druge privredne subjekte u sektoru energetike, posebno one iz sektora obnovljivih izvora energije, tj. ostale proizvođače električne energije izvan termoelektrana na tržištu Bosne i Hercegovine koje je liberalizirano, te u sektoru trgovine rudama, posebno uzimajući u obzir izvoz ruda na tržište zemalja regiona i EU. Ovo je zbog toga što predmetna poreska olakšica ni na koji način ne može biti selektivna i ona se odnosi na Zakonom o akcizama propisane grane privrede, a svi učesnici koji čine tu granu imaju pravo i mogućnost apliciranja za takav vid poreske olakšice i ona bi im bila dodijeljena pod jednakim uslovima."

"Shodno navedenom, Sudsko vijeće smatra da je pobijana odluka tuženog direktna posljedica arbitarnosti u primjeni zakonskih odredbi, da je takva arbitarnost nedvosmisleno od uticaja na zakonitost pobijanog akta i čini ga nezakonitim."

2. Obnova postupka

U skladu s članom 37. stav (2) Zakona o upravnim sporovima BiH, Sud BiH je prethodno taksativno navedenim presudama poništio konačni upravni akt Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, i predmet vratio Vijeću na ponovno rješavanje u slučajevima utvrđenim u članu 34. stav (2) ovog zakona, odnosno: "Ako Sud nađe da se spor ne može raspraviti na osnovu činjenica utvrđenih u upravnom postupku

zbog toga što u pogledu utvrđenih činjenica postoji protivrječnost u spisima, što su one u bitnim tačkama nepotpuno utvrđene, što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, ili nađe da se u upravnom postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rješavanje stvari, Sud će pobijati konačni upravni akt i prvostepeni upravni akt poništiti presudom i vratiti na ponovno rješavanje. Prvostepeni upravni akt se poništava ako su propusti u utvrđivanju činjeničnog stanja i povreda pravila postupka učinjeni u prvostepenom postupku, a pobijani konačni upravni akt poništava se ako su ti propusti učinjeni u drugostepenom upravnom postupku. U ovim slučajevima nadležna institucija dužna je da postupi onako kako je u presudi određeno i da donese novi konačni upravni akt."

U obrazloženju presuda Sud BiH nalaže Vijeću da u ponovnom postupku, postupajući po primjedbama za svaki propust, koji je po stavu Suda počinio tuženi, upotpuni činjenično stanje, na podoban način utvrdi odlučne činjenice, pravilno primijeni odredbe postupka, te da pravilnom primjenom materijalnog propisa na takvo činjenično utvrđenje donese novu odluku.

Naime, u skladu s članom 62. Zakona o upravnim sporovima BiH, kad Sud poništi konačni upravni akt protiv koga je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donesen.

3. Primijenjeni propisi

Osim odredbi Zakona o sistemu državne pomoći u BiH, Vijeće je u postupku primijenilo i Uredbu o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Uredbu o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 i 50/22), Pravilnik o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12 i 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 i 62/21), Zakon o željeznicama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/17, 28/17 - ispr. 100/17 i 56/22), Zakon o željeznicama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/04 i 25/12), Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombiniranog saobraćaja ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/03), te u svrhu poređenja propise Evropske unije iz oblasti državne pomoći.

U skladu s odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH i odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj kojim je propisano da se državna pomoć može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekat državne pomoći ispunjava uslove iz ovih uredbi i člana 71. stav (2) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH i Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 71. stav 1. tačka c) SSP-a koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim

funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uslovi iz pojma/definicije državne pomoći, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članu 71. stav (2) SSP-a, uzelo u obzir i sljedeći propis Evropske unije:

- Obavještenje Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016) [u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2016/C 262/01)].

4. Zaključak o spajanju upravnih predmeta u jedan postupak

Na osnovu člana 118. st. (1) i (3) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 41/13 i 53/16), a u vezi sa sljedećim taksativno navedenim presudama Suda Bosne i Hercegovine:

- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046316 25 U od 22. 5. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046248 23 U od 28. 5. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046225 23 U od 22. 5. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046260 25 U od 9. 6. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046724 23 U od 22. 7. 2025. godine,

kojima je poništeno Rješenje Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, kao konačni upravni akt i predmet vraćen na ponovni upravni postupak, Vijeće je na 179. sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, donijelo Zaključak broj UP/I 03-26-1-63-39/22 o spajanju upravnih predmeta u jedan postupak.

5. Utvrđivanje činjenica

Vijeće je u obnovljenom postupku okončanom Rješenjem Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, utvrdilo da je predmet prijave odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu u iznosu od 34.455.245,6 KM.

Navedeni iznos državne pomoći utvrđen je obračunom putarine na dizel-goriva u iznosu od 0,40 KM po litru na ukupnu količinu dizel-goriva u iznosu od 86.138.114 litara koja je predmetnim prijedlogom odluke oslobođena plaćanja putarine.

Naime, odredbom člana 35. Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano je da se putarina kao vrsta indirektnog poreza plaća na naftne derivate iz člana 5. stav (1) tač. a), b) i e) ovog zakona u iznosu od 0,15 KM po litru proizvoda odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za puteve i 0,25 KM po litru proizvoda odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za izgradnju autoputeva i za izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva.

Shodno Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, utvrđene su količine dizel-goriva koje se koristi za potrebe rudnika,

termoelektrana i željeznica na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu.

Članom 2. predmetnog prijedloga odluke propisano je da su korisnici oslobođanja plaćanja putarine na dizel-goriva za 2023. godinu 13 rudnika iz Federacije BiH:

- ZD Rudnici "Kreka" d. o. o. Tuzla,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Đurđevik" d. o. o. Đurđevik,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Kakanj" d. o. o. Kakanj,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Breza" d. o. o. Breza,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Zenica" d. o. o. Zenica,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Abid Lolić" d. o. o. Travnik - Bila,
- Rudnik uglja "Gračanica" d. o. o. Gornji Vakuf - Uskoplje,
- Rudnici mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići,
- Rudnici boksita d. o. o. Široki Brijeg,
- Rudnici boksita d. o. o. Posušje,
- Rudnici boksita "Jajce" d. d. Jajce,
- Lager d. o. o. Posušje i
- GEOMET d. o. o. Olovo i JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo, u ukupnoj količini od 38.277.375 litara, kao i 18 rudnika i termoelektrana u Republici Srpskoj:
- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a. d. Ugljevik,
- EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari,
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" a. d. Miljevina,
- ArcelorMittal d. o. o. Prijedor,
- Kompanija "Boksit" a. d. Milići,
- GROSS d. o. o. Gradiška,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" a. d. Doboj,
- Rudnik boksita d. o. o. Mrkonjić-Grad,
- Rudnik boksita "Srebrenica" a. d. Srebrenica,
- Japra a. d. Novi Grad,
- MEDNA NV d. o. o. Mrkonjić-Grad,
- MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža,
- Terminali d. o. o. Doboj,
- Teko mining Lapišnica d. o. o. Istočni Stari Grad,
- Kesogradnja d. o. o. Zvornik,
- Niskogradnja Marjanović d. o. o. Prijedor,
- Boksit d. o. o. Gacko i
- preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, u ukupnoj količini od 47.860.739 litara.

Prijedlog odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu izrađen je na osnovu prijedloga entitetskih vlada odnosno Rješenja Vlade Republike Srpske, akt broj 04/1-012-2-3784/22 od 20.10.2022. godine, i Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizel-goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, akt broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine, te Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja putarine na dizel-gorivo za 2023. godinu, akt broj 1740/22 od 8.12.2022. godine, i Odluke o izmjeni i dopuni Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja putarine na dizel-gorivo za 2023. godinu, akt broj 114/2023 od 26.1.2023. godine, kao i Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2023. godini, akt broj 1341/22 od 15.9.2022. godine.

Pravni osnov za donošenje predmetnog prijedloga odluke predstavlja Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini i Pravilnik o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini.

Naime, članom 36. stav (1) Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano je da se putarina ne plaća na dizel-gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je članom 60. stav (1) Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano da se oslobođanje od plaćanja putarine iz člana 36. stav (1) Zakona o akcizama odnosi na dizel-gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila, i to na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

U skladu s Pravilnikom o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini, oslobođanje plaćanja putarine vrši se ako su ispunjena dva uslova: da dizel-gorivo rudnici koriste u procesu proizvodnje i da se oslobođanje odnosi samo na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, Pravilnikom je regulirano ograničenje u pogledu oslobođanja putarine samo na onu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH, a prema projekcijama entitetskih vlada izvršenim za godinu u kojoj će rudnici ostvariti pravo na oslobođanje u skladu s članom 36. stav (1) Zakona o akcizama.

U obnovljenom postupku Vijeće se referira na Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. godine, s obzirom na to da je riječ o istoj ili sličnoj pravnoj stvari (Odluka o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu i Prijedlog odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu).

Vijeće je u obnovljenom upravnom postupku došlo do novih saznanja, činjenica i dokaza kojima u prvom upravnom postupku nije raspolagalo. Vijeće je do njih došlo prilikom saslušanja stranaka u obnovljenom upravnom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. godine, kojim se, u postupku ex post kontrole usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći pokrenutom na osnovu prijave Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Odluci o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, utvrđuje da pomoć dodijeljena u obliku poreske olakšice privrednim subjektima navedenim u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu (rudnici, željeznice i termoelektrane) ne predstavlja državnu pomoć u smislu Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini.

U skladu s navedenim, Vijeće je u ponovnom upravnom postupku okončanom rješenjem na koje se referira svakom od privrednih subjekata iz člana 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu pojedinačno kao tužiocima omogućilo učešće u postupku na način da tužilac može iznositi činjenice i predlagati dokaze kojima se utvrđuju te činjenice te da se može izjasniti o svim činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenje rješenja.

Prilikom svog izjašnjenja rudnici i termoelektrane su izložili identične činjenice da se dizel-gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane koristi samo za mehanizaciju, radne mašine i ostala transportna sredstva koja, s obzirom na svoje gabarite i djelokrug, ne izlaze u javni saobraćaj i ova vozila nemaju obavezu registracije. Navedena vozila se kreću po putevima i trasama koji se isključivo koriste za poslovanje unutar kruga

rudnika i rudarska mahanizacija ih pravi samostalno za svoje potrebe.

S obzirom na to da se izjašnjenja stranaka, argumentacija, nova saznanja i činjenice iznesene u obnovljenom upravnom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-62-125/22 mogu koristiti kao dokazi u ovom postupku jer je riječ o istoj ili sličnoj pravnoj stvari, Vijeće je u konkretnom slučaju prilikom donošenja odluke u ovom predmetu uzelo u obzir zapisnike sa saslušanja stranaka, argumentaciju, činjenice, nova saznanja i presude kao dokaze koji su razmatrani i uzeti u obzir prilikom donošenja rješenja na koje se Vijeće prethodno referira.

Isto tako, Vijeće je, u skladu s članom 62. Zakona o upravnim sporovima BiH, vezano pravnim shvatanjem Suda i primjedbama u pogledu postupka. U tom smislu, Vijeće se vezalo za Presudu Suda BiH, broj S1 3 045/7 23 P od 22.8.2025, donesenu rješavajući u pravnoj stvari tužioca Kompanija "Boskit" a. d. Milići protiv Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje zbog propuštanja donošenja odluke o odobravanju količina dizel-goriva na koje se ne plaća putarina. U obrazloženju navedene presude Sud BiH se referira na Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, a koje je predmet ovog obnovljenog postupka.

U obrazloženju navedene presude Suda BiH jasno se navodi sljedeće: "Pravilnikom o primjeni Zakona o akcizama u BiH postavljena su dva uslova za oslobađanje plaćanja putarine: da dizel-gorivo rudnici koriste u procesu proizvodnje i da se oslobađanje odnosi samo na određenu količinu koju odobri Upravni odbor UIO na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Pravilnikom je regulirano ograničenje u pogledu oslobađanja putarine samo na onu količinu koju odobri UOUIO, a prema projekcijama entitetskih vlada izvršenim za godinu u kojoj će rudnici ostvariti pravo na oslobađanje, u skladu s članom 36. stav (1) Zakona o akcizama. Stoga, pravo na oslobađanje ustanovljeno je zakonom, a ne dispozicijom UOUIO, jer i logika nalaže da upotreba dizel-goriva za proces vađenja ruda ne stoji u vezi sa svrhom i smislom plaćanja putarine, zato što te radne mašine ne koriste ni puteve ni autoput."

Referirajući se na rješenje Vijeća koje je predmet ovog ponovljenog postupka, a kojim je Vijeće odlučilo da državna pomoć u obliku poreske olakšice privrednim subjektima navedenim u članu 2. (rudnici i termoelektreane) Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, osim za Željeznice Federacije BiH i Republike Srpske, nije u skladu sa Zakonom o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini, Sud navodi: "Pored toga, iz tužbi koje su izvedene kao dokaz, proizlazi da je Vijeće za upravne sporove Suda BiH, u predmetu broj S1 3 U 04316 23 U 22.5.2025. godine poništilo rješenje Vijeća za državnu pomoć BiH od 22.6.2023. godine, upravo ukazujući na činjenicu da su privredni subjekti obuhvaćeni prijedlogom za oslobađanje plaćanja putarine i ranije ostvarivali ovo pravo na osnovu Zakona o akcizama u BiH."

6. Donošenje odluke

Na 179. sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, Vijeće je u obnovljenom postupku ocjene usklađenosti državne pomoći, pokrenutom nakon što je Sud BiH donio prethodno (dio 1.6. Rješenja) taksativno navedene identične presude kojima se tužbe tužilaca uvažavaju, poništava Rješenje tuženog Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, i predmet vraća tuženom na ponovni postupak primjenom odredbi člana 37. stav (2), u vezi s članom 34. stav (2) Zakona o upravnim sporovima BiH, a zbog povreda pravila postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog čega Sud BiH nije mogao ispitati pravilnost primjene materijalnog prava, razmatralo pomoć u obliku poreske olakšice, tj. oslobađanja plaćanja putarine korisnicima navedenim u članu

2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu.

Prilikom donošenja odluke Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

Vijeće je u obnovljenom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine izvršilo ponovnu ocjenu o tome da li pomoć u obliku poreske olakšice, tj. oslobađanja plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za potrebe rudnika, termoelektreana i željeznica sadržana u predmetnom Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine predstavlja državnu pomoć u smislu člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava odnosno da li pomoć dodijeljena u obliku poreske olakšice može predstavljati potencijalni rashod državnog budžeta, da li pomoć predstavlja pomoć koja korisniku pomoći donosi ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja, da li se pomoć dodjeljuje korisniku na selektivnoj osnovi, dakle da nije u pitanju opća mjera, da dodjelom pomoći postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjenje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li poreska olakšica u vidu oslobađanja plaćanja putarine na dizel-goriva korisnika navedenih u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu predstavlja državnu pomoć. Vijeće je u postupku utvrdilo da uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava kod svih korisnika nije ispunjen, imajući u vidu da su korisnici ove mjere oslobođeni plaćanja putarine (poreskog opterećenja) čiji cilj i namjena uvođenja jeste izgradnja puteva i autoputa.

Ovo ima utemeljenje i u Obavještenju Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav (1) Ugovora o funkcioniranju Evropske unije (SL 2016/C 262/01) gdje je kod definicije državnih sredstava u tački 56. definirano: "Negativan indirektan učinak na državne prihode koji proizlaze iz regulatornih mjera ne predstavlja prijenos državnih sredstava ako je riječ o sastavnoj značajki mjere."

S obzirom na to da je u konkretnom slučaju riječ o obnovljenom upravnom postupku, Vijeće je, u skladu s članom 62. Zakona o upravnim sporovima BiH, vezano pravnim shvatanjem Suda i primjedbama u pogledu postupka.

Vijeće je u obnovljenom upravnom postupku postupilo po primjedbama Suda BiH u pogledu postupka, upotpunilo činjenično stanje, na podoban način utvrdilo odlučne činjenice, te pravilnom primjenom materijalnog prava, na takvo činjenično utvrđenje, donijelo zakonitu i pravilnu odluku.

Prilikom donošenja odluke Vijeće se rukovodilo stavom Suda BiH da je pravo na oslobađanje od plaćanja putarine ustanovljeno zakonom, a logika nalaže da upotreba dizel-goriva za proces vađenja ruda ne stoji u vezi sa svrhom i smislom plaćanja putarine zato što te radne mašine ne koriste ni puteve ni autoput. Do saznanja da je o navedenoj situaciji riječ u konkretnom predmetu Vijeće je došlo prilikom saslušanja stranaka u obnovljenom upravnom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. S obzirom na to da je riječ o istoj ili sličnoj pravnoj stvari, Vijeće je prilikom donošenja odluke uzelo u obzir činjenice, nova saznanja i dokaze do kojih je došlo prilikom saslušanja stranaka u prethodno navedenom obnovljenom upravnom postupku, što je detaljnije obrazloženo u dijelu 5. Utvrđivanje činjenica.

Sagledavajući sam karakter i suštinu definiranih akciza za dizel-gorivo, bitno je i naglasiti da one, u pravnom sistemu BiH, suštinski predstavljaju poseban oblik indirektnih poreza, koji su u Bosni i Hercegovini regulirani Zakonom o akcizama u BiH, a prema namjeni uplaćene akcize se, shodno propisima, koriste namjenski "za izgradnju autoputeva i za izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva", što je definirano članom 35. stav (2) tačka b) Zakona o akcizama u BiH.

Dakle, akcize na gorivo se plaćaju kao trošak, i to za definiranu namjenu izgradnje i rekonstrukcije puteva i nametnute su kao obaveza svim subjektima koji koriste goriva, a ujedno koriste i javne saobraćajnice.

U skladu s navedenim, a nakon sveobuhvatne analize izjašnjenja stranaka i dokaza, koje je Vijeće uzelo u razmatranje u ovom obnovljenom upravnom postupku referirajući se na Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. godine, Vijeće je utvrdilo da je dizel-gorivo koje je predmet ovog razmatranja namijenjeno isključivo u okviru proizvodnog procesa radnim mašinama koje ne izlaze na javne saobraćajnice. Dakle, oslobađanje od obaveze plaćanja putarine na dizel-gorivo utvrđeno je za rudnike, termoelektrane i željeznice (u količini koju odobri Upravni odbor na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine), s obzirom na to da imaju značajan broj teške i druge mehanizacije koja se uopće ne kreće po javnim saobraćajnicama (već unutar lokaliteta rudnika po internim saobraćajnicama), te je stoga Vijeće utvrdilo da upotreba dizel-goriva za proces vađenja ruda, rad termoelektrana i željeznica ne stoji u vezi sa svrhom i smislom plaćanja predmetne putarine te da negativan indirektni učinak na državne prihode koji proizlaze iz regulatornih mjera, u ovom slučaju člana 36. Zakona o akcizama, ne predstavlja prijenos državnih sredstava budući da je riječ o sastavnoj značajki mjere.

Sljedom navedenog, Vijeće je u postupku utvrdilo da uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava nije ispunjen.

S obzirom na to da nije ispunjen prvi kriterij, Vijeće nije procjenjivalo ispunjenost ostalih uslova iz člana 3. stav (1) Zakona, imajući u vidu da postojanje državne pomoći kod određene mjere podrazumijeva kumulativnu ispunjenost svih uslova.

Dodatno, uzimajući u obzir specifičnost organizacije željezničkog saobraćaja u Bosni i Hercegovini, kada su u pitanju JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo i preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj kao korisnici predmetne mjere, Vijeće je u postupku utvrdilo da četvrti uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, u odnosu na preduzeća iz sektora željeznica nije ispunjen, odnosno da se dodjelom poreske olakšice sadržane u predmetnom prijedlogu odluke navedenim preduzećima iz sektora željezničkog saobraćaja ne narušava niti postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu s obzirom na to da su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj jedini željeznički operateri na tržištu Federacije BiH odnosno Republike Srpske, te imaju zakonski (pravni) monopol na pružanje usluga u sektoru željezničkog saobraćaja.

Naime, Vijeće je u postupku, u skladu s članom 5. stav (3) Zakona o željeznicama Republike Srpske, utvrdilo da je preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj upravljač željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i jedini željeznički operater na tržištu Republike Srpske koji obavlja poslove prijevoza putnika i robe u željezničkom saobraćaju na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske, jer drugi operateri koji imaju pravo shodno članu 15. stav (1) Zakona o željeznicama Republike Srpske da koriste željezničku

infrastrukturu trenutno joj nemaju pristup, shodno odredbi člana 14. stav (2) navedenog zakona. Naime, navedenim članom 14. stav (2) Zakona o željeznicama Republike Srpske propisano je da će se pristup željezničkoj infrastrukturi omogućiti nakon sticanja minimalnih uslova predviđenih ovim zakonom i stupanjem Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo u Evropsku uniju.

Prema propisima EU iz oblasti državne pomoći, za postojanje narušavanja konkurencije na tržištu pretpostavlja se da je sektor u kome djeluje privredni subjekat kome se dodjeljuju finansijska sredstva iz budžeta liberaliziran. Naime, u tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) navodi se da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, dok se u tački 188. navedenog obavještenja ističe da, u skladu sa zakonodavstvom EU, pravni monopol postoji kada je određena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružaoca, pri čemu je svim drugim privrednim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga, iz čega proizlazi zaključak da u konkretnom slučaju i prema pravilima EU iz oblasti državne pomoći nema narušavanja konkurencije dodjelom pomoći u obliku poreske olakšice korisniku "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj jer, kako smo prethodno zaključili, tržište Republike Srpske u sektoru željezničkog saobraćaja nije liberalizirano i isključivo zakonsko pravo (zakonski monopol) da obavlja poslove upravljača željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i poslove željezničkog operatera na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske imaju "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj.

Također, shodno Zakonu o željeznicama u Federaciji BiH, Vijeće je utvrdilo da je Federacija BiH osnovala JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i odredila za jedinog menadžera željezničke infrastrukture i jedinog željezničkog operatera Federacije BiH. Članom 15. istog zakona propisano je da je na zahtjev Vlade Federacije BiH ili vlade kantona JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo obavezno da obavlja željeznički prijevoz i na takvim dijelovima željezničke mreže na kojima se od prihoda ne mogu pokriti ukupni troškovi prijevoza. Članom 12. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombiniranog saobraćaja propisano je da će Federacija BiH sufinansirati obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombiniranog saobraćaja. Članom 13. istog zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz člana 12. ovog zakona. Iz navedenog proizlazi zaključak da na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog saobraćaja od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog saobraćaja na području Federacije BiH još ne postoji konkurencija, te da navedene poslove obavlja JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da pomoć u obliku poreske olakšice korisnicima: rudnici, termoelektrane, JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu ne predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, jer nisu kumulativno ispunjeni svi uslovi iz navedenog člana Zakona.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-63-40/22
30. marta 2026. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća za državnu pomoć BiH
Jasenka Muharemagić, s. r.

Na temelju članka 12. stavak (3) točka c) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20), članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) te članka 62. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), rješavajući u postupku kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, obnovljenom po presudama Suda Bosne i Hercegovine, a pokrenutom na temelju prijave Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Prijedlogu odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, a postupajući po presudama Suda Bosne i Hercegovine, br:

- S1 3 U 046316 23 U od 22. 5. 2025. godine
- S1 3 U 046248 23 U od 28. 5. 2025. godine
- S1 3 U 046225 23 U od 22. 5. 2025. godine
- S1 3 U 046260 25 U od 4. 6. 2025. godine
- S1 3 U 046724 23 U od 22. 7. 2025. godine,

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 179. sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da potpora u obliku porezne olakšice gospodarskim subjektima navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje**1. Tijek postupka****1. 1. Pokretanje i tijek postupka**

Rješavajući u postupku kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Prijedlogu odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 136. sjednici, održanoj 22. lipnja 2023. godine, donijelo je Rješenje broj UP/I 03-26-1-63-5/22 kojim se utvrđuje da državna potpora u obliku porezne olakšice gospodarskim subjektima navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, osim za gospodarske subjekte iz točke 2. ovoga Rješenja, nije sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

Istim Rješenjem utvrđuje se da državna potpora u obliku porezne olakšice sadržana u Prijedlogu odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu gospodarskim subjektima JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj

ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

1.2. Upravni sporovi - tužbe

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je tužbe od određenog broja gospodarskih subjekata navedenih u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, kao stranaka u postupku/zainteresiranih strana, sukladno članku 2. Zakona o upravnim sporovima BiH radi poništenja Rješenja Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, zbog razloga navedenih u članku 11. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, i to:

- zbog neprimjenjivanja i nepravilne primjene zakona Bosne i Hercegovine odnosno propisa utemeljenog na zakonu ili općem aktu,
- zbog toga što u upravnom postupku koji je prethodio donošenju rješenja - akta nije postupljeno po pravilima postupka, a osobito što činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno i što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak glede činjeničnog stanja,
- zbog toga što je nadležna institucija, rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračila granice ovlasti koje su joj dane pravnim propisima i suprotno cilju u kojemu je ovlast dana,
- zbog toga što tužiteljima nije dana mogućnost da se očituju po pitanju predmetne upravne stvari te je time povrijeđeno načelo saslušanja stranke,
- zbog povrede načela legitimnih očekivanja gospodarskih subjekata,

Vijeće je zaprimilo tužbe sljedećih taksativno navedenih tužitelja:

- Upravni spor, broj S1 3 U 046225 23 Fp od 14.8.2022. godine, Tužba tužitelja Rudnici boksita d. o. o. za eksploataciju rude Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046248 23 Fp od 16.8.2022. godine, Tužba tužitelja Lager d. o. o. Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046260 23 Fp od 21.8.2023. godine, Tužba tužitelja EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046724 23 Fp od 31.10.2023. godine, Tužba tužitelja MJ -Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22. 6. 2023. godine tuženog Vijeća;
- Upravni spor, broj S1 3 U 046316 23 Fp od 28.8.2023. godine, Tužba tužitelja ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22. 6. 2023. godine;
- Upravni spor, broj S1 3 U 052486 25 Fp od 17.7.2025. godine, Tužba tužitelja "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Tužba tužitelja MH "Elektroprivreda RS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko, broj 02-10133/25 od 29.12.2025. godine protiv Bosne i Hercegovine, zastupana po Pravobraniteljstvu BiH, Uprave za neizravno oporezivanje BiH i Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje BiH radi naknade

štete u vrijednosti predmeta spora od 2.573.835,20 KM.

1.3. Odgovori Vijeća za državnu potporu BiH na tužbe

Vijeće je pravovremeno sačinilo odgovore na prethodno taksativno navedene tužbe u kojima se ističe da Vijeće u cijelosti ostaje kod svog Rješenja te navode tužitelja da je pobijani akt nezakonit iz razloga navedenih u članku 11. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine smatra neutemeljenim. Vijeće smatra da su tužbeni zahtjevi u cijelosti neutemeljeni te predlaže da Sud BiH donese presude kojima se zahtjev tužitelja u cijelosti odbija kao neutemeljen i pobijano Rješenje potvrđuje.

Vijeće je sačinilo sljedeće taksativno navedene odgovore na tužbe:

- Odgovor na tužbu tužitelja Rudnici boksita za eksploataciju rude Posušje, broj UP/I 03-26-1-63-15/22 od 28.8.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužitelja Lager d. o. o. Posušje, broj UP/I 03-26-1-63-17/22 od 30.8. 2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužitelja EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d.o.o. Stanari, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužitelja ArcelorMittal Prijedor d.o.o. Prijedor, broj UP/I 03-26-1-63-20/22 od 4.9.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužitelja MJ - Zemljokop inženjering d.o.o. Istočna Ilidža, broj UP/I 03-26-1-63-26/22 od 7.11.2023. godine;
- Odgovor na tužbu tužitelja "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj, broj UP/I 03-26-1-63-34/22 od 28.7.2025. godine;
- Odgovor na tužbu tužitelja MH "Elektroprivreda RS" Matično poduzeće a.d. Trebinje - ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko, broj UP/I 02-26-1-63-37/26 od 20.2.2026. godine.

1.4. Zahtjev za stupanje u upravni spor u svojstvu umješaača (sa zahtjevom za odgodu izvršenja pobijanog Rješenja)

1. Tužitelj EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari je u zakonom predviđenom roku podnio tužbu protiv Rješenja Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22. 6. 2023. godine, kojom je pokrenut Upravni spor, broj S1 3 U 046260 23 Fp, radi poništenja navedenoga Rješenja.

Sukladno čl. 306. i 308. Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 36/04, 84/07, 58/13, 94/16 i 34/21), Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - Zavisno poduzeće Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a.d. Ugljevik (u daljnjem tekstu: Poduzeće) podnijelo je zahtjev za stupanje u ovaj upravni spor u svojstvu umješaača, akt broj 32731/23 od 23.10.2023. godine, a zbog toga što ima interes da tužitelj uspije s tužbom te da se poništi prethodno navedeno Rješenje Vijeća.

Poduzeće, kao umješaač, predlaže da Sud donese odluku/rješenje kojim priznaje Poduzeću status umješaača u ovom Upravnom sporu, broj S1 3 U 046260 23 Fp.

Također, Poduzeće je, kao umješaač, pri stajalištu da je tužba tužitelja utemeljena te bi je trebalo usvojiti i u tom pravcu predlaže da Sud u ovom upravnom sporu, sukladno članku 12. stavak (2) točka 1) i članku 13. Zakona o upravnim sporovima BiH, donese presudu kojom će:

- usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja,
- utvrditi da je Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, u suprotnosti sa Ustavom BiH i zakonskim propisima te ga poništiti kao nezakonito.

Poduzeće, kao umješaač, sukladno članku 18. stavak (4) Zakona o upravnim sporovima BiH, podnijelo je i Zahtjev za

odgodu izvršenja prethodno navedenog Rješenja Vijeća zbog toga što bi izvršenje pobijanog Rješenja nanijelo tužitelju i drugim gospodarskim subjektima štetu koja bi se teško mogla popraviti, imajući u vidu da navedeni obavljaju djelatnost od općeg interesa. U Zahtjevu se ističe da odgoda pobijanog Rješenja nije protivna javnom interesu niti bi se njime nanijela veća nenadoknadiva šteta protivnoj stranci.

2. Tužitelj ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor je u zakonom predviđenom roku podnio tužbu protiv Rješenja Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, kojom je pokrenut Upravni spor, broj S1 3 U 046316 23 Fp, radi poništenja navedenog Rješenja.

Sukladno čl. 306. i 308. Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH, Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - Zavisno poduzeće Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a. d. Ugljevik (u daljnjem tekstu: Poduzeće) podnijelo je Zahtjev za stupanje u upravni spor u svojstvu umješaača, akt broj 32732/23 od 23.10.2023. godine, a zbog toga što ima interes da tužitelj uspije s tužbom te da se poništi Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine.

Poduzeće, kao umješaač, predlaže da Sud donese odluku/rješenje kojim priznaje Poduzeću status umješaača u ovom upravnom sporu.

Također, Poduzeće je, kao umješaač, pri stajalištu da je tužba tužitelja utemeljena te bi je trebalo usvojiti i u tom pravcu predlaže da Sud u ovom upravnom sporu, sukladno članku 12. stavak (2) točka 1) i članku 13. Zakona o upravnim sporovima BiH, donese presudu kojom će:

- usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja,
- utvrditi da je Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, u suprotnosti sa Ustavom BiH i zakonskim propisima te ga poništiti kao nezakonito.

Poduzeće, kao umješaač, sukladno članku 18. stavak (4) Zakona o upravnim sporovima BiH, podnijelo je i Zahtjev za odgodu izvršenja prethodno navedenog Rješenja Vijeća zbog toga što bi izvršenje pobijanog Rješenja nanijelo tužitelju i drugim gospodarskim subjektima štetu koja bi se teško mogla popraviti, imajući u vidu da navedeni obavljaju djelatnost od općeg interesa. U Zahtjevu se ističe da odgoda pobijanog Rješenja nije protivna javnom interesu niti bi se njime nanijela veća nenadoknadiva šteta protivnoj stranci.

1.5. Rješenja Suda BiH

1.5.1. Sud BiH, u Vijeću za upravne sporove, u upravnom sporu tužitelja Rudnici boksita za eksploataciju rude Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine tuženog Vijeća, u upravnoj stvari državne potpore, rješavajući o zahtjevu zainteresirane osobe MH "Elektroprivreda Republike Srpske" MP a. d. Trebinje - ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a.d. Ugljevik, za odgodu izvršenja konačnog upravnog akta, donio je Rješenje broj S1 3 U 046225 23 U od 13.11.2023. godine kojim se zahtjev zainteresirane osobe za odgodu izvršenja upravnog akta, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, tuženog Vijeća, odbacuje kao nedopušten, na temelju članka 18. stavak (2), članka 25. stavak (1) i članka 37. stavak (7) Zakona o upravnim sporovima BiH.

Sud BiH je prethodno ispitao postojanje procesno-pravnih uvjeta za meritorno rješavanje spora pa je našao da oni ne postoje.

Naime, sukladno odredbi članka 18. stavak (4) Zakona o upravnim sporovima BiH, Sud može odgoditi izvršenje konačnog upravnog akta do konačne sudske odluke samo ako tužitelj u svom zahtjevu konkretno navede okolnosti i činjenice koje bi ukazivale da bi se izvršenjem osporenog akta njemu nanijela šteta

koja bi se teško mogla popraviti, kao i priložiti odgovarajuće dokaze o tim činjenicama i okolnostima. Slijedom navedenoga, a kako je u konkretnom slučaju zahtjev za odgodu izvršenja konačnog upravnog akta podnijela zainteresirana osoba, a da je Zakonom o upravnim sporovima BiH propisano da zahtjev za odgodu izvršenja konačnog upravnog akta može podnijeti samo tužitelj, Sud BiH donio je prethodno navedeno Rješenje.

1.5.2. Sud BiH je u upravnom sporu tužitelja "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj donio Rješenje broj S1 3 U 052486 25 U od 10.10.2025. godine kojim se postupak u ovom upravnom sporu obustavlja. Tužbom od 15.7.2025. godine tužitelj je pokrenuo upravni spor protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine tuženog Vijeća.

Podneskom od 28.8.2025. godine tužitelj je obavijestio Sud da povlači predmetnu tužbu. Imajući u vidu navedeno, Sud BiH je primjenom odredbe članka 23. Zakona o upravnim sporovima BiH donio rješenje kojim se postupak u ovom upravnom sporu obustavlja.

1.6. Presude Suda BiH

Sud BiH je u upravnom sporu sljedećih taksativno navedenih tužitelja donio istovjetne presude kojima se tužbe tužitelja uvažavaju, poništava Rješenje tuženog Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, i predmet vraća tuženom na ponovni postupak primjenom odredaba članka 37. stavak (2), u vezi s člankom 34. stavak (2) Zakona o upravnim sporovima BiH, a zbog povreda pravila postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog čega Sud BiH nije mogao ispitati pravilnost primjene materijalnog prava:

- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046316 25 U od 22.5.2025. godine, u upravnom sporu tužitelja ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor;
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046248 23 U od 28.5.2025. godine, u upravnom sporu tužitelja Lager d. o. o. Posušje;
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046225 23 U od 22.5.2025. godine, u upravnom sporu tužitelja Rudnici boksita za eksploataciju rude Posušje;
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046260 25 U od 9.6.2025. godine, u upravnom sporu tužitelja EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari;
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046724 23 U od 22.7.2025. godine, u upravnom sporu tužitelja MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža.

Sud BiH u taksativno navedenim presudama nalaže Vijeću da u ponovnom postupku, postupajući po primjedbama za svaki propust, koji je po stajalištu Suda počinio tuženi, upotpuni činjenično stanje, na podoban način utvrdi odlučne činjenice, pravilno primijeni odredbe postupka te da pravilnom primjenom materijalnog propisa na takvo činjenično utvrđenje donese novu odluku.

"Sudbeno vijeće smatra da je pobijana odluka tuženog izravna posljedica arbitrarnosti u primjeni zakonskih odredaba, da je takva arbitrarnost nedvojbeno od utjecaja na zakonitost pobijanog akta i čini ga nezakonitim."

"Po ocjeni Sudbenog vijeća, tuženi je dužan za svaku svoju odluku dati razloge, na temelju odredbe članka 233. st. (1) i (2), u vezi s člankom 200. stavak (1) Zakona o upravnom postupku. Dakle, svaka odluka mora imati jasne i valjane razloge koji predstavljaju osnovu za njezino donošenje, razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje koje je dano u izreci i pravne propise na temelju kojih je riješena upravna stvar. Odluka treba sadržavati i razloge koji su bili odlučni pri ocjeni dokaza, pa i razloge iz kojih nije uvažen neki od razloga stranaka. Najbitniji dio odluke bilo kojeg tijela jeste upravo njezino obrazloženje, ali dio obrazloženja koji

sumira činjenično utvrđenje i razloge za donošenje upravo takve odluke kakva je navedena u izreci, da bi se čitanjem razloga moglo protumačiti i shvatiti zašto je tako odlučeno."

U obrazloženju navedenih presuda ističe se sljedeće: "Točkom 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) propisano je kako se smatra da se mjerom koju je dodijelila država narušava ili prijeti da će se narušiti konkurencija ako bi se njome mogao poboljšati položaj na tržištu korisnika u odnosu na druge poduzetnike s kojima se natječe na tržištu, odnosno da se općenito smatra da narušavanje tržišnog natjecanja, u smislu članka 107. stavak (1) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kojemu postoji ili bi moglo postojati tržišno natjecanje."

"Pravilnim tumačenjem navedene točke Sudbenom vijeću je ostalo sporno kako je tuženi utvrdio da se predmetnim Prijedlogom odluke rudnici i termoelektrane navedeni u članku 2. iste Odluke stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na druge gospodarske subjekte u sektoru energetike, osobito one iz sektora obnovljivih izvora energije, tj. ostale proizvođače električne energije izvan termoelektrana na tržištu Bosne i Hercegovine koje je liberalizirano, te u sektoru trgovine rudama, posebno uzimajući u obzir izvoz ruda na tržište zemalja regiona i EU. Ovo je zbog toga što predmetna porezna olakšica ni na koji način ne može biti selektivna i ona se odnosi na Zakonom o trošarinama propisane grane gospodarstva, a svi sudionici koji čine tu granu imaju pravo i mogućnost apliciranja za takav vid porezne olakšice i ona bi im bila dodijeljena pod jednakim uvjetima."

"Shodno navedenome, Sudbeno vijeće smatra kako je pobijana odluka tuženog izravna posljedica arbitrarnosti u primjeni zakonskih odredaba, da je takva arbitrarnost nedvojbeno od utjecaja na zakonitost pobijanog akta i čini ga nezakonitim."

2. Obnova postupka

Sukladno članku 37. stavak (2) Zakona o upravnim sporovima BiH, Sud BiH je prethodno taksativno navedenim presudama poništio konačni upravni akt Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, i predmet vratio Vijeću na ponovno rješavanje u slučajevima utvrđenim u članku 34. stavak (2) ovoga Zakona, odnosno: "Ako Sud nađe da se spor ne može raspraviti na temelju činjenica utvrđenih u upravnom postupku zbog toga što glede utvrđenih činjenica postoji proturječnost u spisima, što su one u bitnim točkama nepotpuno utvrđene, što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak glede činjeničnog stanja, ili nađe da se u upravnom postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od utjecaja na rješavanje stvari, Sud će pobijati konačni upravni akt i prvostupanjski upravni akt poništiti presudom i vratiti na ponovno rješavanje. Prvostupanjski upravni akt se poništava ako su propusti u utvrđivanju činjeničnog stanja i povreda pravila postupka učinjeni u prvostupanjskom postupku, a pobijani konačni upravni akt poništava se ako su ti propusti učinjeni u drugostupanjskom upravnom postupku. U ovim slučajevima nadležna institucija dužna je postupiti onako kako je u presudi određeno i donijeti novi konačni upravni akt."

U obrazloženju presuda Sud BiH nalaže Vijeću da u ponovnom postupku, postupajući po primjedbama za svaki propust, koji je po stajalištu Suda počinio tuženi, upotpuni činjenično stanje, na podoban način utvrdi odlučne činjenice, pravilno primijeni odredbe postupka, te pravilnom primjenom materijalnog propisa na takvo činjenično utvrđenje donese novu odluku.

Naime, sukladno članku 62. Zakona o upravnim sporovima BiH, kad Sud poništi konačni upravni akt protiv kojega je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kojemu se nalazio prije nego što je poništen akt donesen.

3. Primijenjeni propisi

Osim odredaba Zakona o sustavu državne potpore u BiH, Vijeće je u postupku primijenilo i Uredbu o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Uredbu o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 i 50/22), Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12 i 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 i 62/21), Zakon o željeznicama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/17, 28/17 - ispr, 100/17 i 56/22), Zakon o željeznicama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/04 i 25/12), Zakon o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/03), te u svrhu usporedbe propise Europske unije iz područja državne potpore.

Sukladno odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH i odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj kojim je propisano da se državna potpora može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekt državne potpore ispunjava uvjete iz ovih uredbi i članka 71. stavak (2) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primjenjivati ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primijeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja koja vrijede u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH i Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 71. stavak 1. točka c) SSP-a koji glasi: Tržišno natjecanje i druge gospodarske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s pravilnom primjenom ovog Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svako postupanje suprotno ovome članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja koja vrijede u Zajednici, osobito čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uvjeti iz pojma/definicije državne potpore, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu usporedbe, shodno članku 71. stavak (2) SSP-a, uzelo u obzir i sljedeći propis Europske unije:

- Obavijest Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016.) [u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2016/C 262/01)].

4. Zaključak o spajanju upravnih predmeta u jedan postupak

Na temelju članka 118. st. (1) i (3) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 41/13 i 53/16), a u vezi sa sljedećim taksativno navedenim presudama Suda Bosne i Hercegovine:

- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046316 25 U od 22. 5. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046248 23 U od 28. 5. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046225 23 U od 22. 5. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046260 25 U od 9. 6. 2025. godine
- Presuda Suda BiH, broj S1 3 U 046724 23 U od 22. 7. 2025. godine,

kojima je poništeno Rješenje Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22. 6. 2023. godine, kao konačni upravni akt i predmet vraćen na ponovni upravni postupak, Vijeće je na 179. sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, donijelo Zaključak broj UP/I 03-26-1-63-39/22 o spajanju upravnih predmeta u jedan postupak.

5. Utvrđivanje činjenica

Vijeće je u obnovljenom postupku okončanom Rješenjem Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, utvrdilo da je predmet prijave odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu u iznosu od 34.455.245,6 KM.

Navedeni iznos državne potpore utvrđen je obračunom cestarine na dizelska goriva u iznosu od 0,40 KM po litri na ukupnu količinu dizelskog goriva u iznosu od 86.138.114 litri koja je predmetnim Prijedlogom odluke oslobođena plaćanja cestarine.

Naime, odredbom članka 35. Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano je da se cestarina kao vrsta neizravnog poreza plaća na naftne derivate iz članka 5. stavak (1) toč. a), b) i e) ovoga Zakona u iznosu od 0,15 KM po litri proizvoda odnosno kilogramu tečnog naftnog plina za ceste i 0,25 KM po litri proizvoda odnosno kilogramu tečnog naftnog plina za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta.

Shodno Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, utvrđene su količine dizelskog goriva koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu.

Člankom 2. predmetnog Prijedloga odluke propisano je da su korisnici oslobađanja plaćanja cestarine na dizelska goriva za 2023. godinu 13 rudnika iz Federacije BiH:

- ZD Rudnici "Kreka" d.o.o. Tuzla,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Đurdevik" d.o.o. Đurdevik,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Kakanj" d.o.o. Kakanj,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o. Breza,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Zenica" d.o.o. Zenica,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Abid Lolić" d.o.o. Travnik - Bila,
- Rudnik uglja "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje,
- Rudnici mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići,
- Rudnici boksita d.o.o. Široki Brijeg,
- Rudnici boksita d.o.o. Posušje,
- Rudnici boksita "Jajce" d.d. Jajce,
- Lager d.o.o. Posušje i

- GEOMET d.o.o. Olovo i JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo, u ukupnoj količini od 38.277.375 litri, kao i 18 rudnika i termoelektrana u Republici Srpskoj;
- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a.d. Gacko,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a.d. Ugljevik,
- EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d.o.o. Stanari,
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" a.d. Miljevina,
- ArcelorMittal d.o.o. Prijedor,
- Kompanija "Boksit" a.d. Milići,
- GROSS d.o.o. Gradiška,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" a.d. Doboj,
- Rudnik boksita d.o.o. Mrkonjić-Grad,
- Rudnik boksita "Srebrenica" a.d. Srebrenica,
- Japra a.d. Novi Grad,
- MEDNA NV d. o. o. Mrkonjić-Grad,
- MJ - Zemljokop inženjering d.o.o. Istočna Ilidža,
- Terminali d.o.o. Doboj,
- Teko mining Lapišnica d.o.o. Istočni Stari Grad,
- Kesogradnja d.o.o. Zvornik,
- Niskogradnja Marjanović d.o.o. Prijedor,
- Boksit d.o.o. Gacko i
- poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj, u ukupnoj količini od 47.860.739 litri.

Prijedlog odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu izrađen je na temelju prijedloga entitetskih vlada odnosno Rješenja Vlade Republike Srpske, akt broj 04/1-012-2-3784/22 od 20.10.2022. godine, i Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizelskog goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, akt broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine, te Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnom odboru Uprave za neizravno oporezivanje za oslobađanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja cestarine na dizelsko gorivo za 2023. godinu, akt broj 1740/22 od 8.12.2022. godine, i Odluke o izmjeni i dopuni Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnom odboru Uprave za neizravno oporezivanje za oslobađanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja cestarine na dizelsko gorivo za 2023. godinu, akt broj 114/2023 od 26.1.2023. godine, kao i Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnom odboru Uprave za neizravno oporezivanje za oslobađanje JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo od plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2023. godini, akt broj 1341/22 od 15.9.2022. godine.

Pravnu osnovu za donošenje predmetnog Prijedloga odluke predstavljaju Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini i Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini.

Naime, člankom 36. stavak (1) Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano je da se cestarina ne plaća na dizelsko gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je člankom 60. stavak (1) Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano da se oslobađanje od plaćanja cestarine iz članka 36. stavak (1) Zakona o trošarinama odnosi na dizelsko gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila, i to na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Sukladno Pravilniku o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini, oslobađanje plaćanja cestarine vrši se ako su ispunjena dva uvjeta: da dizelsko gorivo rudnici koriste u procesu

proizvodnje i da se oslobađanje odnosi samo na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje BiH na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, Pravilnikom je regulirano ograničenje glede oslobađanja cestarine samo na onu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje BiH, a prema projekcijama entitetskih vlada izvršenim za godinu u kojoj će rudnici ostvariti pravo na oslobađanje, sukladno članku 36. stavak (1) Zakona o trošarinama.

U obnovljenom postupku Vijeće se referira na Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. godine, s obzirom na to da je riječ o istoj ili sličnoj pravnoj stvari (Odluka o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu i Prijedlog odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu).

Vijeće je u obnovljenom upravnom postupku došlo do novih saznanja, činjenica i dokaza kojima u prvom upravnom postupku nije raspolagalo. Vijeće je do njih došlo prilikom saslušanja stranaka u obnovljenom upravnom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. godine, kojim se, u postupku ex post kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori pokrenutom na temelju prijave Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Odluci o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, utvrđuje da potpora dodijeljena u obliku porezne olakšice gospodarskim subjektima navedenim u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu (rudnici, željeznice i termoelektrane) ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

Sukladno navedenom, Vijeće je u ponovnom upravnom postupku okončanom rješenjem na koje se referira svakom od gospodarskih subjekata iz članka 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu pojedinačno kao tužiteljima omogućilo sudjelovanje u postupku na način da tužitelj može iznositi činjenice i predlagati dokaze kojima se utvrđuju te činjenice te da se može izjasniti o svim činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenje rješenja.

Prilikom svog izjašnjenja rudnici i termoelektrane su izložili istovjetne činjenice da se dizelsko gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane koristi samo za mehanizaciju, radne strojeve i ostala transportna sredstva koja, s obzirom na svoje gabarite i djelokrug, ne izlaze u javni promet i ova vozila nemaju obvezu registracije. Navedena vozila se kreću po cestama i trasama koji se isključivo koriste za poslovanje unutar kruga rudnika i rudarska mahanizacija ih pravi samostalno za svoje potrebe.

S obzirom na to da se izjašnjenja stranaka, argumentacija, nova saznanja i činjenice iznesene u obnovljenom upravnom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-62-125/22 mogu koristiti kao dokazi u ovom postupku jer je riječ o istoj ili sličnoj pravnoj stvari, Vijeće je u konkretnom slučaju pri donošenju odluke u ovom predmetu uzelo u obzir zapisnike sa saslušanja stranaka, argumentaciju, činjenice, nova saznanja i presude kao dokaze koji su razmatrani i uzeti u obzir pri donošenju rješenja na koje se Vijeće prethodno referira.

Isto tako, Vijeće je, sukladno članku 62. Zakona o upravnim sporovima BiH, vezano pravnim shvaćanjem Suda i primjedbama glede postupka. U tom smislu, Vijeće se vezalo za Presudu Suda BiH, broj S1 3 045/7 23 P od 22.8.2025, donesenu rješavajući u pravnoj stvari tužitelja Kompanija "Boskit" a. d. Milići protiv Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje zbog propuštanja donošenja odluke o odobravanju količina dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina. U obrazloženju

navedene Presude Sud BiH se referira na Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, a koje je predmet ovog obnovljenog postupka.

U obrazloženju navedene Presude Suda BiH jasno se navodi sljedeće: "Pravilnikom o primjeni Zakona o trošarinama u BiH postavljena su dva uvjeta za oslobađanje plaćanja cestarine: da dizelsko gorivo rudnici koriste u procesu proizvodnje i da se oslobađanje odnosi samo na određenu količinu koju odobri Upravni odbor UNO na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Pravilnikom je regulirano ograničenje glede oslobađanja cestarine samo na onu količinu koju odobri UO UNO, a prema projekcijama entitetskih vlada izvršenim za godinu u kojoj će rudnici ostvariti pravo na oslobađanje, sukladno članku 36. stavak (1) Zakona o trošarinama. Stoga, pravo na oslobađanje ustanovljeno je zakonom, a ne dispozicijom UO UNO, jer i logika nalaže da uporaba dizelskog goriva za proces vađenja ruda ne stoji u vezi sa svrhom i smislom plaćanja cestarine, zato što ti radni strojevi ne koriste ni ceste ni autoceste."

Referirajući se na rješenje Vijeća koje je predmet ovog ponovljenog postupka, a kojim je Vijeće odlučilo da državna potpora u obliku porezne olakšice gospodarskim subjektima navedenim u članku 2. (rudnici i termoelektrane) Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, osim za Željeznice Federacije BiH i Republike Srpske, nije sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini, Sud navodi: "Pored toga, iz tužbi koje su izvedene kao dokaz, proizlazi da je Vijeće za upravne sporove Suda BiH, u predmetu broj SI 3 U 04316 23 U 22.5.2025. godine poništilo rješenje Vijeća za državnu potporu BiH od 22.6.2023. godine, upravo ukazujući na činjenicu da su gospodarski subjekti obuhvaćeni prijedlogom za oslobađanje plaćanja cestarine i ranije ostvarivali ovo pravo na temelju Zakona o trošarinama u BiH."

6. Donošenje odluke

Na 179. sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, Vijeće je u obnovljenom postupku ocjene usklađenosti državne potpore, pokrenutom nakon što je Sud BiH donio prethodno (dio 1.6. Rješenja) taksativno navedene istovjetne presude kojima se tužbe tužitelja uvažavaju, poništava Rješenje tuženog Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, i predmet vraća tuženom na ponovni postupak primjenom odredaba članka 37. stavak (2), u vezi s člankom 34. stavak (2) Zakona o upravnim sporovima BiH, a zbog povreda pravila postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog čega Sud BiH nije mogao ispitati pravilnost primjene materijalnog prava, razmatralo potporu u obliku porezne olakšice, tj. oslobađanja plaćanja cestarine korisnicima navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu.

Pri donošenju odluke Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

Vijeće je u obnovljenom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine izvršilo ponovnu ocjenu o tome je li potpora u obliku porezne olakšice, tj. oslobađanja plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koriste za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica sadržana u predmetnom Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine predstavlja državnu potporu u smislu članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava odnosno je li potpora dodijeljena u obliku porezne olakšice može predstavljati potencijalni rashod državnog proračuna, je li potpora predstavlja potporu koja korisniku potpore donosi ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite

učinkovitosti poslovanja, je li se potpora dodjeljuje korisniku na selektivnoj osnovi, dakle da nije u pitanju opća mjera, da dodjelom potpore postoji mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li porezna olakšica u vidu oslobađanja plaćanja cestarine na dizelska goriva korisnika navedenih u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu predstavlja državnu potporu. Vijeće je u postupku utvrdilo da uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava kod svih korisnika nije ispunjen, imajući u vidu da su korisnici ove mjere oslobođeni plaćanja cestarine (poreznog opterećenja) čiji cilj i namjena uvođenja jeste izgradnja cesta i autoceste.

Ovo ima utemeljenje i u Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavak (1) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 2016/C 262/01) gdje je kod definicije državnih sredstava u točki 56. definirano: "Negativan neizravan učinak na državne prihode koji proizlaze iz regulatornih mjera ne predstavlja prijenos državnih sredstava ako je riječ o sastavnoj značajki mjere."

S obzirom na to da je u konkretnom slučaju riječ o obnovljenom upravnom postupku, Vijeće je, sukladno članku 62. Zakona o upravnim sporovima BiH, vezano pravnim shvaćanjem Suda i primjedbama glede postupka.

Vijeće je u obnovljenom upravnom postupku postupilo po primjedbama Suda BiH glede postupka, upotpunilo činjenično stanje, na podoban način utvrdilo odlučne činjenice, te pravilnom primjenom materijalnog prava, na takvo činjenično utvrđenje, donijelo zakonitu i pravilnu odluku.

Pri donošenju odluke Vijeće se rukovalo stajalištem Suda BiH da je pravo na oslobađanje od plaćanja cestarine ustanovljeno zakonom, a logika nalaže da uporaba dizelskog goriva za proces vađenja ruda ne stoji u vezi sa svrhom i smislom plaćanja cestarine zato što ti radni strojevi ne koriste ni ceste ni autoceste. Do saznanja da je o navedenoj situaciji riječ u konkretnom predmetu Vijeće je došlo pri saslušanju stranaka u obnovljenom upravnom postupku okončanom Rješenjem broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. S obzirom na to da je riječ o istoj ili sličnoj pravnoj stvari, Vijeće je pri donošenju odluke uzelo u obzir činjenice, nova saznanja i dokaze do kojih je došlo prilikom saslušanja stranaka u prethodno navedenom obnovljenom upravnom postupku, što je detaljnije obrazloženo u dijelu 5. Utvrđivanje činjenica.

Sagledavajući sam karakter i suštinu definiranih trošarina za dizelsko gorivo, bitno je i naglasiti da one, u pravnom sustavu BiH, suštinski predstavljaju poseban oblik neizravnih poreza, koji su u Bosni i Hercegovini regulirani Zakonom o trošarinama u BiH, a prema namjeni uplaćene trošarine se, shodno propisima, koriste namjenski "za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta", što je definirano člankom 35. stavak (2) točka b) Zakona o trošarinama u BiH.

Dakle, trošarine na gorivo se plaćaju kao trošak, i to za definiranu namjenu izgradnje i rekonstrukcije cesta i nametnute su kao obveza svim subjektima koji koriste goriva, a ujedno koriste i javne prometnice.

Sukladno navedenom, a nakon sveobuhvatne analize izjašnjenja stranaka i dokaza, koje je Vijeće uzelo u razmatranje u ovom obnovljenom upravnom postupku referirajući se na Rješenje Vijeća, broj UP/I 03-26-1-62-125/22 od 12.2.2026. godine, Vijeće je utvrdilo da je dizelsko gorivo koje je predmet ovog razmatranja namijenjeno isključivo u okviru proizvodnog procesa radnim strojevima koji ne izlaze na javne prometnice.

Dakle, oslobađanje od obveze plaćanja cestarine na dizelsko gorivo utvrđeno je za rudnike, termoelektrane i željeznice (u količini koju odobri Upravni odbor na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine), s obzirom na to da imaju značajan broj teške i druge mehanizacije koja se uopće ne kreće po javnim prometnicama (već unutar lokaliteta rudnika po internim prometnicama), te je stoga Vijeće utvrdilo da uporaba dizelskog goriva za proces vađenja ruda, rad termoelektrana i željeznica ne stoji u vezi sa svrhom i smislom plaćanja predmetne cestarine te da negativan neizravan učinak na državne prihode koji proizlaze iz regulatornih mjera, u ovom slučaju članka 36. Zakona o trošarinama, ne predstavlja prijenos državnih sredstava budući da je riječ o sastavnoj značajki mjere.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u postupku utvrdilo kako uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava nije ispunjen.

S obzirom na to da nije ispunjen prvi kriterij, Vijeće nije procjenjivalo ispunjenost ostalih uvjeta iz članka 3. stavak (1) Zakona, imajući u vidu da postojanje državne potpore kod određene mjere podrazumijeva kumulativnu ispunjenost svih uvjeta.

Dodatno, uzimajući u obzir specifičnost organizacije željezničkog prometa u Bosni i Hercegovini, kada su u pitanju JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj kao korisnici predmetne mjere, Vijeće je u postupku utvrdilo kako četvrti uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja tržišnog natjecanja, u odnosu na poduzeća iz sektora željeznica nije ispunjen, odnosno da se dodjelom porezne olakšice sadržane u predmetnom Prijedlogu odluke navedenim poduzećima iz sektora željezničkog prometa ne narušava niti postoji opasnost od narušavanja tržišnog natjecanja s obzirom na to da su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj jedini željeznički operateri na tržištu Federacije BiH odnosno Republike Srpske, te imaju zakonski (pravni) monopol na pružanje usluga u sektoru željezničkog prometa.

Naime, Vijeće je u postupku, sukladno članku 5. stavak (3) Zakona o željeznicama Republike Srpske, utvrdilo da je poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj upravljač željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i jedini željeznički operater na tržištu Republike Srpske koji obavlja poslove prijevoza putnika i robe u željezničkom prometu na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske, jer joj drugi operateri koji imaju pravo shodno članku 15. stavak (1) Zakona o željeznicama Republike Srpske da koriste željezničku infrastrukturu trenutno nemaju pristup, shodno odredbi članka 14. stavak (2) navedenoga Zakona. Naime, navedenim člankom 14. stavak (2) Zakona o željeznicama Republike Srpske propisano je da će se pristup željezničkoj infrastrukturi omogućiti nakon stjecanja minimalnih uvjeta predviđenih ovim Zakonom i stupanjem Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo u Europsku uniju.

Prema propisima EU iz područja državne potpore, za postojanje narušavanja tržišnog natjecanja pretpostavlja se da je sektor u kojemu djeluje gospodarski subjekt kojemu se dodjeljuju financijska sredstva iz proračuna liberaliziran. Naime, u točki 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) navodi se da narušavanje tržišnog natjecanja, u smislu članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli financijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kojemu postoji ili bi moglo postojati tržišno natjecanje, dok se u točki 188. navedene Obavijesti ističe da, sukladno zakonodavstvu EU, pravni monopol postoji kada je određena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružatelja, pri čemu je svim drugim

gospodarskim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga, iz čega proizlazi zaključak da u konkretnom slučaju i prema pravilima EU iz područja državne potpore nema narušavanja konkurencije dodjelom potpore u obliku porezne olakšice korisniku "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj jer, kako smo prethodno zaključili, tržište Republike Srpske u sektoru željezničkog prometa nije liberalizirano i isključivo zakonsko pravo (zakonski monopol) da obavlja poslove upravljača željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i poslove željezničkog operatera na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske imaju "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj.

Također, shodno Zakonu o željeznicama u Federaciji BiH, Vijeće je utvrdilo da je Federacija BiH osnovala JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i odredila za jedinog menadžera željezničke infrastrukture i jedinog željezničkog operatera Federacije BiH. Člankom 15. istoga Zakona propisano je da je na zahtjev Vlade Federacije BiH ili vlade kantona JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo obvezno obavljati željeznički prijevoz i na takvim dijelovima željezničke mreže na kojima se od prihoda ne mogu pokriti ukupni troškovi prijevoza. Člankom 12. Zakona o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa propisano je da će Federacija BiH sufinancirati obavljanje usluga željezničkog putničkog prometa od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombiniranog prometa. Člankom 13. istoga Zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz članka 12. ovoga Zakona. Iz navedenoga proizlazi zaključak da na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog prometa od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog prometa na području Federacije BiH još ne postoji konkurencija, te da navedene poslove obavlja JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo.

Shodno navedenome, Vijeće je utvrdilo da potpora u obliku porezne olakšice korisnicima: rudnici, termoelektrane, JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu ne predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, jer nisu kumulativno ispunjeni svi uvjeti iz navedenoga članka Zakona.

Sukladno navedenome, Vijeće je odlučilo kao u točki 1. dispozitiva ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-63-40/22
30. ožujka 2026. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća za državnu potporu BiH
Jasenko Muharemagić, v. r.

На основу члана 12. став (3) тачка ц) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20), члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16) те члана 62. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10), рјешавајући у поступку контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, обновљеном по пресудама Суда Босне и Херцеговине, а покренутом на основу пријаве Управног

одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, а поступајући по пресудама Суда Босне и Херцеговине, бр:

- С1 3 У 046316 23 У од 22. 05. 2025. године
- С1 3 У 046248 23 У од 28. 05. 2025. године
- С1 3 У 046225 23 У од 22. 05. 2025. године
- С1 3 У 046260 25 У од 04. 06. 2025. године
- С1 3 У 046724 23 У од 22. 07. 2025. године,

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 179. сједници, одржаној 30.3.2026. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да помоћ у облику пореске олакшице привредним субјектима наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Ток поступка

1. 1. Покретање и ток поступка

Рјешавајући у поступку контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 136. сједници, одржаној 22. јуна 2023. године, донио је Рјешење број: УП/И 03-26-1-63-5/22 којим се утврђује да државна помоћ у облику пореске олакшице привредним субјектима наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, осим за привредне субјекте из тачке 2. овог рјешења, није у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.

Истим рјешењем утврђује се да државна помоћ у облику пореске олакшице садржана у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину привредним субјектима ЈП "Железнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузеће "Железнице Републике Српске" а.д. Добој не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.

1. 2. Управни спорови - тужбе

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је тужбе од одређеног броја привредних субјеката наведених у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, као странака у поступку/заинтересованих страна, у складу са чланом 2. Закона о управним споровима БиХ ради поништења Рјешења Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, због разлога наведених у члану 11. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине, и то:

- због непримјењивања и неправилне примјене закона Босне и Херцеговине односно прописа заснованог на закону или општем акту,

- због тога што у управном поступку који је претходио доношењу рјешења - акта није поступљено по правилима поступка, а нарочито што чињенично стање није потпуно и правилно утврђено и што је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања,
- због тога што је надлежна институција, рјешавајући по слободној оцјени, прекорачила границе овлаштења која су јој дата правним прописима и супротно циљу у којем је овлаштење дато,
- због тога што тужиоцима није дата могућност да се очитују по питању предметне управне ствари те је тиме повријеђен принцип саслушања странке,
- због повреде принципа легитимних очекивања привредних субјеката,

Савјет је запримио тужбе сљедећих таксативно наведених тужилаца:

- Управни спор, број: С1 3 У 046225 23 Фп од 14.08.2022. године, Тужба тужиоца Рудници боксита д. о. о. за експлоатацију руде Посушје против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године;
- Управни спор, број: С1 3 У 046248 23 Фп од 16.08.2022. године, Тужба тужиоца Лагер д. о. о. Посушје против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године;
- Управни спор, број: С1 3 У 046260 23 Фп од 21.08.2023. године, Тужба тужиоца ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д. о. о. Станари против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22. 06. 2023. године;
- Управни спор, број: С1 3 У 046724 23 Фп од 31.10.2023. године, Тужба тужиоца МЈ - Земљокоп инжењеринг д. о. о. Источна Илица против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године туженог Савјета;
- Управни спор, број: С1 3 У 046316 23 Фп од 28.08.2023. године, Тужба тужиоца Арцелор-Миттал Приједор д. о. о. Приједор против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године;
- Управни спор, број: С1 3 У 052486 25 Фп од 17.07.2025. године, Тужба тужиоца "Железнице Републике Српске" а. д. Добој против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године;
- Тужба тужиоца МХ "Електропривреда РС" Матично предузеће а. д. Требиње – ЗП Рудник и термоелектрана "Гацко" а. д. Гацко, број: 02-10133/25 од 29.12.2025. године против Босне и Херцеговине, заступана по Правобранилаштву БиХ, Управе за индиректно опорезивање БиХ и Управног одбора Управе за индиректно опорезивање БиХ ради накнаде штете у вриједности предмета спора од 2.573.835,20 КМ.

1.3. Одговори Савјета за државну помоћ БиХ на тужбе

Савјет је благовремено сачинио одговоре на претходно таксативно наведене тужбе у којима се истиче да Савјет у цијелости остаје код свог рјешења те наводе тужиоца да је побијани акт незаконит из разлога наведених у члану 11. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине сматра неоснованим. Савјет сматра да су тужбени захтјеви у цијелости неосновани те предлаже да Суд БиХ донесе пресуде којима се захтјев тужиоца у цијелости одбија као неоснован и побијано рјешење потврђује.

Савјет је сачинио сљедеће таксативно наведене одговоре на тужбе:

- Одговор на тужбу тужиоца Рудници боксита за експлоатацију руде Посушје, број: УП/И 03-26-1-63-15/22 од 28.08.2023. године;
- Одговор на тужбу тужиоца Лагер д.о.о. Посушје, број: УП/И 03-26-1-63-17/22 од 30.08.2023. године;
- Одговор на тужбу тужиоца ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д.о.о. Станари број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године;
- Одговор на тужбу тужиоца АрцелорМиттал Приједор д.о.о. Приједор, број: УП/И 03-26-1-63-20/22 од 04.09.2023. године;
- Одговор на тужбу тужиоца МЈ - Земљокоп инжењеринг д.о.о. Источна Илица, број: УП/И 03-26-1-63-26/22 од 07.11.2023. године;
- Одговор на тужбу тужиоца "Железнице Републике Српске" а.д. Добој, број: УП/И 03-26-1-63-34/22 од 28.07.2025. године;
- Одговор на тужбу тужиоца МХ "Електропривреда РС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП Рудник и термоелектрана "Гацко" а. д. Гацко, број: УП/И 02-26-1-63-37/26 од 20.02.2026. године.

1.4. Захтјев за ступање у управни спор у својству умјешача (са захтјевом за одгањање извршења побијаног рјешења)

1. Тужилац ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д. о. о. Станари је у законом предвиђеном року поднио тужбу против Рјешења Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, којом је покренут Управни спор, број: С1 3 У 046260 23 Фп, ради поништења наведеног рјешења.

У складу са чл. 306. и 308. Закона о парничном поступку пред Судом БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 36/04, 84/07, 58/13, 94/16 и 34/21), Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - Зависно предузеће Рудник и термоелектрана "Угљевик" а.д. Угљевик (у даљем тексту: Предузеће) поднијело је захтјев за ступање у овај управни спор у својству умјешача, акт број: 32731/23 од 23.10.2023. године, а због тога што има интерес да тужилац успије са тужбом те да се поништи претходно наведено рјешење Савјета.

Предузеће, као умјешач, предлаже да Суд донесе одлуку/рјешење којим признаје Предузећу статус умјешача у овом управном спору, број: С1 3 У 046260 23 Фп. Такође, Предузеће је, као умјешач, при ставу да је тужба тужиоца основана те би је требало усвојити и у том правцу предлаже да Суд у овом управном спору, у складу са чланом 12. став (2) тачка 1) и чланом 13. Закона о управним споровима БиХ, донесе пресуду којом ће:

- усвојити тужбени захтјев тужиоца,
- утврдити да је Рјешење Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, у супротности са Уставом БиХ и законским прописима те га поништити као незаконито.

Предузеће је, као умјешач, у складу са чланом 18. став (4) Закона о управним споровима БиХ, поднијело и Захтјев за одгањање извршења претходно наведеног рјешења Савјета због тога што би извршење побијаног рјешења нанијело тужиоцу и другим привредним субјектима штету која би се тешко могла поправити, имајући у виду да наведени обављају дјелатност од општег интереса. У Захтјеву се истиче да одгањање побијаног рјешења није противно јавном интересу нити би се њиме нанијела већа ненадокнадива штета противној странци.

2. Тужилац АрцелорМиттал Приједор д.о.о. Приједор је у законом предвиђеном року поднио тужбу против Рјешења Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, којом је покренут Управни спор, број: С1 3 У 046316 23 Фп, ради поништења наведеног рјешења.

У складу са чл. 306. и 308. Закона о парничном поступку пред Судом БиХ, Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а.д. Требиње - Зависно предузеће Рудник и термоелектрана "Угљевик" а.д. Угљевик (у даљем тексту: Предузеће) поднијело је Захтјев за ступање у управни спор у својству умјешача, акт број: 32732/23 од 23.10.2023. године, а због тога што има интерес да тужилац успије са тужбом те да се поништи Рјешење Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године.

Предузеће, као умјешач, предлаже да Суд донесе одлуку/рјешење којим признаје Предузећу статус умјешача у овом управном спору.

Такође, Предузеће је, као умјешач, при ставу да је тужба тужиоца основана те би је требало усвојити и у том правцу предлаже да Суд у овом управном спору, у складу са чланом 12. став (2) тачка 1) и чланом 13. Закона о управним споровима БиХ, донесе пресуду којом ће:

- усвојити тужбени захтјев тужиоца,
- утврдити да је Рјешење Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, у супротности са Уставом БиХ и законским прописима те га поништити као незаконито.

Предузеће је, као умјешач, у складу са чланом 18. став (4) Закона о управним споровима БиХ, поднијело и Захтјев за одгањање извршења претходно наведеног рјешења Савјета због тога што би извршење побијаног рјешења нанијело тужиоцу и другим привредним субјектима штету која би се тешко могла поправити, имајући у виду да наведени обављају дјелатност од општег интереса. У Захтјеву се истиче да одгањање побијаног рјешења није противно јавном интересу нити би се њиме нанијела већа ненадокнадива штета противној странци.

1.5. Рјешења Суда БиХ

1.5.1. Суд БиХ, у Вијећу за управне спорове, у управном спору тужиоца Рудници боксита за експлоатацију руде Посушје против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године туженог Савјета, у управној ствари државне помоћи, рјешавајући о захтјеву заинтересованог лица МХ "Електропривреда Републике Српске" МП а. д. Требиње - ЗП Рудник и термоелектрана "Угљевик" а.д. Угљевик, за одгањање извршења коначног управног акта, донио је Рјешење број: С1 3 У 046225 23 У од 13.11.2023. године којим се захтјев заинтересованог лица за одгањање извршења управног акта, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, туженог Савјета, одбацује као недопуштен, на основу члана 18. став (2), члана 25. став (1) и члана 37. став (7) Закона о управним споровима БиХ.

Суд БиХ је претходно испитао постојање процесно-правних услова за мериторно рјешавање спора па је нашао да они не постоје.

Наиме, у складу са одредбом члана 18. став (4) Закона о управним споровима БиХ, Суд може да одгоди извршење коначног управног акта до коначне судске одлуке само ако тужилац у свом захтјеву конкретно наведе околности и чињенице које би указивале да би се извршењем оспореног акта њему нанијела штета која би се тешко могла поправити, као и да приложи одговарајуће доказе о тим чињеницама и околностима. Слиједом наведеног, а како је у конкретном

случају захтјев за одгађање извршења коначног управног акта поднијело заинтересовано лице, а да је Законом о управним споровима БиХ прописано да захтјев за одгађање извршења коначног управног акта може да поднесе само тужилац, Суд БиХ донио је претходно наведено рјешење.

1.5.2. Суд БиХ је у управном спору тужиоца "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој донио Рјешење број: С1 3 У 052486 25 У од 10.10.2025. године којим се поступак у овом управном спору обуставља. Тужбом од 15.07.2025. године тужилац је покренуо управни спор против Рјешења број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године туженог Савјета.

Поднеском од 28.08.2025. године тужилац је обавијестио Суд да повлачи предметну тужбу. Имајући у виду наведено, Суд БиХ је примјеном одредбе члана 23. Закона о управним споровима БиХ донио рјешење којим се поступак у овом управном спору обуставља.

1.6. Пресуде Суда БиХ

Суд БиХ у управном спору сљедећих таксативно наведених тужилаца донио је идентичне пресуде којима се тужбе тужилаца уважавају, поништава Рјешење туженог Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, и предмет враћа туженом на поновни поступак примјеном одредаба члана 37. став (2), у вези са чланом 34. став (2) Закона о управним споровима БиХ, а због повреда правила поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања, због чега Суд БиХ није могао да испита правилност примјене материјалног права:

- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046316 25 У од 22.05.2025. године, у управном спору тужиоца АрцелорМиттал Приједор д. о. о. Приједор;
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046248 23 У од 28.05.2025. године, у управном спору тужиоца Лагер д. о. о. Посушје;
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046225 23 У од 22.05.2025. године, у управном спору тужиоца Рудници боксита за експлоатацију руде Посушје;
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046260 25 У од 09.06.2025. године, у управном спору тужиоца ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д. о. о. Станари;
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046724 23 У од 22.07.2025. године, у управном спору тужиоца МЈ - Земљокоп инжењеринг д. о. о. Источна Илица.

Суд БиХ у таксативно наведеним пресудама налаже Савјету да у поновном поступку, поступајући по примједбама за сваки пропуст, који је по ставу Суда починио тужени, употпуни чињенично стање, на подобан начин утврди одлучне чињенице, правилно примени одредбе поступка те да правилном примјеном материјалног прописа на такво чињенично утврђење донесе нову одлуку.

"Судско вијеће сматра да је побијана одлука туженог директна посљедица арбитражности у примјени законских одредаба, да је таква арбитражност недвосмислено од утицаја на законитост побијаног акта и чини га незаконитим."

"По оцјени Судског вијећа, тужени је дужан да за сваку своју одлуку да разлоге, на основу одредбе члана 233. ст. (1) и (2), у вези са чланом 200. став (1) Закона о управном поступку. Дакле, свака одлука мора да има јасне и ваљане разлоге који представљају основ за њено доношење, разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на онакво рјешење које је дато у диспозитиву и правне прописе на основу којих је ријешена управна ствар. Одлука треба да садржава и разлоге који су били одлучни при оцјени доказа, па и разлоге из којих није уважен неки од разлога странака.

Најбитнији дио одлуке било којег органа јесте управо њено образложење, али дио образложења који сумира чињенично утврђење и разлоге за доношење управо такве одлуке каква је наведена у диспозитиву, да би се читањем разлога могло протумачити и схватити зашто је тако одлучено."

У образложењу наведених пресуда истиче се сљедеће: "Тачком 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) прописано је да се сматра да се мјером коју је додијелила држава нарушава или пријети да ће се нарушити конкуренција ако би се њом могао побољшати положај на тржишту корисника у односу на друге предузетнике са којима се такмичи на тржишту, односно да се ошенито сматра да нарушавање конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став (1) Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додијели финансијску предност неком предузетнику у либерализованом сектору у коме постоји или би могла да постоји конкуренција на тржишту."

"Правилним тумачењем наведене тачке Судском вијећу је остало спорно како је тужени утврдио да се предметним приједлогом одлуке рудници и термоелектране наведени у члану 2. исте одлуке стављају у повољнији положај у односу на друге привредне субјекте у сектору енергетике, посебно оне из сектора обновљивих извора енергије, тј. остале произвођаче електричне енергије изван термоелектрана на тржишту Босне и Херцеговине које је либерализовано, те у сектору трговине рудама, посебно узимајући у обзир извоз руда на тржиште земаља региона и ЕУ. Ово је због тога што предметна пореска олакшица ни на који начин не може да буде селективна и она се односи на Законом о акцијама прописане гране привреде, а сви учесници који чине ту грану имају право и могућност аплицирања за такав вид пореске олакшице и она би им била додијељена под једнаким условима."

"Сходно наведеном, Судско вијеће сматра да је побијана одлука туженог директна посљедица арбитражности у примјени законских одредаба, да је таква арбитражност недвосмислено од утицаја на законитост побијаног акта и чини га незаконитим."

2. Обнова поступка

У складу са чланом 37. став (2) Закона о управним споровима БиХ, Суд БиХ је претходно таксативно наведеним пресудама поништио коначни управни акт Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, и предмет вратио Савјету на поновно рјешавање у случајевима утврђеним у члану 34. став (2) овог закона, односно: "Ако Суд нађе да се спор не може расправити на основу чињеница утврђених у управном поступку због тога што у погледу утврђених чињеница постоји противрјечност у списима, што су оне у битним тачкама непотпуно утврђене, што је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања, или нађе да се у управном поступку није водило рачуна о правилима поступка која би била од утицаја на рјешавање ствари, Суд ће побијати коначни управни акт и првостепени управни акт поништити пресудом и вратити на поновно рјешавање. Првостепени управни акт се поништава ако су пропусти у утврђивању чињеничног стања и повреда правила поступка учињени у првостепеном поступку, а побијани коначни управни акт поништава се ако су ти пропусти учињени у другостепеном управном поступку. У овим случајевима надлежна институција дужна је да поступи онако како је у пресуди одређено и да донесе нови коначни управни акт."

У образложењу пресуда Суд БиХ налаже Савјету да у поновном поступку, поступајући по примједбама за сваки пропуст, који је по ставу Суда починио тужени, употпуни чињенично стање, на подобан начин утврди одлучне чињенице, правилно примијени одредбе поступка те да правилном примјеном материјалног прописа на такво чињенично утврђење донесе нову одлуку.

Наиме, у складу са чланом 62. Закона о управним споровима БиХ, кад Суд поништи коначни управни акт против кога је био покренут управни спор, предмет се враћа у стање у коме се налазио прије него што је поништени акт донесен.

3. Примијени прописи

Осим одредаба Закона о систему државне помоћи у БиХ, Савјет је у поступку примјенио и Уредбу о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 27/18), Уредбу о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 111/20), Закон о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 и 50/22), Правилник о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12 и 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 и 62/21), Закон о жељезницама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/17, 28/17 - испр, 100/17 и 56/22), Закон о жељезницама у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 41/04 и 25/12), Закон о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја ("Службене новине Федерације БиХ", број 57/03), те у сврху поређења прописе Европске уније из области државне помоћи.

У складу са одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ и одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској којим је прописано да се државна помоћ може додијелити ако програм (шема) или појединачни пројекат државне помоћи испуњава услове из ових уредби и члана 71. став (2) Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање међународни уговори) (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примијени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ и Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 71. став 1. тачка ц) ССП-а који гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво са прописним функционисањем овог споразума, у мјери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавању конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту:

Уговор о ЕЗ) и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како одредбама Закона, Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској нису детаљно образложени критеријуми и услови из појма/дефиниције државне помоћи, Савјет је у конкретном случају у сврху поређења, сходно члану 71. став (2) ССП-а, узео у обзир и сљедећи пропис Европске уније:

- Обавјештење Комисије о појму државне помоћи из члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 262/1, 19. 07. 2016) [у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2016/Ц 262/01)].

4. Закључак о спајању управних предмета у један поступак

На основу члана 118. ст. (1) и (3) Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 41/13 и 53/16), а у вези са сљедећим таксативно наведеним пресудама Суда Босне и Херцеговине:

- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046316 25 У од 22.05.2025. године
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046248 23 У од 28.05.2025. године
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046225 23 У од 22.05.2025. године
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046260 25 У од 09.06.2025. године
- Пресуда Суда БиХ, број: С1 3 У 046724 23 У од 22.07.2025. године,

којима је поништено Рјешење Савјета за државну помоћ Босне и Херцеговине, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, као коначни управни акт и предмет враћен на поновни управни поступак, Савјет је на 179. сједници, одржаној 30.03.2026. године, донио Закључак број: УП/И 03-26-1-63-39/22 о спајању управних предмета у један поступак.

5. Утврђивање чињеница

Савјет је у обновљеном поступку окончаном Рјешењем Савјета, број: УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, утврдио да је предмет пријаве одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину у износу од 34.455.245,6 КМ.

Наведени износ државне помоћи утврђен је обрачуном путарине на дизел-горива у износу од 0,40 КМ по литру на укупну количину дизел-горива у износу од 86.138.114 литара која је предметним приједлогом одлуке ослобођена плаћања путарине.

Наиме, одредбом члана 35. Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано је да се путарина као врста индиректног пореза плаћа на нафтне деривате из члана 5. став (1) тач. а), б) и е) овог закона у износу од 0,15 КМ по литру производа односно килограму течног нафтног гаса за путеве и 0,25 КМ по литру производа односно килограму течног нафтног гаса за изградњу аутопутева и за изградњу и реконструкцију других путева.

Сходно Приједлогу одлуке Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, утврђене су количине дизел-горива које се користи за потребе рудника, термоелектрана и жељезница на које се не плаћа путарина за 2023. годину.

Чланом 2. предметног приједлога одлуке прописано је да су корисници ослобађања плаћања путарине на дизел-горива за 2023. годину 13 рудника из Федерације БиХ:

- ЗД Рудници "Крека" д.о.о. Тузла,
- ЗД Рудник мрког угља "Ђурђевик" д.о.о. Ђурђевик,
- ЗД Рудник мрког угља "Какањ" д.о.о. Какањ,
- ЗД Рудник мрког угља "Бреза" д.о.о. Бреза,
- ЗД Рудник мрког угља "Зеница" д.о.о. Зеница,
- ЗД Рудник мрког угља "Абид Лолић" д.о.о. Травник - Била,
- Рудник угља "Грачаница" д.о.о. Горњи Вакуф - Ускопље,
- Рудници мрког угља "Бановићи" д. д. Бановићи,
- Рудници боксита д.о.о. Широки Бријег,
- Рудници боксита д.о.о. Посушје,
- Рудници боксита "Јајце" д. д. Јајце,
- Лагер д.о.о. Посушје и
- ГЕОМЕТ д.о.о. Олово и ЈП "Железнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево, у укупној количини од 38.277.375 литара, као и 18 рудника и термоелектрана у Републици Српској:
- ЗП Рудник и термоелектрана "Гацко" а.д. Гацко,
- ЗП Рудник и термоелектрана "Угљевик" а.д. Угљевик,
- ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д.о.о. Станари,
- Нови рудник мрког угља "Миљевина" а.д. Миљевина,
- АрцелорМиттал д.о.о. Приједор,
- Компанија "Боксит" а.д. Милићи,
- ГРОСС д.о.о. Градишка,
- Рудник кречњака "Carneuse" а.д. Добој,
- Рудник боксита д. о. о. Мркоњић-Град,
- Рудник боксита "Сребреница" а.д. Сребреница,
- Јапра а. д. Нови Град,
- МЕДНА НВ д.о.о. Мркоњић-Град,
- МЈ - Земљокоп инжењеринг д.о.о. Источна Илиџа,
- Терминали д.о.о. Добој,
- Теко мининг Лапишница д.о.о. Источни Стари Град,
- Кесоградња д.о.о. Зворник,
- Нискоградња Марјановић д.о.о. Приједор,
- Боксит д.о.о. Гацко и
- предузеће "Железнице Републике Српске" а.д. Добој, у укупној количини од 47.860.739 литара.

Приједлог одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину израђен је на основу приједлога ентитетских влада односно Рјешења Владе Републике Српске, акт број: 04/1-012-2-3784/22 од 20.10.2022. године, и Рјешења Владе Републике Српске о утврђивању количине дизел-горива које "Железнице Републике Српске" а.д. Добој користе за погон шинских возила, акт број: 04/1-012-2-3051/22 од 25.08.2022. године, те Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање рудника у Федерацији БиХ од плаћања путарине на дизел-гориво за 2023. годину, акт број: 1740/22 од 08.12.2022. године, и Одлуке о измени и допуни Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање рудника у Федерацији БиХ од плаћања путарине на дизел-гориво за 2023. годину, акт број: 114/2023 од 26.01.2023. године, као и Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање ЈП "Железнице Федерације

БиХ" д.о.о. Сарајево од плаћања путарине на дизел-горива која се користе за погон шинских возила у 2023. години, акт број: 1341/22 од 15.09.2022. године.

Правни основ за доношење предметног приједлога одлуке представља Закон о акцизама у Босни и Херцеговини и Правилник о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини.

Наиме, чланом 36. став (1) Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано је да се путарина не плаћа на дизел-гориво које се користи за потребе рудника, термоелектрана и жељезница (за погон шинских возила), у количини коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, док је чланом 60. став (1) Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано да се ослобађање од плаћања путарине из члана 36. став (1) Закона о акцизама односи на дизел-гориво које користе рудници и термоелектране у процесу производње и жељезнице за погон шинских возила, и то на одређену количину коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

У складу са Правилником о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини, ослобађање плаћања путарине врши се ако су испуњена два услова: да дизел-гориво рудници користе у процесу производње и да се ослобађање односи само на одређену количину коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање БиХ на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине. Наиме, Правилником је регулисано ограничење у погледу ослобађања путарине само на ону количину коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање БиХ, а према пројекцијама ентитетских влада извршених за годину у којој ће рудници остварити право на ослобађање у складу са чланом 36. став (1) Закона о акцизама.

У обновљеном поступку Савјет се реферише на Рјешење Савјета, број: УП/1 03-26-1-62-125/22 од 12.02.2026. године, с обзиром на то да је ријеч о истој или сличној правној ствари (Одлука о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину и Приједлог одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину).

Савјет је у обновљеном управном поступку дошао до нових сазнања, чињеница и доказа којима у првом управном поступку није располагао. Савјет је до њих дошао приликом саслушања странака у обновљеном управном поступку окончаном Рјешењем број: УП/1 03-26-1-62-125/22 од 12.02.2026. године, којим се, у поступку ex post контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи покренутом на основу пријаве Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Одлуци о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, утврђује да помоћ додијелена у облику пореске олакшице привредним субјектима наведеним у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину (рудници, жељезнице и термоелектране) не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.

У складу са наведеним, Савјет је у поновном управном поступку окончаном рјешењем на које се реферише сваком од привредних субјеката из члана 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину појединачно као тужиоцима омогућио учешће у поступку на

начин да тужилац може да износи чињенице и предлаже доказе којима се утврђују те чињенице те да се може изјаснити о свим чињеницама и околностима које су важне за доношење рјешења.

Приликом свог изјашњења рудници и термоелектране су изложили идентичне чињенице да се дизел-гориво које користе рудници и термоелектране користи само за механизацију, радне машине и остала транспортна средства која, с обзиром на своје габарите и дјелокруг, не излазе у јавни саобраћај и ова возила немају обавезу регистрације. Наведена возила се крећу по путевима и трасама који се искључиво користе за пословање унутар круга рудника и рударска механизација их прави самостално за своје потребе.

С обзиром на то да се изјашњења странака, аргументација, нова сазнања и чињенице изнесене у обновљеном управном поступку окончаном Рјешењем број: УП/1 03-26-1-62-125/22 могу да користе као докази у овом поступку јер је ријеч о истој или сличној правној ствари, Савјет је у конкретном случају приликом доношења одлуке у овом предмету узео у обзир записнике са саслушања странака, аргументацију, чињенице, нова сазнања и пресуде као доказе који су разматрани и узети у обзир приликом доношења рјешења на које се Савјет претходно реферише.

Исто тако, Савјет је, у складу са чланом 62. Закона о управним споровима БиХ, везан правним схватањем Суда и примједбама у погледу поступка. У том смислу, Савјет се везао за Пресуду Суда БиХ, број: С1 3 045//7 23 П од 22.08.2025, донесену рјешавајући у правној ствари тужиоца Компанија "Боскит" а. д. Милићи против Управног одбора Управе за индиректно опорезивање због пропуштања доношења одлуке о одобравању количина дизел-горива на које се не плаћа путарина. У образложењу наведене пресуде Суд БиХ се реферише на Рјешење Савјета, број: УП/1 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, а које је предмет овог обновљеног поступка.

У образложењу наведене пресуде Суда БиХ јасно се наводи сљедеће: "Правилником о примјени Закона о акцизама у БиХ постављена су два услова за ослобађање плаћања путарине: да дизел-гориво рудници користе у процесу производње и да се ослобађање односи само на одређену количину коју одобри Управни одбор УИО на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине. Правилником је регулисано ограничење у погледу ослобађања путарине само на ону количину коју одобри УОУИО, а према пројекцијама ентитетских влада извршеним за годину у којој ће рудници остварити право на ослобађање, у складу са чланом 36. став (1) Закона о акцизама. Стога, право на ослобађање установљено је законом, а не диспозицијом УОУИО, јер и логика налаже да употреба дизел-горива за процес вађења руда не стоји у вези са сврхом и смислом плаћања путарине, зато што те радне машине не користе ни путеве ни аутопут."

Реферишући се на рјешење Савјета које је предмет овог поновљеног поступка, а којим је Савјет одлучио да државна помоћ у облику пореске олакшице привредним субјектима наведеним у члану 2. (рудници и термоелектране) Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, осим за Железнице Федерације БиХ и Републике Српске, није у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини, Суд наводи: "Поред тога, из тужби које су изведене као доказ, произлази да је Вијеће за управне спорове Суда БиХ, у предмету број: С1 3 У 04316 23 У 22.05.2025. године поништило рјешење Савјета за државну помоћ БиХ од 22.06.2023. године, управо указујући на чињеницу да су привредни субјекти обухваћени приједлогом за ослобађање

плаћања путарине и раније остваривали ово право на основу Закона о акцизама у БиХ."

6. Доношење одлуке

На 179. сједници, одржаној 30. 03. 2026. године, Савјет је у обновљеном поступку оцјене усклађености државне помоћи, покренутом након што је Суд БиХ донио претходно (дио 1.6. Рјешења) таксативно наведене идентичне пресуде којима се тужбе тужилаца уважавају, поништава Рјешење туженог Савјета, број: УП/1 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, и предмет враћа туженом на поновни поступак примјеном одредаба члана 37. став (2), у вези са чланом 34. став (2) Закона о управним споровима БиХ, а због повреда правила поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања, због чега Суд БиХ није могао да испита правилност примјене материјалног права, разматрао помоћ у облику пореске олакшице, тј. ослобађања плаћања путарине корисницима наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину.

Приликом доношења одлуке Савјет је узео у обзир цијелокупну документацију.

Савјет је у обновљеном поступку окончаном Рјешењем број: УП/1 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године извршио поновну оцјену о томе да ли помоћ у облику пореске олакшице, тј. ослобађања плаћања путарине на дизел-горива која се користе за потребе рудника, термоелектрана и жељезница садржана у предметном Приједлогу одлуке Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине представља државну помоћ у смислу члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава односно да ли помоћ додијелена у облику пореске олакшице може да представља потенцијални расход државног буџета, да ли помоћ представља помоћ која кориснику помоћи доноси економску предност коју он не би остварио у нормалним тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања, да ли се помоћ додјељује кориснику на селективној основи, дакле да није у питању општа мјера, да додјелом помоћи постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције у мјери у којој то може да утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ.

Сходно наведеном, Савјет је утврђивао јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли пореска олакшица у виду ослобађања плаћања путарине на дизел-горива корисника наведених у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину представља државну помоћ. Савјет је у поступку утврдио да услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава код свих корисника није испуњен, имајући у виду да су корисници ове мјере ослобођени плаћања путарине (пореског оптерећења) чији циљ и намјена увођења јесте изградња путева и аутопута.

Ово има утемељење и у Обавјештењу Комисије о појму државне помоћи из члана 107. став (1) Уговора о функционисању Европске уније (СЛ 2016/Ц 262/01) гдје је код дефиниције државних средстава у тачки 56. дефинисано: "Негативан индиректан учинак на државне приходе који произлазе из регулаторних мјера не представља пренос државних средстава ако је ријеч о саставној значајки мјере."

С обзиром на то да је у конкретном случају ријеч о обновљеном управном поступку, Савјет је, у складу са чланом 62. Закона о управним споровима БиХ, везан правним схватањем Суда и примједбама у погледу поступка.

Савјет је у обновљеном управном поступку поступио по примједбама Суда БиХ у погледу поступка, употпунио чињенично стање, на подобан начин утврдио одлучне чињенице те правилном примјеном материјалног права, на такво чињенично утврђење, донио закониту и правилну одлуку.

Приликом доношења одлуке Савјет се руководио ставом Суда БиХ да је право на ослобађање од плаћања путарине установљено законом, а логика налаже да употреба дизел-горива за процес вађења руда не стоји у вези са сврхом и смислом плаћања путарине зато што те радне машине не користе ни путеве ни аутопут. До сазнања да је о наведеној ситуацији ријеч у конкретном предмету Савјет је дошао приликом саслушања странака у обновљеном управном поступку окончаном Рјешењем број: УП/І 03-26-1-62-125/22 од 12.02.2026. С обзиром на то да је ријеч о истој или сличној правној ствари, Савјет је приликом доношења одлуке узео у обзир чињенице, нова сазнања и доказе до којих је дошао приликом саслушања странака у претходно наведеном обновљеном управном поступку, што је детаљније образложено у дијелу 5. Утврђивање чињеница.

Сагледавајући сам карактер и суштину дефинисаних акциза за дизел-гориво, битно је и нагласити да оне, у правном систему БиХ, суштински представљају посебан облик индиректних пореза, који су у Босни и Херцеговини регулисани Законом о акцизама у БиХ, а према намјени уплаћене акцизе се, сходно прописима, користе намјенски "за изградњу аутопутева и за изградњу и реконструкцију других путева", што је дефинисано чланом 35. став (2) тачка б) Закона о акцизама у БиХ.

Дакле, акцизе на гориво се плаћају као трошак, и то за дефинисану намјену изградње и реконструкције путева и наметнуте су као обавеза свим субјектима који користе горива, а уједно користе и јавне саобраћајнице.

У складу са наведеним, а након свеобухватне анализе изјашњења странака и доказа, које је Савјет узео у разматрање у овом обновљеном управном поступку реферишући се на Рјешење Савјета, број: УП/І 03-26-1-62-125/22 од 12.02.2026. године, Савјет је утврдио да је дизел-гориво које је предмет овог разматрања намијењено искључиво у оквиру производног процеса радним машинама које не излазе на јавне саобраћајнице. Дакле, ослобађање од обавезе плаћања путарине на дизел-гориво утврђено је за руднике, термоелектране и жељезнице (у количини коју одобри Управни одбор, на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине), с обзиром на то да имају значајан број тешке и друге механизације која се уопште не креће по јавним саобраћајницама (већ унутар локалитета рудника по интерним саобраћајницама), те је стога Савјет утврдио да употреба дизел-горива за процес вађења руда, рад термоелектрана и жељезница не стоји у вези са сврхом и смислом плаћања предметне путарине те да негативан индиректан учинак на државне приходе који произлазе из регулаторних мјера, у овом случају члана 36. Закона о акцизама, не представља пренос државних средстава будући да је ријеч о саставној значајки мјере.

Слиједом наведеног, Савјет је у поступку утврдио да услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава није испуњен.

С обзиром на то да није испуњен први критеријум, Савјет није процјењивао испуњеност осталих услова из члана 3. став (1) Закона, имајући у виду да постојање државне помоћи код одређене мјере подразумијева кумулативну испуњеност свих услова.

Додатно, узимајући у обзир специфичност организације жељезничког саобраћаја у Босни и Херцеговини, када су у питању ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузеће "Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој као корисници предметне мјере, Савјет је у поступку утврдио да четврти услов из члана 3. став (1) Закона, који се односи на нарушавање и постојање опасности од нарушавања конкуренције на тржишту, у односу на предузећа из сектора жељезница није испуњен, односно да се додјелом пореске олакшице садржане у предметном приједлогу одлуке наведеним предузећима из сектора жељезничког саобраћаја не нарушава нити постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту с обзиром на то да су ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузеће "Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој једини жељезнички оператери на тржишту Федерације БиХ односно Републике Српске, те имају законски (правни) монопол на пружање услуга у сектору жељезничког саобраћаја.

Наиме, Савјет је у поступку, у складу са чланом 5. став (3) Закона о жељезницама Републике Српске, утврдио да је предузеће "Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој управљач жељезничком инфраструктуром Републике Српске и једини жељезнички оператер на тржишту Републике Српске који обавља послове превоза путника и робе у жељезничком саобраћају на жељезничкој инфраструктури Републике Српске, јер други оператери који имају право сходно члану 15. став (1) Закона о жељезницама Републике Српске да користе жељезничку инфраструктуру тренутно јој немају приступ, сходно одредби члана 14. став (2) наведеног закона. Наиме, наведеним чланом 14. став (2) Закона о жељезницама Републике Српске прописано је да ће се приступ жељезничкој инфраструктури омогућити након стицања минималних услова предвиђених овим законом и ступањем Босне и Херцеговине у пуноправно чланство у Европску унију.

Према прописима ЕУ из области државне помоћи, за постојање нарушавања конкуренције на тржишту претпоставља се да је сектор у коме дјелује привредни субјекат коме се додјељују финансијска средства из буџета либерализован. Наиме, у тачки 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) наводи се да нарушавање конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додјели финансијску предност неком предузетнику у либерализованом сектору у коме постоји или би могла да постоји конкуренција на тржишту, док се у тачки 188. наведеног обавјештења истиче да, у складу са законодавством ЕУ, правни монопол постоји када је одређена услуга законодавством или регулаторним мјерама резервисана за искључивог пружаоца, при чему је свим другим привредним субјектима јасно забрањено пружање таквих услуга, из чега произлази закључак да у конкретном случају и према правилима ЕУ из области државне помоћи нема нарушавања конкуренције додјелом помоћи у облику пореске олакшице кориснику "Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој јер, како смо претходно закључили, тржиште Републике Српске у сектору жељезничког саобраћаја није либерализовано и искључиво законско право (законски монопол) да обавља послове управљача жељезничког оператера на жељезничкој инфраструктури Републике Српске имају "Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој.

Takoђе, сходно Закону о жељезницама у Федерацији БиХ, Савјет је утврдио да је Федерација БиХ основала ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и одредила за јединог менаџера жељезничке инфраструктуре и јединог жељезничког оператора Федерације БиХ. Чланом 15. истог закона прописано је да је на захтјев Владе Федерације БиХ или владе кантона ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево обавезно да обавља жељезнички превоз и на таквим дијеловима жељезничке мреже на којима се од прихода не могу покрити укупни трошкови превоза. Чланом 12. Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја прописано је да ће Федерација БиХ суфинансирати обављање услуга жељезничког путничког саобраћаја од интереса за Федерацију БиХ и обављање услуга жељезничког комбинованог саобраћаја. Чланом 13. истог закона одређено је да Федерално министарство промета и комуникација закључује годишњи уговор са ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево о обављању жељезничких услуга из члана 12. овог закона. Из наведеног произлази закључак да на тржишту пружања услуга путничког жељезничког саобраћаја од јавног интереса за Федерацију БиХ и услуга обављања жељезничког комбинованог саобраћаја на подручју Федерације БиХ још не постоји конкуренција, те да наведене послове обавља ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да помоћ у облику пореске олакшице корисницима: рудници, термоелектране, ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузеће "Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој, наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину не представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, јер нису кумулативно испуњени сви услови из наведеног члана Закона.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

Упутство о правном лијеку

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може да покрене управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Председавајући

Број УП/И 03-26-1-63-40/22
30. марта 2026. године
Источно Сарајево

Савјета за државну помоћ
БиХ
Јасенко Мухаремагић, с. р.

671

На основу члана 12. став (10) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 118. ст. (1) и (3) Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 41/13 и 53/16), а у веzi са слjedeћим таксативно наведеним пресудама Суда Босне и Херцеговине, бр.:

- S1 3 U 046316 23 U od 22.5.2025. godine
- S1 3 U 046248 23 U od 28.5.2025. godine
- S1 3 U 046225 23 U od 22.5.2025. godine
- S1 3 U 046260 25 U od 4.6.2025. godine
- S1 3 U 046724 23 U od 22.7.2025. godine,

Vijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине, на 179. сједници, одржаној 30.3.2026. године, доноси слjedeћи

ZAKLJUČAK

1. Spajaju se u jedan upravni postupak upravni predmeti u kojima su donesene identične presude:
 - S1 3 U 046316 23 U od 22.5.2025. godine
 - S1 3 U 046248 23 U od 28.5.2025. godine
 - S1 3 U 046225 23 U od 22.5.2025. godine
 - S1 3 U 046260 25 U od 4.6.2025. godine
 - S1 3 U 046724 23 U od 22.7.2025. godine,
 kojima je poništeno Rješenje Vijeća за државну помоћ Босне и Херцеговине, број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.6.2023. године.
2. Овај закључак биће објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Суд Босне и Херцеговине у управном спору слjedeћих таксативно наведених туžilaca:

- Тужба тужиоца Rudnici boksita d. o. o. за експлоатацију rude Posušje против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.6.2023. године туженог Вijeća, Управни спор, број S1 3 U 046225 23 Fp од 14.8.2022. године
- Тужба тужиоца Lager d. o. o. Posušje против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.6.2023. године, Управни спор, број S1 3 U 046248 23 Fp од 16.8.2022. године
- Тужба тужиоца EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.6.2023. године, Управни спор, број S1 3 U 046260 23 Fp од 21.8.2023. године
- Тужба тужиоца MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.6.2023. године туженог Вijeća, Управни спор, број S1 3 U 046724 23 Fp од 31.10.2023. године
- Тужба тужиоца ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.6.2023. године, Управни спор, број S1 3 U 046316 23 Fp од 28.8.2023. године

доніо је идентичне пресуде којима се тужбе туžilaca уважавaju, поништава Рјешење туженог Вijeća, број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.6.2023. године, и предмет враћа туженом на ponovni postupak primjenom одредби члана 37. став (2), а у веzi с чланом 34. став (2) Закона о управним споровима БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10) због повреда правила поступка, непотпуно утврђеног чинјеничног стања, због чега Суд Босне и Херцеговине није могао испитати правилност примјене материјалног права.

Предмети се спајају ради економичности поступка, потпуног и правилног утврђивања чинјеничног стања те ефикасног провођења поновног управног поступка, у складу с пресудама Суда Босне и Херцеговине.

У поновном управном поступку Вijeće за државну помоћ Босне и Херцеговине ће поступити у складу с правним схватањем и примједбама Суда Босне и Херцеговине из наведених пресуда.

Упутство о правном лијеку

Овај Закључак је коначан у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог закључка.

Број УП/И 03-26-1-63-39/22
30. марта 2026. године
Источно Сарајево

Председавајући
Вijeća за државну помоћ БиХ
Јасенко Мухаремагић, с. р.

Na temelju članka 12. stavak (10) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20) i članka 118. st. (1) i (3) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 41/13 i 53/16), a u vezi sa sljedećim taksativno navedenim presudama Suda Bosne i Hercegovine, br.:

- S1 3 U 046316 23 U od 22.5.2025. godine
- S1 3 U 046248 23 U od 28.5.2025. godine
- S1 3 U 046225 23 U od 22.5.2025. godine
- S1 3 U 046260 25 U od 4.6.2025. godine
- S1 3 U 046724 23 U od 22.7.2025. godine,

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 179. sjednici, održanoj 30.3.2026. godine, donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Spajaju se u jedan upravni postupak upravni predmeti u kojima su donesene istovjetne presude:
 - S1 3 U 046316 23 U od 22.5.2025. godine
 - S1 3 U 046248 23 U od 28.5.2025. godine
 - S1 3 U 046225 23 U od 22.5.2025. godine
 - S1 3 U 046260 25 U od 4.6.2025. godine
 - S1 3 U 046724 23 U od 22.7.2025. godine,
 kojima je poništeno Rješenje Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine.
2. Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Sud Bosne i Hercegovine u upravnom sporu sljedećih taksativno navedenih tužitelja:

- Tužba tužitelja Rudnici boksita d. o. o. za eksploataciju rude Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine tuženog Vijeća, Upravni spor, broj S1 3 U 046225 23 Fp od 14.8.2022. godine
- Tužba tužitelja Lager d. o. o. Posušje protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, Upravni spor, broj S1 3 U 046248 23 Fp od 16.8.2022. godine
- Tužba tužitelja EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, Upravni spor, broj S1 3 U 046260 23 Fp od 21.8.2023. godine
- Tužba tužitelja MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine tuženog Vijeća, Upravni spor, broj S1 3 U 046724 23 Fp od 31.10.2023. godine
- Tužba tužitelja ArcelorMittal Prijedor d. o. o. Prijedor protiv Rješenja broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, Upravni spor, broj S1 3 U 046316 23 Fp od 28.8.2023. godine

donio je istovjetne presude kojima se tužbe tužitelja uvažavaju, poništava Rješenje tuženog Vijeća, broj UP/I 03-26-1-63-5/22 od 22.6.2023. godine, i predmet vraća tuženom na ponovni postupak primjenom odredaba članka 37. stavak (2), a u vezi s člankom 34. stavak (2) Zakona o upravnim sporovima BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10) zbog povreda pravila postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog čega Sud Bosne i Hercegovine nije mogao ispitati pravilnost primjene materijalnog prava.

Predmeti se spajaju radi ekonomičnosti postupka, potpunog i pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja te učinkovite provedbe

ponovnog upravnog postupka, sukladno presudama Suda Bosne i Hercegovine.

U ponovnom upravnom postupku Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine će postupiti u skladu s pravnim shvaćanjem i primjedbama Suda Bosne i Hercegovine iz navedenih presuda.

Uputa o pravnom lijeku

Ovaj Zaključak je konačan u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Zaključka.

Broj UP/I 03-26-1-63-39/22
30. ožujka 2026. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća za državnu potporu BiH
Jasenko Muharemagić, v. r.

На основу члана 12. став (10) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 118. ст. (1) и (3) Закона о управном поступку Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 41/13 и 53/16), а у вези са следећим таксативно наведеним пресудама Суда Босне и Херцеговине, бр.:

- С1 3 У 046316 23 У од 22.05.2025. године
- С1 3 У 046248 23 У од 28.05.2025. године
- С1 3 У 046225 23 У од 22.05.2025. године
- С1 3 У 046260 25 У од 04.06.2025. године
- С1 3 У 046724 23 У од 22.07.2025. године,

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 179. сједници, одржаној 30.03.2026. године, доноси следећи

ZAKLJUČAK

1. Spajaju se u jedan upravni postupak upravni predmeti u kojima su donesene identичне пресуде:
 - С1 3 У 046316 23 У од 22.05.2025. године
 - С1 3 У 046248 23 У од 28.05.2025. године
 - С1 3 У 046225 23 У од 22.05.2025. године
 - С1 3 У 046260 25 У од 04.06.2025. године
 - С1 3 У 046724 23 У од 22.07.2025. године,
 којима је поништено Рјешење Савјета за државну помоћ Босне и Херцеговине, број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године.
2. Овај закључак биће објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Суд Босне и Херцеговине у управном спору следећих таксативно наведених тужилаца:

- Тужба тужиоца Рудници боксита д. о. о. за експлоатацију руде Посушје против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године туженог Савјета, Управни спор, број С1 3 У 046225 23 Фп од 14.08.2022. године
- Тужба тужиоца Лагер д. о. о. Посушје против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, Управни спор, број С1 3 У 046248 23 Фп од 16.08.2022. године
- Тужба тужиоца ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д. о. о. Станари против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, Управни спор, број С1 3 У 046260 23 Фп од 21.08.2023. године
- Тужба тужиоца МЈ - Земљокоп инжењеринг д. о. о. Источна Илиџа против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године туженог

Савјета, Управни спор, број С1 3 У 046724 23 Фп од 31.10.2023. године

- Тужба тужиоца ArcelorMittal Приједор д. о. о. Приједор против Рјешења број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, Управни спор, број С1 3 У 046316 23 Фп од 28.08.2023. године

донио је идентичне пресуде којима се тужбе тужилаца уважавају, поништава Рјешење туженог Савјета, број УП/И 03-26-1-63-5/22 од 22.06.2023. године, и предмет враћа туженом на поновни поступак примјеном одредаба члана 37. став (2), а у вези са чланом 34. став (2) Закона о управним споровима БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10) због повреда правила поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања, због чега Суд Босне и Херцеговине није могао да испита правилност примјене материјалног права.

Предмети се спајају ради економичности поступка, потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања те ефикасног спровођења поновног управног поступка, у складу са пресудама Суда Босне и Херцеговине.

У поновном управном поступку Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине ће поступити у складу са правним схватањем и примједбама Суда Босне и Херцеговине из наведених пресуда.

Упутство о правном лијеку

Овај закључак је коначан у управном поступку и против њега није дозвољена жалба. Незадовољна страна може да покрене управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог закључка.

Број УП/И 03-26-1-63-39/22

30. марта 2026. године

Источно Сарајево

Председавајући

Савјета за државну помоћ БиХ

Јасенко Мухаремагић, с. р.

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

672

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-37/25**, rješavajući zahtjev **trideset i jednog poslanika Narodne skupštine Republike Srpske**, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1) i (2), člana 61. stav (1) i člana 74. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, potpredsjednica
Angelika Nußberger, potpredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudija
Marin Vukoja, sudija
Larisa Velić, sutkinja
na sjednici održanoj 26. marta 2026. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **trideset i jednog poslanika Narodne skupštine Republike Srpske** za ocjenu ustavnosti Odluke o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25),

utvrđuje se da Odluka o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o

pristupanju Evropskoj uniji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25) nije u skladu sa čl. I/2. i IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Odluka o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25) ništavna je i prestaje važiti od dana objavljivanja te odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 68/25.

Na osnovu člana 72. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke normira proceduru imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji i osnivanju ureda glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji.

Nalaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa članom 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Trideset i jedan poslanik Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva) podnio je 12. novembra 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu usklađenosti Odluke o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25; u daljnjem tekstu: Odluka) sa čl. I/2, III/5, IV/3.c), IV/4. i V/3.a), b), c) i d) Ustava Bosne i Hercegovine i čl. 1, 2, 4. i 22. stav (1) i člana 23. stav (1) Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o Vijeću ministara).

2. Podnosioci zahtjeva istovremeno su zatražili donošenje privremene mjere kojom bi se osporena odluka privremeno stavila van pravne snage do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od donosioca osporene odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predstavnički dom) zatraženo je 24. novembra 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev. Predstavnički dom je 12. decembra 2025. godine dostavio Mišljenje o zahtjevu. Ustavni sud je 28. januara 2026. godine od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo) i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) zatražio da dostave odgovore na zahtjev. Vijeće ministara je 13. februara 2026. godine dostavilo odgovor. Parlamentarna skupština i Predsjedništvo nisu dostavili odgovore na zahtjev u ostavljenom roku.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnosioci zahtjeva navode da kao ovlaštteni podnosioci iz člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine pokreću ustavni spor između institucija Bosne i Hercegovine. Navode da se radi "o ključnom pitanju diobe vlasti i čuvanja nadležnosti izvršne vlasti u odnosu na zakonodavnu, kao i o prisvajanju nadležnosti Savjeta ministara i eventualno i Predsjedništva". Smatraju da zahtjev ima karakter hitnog postupka jer su posljedice osporene odluke "izuzetno štetne po unutrašnje uređenje Bosne i Hercegovine, ali i po njen međunarodni položaj i ugled". Podnosioci zahtjeva navode da se praksa Ustavnog suda uglavnom odnosi na sporove između entiteta i institucija Bosne i Hercegovine, ali smatraju da se zauzeti stavovi iz takve prakse mogu primijeniti i na konkretni spor.

5. Nadalje, navode da je Ustavni sud prilikom tumačenja člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine zauzeo stav da vladavina prava predstavlja sastavni dio demokratskih načela i presudna je za funkcioniranje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH). U vezi s tim, navode da je obaveza entiteta da njihovi zakoni budu usklađeni s Ustavom Bosne i Hercegovine, ali da istu obavezu imaju i institucije BiH. Institucije BiH, kako je navedeno, moraju poštovati pravni poredak, te svi zakoni koje donosi Parlamentarna skupština moraju biti u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine. U vezi s tim, podnosioci zahtjeva navode da Ustavni sud ima nadležnost da ocjenjuje i kompatibilnost akata niže pravne snage od zakona, te da je u predmetima br. U-9/21 i U-8/17 ocjenjivao kompatibilnost Pravila službe u Oružanim snagama BiH odnosno Pravilnika o nošenju uniforme Granične policije BiH. Osnovni razlog za prihvatanje nadležnosti u navedenim predmetima zasnovan je na "činjenici da su osporeni akti po svojoj prirodi imali karakter zakona u odnosu na posljedice koje proizvode".

6. Podnosioci zahtjeva navode da je obrazloženje osporene odluke dosta "šturo, nejasno, proturječno i neusklađeno s Ustavom Bosne i Hercegovine u jezičkom, ali i sadržajnom smislu". Kao ustavni osnov za donošenje osporene odluke navodi se odredba člana V/4. Ustava Bosne i Hercegovine koja govori o preuzimanju dužnosti predsjedavajućeg Vijeća ministara i članova Vijeća ministara po odobrenju Predstavničkog doma, što, prema njihovoj ocjeni, "nema nikakvog smisla". Dalje navode da osporena odluka krši ustavne norme o ravnopravnosti oba doma Parlamentarne skupštine.

7. Podnosioci zahtjeva su se pozvali na preambulu Ustava Bosne i Hercegovine, alineju 3. u kojoj se navodi: "Ubijedeni da demokratski organi vlasti i pravične procedure najbolje stvaraju miroljubive odnose unutar pluralističkog društva". Ukazuju na neusklađenost osporene odluke sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno s načelom vladavine prava koje podrazumijeva međusobno poštovanje donesenih i važećih zakona. U vezi s tim je naglašeno da osporena odluka krši odredbe državnih zakona, konkretno Zakona o Vijeću ministara koji je donio upravo donosilac osporenog akta. Podnosioci zahtjeva su se pozvali i na odredbu člana III/5. Ustava Bosne i Hercegovinu koju smatraju bitnom jer upravo ta norma naglašava poštovanje podjele nadležnosti između institucija BiH. U vezi s navedenim, podnosioci zahtjeva su se pozvali na ustavne norme koje govore o podjeli nadležnosti između zakonodavne i izvršne vlasti. Odredbom člana IV/4. tač. a) i e) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je da Predstavnički dom donosi zakone koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcije Skupštine po ovom Ustavu (tačka a)), te ostala pitanja koja su potrebna za provođenje njene dužnosti ili koje su joj dodijeljene zajedničkim sporazumom entiteta (tačka e)).

8. Podnosioci zahtjeva također ukazuju da Parlamentarna skupština ima dva doma, Dom naroda i Predstavnički dom, i da,

prema odredbi člana IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, "sve zakonodavne odluke moraju biti odobrene od strane oba doma". Iz navedenih ustavnih odredbi, kako podnosioci zahtjeva navode, jasno je da Predstavnički dom nije imao ustavni osnov za donošenje osporene odluke, te je stoga prekršena ravnopravnost oba doma Parlamentarne skupštine jer se Dom naroda o osporenoj odluci nije izjasnio. Prema mišljenju podnosilaca zahtjeva, potpuni nedostatak poštovanja ustavnih odredbi najjasnije proizlazi iz člana V/3. tač. a), b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine koji propisuje nadležnosti Predsjedništva. Naime, Predsjedništvo je nadležno za vođenje vanjske politike, imenovanje ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH, predstavljanje BiH u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim međunarodnim organizacijama i institucijama u kojima BiH nije član, vođenje pregovora za zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i ratificiranje takvih ugovora, uz saglasnost Parlamentarne skupštine. Podnosioci zahtjeva se shodno takvom ustavnom okviru pitaju čime se može obrazložiti donošenje osporene odluke koja, po ocjeni podnosilaca zahtjeva, krši ukupan ustavni poredak jer se umjesto vladavine prava kao ključnog načela ustavnog poretka "uvodi princip prisvajanja nadležnosti kojim se ruši ustavni poredak". Osporenom odlukom ne krše se samo ustavne norme već i Zakon o Vijeću ministara, i to odredbe čl. 1, 2, 4. i 22. stav (1). U vezi s tim, navode da je Vijeće ministara jedino nadležno da osniva svoja stalna i privremena tijela. Stoga je za podnosiocima zahtjeva neprihvatljivo da bilo koji drugi organ u podjeli vlasti nalaže Vijeću ministara da uspostavi ured za pregovaranje za ulazak u Evropsku uniju (u daljnjem tekstu: EU), utvrđuje proceduru izbora rukovodioca ili odgovornih lica u tom uredu. Posebno je naglašeno da Predstavnički dom ne može sebi dati nadležnost da svojom odlukom dovodi do "viševlašća" jer je u članu 23. stav (1) Zakona o Vijeću ministara predviđeno osnivanje Direkcije za evropske integracije, koja ima višestruke nadležnosti u oblasti evropskih integracija. Podnosioci zahtjeva zaključuju da je osporena odluka dovela do dupliranja nadležnosti u oblasti evropskih integracija ili, bolje rečeno, nametanja još jednog organa bez saglasnosti, učešća ili usklađenosti s Vijećem ministara. Podnosioci zahtjeva su predložili da se zahtjev uvaži i da se osporena odluka ukine jer je neusklađena s Ustavom Bosne i Hercegovine i Zakonom o Vijeću ministara.

9. Zbog sprečavanja štetnih posljedica po ustavni poredak BiH podnosioci zahtjeva su predložili donošenje privremene mjere kojom bi se privremeno odložila primjena osporene odluke do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o zahtjevu.

b) Odgovori na zahtjev

10. Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma je u dostavljenom mišljenju navela da je na 41. sjednici održanoj 12. decembra 2025. godine razmotrila zahtjev i sa pet glasova "za", bez glasova "protiv" i jednim glasom "suzdržan" konstatirala da je Predstavnički dom usvojio osporenu odluku na 31. hitnoj sjednici održanoj 30. oktobra 2025. godine i da će odluku o sporu donijeti Ustavni sud.

11. Vijeće ministara je navelo da osporena odluka nije usvojena u oba doma Parlamentarne skupštine i da stoga ne proizvodi pravni učinak, te da je zbog toga Vijeće ministara ne može provoditi unutar svoje ustavne i zakonom uspostavljene nadležnosti. Navedeno je da se, prema odredbama člana 165. Poslovnika o radu Predstavničkog doma, odlukama Predstavničkog doma mogu regulirati pitanja koja su u nadležnosti Parlamentarne skupštine. U vezi s tim je navedeno da ustav i državni zakoni ne propisuju nadležnost Predstavničkog doma za imenovanje glavnog pregovarača, za razliku od slučajeva kada je zakonom izričito propisana nadležnost

Predstavničkog doma u postupku imenovanja (npr. potvrda članova Centralne izborne komisije, potvrda imenovanja Vijeća ministara). Stoga je navedeno da osporena odluka nema utemeljenje u ustavnom i zakonskom okviru. Ukazano je i na neusklađenost naziva odluke i njenog sadržaja jer se odlukom ne osniva ured, već se zadužuje tijelo izvršne vlasti da uspostavi ured. Dalje, navedeno je da je Zakonom o Vijeću ministara propisano da Vijeće ministara na vlastitu inicijativu osniva stalne ili privremene urede, te je u vezi s tim potrebno ocijeniti odredbu člana 7. osporene odluke. Zatim je navedeno da je Vijeće ministara tijelo izvršne vlasti i da su ministarstva nadležna za poglavlja i klastere u pregovaračkom procesu, zbog čega je neprovodiv dio odluke u kojem je navedeno da glavni pregovarač saraduje s Vijećem ministara zbog toga što Vijeće ministara ne može imati status "saradnika". Naime, Vijeće ministara je nosilac procesa za koje je nadležno u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i Zakonom o Vijeću ministara, kao i s drugim zakonskim propisima. U tom pogledu Vijeće ministara je ukazalo da je članom 30. Zakona o Vijeću ministara propisano da predsjedavajući Vijeća ministara uskladuje i prati aktivnosti institucija vlasti u BiH koje se odnose na integriranje države u EU. Direkcija za evropske integracije je pritom direktno odgovorna predsjedavajućem, čime se jasno potvrđuje ključna uloga Vijeća ministara u koordinaciji i provođenju svih aktivnosti procesa evropskih integracija, uključujući i tehničko vođenje pregovaračkog procesa i pripremu države za konačni pristupni ugovor.

12. U vezi s nadležnošću Predsjedništva za donošenje osporene odluke, navedeno je da se u pregovaračkom procesu radi o usklađenosti s pravnom stečevinom EU, a ne o zaključivanju međunarodnog sporazuma da bi Predsjedništvo bilo nadležno. Istaknuto je da Ustav Bosne i Hercegovine razgraničava nadležnosti između Predsjedništva i Vijeća ministara u vezi s vanjskom politikom (član V/3. tač. a) i b) i član V/4. tačka a) Ustava Bosne i Hercegovine). U vezi s tim, navedeno je da Predsjedništvo vodi vanjsku politiku, što podrazumijeva utvrđivanje političkih smjernica, strateških ciljeva i općih pravaca djelovanja BiH u međunarodnim odnosima, kao i donošenje odluka o sklapanju međunarodnih ugovora. Također, prema članu V/3.b), Predsjedništvo ima nadležnost imenovanja ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH. S druge strane, kako je obrazloženo, Vijeće ministara provodi vanjsku politiku i odluke BiH u oblastima koje su u nadležnosti institucija države. Provođenje vanjske politike podrazumijeva izvršavanje odluka i smjernica koje donosi Predsjedništvo, tehničku i administrativnu koordinaciju s međunarodnim partnerima te realizaciju konkretnih zadataka u okviru definiranih političkih ciljeva. U vezi s tim, Vijeće ministara je ukazalo da je Strategijom vanjske politike BiH za period od 2018. do 2023. godine Predsjedništvo definiralo punopravno članstvo u EU kao jedan od glavnih strateških ciljeva BiH. Vijeće ministara je istaklo da proces pregovaranja sa EU i zaključenje međunarodnih ugovora predstavljaju dva različita pravna i institucionalna procesa. Pregovarački proces sa EU je tehničko-operativne prirode i treba da ga vodi Vijeće ministara, koje će posredstvom glavnog pregovarača i njegovih zamjenika pripremati pregovarački osnov i kontinuirano voditi pregovore.

IV. Relevantni propisi

13. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

Član I

Bosna i Hercegovina

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član III

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

*1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine
Sljedeća pitanja su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:*

a) Vanjska politika

[...]

5. Dodatne nadležnosti

a) Bosna i Hercegovina će preuzeti nadležnost u onim stvarima u kojima se o tome postigne saglasnost entiteta; stvarima koje su predviđene u Aneksima 5 – 8 Opšteg okvirnog sporazuma; ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, u skladu sa podjelom nadležnosti među institucijama Bosne i Hercegovine. Dodatne institucije mogu biti uspostavljene prema potrebi za vršenje ovih nadležnosti.

b) U periodu od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Ustava, entiteti će početi pregovore s ciljem uključivanja i drugih pitanja u nadležnost institucija Bosne i Hercegovine, uključujući korištenje izvora energije, i zajedničke privredne projekte.

Član IV

Parlamentarna skupština

Parlamentarna skupština ima dva doma: Dom naroda i Predstavnički dom.

1. Dom naroda

Dom naroda se sastoji od 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).

a) Nominovane hrvatske, odnosno bošnjačke delegate iz Federacije biraju hrvatski odnosno bošnjački delegati u Domu naroda Federacije. Delegate iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.

b) Devet članova Doma naroda sačinjava kvorum, pod uslovom da su prisutna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska delegata.

2. Predstavnički dom

Predstavnički dom se sastoji od 42 člana, od kojih se dvije trećine biraju sa teritorije Federacije, a jedna trećina sa teritorije Republike Srpske.

a) Članovi Predstavničkog doma biraju se neposredno iz svog entiteta, u skladu sa izbornim zakonom kojeg će donijeti Parlamentarna skupština. [...].

b) Većina svih članova izabranih u Predstavnički dom sačinjava kvorum

3. Procedura

[...]

c) Sve zakonodavne odluke moraju biti odobrene od strane oba doma.

[...]

4. Ovlaštenja

Parlamentarna skupština je nadležna za:

a) Donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu.

b) Odlučivanje o izvorima i iznosu sredstava za rad institucija Bosne i Hercegovine i za međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine.

c) Odobravanje budžeta za institucije Bosne i Hercegovine.

d) Odlučivanje o saglasnosti za ratifikaciju ugovora.

e) Ostala pitanja koja su potrebna da se provedu njene dužnosti, ili koja su joj dodijeljena zajedničkim sporazumom entiteta.

Član V Predsjedništvo

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine se sastoji od tri člana: jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, koji se svaki biraju neposredno sa teritorije Federacije, i jednog Srbina, koji se bira neposredno sa teritorije Republike Srpske.

[...]

3. Ovlaštenja

Predsjedništvo je nadležno za:

- Vođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine.
- Imenovanje ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika Bosne i Hercegovine, od kojih najviše dvije trećine mogu biti odabrani sa teritorije Federacije.
- Predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim međunarodnim organizacijama i institucijama u kojima Bosna i Hercegovina nije član.
- Vođenje pregovora za zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i, uz saglasnost Parlamentarne skupštine, ratifikovanje takvih ugovora.
- Izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine.

[...]

14. Poslovnik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24, 73/24, 56/25 i 7/26) u relevantnom dijelu glasi:

Član 165. stav (1) i stav (2) tačka b) (Ostali akti)

(1) Dom može donositi deklaracije, odluke, preporuke, zaključke i druge akte.

(2) Akti iz stava (1) ovog člana definiraju se na sljedeći način:

b) Odluka je akt kojim se rješavaju pitanja iz nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH;

15. Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 38/02, 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) u relevantnom dijelu glasi:

PRAVA I DUŽNOSTI VIJEĆA MINISTARA

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, prava, dužnosti i odgovornosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara), njegovo ustrojstvo, način rada i odlučivanja, prava i dužnosti predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova Vijeća ministara, kao i odnos Vijeća ministara u vršenju funkcija prema drugim tijelima vlasti Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Vijeće ministara je organ izvršne vlasti Bosne i Hercegovine koji vrši svoja prava i dužnosti kao vladine funkcije, u skladu sa Ustavom BiH, zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine.

Član 4.

Vijeće ministara potpunije uređuje svoje unutrašnje ustrojstvo, kao i djelokrug i ovlaštenja službi koje obrazuje radi djelotvornog izvršavanja poslova iz svog djelokruga rada.

UREDI, SLUŽBE I RADNA TIJELA

Član 22. stav (1)

Radi osiguranja potpunog, djelotvornog, kvalitetnog i usklađenog obavljanja poslova Vijeće ministara osniva stalne ili privremene urede, direkcije, službe, odbore i druga tijela.

Direkcija za EU integracije

Član 23. stav (1)

Direkcija za evropske integracije vrši naročito poslove koji se odnose na usklađivanje aktivnosti tijela vlasti u Bosni i Hercegovini, nadzor nad provedbom odluka koje donose nadležne institucije u Bosni i Hercegovini a koje se odnose na sve odgovarajuće aktivnosti potrebne za evropske integracije.

Član 30.

Predsjedavajući Vijeća ministara posebno usklađuje i prati aktivnosti institucija vlasti u Bosni i Hercegovini vezane za integriranje Bosne i Hercegovine u EU.

U cilju djelotvornog obavljanja ovih poslova i zadataka predsjedavajućem Vijeća ministara je izravno odgovorna Direkcija za EU integracije.

16. Odluka o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji ("Službeni glasnik BiH" broj 68/25) glasi:

Član 1.

Predmet ove odluke je normiranje procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji i formiranje Ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju.

Član 2.

(1) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovini imenuje glavnog pregovarača i zamjenike glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

(2) Glavni pregovarač i njegovi zamjenici ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda, ili iz reda ostalih.

(3) Kandidate za glavnog pregovarača i zamjenike glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji predlažu klubovi poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Član 3.

Kandidati za glavnog pregovarača i zamjenike glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine iz člana 2. stav (3) ove odluke trebaju ispunjavati sljedeće uslove:

a) završen VII. stepen stručne spreme ili visoko obrazovanje bolonjskog sistema studiranja vrednovano najmanje s 240 ECTS bodova;

b) visok stepen profesionalnog i ličnog integriteta;

c) poznavanje procesa pristupanja država kandidatkinja Evropskoj uniji i strukture institucionalnog sistema Evropske unije;

d) aktivno poznavanje engleskog jezika; i

e) izražene organizacione i koordinacione sposobnosti, potrebne za vođenje pregovaračkog tima i radnih tijela.

Član 4.

Glavni pregovarač Bosne i Hercegovine:

a) predstavlja Bosnu i Hercegovinu u svim fazama procesa pregovora o pristupanju Evropskoj uniji;

b) rukovodi pregovaračkim timom Bosne i Hercegovine;

c) koordinira rad radnih grupa za pojedina pregovaračka poglavlja koja se formiraju u okviru pregovaračkog tima;

d) saraduje s Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, entitetskim i kantonalnim organima vlasti, te institucijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;

e) izvještava redovno ili po potrebi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;

f) podnosi izvještaj Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o toku i rezultatima pregovora najmanje jednom godišnje.

Član 5.

Mandat glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača traje pet godina počevši od dana imenovanja, s mogućnošću obnove mandata još jednom.

Član 6.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine može razriješiti glavnog pregovarača ili zamjenika glavnog pregovarača prije isteka mandata glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača:

- a) na prijedlog Predsjedništva Bosne i Hercegovine; ili
- b) na prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine; ili
- c) u slučaju neusvajanja godišnjeg izvještaja iz člana 4. tačka f) ove odluke.

Član 7.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zadužuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine da:

- a) uspostavi Ured glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine kao posebno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine koje obavlja poslove tehničke, pravne i analitičke podrške glavnom pregovaraču i njegovim zamjenicima;
- b) u roku od 60 dana usvoji Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Ureda glavnog pregovarača;
- c) utvrdi način rotacije između glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača, vodeći računa o principima ravnopravne zastupljenosti i konstitutivnih naroda i ostalih, te rodne ravnopravnosti;
- d) imenuje na usaglašeni prijedlog glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača članove pregovaračkog tima i članove radnih grupa po svakom pregovaračkom poglavlju;
- e) utvrdi način finansiranja Ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača u okviru budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, uz obavezu izvještavanja Predstavničkog doma o izvršenju tih sredstava;
- f) osigura prostor, tehničku opremu i administrativne pretpostavke za funkcioniranje Ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača.

Član 8.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

V. Dopustivost

17. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbi člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) tačka a) Pravila Ustavnog suda.

18. Član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

[...]

19. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je trideset i jedan poslanik Narodne skupštine Republike Srpske, što ukazuje da je zahtjev podnio ovlašteni subjekt u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

20. Nakon što je utvrđeno da je predmetni zahtjev podnio ovlašteni subjekt, Ustavni sud treba utvrditi ulaze li pitanja koja se pokreću zahtjevom u nadležnost Ustavnog suda, kako je to propisano članom VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Podnosioci zahtjeva traže utvrđivanje spora između institucija BiH, odnosno ocjenu ustavnosti odluke kojom je Predstavnički dom normirao proceduru imenovanja glavnog pregovarača i njegovih zamjenika za vođenje pregovora sa EU i osnivanje ureda glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (član 1. odluke). Prema tome, Ustavni sud zapaža da predmet utvrđivanja spora, odnosno ocjene ustavnosti nisu ni ustavi niti zakoni, već akt niže pravne snage.

21. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje na to da je u svojoj dosadašnjoj praksi, u situacijama kada je pokretano pitanje usaglašenosti nekog općeg akta koji nije izričito naveden u odredbi člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, u svakom pojedinačnom predmetu cijenio karakter i pravnu prirodu osporenih akata u odnosu na nadležnost koja mu je dodijeljena na osnovu navedenog člana, te shodno tome izražavao stav hoće li konkretni zahtjev za ispitivanje tih akata ocijeniti dopustivim. Dakle, Ustavni sud ukazuje da se prilikom razmatranja nadležnosti u takvim slučajevima ne ograničava samo na vrstu akata, nego u svakom konkretnom slučaju ispituje i *ad hoc* odlučuje da li je moguće prihvatiti nadležnost.

22. Ustavni sud je u vezi s tim uspostavio određene kriterije, pa je prihvatao nadležnost u situaciji kada akti niže pravne snage od zakona pokreću pitanje kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda zaštićenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom (vidi, npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-4/05* od 22. aprila 2005. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 32/05, i *U-7/05* od 2. decembra 2005. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 45/05). Zatim, Ustavni sud je utvrdio da može zasnovati nadležnost i odlučiti o ustavnom sporu u kojem se tvrdi da je nenadležni organ donio podzakonski akt za čije donošenje nije imao nadležnost prema Ustavu Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/14* od 4. jula 2014. godine, tačka 79). Pri tome je Ustavni sud naglasio da spor ne može proizlaziti iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-12/08* od 30. januara 2009. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 62/09, tačka 7). Konačno, Ustavni sud je utvrdio da se nadležnost mogla prihvatiti kada bi osporeni akt izašao van okvira zakona, tj. kada bi podzakonski akt regulirao materiju koju treba da regulira zakon (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-5/17* od 28. septembra 2017. godine, dostupna na www.ustavisud.ba).

23. Dakle, sama činjenica da su pobijane odredbe sadržane u pravnim aktima koji nisu izričito pobrojani u članu VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine nije, bez izuzetka, prepreka za odlučivanje Ustavnog suda. Međutim, to u isto vrijeme ne znači i da svaki takav pravni akt može biti predmet ocjene ustavnosti u smislu nadležnosti iz citirane ustavne odredbe, kao i da će svako pozivanje na načela sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine nužno rezultirati postojanjem spora za koji je jedino Ustavni sud nadležan za odlučivanje (vidi, *mutatis mutandis*, između ostalih, Odluka o dopustivosti broj *U-28/13* od 26. marta 2015. godine, tačka 17). Polazeći od navedenog, Ustavni sud ukazuje da se prilikom razmatranja nadležnosti ne ograničava samo na vrstu akata, već je neophodno temeljito analizirati sadržaj spornih akata

i posljedice koje ti akti proizvode. Ustavni sud je zaključio da ne može zasnovati nadležnost za odlučivanje u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine jer pobijani akti ne pokreću pitanje kršenja ljudskih prava, kao i da spor ne može proizlaziti iz važećih propisa. Najzad, Ustavni sud je istakao da nema nadležnost ispitivati zakonitost uopćeno, a da iz argumentacije podnosioca zahtjeva proizlazi da se suštinski pokreće pitanje usklađenosti pobijanih akata sa Zakonom o popisu i Zakonom o statistici (*idem*, tač. 33. i 34).

24. Konačno, Ustavni sud ukazuje da je nadležan da ocjenjuje ustavnost samo općih pravnih akata. To proizlazi iz same prirode ustavnosudske normativne kontrole *in abstracto* čiji je cilj zaštita Ustava kao najvišeg pravnog akta i osiguravanje poštovanja hijerarhije pravnih normi, a ne kontrola pravilne primjene prava u konkretnom slučaju. Stoga je nadležnost Ustavnog suda prilikom apstraktne kontrole ustavnosti ograničena na opće pravne akte, koji djeluju *erga omnes* i propisuju pravila koja su općevažuća. Pojedinačni pravni akti se, s druge strane, odnose na konkretnu situaciju i konkretno lice. Zaštita od neustavnosti pojedinačnih pravnih akata osigurana je u postupcima pred redovnim sudovima i u konačnom apelacionom postupku pred Ustavnim sudom u skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. To proizlazi i iz Pravila Ustavnog suda kojima je propisano da zahtjev iz člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine nije dopustiv, *inter alia*, ukoliko osporeni opći akt nije na snazi (član 19. stav (1), tačka g)). Stav o tome da je nadležan da ispituje isključivo ustavnost općih pravnih akata Ustavni sud je zauzeo u Odluci broj U-3/04 (Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-3/04 od 27. maja 2005. godine, tačka 17). Navedenu praksu Ustavni sud je slijedio i u kasnijim odlukama (vidi, između ostalih, odluke o dopustivosti br. U-1/09 od 29. maja 2009. godine, tačka 13. i U-7/10 od 26. novembra 2010. godine, tačka 23, dostupne na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je u praksi zaključio da nije nadležan da ispituje ustavnost Rezolucije Narodne skupštine jer se radilo o aktu "koji predstavlja jednu vrstu političke proklamacije i koji nije pravno obavezujući" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj U-6/08 od 30. januara 2009. godine, tačka 10, dostupna na www.ustavnisud.ba). Međutim, Ustavni sud je uspostavio nadležnost i prihvatio da ocjenjuje ustavnost zaključaka i deklaracija Narodne skupštine, iako oni formalno ne predstavljaju opći pravni akt, u dijelu u kojem se tim aktima uspostavljaju konkretne pravne obaveze, usljed čega oni imaju "normativni karakter općeg pravnog akta" (vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-2/22 od 26. maja 2022. godine, tač. 75–78. i U-7/25 od 29. maja 2025. godine, tač. 34–36, dostupne na www.ustavnisud.ba).

25. Shodno ukazanoj praksi, postavlja se pitanje da li osporena odluka ima normativni karakter općeg pravnog akta, što je preduvjet da bi Ustavni sud mogao vršiti kontrolu njene ustavnosti. Ustavni sud primjećuje da je osporenu odluku donio Predstavnički dom kao zakonodavno tijelo, što s obzirom na donosioca akta upućuje na zaključak da bi se moglo raditi o zakonodavnom aktu u smislu člana IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine. Međutim, konačan stav o karakteru akta ne može se isključivo vezati za njegovog donosioca, već je potrebno dodatno ispitati karakter osporene odluke u svjetlu ukazane prakse. Ustavni sud primjećuje da je osporenim odlukom propisana procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikâ glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju EU i formiranje ureda glavnog pregovarača i zamjenikâ glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju (član 1). Odlukom je dalje propisano da Predstavnički dom (donosilac osporene odluke) imenuje glavnog pregovarača i njegove zamjenike (član 2). Dalje, odlukom su propisani uvjeti za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (član 3),

obaveze glavnog pregovarača (član 4), trajanje mandata glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (član 5), te način njihovog razrješenja prije isteka mandata (član 6). Odredbom člana 7. osporene odluke zaduženo je Vijeće ministara da uspostavi ured glavnog pregovarača kao posebno tijelo Vijeća ministara, da donese provedbeni akt o organizaciji i sistematizaciji ureda glavnog pregovarača i druge aktivnosti u vezi s finansiranjem i osiguranjem prostora, tehničkim i administrativnim uvjetima za funkcioniranje ureda glavnog pregovarača. Iz sadržaja osporene odluke proizlazi da ta odluka ne predstavlja pojedinačni akt imenovanja, već sadrži opće i apstraktne norme kojima se odlučuje o uspostavi novog tijela na državnom nivou. Ustavni sud zapaža da se osporenim odlukom trajno regulira pitanje u vezi s načinom i uvjetima za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika, što ukazuje da učinak osporene odluke nije privremenog karaktera. Osporenim odlukom se nesporno uspostavljaju opća pravila ponašanja koja proizvodi djelovanje *erga omnes*. Dakle, osporena odluka ima karakter općeg normativnog akta i kao takva je podobna za ocjenu ustavnosti. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom pokreće pitanje ustavnog spora o funkcionalnoj nadležnosti institucija BiH za reguliranje tih oblasti. Stoga Ustavni sud zaključuje da ima nadležnost za odlučivanje u ovom predmetu.

26. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da je zahtjev dopustiv zato što ga je podnio ovlašten subjekt, te stoga što ne postoji nijedan formalni razlog iz člana 19. stav (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjev ne bi bio dopustiv.

VI. Meritum

27. Podnosioci zahtjeva smatraju da osporena odluka nije usklađena sa čl. I/2, III/1.a), IV/2. i 4, V/3.a), b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine i čl. 1, 2, 4, 22. stav (1) i 23. stav (1) Zakona o Vijeću ministara. Zahtjevom se pokreće pitanje (ne)nadležnosti Predstavničkog doma za donošenje osporene odluke tvrdnjama da su Predsjedništvo ili Vijeće ministara i/ili Direkcija za evropske integracije nadležni za to. Kao dodatni argument podnosioci zahtjeva navode da je osporenu odluku trebalo da potvrdi Dom naroda, zbog čega je odluka neustavna.

28. Ustavni sud smatra svrsishodnim podsjetiti da je jedan od ključnih uvjeta za početak pristupnih pregovora za ulazak BiH u EU imenovanje glavnog pregovarača za koordinaciju pregovaračkog procesa i kontakt-tačka između BiH i EU. Evropska komisija je na osmom sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između EU i BiH održanom 11. septembra 2025. godine u Sarajevu ocijenila da je, osim nekoliko pozitivnih koraka, reformska dinamika u zastoju. Komisija je pozvala bosanskohercegovačke vlasti da preduzmu sve relevantne korake iz Preporuke Evropske komisije iz 2022. godine i uložiti dodatne napore u ispunjenju četrnaest ključnih prioriteta iz Mišljenja iz 2019. godine. Pri tome je naglašena važnost imenovanja glavnog pregovarača i pregovaračkog tima, te pripreme državnog plana za usvajanje *acquisa*, kao i imenovanje koordinatora za IPA-u (Izvjestaj sa sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje Bosne i Hercegovine dostupan na www.dei.ba).

29. Obavezu imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikâ glavnog pregovarača preuzele su institucije BiH kao samo jedan od uvjeta za otvaranje pregovaračkog procesa za ulazak u EU. Tu preuzetu obavezu, kao ni ostale obaveze (vidi prethodnu tačku), institucije BiH nisu ispunile. U takvoj situaciji Predstavnički dom je na hitnoj sjednici održanoj 30. oktobra 2025. godine donio odluku koja se osporava zahtjevom.

30. Ustavni sud primjećuje da je osporenim odlukom propisana procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikâ glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o

pristupanju BiH u EU i formiranje ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju (član 1). Odlukom je dalje propisano da Predstavnički dom (donosilac osporene odluke) imenuje glavnog pregovarača i njegove zamjenike (član 2). Dalje, odlukom su propisani uvjeti za imenovanje glavnog pregovarača i njegove zamjenike (član 3), obaveze glavnog pregovarača (član 4), trajanje mandata glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (član 5), način njihovog razrješenja prije isteka mandata (član 6). Odredbom člana 7. osporene odluke zaduženo je Vijeće ministara da uspostavi ured glavnog pregovarača kao posebno tijelo Vijeća ministara, da donese provedbeni akt o organizaciji i sistematizaciji ureda glavnog pregovarača i druge aktivnosti u vezi s finansiranjem i osiguranjem prostora, tehničkim i administrativnim uvjetima za funkcioniranje ureda glavnog pregovarača. Podnosioci zahtjeva osporavaju odluku u cjelini, a posebno u dijelu u kojem se donosilac Odluke obavezuje da imenuje glavnog pregovarača i njegove zamjenike tvrdnjama da donosilac Odluke nema ustavno ovlaštenje za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika jer su za to ovlašteni Predsjedništvo ili Vijeće ministara. Shodno tome, Ustavni sud će ispitati da li je Predstavnički dom imao ustavno ovlaštenje za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika, odnosno da li je osporena odluka u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine.

31. Ustavni sud podsjeća da je u predmetu broj U-9/07 ispitivao da li je Parlamentarna skupština imala mandat da oblast statistike regulira zakonom. To pitanje Ustavni sud je razmotrio u kontekstu ispunjavanja obaveza i uvjeta za uključivanje BiH u proces evropskih integracija, što je integralni segment vanjske politike BiH koja je u isključivoj nadležnosti državnih institucija. Ustavni sud je zaključio da je Parlamentarna skupština imala ovlaštenje da donese osporeni zakon na osnovu člana IV/4.a) u vezi sa članom V/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine kako bi se provele odluke iz domena vanjske politike u nadležnosti Predsjedništva koje se odnose na proces stjecanja članstva u Vijeću Evrope i potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU. Iako je predmetni zahtjev razmotren u kontekstu nadležnosti Parlamentarne skupštine za pitanja iz domena vanjske politike iz člana III/1.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je naglasio da Parlamentarna skupština kao institucija BiH, prema članu IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, ima nadležnost u odnosu na sva pitanja koja su propisana članom III/1. Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-9/07 od 4. oktobra 2008. godine, tač. 16. i 19, dostupna na www.usstavnisud.ba). Takvu praksu Ustavni sud je slijedio u predmetu broj U-17/09 prilikom razmatranja ustavne nadležnosti Parlamentarne skupštine iz člana IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine za donošenje Zakona o Agenciji za osiguranje u kojem je zaključeno da je Parlamentarna skupština usvajanjem zakona postupila u skladu sa svojim ovlaštenjima iz člana IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-17/09 od 27. marta 2010. godine, tačka 22, dostupna na www.usstavnisud.ba). U navedenoj odluci Ustavni sud je zaključio da se osporene zakonske odredbe tiču pitanja vanjske politike i vanjske trgovine, što svakako spada u nadležnost državnih institucija iz člana III/1. tač. a) i b) koje treba dovesti i u vezu s odredbama člana III/2.b) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojima će "svaki entitet pružiti svu potrebnu pomoć vladi Bosne i Hercegovine kako bi joj se omogućilo da ispoštuje međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine..." U ovom slučaju međunarodne obaveze BiH su ispunjavanje uvjeta iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, sve s ciljem što bržeg približavanja članstvu u EU (*idem*, tačka 20).

32. Proces pristupanja evropskim integracijama je složen i zahtjevan proces koji podrazumijeva niz privilegija i prava svake

države članice, ali u isto vrijeme i niz obaveza koje su članice dužne ispuniti kako u toku pristupnog procesa tako i u postpristupnoj fazi. Iz prakse Ustavnog suda proizlazi da proces pristupanja evropskim integracijama predstavlja integralni segment vanjske politike BiH koji je u isključivoj nadležnosti državnih institucija, te da Parlamentarna skupština ima nadležnost u odnosu na sva pitanja koja su propisana članom III/1. (*op. cit.*, U-9/07, tač. 16. i 19). To upućuje na zaključak da je Parlamentarna skupština nadležna da donese svaku odluku koja je u vezi s procesom ispunjavanja uvjeta za pristupanje BiH u EU. Procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju BiH u EU i osnivanje ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju nesumnjivo je vezana za taj proces, a tu, tek jednu od obaveza, institucije BiH nisu ispunile još od marta 2024. godine. Ustavni sud naglašava da se radi o aktu kojim se prvi put na državnom nivou regulira potpuno nova materija koja se odnosi na brojna pitanja statusa i funkcije glavnog pregovarača i njegovih zamjenika. Budući da ne postoji zakon koji bi definirao taj okvir, osporena odluka ne predstavlja puki provedbeni akt, već akt izvornog normiranja koji bi trebao proći zakonodavnu proceduru koja je propisana Ustavom Bosne i Hercegovine. Pri tome, Ustavni sud naglašava da je Parlamentarna skupština jedino zakonodavno tijelo koje na državnom nivou donosi zakone, u smislu člana IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, koje je po Ustavu Bosne i Hercegovine imalo ovlaštenje da normira ovo važno pitanje koje do sada nije regulirano kako bi se ispunili zahtjevi EU.

33. U konkretnom slučaju problem je to što je Predstavnički dom donio osporenu odluku koju nije potvrdio Dom naroda u smislu člana IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine. Kako je ranije navedeno, osporena odluka ne predstavlja pojedinačni akt imenovanja, već sadrži opće, apstraktne i trajne norme kojima se odlučuje o uspostavi novog tijela državne uprave, te je bilo neophodno da je potvrdi Dom naroda.

34. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je u smislu odredbe člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine BiH određena kao "demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora". Iz navedene odredbe slijedi načelo vladavine prava koje označava sistem političke vlasti zasnovan na poštovanju ustava, zakona i drugih propisa, kako od građana tako i od samih nosilaca državne vlasti. Načelo vladavine prava zahtijeva da svi ustavi, zakoni i drugi propisi koji se donose moraju biti usklađeni s ustavnim načelima (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-21/16 od 1. juna 2017. godine, tačka 19, dostupna na www.usstavnisud.ba).

35. Slijedeći standarde koji proizlaze iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud zapaža da osporenu odluku nije potvrdio Dom naroda u smislu člana IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, koji propisuje da sve zakonodavne odluke moraju biti odobrene od oba doma. Stoga, odluka koju je donio jedan dom zakonodavnog tijela u nadležnosti iz člana III/1. Ustava Bosne i Hercegovine ne predstavlja odluku Parlamentarne skupštine u smislu člana IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Shodno tome, takva odluka ne može proizvesti pravno djelovanje jer nije u skladu sa članom I/2. u vezi sa članom IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine.

36. Kako je ranije ukazano, proces pristupanja BiH evropskim integracijama je sastavni dio vanjske politike iz člana III/1. Ustava Bosne i Hercegovine, a Parlamentarna skupština ima nadležnost u odnosu na sva pitanja koja su propisana članom III/1. (*op. cit.*, U-9/07, tač. 16. i 19). Institucije BiH su preuzele ulogu da ispune obaveze za početak pregovora za pristupanje EU, između ostalog, da imenuju glavnog pregovarača i njegove

zamjenike, ali tu obavezu još nisu ispunile. Kako na državnom nivou ne postoji akt koji normira sporno pitanje, Parlamentarna skupština je, u smislu člana IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, ovlaštena da normira sporno pitanje. U svjetlu navedenog, bez osnova su navodi iz zahtjeva da su Predsjedništvo i/ili Vijeće ministara i/ili Direkcija za evropske integracije, pri čemu ni podnosioci zahtjeva nisu sigurni koja od navedenih institucija je nadležna, nadležni za normiranje spornog pitanja jer se radi o institucijama izvršne vlasti koje po ustavu nisu ovlaštene da donose zakonodavne akte. Ustavni sud podsjeća da je prilikom odlučivanja imao u vidu iscrpan odgovor Vijeća ministara na navode iz zahtjeva, ali da navodi iz odgovora u okolnostima konkretnog slučaja nisu mogli utjecati na drugačiji zaključak. Ustavni sud naglašava da u ovoj fazi ne može prejdudicirati konkretan obim nadležnosti i odgovornosti koji bi trebalo da bude dodijeljen glavnom pregovaraču. Naime, od preciznog definiranja te funkcije i nadležnosti ureda glavnog pregovarača zavisiće i konačna raspodjela nadležnosti između institucija izvršne i zakonodavne vlasti. Međutim, nesporno je da proces integracija u EU, kako je to definirano i u Strategiji vanjske politike BiH (2018–2023) na koju se Vijeće ministara poziva, predstavlja strateški cilj i integralni dio vanjske politike BiH. Budući da se radi o materiji koja se prvi put izvorno normira na državnom nivou, Parlamentarna skupština je dužna taj okvir normirati u proceduri propisanoj Ustavom Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da osporena odluka nije u skladu sa čl. I/2. i IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine.

37. Odlučujući o djelovanju odluke Ustavnog suda, u skladu sa članom 61. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio ništavnost osporene odluke *ab initio*. Također, polazeći od činjenice da se radi o važnom pitanju na ispunjavanju obaveza institucija BiH prema zahtjevima za početak pregovaračkog procesa za pristupanje EU, koje institucije BiH još uvijek nisu ispunile, Ustavni sud je, na osnovu člana 72. stav (4) Pravila Ustavnog suda, naložio Parlamentarnoj skupštini da u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke u skladu sa svojim ovlaštenjima normira proceduru imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju BiH u EU i osnivanja ureda glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH.

Ostali navodi

38. S obzirom na zaključak o neusklađenosti odluke sa čl. I/2. i IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud ne vidi potrebu da ispituje usklađenost osporene odluke sa čl. III/5, IV/4. i V/3.a), b), c) i d) Ustava Bosne i Hercegovine.

VII. Zaključak

39. Ustavni sud zaključuje da osporena odluka koju je Predstavnički dom donio u svrhu ispunjenja obaveza Bosne i Hercegovine za početak pregovora sa EU nije u skladu sa čl. I/2. i IV/3.c) Ustava Bosne i Hercegovine zbog toga što se radi o zakonodavnoj odluci koju je donio samo jedan dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

40. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2), člana 61. st. (1) i člana 72. stav (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

41. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije neophodno posebno razmatrati zahtjev podnosioca zahtjeva za donošenje privremene mjere.

42. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-37/25**, rješavajući zahtjev **trideset i jednog poslanika Narodne skupštine Republike Srpske**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1) i (2), članka 61. stavak (1) i članka 74. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Valerija Galić, dopredsjednica
Angelika Nußberger, dopredsjednica
Helen Keller, sutkinja
Ledi Bianku, sudac
Marin Vukoja, sudac
Larisa Velić, sutkinja

na sjednici održanoj 26. ožujka 2026. godine donio je

ODLUKA O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odlučujući o zahtjevu **trideset i jednog poslanika Narodne skupštine Republike Srpske** za ocjenu ustavnosti Odluke o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25),

utvrđuje se da Odluka o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25) nije u skladu sa čl. I/2. i IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine.

U skladu sa člankom 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Odluka o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25) ništavna je i prestaje važiti od dana objave te odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj 68/25.

Na temelju članka 72. stavak (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa člankom IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke normira proceduru imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji i osnivanju ureda glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji.

Nalaže se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da, u skladu sa člankom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda, u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Trideset i jedan poslanik Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva) podnio je 12. studenog 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu usklađenosti Odluke o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji

("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 68/25; u daljnjem tekstu: Odluka) sa čl. I/2., III/5., IV/3.(c), IV/4. i V/3.(a), b), c) i d) Ustava Bosne i Hercegovine i čl. 1., 2., 4. i 22. stavak (1) i članka 23. stavak (1) Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o Vijeću ministara).

2. Podnositelji zahtjeva istodobno su zatražili donošenje privremene mjere kojom bi se osporena odluka privremeno stavila izvan pravne snage do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od donositelja osporene odluke Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zastupnički dom) zatraženo je 24. studenog 2025. godine da dostavi odgovor na zahtjev. Zastupnički dom je 12. prosinca 2025. godine dostavio Mišljenje o zahtjevu. Ustavni sud je 28. siječnja 2026. godine od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo) i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) zatražio da dostave odgovore na zahtjev. Vijeće ministara je 13. veljače 2026. godine dostavilo odgovor. Parlamentarna skupština i Predsjedništvo nisu dostavili odgovore na zahtjev u ostavljenom roku.

III. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

4. Podnositelji zahtjeva navode da kao ovlašteni podnositelji iz članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine pokreću ustavni spor između institucija Bosne i Hercegovine. Navode da se radi "o ključnom pitanju diobe vlasti i čuvanja nadležnosti izvršne vlasti u odnosu na zakonodavnu, kao i o prisvajanju nadležnosti Savjeta ministara i eventualno i Predsjedništva". Smatraju da zahtjev ima karakter hitnog postupka jer su posljedice osporene odluke "izuzetno štetne po unutrašnje uređenje Bosne i Hercegovine, ali i po njen međunarodni položaj i ugled". Podnositelji zahtjeva navode da se praksa Ustavnog suda uglavnom odnosi na sporove između entiteta i institucija Bosne i Hercegovine, ali smatraju da se zauzeti stavovi iz takve prakse mogu primijeniti i na konkretni spor.

5. Nadalje, navode da je Ustavni sud prilikom tumačenja članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine zauzeo stav da vladavina prava predstavlja sastavni dio demokratskih načela i presudna je za funkcioniranje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH). U svezi s tim, navode da je obveza entiteta da njihovi zakoni budu usklađeni s Ustavom Bosne i Hercegovine, ali da istu obvezu imaju i institucije BiH. Institucije BiH, kako je navedeno, moraju poštovati pravni poredak, te svi zakoni koje donosi Parlamentarna skupština moraju biti u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine. U svezi s tim, podnositelji zahtjeva navode da Ustavni sud ima nadležnost da ocjenjuje i kompatibilnost akata niže pravne snage od zakona, te da je u predmetima br. U-9/21 i U-8/17 ocjenjivao kompatibilnost Pravila službe u Oružanim snagama BiH odnosno Pravilnika o nošenju uniforme Granične policije BiH. Osnovni razlog za prihvaćanje nadležnosti u navedenim predmetima utemeljen je na "činjenici da su osporeni akti po svojoj prirodi imali karakter zakona u odnosu na posljedice koje proizvode".

6. Podnositelji zahtjeva navode da je obrazloženje osporene odluke dosta "šturo, nejasno, proturječno i neusklađeno s Ustavom Bosne i Hercegovine u jezičkom, ali i sadržajnom smislu". Kao ustavna osnova za donošenje osporene odluke navodi se odredba članka V/4. Ustava Bosne i Hercegovine koja govori o preuzimanju dužnosti predsjedatelja Vijeća ministara i članova Vijeća ministara po odobrenju Zastupničkog doma, što,

prema njihovoj ocjeni, "nema nikakvog smisla". Dalje navode da osporena odluka krši ustavne norme o ravnopravnosti oba doma Parlamentarne skupštine.

7. Podnositelji zahtjeva su se pozvali na preambulu Ustava Bosne i Hercegovine, alineju 3. u kojoj se navodi: "Ubijedjeni da demokratski organi vlasti i pravične procedure najbolje stvaraju miroljubive odnose unutar pluralističkog društva". Ukazuju na neusklađenost osporene odluke sa člankom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno s načelom vladavine prava koje podrazumijeva međusobno poštovanje donesenih i važećih zakona. U svezi s tim je naglašeno da osporena odluka krši odredbe državnih zakona, konkretno Zakona o Vijeću ministara koji je donio upravo donositelj osporenog akta. Podnositelji zahtjeva su se pozvali i na odredbu članka III/5. Ustava Bosne i Hercegovinu koju smatraju bitnom jer upravo ta norma naglašava poštovanje podjele nadležnosti između institucija BiH. U svezi s navedenim, podnositelji zahtjeva su se pozvali na ustavne norme koje govore o podjeli nadležnosti između zakonodavne i izvršne vlasti. Odredbom članka IV/4. toč. a) i e) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je da Zastupnički dom donosi zakone koji su potrebni za provedbu odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcije Skupštine po ovom Ustavu (točka a)), te ostala pitanja koja su potrebna za provedbu njezine dužnosti ili koje su joj dodijeljene zajedničkim sporazumom entiteta (točka e)).

8. Podnositelji zahtjeva također ukazuju da Parlamentarna skupština ima dva doma, Dom naroda i Zastupnički dom, i da, prema odredbi članka IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, "sve zakonodavne odluke moraju biti odobrene od strane oba doma". Iz navedenih ustavnih odredbi, kako podnositelji zahtjeva navode, jasno je da Zastupnički dom nije imao ustavnu osnovu za donošenje osporene odluke, te je stoga prekršena ravnopravnost oba doma Parlamentarne skupštine jer se Dom naroda o osporenoj odluci nije izjasnio. Prema mišljenju podnositelja zahtjeva, potpuni nedostatak poštovanja ustavnih odredaba najjasnije proizlazi iz članka V/3. toč. a), b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine koji propisuje nadležnosti Predsjedništva. Naime, Predsjedništvo je nadležno za vođenje vanjske politike, imenovanje veleposlanika i drugih međunarodnih predstavnika BiH, predstavljanje BiH u međunarodnim i europskim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim međunarodnim organizacijama i institucijama u kojima BiH nije član, vođenje pregovora za zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i ratificiranje takvih ugovora, uz suglasnost Parlamentarne skupštine. Podnositelji zahtjeva se sukladno takvom ustavnom okviru pitaju čime se može obrazložiti donošenje osporene odluke koja, prema ocjeni podnositelja zahtjeva, krši ukupan ustavni poredak jer se umjesto vladavine prava kao ključnog načela ustavnog poretka "uvodi princip prisvajanja nadležnosti kojim se ruši ustavni poredak". Osporenom odlukom ne krše se samo ustavne norme već i Zakon o Vijeću ministara, i to odredbe čl. 1., 2., 4. i 22. stavak (1). U svezi s tim, navode da je Vijeće ministara jedino nadležno da osniva svoja stalna i privremena tijela. Stoga je za podnositelje zahtjeva neprihvatljivo da bilo koji drugi organ u podjeli vlasti nalaže Vijeću ministara da uspostavi ured za pregovaranje za ulazak u Europsku uniju (u daljnjem tekstu: EU), utvrđuje proceduru izbora rukovoditelja ili odgovornih osoba u tom uredu. Posebno je naglašeno da Zastupnički dom ne može sebi dati nadležnost da svojom odlukom dovodi do "viševlašća" jer je u članku 23. stavak (1) Zakona o Vijeću ministara predviđeno osnivanje Direkcije za europske integracije, koja ima višestruke nadležnosti u oblasti europskih integracija. Podnositelji zahtjeva zaključuju da je osporena odluka dovela do dupliranja nadležnosti u oblasti europskih integracija ili, bolje rečeno, nametanja još jednog organa bez suglasnosti, sudjelovanja ili usklađenosti s Vijećem ministara. Podnositelji zahtjeva su

predložili da se zahtjev uvaži i da se osporena odluka ukine jer je neusklađena s Ustavom Bosne i Hercegovine i Zakonom o Vijeću ministara.

9. Zbog sprečavanja štetnih posljedica po ustavni poredak BiH podnositelji zahtjeva su predložili donošenje privremene mjere kojom bi se privremeno odložila primjena osporene odluke do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o zahtjevu.

b) Odgovori na zahtjev

10. Ustavnopravno povjerenstvo Zastupničkog doma je u dostavljenom mišljenju navelo da je na 41. sjednici održanoj 12. prosinca 2025. godine razmotrilo zahtjev i sa pet glasova "za", bez glasova "protiv" i jednim glasom "suzdržan" konstatiralo da je Zastupnički dom usvojio osporenu odluku na 31. hitnoj sjednici održanoj 30. listopada 2025. godine i da će odluku o sporu donijeti Ustavni sud.

11. Vijeće ministara je navelo da osporena odluka nije usvojena u oba doma Parlamentarne skupštine i da stoga ne proizvodi pravni učinak, te da je zbog toga Vijeće ministara ne može provoditi unutar svoje ustavne i zakonom uspostavljene nadležnosti. Navedeno je da se, prema odredbama članka 165. Poslovnika o radu Zastupničkog doma, odlukama Zastupničkog doma mogu regulirati pitanja koja su u nadležnosti Parlamentarne skupštine. U svezi s tim je navedeno da ustav i državni zakoni ne propisuju nadležnost Zastupničkog doma za imenovanje glavnog pregovarača, za razliku od slučajeva kada je zakonom izričito propisana nadležnost Zastupničkog doma u postupku imenovanja (npr. potvrda članova Središnjeg izbornog povjerenstva, potvrda imenovanja Vijeća ministara). Stoga je navedeno da osporena odluka nema utemeljenje u ustavnom i zakonskom okviru. Ukazano je i na neusklađenost naziva odluke i njezinog sadržaja jer se odlukom ne osniva ured, već se zadužuje tijelo izvršne vlasti da uspostavi ured. Dalje, navedeno je da je Zakonom o Vijeću ministara propisano da Vijeće ministara na vlastitu inicijativu osniva stalne ili privremene urede, te je u svezi s tim potrebno ocijeniti odredbu članka 7. osporene odluke. Zatim je navedeno da je Vijeće ministara tijelo izvršne vlasti i da su ministarstva nadležna za poglavlja i klasteru u pregovaračkom procesu, zbog čega je neprovodiv dio odluke u kojem je navedeno da glavni pregovarač surađuje s Vijećem ministara zbog toga što Vijeće ministara ne može imati status "suradnika". Naime, Vijeće ministara je nositelj procesa za koje je nadležno u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i Zakonom o Vijeću ministara, kao i s drugim zakonskim propisima. U tom pogledu Vijeće ministara je ukazalo da je člankom 30. Zakona o Vijeću ministara propisano da predsjedatelj Vijeća ministara usklađuje i prati aktivnosti institucija vlasti u BiH koje se odnose na integriranje države u EU. Direkcija za europske integracije je pri tome izravno odgovorna predsjedatelju, čime se jasno potvrđuje ključna uloga Vijeća ministara u koordinaciji i provedbi svih aktivnosti procesa europskih integracija, uključujući i tehničko vođenje pregovaračkog procesa i pripremu države za konačni pristupni ugovor.

12. U svezi s nadležnošću Predsjedništva za donošenje osporene odluke, navedeno je da se u pregovaračkom procesu radi o usklađenosti s pravnom stečevinom EU, a ne o zaključivanju međunarodnog sporazuma da bi Predsjedništvo bilo nadležno. Istaknuto je da Ustav Bosne i Hercegovine razgraničava nadležnosti između Predsjedništva i Vijeća ministara u svezi s vanjskom politikom (članak V/3. toč. a) i b) i članak V/4. točka a) Ustava Bosne i Hercegovine). U svezi s tim, navedeno je da Predsjedništvo vodi vanjsku politiku, što podrazumijeva utvrđivanje političkih smjernica, strateških ciljeva i općih pravaca djelovanja BiH u međunarodnim odnosima, kao i donošenje odluka o sklapanju međunarodnih ugovora. Također, prema članku V/3.(b), Predsjedništvo ima nadležnost imenovanja

veleposlanika i drugih međunarodnih predstavnika BiH. S druge strane, kako je obrazloženo, Vijeće ministara provodi vanjsku politiku i odluke BiH u oblastima koje su u nadležnosti institucija države. Provođenje vanjske politike podrazumijeva izvršavanje odluka i smjernica koje donosi Predsjedništvo, tehničku i administrativnu koordinaciju s međunarodnim partnerima te realizaciju konkretnih zadataka u okviru definiranih političkih ciljeva. U svezi s tim, Vijeće ministara je ukazalo da je Strategijom vanjske politike BiH za razdoblje od 2018. do 2023. godine Predsjedništvo definiralo punopravno članstvo u EU kao jedan od glavnih strateških ciljeva BiH. Vijeće ministara je istaknulo da proces pregovaranja sa EU i zaključenje međunarodnih ugovora predstavljaju dva različita pravna i institucionalna procesa. Pregovarački proces sa EU je tehničko-operativne prirode i treba ga voditi Vijeće ministara, koje će posredstvom glavnog pregovarača i njegovih zamjenika pripremati pregovaračku osnovu i kontinuirano voditi pregovore.

IV. Relevantni propisi

13. U Ustavu Bosne i Hercegovine relevantne odredbe glase:

Članak I

Bosna i Hercegovina

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

Članak III

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Slijedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

a) Vanjska politika

[...]

5. Dodatne nadležnosti

a) Bosna i Hercegovina će preuzeti nadležnost za one poslove o kojima se entiteti suglase; koji su predviđeni u Aneksima 5 – 8 Općeg okvirnog sporazuma; ili koji su potrebiti za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti, i među-narodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, u skladu s podjelom nadležnosti između institucija Bosne i Hercegovine. Mogu se po potrebi osnovati i dodatne institucije za obavljanje takovih nadležnosti

b) Tijekom šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Ustava, entiteti će započeti pre-govore s ciljem uključivanja u nadležnost institucija Bosne i Hercegovine i drugih poslova, uključujući i korištenje energetske resursa i zajedničke gospodarske projekte.

Članak IV

Parlamentarna skupština

Parlamentarna skupština ima dva doma: Dom naroda i Zastupnički dom.

1. Dom naroda

Dom naroda se sastoji od 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).

a) Nominirane hrvatske i bošnjačke delegate iz Federacije biraju hrvatski odnosno bošnjački delegati Doma naroda Federacije. Delegate iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.

b) Devet članova Doma naroda čine kvorum, s tim da su nazočna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska delegata.

2. Zastupnički dom

Zastupnički dom se sastoji od 42 člana, od kojih su dvije trećine izabrane s teritorija Federacije, a jedna trećina s teritorija Republike Srpske.

a) Članovi Zastupničkog doma biraju se izravno iz njihovih entiteta sukladno izbornom zakonu koji treba donijeti Parlamentarna skupština. [...].

b) Kvorum čini većina svih članova izabranih u Zastupnički dom.

3. Postupak

[...]

c) Za donošenje svih zakona bit će potrebna suglasnost oba doma.

[...]

4. Ovlasti

Parlamentarna skupština je nadležna za:

a) Donošenje zakona potrebitih za provedbu odluka Predsjedništva ili za izvršavanje odgovornosti Skupštine po ovome Ustavu.

b) Odlučivanje o izvorima i visini sredstava za rad institucija Bosne i Hercegovine i za podmirivanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

c) Odobranje proračuna za institucije Bosne i Hercegovine.

d) Odlučivanje o davanju suglasnosti za ratifikaciju ugovora.

e) Ostale stvari potrebite za izvršavanje njezinih dužnosti ili one koje su joj dodijeljene uzajamnim sporazumom entiteta.

Članak V

Predsjedništvo

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine sastoji se od tri člana: jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, koji je svaki izabran izravno s teritorija Federacije, i jednog Srbina, izravno izabrana sa teritorija Republike Srpske.

[...]

3. Ovlasti

Predsjedništvo je nadležno za:

a) Vođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine.

b) Imenovanje veleposlanika i drugih međunarodnih predstavnika Bosne i Hercegovine, s tim da ih se s teritorija Federacije ne može izabrati više od dvije trećine.

c) Zastupanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim i europskim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim organizacijama i institucijama u kojima Bosna i Hercegovina nije član.

d) Vođenje pregovora o sklapanju međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz pristanak Parlamentarne skupštine, ratificiranje takvih ugovora.

e) Izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine.

[...]

14. Poslovnik Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24, 73/24, 56/25 i 7/26) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 165. stavak (1) i stavak (2) točka b)
(Ostali akti)

(1) Dom može donositi deklaracije, odluke, preporuke, zaključke i druge akte.

(2) Akti iz stava (1) ovog člana definiraju se na sljedeći način:

b) odluka je akt kojim se rješavaju pitanja iz nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH;

15. Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 38/02, 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) u relevantnom dijelu glasi:

PRAVA I DUŽNOSTI VIJEĆA MINISTARA

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, prava, dužnosti i odgovornosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara), njegov ustroj, način rada i odlučivanja, prava i dužnosti predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova Vijeća ministara, kao i odnos Vijeća ministara u vršenju funkcija prema drugim tijelima vlasti Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

Vijeće ministara je organ izvršne vlasti Bosne i Hercegovine koji vrši svoja prava i dužnosti kao vladine funkcije, u skladu sa Ustavom BiH, zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

Vijeće ministara potpunije uređuje svoj unutarnju ustroj, kao i djelokrug i ovlaštenja službi koje obrazuje radi djelotvornog izvršavanja poslova iz svog djelokruga rada.

URED, SLUŽBE I RADNA TIJELA

Članak 22. stavak (1)

Poradi osiguranja potpunog, djelotvornog, kvalitetnog i usklađenog obavljanja poslova Vijeće ministara osniva stalne ili privremene urede, direkcije, službe, odbore i druga tijela.

Direkcija za EU integracije

Članak 23. stavak (1)

Direkcija za europske integracije vrši naročito poslove koji se odnose na usklađivanje aktivnosti tijela vlasti u Bosni i Hercegovini, nadzor nad provedbom odluka koje donose nadležne institucije u Bosni i Hercegovini a koje se odnose na sve odgovarajuće aktivnosti potrebne za europske integracije.

Članak 30.

Predsjedavajući Vijeća ministara osobito usklađuje i prati aktivnosti institucija vlasti u Bosni i Hercegovini vezane za integriranje Bosne i Hercegovine u EU.

U cilju djelotvornog obavljanja ovih poslova i zadataka predsjedavajućem Vijeća ministara je izravno odgovorna Direkcija za EU integracije.

16. Odluka o osnivanju ureda i proceduri imenovanja glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji ("Službeni glasnik BiH" broj 68/25) glasi:

Članak 1.

Predmet ove odluke je normiranje procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Europskoj uniji i osnivanje Ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju.

Članak 2.

(1) Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imenuje glavnog pregovarača i zamjenike glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Bosne i Hercegovine Europskoj uniji.

(2) Glavni pregovarač i njegovi zamjenici ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih.

(3) Kandidate za glavnog pregovarača i zamjenike glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine za vođenje pregovora o pristupanju Bosne i Hercegovine Europskoj uniji predlažu klubovi zastupnika u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

Kandidati za glavnog pregovarača i zamjenike glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine iz članka 2. stavka (3) ove odluke trebaju ispunjavati sljedeće uvjete:

a) završen VII. stupanj stručne spreme ili visoko obrazovanje po bolonjskom sustavu studiranja vrjednovano najmanje s 240 ECTS bodova;

b) visoki stupanj profesionalnog i osobnog integriteta;

c) poznavanje procesa pristupanja država kandidatkinja Europskoj uniji i strukture institucionalnog sustava Europske unije;

d) aktivno poznavanje engleskog jezika i

e) izražene organizacijske i koordinacijske sposobnosti, potrebne za vođenje pregovaračkog tima i radnih tijela.

Članak 4.

Glavni pregovarač Bosne i Hercegovine:

a) predstavlja Bosnu i Hercegovinu u svim fazama procesa pregovora o pristupanju Europskoj uniji;

b) rukovodi pregovaračkim timom Bosne i Hercegovine;

c) koordinira rad radnih skupina za pojedina pregovaračka poglavlja koja se formiraju unutar pregovaračkog tima;

d) surađuje s Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, entitetskim i kantonalnim organima vlasti te institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;

e) izvještava, redovito ili po potrebi, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;

f) podnosi izvješće Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o tijeku i rezultatima pregovora najmanje jednom godišnje.

Članak 5.

Mandat glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača traje pet godina, počevši od dana imenovanja, s mogućnošću obnove mandata još jednom.

Članak 6.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine može razriješiti glavnog pregovarača ili zamjenika glavnog pregovarača prije isteka mandata glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača:

a) na prijedlog Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili

b) na prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili

c) u slučaju neusvajanja godišnjeg izvješća iz članka 4. točke f) ove odluke.

Članak 7.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zadužuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine da:

a) uspostavi Ured glavnog pregovarača Bosne i Hercegovine kao posebno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine koje obavlja poslove tehničke, pravne i analitičke podrške glavnom pregovaraču i njegovim zamjenicima;

b) u roku od 60 dana usvoji Pravilnik o ustrojstvu i sistematizaciji Ureda glavnog pregovarača;

c) utvrdi način rotacije između glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača, vodeći računa o načelima ravnopravne zastupljenosti i konstitutivnih naroda i ostalih te rodne ravnopravnosti;

d) imenuje, na usuglašeni prijedlog glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača, članove pregovaračkog tima i članove radnih skupina po svakom pregovaračkom poglavlju;

e) utvrdi način financiranja Ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača unutar proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, uz obvezu izvještavanja Zastupničkog doma o izvršenju tih sredstava;

f) osigura prostor, tehničku opremu i administrativne pretpostavke za funkcioniranje Ureda glavnog pregovarača i zamjenika glavnog pregovarača.

Članak 8.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

V. Dopustivost

17. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredaba članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. stavak (1) točka a) Pravila Ustavnog suda.

18. Članak VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

[...]

19. Zahtjev za ocjenu ustavnosti podnio je trideset i jedan poslanik Narodne skupštine Republike Srpske, što ukazuje da je zahtjev podnio ovlašteni subjekt u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

20. Nakon što je utvrđeno da je predmetni zahtjev podnio ovlašteni subjekt, Ustavni sud treba utvrditi ulaze li pitanja koja se pokreću zahtjevom u nadležnost Ustavnog suda, kako je to propisano člankom VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Podnositelji zahtjeva traže utvrđivanje spora između institucija BiH, odnosno ocjenu ustavnosti odluke kojom je Zastupnički dom normirao proceduru imenovanja glavnog pregovarača i njegovih zamjenika za vođenje pregovora sa EU i osnivanje ureda glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (članak 1. odluke). Prema tome, Ustavni sud zapaža da predmet utvrđivanja spora, odnosno ocjene ustavnosti nisu ni ustavi niti zakoni, već akt niže pravne snage.

21. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje na to da je u svojoj dosadašnjoj praksi, u situacijama kada je pokretano pitanje usuglašenosti nekog općeg akta koji nije izričito naveden u odredbi članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, u svakom pojedinačnom predmetu cijenio karakter i pravnu prirodu osporenih akata u odnosu na nadležnost koja mu je dodijeljena na temelju navedenog članka, te shodno tome izražavao stav hoće li konkretni zahtjev za ispitivanje tih akata ocijeniti dopustivim. Dakle, Ustavni sud ukazuje da se prilikom razmatranja nadležnosti u takvim slučajevima ne ograničava samo na vrstu akata, nego u svakom konkretnom slučaju ispituje i *ad hoc* odlučuje je li moguće prihvatiti nadležnost.

22. Ustavni sud je u svezi s tim uspostavio određene kriterije, pa je prihvaćao nadležnost u situaciji kada akti niže pravne snage od zakona pokreću pitanje kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda zaštićenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Europskom konvencijom (vidi, npr. Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. U-4/05 od 22. travnja 2005. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 32/05, i U-7/05 od 2. prosinca 2005. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 45/05). Zatim, Ustavni sud je utvrdio da može zasnovati nadležnost i odlučiti o ustavnom sporu u kojem se tvrdi da je nenadležni organ donio podzakonski akt za čije donošenje nije imao nadležnost prema Ustavu Bosne i Hercegovine (vidi

Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/14* od 4. srpnja 2014. godine, točka 79.). Pri tome je Ustavni sud naglasio da spor ne može proizlaziti iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-12/08* od 30. siječnja 2009. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 62/09, točka 7.). Konačno, Ustavni sud je utvrdio da se nadležnost mogla prihvatiti kada bi osporeni akt izašao izvan okvira zakona, tj. kada bi podzakonski akt regulirao materiju koju treba regulirati zakon (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-5/17* od 28. rujna 2017. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba).

23. Dakle, sama činjenica da su pobijane odredbe sadržane u pravnim aktima koji nisu izričito pobrojani u članku VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine nije, bez izuzetka, prepreka za odlučivanje Ustavnog suda. Međutim, to u isto vrijeme ne znači i da svaki takav pravni akt može biti predmet ocjene ustavnosti u smislu nadležnosti iz citirane ustavne odredbe, kao i da će svako pozivanje na načela sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine nužno rezultirati postojanjem spora za koji je jedino Ustavni sud nadležan za odlučivanje (vidi, *mutatis mutandis*, između ostalih, Odluka o dopustivosti broj *U-28/13* od 26. ožujka 2015. godine, točka 17.). Polazeći od navedenog, Ustavni sud ukazuje da se prilikom razmatranja nadležnosti ne ograničava samo na vrstu akata, već je neophodno temeljito analizirati sadržaj spornih akata i posljedice koje ti akti proizvode. Ustavni sud je zaključio da ne može zasnovati nadležnost za odlučivanje u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine jer pobijani akti ne pokreću pitanje kršenja ljudskih prava, kao i da spor ne može proizlaziti iz važećih propisa. Najzad, Ustavni sud je istaknuo da nema nadležnost ispitivati zakonitost uopćeno, a da iz argumentacije podnositelja zahtjeva proizlazi da se suštinski pokreće pitanje usklađenosti pobijanih akata sa Zakonom o popisu i Zakonom o statistici (*idem*, toč. 33. i 34.).

24. Konačno, Ustavni sud ukazuje da je nadležan ocjenjivati ustavnost samo općih pravnih akata. To proizlazi iz same prirode ustavnosudske normativne kontrole *in abstracto* čiji je cilj zaštita Ustava kao najvišeg pravnog akta i osiguravanje poštovanja hijerarhije pravnih normi, a ne kontrola pravilne primjene prava u konkretnom slučaju. Stoga je nadležnost Ustavnog suda prilikom apstraktne kontrole ustavnosti ograničena na opće pravne akte, koji djeluju *erga omnes* i propisuju pravila koja su općevažna. Pojedinačni pravni akti se, s druge strane, odnose na konkretnu situaciju i konkretnu osobu. Zaštita od neustavnosti pojedinačnih pravnih akata osigurana je u postupcima pred redovnim sudovima i u konačnom apelacijskom postupku pred Ustavnim sudom u skladu sa člankom VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. To proizlazi iz Pravila Ustavnog suda kojima je propisano da zahtjev iz članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine nije dopustiv, *inter alia*, ukoliko osporeni opći akt nije na snazi (članak 19. stavak (1), točka g)). Stav o tome da je nadležan ispitivati isključivo ustavnost općih pravnih akata Ustavni sud je zauzeo u Odluci broj *U-3/04* (Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-3/04* od 27. svibnja 2005. godine, točka 17.). Navedenu praksu Ustavni sud je slijedio i u kasnijim odlukama (vidi, između ostalih, odluke o dopustivosti br. *U-1/09* od 29. svibnja 2009. godine, točka 13. i *U-7/10* od 26. studenog 2010. godine, točka 23., dostupne na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je u praksi zaključio da nije nadležan ispitivati ustavnost Rezolucije Narodne skupštine jer se radilo o aktu "koji predstavlja jednu vrstu političke proklamacije i koji nije pravno obvezujući" (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-6/08* od 30. siječnja 2009. godine, točka 10., dostupna na www.ustavnisud.ba). Međutim, Ustavni sud je uspostavio nadležnost i prihvatio da ocjenjuje ustavnost zaključaka i deklaracija Narodne skupštine, iako oni formalno ne predstavljaju

opći pravni akt, u dijelu u kojem se tim aktima uspostavljaju konkretne pravne obveze, uslijed čega oni imaju "normativni karakter općeg pravnog akta" (vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-2/22* od 26. svibnja 2022. godine, toč. 75–78. i *U-7/25* od 29. svibnja 2025. godine, toč. 34–36., dostupne na www.ustavnisud.ba).

25. Sukladno ukazanoj praksi, postavlja se pitanje ima li osporena odluka normativni karakter općeg pravnog akta, što je preduvjet da bi Ustavni sud mogao vršiti kontrolu njezine ustavnosti. Ustavni sud primjećuje da je osporenu odluku donio Zastupnički dom kao zakonodavno tijelo, što s obzirom na donositelja akta upućuje na zaključak da bi se moglo raditi o zakonodavnom aktu u smislu članka IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine. Međutim, konačan stav o karakteru akta ne može se isključivo vezati za njegovog donositelja, već je potrebno dodatno ispitati karakter osporene odluke u svjetlu ukazane prakse. Ustavni sud primjećuje da je osporenim odlukom propisana procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju EU i formiranje ureda glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju (članak 1.). Odlukom je dalje propisano da Zastupnički dom (donositelj osporene odluke) imenuje glavnog pregovarača i njegove zamjenike (članak 2.). Dalje, odlukom su propisani uvjeti za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (članak 3.), obveze glavnog pregovarača (članak 4.), trajanje mandata glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (članak 5.) te način njihovog razrješenja prije isteka mandata (članak 6.). Odredbom članka 7. osporene odluke zaduženo je Vijeće ministara da uspostavi ured glavnog pregovarača kao posebno tijelo Vijeća ministara, da donese provedbeni akt o organizaciji i sistematizaciji ureda glavnog pregovarača i druge aktivnosti u svezi s financiranjem i osiguranjem prostora, tehničkim i administrativnim uvjetima za funkcioniranje ureda glavnog pregovarača. Iz sadržaja osporene odluke proizlazi da ta odluka ne predstavlja pojedinačni akt imenovanja, već sadrži opće i apstraktne norme kojima se odlučuje o uspostavi novog tijela na državnoj razini. Ustavni sud zapaža da se osporenim odlukom trajno regulira pitanje u svezi s načinom i uvjetima za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika, što ukazuje da učinak osporene odluke nije privremenog karaktera. Osporenim odlukom se nesporno uspostavljaju opća pravila ponašanja koja proizvodi djelovanje *erga omnes*. Dakle, osporena odluka ima karakter općeg normativnog akta i kao takva je podobna za ocjenu ustavnosti. Također, Ustavni sud zapaža da se zahtjevom pokreće pitanje ustavnog spora o funkcionalnoj nadležnosti institucija BiH za reguliranje tih oblasti. Stoga Ustavni sud zaključuje da ima nadležnost za odlučivanje u ovom predmetu.

26. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud zaključuje da je zahtjev dopustiv zato što ga je podnio ovlašteni subjekt, te stoga što ne postoji nijedan formalni razlog iz članka 19. stavak (1) Pravila Ustavnog suda zbog kojeg zahtjev ne bi bio dopustiv.

VI. Meritum

27. Podnositelji zahtjeva smatraju da osporena odluka nije usklađena sa čl. I/2., III/1.(a), IV/2. i 4., V/3.(a), b) i d) Ustava Bosne i Hercegovine i čl. 1., 2., 4., 22. stavak (1) i 23. stavak (1) Zakona o Vijeću ministara. Zahtjevom se pokreće pitanje (ne)nadležnosti Zastupničkog doma za donošenje osporene odluke tvrdnjama da su Predsjedništvo ili Vijeće ministara i/ili Direkcija za europske integracije nadležni za to. Kao dodatni argument podnositelji zahtjeva navode da je osporenu odluku trebao potvrditi Dom naroda, zbog čega je odluka neustavna.

28. Ustavni sud smatra svrshodnim podsjetiti da je jedan od ključnih uvjeta za početak pristupnih pregovora za ulazak BiH u EU imenovanje glavnog pregovarača za koordinaciju pregovaračkog procesa i kontakt-točka između BiH i EU. Europska komisija je na osmom sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između EU i BiH održanom 11. rujna 2025. godine u Sarajevu ocijenila da je, osim nekoliko pozitivnih koraka, reformska dinamika u zastoju. Komisija je pozvala bosanskohercegovačke vlasti da poduzmu sve relevantne korake iz Preporuke Europske komisije iz 2022. godine i ulože dodatne napore u ispunjenju 14 ključnih prioriteta iz Mišljenja iz 2019. godine. Pri tome je naglašena važnost imenovanja glavnog pregovarača i pregovaračkog tima, te pripreme državnog plana za usvajanje *acquisa*, kao i imenovanje koordinatora za IPA-u (Izješće sa sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje Bosne i Hercegovine dostupan na www.dei.ba).

29. Obvezu imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača preuzele su institucije BiH kao samo jedan od uvjeta za otvaranje pregovaračkog procesa za ulazak u EU. Tu preuzetu obvezu, kao ni ostale obveze (vidi prethodnu točku), institucije BiH nisu ispunile. U takvoj situaciji Zastupnički dom je na hitnoj sjednici održanoj 30. listopada 2025. godine donio odluku koja se osporava zahtjevom.

30. Ustavni sud primjećuje da je osporenom odlukom propisana procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju BiH u EU i formiranje ureda glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju (članak 1.). Odlukom je dalje propisano da Zastupnički dom (donositelj osporene odluke) imenuje glavnog pregovarača i njegove zamjenike (članak 2.). Dalje, odlukom su propisani uvjeti za imenovanje glavnog pregovarača i njegove zamjenike (članak 3.), obveze glavnog pregovarača (članak 4.), trajanje mandata glavnog pregovarača i njegovih zamjenika (članak 5.) te način njihovog razrješenja prije isteka mandata (članak 6.). Odredbom članka 7. osporene odluke zaduženo je Vijeće ministara da uspostavi ured glavnog pregovarača kao posebno tijelo Vijeća ministara, da donese provedbeni akt o organizaciji i sistematizaciji ureda glavnog pregovarača i druge aktivnosti u svezi s financiranjem i osiguranjem prostora, tehničkim i administrativnim uvjetima za funkcioniranje ureda glavnog pregovarača. Podnositelj zahtjeva osporavaju odluku u cjelini, a posebno u dijelu u kojem se donositelj Odluke obvezuje da imenuje glavnog pregovarača i njegove zamjenike tvrdnjama da donositelj Odluke nema ustavno ovlaštenje za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika jer su za to ovlašteni Predsjedništvo ili Vijeće ministara. Sukladno tome, Ustavni sud će ispitati je li Zastupnički dom imao ustavno ovlaštenje za imenovanje glavnog pregovarača i njegovih zamjenika, odnosno je li osporena odluka u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine.

31. Ustavni sud podsjeća da je u predmetu broj U-9/07 ispitivao je li Parlamentarna skupština imala mandat da oblast statistike regulira zakonom. To pitanje Ustavni sud je razmotrio u kontekstu ispunjavanja obveza i uvjeta za uključivanje BiH u proces europskih integracija, što je integralni segment vanjske politike BiH koja je u isključivoj nadležnosti državnih institucija. Ustavni sud je zaključio da je Parlamentarna skupština imala ovlaštenje da donese osporeni zakon na temelju članka IV/4.(a) u svezi sa člankom V/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine kako bi se provele odluke iz domena vanjske politike u nadležnosti Predsjedništva koje se odnose na proces stjecanja članstva u Vijeću Europe i potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU. Iako je predmetni zahtjev razmotren u kontekstu nadležnosti Parlamentarne skupštine za pitanja iz domene vanjske politike iz članka III/1.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je naglasio da Parlamentarna skupština

kao institucija BiH, prema članku IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, ima nadležnost u odnosu na sva pitanja koja su propisana člankom III/1. Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-9/07 od 4. listopada 2008. godine, toč. 16. i 19., dostupna na www.ustavnisud.ba). Takvu praksu Ustavni sud je slijedio u predmetu broj U-17/09 prilikom razmatranja ustavne nadležnosti Parlamentarne skupštine iz članka IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine za donošenje Zakona o Agenciji za osiguranje u kojem je zaključeno da je Parlamentarna skupština usvajanjem zakona postupila u skladu sa svojim ovlaštenjima iz članka IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-17/09 od 27. ožujka 2010. godine, točka 22, dostupna na www.ustavnisud.ba). U navedenoj odluci Ustavni sud je zaključio da se osporene zakonske odredbe tiču pitanja vanjske politike i vanjske trgovine, što svakako spada u nadležnost državnih institucija iz članka III/1. toč. a) i b) koje treba dovesti i u svezu s odredbama članka III/2.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojima će "svaki entitet pružiti svu potrebnu pomoć vladi Bosne i Hercegovine kako bi joj se omogućilo da ispoštuje međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine..." U ovom slučaju međunarodne obveze BiH su ispunjavanje uvjeta iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, sve s ciljem što bržeg približavanja članstvu u EU (*idem*, točka 20.).

32. Proces pristupanja europskim integracijama je složen i zahtjevan proces koji podrazumijeva niz privilegija i prava svake države članice, ali u isto vrijeme i niz obveza koje su članice dužne ispuniti kako u toku pristupnog procesa tako i u postpristupnoj fazi. Iz prakse Ustavnog suda proizlazi da proces pristupanja europskim integracijama predstavlja integralni segment vanjske politike BiH koji je u isključivoj nadležnosti državnih institucija, te da Parlamentarna skupština ima nadležnost u odnosu na sva pitanja koja su propisana člankom III/1. (*op. cit.*, U-9/07, toč. 16. i 19.). To upućuje na zaključak da je Parlamentarna skupština nadležna da donese svaku odluku koja je u svezi s procesom ispunjavanja uvjeta za pristupanje BiH u EU. Procedura imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju BiH u EU i osnivanje ureda glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju nesumnjivo je vezana za taj proces, a tu, tek jednu od obveza, institucije BiH nisu ispunile još od ožujka 2024. godine. Ustavni sud naglašava da se radi o aktu kojim se prvi put na državnoj razini regulira potpuno nova materija koja se odnosi na brojna pitanja statusa i funkcije glavnog pregovarača i njegovih zamjenika. Budući da ne postoji zakon koji bi definirao taj okvir, osporena odluka ne predstavlja puki provedbeni akt, već akt izvornog normiranja koji bi trebao proći zakonodavnu proceduru koja je propisana Ustavom Bosne i Hercegovine. Pri tome, Ustavni sud naglašava da je Parlamentarna skupština jedino zakonodavno tijelo koje na državnoj razini donosi zakone, u smislu članka IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, koje je po Ustavu Bosne i Hercegovine imalo ovlaštenje da normira ovo važno pitanje koje do sada nije regulirano kako bi se ispunili zahtjevi EU.

33. U konkretnom slučaju problem je to što je Zastupnički dom donio osporenu odluku koju nije potvrdio Dom naroda u smislu članka IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine. Kako je ranije navedeno, osporena odluka ne predstavlja pojedinačni akt imenovanja, već sadrži opće, apstraktne i trajne norme kojima se odlučuje o uspostavi novog tijela državne uprave, te je bilo neophodno da je potvrdi Dom naroda.

34. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je u smislu odredbe članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine BiH određena kao "demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i

na temelju slobodnih i demokratskih izbora". Iz navedene odredbe slijedi načelo vladavine prava koje označava sustav političke vlasti utemeljen na poštovanju ustava, zakona i drugih propisa, kako od građana tako i od samih nositelja državne vlasti. Načelo vladavine prava zahtijeva da svi ustavi, zakoni i drugi propisi koji se donose moraju biti usklađeni s ustavnim načelima (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-21/16 od 1. lipnja 2017. godine, točka 19., dostupna na www.ustavnisud.ba).

35. Slijedeći standarde koji proizlaze iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud zapaža da osporenu odluku nije potvrdio Dom naroda u smislu članka IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, koji propisuje da sve zakonodavne odluke moraju biti odobrene od oba doma. Stoga, odluka koju je donio jedan dom zakonodavnog tijela u nadležnosti iz članka III/1. Ustava Bosne i Hercegovine ne predstavlja odluku Parlamentarne skupštine u smislu članka IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Sukladno tome, takva odluka ne može proizvesti pravni učinak jer nije u skladu sa člankom I/2. u svezi sa člankom IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine.

36. Kako je ranije ukazano, proces pristupanja BiH europskim integracijama je sastavni dio vanjske politike iz članka III/1. Ustava Bosne i Hercegovine, a Parlamentarna skupština ima nadležnost u odnosu na sva pitanja koja su propisana člankom III/1. (*op. cit.*, U-9/07, toč. 16. i 19.). Institucije BiH su preuzele ulogu da ispune obveze za početak pregovora za pristupanje EU, između ostalog, da imenuju glavnog pregovarača i njegove zamjenike, ali tu obvezu još nisu ispunile. Kako na državnoj razini ne postoji akt koji normira sporno pitanje, Parlamentarna skupština je, u smislu članka IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, ovlaštena da normira sporno pitanje. U svjetlu navedenog, bez osnove su navodi iz zahtjeva da su Predsjedništvo i/ili Vijeće ministara i/ili Direkcija za europske integracije, pri čemu ni podnositelji zahtjeva nisu sigurni koja od navedenih institucija je nadležna, nadležni za normiranje spornog pitanja jer se radi o institucijama izvršne vlasti koje po ustavu nisu ovlaštene da donose zakonodavne akte. Ustavni sud podsjeća da je prilikom odlučivanja imao u vidu iscrpan odgovor Vijeća ministara na navode iz zahtjeva, ali da navodi iz odgovora u okolnostima konkretnog slučaja nisu mogli utjecati na drugačiji zaključak. Ustavni sud naglašava da u ovoj fazi ne može prejudicirati konkretan opseg nadležnosti i odgovornosti koji bi trebao biti dodijeljen glavnom pregovaraču. Naime, o preciznom definiranju te funkcije i nadležnosti ureda glavnog pregovarača ovisit će i konačna raspodjela nadležnosti između institucija izvršne i zakonodavne vlasti. Međutim, nesporno je da proces integracija u EU, kako je to definirano i u Strategiji vanjske politike BiH (2018–2023) na koju se Vijeće ministara poziva, predstavlja strateški cilj i integralni dio vanjske politike BiH. S obzirom na to da se radi o materiji koja se prvi put izvorno normira na državnoj razini, Parlamentarna skupština je dužna taj okvir normirati u proceduri propisanoj Ustavom Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu sve navedeno, Ustavni sud zaključuje da osporena odluka nije u skladu sa čl. I/2. i IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine.

37. Odlučujući o djelovanju odluke Ustavnog suda, u skladu sa člankom 61. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio ništavnost osporene odluke *ab initio*. Također, polazeći od činjenice da se radi o važnom pitanju na ispunjavanju obveza institucija BiH prema zahtjevima za početak pregovaračkog procesa za pristupanje EU, koje institucije BiH još uvijek nisu ispunile, Ustavni sud je, na temelju članka 72. stavak (4) Pravila Ustavnog suda, naložio Parlamentarnoj skupštini da u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke u skladu sa svojim ovlaštenjima normira proceduru imenovanja glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog

pregovarača BiH za vođenje pregovora o pristupanju BiH u EU i osnivanja ureda glavnog pregovarača i zamjenikā glavnog pregovarača BiH.

Ostali navodi

38. S obzirom na zaključak o neusklađenosti odluke sa čl. I/2. i IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud ne vidi potrebu ispitivati usklađenost osporene odluke sa čl. III/5., IV/4. i V/3.(a), b), c) i d) Ustava Bosne i Hercegovine.

VII. Zaključak

39. Ustavni sud zaključuje da osporena odluka koju je Zastupnički dom donio u svrhu ispunjenja obveza Bosne i Hercegovine za početak pregovora sa EU nije u skladu sa čl. I/2. i IV/3.(c) Ustava Bosne i Hercegovine zbog toga što se radi o zakonodavnoj odluci koju je donio samo jedan dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

40. Na temelju članka 59. st. (1) i (2), članka 61. st. (1) i članka 72. stavak (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

41. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije neophodno posebno razmatrati zahtjev podnositelja zahtjeva za donošenje privremene mjere.

42. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број У-37/25, рјешавајући захтјев тридесет и једног посланика Народне скупштине Републике Српске, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57. став (2) тачка б), члана 59. ст. (1) и (2), члана 61. став (1) и члана 74. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Мирсад Ћеман, председник
Валерија Галић, потпредједница
Ангелика Нуџбергер, потпредједница
Helen Keller, судија
Ledi Bianku, судија
Марин Вукоја, судија
Лариса Велић, судија

на сједници одржаној 26. марта 2026. године доноси је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одлучујући о захтјеву тридесет и једног посланика Народне скупштине Републике Српске за оцјену уставности Одлуке о оснивању канцеларије и процедури именовања главног преговарача и замјеникā главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 68/25),

утврђује се да Одлука о оснивању канцеларије и процедури именовања главног преговарача и замјеникā главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 68/25) није у складу са чл. I/2. и IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, Одлука о оснивању канцеларије и процедури именовања главног преговарача и замјеникā главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији ("Службени

гласник Босне и Херцеговине" број 68/25) ништавна је и престаје да важи од дана објављивања те одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" број 68/25.

На основу члана 72. став (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, налаже се Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да, у складу са чланом IV/4.а) Устава Босне и Херцеговине, у року од шест мјесеци од дана достављања ове одлуке нормира процедуру именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији и оснивању канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији.

Налаже се Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине да, у складу са чланом 72. став (5) Правила Уставног суда, у року од шест мјесеци од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Тридесет и један посланик Народне скупштине Републике Српске (у даљем тексту: подносиоци захтјева) поднио је 12. новембра 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену усклађености Одлуке о оснивању канцеларије и процедури именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 68/25; у даљем тексту: Одлука) са чл. I/2, III/5, IV/3.ц), IV/4. и V/3.а), б), ц) и д) Устава Босне и Херцеговине и чл. 1, 2, 4. и 22. став (1) и члана 23. став (1) Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о Савјету министара).

2. Подносиоци захтјева истовремено су затражили доношење привремене мјере којом би се оспорена одлука привремено ставила ван правне снаге до доношења коначне одлуке Уставног суда о захтјеву.

II. Поступак пред Уставним судом

3. На основу члана 23. Правила Уставног суда, од доносиоца оспорене одлуке Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Представнички дом) затражено је 24. новембра 2025. године да достави одговор на захтјев. Представнички дом је 12. децембра 2025. године доставио Мишљење о захтјеву. Уставни суд је 28. јануара 2026. године од Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламентарна скупштина), Предсједништва Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Предсједништво) и Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара) затражио да доставе одговоре на захтјев. Савјет министара је 13. фебруара 2026. године доставио одговор. Парламентарна скупштина и Предсједништво нису доставили одговоре на захтјев у остављеном року.

III. Захтјев

а) Наводи из захтјева

4. Подносиоци захтјева наводе да као овлашћени подносиоци из члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине покрећу уставни спор између институција Босне и Херцеговине. Наводе да се ради "о кључном питању диобе

власти и чувања надлежности извршне власти у односу на законодавну, као и о присвајању надлежности Савјета министара и евентуално и Предсједништва". Сматрају да захтјев има карактер хитног поступка јер су последице оспорене одлуке "изузетно штетне по унутрашње уређење Босне и Херцеговине, али и по њен међународни положај и углед". Подносиоци захтјева наводе да се пракса Уставног суда углавном односи на спорове између ентитета и институција Босне и Херцеговине, али сматрају да се заузети ставови из такве праксе могу примијенити и на конкретни спор.

5. Надаље, наводе да је Уставни суд приликом тумачења члана I/2. Устава Босне и Херцеговине заузео став да владавина права представља саставни дио демократских принципа и пресудна је за функционисање Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ). У вези с тим, наводе да је обавеза ентитета да њихови закони буду усклађени с Уставом Босне и Херцеговине, али да исту обавезу имају и институције БиХ. Институције БиХ, како је наведено, морају да поштују правни поредак, те сви закони које доноси Парламентарна скупштина морају да буду у складу с Уставом Босне и Херцеговине. У вези с тим, подносиоци захтјева наводе да Уставни суд има надлежност да оцјењује и компатибилност аката ниже правне снаге од закона, те да је у предметима бр. У-9/21 и У-8/17 оцјењивао компатибилност Правила службе у Оружаним снагама БиХ односно Правилника о ношењу униформе Граничне полиције БиХ. Основни разлог за прихватање надлежности у наведеним предметима заснован је на "чињеници да су оспорени акти по својој природи имали карактер закона у односу на последице које производе".

6. Подносиоци захтјева наводе да је образложење оспорене одлуке доста "штуро, нејасно, протурјечно и неусклађено с Уставом Босне и Херцеговине у језичком, али и садржајном смислу". Као уставни основ за доношење оспорене одлуке наводи се одредба члана V/4. Устава Босне и Херцеговине која говори о преузимању дужности предсједавајућег Савјета министара и чланова Савјета министара по одобрењу Представничког дома, што, према њиховој оцјени, "нема никаквог смисла". Даље наводе да оспорена одлука крши уставне норме о равноправности оба дома Парламентарне скупштине.

7. Подносиоци захтјева су се позвали на преамбулу Устава Босне и Херцеговине, алинеју 3. у којој се наводи: "Убијеђени да демократски органи власти и правичне процедуре најбоље стварају мирољубиве односе унутар плуралистичког друштва". Указују на неусклађеност оспорене одлуке са чланом I/2. Устава Босне и Херцеговине, односно с принципом владавине права који подразумијева међусобно поштовање донесених и важећих закона. У вези с тим је наглашено да оспорена одлука крши одредбе државних закона, конкретно Закона о Савјету министара који је донио управо доносилац оспореног акта. Подносиоци захтјева су се позвали и на одредбу члана III/5. Устава Босне и Херцеговине коју сматрају битном јер управо та норма наглашава поштовање подјеле надлежности између институција БиХ. У вези с наведеним, подносиоци захтјева су се позвали на уставне норме које говоре о подјели надлежности између законодавне и извршне власти. Одредбом члана IV/4. тач. а) и е) Устава Босне и Херцеговине прописано је да Представнички дом доноси законе који су потребни за спровођење одлука Предсједништва или за вршење функције Скупштине по овом Уставу (тачка а)), те остала питања која су потребна за спровођење њене дужности или које су јој додијељене заједничким споразумом ентитета (тачка е)).

8. Подносиоци захтјева такође указују да Парламентарна скупштина има два дома, Дом народа и Представнички дом, и да, према одредби члана IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, "све законодавне одлуке морају бити одобрене од стране оба дома". Из наведених уставних одредби, како подносиоци захтјева наводе, јасно је да Представнички дом није имао уставни основ за доношење оспорене одлуке, те је стога прекршена равноправност оба дома Парламентарне скупштине јер се Дом народа о оспореној одлуци није изјаснио. Према мишљењу подносиоца захтјева, потпуни недостатак поштовања уставних одредби најјасније произлази из члана V/3. тач. а), б) и д) Устава Босне и Херцеговине који прописује надлежности Предсједништва. Наиме, Предсједништво је надлежно за вођење спољне политике, именовање амбасадора и других међународних представника БиХ, представљање БиХ у међународним и европским организацијама и институцијама и тражење чланства у оним међународним организацијама и институцијама у којима БиХ није члан, вођење преговора за закључење међународних уговора Босне и Херцеговине, отказивање и ратификовање таквих уговора, уз сагласност Парламентарне скупштине. Подносиоци захтјева се сходно таквом уставном оквиру питају чиме се може образложити доношење оспорене одлуке која, по оцјени подносиоца захтјева, крши укупан уставни поредак јер се умјесто владавине права као кључног принципа уставног поретка "уводи принцип присвајања надлежности којим се руши уставни поредак". Оспореном одлуком не крше се само уставне норме већ и Закон о Савјету министара, и то одредбе чл. 1, 2, 4. и 22. став (1). У вези с тим, наводе да је Савјет министара једини надлежан да оснива своја стална и привремена тијела. Стога је за подносиоце захтјева неприхватљиво да било који други орган у подјели власти налаже Савјету министара да успостави канцеларију за преговарање за улазак у Европску унију (у даљњем тексту: ЕУ), утврђује процедуру избора руководиоца или одговорних лица у тој канцеларији. Посебно је наглашено да Представнички дом не може себи дати надлежност да својом одлуком доводи до "вишевлашћа" јер је у члану 23. став (1) Закона о Савјету министара предвиђено оснивање Дирекције за европске интеграције, која има вишеструке надлежности у области европских интеграција. Подносиоци захтјева закључују да је оспорена одлука довела до дуплирања надлежности у области европских интеграција или, боље речено, наметања још једног органа без сагласности, учешћа или усклађености са Савјетом министара. Подносиоци захтјева су предложили да се захтјев уважи и да се оспорена одлука укине јер је неусклађена с Уставом Босне и Херцеговине и Законом о Савјету министара.

9. Због спречавања штетних последица по уставни поредак БиХ подносиоци захтјева су предложили доношење привремене мјере којом би се привремено одложила примјена оспорене одлуке до доношења коначне одлуке Уставног суда о захтјеву.

б) Одговори на захтјев

10. Уставноправна комисија Представничког дома је у достављеном мишљењу навела да је на 41. сједници одржаној 12. децембра 2025. године размотрила захтјев и са пет гласова "за", без гласова "против" и једним гласом "суздржан" констатовала да је Представнички дом усвојио оспорену одлуку на 31. хитној сједници одржаној 30. октобра 2025. године и да ће одлуку о спору донијети Уставни суд.

11. Савјет министара је навео да оспорена одлука није усвојена у оба дома Парламентарне скупштине и да стога не производи правно дејство, те да је због тога Савјет министара не може спроводити унутар своје уставне и законом успостављене надлежности. Наведено је да се, према одредбама члана 165. Пословника о раду Представничког дома, одлукама Представничког дома могу регулисати питања која су у надлежности Парламентарне скупштине. У вези с тим је наведено да устав и државни закони не прописују надлежност Представничког дома за именовање главног преговарача, за разлику од случајева када је законом изричито прописана надлежност Представничког дома у поступку именовања (нпр. потврда чланова Централне изборне комисије, потврда именовања Савјета министара). Стога је наведено да оспорена одлука нема утемељење у уставном и законском оквиру. Указано је и на неусклађеност назива одлуке и њеног садржаја јер се одлуком не оснива канцеларија, већ се задужује тијело извршне власти да успостави канцеларију. Даље, наведено је да је Законом о Савјету министара прописано да Савјет министара на властиту иницијативу оснива сталне или привремене канцеларије, те је у вези с тим потребно оцијенити одредбу члана 7. оспорене одлуке. Затим је наведено да је Савјет министара тијело извршне власти и да су министарства надлежна за поглавља и кластере у преговарачком процесу, због чега је неспроводив дио одлуке у којем је наведено да главни преговарач сарађује са Савјетом министара због тога што Савјет министара не може имати статус "сарадника". Наиме, Савјет министара је носилац процеса за које је надлежан у складу с Уставом Босне и Херцеговине и Законом о Савјету министара, као и с другим законским прописима. У том погледу Савјет министара је указао да је чланом 30. Закона о Савјету министара прописано да предсједавајући Савјета министара усклађује и прати активности институција власти у БиХ које се односе на интегрисање државе у ЕУ. Дирекција за европске интеграције је при томе директно одговорна предсједавајућем, чиме се јасно потврђује кључна улога Савјета министара у координацији и спровођењу свих активности процеса европских интеграција, укључујући и техничко вођење преговарачког процеса и припрему државе за коначни приступни уговор.

12. У вези с надлежношћу Предсједништва за доношење оспорене одлуке, наведено је да се у преговарачком процесу ради о усклађености с правном стечевином ЕУ, а не о закључивању међународног споразума да би Предсједништво било надлежно. Истакнуто је да Устав Босне и Херцеговине разграничава надлежности између Предсједништва и Савјета министара у вези са спољном политиком (члан V/3. тач. а) и б) и члан V/4. тачка а) Устава Босне и Херцеговине). У вези с тим, наведено је да Предсједништво води спољну политику, што подразумијева утврђивање политичких смјерница, стратешких циљева и општих праваца дјеловања БиХ у међународним односима, као и доношење одлука о склапању међународних уговора. Такође, према члану V/3.б), Предсједништво има надлежност именовања амбасадора и других међународних представника БиХ. С друге стране, како је образложено, Савјет министара спроводи спољну политику и одлуке БиХ у областима које су у надлежности институција државе. Спровођење спољне политике подразумијева извршавање одлука и смјерница које доноси Предсједништво, техничку и административну координацију с међународним партнерима те реализацију конкретних задатака у оквиру дефинисаних политичких циљева. У вези с тим, Савјет министара је указао да је Стратегијом спољне политике БиХ за период од 2018.

до 2023. године Предсједништво дефинисало пуноправно чланство у ЕУ као један од главних стратешких циљева БиХ. Савјет министара је истакао да процес преговарања са ЕУ и закључење међународних уговора представљају два различита правна и институционална процеса. Преговарачки процес са ЕУ је техничко-оперативне природе и треба да га води Савјет министара, који ће посредством главног преговарача и његових замјеника да припрема преговарачки основ и да континуирано води преговоре.

IV. Релевантни прописи

13. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

Члан I

Босна и Херцеговина

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу издавине права и на основу слободних и демократских избора.

Члан III

Надлежности и односи између институција Босне и Херцеговине и Ентитета

1. Надлежности институција Босне и Херцеговине

Сљедећа питања су у надлежности институција Босне и Херцеговине:

а) Спољна политика

[...]

5. Додатне надлежности

а) Босна и Херцеговина ће преузети надлежност и за друге послове о којима се ентитети договоре; за послове предвиђене Анексима 5 - 8 Општег оквирног споразума; или који су потребни за очување суверенитета, територијалног интегритета, политичке независности и међународног субјективитета Босне и Херцеговине, у складу са подјелом надлежности између институција Босне и Херцеговине. По потреби, могу се формирати и додатне институције за обављање ових надлежности.

б) У периоду од шест мјесеци од ступања на снагу овог Устава, ентитети ће отпочети преговоре са циљем да у надлежности институција Босне и Херцеговине укључе и друга питања, укључујући коришћење енергетских ресурса и заједничке привредне пројекте.

Члан IV

Парламентарна скупштина

Парламентарна скупштина има два вијећа: Дом народа и Представнички дом.

1. Дом народа

Дом народа се састоји од 15 делегата, од којих су двије трећине из Федерације (пет Хрвата и пет Бошњака) и једна трећина из Републике Српске (пет Срба).

а) Именоване хрватске и бошњачке делегате из Федерације бирају хрватски, односно бошњачки делегати у Дому народа Федерације. Делегате из Републике Српске бира Народна скупштина Републике Српске.

б) Девет чланова Дома народа представљају кворум, под условом да су присутна најмање три бошњачка, три хрватска и три српска делегата.

2. Представнички дом

Представнички дом има четрдесет два члана, од којих се двије трећине бирају са територије Федерације, а једна трећина са територије Републике Српске.

а) Чланови Представничког дома се бирају директно из њихових ентитета, у складу са изборним законом који ће усвојити Парламентарна скупштина. [...].

б) Већина свих чланова изабраних у Представничком дому представља кворум.

3. Поступак

[...]

ц) Доношење свих закона захтијева сагласност оба дома.

[...]

4. Овлашћења

Парламентарна скупштина је надлежна за:

а) Доношење закона потребних за спровођење одлука Предсједништва или за извршавање надлежности Скупштине по овом Уставу.

б) Одлучивање о изворима и износу средстава за функционисање институција Босне и Херцеговине и за међународне обавезе Босне и Херцеговине.

ц) Одобравање буџета за институције Босне и Херцеговине.

д) Одлучивање о престанку на ратификацију уговора.

е) Друга питања потребна за извршавање њезиних дужности или оних обавеза које су јој узајамним споразумом додијелили ентитети.

Члан V

Предсједништво

Предсједништво Босне и Херцеговине се састоји од три члана: једног Бошњака и једног Хрвата, а сваки од њих се непосредно бира са територије Федерације, и једног Србина, који се непосредно бира са територије Републике Српске.

[...]

3. Надлежности

Предсједништво је надлежно за:

а) Вођење спољне политике Босне и Херцеговине.

б) Именовање амбасадора и других међународних представника Босне и Херцеговине, од којих се са територије Федерације не бира више од двије трећине.

ц) Представљање Босне и Херцеговине у међународним и европским организацијама и институцијама и тражење чланства у оним међународним организацијама и институцијама у којима Босна и Херцеговина није члан.

д) Преговарање о закључењу међународних уговора Босне и Херцеговине, отказивање и, уз сагласност Парламентарне скупштине, ратификовање таквих уговора.

е) Извршавање одлука Парламентарне скупштине.

[...]

14. **Пословник Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24, 73/24, 56/25 и 7/26) у релевантном дијелу гласи:

Члан 165. став (1) и став (2) тачка б)

(Остали акти)

(1) Дом може доносити декларације, одлуке, препоруке, закључке и друге акте.

(2) Акти из става (1) овог члана дефинишу се на сљедећи начин:

б) одлука је акт којим се рјешавају питања из надлежности Парламентарне скупштине БиХ;

15. **Закон о Савјету министара Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" бр. 38/02, 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) у релевантном дијелу гласи:

ПРАВА И ДУЖНОСТИ САВЈЕТА МИНИСТАРА

Члан I.

Овим законом уређују се, у складу са Уставом Босне и Херцеговине, права, дужности и одговорности Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара), његова организација, начин рада и одлучивања,

права и дужности предсједавајућег, замјеника предсједавајућег и чланова Савјета министара, као и однос Савјета министара у вршењу функција према другим органима власти Босне и Херцеговине.

Члан 2.

Савјет министара је орган извршне власти Босне и Херцеговине који врши своја права и дужности као владине функције, у складу са Уставом БиХ, законима и другим прописима Босне и Херцеговине.

Члан 4.

Савјет министара потпуније уређује своју унутрашњу организацију, као и дјелокуп и овлаштења служби које образује ради дјелотворног извршавања послова из свог дјелокупра рада.

КАНЦЕЛАРИЈЕ, СЛУЖБЕ И РАДНА ТИЈЕЛА

Члан 22. став (1)

Ради обезбјеђења потпуног, дјелотворног, квалитетног и усклађеног обављања послова Савјет министара оснива сталне или привремене уреде, дирекције, службе, одборе и друга тијела.

Дирекција за ЕУ интеграције

Члан 23. став (1)

Дирекција за европске интеграције врши нарочито послове који се односе на усклађивање активности органа власти у Босни и Херцеговини, надзор над провођењем одлука које доносе надлежне институције у Босни и Херцеговини а које се односе на све одговарајуће активности потребне за европске интеграције.

Члан 30.

Предсједавајући Савјета министара посебно усклађује и прати активности институција власти у Босни и Херцеговини везане за интегрисање Босне и Херцеговине у ЕУ.

У циљу дјелотворног обављања ових послова и задатака предсједавајућем Савјета министара је директно одговорна Дирекција за ЕУ интеграције.

16. Одлука о оснивању канцеларије и процедури именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији ("Службени гласник БиХ" број 68/25) гласи:

Члан 1.

Предмет ове одлуке је нормирање процедура именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Европској унији и формирање Канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању.

Члан 2.

(1) Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине именује главног преговарача и замјенике главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Босне и Херцеговине Европској унији.

(2) Главни преговарач и његови замјеници не могу бити из истог конститутивног народа, или из реда осталих.

(3) Кандидате за главног преговарача и замјенике главног преговарача Босне и Херцеговине за вођење преговора о приступању Босне и Херцеговине Европској унији предлажу клубови посланика у Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Члан 3.

Кандидати за главног преговарача и замјенике главног преговарача Босне и Херцеговине из члана 2. ст. (3) ове одлуке треба да испуњавају сљедеће услове:

а) завршен VII степен стручне спреме или високо образовање болоњског система студирања вредновано најмање са 240 ЕЦТС бодова;

б) високи степен професионалног и личног интегритета;

ц) познавање процеса приступања држава кандидаткиња Европској унији и структуре институционалног система Европске уније;

д) активно познавање енглеског језика; и

е) изражене организационе и координацијске способности, потребне за вођење преговарачког тима и радних тијела.

Члан 4.

Главни преговарач Босне и Херцеговине:

а) представља Босну и Херцеговину у свим фазама процеса преговора о приступању Европској унији;

б) руководи преговарачким тимом Босне и Херцеговине;

ц) координира рад радних група за поједина преговарачка поглавља која се формирају у оквиру преговарачког тима;

д) сарађује са Савјетом министара Босне и Херцеговине, ентитетским и кантонским органима власти, те институцијама Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;

е) извјештава редовно или по потреби Предсједништво Босне и Херцеговине и Савјет министара Босне и Херцеговине;

ф) подноси извјештај Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине о току и резултатима преговора најмање једном годишње.

Члан 5.

Мандат главног преговарача и замјеника главног преговарача траје пет година почевши од дана именовања, са могућношћу обнове мандата још једном.

Члан 6.

Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине може разријешити главног преговарача или замјеника главног преговарача прије истека мандата главног преговарача и замјеника главног преговарача:

а) на приједлог Предсједништва Босне и Херцеговине; или

б) на приједлог Савјета министара Босне и Херцеговине; или

ц) у случају неусвајања годишњег извјештаја из члана 4. тачка ф) ове одлуке.

Члан 7.

Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине задужује Савјет министара Босне и Херцеговине да:

а) успостави Канцеларију главног преговарача Босне и Херцеговине као посебно тијело Савјета министара Босне и Херцеговине које обавља послове техничке, правне и аналитичке подршке главном преговарачу и његовим замјеницима;

б) у року од 60 дана усвоји Правилник о организацији и систематизацији Канцеларије главног преговарача;

ц) утврди начин ротације између главног преговарача и замјеника главног преговарача, водећи рачуна о принципима равноправне заступљености и конститутивних народа и осталих, те родне равноправности;

d) именује на усаглашени приједлог главног преговарача и замјеника главног преговарача чланове преговарачког тима и чланове радних група по сваком преговарачком поглављу;

e) утврди начин финансирања Канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача у оквиру буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, уз обавезу извјештавања Представничког дома о извршењу тих средстава;

ф) обезбједи простор, техничку опрему и административне претпоставке за функционисање Канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача.

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

V. Допустивост

17. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредби члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члана 19. став (1) тачка а) Правила Уставног суда.

18. Члан VI/3. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Уставни суд ће иттити овај Устав.

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

[...]

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Председништва, председавајући Министарског савјета, председавајући или замјеник председавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

[...]

19. Захтјев за оцјену уставности поднио је тридесет и један посланик Народне скупштине Републике Српске, што указује да је захтјев поднио овлашћени субјекат у смислу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине.

20. Након што је утврђено да је предметни захтјев поднио овлашћени субјекат, Уставни суд треба да утврди да ли питања која се покрећу захтјевом улазе у надлежност Уставног суда, како је то прописано чланом VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине. Подносиоци захтјева траже утврђивање спора између институција БиХ, односно оцјену уставности одлуке којом је Представнички дом нормирао процедуру именовања главног преговарача и његових замјеника за вођење преговора са ЕУ и оснивање канцеларије главног преговарача и његових замјеника (члан 1. одлуке). Према томе, Уставни суд запажа да предмет утврђивања спора, односно оцјене уставности нису ни уставни закони, већ акт ниже правне снаге.

21. У вези с тим, Уставни суд указује на то да је у својој досадашњој пракси, у ситуацијама када је покретано питање усаглашености неког општег акта који није изричито наведен у одредби члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, у сваком појединачном предмету цијенио карактер и правну природу оспорених аката у односу на надлежност која му је додијељена на основу наведеног члана, те сходно томе изражавао став да ли ће конкретни захтјев за испитивање тих аката оцијенити допустивим.

Дакле, Уставни суд указује да се приликом разматрања надлежности у таквим случајевима не ограничава само на врсту аката, него у сваком конкретном случају испитује и *ad hoc* одлучује да ли је могуће прихватити надлежност.

22. Уставни суд је у вези с тим успоставио одређене критеријуме, па је прихватао надлежност у ситуацији када акти ниже правне снаге од закона покрећу питање кршења људских права и основних слобода заштићених Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом (види, нпр. Уставни суд, одлуке о допустивости и меритуму бр. V-4/05 од 22. априла 2005. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 32/05, и V-7/05 од 2. децембра 2005. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 45/05). Затим, Уставни суд је утврдио да може засновати надлежност и одлучити о уставном спору у којем се тврди да је ненадлежни орган донио подзаконски акт за чије доношење није имао надлежност према Уставу Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број V-10/14 од 4. јула 2014. године, тачка 79). При томе је Уставни суд нагласио да спор не може произлазити из редовних позитивноправних прописа, већ се мора тицати одређеног питања које је регулисано самим Уставом Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допустивости број V-12/08 од 30. јануара 2009. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 62/09, тачка 7). Коначно, Уставни суд је утврдио да се надлежност могла прихватити када би оспорени акт изашао ван оквира закона, тј. када би подзаконски акт регулисао материју коју треба да регулише закон (види Уставни суд, Одлука о допустивости број V-5/17 од 28. септембра 2017. године, доступна на www.ustavisud.ba).

23. Дакле, сама чињеница да су побијане одредбе садржане у правним актима који нису изричито побројани у члану VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине није, без изузетка, препрека за одлучивање Уставног суда. Међутим, то у исто вријеме не значи и да сваки такав правни акт може да буде предмет оцјене уставности у смислу надлежности из цитиране уставне одредбе, као и да ће свако позивање на принципе садржане у Уставу Босне и Херцеговине нужно резултирати постојањем спора за који је једино Уставни суд надлежан за одлучивање (види, *mutatis mutandis*, између осталих, Одлука о допустивости број V-28/13 од 26. марта 2015. године, тачка 17). Полазећи од наведеног, Уставни суд указује да се приликом разматрања надлежности не ограничава само на врсту аката, већ је неопходно темељито анализирати садржај спорних аката и посљедице које ти акти производе. Уставни суд је закључио да не може засновати надлежност за одлучивање у смислу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине јер побијани акти не покрећу питање кршења људских права, као и да спор не може произлазити из важећих прописа. Најзад, Уставни суд је истакао да нема надлежност да испитује законитост уопштено, а да из аргументације подносиоца захтјева произлази да се суштински покреће питање усклађености побијаних аката са Законом о попису и Законом о статистци (*idem*, тач. 33. и 34).

24. Коначно, Уставни суд указује да је надлежан да оцјењује уставност само општих правних аката. То произлази из саме природе уставносудске нормативне контроле *in abstracto* чији је циљ заштита Устава као највишег правног акта и обезбјеђење поштовања хијерархије правних норми, а не контрола правилне примјене права у конкретном случају. Стога је надлежност Уставног суда приликом апстрактне контроле уставности ограничена на опште правне акте, који дјелују *erga omnes* и прописују правила која су општеважећа. Појединачни правни акти се, с

друге стране, односе на конкретну ситуацију и конкретно лице. Заштита од неуставности појединачних правних аката обезбијеђена је у поступцима пред редовним судовима и у коначном апелационом поступку пред Уставним судом у складу са чланом VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине. То произлази и из Правила Уставног суда којима је прописано да захтјев из члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине није допустив, *inter alia*, уколико оспорени општи акт није на снази (члан 19. став (1), тачка г)). Став о томе да је надлежан да испитује искључиво уставност општих правних аката Уставни суд је заузео у Одлуци број У-3/04 (Одлука о допустивости и меритуму број У-3/04 од 27. маја 2005. године, тачка 17). Наведену праксу Уставни суд је слиједио и у каснијим одлукама (види, између осталих, одлуке о допустивости бр. У-1/09 од 29. маја 2009. године, тачка 13. и У-7/10 од 26. новембра 2010. године, тачка 23, доступне на www.ustavnisud.ba). Осим тога, Уставни суд је у пракси закључио да није надлежан да испитује уставност Резолуције Народне скупштине јер се радило о акту "који представља једну врсту политичке прокламације и који није правно обавезујући" (види Уставни суд, Одлука о допустивости број У-6/08 од 30. јануара 2009. године, тачка 10, доступна на www.ustavnisud.ba). Међутим, Уставни суд је успоставио надлежност и прихватио да оцјењује уставност закључака и декларација Народне скупштине, иако они формално не представљају општи правни акт, у дијелу у којем се тим актима успостављају конкретне правне обавезе, усљед чега они имају "нормативни карактер општег правног акта" (види Уставни суд, одлуке о допустивости и меритуму бр. У-2/22 од 26. маја 2022. године, тач. 75–78. и У-7/25 од 29. маја 2025. године, тач. 34–36, доступне на www.ustavnisud.ba).

25. Сходно указаној пракси, поставља се питање да ли оспорена одлука има нормативни карактер општег правног акта, што је предуслов да би Уставни суд могао вршити контролу њене уставности. Уставни суд примјеђује да је оспорену одлуку донио Представнички дом као законодавно тијело, што с обзиром на доносиоца акта упућује на закључак да би се могло радити о законодавном акту у смислу члана IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине. Међутим, коначан став о карактеру акта не може се искључиво везати за његовог доносиоца, већ је потребно додатно испитати карактер оспорене одлуке у свјетлу указане праксе. Уставни суд примјеђује да је оспореном одлуком прописана процедура именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ за вођење преговора о приступању ЕУ и формирање канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ за вођење преговора о приступању (члан 1). Одлуком је даље прописано да Представнички дом (доносилац оспорене одлуке) именује главног преговарача и његове замјенике (члан 2). Даље, одлуком су прописани услови за именовање главног преговарача и његових замјеника (члан 3), обавезе главног преговарача (члан 4), трајање мандата главног преговарача и његових замјеника (члан 5), те начин њиховог разрјешења прије истека мандата (члан 6). Одредбом члана 7. оспорене одлуке задужен је Савјет министара да успостави канцеларију главног преговарача као посебно тијело Савјета министара, да донесе спроведбени акт о организацији и систематизацији канцеларије главног преговарача и друге активности у вези с финансирањем и обезбјеђењем простора, техничким и административним условима за функционисање канцеларије главног преговарача. Из садржаја оспорене одлуке произлази да та одлука не представља појединачни акт именовања, већ садржи опште и апстрактне норме којима се одлучује о успостави новог тијела на државном нивоу. Уставни суд запажа да се

оспореном одлуком трајно регулише питање у вези с начином и условима за именовање главног преговарача и његових замјеника, што указује да дејство оспорене одлуке није привременог карактера. Оспореном одлуком се неспорно успостављају општа правила понашања која производи дјеловање *erga omnes*. Дакле, оспорена одлука има карактер општег нормативног акта и као таква је подобна за оцјену уставности. Такође, Уставни суд запажа да се захтјевом покреће питање уставног спора о функционалној надлежности институција БиХ за регулисање тих области. Стога Уставни суд закључује да има надлежност за одлучивање у овом предмету.

26. Имајући у виду одредбе члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члана 19. став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд закључује да је захтјев допустив зато што га је поднио овлашћени субјекат, те стога што не постоји ниједан формални разлог из члана 19. став (1) Правила Уставног суда због којег захтјев не би био допустив.

VI. Меритум

27. Подносиоци захтјева сматрају да оспорена одлука није усклађена са чл. I/2, III/1.а), IV/2. и 4, V/3.а), б) и д) Устава Босне и Херцеговине и чл. 1, 2, 4, 22. став (1) и 23. став (1) Закона о Савјету министара. Захтјевом се покреће питање (не)надлежности Представничког дома за доношење оспорене одлуке тврдњама да су Предсједништво или Савјет министара и/или Дирекција за европске интеграције надлежни за то. Као додатни аргумент подносиоци захтјева наводе да је оспорену одлуку требало да потврди Дом народа, због чега је одлука неуставна.

28. Уставни суд сматра сврсисходним да подсети да је један од кључних услова за почетак приступних преговора за улазак БиХ у ЕУ именовање главног преговарача за координацију преговарачког процеса и контакт-тачка између БиХ и ЕУ. Европска комисија је на осмом састанку Одбора за стабилизацију и придруживање између ЕУ и БиХ одржаном 11. септембра 2025. године у Сарајеву оцијенила да је, осим неколико позитивних корака, реформска динамика у застоју. Комисија је позвала босанскохерцеговачке власти да предузму све релевантне кораке из Препоруке Европске комисије из 2022. године и уложе додатне напоре у испуњењу четрнаест кључних приоритета из Мишљења из 2019. године. При томе је наглашена важност именовања главног преговарача и преговарачког тима, те припреме државног плана за усвајање *acquisa*, као и именовање координатора за IPA-у (Извјештај са састанка Одбора за стабилизацију и придруживање Босне и Херцеговине доступан на www.dei.ba).

29. Обавезу именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача преузеле су институције БиХ као само један од услова за отварање преговарачког процеса за улазак у ЕУ. Ту преузету обавезу, као ни остале обавезе (види претходну тачку), институције БиХ нису испуниле. У таквој ситуацији Представнички дом је на хитној сједници одржаној 30. октобра 2025. године донио одлуку која се оспорава захтјевом.

30. Уставни суд примјеђује да је оспореном одлуком прописана процедура именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ за вођење преговора о приступању БиХ у ЕУ и формирање канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ за вођење преговора о приступању (члан 1). Одлуком је даље прописано да Представнички дом (доносилац оспорене одлуке) именује главног преговарача и његове замјенике (члан 2). Даље, одлуком су прописани услови за именовање главног преговарача и његове замјенике (члан 3), обавезе

главног преговарача (члан 4), трајање мандата главног преговарача и његових замјеника (члан 5), начин њиховог разрјешења прије истека мандата (члан 6). Одредбом члана 7. оспорене одлуке задужен је Савјет министара да успостави канцеларију главног преговарача као посебно тијело Савјета министара, да донесе спроведбени акт о организацији и систематизацији канцеларије главног преговарача и друге активности у вези с финансирањем и обезбјеђењем простора, техничким и административним условима за функционисање канцеларије главног преговарача. Подносиоци захтјева оспоравају одлуку у цјелини, а посебно у дијелу у којем се доносилац Одлуке обавезује да именује главног преговарача и његове замјенике тврдњама да доносилац Одлуке нема уставно овлашћење за именовање главног преговарача и његових замјеника јер су за то овлашћени Предсједништво или Савјет министара. Сходно томе, Уставни суд ће испитати да ли је Представнички дом имао уставно овлашћење за именовање главног преговарача и његових замјеника, односно да ли је оспорена одлука у складу с Уставом Босне и Херцеговине.

31. Уставни суд подсећа да је у предмету број У-9/07 испитивао да ли је Парламентарна скупштина имала мандат да област статистике регулише законом. То питање Уставни суд је размотрио у контексту испуњавања обавеза и услова за укључивање БиХ у процес европских интеграција, што је интегрални сегмент спољне политике БиХ која је у искључивој надлежности државних институција. Уставни суд је закључио да је Парламентарна скупштина имала овлашћење да донесе оспорени закон на основу члана IV/4.a) у вези са чланом V/3.a) Устава Босне и Херцеговине како би се спровеле одлуке из домена спољне политике у надлежности Предсједништва које се односе на процес стицања чланства у Савјету Европе и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ. Иако је предметни захтјев размотрен у контексту надлежности Парламентарне скупштине за питања из домена спољне политике из члана III/1.a) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд је нагласио да Парламентарна скупштина као институција БиХ, према члану IV/4.a) Устава Босне и Херцеговине, има надлежност у односу на сва питања која су прописана чланом III/1. Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-9/07 од 4. октобра 2008. године, тач. 16. и 19, доступна на www.ustavnisud.ba). Такву праксу Уставни суд је слиједио у предмету број У-17/09 приликом разматрања уставне надлежности Парламентарне скупштине из члана IV/4.a) Устава Босне и Херцеговине за доношење Закона о Агенцији за осигурање у којем је закључено да је Парламентарна скупштина усвајањем закона поступила у складу са својим овлашћењима из члана IV/4.a) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-17/09 од 27. марта 2010. године, тачка 22, доступна на www.ustavnisud.ba). У наведеној одлуци Уставни суд је закључио да се оспорене законске одредбе тичу питања спољне политике и спољне трговине, што свакако спада у надлежност државних институција из члана III/1. тач. а) и б) које треба довести и у везу с одредбама члана III/2.б) Устава Босне и Херцеговине, према којима ће "сваки ентитет пружити сву потребну помоћ влади Босне и Херцеговине како би јој се омогућило да испоштује међународне обавезе Босне и Херцеговине..." У овом случају међународне обавезе БиХ су испуњавање услова из Споразума о стабилизацији и придруживању, све с циљем што бржег приближавања чланству у ЕУ (*idem*, тачка 20).

32. Процес приступања европским интеграцијама је сложен и захтјеван процес који подразумева низ

привилегија и права сваке државе чланице, али у исто вријеме и низ обавеза које су чланице дужне да испуне како у току поступног процеса тако и у постпријемној фази. Из праксе Уставног суда произлази да процес приступања европским интеграцијама представља интегрални сегмент спољне политике БиХ који је у искључивој надлежности државних институција, те да Парламентарна скупштина има надлежност у односу на сва питања која су прописана чланом III/1. (*op. cit.*, У-9/07, тач. 16. и 19). То упућује на закључак да је Парламентарна скупштина надлежна да донесе сваку одлуку која је у вези с процесом испуњавања услова за приступање БиХ у ЕУ. Процедура именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ за вођење преговора о приступању БиХ у ЕУ и оснивање канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ за вођење преговора о приступању несумњиво је везана за тај процес, а ту, тек једну од обавеза, институције БиХ нису испуниле још од марта 2024. године. Уставни суд наглашава да се ради о акту којим се први пут на државном нивоу регулише потпуно нова материја која се односи на бројна питања статуса и функције главног преговарача и његових замјеника. Будући да не постоји закон који би дефинисао тај оквир, оспорена одлука не представља пуки спроведбени акт, већ акт изворног нормирања који би требао проћи законодавну процедуру која је прописана Уставом Босне и Херцеговине. При томе, Уставни суд наглашава да је Парламентарна скупштина једино законодавно тијело које на државном нивоу доноси законе, у смислу члана IV/4.a) Устава Босне и Херцеговине, које је по Уставу Босне и Херцеговине имало овлашћење да нормира ово важно питање које до сада није регулисано како би се испунили захтјеви ЕУ.

33. У конкретном случају проблем је то што је Представнички дом донио оспорену одлуку коју није потврдио Дом народа у смислу члана IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине. Како је раније наведено, оспорена одлука не представља појединачни акт именовања, већ садржи опште, апстрактне и трајне норме којима се одлучује о успостави новог тијела државне управе, те је било неопходно да је потврди Дом народа.

34. У вези с тим, Уставни суд указује да је у смислу одредбе члана I/2. Устава Босне и Херцеговине БиХ одређена као "демократска држава која функционише у складу са законом и на основу слободних и демократских избора". Из наведене одредбе слиједи принцип владавине права који означава систем политичке власти заснован на поштовању устава, закона и других прописа, како од грађана тако и од самих носилаца државне власти. Принцип владавине права захтијева да сви уставни закони и други прописи који се доносе морају да буду усклађени с уставним принципима (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-21/16 од 1. јуна 2017. године, тачка 19, доступна на www.ustavnisud.ba).

35. Слиједећи стандарде који произлазе из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд запажа да оспорену одлуку није потврдио Дом народа у смислу члана IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, који прописује да све законодавне одлуке морају да буду одобрене од оба дома. Стога, одлука коју је донио један дом законодавног тијела у надлежности из члана III/1. Устава Босне и Херцеговине не представља одлуку Парламентарне скупштине у смислу члана IV/4.a) Устава Босне и Херцеговине. Сходно томе, таква одлука не може произвести правно дејство јер није у складу са чланом I/2. у вези са чланом IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине.

36. Како је раније указано, процес приступања БиХ европским интеграцијама је саставни дио спољне политике из члана III/1. Устава Босне и Херцеговине, а Парламентарна скупштина има надлежност у односу на сва питања која су прописана чланом III/1. (*op. cit.*, V-9/07, тач. 16. и 19). Институције БиХ су преузеле улогу да испуне обавезе за почетак преговора за приступање ЕУ, између осталог, да именују главног преговарача и његове замјенике, али ту обавезу још нису испуниле. Како на државном нивоу не постоји акт који нормира спорно питање, Парламентарна скупштина је, у смислу члана IV/4.а) Устава Босне и Херцеговине, овлашћена да нормира спорно питање. У свјетлу наведеног, без основа су наводи из захтјева да су Предсједништво и/или Савјет министара и/или Дирекција за европске интеграције, при чему ни подносиоци захтјева нису сигурни која од наведених институција је надлежна, надлежни за нормирање спорног питања јер се ради о институцијама извршне власти које по уставу нису овлашћене да доносе законодавне акте. Уставни суд подсјећа да је приликом одлучења имао у виду исцрпан одговор Савјета министара на наводе из захтјева, али да наводи из одговора у околностима конкретног случаја нису могли утицати на другачији закључак. Уставни суд наглашава да у овој фази не може прејудиирати конкретан обим надлежности и одговорности који би требало да буде додијељен главном преговарачу. Наиме, од прецизног дефинисања те функције и надлежности канцеларије главног преговарача зависиће и коначна расподјела надлежности између институција извршне и законодавне власти. Међутим, неспорно је да процес интеграција у ЕУ, како је то дефинисано и у Стратегији спољне политике БиХ (2018–2023) на коју се Савјет министара позива, представља стратешки циљ и интегрални дио спољне политике БиХ. Будући да се ради о материји која се први пут изворно нормира на државном нивоу, Парламентарна скупштина је дужна да тај оквир нормира у процедури прописаној Уставом Босне и Херцеговине. Имајући у виду све наведено, Уставни суд закључује да оспорена одлука није у складу са чл. I/2. и IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине.

37. Одлучујући о дјеловању одлуке Уставног суда, у складу са чланом 61. став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио ништавност оспорене одлуке *ab initio*. Такође, полазећи од чињенице да се ради о важном питању на испуњавању обавеза институција БиХ према захтјевима за почетак преговарачког процеса за приступање ЕУ, које институције БиХ још увијек нису испуниле, Уставни суд је, на основу члана 72. став (4) Правила Уставног суда, наложио Парламентарној скупштини да у року од шест мјесеци од дана достављања ове одлуке у складу са својим овлашћењима нормира процедуру именовања главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ за вођење преговора о приступању БиХ у ЕУ и оснивања канцеларије главног преговарача и замјеника главног преговарача БиХ.

Остали наводи

38. С обзиром на закључак о неусклађености одлуке са чл. I/2. и IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд не види потребу да испитује усклађеност оспорене одлуке са чл. III/5, IV/4. и V/3.а), б), ц) и д) Устава Босне и Херцеговине.

VII. Закључак

39. Уставни суд закључује да оспорена одлука коју је Представнички дом донио у сврху испуњења обавеза Босне и Херцеговине за почетак преговора са ЕУ није у складу са чл. I/2. и IV/3.ц) Устава Босне и Херцеговине због тога што се

ради о законодавној одлуци коју је донио само један дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

40. На основу члана 59. ст. (1) и (2), члана 61. ст. (1) и члана 72. став (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

41. С обзиром на одлуку Уставног суда у овом предмету, није неопходно посебно разматрати захтјев подносилаца захтјева за доношење привремене мјере.

42. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и
Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

673

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u sastavu: predsjednik Mirsad Ćeman, potpredsjednice Valerija Galić i Angelika Nußberger i sudije Helen Keller, Ledi Bianku, Marin Vukoja i Larisa Velić, na sjednici održanoj 26. marta 2026. godine, u predmetu broj U-6/26, rješavajući zahtjev **jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na osnovu člana VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine, člana 19. stav (1) tačka a), člana 57. stav (2) tačka a) i člana 58. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), donio je

ODLUKA O DOPUSTIVOSTI

Odbacuje se kao nedopušten zahtjev **jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** za utvrđivanje postojanja spora između Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska u vezi s donošenjem Odluke o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) i Odluke o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) zbog nenadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine za odlučivanje.

Odluku objavit u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i to: Šerif Špago, Edin Ramić, Safet Kešo, Midhat Čaušević, Nermin Mandra, Denijal Tulumović, Amor Mašović, Šemsudin Dedić, Milan Dunović, Vlatko Glavaš i Zlatan Begić (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva), podnijelo je 26. januara 2026. godine zahtjev za rješavanje spora s Republikom Srpskom u vezi s donošenjem Odluke o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) i Odluke o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26; u daljnjem tekstu: osporene odluke). Podnosioci zahtjeva su, na osnovu člana 64. Pravila Ustavnog suda, zatražili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi privremeno obustavio primjenu osporenih odluka do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. stav (2) Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 30. januara 2026. godine da dostavi odgovor na zahtjev u roku od 15 dana.

3. Narodna skupština je dopisom od 9. februara 2026. godine zatražila produženje roka. Ustavni sud je ostavio Narodnoj skupštini dodatni rok za dostavljanje odgovora na zahtjev, koji ističe 1. marta 2026. godine.

4. Narodna skupština je 24. februara 2026. godine dostavila odgovor na zahtjev.

III. Relevantne činjenice

5. Milorad Dodik je pravosnažnom presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) od 12. juna 2025. godine proglašen krivim da je kao predsjednik Republike Srpske počinio krivično djelo neizvršavanja odluka visokog predstavnika iz člana 203.a stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: KZBiH). Kao pravna posljedica osude Miloradu Dodiku je prestao mandat predsjednika Republike Srpske s 12. junom 2025. godine kao danom pravosnažnosti presude, što je utvrđeno Odlukom Centralne izborne komisije BiH (u daljnjem tekstu: CIKBiH) od 6. augusta 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/od_prestanak_mandata_md-bos.pdf, preuzeta 15. septembra 2025. godine). Zbog toga je CIKBiH Odlukom od 28. augusta 2025. godine raspisao prijevremene izbore za predsjednika Republike Srpske za 23. novembar 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/pi_2025_1_od_rasp_iz-bos.pdf, preuzeta 15. septembra 2025. godine).

6. Narodna skupština je na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. augusta 2025. godine donijela Odluku o usvajanju ostavke predsjednika Vlade Republike Srpske (dostupna na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/akti/odluke/odluke-o-usvajanju-ostavke-predsjednika-vlade-republike-srpske, pristupljeno 1. oktobra 2025. godine).

7. Milorad Dodik je 23. augusta 2025. godine donio Odluku o prijedlogu kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske kojom je za tu funkciju predložio Savu Minića (dostupna na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/vijesti/saopštenje-za-javnost-predsjednika-narodne-skupstine-republike-srpske-dr-nenad-stevandica-1, pristupljeno 1. oktobra 2025. godine).

8. Narodna skupština Republike Srpske je na 25. posebnoj sjednici održanoj 2. septembra 2025. godine donijela odluke kojima je imenovala predsjednika i članove Vlade Republike Srpske i odlučila da će te odluke prijevremeno stupiti na snagu (dostupne na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/akti/odluke, pristupljeno 1. oktobra 2025. godine).

9. Narodna skupština je na 27. posebnoj sjednici 18. oktobra 2025. godine donijela Odluku o imenovanju vršioca dužnosti predsjednika Republike Srpske broj 02/1-021-1284/25 ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 91/25). Tom odlukom je na dužnost predsjednika Republike Srpske imenovana Ana Trišić Babić, određeno je da su njene nadležnosti u skladu s Ustavom Republike Srpske te da tom odlukom prestaje funkcija dotadašnjeg predsjednika.

10. Potpredsjednik Republike Srpske Ćamil Duraković i predsjednik Liste za pravdu i red Nebojša Vukanović podnijeli su Ustavnom sudu Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Ustavni sud RS) inicijativu za pokretanje postupka ocjene ustavnosti odluke o imenovanju vršioca dužnosti predsjednika Republike Srpske i ta inicijativa je registrirana pod br. U-105/25 i U-116/25 (www.ustavnisud.org/Doc.aspx?cat=12&subcat=26&lang=Cir&id=908, pristupljeno 4. marta 2026. godine). Ustavni sud RS je na sjednici održanoj 25. februara 2026. godine donio Rješenje broj U-105/25 kojim je obustavio ustavnosudski postupak za ocjenu ustavnosti akata jer su prestali postojati procesnopравни uvjeti za njihovo daljnje vođenje (www.ustavnisud.org/Doc.aspx?cat=12&subcat=27&id=910&lang=cir&tekst=2743, pristupljeno 4. marta 2026. godine).

11. Predsjednik Vlade Republike Srpske Savo Minić je Narodnoj skupštini podnio ostavku na navedenu funkciju. Narodna skupština je na 29. posebnoj sjednici održanoj 18. januara 2026. godine, između ostalog, donijela Odluku o usvajanju ostavke predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 3/26). Tom odlukom je usvojena ostavka predsjednika Vlade Republike Srpske (tačka I), određeno je da ta ostavka povlači ostavku Vlade Republike Srpske (tačka II), te da stupanjem na snagu te odluke prestaju da važe odluke o imenovanju predsjednika i članova Vlade Republike Srpske donesene na 25. posebnoj sjednici održanoj 2. septembra 2025. godine (član III).

12. Vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske je 18. januara 2026. godine donijela Odluku o prijedlogu kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske.

13. Na 30. posebnoj sjednici održanoj 18. januara 2026. godine Narodna skupština je donijela osporene odluke kojima je imenovala predsjednika i članove Vlade Republike Srpske.

14. Odlukom o dopustivosti i meritumu broj U-29/25 od 22. januara 2026. godine Ustavni sud je utvrdio da Odluka o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 78/25), Odluka o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 78/25), Odluka o prijevermenom stupanju na snagu Odluke o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 78/25) u periodu od njihovog donošenja 2. septembra 2025. godine do stavljanja van snage 18. januara 2026. godine nisu bile u skladu sa čl. I/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

15. Izbori za predsjednika Republike Srpske su održani 23. i 30. novembra 2025. godine i 8. februara 2026. godine, te je na tu funkciju izabran Siniša Karan, što je potvrđeno odlukom CIKBiH od 13. februara 2026. godine (www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/odluke_potvrdivanje_rezultata_pi_za_p-rs-bos.pdf, pristupljeno 4. marta 2026. godine).

IV. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

16. Podnosioci zahtjeva navode da je spor s Republikom Srpskom, Narodnom skupštinom, prouzrokovan kršenjem ustavnopravnih nadležnosti Bosne i Hercegovine i obaveza nižih nivoa vlasti da ispunjavaju te nadležnosti. Navode da je donošenjem osporenih odluka Narodna skupština dovela u pitanje funkcioniranje Bosne i Hercegovine na principu "vladavine prava", u smislu člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Navode da su osporene odluke donesene na osnovu prijedloga vršiteljice dužnosti predsjednika Republike Srpske Ane Trišić Babić iako sama funkcija vršioca dužnosti predsjednika nije predviđena Ustavom Republike Srpske. Smatraju da se time otvara pitanje da li je najviši organ izvršne vlasti u entitetu imenovan na ustavno valjan način jer ovlaštenja za predlaganje predsjednika Vlade pripadaju isključivo predsjedniku Republike Srpske kao Ustavom definiranoj instituciji. Podnosioci zahtjeva navode da se u situaciji kada se tako ključne odluke donose na osnovu neustavno ustanovljene funkcije narušava princip vladavine prava i pravne sigurnosti, a time i član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, koji propisuje da je Bosna i Hercegovina demokratska država zasnovana na zakonu i slobodnim izborima. Stoga smatraju da postupanje Narodne skupštine u ovom slučaju ne samo da dovodi u pitanje ustavni poredak Republike Srpske već i direktno potkopava ustavne temelje Bosne i Hercegovine kao demokratske i pravne države.

17. Također, podnosioci zahtjeva navode da je Ustavni sud zauzeo stav da "akti i aktivnosti jednog od entiteta mogu

pokrenuti pitanje postojanja spora između tog entiteta i Bosne i Hercegovine o nekom pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine za čije rješavanje je jedino nadležan Ustavni sud" (*U-10/16*, tačka 32). Zatim navode da je Ustavni sud zauzeo stav prema kojem "smatra da iz relevantnih ustavnih odredaba proizlazi da pitanje o tome šta čini spor prema Ustavu Bosne i Hercegovine nije iscrpljeno u alinejama 1. i 2. člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Upravo posljednji dio rečenice člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, koji glasi "uključujući ali ne ograničavajući se", daje pravo Ustavnom sudu da u svakom konkretnom slučaju, van onoga što je eksplicitno propisano alinejama 1. i 2. člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, odluči šta je to "spor" u smislu navedenog člana Ustava Bosne i Hercegovine. Na osnovu navedenog, Ustavni sud je u već spomenutoj Odluci broj U-10/14 utvrdio postojanje ustavnog spora u slučaju kada je Vlada Republike Srpske donijela Odluku o vršenju provjere tačnosti i istinitosti podataka prilikom prijave prebivališta na teritoriji Republike Srpske, pa je na osnovu toga ispitao usklađenost tog akta s Ustavom Bosne i Hercegovine (*U-10/14*, tač. 77–79).

18. Podnosioci zahtjeva dalje ističu da je, nakon što je Miloradu Dodiku prestao mandat predsjednika Republike Srpske na osnovu odluka Suda BiH i CIKBiH, nastao "vakuum" u funkcioniranju vlasti u entitetu Republika Srpska. Navode da je Narodna skupština na 27. posebnoj sjednici 18. oktobra 2025. godine donijela Odluku o imenovanju vršioca dužnosti predsjednika Republike Srpske broj 02/1-021-1284/25. Na poziciju je imenovana Ana Trišić Babić i u odluci je navedeno da ona ima dužnosti kao predsjednik Republike Srpske, a koje su određene Ustavom Republike Srpske. Odlukom je određeno da ta odluka vrijedi do izbora novog predsjednika te da dotadašnjem predsjedniku prestaje dužnost. Navode da odredbe čl. 80–89. Ustava Republike Srpske uređuju prava, dužnosti, izbor, opoziv, prestanak mandata, pitanje zamjenjivanja predsjednika u vrijeme privremene spriječenosti i druga pitanja. Ukazuju da je članom 80. Ustava Republike Srpske, između ostalog, propisano da predsjednik Republike Srpske predlaže predsjednika Vlade. Podnosioci zahtjeva navode da Ustav Republike Srpske ne predviđa poziciju vršioca dužnosti predsjednika, zbog čega se postavlja pitanje može li vršilac dužnosti obnašati sve dužnosti predsjednika entiteta onako kako je to Narodna skupština odredila svojom odlukom. U vezi s tim, ističu da je, u prvoj situaciji kada je pozicija predsjednika Republike Srpske ostala upražnjena uslijed smrti, Narodna skupština kao ustavotvorni i zakonodavni organ na 4. posebnoj sjednici održanoj 1. oktobra 2007. godine donijela Privremenu odluku o obavljanju neodložnih poslova iz nadležnosti predsjednika Republike Srpske broj 01-1558/07. Podnosioci zahtjeva naglašavaju da tom prvom odlukom nije imenovan vršilac dužnosti nego lice koje će privremeno obavljati neodložne poslove. Ukazuju da su tom odlukom taksativno nabrojani neodložni poslovi koje je potrebno izvršiti, i to: predstavljanje Republike, donošenje ukaza i proglašenje zakona, poslovi iz oblasti sigurnosti i odnosa Republike s drugim državama i međunarodnim organizacijama, te odlučivanje o povjeravanju poslova potpredsjednicima Republike Srpske. Podnosioci zahtjeva naglašavaju da je tom odlukom jasno definiran uzak krug poslova koji su neophodni za funkcioniranje vlasti u entitetu i nikako prijenos svih nadležnosti predsjednika, kako je to urađeno odlukom kojom je imenovana vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske. Ističu da nisu sporne potreba i neophodnost održanja funkcionalnog sistema vlasti u kojem važnu ulogu ima predsjednik entiteta. Sporno je pitanje organa koji odlučuje o tome i pitanje procedure kako se to rješava, a naročito da vršilac dužnosti činom imenovanja stekne prava i dužnosti kao lice koje je izabrano u demokratskom izbornom procesu i direktnim biranjem od svih građana entiteta.

Navode da predlaganje kandidata za predsjednika Vlade svakako nije hitno pitanje pa da ga može i treba obavljati vršilac dužnosti. U vezi s tim, ukazuju da je članom 11. stav (2) Zakona o Vladi Republike Srpske propisano: "Vlada, kojoj je prestao mandat u skladu sa stavom 1. ovog člana, ostaje na dužnosti do izbora nove Vlade". Stoga smatraju da entitet nije bio bez Vlade, naprotiv, Vlada kojoj je mandat prestao ostavkom njenog predsjednika bila je dužna da nastavi obavljati poslove do izbora nove Vlade. Ističu da je ta situacija mogla potrajati i do izbora predsjednika entiteta koji bi onda u proceduri koja je u skladu s Ustavom Republike Srpske predložio novog kandidata za predsjednika Vlade RS.

19. Navode da je na osnovu takvog imenovanja vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske predložila kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske, na osnovu čijeg prijedloga je Narodna skupština donijela osporene odluke. Stoga, podnosioci zahtjeva smatraju da je izbor predsjednika i članova Vlade Republike Srpske, koji je izvršen na osnovu prijedloga vršiteljice dužnosti kao pozicije koja nije definirana Ustavom Republike Srpske, ustavnopravno ništavan i protivan članu I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. U vezi s tim su se pozvali na Odluku o dopustivosti i meritumu broj U-29/25 od 22. januara 2026. godine.

b) Odgovor na zahtjev

20. Narodna skupština navodi da je zahtjev dopustiv s aspekta ovlaštenog podnosioca, ali da je nedopustiv u odnosu na suštinsku (meritornu) dopustivost jer se ne radi o sporu između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, niti je Ustavni sud nadležan da o tome odlučuje. Navodi da se zahtjevom ne traži poništavanje odluke Narodne skupštine o izboru vršioca dužnosti predsjednika Republike Srpske već samo odluka o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske, iako se osnovna tvrdnja podnosilaca zahtjeva zasniva na osporavanju izbora vršioca dužnosti. Smatra da za to postoje dva razloga.

21. Kao prvi razlog navedeno je da je Ustavni sud RS u Odluci broj U-5/07 (provjerom utvrđeno da je ispravan broj UV-5/07) naveo: "Imajući u vidu da je Narodna skupština organ Republike koji vrši ustavotvornu i zakonodavnu vlast i koja je predstavničko tijelo svih građana u Republici Srpskoj, Vijeće [za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda RS] smatra da ta institucija ima obavezu da u okviru ustavnih ovlaštenja upotrijebi sve pravne instrumente potrebne za funkcionisanje Republike". Navodi da slučaj interveniranja Narodne skupštine zbog nepostojanja ličnosti koja obavlja dužnost predsjednika Republike na koji se podnosioci zahtjeva pozivaju nije prvi. U vezi s tim ističe da je odlukom nekadašnjeg visokog predstavnika smijenjen tadašnji predsjednik Nikola Poplašen, a u odluci o smjeni je naglašeno da se radi o ustavnoj praznini i naloženo je objavljivanje zakona bez obaveznog proglašenja od predsjednika Republike. Stoga, Narodna skupština smatra da je nesporno uspostavljen ustavni običaj da Narodna skupština intervenira u sličnim slučajevima.

22. Kao drugi razlog Narodna skupština navodi da je općoj, političkoj i profesionalnoj javnosti u cijeloj Bosni i Hercegovini poznato da je inicijativa za ocjenu ustavnosti izbora vršioca dužnosti predsjednika Republike Srpske podnesena Ustavnom sudu Republike Srpske kao nadležnom tijelu. Osim toga, navodi da je podnosiocima zahtjeva poznato da su se 8. februara 2026. godine održali ponovljeni prijevremeni izbori za predsjednika Republike Srpske, zbog čega je došlo do promijenjenih pravnih okolnosti zbog kojih je nesvršishodno, nepotrebno ili nedopustivo odlučivanje o ustavnosti izbora vršioca dužnosti predsjednika Republike Srpske.

23. Narodna skupština dalje navodi da je Ustavni sud Odlukom broj U-29/25 odbacio kao nedopušten zahtjev četiri delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i

Hercegovine za ocjenu ustavnosti odluka o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske zbog nenadležnosti Ustavnog suda za odlučivanje. Navodi da se u toj odluci Ustavni sud pozvao na svoju raniju praksu iz Odluke broj U-12/08 u kojoj je obrazloženo koji uvjeti moraju biti ispunjeni da bi se radilo o ustavnom sporu između Bosne i Hercegovine i jednog od entiteta. Tako je navedeno da se mora raditi o pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine, za čije rješavanje je nadležan jedino Ustavni sud, te da spor ne može proisteci iz redovnih pozitivnopravnih propisa. Narodna skupština smatra da taj stav potvrđuje da je konkretni zahtjev nedopustiv jer se ne radi o pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine, niti o pitanju za koje je nadležan jedino Ustavni sud. Konačno, navodi da je u tački 51. Odluke broj U-29/25 potvrđeno da odluke Narodne skupštine o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske predstavljaju politički akt izbora i imenovanja koji svoj osnov crpi iz Ustava Republike Srpske, zbog čega Ustavni sud nije nadležan za ocjenu njihove ustavnosti.

V. Relevantni propisi

24. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

Član 1 stav 2.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

25. **Ustav Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 12/00 – odluka USBiH, 31/00 – odluka USBiH, 36/00 – odluka USBiH, "Službeni glasnik BiH" broj 36/00 – odluka USBiH, "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/02, 26/02 ispravka, 30/02 ispravka, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 i 91/19 – odluka USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

2. Predsjednik Republike

Član 80.

Predsjednik Republike:

[...]

2. predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade;

[...]

Član 93.

Kandidat za predsjednika Vlade izlaže Narodnoj skupštini program Vlade i predlaže njen sastav.

Vlada je izabrana ako je za njen izbor glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

IX. USTAVNI SUD

Član 115.

Ustavni sud:

1. odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i opštih akata sa Ustavom;

2. odlučuje o saglasnosti propisa i opštih akata sa zakonom;

3. rješava sukob nadležnosti između organa zakonodavne, izvršne i sudske vlasti;

4. rješava sukob nadležnosti između organa Republike, grada i opštine;

5. odlučuje o saglasnosti programa, statuta i drugih opštih akata političkih organizacija sa Ustavom i zakonom.

Ustavni sud prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe

Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i predloge za donošenje zakona i preduzimanje drugih mera radi obezbjeđenja ustavnosti i zakonitosti i zaštite sloboda i prava građana, organizacija i zajednica.

Ustavni sud može ocenjivati ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i opštih akata koji su prestali da važe, ako od prestanka važenja do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine.

Ustavni sud:

1) odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i opštih akata Narodne skupštine sa odredbama Ustava o zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda.

Ustavni sud odlučuje o pitanjima imuniteta, koja proističu iz zakona kojima se uređuje imunitet u Republici Srpskoj.

Član 120.

Postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja njegove organizacije i rada uređuju se zakonom.

Svako može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Postupak pred Ustavnim sudom mogu, bez ograničenja, pokrenuti predsednik Republike, Narodna skupština i Vlada, a ostali organi, organizacije i zajednice pod uslovima utvrđenim zakonom.

Ustavni sud može i sam pokrenuti postupak za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Kad Ustavni sud utvrdi da zakon nije u saglasnosti sa Ustavom ili da drugi propis ili opšti akt nije u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom, taj zakon, drugi propisi ili opšti akt prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda.

26. **Zakon o Ustavnom sudu Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 104/11 i 92/12 – ispravka) u relevantnom dijelu glasi:

Član 2.

U ostvarivanju svojih, Ustavom utvrđenih nadležnosti, Sud prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe Republike o stanju u problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i prijedloge za donošenje zakona i preduzimanje drugih mjera radi osiguranja ustavnosti i zakonitosti i zaštite vitalnih nacionalnih interesa konstituirajućih naroda i ostalih, ostvarivanja i zaštite sloboda i prava građana, organa i organizacija.

Član 4.

(1) *Svako može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.*

(2) *Postupak pred Sudom prijedlogom mogu pokrenuti:*

a) *predsjednik Republike Srpske,*

b) *Narodna skupština Republike Srpske (u daljem tekstu: Narodna skupština),*

y) *Vijeće naroda o pitanjima iz okvira Ustavom utvrđenih nadležnosti,*

g) *Vlada Republike Srpske,*

d) *Sud, ako se pitanje ustavnosti i zakonitosti postavi u postupku pred Sudom,*

đ) *republički tužilac, ako se pitanje ustavnosti i zakonitosti postavi u radu tužilaštva,*

e) *općina, grad, preduzeće, politička organizacija, odnosno udruženje građana i druga organizacija, ako je povrijeđeno njihovo pravo utvrđeno Ustavom ili zakonom i*

ž) *organ koji je po Ustavu i zakonu ovlašten obustaviti izvršenje propisa i drugog općeg akta zbog njegove nesaglasnosti sa Ustavom i zakonom.*

(3) *Sud može i sam pokrenuti postupak za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.*

27. Odluka o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) glasi:

I.

Savo Minić izabran je za predsjednika Vlade Republike Srpske.

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

28. Odluka o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) glasi:

I.

Za članove Vlade Republike Srpske izabrani su:

- 1. Zora Vidović, ministar finansija;*
- 2. Željko Budimir, ministar unutrašnjih poslova;*
- 3. Draga Mastilović, ministar za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje;*
- 4. Zoran Stevanović, ministar saobraćaja i veza;*
- 5. Petar Đokić, ministar energetike i rudarstva;*
- 6. Alen Šeranić, ministar zdravlja i socijalne zaštite;*
- 7. Zlatan Klokić, ministar za evropske integracije i međunarodnu saradnju;*
- 8. Borivoje Golubović, ministar prosvjete i kulture;*
- 9. Bojan Vipotnik, ministar za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju;*
- 10. Radenko Bubić, ministar privrede i preduzetništva;*
- 11. Anđelka Kuzmić, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;*
- 12. Ned Puhovac, ministar trgovine i turizma;*
- 13. Goran Selak, ministar pravde;*
- 14. Radan Ostojić, ministar rada i boračko-invalidske zaštite;*
- 15. Senka Jujić, ministar uprave i lokalne samouprave;*
- 16. Irena Ignjatović, ministar porodice, omladine i sporta.*

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

VI. Dopustivost

29. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 19. stav (1) tačka a) Pravila Ustavnog suda.

30. Član VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

- Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

[...]

31. Član 19. stav (1) tačka a) Pravila Ustavnog suda glasi:

Zahtjev nije dopustiv ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

a) Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje;

32. Zahtjev za utvrđivanje spora podnijelo je jedanaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i

Hercegovine, što znači da je zahtjev podnio ovlaštenu subjekt, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

33. Nakon što je utvrđeno da je zahtjev podnio ovlaštenu subjekt, Ustavni sud zapaža da se u ovom postupku pokreće pitanje dopustivosti zahtjeva prema članu 19. stav (1) tačka a) Pravila Ustavnog suda, kojim je propisano da zahtjev nije dopustiv kada Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje. Naime, Ustavni sud zapaža da u konkretnom slučaju nije sporno da predmet utvrđivanja spora nisu ni ustav niti zakoni entiteta. Ustavni sud zapaža da podnosioci zahtjeva traže utvrđivanje spora između Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska u vezi s donošenjem osporenih odluka. Tim odlukama Narodna skupština je imenovala predsjednika i članove Vlade Republike Srpske. Stoga se postavlja pitanje nadležnosti Ustavnog suda, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine.

Relevantna praksa

34. Ustavni sud podsjeća na vlastitu praksu prema kojoj pitanje o tome šta čini spor prema Ustavu Bosne i Hercegovine nije iscrpljeno u alinejama 1. i 2. člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Upravo posljednji dio rečenice člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, koji glasi "uključujući ali ne ograničavajući se", daje pravo Ustavnom sudu da u svakom konkretnom slučaju, van onoga što je eksplicitno propisano alinejama 1. i 2. člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, odluči šta je to spor u smislu navedenog člana Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/14* od 4. jula 2014. godine, tačka 78).

35. Ustavni sud je u svojoj praksi utvrdio postojanje spora u vezi s ustavnim pitanjem poštovanja podjele nadležnosti iz člana III/1.a) i b) Ustava Bosne i Hercegovine, te pitanja iz čl. III/3.b), V/3.a) i c) i V/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-15/08* od 3. jula 2009. godine, tačka 29, i *U-15/09* od 27. marta 2010. godine, tačka 34, dostupne na www.ustavnisud.ba). Zatim, Ustavni sud je zaključio da pitanje sukoba nadležnosti između različitih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini u odnosu na ustavnu nadležnost za donošenje (i) podzakonskih akata može dovesti do pokretanja ustavnog spora, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga je zaključio da može zasnovati nadležnost i odlučiti o ustavnom sporu u kojem se tvrdi da je nenadležni organ donio podzakonski akt za čije donošenje nije imao nadležnost prema Ustavu Bosne i Hercegovine. Takav stav je obrazložen na način da bi ustavne odredbe o podjeli nadležnosti iz člana III Ustava Bosne i Hercegovine i ustavni princip pravne države iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine bili lišeni svakog smisla ukoliko bi niži organi javne vlasti donosili podzakonske akte iz nadležnosti državnog nivoa javne vlasti, ili, obratno, ukoliko bi državni nivo vlasti donosio zakonske ili podzakonske akte iz nadležnosti entiteta ili nižih nivoa vlasti (*op. cit.*, *U-10/14*, tačka 79). Zatim, Ustavni sud je zaključio da je Narodna skupština raspisivanjem referenduma s istim pitanjem o kojem je Ustavni sud donio konačnu i obavezujuću odluku prouzrokovala ustavni spor o kojem jedino može odlučiti Ustavni sud (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/16* od 1. decembra 2016. godine, tačka 37, dostupna na www.ustavnisud.ba). Ustavni sud je utvrdio postojanje spora i u slučaju sukoba nadležnosti između dvaju entiteta po pitanju da li je Federacija BiH, u skladu s nadležnostima koje su entitetima dodijeljene Ustavom Bosne i Hercegovine, mogla donijeti zakon kojim će urediti pitanja koja se tiču prava i obaveza povratnika u entitet Republika Srpska (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-13/14* od 4. jula 2014. godine, tačka 51, dostupna na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je utvrdio postojanje spora između vlasti na nivou države i na nivou entiteta povodom oprečnih mišljenja u pogledu stjecanja

državljanstva BiH/FBiH i pravnih posljedica nedavanja saglasnosti državnog nivoa vlasti entitetskom nivou vlasti. Naime, u tom predmetu su državni i entitetski organ donijeli odluke u kojima su usvojeni različiti stavovi povodom pitanja državljanstva, zbog čega se radilo o sporu, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, koji se jedino može riješiti u postupku pred Ustavnim sudom (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-8/21* od 23. septembra 2021. godine, tačka 28, dostupna na www.ustavnisud.ba). Konačno, Ustavni sud je utvrdio postojanje spora između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske u vezi s pitanjem da li je Narodna skupština postupala u suprotnosti sa članom III/3.b) kada je donijela odluke o imenovanju predsjednika i članova Vlade Republike Srpske (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-29/25* od 22. januara 2026. godine, tačka 55, dostupna na www.ustavnisud.ba).

36. S druge strane, Ustavni sud je utvrdio da ne može uspostaviti nadležnost u slučaju kada predmet zahtjeva ne pokreće pitanje spora između BiH i entiteta u vezi s ustavnim pitanjem poštovanja podjele nadležnosti iz člana III Ustava Bosne i Hercegovine, za koji je, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud jedini nadležan da odlučuje (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-5/17* od 28. septembra 2017. godine, tačka 18, dostupna na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je naglasio da spor ne može proizlaziti iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-66/02* od 30. januara 2004. godine, "Službeni glasnik BiH" broj 11/04, tačka 6). Također, Ustavni sud nije prihvatio nadležnost za utvrđivanje spora ni u vezi s pitanjem presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Karanović protiv Bosne i Hercegovine* koju bi trebalo da izvrši Federacija BiH jer je izvršenje presuda tog suda u potpunoj diskreciji Vijeća Evrope (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-12/08* od 30. januara 2009. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 62/09).

37. Ustavni sud ukazuje da iz navedene prakse proizlazi da postojanje ustavnog spora, u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, podrazumijeva da se radi o sukobu nadležnosti različitih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno njihovih institucija. To proizlazi iz samog teksta člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Ustavni sud jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine. Također, prema ustavnopravnoj teoriji, ustavni spor po svojoj prirodi predstavlja federalni spor između federacije i federalnih jedinica ili organski spor između njihovih institucija, odnosno organa, a rješavanje tih sporova predstavlja klasičnu nadležnost ustavnih sudova u složenim državama. Ustavni sud ukazuje da sukob nadležnosti može biti direktan – kada jedan nivo vlasti donosi propise ili na drugi način vrši vlast koja pripada drugom nivou vlasti, ali i implicitan – kada akti ili aktivnosti jednog nivoa vlasti za posljedicu imaju negiranje ustavnih ingerencija drugog nivoa vlasti.

38. Ustavni sud dalje ukazuje da, osim postojanja sukoba nadležnosti, za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda da odlučuje o sporu taj spor se mora ticati pitanja iz Ustava Bosne i Hercegovine, imajući u vidu tekst člana VI/3.a), prema kojem je Ustavni sud jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-17/07* od 3. i 4. oktobra 2008. godine, tačka 14, dostupna na www.ustavnisud.ba). Tako je Ustavni sud u svojoj praksi potvrdio kao pitanja iz Ustava Bosne i Hercegovine jezik jednog od konstitutivnih naroda (vidi Ustavni sud, Odluka o

dopustivosti i meritumu broj *U-7/15* od 26. maja 2016. godine, tačka 53), pitanje državljanstva (*op. cit.*, *U-8/21*, tač. 30. i 31), kao i, u nizu predmeta, obavezu poštovanja odluka državnih institucija (vidi, *exempli causa*, *U-20/24* od 23. januara 2025. godine, tačka 59. s daljnjim referencama). S druge strane, Ustavni sud nije uspostavio nadležnost o pitanju utvrđivanja spora u vezi s Odlukom o usvajanju Jedinственог programa obrade podataka popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine od 18. maja 2016. godine i Jedinственог programa obrade podataka popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine jer se nije radilo o pitanju koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-7/16* od 19. januara 2017. godine, tačka 34, dostupna na www.ustavnisud.ba).

39. Konačno, za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda o pitanju ustavnog spora neophodno je da je Ustavni sud jedini nadležan da riješi taj spor (*op. cit.*, *U-8/21*, tačka 28). Međutim, svako pozivanje na principe sadržane u Ustavu Bosne i Hercegovine ne mora nužno rezultirati postojanjem spora za koji je jedino Ustavni sud nadležan za odlučivanje (vidi Odluku o dopustivosti broj *U-28/13* od 26. marta 2015. godine, tačka 17). Tako je Ustavni sud zaključio da je pitanje unutrašnje organizacije entiteta, njihovih administrativnih jedinica i jedinica lokalne samouprave, a time i konkretno pitanje načina reguliranja simbola tih jedinica, u skladu sa članom III Ustava Bosne i Hercegovine, u isključivoj nadležnosti entiteta i da su ta pitanja uređena njihovim ustavima i zakonima. Ustavni sud je zaključio da poštovanje principa konstitutivnosti naroda i principa nediskriminacije u pogledu načina propisivanja simbola administrativnih i lokalnih jedinica kao pitanja koje je u isključivoj nadležnosti entiteta prije svega pokreće pitanje usklađenosti akata koji sadrže odredbe o ovom pitanju s ustavom entiteta, za koje je konačni autoritet ustavni sud entiteta (*idem*, tačka 23).

Postojanje ustavnog spora

40. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud zapaža da podnosioci zahtjeva smatraju da je donošenjem osporenih odluka Republika Srpska – Narodna skupština prekršila ustavnopravne nadležnosti Bosne i Hercegovine. Naime, podnosioci zahtjeva takvu tvrdnju zasnivaju na tome da je donošenje osporenih odluka u suprotnosti s Ustavom Republike Srpske, koji ne propisuje mogućnost imenovanja vršioca dužnosti predsjednika Republike Srpske. Stoga, prema mišljenju podnosilaca zahtjeva, vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske nije mogla ni predložiti kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske, pa time Narodna skupština nije ni mogla donijeti osporene odluke. Zbog navedenih razloga smatraju da je izbor predsjednika i članova Vlade Republike Srpske, koji je izvršen osporenim odlukama na osnovu prijedloga vršiteljice dužnosti kao pozicije koja nije definirana Ustavom Republike Srpske, ustavnopravno ništavan i protivan članu 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

41. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je pitanje izbora predsjednika Vlade Republike Srpske regulirano čl. 80. i 93. Ustava Republike Srpske. Dakle, radi se o pitanju koje je regulirano Ustavom Republike Srpske, a ne Ustavom Bosne i Hercegovine, a koje je u isključivoj nadležnosti entiteta Republika Srpska (*op. cit.*, *U-28/13*, tačka 19). U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da Ustavni sud RS, shodno članu 115. Ustava Republike Srpske i članu 2. Zakona o Ustavnom sudu RS, prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i prijedloge za donošenje zakona i preduzimanje drugih mjera radi osiguranja

ustavnosti i zakonitosti i zaštite vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda i Ostalih, ostvarivanja i zaštite sloboda i prava građana, organa i organizacija. Također, svako može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti, a Ustavni sud RS može i *ex officio* pokrenuti postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti, shodno članu 120. Ustava Republike Srpske i članu 4. st. 1. i 3. Zakona o Ustavnom sudu RS. Iz navedenog proizlazi da se u konkretnom slučaju ne radi o sporu za koji je jedino nadležan Ustavni sud. Osim toga, Ustavni sud podsjeća da je u više svojih odluka ukazivao da je nadležan da podržava Ustav Bosne i Hercegovine, ali da nema nadležnost da podržava i ustav entiteta jer je to pitanje u isključivoj nadležnosti entitetskog ustavnog suda. Izuzetak od tog pravila postoji samo u slučaju kada entitetski ustavni sud tumači i primjenjuje entitetski ustav suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, *op. cit.*, U-28/13, tačka 22, i Odluka o dopustivosti broj U-8/18 od 27. septembra 2018. godine, tačka 25. s daljnjim referencama, dostupna na www.ustavnisud.ba). Međutim, u ovom predmetu Ustavni sud ne zapaža da postoji takva situacija, niti podnosioci zahtjeva to tvrde. Konačno, Ustavni sud smatra da pitanje načina izbora predsjednika i članova Vlade Republike Srpske ni na koji način ne dovodi u pitanje podjelu nadležnosti između različitih nivoa vlasti ili institucija u Bosni i Hercegovini pa da bi se radilo o sporu za koji je jedino nadležan Ustavni sud.

42. Ustavni sud zapaža da su se podnosioci zahtjeva pozvali na praksu Ustavnog suda iz predmeta br. U-10/16, U-3/13 i U-29/25. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je u predmetu broj U-10/16 Narodna skupština donijela Odluku o raspisivanju republičkog referenduma koja je u suprotnosti s Odlukom Ustavnog suda broj U-3/13 od 26. novembra 2015. godine, na koji način je prouzrokovala spor između Bosne i Hercegovine – Ustavnog suda i Republike Srpske koji je jedino mogao riješiti Ustavni sud (*op. cit.*, U-10/16, tačka 37). U predmetu broj U-10/14 Vlada Republike Srpske je donoseći Odluku o vršenju provjere tačnosti i istinitosti podataka prilikom prijave prebivališta na teritoriji Republike Srpske prouzrokovala spor s Bosnom i Hercegovinom u pogledu nadležnosti za reguliranje pitanja prebivališta jer je regulirala pitanje prebivališta koje je u isključivoj nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-10/14, tač. 76–87). Konačno, u predmetu broj U-29/25 Narodna skupština je donijela odluke o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske protivno odlukama Suda BiH i CIKBiH, na koji način je prouzrokovala spor u vezi s pitanjem poštovanja odluka institucija BiH, u smislu člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-29/25, tačka 55).

43. Dakle, u svim navedenim predmetima postojao je spor o pitanju nadležnosti između Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i njenih institucija. Međutim, kako je već rečeno, donošenje osporenih odluka kojima su izabrani predsjednik i članovi Vlade Republike Srpske ni na koji način ne dovodi u pitanje podjelu nadležnosti između različitih nivoa vlasti ili institucija u Bosni i Hercegovini pa da bi se radilo o sporu za koji je jedino nadležan Ustavni sud. Za razliku od toga, u predmetu broj U-29/25 izbor predsjednika i članova Vlade Republike Srpske je izvršen protivno obavezujućim odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Na taj način, odbijanjem izvršenja obavezujućih odluka državnih institucija entitet Republika Srpska je implicitno derogirao nadležnost Bosne i Hercegovine, što je bio osnov za utvrđivanje spora u navedenom predmetu. Međutim, u ovom predmetu su okolnosti drugačije i taj element nije ispunjen. Stoga, Ustavni sud smatra da navedena praksa nije primjenjiva u konkretnom slučaju.

44. Sumirajući navedeno, Ustavni sud smatra da donošenje osporenih odluka nije prouzrokovalo spor u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine jer se radi o pitanju pravilnosti

procedure izbora predsjednika i članova Vlade Republike Srpske koje je regulirano Ustavom Republike Srpske, a ne Ustavom Bosne i Hercegovine i za koje je nadležan Ustavni sud RS, a koje pitanje ni na koji način ne dovodi u pitanje podjelu nadležnosti između različitih nivoa vlasti ili institucija u Bosni i Hercegovini, za koje je isključivo nadležan Ustavni sud.

45. Imajući u vidu odredbu člana 19. stav (1) tačka a) Pravila Ustavnog suda, prema kojoj će se zahtjev odbaciti kao nedopušten ako se utvrdi da Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

46. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije neophodno posebno razmatrati zahtjeve za donošenje privremene mjere.

47. U skladu sa članom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u sastavu: predsjednik Mirsad Ćeman, dopredsjednice Valerija Galić i Angelika Nußberger i suci Helen Keller, Ledi Bianku, Marin Vukoja i Larisa Velić, na sjednici održanoj 26. ožujka 2026. godine, u predmetu broj U-6/26, rješavajući zahtjev **jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na temelju članka VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine, članka 19. stavak (1) točka a), članka 57. stavak (2) točka a) i članka 58. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 94/14, 47/23 i 41/24), donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI

Odbacuje se kao nedopušten zahtjev **jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** za utvrđivanje postojanja spora između Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska u svezi s donošenjem Odluke o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) i Odluke o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) zbog nenadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine za odlučivanje.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i to: Šerif Špago, Edin Ramić, Safet Kešo, Midhat Čaušević, Nermin Mandra, Denijal Tulumović, Amor Mašović, Šemsudin Dedić, Milan Dunović, Vlatko Glavaš i Zlatan Begić (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva), podnijelo je 26. siječnja 2026. godine zahtjev za rješavanje spora s Republikom Srpskom u svezi s donošenjem Odluke o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) i Odluke o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26; u daljnjem tekstu: osporene odluke). Podnositelji zahtjeva su, na temelju članka 64. Pravila Ustavnog suda, zatražili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi privremeno obustavio primjenu osporenih odluka do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. stavak (2) Pravila Ustavnog suda, od Narodne skupštine Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) zatraženo je 30. siječnja 2026. godine da dostavi odgovor na zahtjev u roku od 15 dana.

3. Narodna skupština je dopisom od 9. veljače 2026. godine zatražila produljenje roka. Ustavni sud je ostavio Narodnoj skupštini dodatni rok za dostavu odgovora na zahtjev, koji ističe 1. ožujka 2026. godine.

4. Narodna skupština je 24. veljače 2026. godine dostavila odgovor na zahtjev.

III. Relevantne činjenice

5. Milorad Dodik je pravomoćnom presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) od 12. lipnja 2025. godine proglašen krivim da je kao predsjednik Republike Srpske počinio kazneno djelo neizvršavanja odluka visokog predstavnika iz članka 203.a stavak 1. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: KZBiH). Kao pravna posljedica osude Miloradu Dodiku je pretao mandat predsjednika Republike Srpske s 12. lipnjem 2025. godine kao danom pravomoćnosti presude, što je utvrđeno Odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (u daljnjem tekstu: SIPBiH) od 6. kolovoza 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/od_prestanak_mandata_md-bos.pdf, preuzeta 15. rujna 2025. godine). Zbog toga je SIPBiH Odlukom od 28. kolovoza 2025. godine raspisao prijevremene izbore za predsjednika Republike Srpske za 23. studenog 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/pi_2025_1_od_rasp_iz-bos.pdf, preuzeta 15. rujna 2025. godine).

6. Narodna skupština je na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. kolovoza 2025. godine donijela Odluku o usvajanju ostavke predsjednika Vlade Republike Srpske (dostupna na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/akti/odluke/odluke-o-uvajanju-ostavke-predsjednika-vlade-republike-srpske, pristupljeno 1. listopada 2025. godine).

7. Milorad Dodik je 23. kolovoza 2025. godine donio Odluku o prijedlogu kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske kojom je za tu funkciju predložio Savu Minića (dostupna na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/vijesti/saopštenje-zajavnost-predsjednika-narodne-skupstine-republike-srpske-dr-nenada-stevandica-1, pristupljeno 1. listopada 2025. godine).

8. Narodna skupština Republike Srpske je na 25. posebnoj sjednici održanoj 2. rujna 2025. godine donijela odluke kojima je imenovala predsjednika i članove Vlade Republike Srpske i odlučila da će te odluke prijevremeno stupiti na snagu (dostupne na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/akti/odluke, pristupljeno 1. listopada 2025. godine).

9. Narodna skupština je na 27. posebnoj sjednici 18. listopada 2025. godine donijela Odluku o imenovanju vršitelja dužnosti predsjednika Republike Srpske broj 02/I-021-1284/25 ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 91/25). Tom odlukom je na dužnost predsjednika Republike Srpske imenovana Ana Trišić Babić, određeno je da su njezine nadležnosti u skladu s Ustavom Republike Srpske te da tom odlukom prestaje funkcija dotadašnjeg predsjednika.

10. Dopredsjednik Republike Srpske Ćamil Duraković i predsjednik Liste za pravdu i red Nebojša Vukanović podnijeli su Ustavnom sudu Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Ustavni sud RS) inicijativu za pokretanje postupka ocjene ustavnosti odluke o imenovanju vršitelja dužnosti predsjednika Republike Srpske i ta inicijativa je registrirana pod br. U-105/25 i U-116/25 (www.ustavnisud.org/Doc.aspx?cat=12&subcat=26&lang=Cir&id=908, pristupljeno 4. ožujka 2026. godine). Ustavni sud RS je na sjednici održanoj 25. veljače 2026. godine donio Rješenje broj

U-105/25 kojim je obustavio ustavnosudski postupak za ocjenu ustavnosti akata jer su prestali postojati procesnopravni uvjeti za njihovo daljnje vođenje (www.ustavnisud.org/Doc.aspx?cat=12&subcat=27&id=910&lang=cir&tekst=2743, pristupljeno 4. ožujka 2026. godine).

11. Predsjednik Vlade Republike Srpske Savo Minić je Narodnoj skupštini podnio ostavku na navedenu funkciju. Narodna skupština je na 29. posebnoj sjednici održanoj 18. siječnja 2026. godine, između ostalog, donijela Odluku o usvajanju ostavke predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 3/26). Tom odlukom je usvojena ostavka predsjednika Vlade Republike Srpske (točka I.), određeno je da ta ostavka povlači ostavku Vlade Republike Srpske (točka II.), te da stupanjem na snagu te odluke prestaju važiti odluke o imenovanju predsjednika i članova Vlade Republike Srpske donesene na 25. posebnoj sjednici održanoj 2. rujna 2025. godine (članak III.).

12. Vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske je 18. siječnja 2026. godine donijela Odluku o prijedlogu kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske.

13. Na 30. posebnoj sjednici održanoj 18. siječnja 2026. godine Narodna skupština je donijela osporene odluke kojima je imenovala predsjednika i članove Vlade Republike Srpske.

14. Odlukom o dopustivosti i meritumu broj U-29/25 od 22. siječnja 2026. godine Ustavni sud je utvrdio da Odluka o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 78/25), Odluka o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 78/25), Odluka o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 78/25) i Odluka o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 78/25) u razdoblju od njihovog donošenja 2. rujna 2025. godine do stavljanja izvan snage 18. siječnja 2026. godine nisu bile u skladu sa čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

15. Izbori za predsjednika Republike Srpske su održani 23. i 30. studenog 2025. godine i 8. veljače 2026. godine, te je na tu funkciju izabran Siniša Karan, što je potvrđeno odlukom SIPBiH od 13. veljače 2026. godine (www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/odluke_potvrđivanje_rezultata_pi_za_p_rs-bos.pdf, pristupljeno 4. ožujka 2026. godine).

IV. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

16. Podnositelji zahtjeva navode da je spor s Republikom Srpskom, Narodnom skupštinom, prouzrokovan kršenjem ustavnopravnih nadležnosti Bosne i Hercegovine i obveza nižih razina vlasti da ispunjavaju te nadležnosti. Navode da je donošenjem osporenih odluka Narodna skupština dovela u pitanje funkcioniranje Bosne i Hercegovine na načelu "vladavine prava", u smislu članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Navode da su osporene odluke donesene na temelju prijedloga vršiteljice dužnosti predsjednika Republike Srpske Ane Trišić Babić iako sama funkcija vršitelja dužnosti predsjednika nije predviđena Ustavom Republike Srpske. Smatraju da se time otvara pitanje je li najviši organ izvršne vlasti u entitetu imenovan na ustavno valjan način jer ovlasti za predlaganje predsjednika Vlade pripadaju isključivo predsjedniku Republike Srpske kao Ustavom definiranoj instituciji. Podnositelji zahtjeva navode da se u situaciji kada se tako ključne odluke donose na temelju neustavno ustanovljene funkcije narušava načelo vladavine prava i pravne sigurnosti, a time i članak I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, koji propisuje da je Bosna i Hercegovina demokratska država utemeljena na zakonu i slobodnim izborima. Stoga smatraju da postupanje Narodne skupštine u ovom slučaju ne samo da dovodi

u pitanje ustavni poredak Republike Srpske već i izravno potkopava ustavne temelje Bosne i Hercegovine kao demokratske i pravne države.

17. Također, podnositelji zahtjeva navode da je Ustavni sud zauzeo stav da "akti i aktivnosti jednog od entiteta mogu pokrenuti pitanje postojanja spora između tog entiteta i Bosne i Hercegovine o nekom pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine za čije rješavanje je jedino nadležan Ustavni sud" (*U-10/16*, točka 32.). Zatim navode da je Ustavni sud zauzeo stav prema kojem "smatra da iz relevantnih ustavnih odredaba proizlazi da pitanje o tome što čini spor prema Ustavu Bosne i Hercegovine nije iscrpljeno u alinejama 1. i 2. članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Upravo posljednji dio rečenice članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, koji glasi "uključujući ali ne ograničavajući se", daje pravo Ustavnom sudu da u svakom konkretnom slučaju, izvan onoga što je eksplicitno propisano alinejama 1. i 2. članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, odluči šta je to "spor" u smislu navedenog članka Ustava Bosne i Hercegovine. Na temelju navedenog, Ustavni sud je u već spomenutoj Odluci broj *U-10/14* utvrdio postojanje ustavnog spora u slučaju kada je Vlada Republike Srpske donijela Odluku o vršenju provjere točnosti i istinitosti podataka prilikom prijave prebivališta na teritoriju Republike Srpske, pa je na temelju toga ispitao usklađenost tog akta s Ustavom Bosne i Hercegovine (*U-10/14*, toč. 77.–79.).

18. Podnositelji zahtjeva dalje ističu da je, nakon što je Miloradu Dodiku prestao mandat predsjednika Republike Srpske na temelju odluka Suda BiH i SIPBiH, nastao "vakuum" u funkcioniranju vlasti u entitetu Republika Srpska. Navode da je Narodna skupština na 27. posebnoj sjednici 18. listopada 2025. godine donijela Odluku o imenovanju vršitelja dužnosti predsjednika Republike Srpske broj *02/1-021-1284/25*. Na poziciju je imenovana Ana Trišić Babić i u odluci je navedeno da ona ima dužnosti kao predsjednik Republike Srpske, a koje su određene Ustavom Republike Srpske. Odlukom je određeno da ta odluka vrijedi do izbora novog predsjednika te da dotadašnjem predsjedniku prestaje dužnost. Navode da odredbe čl. 80.–89. Ustava Republike Srpske uređuju prava, dužnosti, izbor, opoziv, prestanak mandata, pitanje zamjenjivanja predsjednika u vrijeme privremene spriječenosti i druga pitanja. Ukazuju da je člankom 80. Ustava Republike Srpske, između ostalog, propisano da predsjednik Republike Srpske predlaže predsjednika Vlade. Podnositelji zahtjeva navode da Ustav Republike Srpske ne predviđa poziciju vršitelja dužnosti predsjednika, zbog čega se postavlja pitanje može li vršitelj dužnosti obnašati sve dužnosti predsjednika entiteta onako kako je to Narodna skupština odredila svojom odlukom. U svezi s tim, ističu da je, u prvoj situaciji kada je pozicija predsjednika Republike Srpske ostala upražnjena uslijed smrti, Narodna skupština kao ustavotvorni i zakonodavni organ na 4. posebnoj sjednici održanoj 1. listopada 2007. godine donijela Privremenu odluku o obavljanju neodložnih poslova iz nadležnosti predsjednika Republike Srpske broj *01-1558/07*. Podnositelji zahtjeva naglašavaju da tom prvom odlukom nije imenovan vršitelj dužnosti nego osoba koja će privremeno obavljati neodložne poslove. Ukazuju da su tom odlukom taksativno nabrojani neodložni poslovi koje je potrebno vršiti, i to: predstavljanje Republike, donošenje ukaza i proglašenje zakona, poslovi iz oblasti sigurnosti i odnosa Republike s drugim državama i međunarodnim organizacijama, te odlučivanje o povjeravanju poslova dopredsjednicima Republike Srpske. Podnositelji zahtjeva naglašavaju da je tom odlukom jasno definiran uzak krug poslova koji su nužni za funkcioniranje vlasti u entitetu i nikako prijenos svih nadležnosti predsjednika, kako je to urađeno odlukom kojom je imenovana vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske. Ističu da nisu sporne potreba i nužnost održanja funkcionalnog sustava vlasti u

kojem važnu ulogu ima predsjednik entiteta. Sporno je pitanje organa koji odlučuje o tome i pitanje procedure kako se to rješava, a naročito da vršitelj dužnosti činom imenovanja stekne prava i dužnosti kao osoba koja je izabrana u demokratskom izbornom procesu i izravnim biranjem od svih građana entiteta. Navode da predlaganje kandidata za predsjednika Vlade svakako nije hitno pitanje pa da ga može i treba obavljati vršitelj dužnosti. U svezi s tim, ukazuju da je člankom 11. stavak (2) Zakona o Vladi Republike Srpske propisano: "Vlada, kojoj je prestao mandat u skladu sa stavom 1. ovog člana, ostaje na dužnosti do izbora nove Vlade". Stoga smatraju da entitet nije bio bez Vlade, naprotiv, Vlada kojoj je mandat prestao ostavkom njezinog predsjednika bila je dužna nastaviti obavljati poslove do izbora nove Vlade. Ističu da je ta situacija mogla potrajati i do izbora predsjednika entiteta koji bi onda u proceduri koja je u skladu s Ustavom Republike Srpske predložio novog kandidata za predsjednika Vlade RS.

19. Navode da je na temelju takvog imenovanja vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske predložila kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske, na temelju čijeg prijedloga je Narodna skupština donijela osporene odluke. Stoga, podnositelji zahtjeva smatraju da je izbor predsjednika i članova Vlade Republike Srpske, koji je izvršen na temelju prijedloga vršiteljice dužnosti kao pozicije koja nije definirana Ustavom Republike Srpske, ustavnopravno ništavan i protivan članku 1/2. Ustava Bosne i Hercegovine. U svezi s tim su se pozvali na Odluku o dopustivosti i meritumu broj *U-29/25* od 22. siječnja 2026. godine.

b) Odgovor na zahtjev

20. Narodna skupština navodi da je zahtjev dopustiv s aspekta ovlaštenog podnositelja, ali da je nedopustiv u odnosu na suštinsku (meritornu) dopustivost jer se ne radi o sporu između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, niti je Ustavni sud nadležan o tome odlučivati. Navodi da se zahtjevom ne traži poništavanje odluke Narodne skupštine o izboru vršitelja dužnosti predsjednika Republike Srpske već samo odluka o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske, iako se osnovna tvrdnja podnositelja zahtjeva temelji na osporavanju izbora vršitelja dužnosti. Smatra da za to postoje dva razloga.

21. Kao prvi razlog navedeno je da je Ustavni sud RS u Odluci broj *U-5/07* (provjerom utvrđeno da je ispravan broj *UV-5/07*) naveo: "Imajući u vidu da je Narodna skupština organ Republike koji vrši ustavotvornu i zakonodavnu vlast i koja je predstavničko tijelo svih građana u Republici Srpskoj, Vijeće [za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda RS] smatra da ta institucija ima obavezu da u okviru ustavnih ovlaštenja upotrijebi sve pravne instrumente potrebne za funkcionisanje Republike". Navodi da slučaj interveniranja Narodne skupštine zbog nepostojanja ličnosti koja obavlja dužnost predsjednika Republike na koji se podnositelji zahtjeva pozivaju nije prvi. U svezi s tim ističe da je odlukom nekadašnjeg visokog predstavnika smijenjen tadašnji predsjednik Nikola Poplašen, a u odluci o smjeni je naglašeno da se radi o ustavnoj praznini i naložena je objava zakona bez obveznog proglašenja od predsjednika Republike. Stoga, Narodna skupština smatra da je nesporno uspostavljen ustavni običaj da Narodna skupština intervenira u sličnim slučajevima.

22. Kao drugi razlog Narodna skupština navodi da je općoj, političkoj i profesionalnoj javnosti u cijeloj Bosni i Hercegovini poznato da je inicijativa za ocjenu ustavnosti izbora vršitelja dužnosti predsjednika Republike Srpske podnesena Ustavnom sudu Republike Srpske kao nadležnom tijelu. Osim toga, navodi da je podnositeljima zahtjeva poznato da su se 8. veljače 2026. godine održali ponovljeni prijevremeni izbori za predsjednika Republike Srpske, zbog čega je došlo do promijenjenih pravnih

okolnosti zbog kojih je nesvršishodno, nepotrebno ili nedopustivo odlučivanje o ustavnosti izbora vršitelja dužnosti predsjednika Republike Srpske.

23. Narodna skupština dalje navodi da je Ustavni sud Odlukom broj U-29/25 odbacio kao nedopušten zahtjev četiri delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti odluka o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske zbog nenadležnosti Ustavnog suda za odlučivanje. Navodi da se u toj odluci Ustavni sud pozvao na svoju raniju praksu iz Odluke broj U-12/08 u kojoj je obrazloženo koji uvjeti moraju biti ispunjeni da bi se radilo o ustavnom sporu između Bosne i Hercegovine i jednog od entiteta. Tako je navedeno da se mora raditi o pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine, za čije rješavanje je nadležan jedino Ustavni sud, te da spor ne može proisteći iz redovnih pozitivnopravnih propisa. Narodna skupština smatra da taj stav potvrđuje da je konkretni zahtjev nedopustiv jer se ne radi o pitanju iz Ustava Bosne i Hercegovine, niti o pitanju za koje je nadležan jedino Ustavni sud. Konačno, navodi da je u točki 51. Odluke broj U-29/25 potvrđeno da odluke Narodne skupštine o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske predstavljaju politički akt izbora i imenovanja koji svoju osnovu crpi iz Ustava Republike Srpske, zbog čega Ustavni sud nije nadležan za ocjenu njihove ustavnosti.

V. Relevantni propisi

24. U **Ustavu Bosne i Hercegovine** relevantne odredbe glase:

Članak 1. stavak 2.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

25. **Ustav Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 12/00 – odluka USBiH, 31/00 – odluka USBiH, 36/00 – odluka USBiH, "Službeni glasnik BiH" broj 36/00 – odluka USBiH, "Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/02, 26/02 ispravak, 30/02 ispravak, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 i 91/19 – odluka USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

2. Predsjednik Republike

Član 80.

Predsjednik Republike:

[...]

2. predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade;

[...]

Član 93.

Kandidat za predsjednika Vlade izlaže Narodnoj skupštini program Vlade i predlaže njen sastav.

Vlada je izabrana ako je za njen izbor glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

IX. USTAVNI SUD

Član 115.

Ustavni sud:

1. odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i opštih akata sa Ustavom;

2. odlučuje o saglasnosti propisa i opštih akata sa zakonom;

3. rješava sukob nadležnosti između organa zakonodavne, izvršne i sudske vlasti;

4. rješava sukob nadležnosti između organa Republike, grada i opštine;

5. odlučuje o saglasnosti programa, statuta i drugih opštih akata političkih organizacija sa Ustavom i zakonom.

Ustavni sud prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i predloge za donošenje zakona i preduzimanje drugih mera radi obezbjeđenja ustavnosti i zakonitosti i zaštite sloboda i prava građana, organizacija i zajednica.

Ustavni sud može ocenjivati ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i opštih akata koji su prestali da važe, ako od prestanka važenja do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine.

Ustavni sud:

1) odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i opštih akata Narodne skupštine sa odredbama Ustava o zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda.

Ustavni sud odlučuje o pitanjima imuniteta, koja proističu iz zakona kojima se uređuje imunitet u Republici Srpskoj.

Član 120.

Postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja njegove organizacije i rada uređuju se zakonom.

Svako može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Postupak pred Ustavnim sudom mogu, bez ograničenja, pokrenuti predsednik Republike, Narodna skupština i Vlada, a ostali organi, organizacije i zajednice pod uslovima utvrđenim zakonom.

Ustavni sud može i sam pokrenuti postupak za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Kad Ustavni sud utvrdi da zakon nije u saglasnosti sa Ustavom ili da drugi propis ili opšti akt nije u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom, taj zakon, drugi propisi ili opšti akt prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda.

26. **Zakon o Ustavnom sudu Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 104/11 i 92/12 – ispravak) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 2.

U ostvarivanju svojih, Ustavom ustvrđenih mjerodavnosti, Sud prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i prijedloge za donošenje zakona i poduzimanje drugih mjera radi osiguranja ustavnosti i zakonitosti i zaštite vitalnih nacionalnih interesa konstituirajućih naroda i ostalih, ostvarivanja i zaštite sloboda i prava građana, organa i organizacija.

Članak 4.

(1) Svatko može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

(2) Postupak pred Sudom prijedlogom mogu pokrenuti:

a) predsjednik Republike Srpske,

b) Narodna skupština Republike Srpske (u daljnjemu tekstu: Narodna skupština),

v) Vijeće naroda o pitanjima iz okvira Ustavom ustvrđenih nadležnosti,

g) Vlada Republike Srpske,

d) Sud, ako se pitanje ustavnosti i zakonitosti postavi u postupku pred Sudom,

đ) republički tužitelj, ako se pitanje ustavnosti i zakonitosti postavi u radu tužiteljstva,

e) općina, grad, poduzeće, politička organizacija, odnosno udruga građana i druga organizacija, ako je povrijeđeno njihovo pravo ustvrđeno Ustavom ili zakonom i

ž) organ koji je po Ustavu i zakonu ovlašten obustaviti izvršenje propisa i drugog općeg akta zbog njegove nesuglasnosti sa Ustavom i zakonom.

(3) Sud može i sam pokrenuti postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

27. Odluka o izboru predsjednika Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) glasi:

I.

Savo Minić izabran je za predsjednika Vlade Republike Srpske.

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

28. Odluka o izboru članova Vlade Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 5/26) glasi:

I.

Za članove Vlade Republike Srpske izabrani su:

- 1. Zora Vidović, ministar financija;*
- 2. Željko Budimir, ministar unutarnjih poslova;*
- 3. Draga Mastilović, ministar za znanstvenotehnoški razvoj i visoko obrazovanje;*
- 4. Zoran Stevanović, ministar prometa i veza;*
- 5. Petar Đokić, ministar energetike i rudarstva;*
- 6. Alen Šeranić, ministar zdravlja i socijalne zaštite;*
- 7. Zlatan Klokić, ministar za europske integracije i međunarodnu suradnju;*
- 8. Borivoje Golubović, ministar prosvjete i kulture;*
- 9. Bojan Vipotnik, ministar za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju;*
- 10. Radenko Bubić, ministar gospodarstva i poduzetništva;*
- 11. Anđelka Kuzmić, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;*
- 12. Ned Puhovac, ministar trgovine i turizma;*
- 13. Goran Selak, ministar pravde;*
- 14. Radan Ostojić, ministar rada i boračko-invalidske zaštite;*
- 15. Senka Jujić, ministar uprave i lokalne samouprave;*
- 16. Irena Ignjatović, ministar obitelji, omladine i sporta.*

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

VI. Dopustivost

29. Pri ispitivanju dopustivosti zahtjeva Ustavni sud je pošao od odredbe članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 19. stavak (1) točka a) Pravila Ustavnog suda.

30. Članak VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

[...]

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

- Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

[...]

31. Članak 19. stavak (1) točka a) Pravila Ustavnog suda glasi:

Zahtjev nije dopustiv ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

a) Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje;

32. Zahtjev za utvrđivanje spora podnijelo je jedanaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, što znači da je zahtjev podnio ovlašteni subjekt, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

33. Nakon što je utvrđeno da je zahtjev podnio ovlašteni subjekt, Ustavni sud zapaža da se u ovom postupku pokreće pitanje dopustivosti zahtjeva prema članku 19. stavak (1) točka a) Pravila Ustavnog suda, kojim je propisano da zahtjev nije dopustiv kada Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje. Naime, Ustavni sud zapaža da u konkretnom slučaju nije sporno da predmet utvrđivanja spora nisu ni ustav niti zakoni entiteta. Ustavni sud zapaža da podnositelji zahtjeva traže utvrđivanje spora između Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska u svezi s donošenjem osporenih odluka. Tim odlukama Narodna skupština je imenovala predsjednika i članove Vlade Republike Srpske. Stoga se postavlja pitanje nadležnosti Ustavnog suda, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

Relevantna praksa

34. Ustavni sud podsjeća na vlastitu praksu prema kojoj pitanje o tome što čini spor prema Ustavu Bosne i Hercegovine nije iscrpljeno u alinejama 1. i 2. članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Upravo posljednji dio rečenice članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, koji glasi "uključujući ali ne ograničavajući se", daje pravo Ustavnom sudu da u svakom konkretnom slučaju, izvan onoga što je eksplicitno propisano alinejama 1. i 2. članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, odluči što je to spor u smislu navedenog članka Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/14* od 4. srpnja 2014. godine, točka 78.).

35. Ustavni sud je u svojoj praksi utvrdio postojanje spora u svezi s ustavnim pitanjem poštovanja podjele nadležnosti iz članka III/1.(a) i (b) Ustava Bosne i Hercegovine, te pitanja iz čl. III/3.(b), V/3.(a) i (c) i V/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U-15/08* od 3. srpnja 2009. godine, točka 29., i *U-15/09* od 27. ožujka 2010. godine, točka 34., dostupne na www.ustavnisud.ba). Zatim, Ustavni sud je zaključio da pitanje sukoba nadležnosti između različitih razina vlasti u Bosni i Hercegovini u odnosu na ustavnu nadležnost za donošenje (i) podzakonskih akata može dovesti do pokretanja ustavnog spora, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga je zaključio da može utemeljiti nadležnost i odlučiti o ustavnom sporu u kojem se tvrdi da je nenadležni organ donio podzakonski akt za čije donošenje nije imao nadležnost prema Ustavu Bosne i Hercegovine. Takav stav je obrazložen prema načinu da bi ustavne odredbe o podjeli nadležnosti iz članka III. Ustava Bosne i Hercegovine i ustavno načelo pravne države iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine bili lišeni svakog smisla ukoliko bi niži organi javne vlasti donosili podzakonske akte iz nadležnosti državne javne vlasti, ili, obratno, ukoliko bi državna razina vlasti donosila zakonske ili podzakonske akte iz nadležnosti entiteta ili nižih razina vlasti (*op. cit.*, *U-10/14*, točka 79.). Zatim, Ustavni sud je zaključio da je Narodna skupština raspisivanjem referenduma s istim pitanjem o kojem je Ustavni sud donio konačnu i obvezujuću odluku prouzrokovala ustavni spor o kojem jedino može odlučiti Ustavni sud (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-10/16* od 1. prosinca 2016. godine, točka 37., dostupna na www.ustavnisud.ba). Ustavni sud je utvrdio postojanje spora i u slučaju sukoba nadležnosti između dvaju entiteta po pitanju je li Federacija BiH, u skladu s

nadležnostima koje su entitetima dodijeljene Ustavom Bosne i Hercegovine, mogla donijeti zakon kojim će urediti pitanja koja se tiču prava i obveza povratnika u entitet Republika Srpska (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-13/14* od 4. srpnja 2014. godine, točka 51., dostupna na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je utvrdio postojanje spora između vlasti na razini države i na razini entiteta povodom oprečnih mišljenja u pogledu stjecanja državljanstva BiH/FBiH i pravnih posljedica nedavanja suglasnosti državne razine vlasti entitetskoj razini vlasti. Naime, u tom predmetu su državni i entitetski organ donijeli odluke u kojima su usvojeni različiti stavovi povodom pitanja državljanstva, zbog čega se radilo o sporu, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, koji se jedino može riješiti u postupku pred Ustavnim sudom (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-8/21* od 23. rujna 2021. godine, točka 28., dostupna na www.ustavnisud.ba). Konačno, Ustavni sud je utvrdio postojanje spora između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske u svezi s pitanjem je li Narodna skupština postupala u suprotnosti sa člankom III/3.(b) kada je donijela odluke o imenovanju predsjednika i članova Vlade Republike Srpske (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-29/25* od 22. siječnja 2026. godine, točka 55., dostupna na www.ustavnisud.ba).

36. S druge strane, Ustavni sud je utvrdio da ne može uspostaviti nadležnost u slučaju kada predmet zahtjeva ne pokreće pitanje spora između BiH i entiteta u svezi s ustavnim pitanjem poštovanja podjele nadležnosti iz članka III. Ustava Bosne i Hercegovine, za koji je, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud jedini nadležan odlučivati (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-5/17* od 28. rujna 2017. godine, točka 18., dostupna na www.ustavnisud.ba). Osim toga, Ustavni sud je naglasio da spor ne može proizlaziti iz redovnih pozitivnopravnih propisa, već se mora ticati određenog pitanja koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-66/02* od 30. siječnja 2004. godine, "Službeni glasnik BiH" broj 11/04, točka 6.). Također, Ustavni sud nije prihvatio nadležnost za utvrđivanje spora ni u svezi s pitanjem presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Karanović protiv Bosne i Hercegovine* koju bi trebala izvršiti Federacija BiH jer je izvršenje presuda tog suda u potpunoj diskreciji Vijeća Europe (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-12/08* od 30. siječnja 2009. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 62/09).

37. Ustavni sud ukazuje da iz navedene prakse proizlazi da postojanje ustavnog spora, u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, podrazumijeva da se radi o sukobu nadležnosti različitih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno njihovih institucija. To proizlazi iz samog teksta članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Ustavni sud jedini nadležan odlučivati o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine. Također, prema ustavnopravnoj teoriji, ustavni spor po svojoj prirodi predstavlja federalni spor između federacije i federalnih jedinica ili organski spor između njihovih institucija, odnosno organa, a rješavanje tih sporova predstavlja klasičnu nadležnost ustavnih sudova u složenim državama. Ustavni sud ukazuje da sukob nadležnosti može biti izravan – kada jedna razina vlasti donosi propise ili na drugi način vrši vlast koja pripada drugoj razini vlasti, ali i implicitan – kada akti ili aktivnosti jedne razine vlasti za posljedicu imaju negiranje ustavnih ingerencija druge razine vlasti.

38. Ustavni sud dalje ukazuje da, osim postojanja sukoba nadležnosti, za uspostavu nadležnosti Ustavnog suda da odlučuje o sporu taj spor se mora ticati pitanja iz Ustava Bosne i

Hercegovine, imajući u vidu tekst članka VI/3.(a), prema kojem je Ustavni sud jedini nadležan odlučivati o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-17/07* od 3. i 4. listopada 2008. godine, točka 14., dostupna na www.ustavnisud.ba). Tako je Ustavni sud u svojoj praksi potvrdio kao pitanja iz Ustava Bosne i Hercegovine jezik jednog od konstitutivnih naroda (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U-7/15* od 26. svibnja 2016. godine, točka 53.), pitanje državljanstva (*op. cit.*, *U-8/21*, toč. 30. i 31.), kao i, u nizu predmeta, obvezu poštovanja odluka državnih institucija (vidi, *exempli causa*, *U-20/24* od 23. siječnja 2025. godine, točka 59. s daljnjim referencama). S druge strane, Ustavni sud nije uspostavio nadležnost o pitanju utvrđivanja spora u svezi s Odlukom o usvajanju Jedinstvenog programa obrade podataka popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine od 18. svibnja 2016. godine i Jedinstvenog programa obrade podataka popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine jer se nije radilo o pitanju koje je regulirano samim Ustavom Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj *U-7/16* od 19. siječnja 2017. godine, točka 34., dostupna na www.ustavnisud.ba).

39. Konačno, za uspostavu nadležnosti Ustavnog suda o pitanju ustavnog spora nužno je da je Ustavni sud jedini nadležan riješiti taj spor (*op. cit.*, *U-8/21*, točka 28.). Međutim, svako pozivanje na načela sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine ne mora nužno rezultirati postojanjem spora za koji je jedino Ustavni sud nadležan za odlučivanje (vidi Odluku o dopustivosti broj *U-28/13* od 26. ožujka 2015. godine, točka 17.). Tako je Ustavni sud zaključio da je pitanje unutarnje organizacije entiteta, njihovih administrativnih jedinica i jedinica lokalne samouprave, a time i konkretno pitanje načina reguliranja simbola tih jedinica, u skladu sa člankom III. Ustava Bosne i Hercegovine, u isključivoj nadležnosti entiteta i da su ta pitanja uređena njihovim ustavima i zakonima. Ustavni sud je zaključio da poštovanje načela konstitutivnosti naroda i načela nediskriminacije u pogledu načina propisivanja simbola administrativnih i lokalnih jedinica kao pitanja koje je u isključivoj nadležnosti entiteta prije svega pokreće pitanje usklađenosti akata koji sadrže odredbe o ovom pitanju s ustavom entiteta, za koje je konačni autoritet ustavni sud entiteta (*idem*, točka 23.).

Postojanje ustavnog spora

40. Vraćajući se na konkretni predmet, Ustavni sud zapaža da podnositelji zahtjeva smatraju da je donošenjem osporenih odluka Republika Srpska – Narodna skupština prekršila ustavnopravne nadležnosti Bosne i Hercegovine. Naime, podnositelji zahtjeva takvu tvrdnju temelje na tome da je donošenje osporenih odluka u suprotnosti s Ustavom Republike Srpske, koji ne propisuje mogućnost imenovanja vršitelja dužnosti predsjednika Republike Srpske. Stoga, prema mišljenju podnositelja zahtjeva, vršiteljica dužnosti predsjednika Republike Srpske nije mogla ni predložiti kandidata za predsjednika Vlade Republike Srpske, pa time Narodna skupština nije ni mogla donijeti osporene odluke. Zbog navedenih razloga smatraju da je izbor predsjednika i članova Vlade Republike Srpske, koji je izvršen osporenim odlukama na temelju prijedloga vršiteljice dužnosti kao pozicije koja nije definirana Ustavom Republike Srpske, ustavnopravno ništavan i protivan članku I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

41. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je pitanje izbora predsjednika Vlade Republike Srpske regulirano čl. 80. i 93. Ustava Republike Srpske. Dakle, radi se o pitanju koje je regulirano Ustavom Republike Srpske, a ne Ustavom Bosne i Hercegovine, a koje je u isključivoj nadležnosti entiteta Republika Srpska (*op. cit.*, *U-28/13*, točka 19.). U svezi s tim,

Ustavni sud ukazuje da Ustavni sud RS, shodno članku 115. Ustava Republike Srpske i članku 2. Zakona o Ustavnom sudu RS, prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i prijedloge za donošenje zakona i poduzimanje drugih mjera radi osiguranja ustavnosti i zakonitosti i zaštite vitalnih nacionalnih interesa konstitutivnih naroda i Ostalih, ostvarivanja i zaštite sloboda i prava građana, organa i organizacija. Također, svatko može dati inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti, a Ustavni sud RS može i *ex officio* pokrenuti postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti, shodno članku 120. Ustava Republike Srpske i članku 4. st. 1. i 3. Zakona o Ustavnom sudu RS. Iz navedenog proizlazi da se u konkretnom slučaju ne radi o sporu za koji je jedino nadležan Ustavni sud. Osim toga, Ustavni sud podsjeća da je u više svojih odluka ukazivao da je nadležan podržavati Ustav Bosne i Hercegovine, ali da nema nadležnost podržavati i ustav entiteta jer je to pitanje u isključivoj nadležnosti entitetskog ustavnog suda. Iznimka od tog pravila postoji samo u slučaju kada entitetski ustavni sud tumači i primjenjuje entitetski ustav suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, *op. cit.*, U-28/13, točka 22., i Odluka o dopustivosti broj U-8/18 od 27. rujna 2018. godine, točka 25. s daljnjim referencama, dostupna na www.ustavnisud.ba). Međutim, u ovom predmetu Ustavni sud ne zapaža da postoji takva situacija, niti podnositelji zahtjeva to tvrde. Konačno, Ustavni sud smatra da pitanje načina izbora predsjednika i članova Vlade Republike Srpske ni na koji način ne dovodi u pitanje podjelu nadležnosti između različitih razina vlasti ili institucija u Bosni i Hercegovini pa da bi se radilo o sporu za koji je jedino nadležan Ustavni sud.

42. Ustavni sud zapaža da su se podnositelji zahtjeva pozvali na praksu Ustavnog suda iz predmeta br. U-10/16, U-3/13 i U-29/25. U svezi s tim, Ustavni sud podsjeća da je u predmetu broj U-10/16 Narodna skupština donijela Odluku o raspisivanju republičkog referenduma koja je u suprotnosti s Odlukom Ustavnog suda broj U-3/13 od 26. studenog 2015. godine, na koji način je prouzrokovala spor između Bosne i Hercegovine – Ustavnog suda i Republike Srpske koji je jedino mogao riješiti Ustavni sud (*op. cit.*, U-10/16, točka 37.). U predmetu broj U-10/14 Vlada Republike Srpske je donoseći Odluku o vršenju provjere točnosti i istinitosti podataka prilikom prijave prebivališta na teritoriju Republike Srpske prouzrokovala spor s Bosnom i Hercegovinom u pogledu nadležnosti za reguliranje pitanja prebivališta jer je regulirala pitanje prebivališta koje je u isključivoj nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-10/14, toč. 76.–87.). Konačno, u predmetu broj U-29/25 Narodna skupština je donijela odluku o izboru predsjednika i članova Vlade Republike Srpske protivno odlukama Suda BiH i SIPBiH, na koji način je prouzrokovala spor u svezi s pitanjem poštovanja odluka institucija BiH, u smislu članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine (*op. cit.*, U-29/25, točka 55.).

43. Dakle, u svim navedenim predmetima postojao je spor o pitanju nadležnosti između Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i njezinih institucija. Međutim, kako je već rečeno, donošenje osporenih odluka kojima su izabrani predsjednik i članovi Vlade Republike Srpske ni na koji način ne dovodi u pitanje podjelu nadležnosti između različitih razina vlasti ili institucija u Bosni i Hercegovini pa da bi se radilo o sporu za koji je jedino nadležan Ustavni sud. Za razliku od toga, u predmetu broj U-29/25 izbor predsjednika i članova Vlade Republike Srpske je izvršen protivno obvezujućim odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Na taj način, odbijanjem izvršenja obvezujućih odluka državnih institucija entitet Republika Srpska je implicitno derogirao nadležnost Bosne i Hercegovine, što je bila osnova za utvrđivanje spora u navedenom predmetu.

Međutim, u ovom predmetu su okolnosti drugačije i taj element nije ispunjen. Stoga, Ustavni sud smatra da navedena praksa nije primjenjiva u konkretnom slučaju.

44. Sumirajući navedeno, Ustavni sud smatra da donošenje osporenih odluka nije prouzrokovalo spor u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine jer se radi o pitanju pravilnosti procedure izbora predsjednika i članova Vlade Republike Srpske koje je regulirano Ustavom Republike Srpske, a ne Ustavom Bosne i Hercegovine i za koje je nadležan Ustavni sud RS, a koje pitanje ni na koji način ne dovodi u pitanje podjelu nadležnosti između različitih razina vlasti ili institucija u Bosni i Hercegovini, za koje je isključivo nadležan Ustavni sud.

45. Imajući u vidu odredbu članka 19. stavak (1) točka a) Pravila Ustavnog suda, prema kojoj će se zahtjev odbaciti kao nedopušten ako se utvrdi da Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

46. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, nije nužno posebno razmatrati zahtjeve za donošenje privremene mjere.

47. U skladu sa člankom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i
Hercegovine
Mirsad Čeman, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у саставу: председник Мирсад Чеман, потпредседнице Валерија Галић и Ангелика Нушбергер и судије Хелен Келлер, Леди Бианку, Марин Вукоја и Лариса Велић, на сједници одржаној 26. марта 2026. године, у предмету број У-6/26, рјешавајући захтјев **једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, на основу члана VI/3. Устава Босне и Херцеговине, члана 19. став (1) тачка а), члана 57. став (2) тачка а) и члана 58. Правила Устavnог суда Босне и Херцеговине – прецишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ

Одбацује се као недопуштен захтјев **једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине** за утврђивање постојања спора између Босне и Херцеговине и ентитета Република Српска у вези с доношењем Одлуке о избору председника Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 5/26) и Одлуке о избору чланова Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 5/26) због ненадлежности Устavnог суда Босне и Херцеговине за одлучивање.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, и то: Шериф Шпаго, Един Рамић, Сафет Кешо, Мидхат Чаушевић, Нермин Мандра, Денијал Тулумовић, Амор Машовић, Шемсудин Дедић, Милан Дуновић, Влатко Главаш и Златан Бегић (у даљњем тексту: подносиоци захтјева), поднијело је 26. јануара 2026. године захтјев за рјешавање спора с Републиком Српском у вези с доношењем Одлуке о избору

предсједника Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 5/26) и Одлуке о избору чланова Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 5/26; у даљњем тексту: оспорене одлуке). Подносиоци захтјева су, на основу члана 64. Правила Уставног суда, затражили да Уставни суд донесе привремену мјеру којом би привремено обуставио примјену оспорених одлука до доношења коначне одлуке Уставног суда о поднесеном захтјеву.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23. став (2) Правила Уставног суда, од Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) затражено је 30. јануара 2026. године да достави одговор на захтјев у року од 15 дана.

3. Народна скупштина је дописом од 9. фебруара 2026. године затражила продужење рока. Уставни суд је оставио Народној скупштини додатни рок за достављање одговора на захтјев, који истиче 1. марта 2026. године.

4. Народна скупштина је 24. фебруара 2026. године доставила одговор на захтјев.

III. Релевантне чињенице

5. Милорад Додик је правоснажном пресудом Суда Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Суд БиХ) од 12. јуна 2025. године проглашен кривим да је као предсједник Републике Српске починио кривично дјело неизвршавања одлука високог представника из члана 203.а став 1. Кривичног закона Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: КЗБиХ). Као правна посљедица осуде Милораду Додику је престао мандат предсједника Републике Српске с 12. јуна 2025. године као даном правоснажности пресуде, што је утврђено Одлуком Централне изборне комисије БиХ (у даљњем тексту: ЦИКБиХ) од 6. августа 2025. године (доступна на www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/od_prestanak_mandata_md-bos.pdf, преузета 15. септембра 2025. године). Због тога је ЦИКБиХ Одлуком од 28. августа 2025. године расписао пријевремене изборе за предсједника Републике Српске за 23. новембар 2025. године (доступна на www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/pi_2025_1_od_rasp_iz-bos.pdf, преузета 15. септембра 2025. године).

6. Народна скупштина је на 24. посебној сједници одржаној 22. августа 2025. године донијела Одлуку о усвајању оставке предсједника Владе Републике Српске (доступна на www.narodnaskupstinar.net/?q=ci/akti/odluke/odluka-ostvajanju-ostavke-predsjednika-vlade-republike-srpske, приступљено 1. октобра 2025. године).

7. Милорад Додик је 23. августа 2025. године донио Одлуку о приједлогу кандидата за предсједника Владе Републике Српске којом је за ту функцију предложио Саву Минића (доступна на www.narodnaskupstinar.net/?q=ci/vijesti/saopštenje-za-javnost-predsjednika-narodne-skupstine-republike-srpske-dr-nenada-stevandica-1, приступљено 1. октобра 2025. године).

8. Народна скупштина Републике Српске је на 25. посебној сједници одржаној 2. септембра 2025. године донијела одлуке којима је именovala предсједника и чланове Владе Републике Српске и одлучила да ће те одлуке пријевремено ступити на снагу (доступне на www.narodnaskupstinar.net/?q=ci/akti/odluke, приступљено 1. октобра 2025. године).

9. Народна скупштина је на 27. посебној сједници 18. октобра 2025. године донијела Одлуку о именовану вршиоца дужности предсједника Републике Српске број 02/1-021-1284/25 ("Службени гласник Републике Српске" број 91/25). Том одлуком је на дужност предсједника

Републике Српске именована Ана Тришић Бабић, одређено је да су њене надлежности у складу с Уставом Републике Српске те да том одлуком престаје функција дотадашњег предсједника.

10. Потпредсједник Републике Српске Тамил Дураковић и предсједник Листе за правду и ред Небојша Вукановић поднијели су Уставном суду Републике Српске (у даљњем тексту: Уставни суд РС) иницијативу за покретање поступка оцјене уставности одлуке о именовану вршиоца дужности предсједника Републике Српске и та иницијатива је регистрована под бр. У-105/25 и У-116/25 (www.ustavisud.org/Doc.aspx?cat=12&subcat=26&lang=Cir&id=908, приступљено 4. марта 2026. године). Уставни суд РС је на сједници одржаној 25. фебруара 2026. године донио Рјешење број У-105/25 којим је обуставио уставносудски поступак за оцјену уставности аката јер су престали постојати процесноправни услови за њихово даље вођење (www.ustavisud.org/Doc.aspx?cat=12&subcat=27&id=910&lang=cir&tekst=2743, приступљено 4. марта 2026. године).

11. Предсједник Владе Републике Српске Саво Минић је Народној скупштини поднио оставку на наведену функцију. Народна скупштина је на 29. посебној сједници одржаној 18. јануара 2026. године, између осталог, донијела Одлуку о усвајању оставке предсједника Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 3/26). Том одлуком је усвојена оставка предсједника Владе Републике Српске (тачка I), одређено је да та оставка повлачи оставку Владе Републике Српске (тачка II), те да ступањем на снагу те одлуке престају да важе одлуке о именовану предсједника и чланова Владе Републике Српске донесене на 25. посебној сједници одржаној 2. септембра 2025. године (члан III).

12. Вршитељица дужности предсједника Републике Српске је 18. јануара 2026. године донијела Одлуку о приједлогу кандидата за предсједника Владе Републике Српске.

13. На 30. посебној сједници одржаној 18. јануара 2026. године Народна скупштина је донијела оспорене одлуке којима је именovala предсједника и чланове Владе Републике Српске.

14. Одлуком о допустивости и меритуму број У-29/25 од 22. јануара 2026. године Уставни суд је утврдио да Одлука о избору предсједника Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 78/25), Одлука о избору чланова Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 78/25), Одлука о пријевременом ступању на снагу Одлуке о избору предсједника Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 78/25) и Одлука о пријевременом ступању на снагу Одлуке о избору чланова Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 78/25) у периоду од њиховог доношења 2. септембра 2025. године до стављања ван снаге 18. јануара 2026. године нису биле у складу са чл. I/2. и III/3.б) Устава Босне и Херцеговине.

15. Избори за предсједника Републике Српске су одржани 23. и 30. новембра 2025. године и 8. фебруара 2026. године, те је на ту функцију изабран Сениша Каран, што је потврђено одлуком ЦИКБиХ од 13. фебруара 2026. године (www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/odluka_potvrdivanj_e_rezultata_pi_za_p_rs-bos.pdf, приступљено 4. марта 2026. године).

IV. Захтјев

а) Наводи из захтјева

16. Подносиоци захтјева наводе да је спор с Републиком Српском, Народном скупштином, проузрокован

кршењем уставноправних надлежности Босне и Херцеговине и обавеза нижих нивоа власти да испуњавају те надлежности. Наводе да је доношењем оспорених одлука Народна скупштина довела у питање функционисање Босне и Херцеговине на принципу "владавине права", у смислу члана I/2. Устава Босне и Херцеговине. Наводе да су оспорене одлуке донесене на основу приједлога вршитељице дужности председника Републике Српске Ане Тришић Бабић иако сама функција вршиоца дужности председника није предвиђена Уставом Републике Српске. Сматрају да се тиме отвара питање да ли је највиши орган извршне власти у ентитету именован на уставно ваљан начин јер овлашћења за предлагање председника Владе припадају искључиво председнику Републике Српске као Уставом дефинисаној институцији. Подносиоци захтјева наводе да се у ситуацији када се тако кључне одлуке доносе на основу неуставно установљене функције нарушава принцип владавине права и правне сигурности, а тиме и члан I/2. Устава Босне и Херцеговине, који прописује да је Босна и Херцеговина демократска држава заснована на закону и слободним изборима. Стога сматрају да поступање Народне скупштине у овом случају не само да доводи у питање уставни поредак Републике Српске већ и директно поткопава уставне темеље Босне и Херцеговине као демократске и правне државе.

17. Такође, подносиоци захтјева наводе да је Уставни суд заузео став да "акти и активности једног од ентитета могу покренути питање постојања спора између тог ентитета и Босне и Херцеговине о неком питању из Устава Босне и Херцеговине за чије рјешавање је једино надлежан Уставни суд" (У-10/16, тачка 32). Затим наводе да је Уставни суд заузео став према којем "сматра да из релевантних уставних одредаба произлази да питање о томе шта чини спор према Уставу Босне и Херцеговине није исцрпљено у алинејама 1. и 2. члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине. Управо посљедњи дио реченице члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, који гласи "укључујући али не ограничавајући се", даје право Уставном суду да у сваком конкретном случају, ван онога што је експлицитно прописано алинејама 1. и 2. члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, одлучи шта је то "спор" у смислу наведеног члана Устава Босне и Херцеговине. На основу наведеног, Уставни суд је у већ поменутој Одлуци број У-10/14 утврдио постојање уставног спора у случају када је Влада Републике Српске донијела Одлуку о вршењу провјере тачности и истинитости података приликом пријаве пребивалишта на територији Републике Српске, па је на основу тога испитао усклађеност тог акта с Уставом Босне и Херцеговине (У-10/14, тач. 77-79).

18. Подносиоци захтјева даље истичу да је, након што је Милораду Додика престао мандат председника Републике Српске на основу одлука Суда БиХ и ЦИКБиХ, настао "вакуум" у функционисању власти у ентитету Република Српска. Наводе да је Народна скупштина на 27. посебној сједници 18. октобра 2025. године донијела Одлуку о именовану вршиоца дужности председника Републике Српске број 02/1-021-1284/25. На позицију је именована Ана Тришић Бабић и у одлуци је наведено да она има дужности као председник Републике Српске, а које су одређене Уставом Републике Српске. Одлуком је одређено да та одлука вриједи до избора новог председника те да дотадашњем председнику престаје дужност. Наводе да одредбе чл. 80-89. Устава Републике Српске уређују права, дужности, избор, опозив, престанак мандата, питање замјењивања председника у вријеме привремене спријечености и друга питања. Указују да је чланом 80. Устава Републике Српске, између осталог, прописано да председник Републике Српске предлага председника

Владе. Подносиоци захтјева наводе да Устав Републике Српске не предвиђа позицију вршиоца дужности председника, због чега се поставља питање може ли вршилац дужности обављати све дужности председника ентитета онако како је то Народна скупштина одредила својом одлуком. У вези с тим, истичу да је, у првој ситуацији када је позиција председника Републике Српске остала упражњена услед смрти, Народна скупштина као уставотворни и законодавни орган на 4. посебној сједници одржаној 1. октобра 2007. године донијела Привремену одлуку о обављању неодложних послова из надлежности председника Републике Српске број 01-1558/07. Подносиоци захтјева наглашавају да том првом одлуком није именован вршилац дужности него лице које ће привремено обављати неодложне послове. Указују да су том одлуком таксативно набројани неодложни послови које је потребно вршити, и то: представљање Републике, доношење указа и проглашење закона, послови из области безбједности и односа Републике с другим државама и међународним организацијама, те одлучивање о повјеравању послова потпредседницима Републике Српске. Подносиоци захтјева наглашавају да је том одлуком јасно дефинисан узак круг послова који су неопходни за функционисање власти у ентитету и никако пријенос свих надлежности председника, како је то урађено одлуком којом је именована вршитељица дужности председника Републике Српске. Истичу да нису спорне потреба и неопходност одржања функционалног система власти у којем важну улогу има председник ентитета. Спорно је питање органа који одлучује о томе и питање процедуре како се то рјешава, а нарочито да вршилац дужности чином именовања стекне права и дужности као лице које је изабрано у демократском изборном процесу и директним бирањем од свих грађана ентитета. Наводе да предлагање кандидата за председника Владе свакако није хитно питање па да га може и треба обављати вршилац дужности. У вези с тим, указују да је чланом 11. став (2) Закона о Влади Републике Српске прописано: "Влада, којој је престао мандат у складу са ставом 1. овог члана, остаје на дужности до избора нове Владе". Стога сматрају да ентитет није био без Владе, напротив, Влада којој је мандат престао оставком њеног председника била је дужна да настави обављати послове до избора нове Владе. Истичу да је та ситуација могла потрајати и до избора председника ентитета који би онда у процедури која је у складу с Уставом Републике Српске предложио новог кандидата за председника Владе РС.

19. Наводе да је на основу таквог именовања вршитељица дужности председника Републике Српске предложила кандидата за председника Владе Републике Српске, на основу чијег приједлога је Народна скупштина донијела оспорене одлуке. Стога, подносиоци захтјева сматрају да је избор председника и чланова Владе Републике Српске, који је извршен на основу приједлога вршитељице дужности као позиције која није дефинисана Уставом Републике Српске, уставноправно ништаван и противан члану I/2. Устава Босне и Херцеговине. У вези с тим су се позвали на Одлуку о допуштености и меритуму број У-29/25 од 22. јануара 2026. године.

б) Одговор на захтјев

20. Народна скупштина наводи да је захтјев допуштив с аспекта овлашћеног подносиоца, али да је недопуштив у односу на суштинску (мериторну) допуштеност јер се не ради о спору између Босне и Херцеговине и Републике Српске, нити је Уставни суд надлежан да о томе одлучује. Наводи да се захтјевом не тражи поништавање одлуке Народне

скупштине о избору вршиоца дужности председника Републике Српске већ само одлука о избору председника и чланова Владе Републике Српске, иако се основна тврдња подносилаца захтјева заснива на оспоравању избора вршиоца дужности. Сматра да за то постоје два разлога.

21. Као први разлог наведено је да је Уставни суд РС у Одлуци број У-5/07 (провјером утврђено да је исправан број УВ-5/07) навео: "Имајући у виду да је Народна скупштина орган Републике који врши уставотворну и законодавну власт и која је представничко тијело свих грађана у Републици Српској, Вијеће [за заштиту виталног интереса Уставног суда РС] сматра да та институција има обавезу да у оквиру уставних овлаштења употреби све правне инструменте потребне за функционисање Републике". Наводи да случај интервенисања Народне скупштине због непостојања личности која обавља дужност председника Републике на који се подносиоци захтјева позивају није први. У вези с тим истиче да је одлуком некадашњег високог представника смијењен тадашњи председник Никола Поплашен, а у одлуци о смјени је наглашено да се ради о уставној празнини и наложено је објављивање закона без обавезног проглашења од председника Републике. Стога, Народна скупштина сматра да је неспорно успостављен уставни обичај да Народна скупштина интервенише у сличним случајевима.

22. Као други разлог Народна скупштина наводи да је општој, политичкој и професионалној јавности у цијелој Босни и Херцеговини познато да је иницијатива за оцјену уставности избора вршиоца дужности председника Републике Српске поднесена Уставном суду Републике Српске као надлежном тијелу. Осим тога, наводи да је подносиоцима захтјева познато да су се 8. фебруара 2026. године одржали поновљени пријевремени избори за председника Републике Српске, због чега је дошло до промијењених правних околности због којих је несврнисходно, непотребно или недопустиво одлучивање о уставности избора вршиоца дужности председника Републике Српске.

23. Народна скупштина даље наводи да је Уставни суд Одлуком број У-29/25 одбацио као недопуштен захтјев четири делегата Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине за оцјену уставности одлука о избору председника и чланова Владе Републике Српске због ненадлежности Уставног суда за одлучивање. Наводи да се у тој одлуци Уставни суд позвао на своју ранију праксу из Одлуке број У-12/08 у којој је образложено који услови морају бити испуњени да би се радило о уставном спору између Босне и Херцеговине и једног од ентитета. Тако је наведено да се мора радити о питању из Устава Босне и Херцеговине, за чије рјешавање је надлежан једино Уставни суд, те да спор не може проистећи из редовних позитивноправних прописа. Народна скупштина сматра да тај став потврђује да је конкретни захтјев недопуштен јер се не ради о питању из Устава Босне и Херцеговине, нити о питању за које је надлежан једино Уставни суд. Коначно, наводи да је у тачки 51. Одлуке број У-29/25 потврђено да одлуке Народне скупштине о избору председника и чланова Владе Републике Српске представљају политички акт избора и именовања који свој основ црпи из Устава Републике Српске, због чега Уставни суд није надлежан за оцјену њихове уставности.

V. Релевантни прописи

24. У Уставу Босне и Херцеговине релевантне одредбе гласе:

Члан 1 став 2.

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора.

25. Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 12/00 – одлука УСБиХ, 31/00 – одлука УСБиХ, 36/00 – одлука УСБиХ, "Службени гласник БиХ" број 36/00 – одлука УСБиХ, "Службени гласник Републике Српске" бр. 21/02, 26/02 исправка, 30/02 исправка, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 и 91/19 – одлука УСБиХ)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени прецизнији текст прописа сачињен у Уставном суду, како је објављен у службеним гласилима јер није објављен на свим службеним језицима и писмима, а који у релевантном дијелу гласи:

2. Председник Републике

Члан 80.

Председник Републике:

[...]

2. *предлаже Народној скупштини кандидата за председника Владе;*

[...]

Члан 93.

Кандидат за председника Владе излаже Народној скупштини програм Владе и предлаже њен састав.

Влада је изабрана ако је за њен избор гласала већина од укупног броја народних посланика.

IX. УСТАВНИ СУД

Члан 115.

Уставни суд:

1. *одлучује о сагласности закона, других прописа и општих аката са Уставом;*

2. *одлучује о сагласности прописа и општих аката са законом;*

3. *рјешава сукоб надлежности између органа законодавне, извршне и судске власти;*

4. *рјешава сукоб надлежности између органа Републике, града и општине;*

5. *одлучује о сагласности програма, статута и других општих аката политичких организација са Уставом и законом.*

Уставни суд прати појаве од интереса за остваривање уставности и законитости, обавештава највише уставне органе Републике о стању и проблемима у тој области и даје им мишљења и предлоге за доношење закона и предузимање других мера ради обезбеђења уставности и законитости и заштите слобода и права грађана, организација и заједница.

Уставни суд може оцењивати уставност закона и уставност и законитост прописа и општих аката који су престали да важе, ако од престанка важења до покретања поступка није протекло више од једне године.

Уставни суд:

1) *одлучује о сагласности закона, других прописа и општих аката Народне скупштине са одредбама Устава о заштити виталних интереса конститутивних народа.*

Уставни суд одлучује о питањима имунитета, која проистичу из закона којима се уређује имунитет у Републици Српској.

Члан 120.

Поступак пред Уставним судом, правно дејство његових одлука и друга питања његове организације и рада уређују се законом.

Свако може дати иницијативу за покретање поступка за оцењивање уставности и законитости.

Поступак пред Уставним судом могу, без ограничења, покренути председник Републике, Народна скупштина и Влада, а остали органи, организације и заједнице под условима утврђеним законом.

Уставни суд може и сам покренути поступак за оцењивање уставности и законитости.

Кад Уставни суд утврди да закон није у сагласности са Уставом или да други пропис или општи акт није у сагласности са Уставом или законом, тај закон, други прописи или општи акт престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда.

26. Закон о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 104/11 и 92/12 – исправка) у релевантном дијелу гласи:

Члан 2.

У остваривању својих, Уставом утврђених надлежности, Суд прати појаве од интереса за остваривање уставности и законитости, обавјештава највише уставне органе Републике о стању и проблемима у тој области и даје им мишљења и приједлоге за доношење закона и предузимање других мјера ради обезбјеђења уставности и законитости и заштите виталних националних интереса конститутивних народа и осталих, остваривања и заштите слобода и права грађана, органа и организација.

Члан 4.

(1) Свако може дати иницијативу за покретање поступка за оцењивање уставности и законитости.

(2) Поступак пред Судом приједлогом могу покренути:

- а) председник Републике Српске,
- б) Народна скупштина Републике Српске (у даљем тексту: Народна скупштина),
- в) Вијеће народа о питањима из оквира Уставом утврђених надлежности,
- г) Влада Републике Српске,
- д) Суд, ако се питање уставности и законитости постави у поступку пред Судом,
- ђ) републички тужилац, ако се питање уставности и законитости постави у раду тужилаштва,
- е) општина, град, предузеће, политичка организација, односно удружење грађана и друга организација, ако је повријеђено њихово право утврђено Уставом или законом и
- ж) орган који је по Уставу и закону овлашћен да обустави извршење прописа и другог општег акта због његове несагласности са Уставом и законом.

(3) Суд може и сам покренути поступак за оцењивање уставности и законитости.

27. Одлука о избору председника Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 5/26) гласи:

I.

Саво Минић изабран је за председника Владе Републике Српске.

II.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

28. Одлука о избору чланова Владе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 5/26) гласи:

I.

За чланове Владе Републике Српске изабрани су:

1. Зора Видовић, министар финансија;

2. Жељко Будимир, министар унутрашњих послова;
3. Драга Мاستиловић, министар за научнотехнолошки развој и високо образовање;
4. Зоран Стевановић, министар саобраћаја и веза;
5. Петар Ђокић, министар енергетике и рударства;
6. Ален Шеранић, министар здравља и социјалне заштите;
7. Златан Клокић, министар за европске интеграције и међународну сарадњу;
8. Боривоје Голубовић, министар просвјете и културе;
9. Бојан Випотник, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију;
10. Раденко Бубић, министар привреде и предузетништва;
11. Анђелка Кузмић, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде;
12. Неод Пуховац, министар трговине и туризма;
13. Горан Селак, министар правде;
14. Радан Остојић, министар рада и борачко-инвалидске заштите;
15. Сенка Јујић, министар управе и локалне самоуправе;
16. Ирена Игњатовић, министар породице, омладине и спорта.

II.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

VI. Допустивост

29. При испитивању допустивости захтјева Уставни суд је пошао од одредбе члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члана 19. став (1) тачка а) Правила Уставног суда.

30. Члан VI/3. Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Уставни суд ће штитити овај Устав.

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

[...]

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

- Спорове могу покренути само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

[...]

31. Члан 19. став (1) тачка а) Правила Уставног суда гласи:

Захтјев није допустив ако постоји неки од сљедећих случајева:

а) Уставни суд није надлежан за одлучивање;

32. Захтјев за утврђивање спора поднијело је једанаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, што значи да је захтјев поднио овлашћени субјекат, у смислу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине.

33. Након што је утврђено да је захтјев поднио овлашћени субјекат, Уставни суд запажа да се у овом поступку покрене питање допустивости захтјева према члану 19. став (1) тачка а) Правила Уставног суда, којим је прописано да захтјев није допустив када Уставни суд није

надлежан за одлучивање. Наиме, Уставни суд запажа да у конкретном случају није спорно да предмет утврђивања спора нису ни устав нити закони ентитета. Уставни суд запажа да подносиоци захтјева траже утврђивање спора између Босне и Херцеговине и ентитета Република Српска у вези с доношењем оспорених одлука. Тим одлукама Народна скупштина је именovala председника и чланове Владе Републике Српске. Стога се поставља питање надлежности Уставног суда, у смислу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине.

Релевантна пракса

34. Уставни суд подсеја на сопствену праксу према којој питање о томе шта чини спор према Уставу Босне и Херцеговине није исцрпљено у алинејама 1. и 2. члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине. Управо посљедњи дио реченице члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, који гласи "укључујући али не ограничавајући се", даје право Уставном суду да у сваком конкретном случају, ван онога што је експлицитно прописано алинејама 1. и 2. члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, одлучи шта је то спор у смислу наведеног члана Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *V-10/14* од 4. јула 2014. године, тачка 78).

35. Уставни суд је у својој пракси утврдио постојање спора у вези с уставним питањем поштовања подјеле надлежности из члана III/1.a) и б) Устава Босне и Херцеговине, те питања из чл. III/3.б), V/3.a) и ц) и V/4.a) Устава Босне и Херцеговине (види Уставни суд, одлука о допуствости и меритуму бр. *V-15/08* од 3. јула 2009. године, тачка 29, и *V-15/09* од 27. марта 2010. године, тачка 34, доступне на www.ustavnisud.ba). Затим, Уставни суд је закључио да питање сукоба надлежности између различитих нивоа власти у Босни и Херцеговини у односу на уставну надлежност за доношење (и) подзаконских аката може довести до покретања уставног спора, у смислу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине. Стога је закључио да може засновати надлежност и одлучити о уставном спору у којем се тврди да је ненадлежни орган донио подзаконски акт за чије доношење није имао надлежност према Уставу Босне и Херцеговине. Такав став је образложен на начин да би уставне одредбе о подјели надлежности из члана III Устава Босне и Херцеговине и уставни принцип правне државе из члана I/2. Устава Босне и Херцеговине били лишени сваког смисла уколико би нижи органи јавне власти доносили подзаконске акте из надлежности државног нивоа јавне власти, или, обратно, уколико би државни ниво власти доносио законске или подзаконске акте из надлежности ентитета или нижих нивоа власти (*op. cit.*, *V-10/14*, тачка 79). Затим, Уставни суд је закључио да је Народна скупштина расписивањем референдума с истим питањем о којем је Уставни суд донио коначну и обавезујућу одлуку проузроковала уставни спор о којем једино може одлучити Уставни суд (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *V-10/16* од 1. децембра 2016. године, тачка 37, доступна на www.ustavnisud.ba). Уставни суд је утврдио постојање спора и у случају сукоба надлежности између двају ентитета по питању да ли је Федерација БиХ, у складу с надлежностима које су ентитетима додијелене Уставом Босне и Херцеговине, могла донијети закон којим ће уредити питања која се тичу права и обавеза повратника у ентитет Република Српска (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *V-13/14* од 4. јула 2014. године, тачка 51, доступна на www.ustavnisud.ba). Осим тога, Уставни суд је утврдио постојање спора између власти на нивоу државе и на нивоу ентитета поводом опречних

мишљења у погледу стицања држављанства БиХ/ФБиХ и правних посљедица недавања сагласности државног нивоа власти ентитетском нивоу власти. Наиме, у том предмету су државни и ентитетски орган донијели одлуке у којима су усвојени различити ставови поводом питања држављанства, због чега се радило о спору, у смислу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, који се једино може ријешити у поступку пред Уставним судом (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *V-8/21* од 23. септембра 2021. године, тачка 28, доступна на www.ustavnisud.ba). Коначно, Уставни суд је утврдио постојање спора између Босне и Херцеговине и Републике Српске у вези с питањем да ли је Народна скупштина поступала у супротности са чланом III/3.б) када је донијела одлуке о именовању председника и чланова Владе Републике Српске (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *V-29/25* од 22. јануара 2026. године, тачка 55, доступна на www.ustavnisud.ba).

36. С друге стране, Уставни суд је утврдио да не може успоставити надлежност у случају када предмет захтјева не покреће питање спора између БиХ и ентитета у вези с уставним питањем поштовања подјеле надлежности из члана III Устава Босне и Херцеговине, за који је, у смислу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд једини надлежан да одлучује (види Уставни суд, Одлука о допуствости број *V-5/17* од 28. септембра 2017. године, тачка 18, доступна на www.ustavnisud.ba). Осим тога, Уставни суд је нагласио да спор не може произлазити из редовних позитивноправних прописа, већ се мора тицати одређеног питања које је регулисано самим Уставом Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости број *V-66/02* од 30. јануара 2004. године, "Службени гласник БиХ" број 11/04, тачка 6). Такође, Уставни суд није прихватио надлежност за утврђивање спора ни у вези с питањем пресуде Европског суда за људска права у предмету *Карановић против Босне и Херцеговине* коју би требало да изврши Федерација БиХ јер је извршење пресуда тог суда у потпуној дискрецији Савјета Европе (види Уставни суд, Одлука о допуствости број *V-12/08* од 30. јануара 2009. године, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 62/09).

37. Уставни суд указује да из наведене праксе произлази да постојање уставног спора, у смислу члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, подразумијева да се ради о сукобу надлежности различитих нивоа власти у Босни и Херцеговини, односно њихових институција. То произлази из самог текста члана VI/3.a) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Уставни суд једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине. Такође, према уставноправној теорији, уставни спор по својој природи представља федерални спор између федерације и федералних јединица или органски спор између њихових институција, односно органа, а рјешавање тих спорова представља класичну надлежност уставних судова у сложеним државама. Уставни суд указује да сукоб надлежности може бити директан – када један ниво власти доноси прописе или на други начин врши власт која припада другом нивоу власти, али и имплицитан – када акти или активности једног нивоа власти за посљедицу имају негирање уставних ингеренција другог нивоа власти.

38. Уставни суд даље указује да, осим постојања сукоба надлежности, за успостављање надлежности Уставног суда да одлучује о спору тај спор се мора тицати питања из Устава Босне и Херцеговине, имајући у виду текст члана VI/3.a), према којем је Уставни суд једини надлежан да

одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу (види Уставни суд, Одлука о допуствости број *У-17/07* од 3. и 4. октобра 2008. године, тачка 14, доступна на www.ustavnisud.ba). Тако је Уставни суд у својој пракси потврдио као питања из Устава Босне и Херцеговине језик једног од конститутивних народа (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број *У-7/15* од 26. маја 2016. године, тачка 53), питање држављанства (*op. cit.*, *У-8/21*, тач. 30. и 31), као и, у низу предмета, обавезу поштовања одлука државних институција (види, *exempli causa*, *У-20/24* од 23. јануара 2025. године, тачка 59. с даљњим референцама). С друге стране, Уставни суд није успоставио надлежност о питању утврђивања спора у вези с Одлуком о усвајању Јединственог програма обраде података пописа становништва, домаћинстава и станова у Босни и Херцеговини 2013. године од 18. маја 2016. године и Јединственог програма обраде података пописа становништва, домаћинстава и станова у Босни и Херцеговини 2013. године јер се није радило о питању које је регулисано самим Уставом Босне и Херцеговине (види Уставни суд, Одлука о допуствости број *У-7/16* од 19. јануара 2017. године, тачка 34, доступна на www.ustavnisud.ba).

39. Коначно, за успостављање надлежности Уставног суда о питању уставног спора неопходно је да је Уставни суд једини надлежан да ријешити тај спор (*op. cit.*, *У-8/21*, тачка 28). Међутим, свако позивање на принципе садржане у Уставу Босне и Херцеговине не мора нужно резултирати постојањем спора за који је једино Уставни суд надлежан за одлучивање (види Одлуку о допуствости број *У-28/13* од 26. марта 2015. године, тачка 17). Тако је Уставни суд закључио да је питање унутрашње организације ентитета, њихових административних јединица и јединица локалне самоуправе, а тиме и конкретно питање начина регулисања симбола тих јединица, у складу са чланом III Устава Босне и Херцеговине, у искључивој надлежности ентитета и да су та питања уређена њиховим уставима и законима. Уставни суд је закључио да поштовање принципа конститутивности народа и принципа недискриминације у погледу начина прописивања симбола административних и локалних јединица као питања које је у искључивој надлежности ентитета прије свега покреће питање усклађености аката који садрже одредбе о овом питању с уставом ентитета, за које је коначни ауторитет уставни суд ентитета (*idem*, тачка 23).

Постојање уставног спора

40. Враћајући се на конкретни предмет, Уставни суд запажа да подносиоци захтјева сматрају да је доношењем оспорених одлука Република Српска – Народна скупштина прекршила уставноправне надлежности Босне и Херцеговине. Наиме, подносиоци захтјева такву тврдњу заснивају на томе да је доношење оспорених одлука у супротности с Уставом Републике Српске, који не прописује могућност именовања вршиоца дужности председника Републике Српске. Стога, према мишљењу подносилаца захтјева, вршитељица дужности председника Републике Српске није могла ни предложити кандидата за председника Владе Републике Српске, па тиме Народна скупштина није ни могла донијети оспорене одлуке. Због наведених разлога сматрају да је избор председника и чланова Владе Републике Српске, који је извршен оспореним одлукама на основу приједлога вршитељице дужности као позиције која није дефинисана Уставом Републике Српске, уставноправно ништаван и противан члану 1/2. Устава Босне и Херцеговине.

41. У вези с тим, Уставни суд указује да је питање избора председника Владе Републике Српске регулисано чл.

80. и 93. Устава Републике Српске. Дакле, ради се о питању које је регулисано Уставом Републике Српске, а не Уставом Босне и Херцеговине, а које је у искључивој надлежности ентитета Република Српска (*op. cit.*, *У-28/13*, тачка 19). У вези с тим, Уставни суд указује да Уставни суд РС, сходно члану 115. Устава Републике Српске и члану 2. Закона о Уставном суду РС, прати појаве од интереса за остваривање уставности и законитости, обавјештава највише уставне органе Републике о стању и проблемима у тој области и даје им мишљења и приједлоге за доношење закона и предузимање других мјера ради обезбјеђења уставности и законитости и заштите виталних националних интереса конститутивних народа и Осталих, остваривања и заштите слобода и права грађана, органа и организација. Такође, свако може дати иницијативу за покретање поступка за оцјењивање уставности и законитости, а Уставни суд РС може и *ex officio* покренути поступак за оцјењивање уставности и законитости, сходно члану 120. Устава Републике Српске и члану 4. ст. 1. и 3. Закона о Уставном суду РС. Из наведеног произлази да се у конкретном случају не ради о спору за који је једино надлежан Уставни суд. Осим тога, Уставни суд подсећа да је у више својих одлука указивао да је надлежан да подржава Устав Босне и Херцеговине, али да нема надлежност да подржава и устав ентитета јер је то питање у искључивој надлежности ентитетског уставног суда. Изузетак од тог правила постоји само у случају када ентитетски уставни суд тумачи и примјењује ентитетски устав супротно Уставу Босне и Херцеговине (види Уставни суд, *op. cit.*, *У-28/13*, тачка 22, и Одлука о допуствости број *У-8/18* од 27. септембра 2018. године, тачка 25. с даљњим референцама, доступна на www.ustavnisud.ba). Међутим, у овом предмету Уставни суд не запажа да постоји таква ситуација, нити подносиоци захтјева то тврде. Коначно, Уставни суд сматра да питање начина избора председника и чланова Владе Републике Српске ни на који начин не доводи у питање подјелу надлежности између различитих нивоа власти или институција у Босни и Херцеговини па да би се радило о спору за који је једино надлежан Уставни суд.

42. Уставни суд запажа да су се подносиоци захтјева позвали на праксу Уставног суда из предмета бр. *У-10/16*, *У-3/13* и *У-29/25*. У вези с тим, Уставни суд подсећа да је у предмету број *У-10/16* Народна скупштина донијела Одлуку о расписивању републичког референдума која је у супротности с Одлуком Уставног суда број *У-3/13* од 26. новембра 2015. године, на који начин је проузроковала спор између Босне и Херцеговине – Уставног суда и Републике Српске који је једино могао да ријешити Уставни суд (*op. cit.*, *У-10/16*, тачка 37). У предмету број *У-10/14* Влада Републике Српске је доносила Одлуку о вршењу провјере тачности и истинитости података приликом пријаве пребивалишта на територији Републике Српске проузроковала спор с Босном и Херцеговином у погледу надлежности за регулисање питања пребивалишта јер је регулисала питање пребивалишта које је у искључивој надлежности институција Босне и Херцеговине (*op. cit.*, *У-10/14*, тач. 76–87). Коначно, у предмету број *У-29/25* Народна скупштина је донијела одлуке о избору председника и чланова Владе Републике Српске противно одлукама Суда БиХ и ЦИКБиХ, на који начин је проузроковала спор у вези с питањем поштовања одлука институција БиХ, у смислу члана III/3.б) Устава Босне и Херцеговине (*op. cit.*, *У-29/25*, тачка 55).

43. Дакле, у свим наведеним предметима постојао је спор о питању надлежности између Републике Српске и Босне и Херцеговине и њених институција. Међутим, како је већ речено, доношење оспорених одлука којима су изабрани

предсједник и чланови Владе Републике Српске ни на који начин не доводи у питање подјелу надлежности између различитих нивоа власти или институција у Босни и Херцеговини па да би се радило о спору за који је једино надлежан Уставни суд. За разлику од тога, у предмету број У-29/25 избор предсједника и чланова Владе Републике Српске је извршен противно обавезујућим одлукама институција Босне и Херцеговине. На тај начин, одбијањем извршења обавезујућих одлука државних институција ентитет Република Српска је имплицитно дерогирао надлежност Босне и Херцеговине, што је био основ за утврђивање спора у наведеном предмету. Међутим, у овом предмету су околности другачије и тај елемент није испуњен. Стога, Уставни суд сматра да наведена пракса није примјењива у конкретном случају.

44. Сумирајући наведено, Уставни суд сматра да доношење оспорених одлука није проузроковало спор у смислу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине јер се ради о питању правилности процедуре избора предсједника и чланова Владе Републике Српске које је регулисано Уставом

Републике Српске, а не Уставом Босне и Херцеговине и за које је надлежан Уставни суд РС, а које питање ни на који начин не доводи у питање подјелу надлежности између различитих нивоа власти или институција у Босни и Херцеговини, за које је искључиво надлежан Уставни суд.

45. Имајући у виду одредбу члана 19. став (1) тачка а) Правила Уставног суда, према којој ће се захтјев одбацити као недопуштен ако се утврди да Уставни суд није надлежан за одлучивање, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

46. С обзиром на одлуку Уставног суда у овом предмету, није неопходно посебно разматрати захтјеве за доношење привремене мјере.

47. У складу са чланом VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ћеман, с. р.

SADRŽAJ

VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE

665	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik)	1		
	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o provedbi Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)	33		
	Одлука о измјенама и допунама Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини (српски језик)	64		
666	Odluka o visini novčane naknade za rad u Vijeću za nauku Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	96		
	Odluka o visini novčane naknade za rad u Vijeću za znanost Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	96		
	Одлука о висини новчане накнаде за рад у Савјету за науку Босне и Херцеговине (српски језик)	97		
667	Zaključak o razrješenju i upućivanju oficira za vezu Bosne i Hercegovine pri EUROPOL-u u Den Haag (bosanski jezik)	97		
	Zaključak o razrješenju i upućivanju časnika za vezu Bosne i Hercegovine pri EUROPOL-u u Den Haag (hrvatski jezik)	97		
	Закључак о разрјешењу и упућивању официра за везу Босне и Херцеговине при ЕВРОПОЛУ у Хаг (српски језик)	97		
668	Zaključak kojim se potvrđuje da dodjeljivanje kredita Evropske investicijske banke Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo spada u djelokrug Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicijske banke (bosanski jezik)	98		
	Zaključak kojim se potvrđuje da dodjeljivanje kredita Evropske investicijske banke Javnom poduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo spada u djelokrug Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicijske banke (hrvatski jezik)	99		
	Закључак којим се потврђује да додјелјивање кредита Европске инвестиционе банке Јавном предузећу Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. Сарајево спада у дјелокруг Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке (српски језик)	99		
	Закључак којим се потврђује да додјелјивање кредита Европске инвестиционе банке Јавном предузећу Електропривреда Босне и Херцеговине д.д. Сарајево спада у дјелокруг Оквирног споразума између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке (српски језик)	99		
	DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU - DERK			
669	Izvještaj nezavisnog revizora o skraćenim finansijskim izvještajima Državna regulatorna komisija za električnu energiju ("DERK") Tuzla (bosanski jezik)	99		
	Izvješće neovisnog revizora o skraćenim finansijskim izvješćima Državna regulatorna komisija za električnu energiju ("DERK") Tuzla (hrvatski jezik)	102		
	Извјештај независног ревизора о скраћеним финансијским извјештајима Државна регулаторна комисија за електричну енергију ("ДЕРК") Тузла (српски језик)	104		
	VIJEĆE ZA DRŽAVNU POMOĆ BOSNE I HERCEGOVINE			
670	Rješenje broj UP/I 03-26-1-63-40/22 (bosanski jezik)	106		
	Rješenje broj UP/I 03-26-1-63-40/22 (hrvatski jezik)	113		
	Рјешење број УП/И 03-26-1-63-40/22 (српски језик)	119		
671	Zaključak broj UP/I 03-26-1-63-39/22 (bosanski jezik)	127		
	Zaključak broj UP/I 03-26-1-63-39/22 (hrvatski jezik)	128		
	Закључак број УП/И 03-26-1-63-39/22 (српски језик)	128		
	USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE			
672	Odluka broj U-37/25 (bosanski jezik)	129		
	Odluka broj U-37/25 (hrvatski jezik)	136		
	Одлука број У-37/25 (српски језик)	143		
673	Odluka broj U-6/26 (bosanski jezik)	151		
	Odluka broj U-6/26 (hrvatski jezik)	157		
	Одлука број У-6/26 (српски језик)	163		

© JP NIO Službeni list BiH - Sva prava zadržava

službena
glasila
2023.

Adobe

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@slist.ba
www.sluzbenilist.ba

Službeni list BiH - Svakom zloupotrebom kupac se obavezuje da plati nastalu štetu -

© JP NIO Službeni list BiH - Svako zloupotrebom kupac se obavezuje da plati nastalu štetu - Sva prava zadržava

**službena
glasila
2024.**

JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39, Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel/fax: ++387 33 722 079
722 054
722 041
e-mail: slist@slist.ba
www.sluzbenilist.ba



SLUŽBENI LIST BIH
JP NIO Službeni List
Bosne i Hercegovine

Jezik ▾ Službena glasila ▾ Oglašavanje Pretraga Vijesti Web shop Info ▾ Javne nabavke ▾

Oglasi

Početna / Oglasi

> Pretplata

> Cjenovnik

> Izdavaštvo

> Info - historijat

> Kontakt

> Međun. saradnja

> Korisni linkovi

> Oglasni dio

→ Prijava
→ Registracija
→ Zaboravljena šifra

Oglasi

Oglašavanje dokumenata nevažećim

Poštovani korisnici, molimo da za potrebe dostavljanja oglasa u elektronskoj formi koristite isključivo mail

oglasi@slist.ba

Kontakt: 033 72 20 49 / 033 72 20 50 - oglas@slist.ba

U Malom oglasniku „Službenih novina Federacije BiH“ i „Službenim glasniku BiH“ objavljuje se oglas kojim se lični dokument oglašava nevažećim. Oglas se može predati:

ELEKTRONSKOM POŠTOM - na adresu:

oglasi@slist.ba

LIČNO – na adresi:

JP NIO SLUŽBENI LIST BIH

Džemala Bijedića 39/III

71000 SARAJEVO

(ponedjeljak - petak od 8 do 14 sati)

Oglasi predani lično plaćaju se gotovinom. S računom koji sadrži tekst oglasa traži se izdavanje novoga osobnog dokumenta.

POŠTOM – slanjem dokumenta i potvrde o uplati novčanoga iznosa potrebnoga za objavu oglasa na adresu:

JP NIO SLUŽBENI LIST BIH

Džemala Bijedića 39/III

71000 SARAJEVO



SLUŽBENI LIST BiH
JP NIO Službeni list
Bosne i Hercegovine

Jezik ▾

Službena glasila ▾

Oglašavanje

Pretraga

Vijesti

Web shop

Info ▾

Javne nabavke ▾

Naslovna stranica

Naslovna stranica

[> Administracija](#)[> Pretplata](#)[> Cjenovnik](#)[> Izdavaštvo](#)[> Info - historijat](#)[> Kontakt](#)[> Međun. saradnja](#)[> Korisni linkovi](#)[> Oglasni dio](#)

superuser

[→ Promjena šifre](#)[→ Odjava](#)

BAZA PRAVNIH AKATA



Službeni glasnik BiH broj 10/26

VJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O UTVRĐIVANJU VISINE OSNOVICE ZA OBRAČUN
PLATA U DL PLOMATSKO-KONZULARNIM
PREDSTAVNIŠTVIMA BOSNE I HERCEGOVINE U 2025.
GODINI
**BOSNA I HERCEGOVINA UPRAVA ZA INDIREKTNO
OPOREZIVANJE**
UPUTSTVO O POSTUPKU UZIMANJA UZORKA ROBE OD

Službene novine Federacije BiH broj 11/26

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O DOPUNI ODLUKE O UTVRĐIVANJU KRITERIJA ZA
RASPODJELU SREDSTAVA UTVRĐENIH BUDŽETOM
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2025. GODINU
VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE NA POZICIJI
"TEKUĆI TRANSFERI DRUGIM NIVOJIMA VLASTI I
FONDOVIMA - FINANSJSKA POMOĆ ZA GRADOVE I
OPĆINE ZA SANACIJU ŠTETA UZROKOVANIH POPLAVAMA"

Službene novine Kantona Sarajevo broj 6/26

VLADA KANTONA SARAJEVO
UREDBU O DOPUNI UREDBE O DODJELI TRANSFERA
NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA I POJEDINCIMA IZ
BUDŽETA KANTONA SARAJEVO
VLADA KANTONA SARAJEVO
UREDBU O EMITOVANJU I DISTRIBUCIJI TAKSENIH MARAKA
VLADA KANTONA SARAJEVO
ODLUKU O PRIHVATANJU PRIJEDLOGA PROTOKOLA O

Međunarodni ugovori broj 12/25

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI ZA RATIFIKACIJU
SPORAZUMA O ZAJMU (PROJEKT IZGRADNJE I
OPREMANJA DODATNOG OBJEKTA ZA SMJEŠTAJ
STUDENATA U JAVNOJ USTANOVI STUDENTSKI CENTAR
"BORIŠA STAROVIĆ" FOČA) IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE
I SAUDIJSKOG FONDA ZA RAZVOJ (ZAJAM BROJ 9/852)
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

JP NIO
Službeni list BiH
Dž. Bijičića 39/III
71000 Sarajevo, BiH
tel/fax:
+387 33 72 20 30
e-pošta:
[Službeni list BiH](#)



**BAZA PRAVNIH
AKATA**

**Registri
objavljenih glasila**

**Vodič za pristup
informacijama**

Arhiva dokumenata

SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku



СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

SLUŽBENI GLASNIK
BOSNE I HERCEGOVINE

Izdavač: JP NIO Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Direktor i odgovorni urednik: Dragan Prusina
Tehnička priprema: Uredništvo JP NIO Službeni list BiH
Štampa: UNIONINVESTPLASTIKA d. d. Sarajevo
Za štampariju: Muhamed Mirvić
Telefoni:
Centrala: 033 72 20 30
Direktor: 033 72 20 61
Uredništvo: 033 72 20 38
Računovodstvo: 033 72 20 48
Služba za pravne i opće poslove: 033 72 20 51
Pretplata: 033 72 20 54
Oglasni odjel: 033 72 20 49 i 72 20 50
Komerrijala sa poslovnicom i prodajom: 033 72 20 43

Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa:
UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11
ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09
ADDIKO BANK AD
Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12
RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57
Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.
Identifikacijski broj 4200226120002
Porezni broj 01071019
PDV broj 200226120002
Pretplata za I polugodište 2026. godine na "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" 120,00 KM.
Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba>
Godišnja pretplata 240,00 KM po korisniku
e-mail: redakcija@slist.ba - oglasis@slist.ba - pretplata@slist.ba - racunovodstvo@slist.ba - jnb.komercijala@slist.ba